

༣༣། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་
 ཟེང་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱ་མཚོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

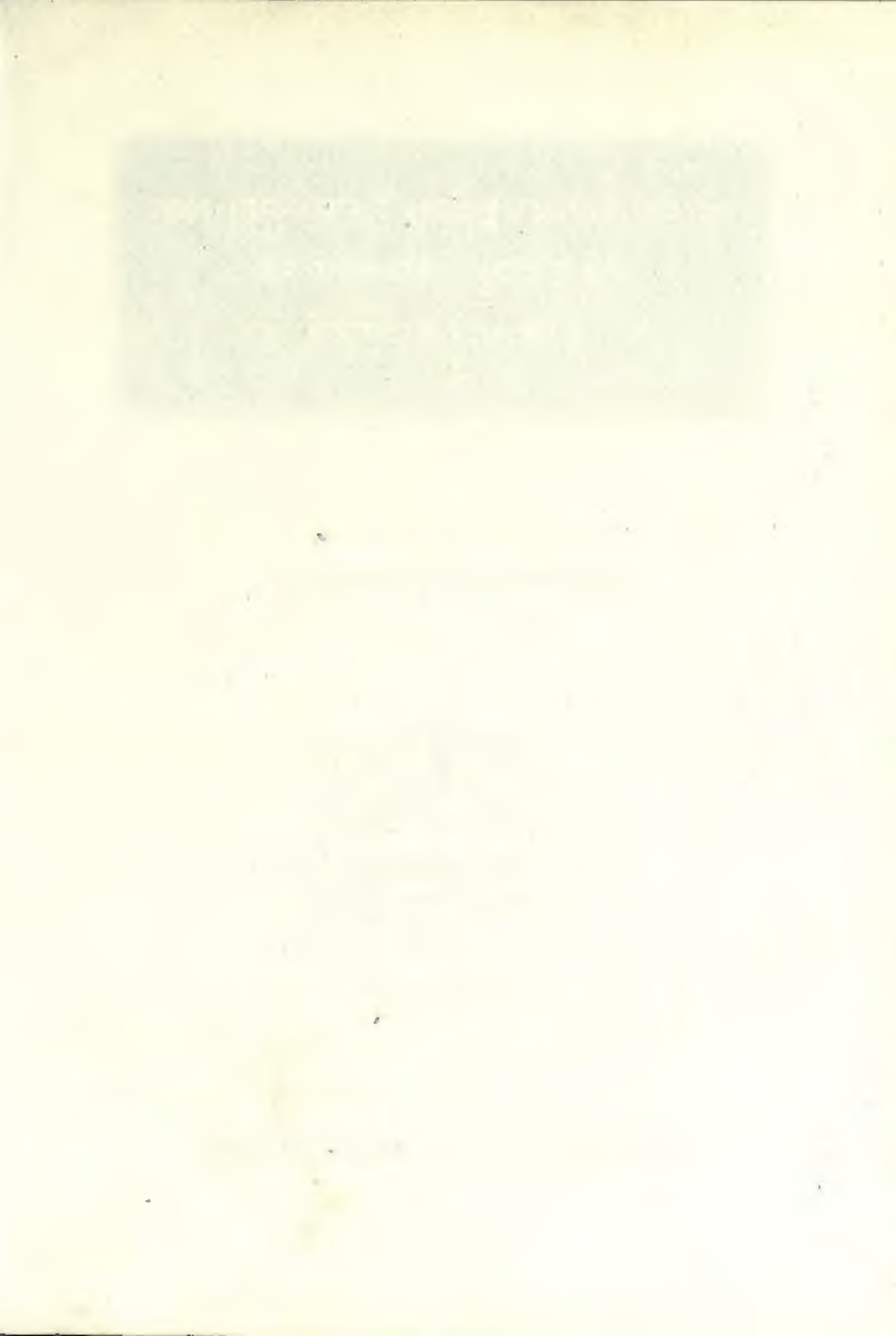
མཛད་ཀྱི།

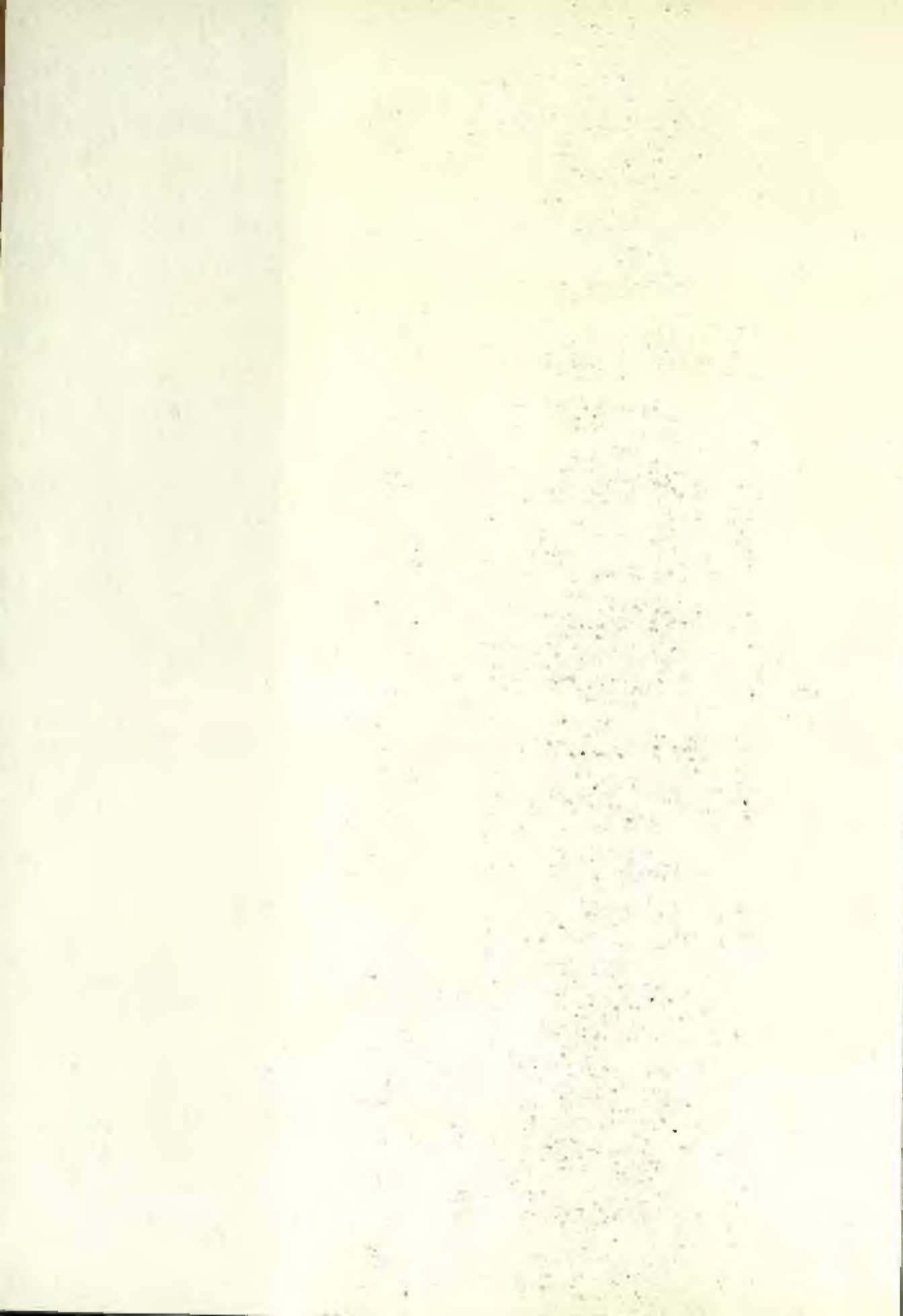
ཀུན་སུཤེན་མཚོ་རྩེ་བཞུགས་པའི་བཅའ་ཡོན།

ཨ་མ་གཙུག་ལྷན་དུ་བཞུགས་པའི་རྩོམ་པ་པོ་ལྷན་པོ་གསུམ་གྱིས་བཞུགས་སོ།

༡༡། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་
 ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱ་མཚོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གངས་ཅན་བྱང་ཆོར་དཔེ་ཚོགས། གྲྭ་མེང་བརྒྱ་དང་སོ་བཞི།

[Faint, illegible text, possibly a title or subtitle]

[Faint, illegible text, possibly a date or location]

དཔངས་ལའང་སྒྲིངས་པ་སྒྲིང་རྒྱུ་མོ་ཞེས་སྒྲིང་ཁྱེད་ཀྱི་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཆེའི་རིག་གཞུང་མོངས་
 པའི་ནད་བརྒྱ་འཛམས་པའི་སྒྲིང་མཆོག་བཅུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་
 ལྷ་ཤོག་ལྷ་སྒྲིང་ཆོས་བཞིན་ཏུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྒྲིང་ལལ་པ་དག་གི་སྒྲིང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་མོན་ཏེ་སྒྲིང་གསུམ་དགེ་བཅུདའི་ལས་ལ་བཅོན་པ་དང་། ལུས་དང་སྒྲིང་
 རྒྱུ་ཀྱང་ཏུལ་ཞིང་། ལ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྟོན་རང་ཆས་སྒྲིང་པའི་མི་རིགས་ཀྱང་
 འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ལར་རྒྱས་ལྷང་པའི་འབྲས་ལུས། དེར་གི་རྒྱས་སྒྲིང་འཛམ་གྱིང་གར་རྒྱལ་ལ་
 གནས་པའི་མྱིང་འཁྱོར་རིག་གསུམ་སྒྲིང་། ལར་སྒྲིང་ཆོན་རིག་ཅེར་མོན་ཀྱི་ལལ་ལྷང་དག་གི་མི་སྒྲིང་
 གཤམ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྒྲོ་བཞུགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཀྱི་
 ལལ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིང་དོན་ལར་དེ་ལྟར་ལགས།

རོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྒྲིང་མཐུན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སྒྲིང་པའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
 བཅུདའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་མོད་ཏུ་སྒྲིང་གསུམ་རོར་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་མོན་ཏུ་ལལ་ན་ལར་སྒྲིང་ཐབས་ལལ་པའི་
 གངས་སྒྲིངས་ཀྱི་ཁྱེད་རོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་གིང་དང་བཅས་པ་ལལ་མོ་ཆེ་མོ་ལྟ་དང་རྒྱུ་ལེའི་ཞལ་ཏུ་
 ལལ་ཟེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་སྒྲིང་རྒྱུ་མཐུ་རང་ཅག་སྒྲིང་ལའང་མེད་ལ། ཏུས་རན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོད་
 བས་སྒྲིང་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྒྲིང་ཏུ་སྒྲིང་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་ལལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་
 གཤམ་ཏུ་སྒྲིང་སྒྲིངས་དེར་སྒྲིངས་རིག་གནས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྒྲིང་བྱིད་
 དགོས་སྟེན། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་པའི་སྒྲིང་ལམ་ཏུ་བསྐྱར་མ་ཐུབ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ཇི་
 བཞིན་མ་གྱུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཆ་བས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སྟོན་ཀྱི་གནོད་བས་ས་སྒྲིང་ཏུ་ཆ་བསྐྱུག་
 མི་གཏོང་པའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྒྲིང་གནད་འཁེལ་བྱ་སྒྲིང་གཞན་ལ་འགོལ་ཐབས་
 མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུལ་ཉིད་ཏུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐེག་ཆེན་གྱིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཙུག་
 བུང་བསྐྱེད་དཔེ་རྒྱུང་འཛོལ་བསྐྱེད་སྒྲིང་ལའང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་ཏུ་བཅུགས་ནས་ད་བར་

བཀྲ་ཤི་གསུམ་ལྷག་ཚུལ་གྱི་རིང་ལ་ཚུགས་གཉིས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྷག་
 ཙམ་བཅུང་སྟེ་དཔེ་དཀོན་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉེར་བའི་ཉེར་མཐོང་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་
 རྒྱུ་ཉེར་ཆེས་པའི་དཔེ་ཆོགས་གསུམ་དུ་བརྒྱགས་ཏེ་ད་ཕན་པོད་འཕྲེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་བར་རྒྱན་ཐེན་
 པ་དང་། དགོན་རྟེན་དང་། རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་དཔེ་མཐོང་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རིན་མེད་
 འབུལ་ལམ་ཁྲིམ་པ་ལུང་། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་འཛོལ་ཁྲིམ་ཏེ། རྒྱལ་བརྒྱན་ལ་རྒྱ་
 རྒྱུང་རིས་མེད་མེར་རྒྱ་ཐོས་བསམ་ཙན་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་འདུན་སྒྲོར་ཐབས་ཁྲུམ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་ངོས་ཚོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་ཁག་གི་དུས་མིན་
 བས་གཞིགས་སྒྲོར་བྲན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཆེན་དཔྱོད་མ་ཁལ་ཉུང་ཡངས་གིང་། ལྷག་བསམ་
 དུར་ཉུང་དཀར་པའི་སྒྲེས་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཚོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལས་
 རྟོན། མ་དཔེ་མཐོང་འདོན་གནང་བ་ཆོགས་ཀྱིས་མ་ཆོན། ར་ཆོར་ལུང་པ་ལྷ་འདེགས་ཀྱིས་ལྷན་མེད་རྒྱལ་
 རྒྱུར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་རངས་དང་། རྒྱུང་དཔྱད་ནས་ཐུགས་རྟེན་ཆེ་ཆེས་ཁྲུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུར་འབྱུར་ཡང་མེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུལ་གཙོ་བོར་ལྷུང་པའི་རིས་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆོན་པ་ཁག་དང་། རྒྱལ་ལྷ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མ་ཆོ་བའི་རིག་གཞུང་དག་ཀྱང་རིམ་བས་བར་རྒྱན་ཁྲུ་རྒྱའི་འདུན་པ་རྒྱུང་བཅངས་རྒྱ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྷག་བསམ་རྒྱལ་དཔྱོད་ཙན་གྱི་རིས་མེད་མེར་རྒྱ་ཀུན་ནས་མ་དཔེ་མཐོང་འདོན་དང་། ར་ཆོའི་ལས་ཀར་
 ཅ་ཆེའི་ལས་རྟོན་བཀའ་སྒྲོབ་ལྷ་མ་ལྷན་ལྷག་རྒྱལ་ཡོད་པ་མཆེན་ཆེས་ཁྲུ། །

མེར་གཙུག་ནང་བརྒྱན་དཔེ་རྒྱུང་འཛོལ་བརྒྱ་ཚུགས་རྒྱིག་ཁང་ནས།
 རྒྱ་ཡོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལ།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོའི་ནྲུ་ཐར།

(གསུམ།) ཞུ་བའི་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ། 1

(བཞི།) སྒང་བར་བྱ་བ་འདྲུག་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐབས་བསྟན་པ། 127

༡༽ གསོ་སྤྱང་གི་གཞི་འཆད་པ། 131

༢༽ དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་པ། 170

༣༽ དགག་དབྱེའི་གཞི་འཆད་པ། 182

༤༽ སྐ་བརྒྱུད་གི་གཞི་འཆད་པ། 190

༥༽ གོ་སྤྱི་གཞི་འཆད་པ། 217

༦༽ ཀོ་སྤྱི་གཞི་འཆད་པ། 239

༧༽ སྐར་གྱི་གཞི་འཆད་པ། 242

༨༽ ལས་གྱི་གཞི་འཆད་པ། 265

༩༽ སྤྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་པ། 320

༡༠༽ དུས་དང་དུས་མིན་བསྐྱེས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འཆད་པ། 369

༡༡༽ ས་གཞན་ན་གཞན་པའི་སྤྱིར་བའི་གཞི་འཆད་པ། 373

༡༢༽ ཡོངས་སྤྱིར་བའི་གཞི་འཆད་པ། 378

༡༣༽ ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ། 386

༡༩༽ འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།	390
༡༥༽ རྩོད་པའི་གཞི་འཆད་པ།	395
༡༦༽ གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།	428
མཇུག་བསྟུ་བ།	446
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག	450

མཛད་པ་པོའི་ནམ་ཐར་སྒྲིང་བསྟུ་ས།

༡༡། །འདུལ་བ་འབྲུམ་སྒྲིང་མངའ་བདག་མཆོ་སྐྱ་བཞེས་བསྟུ་གས་པ་འདུལ་འཛིན་མཆོ་སྐྱ་
 བ་ཆེན་པོ་ནི། མོན་མཆོ་སྐྱ་མོད་དུ་སྐྱ་འབྲུངས། བྱིས་པ་སྐྱ་ཤེས་ཅམ་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་འདུན་
 པ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་བསྟུ་བྱི་སྒྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ལས་བྱིས་པའི་རང་ཚུལ་
 དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་ལྟར་ཞིང་། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཆོ་སྐྱ་མའི་དུང་དུ་འགྲོ་བེར་ནས་སྐྱ་ས་
 བཀག་གྲངས་བྱུང་བར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པའི་ཐད་དུ་བྱོས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་། ཆོག་ས་
 སྐྱ་མ་དགེ་ཚུལ་བྱི་སྒྲོམ་པ་མཛོས་ཏེ་མཆོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་བདག་ས། དུས་དེའི་ཆོ་བརྒྱུ་
 ཏེ་མཁས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རང་བྱུགས་བྱིས་ལྟར་བས་སྒྲིང་མོད་འཛིན་པ་སྒྲོ་བྱོས་མེད་
 གེའི་སྐྱེ་བར་གྲགས་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པ་ལས་སྐྱེར་གཉེས་
 བྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཞེན་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་ག་ལ་མོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་
 ནམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། བྱེད་པར་དུ་འདུལ་བ་ལྟར་སྒྲིང་བཞེ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་བྱི་
 བཛྲོད་བྱའི་དོན་གཅིག་དུ་བསྟུ་ས་པ་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་བྱུགས་
 སྐྱ་ཆུད་པར་མཛད་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པ་ལ་མཁན་པོ་བྱས་ཏེ་མཁན་སྒྲོ་བ་
 དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབྱས་སྐྱ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཏེ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་
 ཆེས་ཞིབ་པར་བྱུགས་ལ་མངའ་བ་སྐྱར་སྐྱབ་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་པས་འཕགས་པ་ཏེ་བར་འཁོར་
 སྐྱར་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བྱོན་པ་དེ་ལྟ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་
 ཆེན་པ་ལས་དུས་གསུམ་བྱི་བྱུལ་བ་ཐམས་ཅད་བྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
 སྐྱ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉེས་བྱི་ལམ་སྒྲོལ། དཔལ་ཅན་ཏེ་ཤས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གསལ་

བར་མཛད་པའི་མན་ངག་ཤུང་རྒྱལ་ལས་གྱི་རིམ་པའི་བྱིད་པ་ཀུན་གསལ་གསུང་པའི་བཤད་སྤྱོད་
 ལྟར་མཐའ་དག་པར་གསན་ནས་ཉམས་སུ་སྦངས་ཏེ་གདེང་ཐོབ་པར་མཛད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གསུང་
 རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་པ་ཉིན་བར་མཛད་པར་མ་ཐད་མི་ལམ་སྐྱུ་མའི་རྣམ་ཐར་
 འབྱོངས་པས་མཚན་མོ་མན་ལ་ལམ་དུ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་འདུལ་བ་གསན། རྒྱལ་
 སྐུ་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སྟོད་འཇུག་གསན། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་མཛོད་པ་མཛོད་གསན། སྟོབ་
 དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐང་པོ་ལ་ཆད་མའི་མདོ་གསན། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་
 སོགས་ཆད་མ་མྱེ་བདུན་གསན། སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པ་ལ་གསང་འདུས་གསན། རྗེ་བཙུན་
 བུམས་པ་མགོན་པོ་ལ་མཛོད་ཏེ་གསན་རྒྱན་གསན་པར་གྲགས། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོ་རོལ་
 ཏུ་བྱོན་ཞིང་། ལྷག་པར་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 སྐྱུང་རྣམས་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་མང་པོས་འདུལ་བའི་བསྐྱན་བཅོས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་
 གདུལ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྐྱབ་ལུང་མེ་བཞེའི་གནད་བསྐྱས་པ་ཞིག་ཚུམས་ཤིག་ དེ་ལ་ཐོས་བསམ་
 ཐུད་པ་ཐམས་ཅད་དེད་ཀྱིས་བུ་བཞིན་སྦྱོང་ངོ་ཞེས་བསྐྱུལ་ཞིང་། དགེ་འདུན་མང་པོས་གྲ་སྟོར་
 ཀྱི་གདན་སར་འབྱོན་དགོས་པར་བསྐྱུལ་ཏེ་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་གྲ་སྟོར་གྱི་མིང་གའི་བྲི་ལ་བཞུགས་
 ཏེ། མིང་ན་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་ལུང་མེ་བཞེའི་གནད་ཀྱན་བསྐྱས་
 པ་འདུལ་བའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བུ་བ་བརྒྱམས་ཏེ། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོས་འདི་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཤིང་བརྒྱམས་མ་ཐག་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲེགས་
 བམ་གདན་དངས་ཏེ་སྐར་ཡང་ལན་གཉིས་པ་བརྒྱམས་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་དོ། །བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་འདི་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏེ་བའི་ནམ་ཐར་ལྟར་སྐྱེས་པུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 ཤིང་ན་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་སྤྱར་ནི་འཆད་པ་ལ་མི་འདི་གས་པའི་སློབ་ས་པ་ཐོབ་ཅིང་། སྤྱི་ལྟར་
 ཏུ་གསང་སྤྲུགས་ལ་དམ་དོག་ཆེ་བར་མཛད་ཀྱང་ནང་ཏུ་རང་ཉིད་སྤྲུགས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷལ་དུ་སྦྱིན་
 པ་མངའ་བས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚྭ་གས་རིམ་གྱི་མི་ལམ་འདི་ན་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་
 མི་ལམ་དུ་མངས་ཀྱས་གྱི་ཞིང་གཞན་ཏུ་བཤོད་པ་དང་། གདུལ་བུ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། མངས་
 ཀྱས་བུང་མེས་ལ་མ་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་སྤུལ་བསྐྱར་སྤྱ་ཆོགས་ཏུས་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཚུལ་
 ལྟར་ཙམ་ནི་སྤྱར་སློབ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་དོན་
 གཉིས་བཞེས་པའི་ཆོ་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་བསྐྱབ་བུ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་གྲ་སྟོར་གྱི་གདན་ས་མོན་
 གྲ་པ་ལ་གདན་ནས་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །འདུལ་འདི་ན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སློབ་ས་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུགས་སྤྲུག་སྤྱོད་རང་གི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 མོན་གྲ་པ་ཆེན་པོའོ།

ཞེས་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་པོའི་ནམ་ཐར་བྱངས་ལྟར་རགས་ཙམ་རྒྱ་ཆེའི་ཁྱོག་པ་པོ་ནམས་
 གྱིས་མཁྱེན་ཆེད་ལམ་རིམ་གྲྭ་མ་བརྒྱད་པའི་ནམ་ཐར་ལས་ཆན་བཤུས་གྱི་ཚུལ་དུ་འདིར་བཤོད་པ་ལགས་།

༡༡། །འདྲེལ་བ་མདོ་ཙ་བའི་ནམ་པག་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་པག་
ལྷང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

(གསུམ།) ལྷ་བའི་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ།

༡༢། །དེ་ལྟར་དགེ་སློང་ཡ་མའི་ནམ་འབྲེད་སོ་སོར་བསྟན་ཐིན་ནས། ལྷ་བའི་སྐབས་
སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། ནམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ད་ཅིས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་
ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་སོ་སོའི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།

གོ་རིམ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་སྤྱི་ནམ་པག་པའི་འཐད་པ་དང་། རང་
བཙོའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ལྷང་གང་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བསྟུས་པ་དང་། འབྲས་
བྱ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དགོས་པའི་དོན་དང་། དེ་ནི་དེ་ཉེས་
པར་སྤྱིར་བསྟན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་བསྟུས་པའི་དོན་རྟོ།།

དང་པོ་ནི་རྒྱུ་ཀ་ལས་ནི་བར་ལམ་རྒྱུས་ལྷུས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་མཚན་ནི་ད་ནམ་པ་
གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཡས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་སྤྱིར་
བསྟན་པ་འོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ ཁམ་དང་པོ་ནི་མོ་མན་ཆད་དེ་ཞེས་པ་འཇམ། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀའོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ། གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ནི་དང་ཅིག་ཅར་ནམ་པར་པག་ཐིན་
རྟོ། །སྤྱིར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་མན་ཆད་དུ་ནམ་པར་པག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་
ནམ་པར་འབྲེད་པའི་ཤན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནན་པ་འཕེབས་བྱེད་ཡིན། ནམ་པར་འབྲེད་པ་བསྟན་
པའི་འོག་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་ད་བཞེད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ཀ་ལས་ལན་འདེབས་

དངོས་སུ་གསུངས་པས་ཚུད་པ་བྱགས་གྱིས་བསྟན་དེ། སྤྱིར་བཏགས་པ་འདི་ཚས་ཅན། རྣམ་
 འབྱེད་གཉིས་གྱི་ཕྱི་ནས་བསྟན་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་པས་ཡི་གེ་རྒྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཉགས་མདོ་ཙམ་པའི་ལུང་གིས་གྲགས། ཁྱབ་པ་མ་གྲགས་སྤྱིའི་བསྟན་བཅོས་དང་
 འགལ་ན། སྤྱིའི་བསྟན་བཅོས་ལས། གོ་ཤིང་པའི་ལྷ་མཚན། གཉིས་ལས་ཡི་གེ་རབ་རྒྱུང་
 ངས། །ཡང་ན་མཚེད་འོས་སྟོན་ལ་སྤྱར། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིའི་བསྟན་བཅོས་
 ལས་བཤད་པ་དེ་ནི། ལྷ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་རྣམ་
 འབྱེད་ནི་གཏན་ལ་དབང་བྱ་ཡིན་ལ། ཞུ་བ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི་གཏན་ལ་འཁེབས་བྱེད་ཡིན་
 པས། གཏན་ལ་དབང་བྱ་བསྟན་པའི་འོག་དུ་གཏན་ལ་འཁེབས་བྱེད་བསྟན་པ་དེ་ཤིན་དུ་འགད་དེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་ཤན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ གཏན་ལ་འཁེབས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི་སྤྱིར་བཏགས་ཞེས་ལེན་པའི་ལྷ་མཚན་ཤིག་དུ་ལུང་ལས་མ་གསུངས་པས། རང་བཟོའི་ཉིས་
 པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏགས་ལ་མདོ་བྱན་མོང་བ་དུག་ཅུ་ཙམ་ལས། རྣམ་བཤགས་
 པ་བས་བཅང་པོ་དང་ཞེས་དང་། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། མི་ལ་དུད་འགྲོ་ཡང་
 ངོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་གསུམ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས་ལ། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཚས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་བཏགས་གྱི་མདོ་གཞན་
 རྣམས་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་བསྟུས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྔ་མ་གཉིས་ནི་ལུང་རྣམ་
 འབྱེད་དུ་ཆ་གཉིས་བསྟེན་པའི་སྐབས་ལས་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་མོད་པ་དང་རིན་མཉམ་
 པ་དང་དཀར་པོ་དང་འཁོབ་བལ་དཀོན་པ་དང་རིན་ཆེ་བར་གྱུར་ན་ལུང་བམེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། དེའི་འོག་མ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རིག་པ་འབྲིག་ཆིག་བསྟེན་བཀྱར་བསྟགས་པའི་
 སྐབས་སུ་དུད་འགྲོ་མོ་ལ་ཉིས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་བསྟུས་སོ། །དེའི་འོག་མ་ནི་ལུང་འདུལ་

བྱེད་ལས་འབྲིག་ཆེག་སྤྱི་བའི་སྐབས་ནས་ཏུ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མོ་ལ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་པོ་ལོ།
 ཏུ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་བའི་དགེ་འདུན་ལྷན་པོའི་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟུན་
 མོ། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་
 སྤང་ཡང་། ཡོ་དུག་གི་སྤྱན་དང་མཐོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་དེ་ཀས་ལུང་
 ལྷ་བ་ཁྱུངས་སུ་བྱངས་མོ། ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་མོ་ཞེས་པ་ནི་ ལྷ་པོར་མགས་
 ཞེས་ཆེག་ཐེར་ཡང་། སྤྱི་བའི་གཞིའི་ལུང་ལྷ་བ་ལས་ དགེ་མཛོད་གིས་དགེ་འདུན་ལྷན་པོའི་འོངས་པ་
 ཞིག་ལུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སྤྱིར་བཏགས་མ་བགྱིས་བཞེན་བྱུང་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་མཇལ། ལྷ་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་
 མཛོད་དེ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷན་པོ་བྱུང་པར་གྱུར་ལ་དེའི་མཚན་འཕྲོས་དེ་དགེ་མཛོད་མར་གྱུར་ན་དགེ་འདུན་
 ལྷན་པོ་ལས་ནི་འཕྱུང་གི་ཞེས། གསུངས་པ་བསྟུན་དེ། བཀྲམ་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་ དགེ་མཛོད་གིས་
 ཉེས་པ་བྱམ་མོང་མིན་པ་ཞི་བཞི་པོ་བྱུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སྤྱིར་བཏགས་མ་བགྱིས་པར་འོངས་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་
 མཆིས་མཇལ། ཡོད་དེ་མཚན་འཕྲོས་པའོ། །ཡང་དགེ་མཛོད་མ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ཞི་བྱུང་བ་མ་བཤགས་ཤིང་
 སྤྱིར་བཏགས་མ་བགྱིས་ཀྱང་འོངས་པར་མི་འགྱུར་པར་མཆིས་མཇལ་ཡོད་དེ་མཚན་འཕྲོས་པའོ། ཞེས་ གསུངས་
 པའོ། སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་གཞི་ལ་འདི་ནམས་ཀྱིས་མདོར་བསྟུན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་
 བྱམ་ཆེགས་ལས་བསྟུན་དེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྟུན་ནི་ལུང་བྱམ་ཆེགས་ལས་གསུངས་
 པས་མོ།

གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལ་ཁྱུང་པར་གྱི་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟུན་
 ཉེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེག་ཆེགས་བསྐྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་སྤོན་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་དོ།

དང་པོ་ནི། ཏུ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་

ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཚེས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 དེ་འབྲིག་ཆེག་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། བསྟེན་བཀུར་བསྐྱབས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མདོར་
 བསྐྱུ་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་མདོ་འདི་ནི་འབྲིག་ཆེག་སྤྱོད་པ་
 དང་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱབས་པ་གནིས་ཀ་ལ་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་བསྐྱུ་སྤྱོད་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱབས་པ་ལ་ལུང་འདུལ་བྱེད་གཏན་ནས་མི་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 རྒྱུ་ཀ་ལས་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱབས་པ་འདི་ལ་འདུལ་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཚེས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རྣམ་པའདད་དང་རྒྱུ་ཀ་ལས་འདིར་
 གཞུང་ནི་ལུང་འདུལ་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལས་ཞེས་འབྲིག་ཆེག་སྤྱོད་པའི་སྐབས་འབའ་
 ཞེག་ལུང་ཁྲངས་སུ་བྱངས་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གནིས་པ་ཆེག་ཆོགས་བསྐྱུང་བ་ནི།
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྩན་སྤྱོད་པའི་ཕམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ནི་བྱ་ཅད་གྲུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་
 ལ་རེ་རེ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཆེག་གཅིག་དུ་བསྐྱུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་
 པ་ཆེག་ཆོགས་བསྐྱུང་བ་དང་མདོར་བསྐྱུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་གནིས་ཀ་སྟོན་པ་ནི། ཆོགས་
 སྤྱོད་མར་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགེ་སློང་པའི་རྣམ་འབྱེད་
 གྱི་ཞུ་བ་ལས་སོ་སོར་བཞགས་པ་ཡན་ཆད་ལུང་བ་སྟེ་བཞེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩན་སྤྱོད་
 པའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞེ་བརུ་ཅ་གནིས་མ་གཏོགས་པ་བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་
 ལག་དུ་དགོས་པར་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ཆེག་གཅིག་དུ་བསྐྱུ་
 བྱིང་། བཞེ་བརུ་ཅ་གནིས་པོ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་མདོར་བསྐྱུ་སྤྱོད་ཏེ་ ཆོག་སྤྱོད་མར་

སྤྱིར་བཏགས་པ་ལ་ཡང་རོ།། སྤྱིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ་སྤྱིར་བཏགས་པའི་བཏགས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་།
ཡན་ལག་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷ་པོའི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་ལྷ་གསལ་ཆོ།། དང་པོ་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་།
པ་ལ་གསུམ་ལས། མཐའ་དག་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པས་ན་སྤྱིར་བཏགས་པ་སྟེ། མདོ་དང་པོ་
ལྟ་བུ་སྟོང་གིས་བཏགས་པའི་ལྷ་པོ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པའོ།། །སྟོང་གིས་
མ་བཏགས་པའི་ལྷ་པོ་ལ་བཏགས་པ་ལེན་པའོ་ལ་ཆོག་པས། སྤྱིར་བཏགས་པའི་མཐའ་ཡོད་ལ་སྤྱིར་བཏགས་ན་ཡང་ཉེས་
བྱས་མོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལ་ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་པོ།། གལ་
ཆེར་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པས་ན་སྤྱིར་བཏགས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དག་
བཅོམ་ཅོང་པ་བདེན་སྟེ་ལྷ་པོ་དང་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མ་སྐྱེས་པར་འགྲོ་བའི་ལྷ་པོ་དང་
ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པར་པལ་ཆེར་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ།། སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་ཁར་ལ་བྱུང་
བས་ན་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། མཁུ་བ་སྐྱུད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། རེག་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ།། །ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རོ།། །མེན་མོ་དང་སོ་དང་
ཤ་མེད་པའི་རྩས་པ་དང་སྐྱུ་དག་ནི་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ།། །ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
བྱེད་པ་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ།། །དེ་ནི་སྟོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མདོ་རྩ་ག་ནི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་ཁར་
ལ་བྱུང་བའོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ནམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདིར་འགྱུར་གྱི་ཡན་ལག་
དང་། དེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་པོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེན་ནམ་
དག་འདིས་ཀྱང་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་འདིས་ཀྱང་འགྱུར་ཞེས་བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ནི་
འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། །གཉིས་པ་དེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུན་

མོང་གི་ཡན་ལག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་
 ལག་བསྐྱེན་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལྟེ། གཞིའི་
 ཡན་ལག་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སློག་གཅོད་ཡམ་པའི་གཞི་མི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
 པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་སྒོང་སྦྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་འདུག་པའི་གཞི་ཡིན་
 པས་གཞི་ཞེས་བུའོ། །དེ་ཡང་གཞི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡམ་ལྟ་བུ་དང་
 པོ་གཉིས་སོ། །སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་དེ། གཞི་མི་ལས་གྱུར་པ་
 དང་། དུད་འགྲོ་ལས་གྱུར་པའོ། །མི་མ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིར་བཅས་པ་
 མི་དངོས་།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སློག་གཅོད་པའི་ཡམ་པ་ལྟེ། རང་གིས་ཀྱང་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་
 རྟུག་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚན་པ་དག་ལྟེ། ཐ་སྦྱད་དང་ཐུན་པ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་
 དང་། བསྐྱེན་པར་མཇོགས་པ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་། བསྐྱེན་པར་ཇོགས་པ་གྱིས་བསྐྱེད་
 པ་གསུམ་དང་། དགེ་སྒོང་ཡས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅུ་ཅུག་དང་། དགེ་སྒོང་མས་བསྐྱེད་
 པ་བཅུ་བཞི་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་ལྟེ་ལྟེ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། ལུ་སྐྱེགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། བྱིས་པས་བསྐྱེད་པ་
 ཉམས་སོ། །དེ་ལ་བཞི་ལྟེ་བྱིས་པ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དང་བྱིས་པ་ཕོས་བསྐྱེད་
 པ་ དམག་བྱུང་གསུམ་རྒྱན་མ་དང་འགྲོ་བ། བཞི་དང་། བྱིས་པ་ཕོས་བསྐྱེད་པ་ ཚས་སྐྱེན་ལམ་འགྲོ་

གཉིས། དང་། ཤོ་མོ་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ། ཉལ་ཤོས། གཉིས་སོ། །གཞི་དུད་འགྲོས་
 བསྐྱེད་པ་ནི་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གསོད་གསུམ་མོ། །གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི་ས་ཤོ་བ་དང་མེ་ལ་རེག་པ་དང་རྩ་ལ་བྱས་བྱེད་པ་དང་། རྩ་ལ་རྩ་བ་སྟེ་བཞི་ལོ། །རྩུང་
 ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིད་དེ། ས་བོན་འཛེམས་པའི་སྐབས་སུ་རྩུང་
 དང་ནི་མ་ལ་འཛེག་པས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཞི་འི་
 ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པ་ཚན་པ་ལྟ་སྟེ། གནས་ལས་
 གྱུར་པ་བརྩུ་གསུམ་དང་། གོས་ལས་གྱུར་པ་སུམ་རྩ་རྩུག་དང་། ཟས་ལས་གྱུར་པ་
 ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་། རྩོད་རྩུད་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། རྩུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་ལོ། །
 གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སྒྲོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་
 རེས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་གཞི་འི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་ རེ་ཡང་
 ཡིད་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། རུང་སྟེ། འདུལ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་འདུ་
 ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱད་ན་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞི་འི་
 ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དོར་བའི་ཡིད་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་
 པ་དོར་ཏེ། འདི་མཐོ་ཡོར་ཡིན་ནམ་སྤྱོད་དུ་མ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཀུན་
 སྒྲོང་ལ་གསུམ་ལས། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་
 ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །རིགས་འབྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི། རེ་འི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་
 པས་བསྟན་ཏོ། །ཆེད་དུ་བྱུ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་རང་གི་དོན་ནིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་
 པས་བསྟན་ཏོ། རེ་ལྟར་ན་རང་དོན་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་རྩུང་བ་བཞི་བརྩུ་རྩུག་གི་

སྐབས་སུ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་
ཀུན་སྒྲོང་ཆོས་གནིས་ལྟན་ནོ།

གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་ལ་གནིས་དེ། སྦྱར་བ་རང་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་དང་།
གཞན་ལ་བཅོལ་ཡང་ཚོགས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྦྱར་བ་ལུས་
ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་ཡམ་པ་དང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། སྦྱར་བ་དག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་
རྩན་སྤྱི་ཡམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། སྦྱར་བ་ལུས་དག་གང་ཡང་རྩང་བའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་
བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའོ། སྦྱར་བ་ལུས་དག་གནིས་ཀ་དགོས་པའི་
བྱེད་པ་ཅན་ནི་ཟས་བསོད་པ་དག་གིས་སྒྲོང་ཞིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ།

བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། སེལ་བྱར་གནས་དེ་སྤྱིའི་ཆོས་སུ་འགོ་བ་
གས་ཆུང་ལ། སྦྱར་བ་སྤྲན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བོའི་ཞེས་
པའི་ རྩོགས་གཅིག་གིས་གཞིའི་ཡན་ལག་བསྤན་ལ། རྩོགས་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་བསྤན་ནོ།

གསུམ་པ་ལྷུང་བ་ནམ་པར་བཞག་པ་སྦྱི་ལུགས་ནི། ལྷུང་བ་གཅིག་དུ་སྦྱི་བ་དང་
དུ་མར་སྦྱི་བ་གནིས་ལས། དང་པོ་ནི་ནམ་འབྱེད་དུ་བསྤན་ལ། གནིས་པ་ནི་འདིར་བསྤན་
དེ། དེ་ལ་དུག་ལས། བསྐྱབ་རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་ནེས་པ་དེ་མེད་པ་ནིད་
ལ་ཞེས་སོ། །བསམ་རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་བདད་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །བཅས་
པ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་ཞེས་སོ། །ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དད་པས་
ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །གཞི་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་
པ་དང་སྦྱར་བ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྤྱིའི་དོན་བསྤན་ནས་སོ་སོའི་དོན་ལ་ལྟ་སྟེ། ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སྦྱར་

བ་འདྲུག་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བ་དད་དུ་སྒྲིལ་གསལ་ཞུང་བྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་ཞུང་བྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་
དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཞུང་བྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་
པའི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆེགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞུང་བྱུང་དང་བཅས་པ་
དང་། མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ཞུང་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་
པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ་འབྱུང་
རུ་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཞུང་བྱུང་དུ་བསྟན་པ་ལོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡོམ་པ་སྒྲིལ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སེལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རབ་
བྱུང་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་གསུམ་གྱི་ལྷུང་བ་བསྟན་པ་ལོ།། དང་པོ་ནི། ཉམས་པ་དང་
མ་སྒྲིལ་པ་གཉིས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་ནི་ཉམས་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སྒྲིའི་དོན་ལ་ལྔ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་ཁྲབ་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དོ་པོ་དང་། སེལ་བ་
དང་། ཅིར་འགྱུར། ལྷ་མཚན་ནོ།། དང་པོ་ནི་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསལ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ་ལོ།། །གསུམ་པ་
སེལ་བ་ནི་དེ་ལས་བཞེད་པ་སྟེ། བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་སྒྲངས་པ་དང་། སྒྲངས་
ཀྱང་སྡོམ་པ་མ་སྒྲིལ་པ་དང་། སྒྲིལ་ཀྱང་མཐའ་ལ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ལོ།། །བཞི་
པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྒྲངས་པའི་བྱིས་པ་པོ་མོ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་ལ། སྒྲངས་
ཀྱང་རྫོགས་པར་མ་སྒྲངས་པ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམ་གསུམ་ལ་ཉམས་བྱས་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། འཆབ་པ་ལ་སོགས་པ་གནད་པ་ནམས་ནི་མ་གཏོགས་སོ།། །ཉམས་པ་དང་

མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་སོ། །དེ་ཡང་ནམ་འབྱེད་གྱི་འཕྲོག་པ་དང་སྦྲོད་པའི་སྐབས་
ལས་བྱིས་པ་ནམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་ཞེས་ལྷུང་མེད་དྲ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་
པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་དྲ་བྱུང་བས་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
པ་དང་། ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པོ་རྒྱ་མཚན་ནི་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པའི་བྱིས་པ་ལ་ རུང་བ་མེད་ནི། བཅས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི། བཅས་ཀྱང་ཐོག་འདུག་འབྱེད་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ནི་ རང་རང་གི་སྐབས་སུ། འོག་དུ་སྟོན་དོ། །གཉིས་
པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཉམས་པ་ལ་དོན་ནམ་པ་བདུན་དེ། གང་ཉམས། གང་གིས་
ཉམས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས། དེས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་དང་། དགག་པ་དང་
སྦྱབ་པའི་དོན་དང་། སྦྱབ་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །གང་ཉམས་ན་ལྷུང་བ་ཀུན་དུ་སྦྲོད་
པའི་གང་ཟག་དེ་ཉམས་སོ། །གང་ལས་ཉམས་ན་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྡོམ་པ་དགོས་པ་སྦྱབ་
ནུས་དེ་ལས་ཉམས་སོ། །གང་གིས་ཉམས་ན་ཡམས་པ་འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པ་དེས་ཉམས་
སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བར་ཉམས་དེ་ རྒྱ་ལས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་
མི་རུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་དེ། གཞན་ལྷགས་
དགག་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་དེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་
དགག་པ་དང་། ལྷ་རབས་པའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོགས་སྡེ་འགོད་པ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། འཆབ་
སེམས་ཡམས་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས། ཡམས་པ་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་ཀུན་གཏོང་། ཕྱིན་ཆད་
སྡོམ་པ་སྤངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། ལྷུང་བ་བཤགས་ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སོ། །དེ་

ཡང་འཆབ་སེམས་ཡམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དགེ་སློང་དགའ་
 བ་ཅན་ལ་འཆབ་སེམས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་ཡང་ཡམ་པ་མ་བྱུང་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡམ་པ་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྒྲིམ་པ་མ་བཟང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་བཅས་
 བྱར་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། དགེ་སློང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་
 དུ་དགེ་སློང་དུ་མི་བྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་
 ན་ཤིང་ཏེ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་ཐོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་དུ། དེའི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་སྤྱིར་བྱུང་དུ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡམ་པ་བྱུང་ན་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་བཟང་པར་གྲུབ་ཅིང་། སྤྱིར་
 བཅས་བྱར་མི་བྱུང་དུ་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་ཡམ་པ་མ་བྱུང་ན་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་པ་འགལ་ལོ་སྤྲུམ་
 ན། དེ་ནི་ཡམ་པའི་སྤྱིར་གཏོགས་པའི་སྒྲིམ་པོ་ལྷི་བ་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ག་པ་འགའི་ལས། ལུང་གིས་དག་ག་པ་ནི་འོད་ཀྱན་དུ་ལུང་
 མ་མོ་བྱངས་སུ་བྱངས་པ་ལས་ཡམ་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། མི་ཆངས་པར་
 སྦྱོད་པ་བྱས་ནས་ཐ་ན་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་ཅམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མི་བསྦྱོད་པ་ཡིན་
 ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འཆབ་སེམས་ཡམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ན་ནི།
 མཁས་པ་དཀྱིག་གཉེན་ཡང་མདོ་རྩེ་པའི་རྩེ་སྐུ་འཁྲུག་ཏེ་འཆབ་སེམས་ཡམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་མཁས་
 པ་དཀྱིག་གཉེན་ན་ཏུར་བཞུགས་ན་འདྲ་ལ་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིམ་འདི་ཡོད་ནི། ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་སྦྱོང་མས་ཚམ་
 ཀྱིན་དུ་ག་ཏུ་ ལན་ལྟའི་འཆབ་པོ་སྤྱད་ནས། འཆི་བར་བྱས་ཏེ། ངམ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱས་མོ་ཞེས་ཟེར་
 བེང་ངམ་རྒྱ་བ་ཡིན་འཆར་ཏེ། འཆབ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་སྦྱོང་མ་ཡམ་པར་གྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡམ་པ་འབྱུང་ན། ལུང་
 སྤྱན་ཆེགས་ལས། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་དགའ་བ་ཅན་གྱིས་སྦྱོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་

པས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བའི་སྐབས་བྱེད་ལྟའི་གཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནམས་ནི་འདིར་གཞོད་
བྱེད་ལྟར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། ཞུ་བ་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་བསྟེན་པར་མཛོགས་
པར་འགྲད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། དགོ་སྟོང་ནམ་དག་ལ་རྒྱབ་ལྟག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟེན་པར་
མཛོགས་པ་དང་འདྲ་བས་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་སྟན་
ཆོགས་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་དགོ་སྟོང་དང་འདྲ་ཞེས་འདུག་ཤོག་བྱ་དགོས་པའི་ཆ་ནས་
ནམ་དག་གི་དགོ་སྟོང་དང་འདྲ་ཞེས་བསྟེན་པ་རོ། །ལུང་གཞི་ལས་དགོ་སྟོང་དུ་མི་རུང་
བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དམན་པ་དག་གི་པ་ མི་ཤིན་ཏུ་དན་པ་ལ་མི་རང་མ་ཡིན་ཞེས་བཛོད་
པའམ། རྩ་དན་པ་ལ་རྩ་མ་ཡིན་བཛོད་པ་ལྟར། རྩེ། དགོ་སྟོང་དམན་པ་ལ་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་པ་
ནི་དུ་བཛོད་པ་རྩེ། འོད་ལྡན་ལས་ མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་
གོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ནམས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ཕམ་པ་འཆབ་
བཅས་བྱུང་ན་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲིམ་པ་སྒྲུངས་ཀྱང་མི་སྟེ། འཆབ་
སེམས་སྟེས་རུང་མ་སྟེས་རུང་ཕམ་པས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་རོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་ན་ཕམ་
པས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྐབས་བྱེད་ལྟ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་རྒྱུད་ལ་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཕམ་པ་བཞི་
འབྱུང་བ་སྤིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གྲལ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་

བསྐྱབ་པ་འབྱུང་ཆུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །སྤྱི་བྱེད་དང་པོ་ནི། མ་བསྐྱོས་པར་
 ཚེས་ལྷོན་པའི་ལུང་ན་མ་འབྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཡམས་པར་འགྱུར་པའི་ལུང་བ་བཞི་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལུང་བ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚུལ་
 བྱིས་ས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་སྟོང་མའི་ལྷོན་པར་བསྐྱོས་པ་དེས་དག་སྟོང་མ་ལ་ཚེས་
 ལྷོན་ན་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་། ཡམས་བྱུང་བ་དེ་དག་སྟོང་མའི་ལྷོན་པར་བསྐྱོས་ཀྱང་། བསྐྱོ་
 བའི་ལས་དེ་མ་རྒྱུས་པམ་མ་བསྐྱོས་པ་ནི་ད་ཡིན་པར་ན་མ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས་འགྲད་དོ། །སོ། །དེས་ན་ཡམས་པ་
 བྱུང་བས་སྟོས་པ་མ་བཟང་བར་གྱུ་བ་ཅིང་། སྟོས་པ་བཟང་ན་ལུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པས་གཞི་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བས་པའི་འདོད་པ་འོད་ལྡན་དུ་བཞོད་པ་ལས་ཚུལ་བྱིས་ས་འཆལ་
 བ་ལ་ལུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྲད་པ་ཡིན་དེ་ཞེས་ རྒྱ་རབས་དེ་སྐད་ཟེར་
 པར། འགྲད་ ལུང་བྱེད་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཞེས་རང་གི་ དེ། རང་དགར་སྟོང་བཟགས་དེ་སྤྱི་བར་ཟེར་
 དོ། །སྤྱི་བྱེད་གཉིས་པ་ནི་ལུང་ཁྱུ་བ་ལས་དག་སྟོང་རང་ནི་ད་ན་རེ་བདག་གིས་མི་ཚངས་
 པར་སྟོད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དེ་ལ་དག་སྟོང་གཞན་ཞིག་གིས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་
 གིས་སྤྱིར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་ ཡམས་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྤྱིར་བ་བཟང་
 ན་ལྟར་གཞན་ལ་རྒྱག་མའི་ལུང་བ་བསྐྱེད་པར། གསུངས་ཤིང་། ལུང་ན་མ་འབྱེད་ ལུང་འདེབས་རྒྱག་མའི་
 རྒྱལ་མ། ལས་མ་དག་པས་སྤྱིར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་གཞི་བརྩུ་གཅིག་གིས་ལུང་བར་འགྱུར་
 ཞེས་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བརྩུ་གཅིག་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མ་དག་པ་ནི་ཡམས་
 པ་ཁོ་ནས་ཡིན་པར་ལུང་ན་མ་འབྱེད་ལས་དག་སྟོང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡམས་པར་གྱུར་པ་
 བཞི་ལས་གང་རུང་བ་མ་བྱུང་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས།
 དག་སྟོང་དག་པ་ལུང་བ་མེད་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱིར་བ་

གདབ་པའི་གཞི་དེ་ནི་ད་གྱིས་དག་པ་ཡིན་གྱིས། ཡམ་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་དེས་གཟུང་དུ་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་ལྷུང་བ་མ་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གང་གིས་གྱིང་
 བ། དེའི་གཞི་དེ་ནི་ད་ མ་ལྷུང་བ་ནི་ད། རོ་ཞེས་ མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མོགས་པ་གང་གིས་གྱིང་བར་བྱ་བ་
 དེས་ནི་དག་པ་ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་དག་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འོད་ལྷན་ལས་བཤད་ གསུངས་པ་
 དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་སྒྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་ཞེས་ ཡམ་
 བ་ལྷུང་བ་དེ་ལ་སྒྱར་བ་བཏབ་ན་གཞན་རྒྱུད་ལ་རྒྱག་མའི་རྒྱང་བ་བསྐྱེད་པར། སྒྱར་བྱངས་པ་དེས་ཤེས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཡམ་པ་ལྷུང་ཡང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྱུ་བ་པོ། །སྡོམ་པ་བཏང་ན་སྡོམ་མེད་ལ་
 སྒྱར་བ་བཏབ་པས་དགོ་འདུན་རྒྱག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་བྲིམ་པ་ལ་སྒྱར་
 བ་བཏབ་ན་ནིས་བྱས་སུ་གསུངས་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྒྱག་མར་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྱུ་བ་
 བྱེད་གསུམ་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གཅིག་ལ་ཡམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་
 བས། ཡམ་པ་ལྷུང་ཡང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྱུ་བ་སྟེ། ཡམ་པ་སྒྲ་མ་ལྷུང་བས་སྡོམ་པ་
 བཏང་ན་སྡོམ་མེད་གྱིས་ནིས་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་ཡམ་པ་བྲི་མ་བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལ་སྒྲ་རབས་པའི་འདོད་པ་འོད་ལྷན་དུ་བཀོད་པ་ལས་གཅིག་ལ་མཐར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་
 འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ནམས་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་
 གྱང་། དེ་ནི་མི་འདོད་དེ་ཡམ་པ་དང་པོའི་མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ནམས་སྤྱོད་གི་རྫོགས་པ་དང་
 མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་སྟོའི་རྫོགས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྫོགས་གནིས་ཅིག་
 ཅར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྫོགས་གནིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་། །
 འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་ཡང་དག་རྫོགས་ཞེས་སོ། །སྒྱུ་བ་
 བྱེད་བཞི་པ་ནི། བསྐྱུ་བ་བྱིན་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་ལུང་ལྷན་ཆོགས་ལས་གང་གི་

སྒྱུད་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ གཏོང་བ་ལྟ་རབས་པ་འདྲི་བྱང་། སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་བར་མདོ་སྒྲེ་པ་དང་
 བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཉེས་བྱས་དེ་དེ་ཡང་ཉེས་
 བྱས་ལས་ཆེ་བའི་ལྟར་བ་མི་སྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་
 སྒྱིར་རོ། ཉེས་བྱས་ཅམ་ཞིག་བསྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དགོས་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་
 གི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་སྒྱིར་རོ། །ཡམས་པ་དང་པོ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་དགོ་
 སྒྲོང་ནམ་དག་ལས་ཉམས་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་ནི་ཚས་ཅན། མམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་པ་བདག་ཉིད་
 ལ་བྱིས་ལྟར་སྒྱུར་བ་གསར་སྒྱུད་ཀྱི་ལྟར་བ་ཚས་པ་མི་ལྟར་ཟེ། ཡམས་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བྱིས་ལྟར་
 སྒྱུར་བ་གསར་སྒྱུད་ཀྱི་ལྟར་བ་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ་མད་པའི་སྒྱིར་རོ། །སྒྲོ་བམ་མ་བྱིན་བར་ལེན་པ་ནི་ལྟར་མེད་ལ་སྒྱུར་བ་ཟེ།
 ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་ཞེས་པས་ནམ་པར་བཅད་དོ། །དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
 ཞེས་པ་འདི་ནི་དགག་པ་ཡིན་དེ། རྒྱ་ཀ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཉམས་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་
 རྒྱ་གས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་སྒྱིར་དེ་ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཡམས་པ་དང་སྒྲག་མ་ལ་སོགས་པ་དག་
 དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དེ་དགག་པའི་སྒྱིར་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ་བསྟན་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་
 པའི་སྒྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ བྱང་དོར་ ན་རེ་ཡམས་པ་བྱུང་ན་འཆབ་སེམས་མ་སྒྲིམ་གྱང་
 དེས་ བསྐྱབ་པ་མ་བྱིན་ན། ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ་འགྱུར་དེ་ ཉམས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྒྱུར་
 ན་ཞེས། ཉམས་པ་སྒྱིར་བཏང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་པའི་
 སྒྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ མི་རིགས་དེ་ཡམས་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་རྣམ་པཤད་ལས།
 ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡམས་པར་གྱུར་པ་ཟེ། འདི་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་གྱང་དགོས་པ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཀ་ལས་སྒྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་པས་

བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་རུང་ཡང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་མཚན་པར་བཞེད་དོ། །སྦྱབ་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བ་
 རི་ཉམས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ན་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་ཆངས་པར་
 སྦྱོང་བའི་འབྲིག་པ་བཤིས་ཀྱང་མཇུག་པའི་ལུང་བར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་སྦྱོན་
 ལུང་བ་བྱུང་བའོ་ཞེས་འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས་ཁྱུངས་དངས་ཤིང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཞུ་བ་ཁྱུངས་
 སུ་དངས་པ་ལས། སྦྱར་ལུང་བ་བྱུང་བ་ ཞེས་པ་ནི་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་ཡིན། དང་
 མ་སྦྱིས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་ནི། རྒྱུ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་དང་པོ་འབྲུག་པ་ རི་མོ་ནི་
 རྒྱུ་མ་ལོན་པ་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུས་བྱས་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་སྦྱོར་བ་མ་སྦྱིས་པ་དེ་ཡིན་པར་ལུང་ནས་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། ། མ་
 རིང་དང་དགེ་སྦྱོང་མ་སྦྱོང་སྦྱང་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །ལུང་དེ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་རྒྱུ་ཤོས་ལས་ལུང་བ་ལྟེ་བཞི་པོ་ནམས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་
 ལ། ལུང་ཞུ་བ་མང་ཤོས་ན་ལུང་དེ་མི་སྦྱང་སྦྱེ་ལུང་ཡི་གེ་ཆད་པར་སེམས་སོ། །དགེ་
 ཚུལ་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་སྦྱོར་བ་སྦྱངས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་མ་སྦྱིས་པ་བར་མའི་དགེ་བའི་རོ་པོ་ཉིད་
 རྒྱུ་རབ་བྱུང་དང་ལྡན་པས་མི་ཆངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །འདི་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བའི་ལུང་བ་མི་སྦྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །ཉེས་བྱས་ཅམ་པོ་བསྦྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བར་མའི་དགེ་བ་ཁྱུང་པར་ཅན་དང་
 ལྡན་ཞིང་དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བྱུང་གི་སྦྱོར་བ་གནད་ནས་མ་སྦྱིས་པ་རོ་པོ་ཉིད་
 རྒྱུ་རབ་བྱུང་བར་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་དེས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཚམ་ཅན། ཉེས་བྱས་ཅམ་བསྦྱོད་པའི་མ་སྦྱང་
 བྱར་རུང་མེ། བྱེ་བྲག་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཅམ་བསྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་ལུང་མེད་ལ་སྦྱོར་
 བ་མེ། ལུང་བ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་པས་ནམ་པར་བཅད་དོ། །དགག་པ་དང་སྦྱབ་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་མ་
 སྦྱིས་པ་ནི་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནི། དེས་སྦྱོར་བ་མ་ཐོབ་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་

ཉེས་པུས་སུ་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། ། ཁྱི་ཀ་ལས་སྡོམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 སྡོམ་མིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཉེས་པུས་སུ་ནམ་
 པར་བཞག་པ་མཛད་དོ། ། ཁྱི་ཀ་ལས། བྱིས་པ་རང་གིས་ཉགས་སྒྲུངས་པ་ལ་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་
 ཀྱི་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་མེད་པས་དེ་ལ་ཉེས་པུས་སུ་ནམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དོ། བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྐྱེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། གཉིས་པ་ནི་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
 པ་ནམ་པ་གསུམ་ལ་ལྷུང་བ་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་ཏེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་རྟུ་བྱུང་
 བས་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་འོན་ལ་བདུན་ལས། དང་
 པོ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་སྒྲུང་བའོ། ། དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ལས་ཆེ་ཡོད་དུ་བྱེ་ན་དག་ཚུ་ལ་ཕ་མ་ལ་བརུ་གསུམ་དང་། དག་སྒྲོ་བ་མ་ལ་ནི་བྱ་
 ཙ་ལྟ་ཡོད་དོ། ། ཞིབ་མོར་བྱེ་ན་དག་ཚུ་ལ་ཕ་མ་ལ་བཤགས་བྱ་སུམ་ཙ་ཙ་བདུན་ཏེ། མོག་
 གཅོད་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་སྟེ། མི་གསོད་འདེབས་སྒྲོད་དུད་འགྲོ་གསོད། ། ཀྱུ་དང་མི་ཆངས་
 སྒྲོད་བྱེད་དང་། ། རྩན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། རྩན་དང་གཞི་མེད་བག་ཅམ་དང་། ། དབྱེན་དང་རྩེས་
 རྩོགས་བྱིས་སུན་འབྱིན། ། དག་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། ཤེས་བཞིན་བཤེས་ངོར་འཕྱ་དང་
 ཟས། ། ལྷག་མ་གཞི་མེད་བསྐབ་པ་སྒྲོང་། ། འབྲས་ཆན་ཆོད་མ་ཡན་ཚུན་འགོབས། ། རྩྱག་
 རྩྱག་ལ་སོགས་བཞི་ལ་ཡང་། ། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་
 བསྐྱར་པའི་ཆ་ནས་ རྩན་ནམ་ག་ བཞི། ། ཆང་འབྱུང་གར་སྐྱུ་རོལ་མོ་བྱེད། ། རྩན་འདོགས་
 ལ་དོག་རྩི་བྱག་དང་། ། མལ་ཆེ་མཐོ་དང་དུས་མིན་ཟས། ། རིན་ཆེན་རིག་དང་བར་མ་
 གསུམ། ། དག་སྒྲོ་བ་མ་ལ་བརུ་གཉིས་བསྐྱར། ། ཞེས་གསུང་ངོ་། ། གཉིས་པ་སྒྲོ་སྐྱར་

སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་འདོགས་སྤང་བ་དང་། སྤྱིར་འདེབས་སྤང་བ་ལོ། དང་པོ་ནི་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁང་པ་བཅིགས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་
 ཀ་ལས་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་བཅིག་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོག
 ལག་ཁང་དང་རབ་བྱུང་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་བཅིག་ན་བསྐྱེད་སྤྱིར་འགྱུར་ཡང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱིས་པའི་དོན་དུ་ཡང་།
 འདི་ལྟར་བྱིས་བྱེད་ན་བྱིས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་དགག་པ་ནི་འོད་ལུན་ལས་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཁང་པ་
 དང་ལྷ་ཁང་དུ་གཏོགས་པ་དག་ཤི། དེ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། རིགས་པས་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་བྱིས་པའི་རྟགས་
 སྤང་བ་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་དགོས་ལ། འདི་ནི་བྱིས་པའི་རྟགས་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་མ་
 རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་མི་རུང་བ་རྒྱུ་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་ལས་མི་སྤྱོད་པ་
 བཞིན་ནོ། རྒྱ་ཀ་ལས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི་ཁང་པ་བཅིག་པ་ལ་བཞེན་
 ནས་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་
 པ་སྤྱིར་འདེབས་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ ལྷ་མཚན་པ། ན་རེ་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གཉིས་
 ཀ་བཤགས་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོག་གཙོད་པ་དངོས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་མི་སྤྱོད་དེ།
 བསད་སེམས་མེད་པར་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་ལུང་ནས་
 འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་བསད་སེམས་དགོས་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། མདུན་པའི་བྱུང་
 བ་ལས་ཀྱང་མ་ལྟོས་པས་ ཕྱོག་ཆགས་དང་བཙམ་པའི་རྩ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་བཙས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྟགས་མེས་བཏང་བ་བསྐྱེད་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འདི་གཉིས་བསྐྱེད་སྤྱིར་འགྱུར་མཚན་

མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོད་ལྗན་ལས་སྟོག་ཆགས་རེ་རེའི་
 ལྷ་བ་ལྷི་བ་ལྷ་བ་ཞེས་སྐབས་འདིའི་ལྷ་བ་ནམ་གཞག་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། བསད་
 སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གྱུ་ལ། ལྷི་བ་ཞེས་པས་ཚྭ་གས་མཐུན་མིན་པར་གྱུ་བ་
 བོ། །སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་ཆེག་གི་བརྗེད་ལྷ་བ་ལས་འདིར་གསོད་པའི་མཇུག་པར་འགྱུར་
 བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་བ་ མི་གསོད་པའི་མཇུག་པར་བསད་ཞེས་པ་དགོས་པར་
 གསུངས་ནས་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་བ་འདེབས་པའང་། ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་མི་གསོད་པའི་སྐབས་སུ་
 བཏུན་པ་བཞིན་རྒྱས་པར་བརྗེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནམས་དང་འགལ་ལོ། །ལྷ་བ་
 ནམ་འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་བསད་སེམས་དགོས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི་ རྟོག་གཙོད་པའི་
 ལྷ་བ་བཞིན། དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་ བསད་ཞེས་པ་དགོས་པར་། གསུངས་པས་བར་པ་གཉིས་ལ་
 མ་གསུངས་ཀྱང་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྟན་གྱི་མཚན་ནིད་
 འོད་ལྗན་ལས་རྩ་བའི་སྟན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཁ་ཟས་གྱི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །ཁོང་བའི་སྟན་དང་ལོ་མའི་སྟན་དང་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། འབྲས་བུའི་སྟན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཁ་ཟས་གྱི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བཤད་པ། བཞིན་ནོ། །འདུན་
 པའི་ལྷ་བ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་བསད་སེམས་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལ་གཙོད་པ་བྱེད་པའི་བསམ་
 པས་ངེས་པར་འཆི་བའི་ཐབས་ཤོམ་པར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐར་འདེབས་ལྟ་ནི་བཤགས་བྱར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་
 ལས་སྐར་བ་འདེབས་པ་དང་ཆེག་རྩ་བ་པོ་སྐར་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཙོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ནེས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐར་འདེབས་རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་
 འགྱུར་ན་ནམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྐར་བ་གདབ་པའི་བསམ་པས་སྐར་བ་འདེབས་པ་ལ་ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཉན་པོ་བསྐྱུ་བའི་བསམ་པས་རྩན་སྤྱི་བའི་རྩན་ཏུ་སྤྱི་བའི་ལྷ་
 བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་བྱེད་བྱུག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་གཉིས་གྱི་ནང་ བཅུ་ཅན་གྱི། ལྷ་
 པར་བཤད་པས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ན་མ་འབྱེད་ལས་རྩན་ནི་
 རྩན་པ་ལྟ་སྟེ། ལྷ་བ་ལྟེ་ལྷ་ས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ནི་ད་
 ལས་རྩན་ཏུ་སྤྱི་བས་སོ། །གཞན་ལ་གནས་པའི་ཆོག་གིས་རྩན་ནོ་ཞེས་ སྐྱར་འདེབས་རྩན་
 ཡིན་པར། གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ། །རྩན་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་རྩན་གྱི་
 རང་བྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཀ་ལས་སྐྱར་འདེབས་བསྐྱེད་བྱུར་བཤད་པ་དེ་ཡང་བདེན་
 པས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉམས་འདུན་ཙམ་ ཡང་། མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །བདེན་པར་སྤྱས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་བས་
 པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་སྐྱར་བ་མི་གདབ་ཅེས་བྱ་བའི་གཞན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྐྱར་བ་མི་གདབ་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ལ་དགོངས་
 པ་ཅན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྩ་བ་བཞིའི་ནིས་པ་ཡང་བཤགས་བྱ་ཡིན་པར་ བལ་བར།
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་སྤྱོད་བའི་བསྐྱུ་བ་པའི་གཞི་ཡང་དག་
 པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ནི་ད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ནིས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདོད་ན་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཡས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་ནིས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ། །རྒྱུ་ཀ་
 ལས་མི་ཆངས་སྤྱོད་གྱི་ལྷ་བ་དེ་བཤགས་བྱའི་ནིས་བྱས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་བའི་
 གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱར་འདེབས་བསྐྱེད་བྱུར་བཤད་པ་ཡང་བདེན་པས་
 སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྐྱུ་བྱ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྔ་ན་
 ལས། དེ་ནི་མས་ཚྱུ་གས་མཐུན་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་འདྲ་བར་ཤམ་ཐབས་མི་
 བཤོ་ཞིང་། ཁ་དོག་གཅིག་པའམ་ཁ་ཚར་ཅན་དཀར་མིན་ཞེས་བཤད་པས། བར་མ་གཞན་
 གཉིས་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། ས་
 བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། བར་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། སྤངས་པའི་ཚྱུ་གས་
 མཐུན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། སུ་སྟེ་གས་ཅན་གྱི་རྟགས་འཆང་བ་ནི་རི་ལྟར་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་
 འཆང་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས།
 དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ནེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་ཀ་དང་བམ་པོ་
 ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་སྤང་གསུངས་སོ། ཁ་ཞན་ཡང་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་པ་བསྐྱུ་
 བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་མཁན་པོ་ལས་གཉིན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྤངས་
 པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། རབ་དུ་བྱུང་བས་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པས་བཤགས་བྱའི་ནེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་པོ།

སྐབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་འོད་ལྔ་ན་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་རོ་པོའི་སྟོང་ནས་
 མ་ཛོགས་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་འཆང་འབྲལ་ལ་
 མོགས་པ་གནད་བརྣམས་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི། བར་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། སྤངས་
 པའི་ཚྱུ་གས་མཐུན་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་དེ་སྟོང་དཔོན་ལས་ཐོབ་པའི་སྟོང་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུ་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། མཁན་པོ་ལས་ཐོབ་པའི་བར་མའི་སྐབས་
 སུ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི། མཁན་པོ་ལ་ཐོབ་པ་ལས་འདས་པ་དང་།

སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་ཐོབ་པ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །ཡང་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་། བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་གསུམ་དུ་འདུས་ནི། དེ་ཡང་ཅ་བ་བཞི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་དང་། མྱོས་
 འབྱུར་འབྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་ལྷག་མ་ནམས་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་མཛོད་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྟུལ་ཞུགས་
 ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་བསྟེན་གནས་ལ་གསུངས་
 པ་དེ་འདིར་ཡང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ནི་ད་ལ་གཉིས་ལས། སྐབས་འདིར་བཛོད་
 པའི་ལྷུང་བ་ཅས་ཀྱི་མཚན་ནི་དེ། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་རང་གི་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་ནམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའོ། །སོ་སོའི་མཚན་ནི་ད་ལ་
 གཉིས་ལས། མམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ནི་དེ། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་
 མཛོགས་པས་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ལྷུང་བ་
 འོ་བོའི་ཆ་ནས་ཆང་འབྱུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མན་ཆད་ལ་སྒྲོས་ནི་ཆད་པ་ཕྱིར་རུང་བའོ། །ལས་
 འདྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་བཅས་བསྟོལ་བ་དང་འཆབ་མེད་བསྐྱབ་བ་སྟེན་དགོས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་པའོ། །སྐབས་འདིར་
 བཛོད་པའི་བཞགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ནི་དེ། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མཛོགས་
 པས་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ལྷུང་བའི་འོ་བོའི་
 ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བཞགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་ན་འདག་དུ་རུང་བའོ། །བཞི་
 པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་འདིར་སྒྲོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བརྟུར་གྲངས་ངེས་པ་ནི། གཞི་
 འབྲེལ་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་ལ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནམ་པ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་
 མང་ཆེས་བས་སྤྱང་བར་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་དུ་སྤྱི་བོད་པར་གྱུར་པ་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་

སྐྱེར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅུ་བཞུན་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 བཞུན་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པའད་དོ། །མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་
 ཏེ། གཞི་འབྲེལ་ལས་རྒྱ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྐྱ་སྤྱོད་བཞི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གཅིག་སྟེ།
 མོད་བག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྐྱེར་རོ། །སྤྱོད་པ་དང་སྤོས་བྱུག་པ་དང་རྒྱན་དང་ཁ་དོག་
 འཆང་བ་སྤྱོད་བཞི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གཉིས་པ་སྟེ། རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེར་རོ། །ཁྱི་
 སྐྱན་མཐོན་པོ་དང་ཁྱི་སྐྱན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བཞི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གསུམ་པ་སྟེ། འདོད་ཞེན་
 ཆེ་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་རོ་ཞེས་པའད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོག་གཅོད་པ་བཞི་དང་རྩུན་བཅུ་བདུན་
 ཡང་རེ་རེར་བཞག་སྟེ། ཕྱོག་ལ་གནོད་པ་དང་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་
 པའི་སྐྱེར་རོ། །ལྷ་པོ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཅ་བ་བཞི་ཆད་པ་སྐྱེ་བས་དང་པོར་བཞུན་ཏེ།
 ཆང་དགག་བྱ་ཆེ་བས་ཡན་ལག་དུག་གི་དང་པོར་བཞུན་ལ། ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་ཆང་ལ་སྤོས་
 ཏེ་དགག་བྱ་ཆུང་བས་དེའི་འོག་དུ་བཞུན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དུ་ཅ་བ་བཞི་ནི་མི་དགེ་བཅུ་ལྔའི་གོ་
 རིམ་དང་བཞུན་པའོ། དུག་པ་སྐྱ་པའད་པ་ནི། སྐྱེར་ན་ལེགས་པར་མ་བྱས་ཉེས་པར་བྱས་
 པས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པའོ། བྱེ་བྲག་དུ་ཅ་བ་བཞིའི་
 ཉེས་པ་ལ་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེད་ལས་ཕམ་པ་དང་འདྲ་ལ་སྟེ་
 ཆན་ཉེས་བྱས་སུ་གདོགས་པའོ། །སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ མཇུག་པའི་ཉེས་བྱས་ལས། གཞན་
 ནམ་པ་ནི་པཏགས་པར་བྱ་བའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། པཏགས་པས་འདག་ལ་སྟེ་ཆན་ཉེས་བྱས་སུ་
 གདོགས་པས་སོ། །པདུན་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཅ་བ་བཞིའི་བཅས་པ་
 ལས་འདས་ན་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་དུག་གི་བཅས་པ་
 དང་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་ན་པཏགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་

འོད་ཀྱི་ལས་དག་ཚུལ་གྱི་ལྷང་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པོ་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །ཆེག་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དང་ལས་ལྷན་དེ་དག་ལས་འདས་ཤིང་འབྲུལ་བ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་མོ། །འོ་ན་དགོ་
 སྒྲིང་ལ་ཡས་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་། དགོ་ཚུལ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བསྐྱེད་པར་ཇོགས་པ་དང་བསྐྱེད་པར་མ་ཇོགས་
 པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། ཟླ་བ་ཚོར་བྱའི་ཞལ་ནས་ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོ་ཞེས་གསུངས་མོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུན། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་ནས་གསུམ་ནི། སྤང་བྱ་ཡོད་ཆད་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆད་སྒྲིང་བ་ཡིན་པས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར་འོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགོ་
 སྒྲིང་ཡས་གཉིས་ལས་གཞན་བསྐྱེད་པར་མ་ཇོགས་ཤིང་བྱིས་པ་ལས་གཞན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 ནས་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་གཞན་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
 རོ་སྟེ། ཉེས་བྱས་མོ་ཞེས་སྐྱ་མར་སྤྱར་ནི། ཡས་པ་དང་འབྲུལ་བའི་ཉེས་བྱས་དང་བཤགས་
 པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་སུ་བསྐྱེད་དོ། །མདོ་འདི་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས་འཆང་འབྲུལ་
 ལ་སོགས་པ་གནད་བ་ནམས་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ནམས་མགོ་གས་པ་ལྷང་བ་སྟེ་བཞི་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོ་སྒྲོ་བ་མ་དང་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་ཚུལ་མ་ནམས་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་མོ་ཞེས་
 རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་པ་འདིར་ ཟླངས་པ་ལས་འདས་པ་ཡང་འོ་ཞེས། ཆེག་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་
 པའོ། །འོ་ན་དགོ་ཚུལ་གྱི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་ན། ལུང་འབྲུལ་བྱེད་ལས་
 སྟེག་ཅན་གྱི་དགོ་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱད་མེད་བབྱང་སྟེ་ལས་ཀྱན་ཏུ་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་པ་
 ལས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཡས་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ནས་འབྱེད་དུ་
 ཡས་པའི་སྐབས་ལས་དགོ་སྒྲོང་ལ་ནི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་ཚུལ་མ་ལ་ཡང་

དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་མཛན་ལས་ཀྱང་། དེ་བརྒྱུག་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དགེ་ཚུལ་ཡམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་པ་དང་འདྲ་བར་བྱིས་སྤྱོ་བའི་སྐལ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱེད་ལས་ཡམས་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡམས་པ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཡམས་པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱཱ་རི་ཀ་ལས་ ཐུ་ལ་མོང་དང་ནི་མེས་མ་དཔྱུལ་དང་། །ཡི་
དགས་འོན་ཏེ་ལྟ་ཡང་རུང་། །འཇམ་དན་དན་འཕྲོར་རྒྱུང་བ་ལེ། །ཤིག་པ་ཐོ་མ་པོ་ཐོ་མ་པར་འགྱུར་ཞེས། དགེ་ཚུལ་
ལ་སྒྲོམ་པོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་ རྒྱུང་བ་ཉེས་བྱས་པ་མེད་། སྒྲོམ་པོར་བཏགས་པ་ཡིན་པས་
དགེ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུང་བ་ཇམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བ་མེད་དོ། །

ད་ནི་ཕྱོགས་མཐུན་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་གྱུའོ་ཞེས་སོ། །
འདིའི་སྤྱོད་ནོལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་མཐུན་དོགས་པར་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཉེས་མེད་
དང་པོར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་
པ་མེད་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཉེན་གང་ལ་ཉེས་མེད་གང་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་སོ་སོ་ཐར་
པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་རྒྱུང་བར་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས་གནང་བ་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས།
འཆང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བསྐྱོ་བ་དང་། །ཀམ་མཁུ་ རིན་ཆེན་རེག་
དང་མེ་ལ་རེག་ །འཇམ་པ། བཏང་ནས་ ཉི་མས་སྤངས་ནས། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །སྤྲོན་ཤིང་
འཛོགས་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །ཅུ་སྟོན་མི་གཙང་འདོར་
བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཟ་བ་དང་། །ས་པོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆང་བ་ལ་གོས་འཆང་བ་དང་རྒྱུང་བ་ཟེད་འཆང་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་

གནང་བ་བཅུ་གསུམ་མོ། རེ་བཞིན་དུ་ཟླ་འཛོག་དང་དགོན་པའི་འབྲལ་བ་དང་། གསོག་
 འཛོག་བྱེད་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ནང་རྒྱལ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་
 སྤྱི་བར་འགོ་བ་སྟེ། རེ་ནམས་ལ་གནང་བ་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་མོ། བྱེད་དུ་
 འབྲལ་བ་ནི་རྒྱལ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་བྱེད་གནང་བ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་མ་པ་ལ་ཚོགས་པ་དང་རྒྱལ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ནི་
 མ་གནང་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་ཚུལ་གཞན་དང་རྒྱལ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་གནང་བ་ཟླད་གནང་བ་ཞེས་བཤེད་དོ། ཟླ་
 འཛོག་གནང་བ་ནི་འཆང་བ་གནང་བ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་བཏང་
 ལ་རབ་བྱུང་ནས་གསུམ་གྱི་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རེ་གོན་པ་
 བའི་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞག་གཅིག་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་བཞིན་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རེ་གེ་ཚུལ་ལ་
 མ་ལ་གསོག་འཛོག་དུ་འཛོག་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། གསོག་འཛོག་གི་རྒྱ་བྱིན་ལེན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོག་འཛོག་ཐ་བ་གནང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུ་བ་ལོ། ཞེས་བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པ་ནང་ཕན་ཚུན་རྒྱལ་ལྷག་བསྐྱུང་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ནང་ཕན་
 ཚུན་རྒྱལ་ལྷག་བསྐྱུང་མི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་
 མི་སྤྱི་བར་འགོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། གནས་དེ་ནས་སོང་ཡང་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་གནས་
 དེར་འདུག་ན་དགག་བྱ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་གོས་ནི་མ་དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་མི་
 ཚྭ་བ་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་ཚྭ་བ་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པ་བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྗེན་པ་འཚོད་པ་དང་བཞིའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
 སྟེ། ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མི་ཚྭ་བ་པ་གཉིས་ནི། སྤྱིར་བཞིན་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་
 མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བ་གནང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུ་བ་

པོ། །གཞན་བསྐྱེད་རྫོགས་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། །གཞན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་
 གྱིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫིན་པ་འཆོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་དྲི་ཀ་ལས་རྫས་
 དེ་བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པས་བསྐྱོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའད་པ་དང་། ཆོད་མ་ལ་སོགས་པ་འཆོད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཞལ་ཏ་བྱ་བ་
 གྱེ། འདིར་ བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པ། །གཞན་བྱེད་དུ་གཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་སློང་རང་གིས་
 མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་བཅོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་དྲི་ཀ་ལས་
 བཤད་དོ། །འོ་ན་ལུང་ལྷ་བ་ལས་འཆང་བ་གཉིས་དང་འབྲལ་བ་གཉིས་དང་ཟླ་འཛོག་དང་
 གསོག་འཛོག་བྱེད་པ་དང་སྤང་བ་དང་བདུན་ལ་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་
 མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པའད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུང་ཡི་གེ་ནོར་བ་སྟེ།
 གང་དང་གང་ལུང་དང་བསྐྱེད་དགོས། ལུང་ལྷ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་མེད་
 དུ་བཤད་པ་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་བཅོས་ འོད་ལྡན་ལ་སོགས་པ། རྣམས་
 ལས་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་གཙོ་བོར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་གང་ལ་ཉེས་མེད་གང་བཞག་པ་ནི། དགེ་ཚུལ་མ་ལ་གནང་བ་བཅོ་
 བརྒྱད་པོ་བཞག་ལ། དགེ་ཚུལ་མ་ལ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་གནང་
 བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་སྟེ་དགེ་སློང་མ་ལ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་བཅུ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་འོག་མ་བཞི་སྟེ་ཉེར་གཅིག་ དགེ་སློབ་མ་ལ་ནི་གནང་
 བ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དོ། །གནང་བ་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་གསོག་འཛོག་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱུ་
 བྱར་འགྱུར་ལ། རྫས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དུག་གི་འདོམས་ཀྱི་སྦྱ་འབྲེག་པ་མ་གཏོགས་
 ལྷ་ནི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དུག་པོ་དེ་བཞོལ་བའི་ལྷག་མ་བཅོ་

ལཱོ། གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བཟུན་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། གཞིའི་
 མོ་ནས་ཕྱེན་བཅུ་གྲེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་འོད་ལྷན་དྲངས་པ་ལས། སྤངས་
 པ་ལས་བརྟན་རྟགས་དང་ནི། སྦོང་སྤྱད་ཉིར་སྤྱད་ཚོད་པ་དང་། འདོད་དང་གཞོད་དང་
 འཕྱོགས་པ་དང་། ཁ་གུས་མི་སྦྱོང་གཞི་ལས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་
 རོ། །རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟགས་འཆང་བ་དང་། རྟོད་ཀྱང་དྲང་བ་མིན་བ་འཆང་བ་ལ་མོགས་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་
 རྟགས་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པོ། སྦོང་བ་ནི་གོ་ས་སྦོང་བ་ལ་མོགས་པོ། ཉིར་སྤྱད་ནི་ཁབ་རལ་ལ་མོགས་
 པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པོ། རེ་གཉིས་ནི་གམེར་དདུལ་སྦོང་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པོ། འདོད་པ་ནི་རྒྱག་པ་དང་འཆོང་
 བ་དང་། ལུ་ལ་ཅེ་བ་ལ་མོགས་པ་ཞེ། གར་མོགས་ཐེང་མོགས་མལ་ཆེ་མཐོའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པོ། འདོད་པ་ནི་
 འབྱིན་པ་ལ་མོགས་པ་དང་ཁང་བ་ཁང་ཆེན་ལ་མོགས་པ་ཞེ། མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་
 མཐུན་ཡང་ཡིན་ནོ། གཞོད་པ་ནི་བརྟེན་གཞུང་ལ་མོགས་པ་ཞེ། ཕྱོག་གཅོད་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པོ། འཕྱོགས་
 པ་ནི་བྱད་མེད་དང་ཐུན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་ལམ་དུ་འཕྱོད་པ་ལ་མོགས་པ་ཞེ། མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པོ། ཡང་
 གཞོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་མོགས་པ་དང་། འཕྱོགས་པ་ནི་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་གནས་ནས་བྱུང་བ་དང་
 འཕྱོགས་པ་ཞེ། ལྷོ་མ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པོ། ཁ་གུས་པ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཁ་གུས་པ་
 ཞེ། མཁན་པོ་ལ་ཁ་གུས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པོ། མི་སྦྱོང་བ་ནི་གམོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་བ་དང་གནས་ལ་མི་
 བརྟན་པ་ཞེ། ལྷོ་མ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། ལྷོ་མ་པ་ཉམས་
 པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། བར་མ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། སོ་
 སོར་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་ཡང་
 འདུས་སོ། གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ནི་ཉེས་པ་གང་ཞིག་གཉིན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་མ་སྤངས་པོ། བཞི་པ་གང་

གི་ཚུགས་མཐུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་མི་ཆངས་སྤྱོད་གྱི་
 ཚུགས་མཐུན་ཡིན་ལ། གཞོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་ཚུགས་མཐུན་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཐུ་བའི་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཡིད་གྱི་བསྐྱམ་བྱར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་ལ་ལྟགས་དགོས་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་དག་
 སྤོང་བར་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་སྤོང་བའི་ཐོས་པ་མ་སྒྲུངས་
 པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྤོང་བའི་བར་མའི་དགོ་བ་ཡང་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ཉེས་པ་གཏན་མིན་དུ་ཡང་
 མི་འགྱུར་ནི། འོད་ལྡན་ལས་སྒྲུངས་པ་ལས་འདས་པ་དང་ཤན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟན་
 རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དངོས་སུ་སྒྲུངས་པ་དེའི་ཚུགས་དང་མཐུན་པ་ལས་འདས་
 ཤིང་འགལ་བར་བྱས་པ་ལ་ནི་ཡིད་གྱི་བསྐྱམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་
 ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས་ལྷུང་བ་ལྟེ་བཞིའི་ནང་ནས་ འཕྱིན་རྒྱལ་མོགས་པ། ཚུགས་མཐུན་ཀུན་
 གྱི་སྐབས་སུ་དགོ་སྟོབས་དང་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་ཚུལ་མ་ནམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ནམས་འདིར་ཆེག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །ལུང་ལས་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་
 གྱུང་། ཡིད་གྱི་འོ་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ནི་ལུང་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའོ། །འདི་
 ནི་བྱུག་ལྟར་མཚོ་ལས། ལུང་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འཕྱང་བར་བེ་ཚོས་མེད་རོ། །ཚུགས་མཐུན་ལས་འདས་
 པ་ལྟེ་དགོ་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུན་བྱེད་པའི་ཁ་ན་མཐོ་བ་ཚོས་ཅན། རོ་པོ་ལྟགས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་མ་ཡིན་ནི། རོ་པོ་ནི་དེ་གྱི་བསྐྱམ་
 བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྒྱ་ལས་བསྐྱམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་གྱི། ལྟགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་
 བྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་ལྟེ་ཐུ་བའི་ལྷུང་བ་དུ་བསྐྱེད་པ་
 ནི། བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ནི། བསྐྱེད་པ་
 བྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲེལ་བའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་གང་འདྲ་བ་བསྐྱབ་ཀྱིན། རྟེན་མཛོད་ལྟེན་པ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོམ་
 པོ་ལྟེན་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བས་པ་ནི་འདི་ལ་ཕམ་
 པས་སྟོམ་པ་གཏོང་བས་གཞི་ནས་སྟོམ་པ་སྒྲུང་ས་ཏེ་སྤྱིར་གྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་བྱེད་གྱི་ཕམ་པ་
 དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་བྱས་སྤྱིར་བཏགས་ན་འདི་ལ་ཕམ་པ་
 བྱུང་ཡང་ཕམ་པས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་སྟོམ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས། སྟོམ་པ་ཉམས་
 བྱེད་གྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལྟེ། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྟོང་
 པ་བར་མས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཇི་སྟོང་འཛོའི་བར་དུ་བྱིན་པའོ།
 གཉིས་པ་འདྲ་བའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་འདྲ་ན་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགོ་སྟོང་
 པ་མའོ། །གཉིས་པ་གང་དང་འདྲ་ན་ མས་པས་མ་གོས་པའི། རྣམ་པར་དག་པའི་དགོ་སྟོང་པ་
 མ་དང་ངོ་། །གསུམ་པ་གང་ལ་འདྲ་ན་ལྟང་བ་སྟེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལའོ། །བཞི་པ་ཇི་
 ལྟར་འདྲ་ན་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་
 གིས་ལྟང་བ་སྟེ་ལྟའི་རྟེན་སྟོང་ལ་ཞུགས་ན་ལྟང་བ་སྟེ་ལྟ་ཇོགས་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་རྟེན་སྟོང་ལ་ཞུགས་ན་ཡང་ལྟང་བ་སྟེ་ལྟ་ཇོགས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་
 པ་དམིགས་བསལ་ནི་དག་བཅོམ་བདེན་སྤྱིར་འདུན་པ་སྤྱིར་བཏགས་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ནས་
 མི་སྤྱིར་བར་འཁྱོབ་དང་གསུམ་ལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་
 གོལ་བས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་བདེན་སྤྱིར་ལྟང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་མི་སྟོང་
 ལ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་བར་མི་འོས་པའི་སྤྱིར་ལྟང་བྱེད་སྟེ་མ་གཉིས་ཀྱང་
 མི་སྟོང་དོ། །སྤྱི་མ་ སའི་ལ་མོག་མོག་གི་རྣམས་ན་རེ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
 བྱེད་པའི་ལྟག་མ་མི་སྟོང་དེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་བར་མི་འོས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་

ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་འཆགས་པ་དང་འདིའི་སྒྲིག་པ་མཚམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ། འབྱེད་
 པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་བར་འོས་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དབྱེན་བྱེད་པའི་
 ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་བར་འོས་པ་དགོས་པར་ལུང་དང་བསྟན་
 བཅས་ལས་མ་གསུངས་པས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ལ། ལུང་ལྷ་པོའི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལ་
 སོགས་པ་ལྷག་མ་བསྐྱོ་འགྱུར་བཞིའི་སྐབས་ལས་དགེ་སྒོང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་
 བྱིན་པ་དང་དགེ་སྒོང་མ་ནམས་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ ལྷ་
 རྒྱུང་དང་བསྟན་དགོས། ལ། ལུང་དེ་ནི་ལྷ་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གི་
 དོན་ནི། འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་རྟོན་ནམ་དག་
 དེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པའི་ལུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་ལ་དགེ་སྒོང་ནམ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་
 མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནི། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ཐོ་དགེ་སྒོང་བསྐྱབ་པ་
 བྱིན་པ་དང་མཚན་བ་ནི་ཚོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་དུ་བྱུང་སྟེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བའི་
 བྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལུང་བ་སྟེ་རྩ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་གཞུང་འདིས་
 བསྟན་པོ། རོ། །འདི་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་དགེ་སྒོང་ལ་མཐར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བ་སྟེ་བཞི་པོ་ནམས་རེ་རེ་ལ་རེ་
 རེ་གསུངས་པ་ཆོག་གཅིག་དུ་བསྟན་པོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་
 དགེ་སྒོང་གིས་དགེ་སྒོང་ལ་བདེག་པ་དང་གཟམས་པ་དང་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱད་པ་ལ་
 སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྒོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་
 དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སྒོང་ལ་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འགལ་བ་བཞི་

ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱང་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཞིང་
 མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ལུང་ཁྱབ་
 ལས་བརྒྱུས་བསྐྱར་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྷང་
 བ་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་པ་ བཞི་ཙམ་གསུ་ཐོན་པ། དང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་ བསྐྱབ་བྱིན། དེ་ལ་ཕྱ་མ་
 བྱས་ན་ཡང་། དགེ་སློང་ལ་ཕྱ་མ་བྱས་པའི་ལྷང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནམས་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །སྐབས་ འདིའི་རྒྱུ་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་
 དག་བྱས་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་
 པའི་དགེ་སློང་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ གཤམ་སྐུ་ཉི་ལ་སོགས་པ། སྐུ་མ་ནམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་ བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་ཅེས། རྟོན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་བསྐྱན་པས་སྐབས་
 རྒྱུ་ཀ། འཛོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡུལ་ཁར་བྱུང་དུ་བསྐྱན་པའོ། །འོ་ན་ཡང་ལུང་ཁྱབ་
 ལས་བརྒྱུན་པ་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱལ་བ་ བསྐྱབ་བྱིན་པ། ལ་བརྟེན་གན་ཅིར་འགྱུར།
 ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་
 དང་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ། ལྷང་བ་མང་པོ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་
 ཡུལ་རྟོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་ སྐུ་མ་ནམས་མཐུན་པར།
 འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཁར་བྱུང་དུ་བསྐྱན་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱིན་ནང་གི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དགེ་སློབ་མའི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་

པར་ཚྭ་གས་པ་དང་ལྷན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རྟེན་དགེ་སྒྲོང་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་རྣམ་དག་གི་
 ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟེན་པར་མ་ཚྭ་གས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ད་གྲང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་
 སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་ལྷན་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་གང་དང་
 ལྷན་པ་ནི་བསྟེན་པར་མ་ཚྭ་གས་པ་དང་པོ་། །གསུམ་པ་གང་ལ་ལྷན་པ་ནི་རྟེན་རྣམ་དག་
 གི་ཡུལ་འཕོ། །བཞི་པ་རྩལ་ནི་ལྷན་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་སེལ་བའི་
 སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་མ་ཚྭ་གས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། ཡུལ་རྣམ་དག་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་
 ལྷང་བ་བརྟེན་པ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷང་
 བ་མི་ཚྭ་གས་ཏེ། ཡུལ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་ལྷང་ཞུ་བ་ལས། བསྐྱོས་བསྐྱར་ཆོག་ལ་བྱུང་དུ་གསོད། །བསྐྱབ་པ་
 སྒོང་དང་མི་སྤྱོད་འགོ། །བཞི་ལ་ ཡུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱམ་ན་རྣུང་ག། ཅ་སྤྱད་དངོས་སུ་
 གསུངས། །དེ་མཚུངས་གཞན་ལ་མདོར་བསྟུས་སྟུར། །ཡུལ་དགེ་སྒྲོང་ལས་གྱུར་པ་
 བཞི་བརྩ་ཅུ་ག། འག་དུ་རོམ་འཛིན་བདག་གི་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ནི་ན་སྤྱད་དོ། །གཞི་
 མེད། བག་ཅམ། ལྷག་མས་སྟུར་འདེབས་དང་ཕམ་པ་འཆབ་བརྗོད་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ནི་ཡུལ་
 བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་གྲང་ལྷང་བ་ཚྭ་གས་པར་བསྟེན་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་
 བསྟེན་པར་མ་ཚྭ་གས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས་ཞེས་གསུམ་དང་
 རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་བཞི་ནི་ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་ཚྭ་གས་པས་བསྟེན་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 རྟེན་དགེ་སྒྲོང་རྣམ་དག་གིས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དགེ་སྒྲོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བྱས་ན།
 ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་ཚྭ་གས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ལྷང་བ་ཚྭ་གས་པར་བསྟེན་

དོ། །ཡུལ་བསྐྱབས་པ་བྱིན་པ་ལས། འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་བཟོད་ལ། །ཁྱེ་ཆུང་ནས་གསུངས་
 བསྟན་བཅོས་ རྣམས་དང་། མཐུན། །ཁྱེ་ཆེན་ ལས་ཆུང་ག་ ན་སྤྱད་ ཉུག་དེ། སྤྱོད་ བའི་
 གནས་སྐབས། ལ་དགོངས། །བདེན་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ག་ གནིས་ཀྱི་ཆུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར། མདོར་བསྟུས་
 སྤྱར་ཞེས་གསུང་དོ། །གསུམ་པ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་སྟོན་ས་བསྟེན་
 པར་མཛོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ལུང་མཁོ་ལས་བསྐྱབས་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་རང་བཞིན་
 ཏུ་གནས་པའི་བསྟེན་པར་ཛོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་ལེན་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་
 ཀ་ལས་ བསྐྱབས་པ་བྱིན་པ། དེས་རེག་ན་ཡང་བྱིན་ལེན་འདིག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 བཞི་པ་བསྟེན་ཛོགས་རྣམ་དག་གི་བྱ་བ་མི་འབྱུང་བའི་སྟོན་ས་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་
 ལྟན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་བསྐྱབས་པ་བྱིན་པས་
 མི་འབྱུང་གྱི། ཆོ་ག་བྱུང་པར་ཅན་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ཁྱེ་བ་ལས་གནས་
 མལ་དང་གདིང་བསྟུད་པ་བཅོལ་བའི་ཡུལ་དང་སྤྱི་དོ་བྱང་རྒྱ་བ་བཟོད་བའི་ཡུལ་དང་གསུམ་
 ལ་ ཡུལ་བསྐྱབས་པ་བྱིན་པས་གོ་མི་ཚད་པར། བཟད་དོ། །ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཡུལ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་མདོར་བསྟུས་སྤྱར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་སྟོང་བསྐྱབས་པ་བྱིན་པ་
 དེ་དགེ་སྟོང་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་
 བའམ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེལ་བའི་སྟོན་ས་འདྲ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྟོ་
 རྣམ་འདྲ་བའོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་ཆུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སྟོང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་
 བར་མ་ཐད་ཅེས་པའོ། །

གནིས་པ་ནི། བསྐྱབས་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་བསྐྱབས་པ་བྱིན་པ་གཞན་ནི་བསྟེན་པར་ཛོགས་
 པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་རང་བཞིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་

བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་མི་ལུན་པ་འདི་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྟེན་དགེ་སྟོང་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགེ་སྟོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷ་དང་
བཛོགས་པར་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་དང་ལྷ་བ་ལས་བཏུན་པ་ བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་ དགེ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་
པ་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷ་དང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་དེ། བསྐྱབ་
པ་བྱིན་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་ཞེས་དགོངས་ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་དང་གཟས་པ་དང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་
ཞིག་གི་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ལྷ་དང་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་ལྷ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
པ་རྟེན་དགེ་སྟོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་དགེ་སྟོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་འདོན་
པ་དང་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བ་བཞི་གང་ཡང་མི་འབྱུང་རོ་།

གསུམ་པ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྱུབ་པའི་དགེ་སྟོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་
པ་ལ་དགེ་སྟོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་བསྐྱབས་ན་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོའི་གོ་མི་ཆོད་
པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

བཞི་པ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པའི་བྱ་བ་འགྱུབ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སྟོང་
གིས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཡུལ་གཞན་མེད་ན་ཡུལ་དགེ་སྟོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་
ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱི་མ་ལྷ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལྷ་དེ་མདོར་བསྐྱུས་སོ། །གསུམ་
པ་དགེ་སྟོང་མའི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལུན་པ་ནི། ལྷ་དང་པོ་རྟེན་དགེ་སྟོང་
མ་ལ་ཡང་ཡུལ་དགེ་སྟོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོ་དེ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལུན་པ་ནི་ད་
མིན་དེ། བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལུན་པ་ནི་ད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ལྷ་བཞི་ལས་ ལྷ་བ་
འདེབས་པ་ལྟ་བུ། ཡུལ་ནམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པ་ནམས་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་

བ་ལས་ཀྱང་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་ཚེས་ལྟ་བུ། ཡུལ་བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་
 བ་ལས་ལྷང་བ་སྐྱེད་པ་ནམས་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ལྷང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་
 དང་། བྱིན་ལེན་ འདི་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས་དགེ་སྦྱོང་མ་ལ་རྒྱ་དུས་གསོག་འཛོག་བྱེད་པར་འགྱུར། ལྷ་ལྷེ་ལྷ་
 གང་ཞེ་ན། དགེ་སྦྱོང་མ་བདག་ནི་དཀྱིལ་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མ་གཞན་གྱིས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དང་།
 དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་
 མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་གསོག་འཛོག་དང་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུ་
 ལ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པར་ཚོག་གཅིག་པར་གསུངས་སོ། ། ལ་སོགས་པས་བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་
 པའི་བྱ་བ་ནམས་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོ་དེས་གོ་ཚད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དུས་
 མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱ་བའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པའི་བྱ་བ་
 ནམས་ནི་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དེས་ཀྱང་གོ་ཚད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། གཉིས་པ་བསམ་
 པའི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྐྱེད་པ་ན་
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་སྤྱི་ལུས་
 གྱི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྐབས་དོན་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་
 ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི་ཡམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་ཚོག་
 གཙོད་པའི་ལྷང་བ་བཞི་ལྟེ་ལྷང་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་ནི་དུད་འགྲོར་སྤུལ་
 པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དགེ་སྦྱོང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ ལུས་གྱི་ ནམ་པ་བསྐྱེད་པ་ན་ བདག་ནི་ད། དགེ་
 སྦྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་འདྲ་བ་ནི་དོ་ཞེས་ལྷ་མར་སྤྱར་རོ། ། དེ་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས།
 དགེ་སྦྱོང་གིས་ལྷགས་མམ་སྤྱན་གྱིས་བདག་ནི་དབྱེ་མོང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་མི་ཚངས་པར་སྦྱོང་བ་བྱིན་ན་ཅེས་འགྱུར། དེ་
 ལྟེ་དགེ་སྦྱོང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་འཁྲིག་པའི་སྦྱོང་བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མཐར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟེ་དགེ་སྦྱོང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་

ན་སྐོམ་པོ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོག་གཅོད་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་ཡའང་དངོས་སུ་གསུངས་ནི། མི་
 ཚངས་སྤྱོད་དང་སྒོག་གཅོད་བཞིའི། །ལྷུང་བ་རྫོགས་གསུངས་མདོ་འདིར་བསྟུས། །རྟེན་
 དང་འབྲེན་ལ་མདོར་བསྟུས་སྟུང་། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་བཞིན་པ་རྩ་རབས་བ།
 ན་རེ་དགོ་སྤོང་གཟུགས་གཞན་དུ་སྟུལ་པས་བྱས་ན་ལྷུང་བ་རྫོགས་པ་འདི་ནི་ ལྷུང་བ་བདུན་
 ལ་སྤྱོར་བར་མ་ཟད། ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུར་ནི། བཅས་པོ་ལྷ་བརྩུ་པ་ལས་ལམ་ལྷག་བརྩུ་
 བདུན་དང་། སྤང་ལྷུང་དང་པོ་དང་། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་པོ་དང་། སོ་སོར་
 བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགོ་སྤོང་གི་འདུ་
 ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ན་སྤྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་འགྲུབ་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་བཅས་པོ་
 ལྷ་བརྩུ་པ་ལས་འགྲུབ་པ་དེ་མི་རིགས་པས་སྟུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ་སྐབས་འདིར་ལྷུང་བ་
 རྫོགས་པར་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུར་བ་མི་རིགས་ནི། ལྷུང་ལས་སྤྱོར་བ་རྩུ་ལ་གྱིས་
 བྱས་ནས། བལ་འཁྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ལྷུང་བ་ན་སྤྱད་དུ་གསུངས་པ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་སྤང་བར་བྱས་ན་ཕམ་རྩུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་བརྩུ་ལ་སྤྱད་དུ་གསུངས་པའི་གནད་དང་འགལ་བས་སོ། །

དེ་ཡང་ལྷུང་ཞུ་བ་ལས། རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ལྷག་གི་ལལ་འཁྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་ནིས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལ་སོགས་པ། བལ་འཁྱར་སྤྱི་བ་གཅོད་པ་དང་། །དོན་མཐུན་དང་ནི་སྤྱོད་དང་བཞི། །རྩུ་
 འཕུལ་གྱིས་བྱས་ན་སྤྱད་གསུངས། །ལུས་མི་སྤང་བར་བྱས་ན་ལྷུང་ཞུ་བ་ལས། ཕམ་
 དགོ་སྤོང་གིས་རྩུགས་ཕམ་སྤྱན་གྱིས་བདག་ཉིད་མི་སྤང་བར་འབྱོབ་ནི་མི་ཚོས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྐོམ་པོ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ། རྩུན་འབྲེག་ཆིག་བསྟེན་བཀུར་དང་། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་
 བལ་འཁྱར་དང་། །བདེན་སྤྱོད་དོན་མཐུན་གྱུ་དབེན་གཉིས། །འདུག་གནས་འདུས་ཟ་ཉལ་

ཤོམ་གཉིས། །གཅིར་བྱ་བཤེག་གཟས་རྒྱལ་ལྟག་དང་། །སྤྱོད་དང་བསྐྱེལ་སྤྱད་འགྲོད་བསྐྱོད་
 དང་། །ཅེ་དང་ལྟན་ཅིག་དངངས་བྱེད་སྤྱེད། །གཞི་མེད་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་དང་ཉན། །མི་སྤྱོ་
 མ་གུས་དུས་མིན་འགྲོ། །ཟས་བཅས་སྤྱོད་ངས་ད་གཤོད་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་བཞི་
 ནམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ལྟར་བ་བཞི་བཅུ་ལ། །ལུས་མི་སྤྱད་བྱས་ན་སྤྱད་གསུངས། །དེ་
 ལྟར་སྤྱར་བཤད་པའི་ལྟར་བ་བདུན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལྟར་བ་གཞན་ནམས་ནི་ལྟར་བ་འབྲིན་
 པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་དུ་དཔོས་སོ། །མེལ་བ་ནི་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐ་མལ་དུ་མི་གནས་པ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྱུལ་པ་འཕམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་
 སྤྱད་བར་བྱས་ཏེ་ལྟར་བ་ལ་སྦྱོར་ན་རང་རང་གི་ལྟར་བ་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟར་གོང་དུ་བྱངས་
 མ་ཐག་པ་དེ་དག་གོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། བདག་ཉིད་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྱུལ་བའམ་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་སྤྱད་བར་བྱས་ན། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་ལས་ཉམས་པས་རང་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ གཟུགས་སྤྱོད་ནམས་མཐུན་པར། གསུང་ངོ་།

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྐྱེན་པ་ན་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པའི་ཡན་ལག་མ་བསྐྱེན་གྱི། བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྐྱེན་
 ཏེ། རང་ཉིད་ལ་བསྐྱེན་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉིས་པ་ལ་ཞུགས་ན་ལྟར་བ་
 དངོས་གཞི་འབྱུང་གི་རང་ལ་སྦྱོར་པ་ཡོད་པ་བརྟེན་པའམ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཏེ་ཞུགས་
 ན་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས་དགེ་སྦྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་གཞི།
 མེད་ན་ན་སྤྱད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས། དཔེ་ དགེ་སྦྱོང་བདག་ཉིད་ཕྱོག་མོང་དུ་

འཕྱར་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པར་བཀྱིས་ན། སློང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་འབྲིག་པར་སློང་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་མཐར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟེ་དགེ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་ན་སློང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས། སློང་བཙོན་སློང་བཙོན་ནི་དུ་འདུ་ཤེས་ན། །དངོས་གཞིའོ་
 མིན་ན་ལྷུང་བ་རྒྱུད་དང་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། ལུང་འདུལ་བྱེད་དང་འདི་ནི་དུ་ལས་བདག་ནི་ནམས་
 པོའི་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཡང་ན་སྤྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསོར་
 རུང་དུ་ནམས་པོའི་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་བདག་
 ནི་ཞེ་ག་པོའི་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བདག་ནི་ནམས་པོའི་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཞེས་
 པ་དེ་ཡང་པ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པས་ཡང་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
 དངོས་པོ་གཙོ་ཡང་། ལུང་བ་གཞན་ནམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་སྟེ།
 འདི་ནི་དུ་ལས་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་གཞི། མེད་ན་ན་སྤྱད་དོ་ཞེས་པ་དང་།
 ལུང་ཞུ་བ་དང་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་
 ནི། བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་པོའི་གཞུང་དངས་པ་དེ་ནམས་ལུང་
 ལས་མི་ཚངས་སྤྱད་ལ་གསུངས་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། ལུང་བ་གཞན་གྱི་གཞུང་དུ་མི་
 རུང་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱུངས་སུ་དངས་པའི་གཞུང་དེ་ནམས་
 འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བཞེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པས་མཚོན་ནས་ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
 འདུ་ཤེས་གཙོ་པོར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནི། སྤྱར་གྱི་གཞོད་བྱེད་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མཉམ་གཙོད་ཡམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བསམ་ཅད་ཚད་བའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་གསོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བཞེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་
 ཆོས་ཅན། གྲོག་གཙོད་མཇལ་པ་འབྱུང་དུ་བྱུང་ཤི། གྲོག་གཙོད་མཇལ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཚང་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱིར་བཏགས་
 པ་ལྟར་ལྟར་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་སློང་ ལྷལ་པ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ལྷན་པ། འགྲོ་
 བ་གཞན་གྱི་ ལུས་ཀྱི། ནམ་པ་བཞེན་པ་ནི་ བདག་ཉིད་ལ། དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་
 ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྲ་མར་སྦྱར་རྟེ། དགེ་སློང་གཞན་དང་
 འདྲ་བར་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའོ། མེད་ན་
 རིན་མཁན་པ་ཉིད་དོ། དགེ་སློང་སྤལ་པ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱར་བས་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་ན། དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྦྱོར་བ་བྱས་
 ནས། མཐར་ཐུག་གི་ཆེན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མེད་ཅིང་ ལུས་སྤལ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱར་བས་མི་མས་
 གུང་ལྷག་གི་བསམ་པ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཅིང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ནི་སྦྱོར་བའི་ཆེན་ལྷུང་
 བ་ན་སྦྱད་པ་ཉིད་དོ། མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ནི་མེད་དེ། རྟེན་གཤམ་སྦྱོར་བ་ཅུ་ལས་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བཤད་ཅིང་། མེད་ན་ནི་སྦྱད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ། བཅའ་པོ་
 ལྷ་བཅུ་པ་ལས་སྦྱོར་བ་ཅུ་ཁོ་ན་ལ་ན་སྦྱད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དངོས་གཞི་ཉིད་དུ་ནི་
 མི་འགྱུར་རྟེ། སྦྱོས་བ་དང་མེས་མ་འབྲུགས་པ་དང་ཆོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་རང་བཞིན་ཉམས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་
 གཞན་གྱི་ནམ་པ་བཞེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་བསྐྱེད་པའོ། རོ། རྟེན་ལ་སྦྱོས་རྟེ་སྐབས་འདིར་
 བསམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྲུབ་པ་སྦྱར་
 བ་ནི། ལྷུང་བ་ཤི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་དོ་པོ་ནི་ལྷུང་
 བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་

དེ་ལས་ལྷོག་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དེ། སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ལུགས་པ་དང་ཚོར་བས་
གཟེར་པ་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞི་སྟེ། གཉིད་ལོག་
པ་དང་། རྩམ་ཆར་བྱུང་པར་མཉམ་ཆར་འབྱུང་ཞུགས། རྩམ་གྱིས་སྤྱོད་ཏེ་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པ་དང་།
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། གཉིད་ལོག་ར་རོ་
རྩམ་གྱིས་སྤྱོད་པ། །སྟོམས་ཞུགས་འགྲོ་བ་མཐའ་མའོ་ཞེས་རྣུང་བ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་ལ་ཤུད་པའི་
གནད་གྱིས་སྤྱར་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་ནི། འདི་ཉིད་ལས་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་
པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །བཞི་པ་ཅེར་འགྱུར་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་
སྤྱོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀའི་ཆེ་ན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ཅི་
འགྱུར་ནི། རྣུང་བ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་
པ་དང་། མི་ལམ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་སྤྱོད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པས་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་ན་ཅེར་འགྱུར་ནི། རྣུང་མེད་ལ་རིག་པ་སྟེ་བྱ་ལ་
ནི་མཐར་ཐུག་གི་རྣུང་བ་ན་སྙད་དུ་འགྱུར་དེ། བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་རྟོགས་པས་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དགེ་སྤྱོད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་
མི་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་ན་ཅེར་འགྱུར་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ སྤྱོད་པ་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པའི་ཆེ། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོའི་སེམས་བ་བཞིར་
གྱུར་ན་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་རང་རང་གི་སྤྱོད་རྣུང་གང་ཡོད་དེ་ཉིད་འབྱུང་ལ། མཐར་ཐུག་གི་

ལྷ་པོ་མེད་དེ། ལྷ་པོ་ལས་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལ་ལྷ་པོ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་
ཤེས་སོ།

གཉིས་པ་ སྤྱིར་བཏང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ན། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ནས། གཉིད་ལོག་པ་ལ་
སོགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་གྱུར་ན་ནི། ལྷ་པོ་ལོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ་ཞག་
གཅིག་འདས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ན་མས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ནས་གཉིད་
ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ལྷ་པོ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་
བའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། འདི་ཉིད་ལས་བྱུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་
ཏུ་གཉིད་ལོག་ན་འོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་སྤྱོད་མས་པར་འབྲུག་པ་ན་བདག་
གི་ཁང་པ་ཅིགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོན་སྤྱོད་མས་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཁང་པ་ཅིན་པར་གྱུར་ན་
དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་ཆེགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
སེལ་བའི་སྤྱོད་ནས་ཆེགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྐྱར་པ་ནི། ཆེགས་སྤྱི་མར་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདི་
ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འོན་དང་། ཡན་ལག་གི་འོན་དོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ རྒྱུ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་
བསྐྱར་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རང་གི་འོན་དང་། ཆེལ་བ་དང་། ཅིར་འགྱུར་དང་། ལྷ་མཚན་དང་ལྷ། ལས་དང་
པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྤྱར་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལྷགས་དགག་པ་
ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིར་བ་རྒྱན་ལྷན་དང་རྒྱན་མི་ལྷན་གཉིས་ལས། སྤྱིར་བ་རྒྱན་མི་ལྷན་
ལ་ཆེགས་ཀྱི་བྱུང་བ་མི་སྤྱིར་ཏེ་ཆེགས་ཀྱི་སེལ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་རོ། །དེ་
ནི་མ་ཡིན་དེ། ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལས་རེག་ བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པས་བྱུང་མེད་ལ་རེག་པར་བཤམས་ལ་བསྐྱེད་
པར་རྫོགས་ནས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་པ་སྤྱོད་མཐོང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེ། པ་ལ་སོགས་སྤྱིར་

བ་རྒྱན་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱི་སྐུ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོར་བ་རྒྱན་མི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱི་
ཡང་ལྷ་པོ་བ་དངོས་གཞི་ཤོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་བསྐྱེད་
པའི་ཆེན་པོ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཆེད་བས་ཆེན་པོ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་མི་སྐྱོར་
བ་མི་རིགས་སོ། །ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱི་སྐུ་ལ་བ་མི་སྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་ནེ་ དགེ་ཚུལ་ལས་དགེ་ཚོང་དུ་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ། ཆེན་པོ་ལོ་བ་ལ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཆེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་ཚོང་ལས་དགེ་ཚུལ་དུ་
བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཆེན་པོ་མར་ལ་ལོ་བ་ལ་ཤིན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིར་རོ། །

གཞིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་ལྷ་པོ་བ་སྐྱེད་པའི་དངོས་གཞི་ཤོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་པོ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་སྐྱེད་རོ། །དགེ་
ཚུལ་གྱིས་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་ཚོང་གིས་མཐར་ཐུག་བྱུང་བའི་སྐྱོར་བ་ལ་ཆེན་པོ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་དུ་
མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱི་སྐུ་ལ་ ལྷ་པོ་བ་ལས་ཆེས་བྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་གཏོགས་པ་
དགེ་ཚོང་པའི་ལྷ་པོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལས་པའི་ཆེན་པོ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཀྱི་ཆེན་པོ་
གཅིག་པའི་ཡན་ལག་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་མདོར་བསྐྱེད་
སྐྱེད་པའོ། །གཞིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་རོ་པོ་ནི་སྐྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཞིས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ན་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་ལྟ་བུ་ཡོད། །གསུམ་པ་སྐུ་ལ་
ནི་སྐྱོར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་པོ་གཅིག་ཀྱིས་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་བྱུང་བའོ། །པའི་
པ་ཅིར་འགྱུར་ལ་གསུམ་པ་ལས།

དང་པོ་གཞན་ལུགས་དག་གི་པ་ནི་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷ་པོ་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་
པ་ལ་ཆེན་པོ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཤིང་། ཆེན་པོ་ཐ་དད་སྐུ་ལ་བ་མི་འགྱུར་
ནེ། ལྷ་པོ་བ་ལས། བསྐྱེད་པར་མ་ཤོགས་པམ་མི་ཆེད་པར་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པར་ཤོགས་ནས་

བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཚགས་བདད། འབྱེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱ་པ་ལས་བསྐྱེན་པར་
 མཛོགས་པས་བསྐྱེན་ནས་བསྐྱེན་པར་ཛོགས་ནས་ཁྱུང་ན་ཅིར་འགྱུར། དགེ་འདུན་རྒྱལ་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 ཚགས་ཏེ། ཡམ་པ་སྐྱ་མ་གསུམ་དང་འབྱེན། །འཕྱིག་ཆིག་བསྐྱེན་བཀུར་སྐྱེན་བྱེད་དང་། །
 གཞི་མིད་བག་ཅམ་ལྷག་མས་སྐྱར། །དུད་འགྲོ་འདེབས་སྐྱོད་གསོད་གསུམ་མོ། །དེ་
 ལྟར་ལྟང་བ་བཅུ་གསུམ་ཆིགས་ཐདད་ལ་ལྟང་བ་དངོས་གཞི་ཛོགས་པར་ ལུང་ལས། གསུངས་
 པས་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཤིར་དང་། རྒྱ་ཀ་ལས་ཆིགས་ཤི་མར་དངོས་
 གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོར་བ་ཆིགས་སྐྱ་མར་བྱས་པ་དེ་ན་སྐད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདི་ཉིད་ལས་ཆིགས་སྐྱ་
 མར་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་ན་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ན་སྐད་དུ་
 བཤད་པ་ནི་སྐྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟང་བ་དེ་རྒྱུད་བའམ་ན་སྐད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ལས་
 སྐྱོར་བ་སྐྱ་མ་དེ་ན་སྐད་པ་ཉིད་ཏོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་
 ཏེ། ཆིགས་ཐདད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན། ལུང་ཁྱ་པ་ལས། བསྐྱེན་པར་མཛོགས་
 པས་རྒྱ་བའི་སྐྱོར་བ་བྱེད་ལ། བསྐྱེན་པར་ཛོགས་པ་ན་རྒྱ་ན་ཉེས་པ་སྐྱོ་མ་པོའོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཆིགས་འཕྲིས་པ་ལ་ལྟང་བ་ན་སྐད་དུ་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
 འོད་ལྷན་ལས་ཀྱང་། དགེ་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བསྐྱེན་པར་
 ཛོགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མའི་ཆིགས་སྐྱ་སྐྱོར་བ་བྱས་པའི་ལས་
 ཀྱི་ལས་ཆིགས་ཤི་མ་ལ་ཛོགས་ན་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་
 པས་ཀྱང་ ཁྱིམ་བའམ་དགེ་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོར་བ་བྱས་ཤིང་དགེ་རྒྱུད་ལྟར་བ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ། དེ་ལ་ལྟང་
 བ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱོད་པར་ཐལ། སྐྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་བསྐྱེན་ཛོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་

ཐད་མཆད། གཞུང་དངས་པས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་པའི་ན་སྤྲད་དུ་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 འདུན་པ་ལོག་ན་ཉེས་པ་ཚུང་བ་དེ་དང་། ཉེས་པ་ཚུང་བ་ཅམ་དུ་འདྲ་བའི་མཐུན་དཔེར་བསྟུན་
 ཆེགས་ཐ་དད་ཀྱི་གཞུང་ ཐད་མཆད། དངས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བཟོ་དོ། །གཉིས་པ་རང་
 ལུགས་བཞག་པ་ནི་ལྟར་བ་ཟེ་ལཱི་དངོས་གཞི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེགས་གཅིག་པ་
 ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། ཆེགས་ཐ་དད་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ དགེ་ཚལ་མཐུ་
 ཆེགས་སྒྲ་མར་སྦྱར་བ་བྱས་ཏེ་ཆེགས་སྒྲ་མའི་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆེགས་སྒྲི་མར་མཐར་
 ཐུག་ཀྱང་ན་སྤྲད་བཅད་ལ་དངོས་གཞི་ནམ་པའི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལྷ་བ་རྩུང་ཤོས་
 ལས་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བ་མལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་ན་སྤྲད་དུ་
 གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་ད་ལས་ཀྱང་ཆེགས་སྒྲ་མར་སྦྱར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་ན་སྤྲད་
 དུ་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལུན་ལས་ཀྱང་དགེ་ཚལ་ནི་ད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་བྱས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་
 གིས་ཞེས་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་པའི་གཞུང་གོང་དུ་དངས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཤོ། །འདི་
 ལ་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་ཚོགས་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་
 ན་བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་བསྟུན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །ན་སྤྲད་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི་གཙོ་ཐོར་ན་ལྟར་བ་ན་སྤྲད་དུ་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་འཆང་
 འབྲལ་ལྷ་བྱ་ལ་ཆེགས་ཀྱི་སེལ་བ་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྤིད་ལ། ལོ་དུག་སྟན་ལ་ནི་ཆེགས་
 མར་འཕོས་ན་སྦྱར་བའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆེགས་ཡར་འཕོས་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་དགེ་སྦོང་གིས་ནི་མི་གསོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་
 གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་དགེ་ཚལ་གྱིས་མི་གསོད་པའི་སྦྱར་བ་བྱས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་
 དགེ་སྦོང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སྦོང་ལ་མི་གསོད་པའི་ལྟར་

བ་གཏན་ནས་མི་སྦྱོང་པར་བལ། དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་གསད་པར་གཏན་ནས་མ་བསམས་
 བེད་དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་གཏན་ནས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བྱབ་པ་མ་བྱབ་
 རྟེ། དགེ་སྦྱོང་མས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དགེ་སྦྱོང་དུ་མཆན་གྱུར་པ་ན་མཐར་
 ཐུག་བྱབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་དེས་པ་བྱགས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་དྲགས་
 དེ་ལ་ཆོས་དེས་བྱབ་པ་མེད་དེ། དགེ་སྦྱོང་རང་ཉིད་དང་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་
 གིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་དགེ་སྦྱོང་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱེད་བྱེད་དུ་བྱབ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་བྱ་བ་ རྩལ་ཤོམ་ ལས་སོ། །གཡགས་སྒྲ་བ་མཐམ་ན་རེ། དགེ་ཚུ་ལ་
 ཕྱིས་མི་གསད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ན། དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་མཐར་ཐུག་བྱབ་པ་ན་དགེ་སྦྱོང་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྷུང་བྱ་བ་རྩལ་ཤོམ་ལས་སྦྱོར་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས། ལྷ་པོ་སྤྱི་མཆན་ནི་ཅིར་འགྱུར་གྱི་སྐབས་
 སུ་བཤད་ཟིན་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་དེ། མཐར་ཐུག་གི་སྒོ་ནས་
 བཏྲན་པ་དང་། སྦྱོར་ལྷུང་གི་སྒོ་ནས་བཏྲན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆེགས་སྒྲ་མར་སྦྱོར་བ་
 བྱས་པ་ཞེས་པ་འདི་སྐབས་འདིར་བཛྲོད་གྱི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་བཏྲན་པ་ཡིན་ཡང་།
 བྱེད་བྱག་ལ་མཆོན་ན་གོ་སྒྲ་བས། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལྷ་བུ་ལ་ཆེགས་སྒྲ་མར་དགེ་ཚུ་ལ་གྱིས་
 སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཆེགས་སྦྱི་མ་དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་བྱབ་པ་ལ་ཡང་དོ་སྟེ་ན་
 སྤྲོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྦྱར་རོ། །ཁང་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་པོ་བཟྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནི་དགེ་ཚུ་ལ་གྱིས་ཁང་ཆེན་ཅིག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། །ཁང་
 ཆེན་གྱི་སྦྱོར་པོ་འབྱུང་རུང་ཡིན་དེ། །ཁང་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་པོ་ལྷ་ཆེགས་པ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིས་བྱས་དང་ལྷུང་མེད་དུ་
 བྱེད་པའི་སྤྱི་གཞན་མ་ལྷུང་པར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བཅིག་པ་ན་དགེ་ཚུ་ལ་ཉིད་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཅས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་སྦྱོང་
 ཉིད་ན་མཐར་ཐུག་བྱབ་པའི་རྩལ་པ་ཆོས་ཅན། རྩལ་པ་ན་སྤྲོད་པ་ཡིན་དེ། བཅས་པའི་བྱེད་པར་སྦྱོར་པོར་བཅས་པ་ལས་

འདས་པའི་ལྷ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། དེ་ཡང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷ་པོ་ལས། བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་ བཅིག་པར། བརྒྱུ་མས་ནས་བསྟེན་པར་མཛོགས་ཏེ་ མེན་ ལགས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོམ་ བོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་པོ་བ་གཞན་ན་མས་ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་ རང་རང་གི་ན་སྤྱད་དུ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྤྱིར་ལྷ་པོ་སྟོན་ས་བསྟེན་པ་ནི། ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལས། བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་ཀྱི་བར་བཞུགས་ཏེ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་བརྒྱུ་མ་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོམ་བོར་འགྱུར་ རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དགོ་སྟོང་གིས་མ་བྱིན་ལེན་ལྷ་པོའི་སྤྱིར་བ་བྱས་ ནས་དེ་དགོ་ཚུལ་དུ་བབས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་ན་དེའི་སྤྱིར་བ་བྱེད་པ་པོའི་ཆེགས་བྱི་མ་ དགོ་སྟོང་ལ་ཡང་སྤྱིར་བའི་ན་སྤྱད་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ དེ་ལྷན་པ་ཞེས་པའི། མདོ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཀ་ལས་ནི་ཆེགས་བྱི་མ་སྟེ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ཉིད་དོ། དེ་ལ་ཡང་ཆེགས་སྤྲུམ་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའོ་དོ། །ཆེགས་བྱི་མ་དགོ་ སྟོང་ལ་ཡང་ཆེགས་སྤྲུམ་པ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པའི་རྒྱན་མ་བཏང་ བར་ཡོད་པས་སྟོམ་པ་གསུམ་ལྷན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐུར་གཞི་སྟོང་དུ་བཞད་ མེན་ནོ། །འོ་ན་དགོ་སྟོང་གིས་མ་བྱིན་ལེན་ལྷ་པོའི་སྤྱིར་བ་བྱས་ནས་དེ་དགོ་ཚུལ་དུ་བབས་ པ་ན་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་ན། དགོ་ཚུལ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། མཐ་པ་དང་འབྲ་བའི་ཉེས་ བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ བབས་པའི་ཆེགས་དག་དུ། དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་ བ་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ་དོ། །དེ་ཡང་ཉེས་བྱས་དེའི་སྤྱིར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་ དུས་ན་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་ཅིང་ཉེས་བྱས་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་གི་དབང་དུ་བྱས་ འདིར་སྤྱིར་བ་ནི་མས་པའི་སྤྱིར་བ་ཡིན་པས། མས་པའི་སྤྱིར་བ་ལས་མཐ་པ་དང་འབྲ་བའི་ཉེས་བྱས་བསྟེན་པ་འགལ་ཞེ་ན།

ལྷ་པོ་མཆོད་པའི་སྐབས་སྤྱིར་བཏགས་པར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པོ། བཤོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ནི་ ལ
 རྒྱུ་གྱི་བྱུང་བར་ལས་བྱུང་བ་ཞར་བྱུང་བ་ལྟར་པ། རྒྱུ་དངོས་སུ་བཀག་པ་བས་དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་
 སྒོ་ནས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་ཡུལ་གང་ན་བལ་
 ནག་པོ་བས་བལ་དཀར་པོ་དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བ་ཡིན་ན་བལ་དཀར་པོ་ལ་སྒྲན་བྱེད་ན་སྤང་
 ལྷ་པོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་ལས་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ནས་
 བཤད་དོ། །ཁྱི་ཀ་ལས་ཅ་མར་འགན་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ན་སྤྱད་དེ་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་བཀག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འགྲུར་པ་ནི་དངོས་པོ་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་མཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱུ་
 བཀག་པ་བས་བཟང་པོ་ནི་ལྷ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དང་བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུང་ལྷ་པ་ལས་ལྟ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རིན་པོ་ཆེར་གཏོགས་
 པ་ལག་གིས་བཟུང་ན་ ལྷ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འགྲུར་པ་ནི་དུས་རེ་འགའ་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 མི་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་བྱས་སུ་འགྲུར་རོ་ཞེས་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་
 བྱུང་མེད་ལ་རེག་པ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
 ཞིང་དང་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལ་རེག་ན་ཡང་ལྷ་པོ་བར་འགྲུར་རོ་སྟུང་དུ་མི་བསམ་སྟེ།
 དགག་པ་རྟ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་དངོས་
 སུ་བཀག་པ་དེ་དང་། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁྱི་
 ཀ་ལས་སྤོན་བལ་དང་འདྲ་བ་མོན་དར་དང་དུ་གྱུ་ལའི་རས་ལ་སྒྲན་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷ་པོ་བྱེད་
 དུ་འགྲུར་བར་བཤད་དོ། །འོ་ན་མོན་དར་དེ་སྤོན་བལ་དང་འདྲ་ན་ལུང་དགེ་སྦྱོང་མའི་ནམ་
 འབྱེད་ལས་མོན་དར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོན་བལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟུང་ན། མོན་
 དར་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤོན་བལ་ལས་བྱས་པ་དང་། ཅ་ལས་བྱས་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་

ནི་ལུང་ཕྱན་ཆོག་ས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས། མོན་དར་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་འོད་ལྡན་
ལས་གྱུར་གྱུ་མ་དང་ཁ་དོག་གསལ་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་མེད་ཀྱི་ཤེ་པ་ལི་ཀས་ཁ་བསྐྱུར་
བ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནམས་ལ་བཀག་པར་བཤད་དོ། །གསེར་ལ་རེག་པ་བཀག་པ་དང་འདྲ་བ་
གཡུ་ལ་རེག་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁབ་རྩིང་མ་ལ་རེག་པ་དང་བྱང་ཤ་ཁན་
གྱི་ཡུལ་དུ་ཙམ་པ་སྒོང་ན་ཡང་བཙོད་པ་སྒོང་བའི་ལུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྐུར་ངོ་གསུང་ངོ། །

བཞི་པ་མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ནི། མཚན་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནས་
སོ། །འདི་ལ་གནིས་དེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་གནིས་
ལས། དང་པོ་ལུང་བ་ཕུན་མོང་དང་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དགེ་སློང་པ་མའི་
ལུང་བ་ལ་གནིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཕུན་མོང་དང་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས་
དེ། མཚན་ནི་ད་ཅི་འདྲ་བའི་ཕུན་མོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཙམ་གྱི་ཕུན་མོང་ངོ་། །དང་
པོ་ནི་སྒྲིག་གཅོད་པའི་ཡམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉན་དགེ་སློང་པ་མ་གནིས་ལ་ལུང་བ་ཆེ་ཆུང་
མཉམ་པོར་བཅས་ཤིང་ལུང་བའི་ཡན་ལག་ཕུན་མོང་བའོ། །གནིས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
མིང་ཙམ་གྱི་ཕུན་མོང་ནི། སྒྲིན་ནས་སྐྱབ་པའི་ལུང་བྱེད་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉན་དགེ་སློང་པ་མ་
གནིས་ལ་ལུང་བ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པོར་བཅས་ཤིང་ལུང་བའི་ཡན་ལག་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །
གནིས་པ་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པའི་ཡམ་པ་འཕམ་འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ཡང་དགེ་སློང་པ་མའི་ལུང་བ་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་སྟེ། རེག་པའི་
ཡམ་པ་དང་ལྷག་མ་ལྟ་བུ། རྗེ་ཚན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་པ་མས་ཡང་ཡང་ཐོས་པའི་ལུང་བ་ལྟ་
བུ། ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་པོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ། ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་དང་། སྒྲིན་པའི་ལུང་བྱེད་གནིས་ནི་བཅས་པའི་ དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་བ་ཐེད་འཆང་

པའི་ལྷ་པོ་དང་པོ་མ་གཞིར། འགྲུར་དུས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་བཅུ་ཙམ་གཉིས་སོ་ཞེས་
གནས་ངན་ཡིན་འཆབ་པ་བྱུན་མོང་པར་བཞག་པ་ནི་ལྷ་ག་མ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་དགེ་སློང་
པ་མའི་ལྷ་པོ་དང་བྱུན་མོང་པ་ཡིན་ནོ། །པམ་པ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་བྱུན་མོང་པ་ཡིན་པ་སྟེ།
པམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་སྤར་བཤད་ཟིན་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བཞི་
སྟེ། མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱུན་མོང་པ་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཞར་ལས་བྱུང་པ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ལོ། །
དང་པོ་ སྤར་ལན་གཉིས་སུ་མཚན་གྱི་པའི་དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་སློང་བ་བྱས་ནས་ལན་གསུམ་པར་མཚན་
གྱིར་བ་དང་པོ་མ་གཞིར་ལྷ་པོ་དང་སྟེ་པའི་ཞིང་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ན་ལན་ཅིག་མཚན་གྱི་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་
དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་སློང་བ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་མར་མཚན་གྱི་པ་དེ་མཐར་
བྱུག་བྱུག་པ་ནི་དངོས་གཞིར་ལྷ་པོ་དང་སྟེ་པའི་ཞིང་ཉིད་དེ་རྟེན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞོག་གཙོད་
པའི་པམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་པའི་དབང་དུ་བྱས་དོ། །དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པའི་སློང་བ་བྱས་ནས་མཐར་
བྱུག་བྱུག་པ་དང་དུས་མཉམས་དུ་དེ་མཚན་གྱི་པའི་དགེ་སློང་མཚོས་ཅན། ཞོག་གཙོད་པའི་པམ་པ་དངོས་སུ་བསྟེན་དོ། །ཞོག་
གཙོད་པའི་པམ་པ་དངོས་སུ་བསྟེན་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱུན་
མོང་གི་ལྷ་པོ་དང་སྟེ་པའི་སྟེས་ཟིན་གནས་པའི་ཞིང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །མཚན་གྱི་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་
ཡིན་ཞེས་པའི། མདོ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱུན་མོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
དེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱུན་མོང་པ་ལྟ་བུ་ཙམ་གྱི་ཡོད་
དེ། དེ་ཡང་ལྷ་པོ་ལྷ་བ་ལས། ཀྱ་དང་སྟུན་དང་སྟུར་འདེབས་གསུམ། །འཆང་འཛོག་
སློང་དང་སློང་རིགས་དང་། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྟུར་བ་དང་། །གསེར་དུལ་སྟེད་གཉིས་
ལྷ་པོ་བཞེད་འཛོལ། །འཐག་གཉིས་ཐུན་འདོན་སྟེ་བ་གཙོད། །རིམ་གཉིས་འདུག་གནས་

བྱེད་དང་ནི། །སྤངས་ཟ་ ལུང་ལྷ་པོའི་སྐབས་སྤངས་ཟ་ལ་དགེ་སློང་ལས་དགེ་སློང་མར་གྱུར་ན་ནིས་བྱས་ལྷ་པོ་གསུངས་
 པ་ནི་མཐར་ཐུག་མཚང་པ་ལ་དགོངས་དེ། དགེ་སློང་མ་ལས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན་ལྷ་པོ་དེ་དུ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་
 པར་གྱུར་རོ། ། དུས་མིན་ཁ་ནས་མིད། །གཅེར་བྱ་དམག་གསུམ་མེ་རེག་དང་། །རྒྱུ་ལྷ་ག་
 །ཁ་བསྐྱར་རིན་ཆེན་རེག །ལུས་བྱེད་ཅེ་དང་རྒྱན་མ་དང་། །ས་ཀོ་མགོན་དང་ཆང་འབྲུང་
 དང་། །དུས་མིན་ཟས་བཅས་སྐྱ་རེངས་དང་། །ཁབ་ར་ལ་གདིང་གཡན་བདེ་གཤེགས་
 གོས། །བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ལ་དངོས་སུ་གསུངས། །མི་ཆངས་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་གཅོད་བཞི། །
 ཕམ་རྒྱན་བདེན་སྤྱ་ས་བོན་འཛམས། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལ་ནི་མདོ་བསྐྱུས་སྐྱར་བར་བྱའོ། །མ་
 བོན་སྤྱོ་འཛིག་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་བཟང་མ་ནམ་ཉེ་བརྒྱ་ཅ་ཉེས་ཟླ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་ལུང་ལས་སྤྱོ་བ་གཅོད་པ་ལ་དངོས་
 ལྷ་གསུངས་བས་མ་བོན་འཛམ་པ་ལ་མདོར་བསྐྱུས་སྐྱར་བ་ལྟེ་དངོས་ཀྱི་ལུང་བ་དང་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུང་བ་མ་དང་དུ་བཟང་
 ན་ཉེ་བརྒྱ་ཅ་དུག་ཅེས་བོད་དོ། ། དམིགས་བསལ་ནི་ གཞན་གྱི་ཡན་ལག་རང་གི་ཁལ་མ་ཤང་ལས་དུ་སྤངས་
 པའི་ཆ་ནས་མཚན་ནི་དེ་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་གྱི་དགེ་སློང་གི་ ཟག་བྱེད་ཀྱིས་ བྱང་མིད་ཀྱི་ ཟག་བྱེད་དུ་
 མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་ སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་ན་མཚན་གྱུར་ན་ལས་པར་མི་འགྱུར་ག། དང་། ལྷ་པོ་
 བཞིད་ལུ་ལ་དག་བས་ཆུང་བའམ་ཆེ་བ་སྤྱོད་བ་ ནི་དགེ་སློང་ལ་ཤང་ལྷ་པོ་དེ་དུ་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྷ་པོ་
 བཞིད་ཆང་དང་མི་ལྟ། དང་། གོས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་གོས་སྤྱོ་བ་དང་ཡང་བ་འཆང་འཛིག་
 ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ ནི་དགེ་སློང་ལ་ཤང་ལྷ་པོ་དེ་དུ་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་རུང་བ་མ་ཡིན། དང་། ཟས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གསོག་འཛིག་ལག་ཉ་ལ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་
 མོགས་ག། རྣམས་ནི་མཚན་ནི་དེ་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་དེ། དགེ་སློང་མ་མའི་ལྷ་པོ་
 བ་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བྱན་མོང་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་སྤྱོད་

ལྷ་པོ་ཆུང་བ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ནི། ར་སྤྲད་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཞེས་
 སོ། །དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་མ་གཉིས་ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ལྷ་པོ་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། དགེ་སྦྱོང་
 མ་གཉིས་ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་དེ་གོ་བར་བྱས་ལ་འབྲེལ་བས་འདི་ལྷ་ར་
 བཤད་དེ། དགེ་སྦྱོང་གཉིས་ཁྱི་གཅིག་ལ་རེག་པ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་སྦྱར་རངས་མ་ཤར་
 བའི་མདུན་རེལ་དུ་ཉལ་བ་ན་སྤྲད་པའི་དོན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་
 ཉིད་ལ་མཚན་གྱུར་ན་ར་སྤྲད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དགེ་སྦྱོང་
 མར་གྱུར་དེ་སྦྱར་རངས་ཤར་ན་ཡང་ལྷ་པོ་བྱེད་བ་ན་སྤྲད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་
 མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་པོ་བ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་བའི་ལྷ་པོ་བྱེད་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་འབྲེལ་ལས་བཤད། རང་ཅག་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་གཤམས་
 ལྷག་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ནི་ལྷ་པོ་བྱེད་བ་ན་སྤྲད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ར་སྤྲད་པའི་དོན་
 གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷག་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། འདིར་དངོས་
 གཞི་ཡང་ར་སྤྲད་པ་ཉིད་འབྱུང་གི་ ལྷག་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱར་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།
 མཚན་གྱུར་གྱི་སྤྱི་གཞུང་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ར་སྤྲད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་དགེ་
 སྦྱོང་གིས་དགེ་སྦྱོང་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་དེ་མཚན་མཐུན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་པོ་བྱེད་
 པས་ཆུང་བས་ན་ལྷ་པོ་བྱེད་བ་ན་སྤྲད་པའོ། །དེ་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་
 ཉེ་ར་སྤྲད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་མཚན་གྱུར་ན་ར་སྤྲད་
 པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་དེ་ཉེས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་གྱང་སྦྱོར་ལྷ་པོ་ཆུང་བ་ཉིད་
 སོ་ན་གནས་སོ་ཞེས་བསྐྱར་དོ། །སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་པོ་བ་ཡང་ར་སྤྲད་པ་ཁོ་
 ནར་ཟད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཉིད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ར་སྤྲད་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི། མདོ་

ཆེ་ཆུང་ཞེས་བཅུ་གསུམ་ཏེ། ལྷ་པོ་བཅོད་པ་གཞི་རྒྱུ་གསུམ་པར་བྱུང་བའི་ན་པ་ན་མཚན་གྱི་རྒྱུ་
 བས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་གྱུར་ཅིང་ལྷ་པོ་བཅོད་པ་ཆུང་དུ་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །སྐྱོར་བཅེ་ཆུང་
 ཞེས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡང་གཞི་ལྷ་པོ་མཚན་ནས་བཅུ་གསུམ་ཏེ། དགེ་སློང་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དེ་ག་པའི་སྐྱོར་བཅེ་དུང་བཞིན་པ་
 ན་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ན། སྐྱོར་བཅེ་དུང་བཞིན་པའི་ལྷ་པོ་ཆུང་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་པོ་ཆུང་
 པ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ནི་ན་སྐད་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
 དགེ་འདུན་ལྷ་གསུམ་ལས་ཐེ་མཚན་ན་སྐད་པ་ཐེ་དགེ་སློང་མཐར་ཐུག་པ་འབྱེན་པའི་ལྷ་པོ་ཆུང་བྱུང་བྱུང་
 བའི་ནས་དགེ་སློང་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ན་སྐད་པ་རང་གི་ཁ་ན་མཐོ་བ་ཉིད་དོ། །འདིར་
 བས་པོ་ལྷ་པོ་ཆུང་པ་ལས་ན་སྐད་པ་རང་གི་ཁ་ན་མཐོ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་
 རང་གི་ནས་བཤད་དང་ཉི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་དེ་ལ་ཡང་འབྱེན་པའི་ལྷ་པོ་ཆུང་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 གྱི་འབྱེན་པའི་ལྷ་གསུམ་པ་མི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ན་སྐད་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་
 མདོ་འདི་ནི་ དགེ་སློང་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་མཐོ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་པོ་ཉི་མཐར་ཐུག་པ་ནས་མཚན་གྱི་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ། ན་
 སྐད་པའི་མཐར་ཐུག་ལྷ་པོ་ཆུང་པ་བྱུང་བའི་ལྷ་པོ་ཆུང་པ་བྱུང་བའི་ནས་མཚན་གྱི་རྒྱུ་པ་ལས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་ན་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་པོ་ཆུང་པ་བྱུང་པ་དེ་ཆེར་མི་འགྲོ་བར་སོ་ན་གནས་
 སོ་ཞེས་སྐྱིར་བཏུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྐྱོན་གྱི་འདུལ་བ་འདིན་པ་ནས་སྐྱི་དེ་དོས་
 གཞི་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བཅུ་གསུམ་ཏེ། མཚན་གྱི་རྒྱུ་པ་ན་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་པོ་ཆུང་པ་ཆུང་པ་ལྷ་པོ་
 བྱུང་བཅེ་ལྷ་པོ་ཆུང་པ་ཆུང་པ་ཉིད་དུ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་
 དོ། །སྐབས་འདིར་ཅོད་པ་འདི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་མཐར་ཐུག་པ་འབྱེན་པ་ལས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་
 ན་འབྱེན་པའི་ལྷ་པོ་ཆུང་པ་ཆུང་པ་ཉིད་དུ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་ན། ལྷ་པོ་
 བཅུང་ཁོས་ལས་དགེ་སློང་མཐར་ཐུག་པ་འབྱེན་པ་ལས་མཚན་གྱི་རྒྱུ་པ་དེ་དགེ་སློང་དུ་རེ་ག་ན་ཅིར་

སློང་མར་མཚན་གྱུར་ན་སྤར་གྱི་ཞག་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ཆ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་
 རོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཞག་གཅིག་གི་ཆ་སྤྱོད་ཙམ་ཞིག་བཅངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ལྷུང་བཟེད་འཆང་
 བའི་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ནི་ལྷུང་བཟེད་
 འཆང་བ་འབའ་ཞིག་གི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདིས་མཚན་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ནི་
 སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མའི་བཅས་པ་མེད་པ་ལས་དགེ་
 སློང་མར་མཚན་གྱུར་པ་ན་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་མ་གྱུར་པ་ན་བཅས་པ་དེ་མེད་
 པ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མཚན་གྱུར་པས་
 ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འདུལ་
 བ་འདྲིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་མེད་ཡོད་ཅེས་བད་བཏགས་ཏེ། བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལས་མཚན་
 གྱུར་པས་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ན་དེ་ སྤྱིར་བ་མེད་ཡོད་དང་དངོས་གཞི་མེད་ཡོད་གཉིས་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྟེན་ བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལས་མཚན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ་ནི་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར། དོ། །
 ལྷ་པོ་ལྷུང་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་བཅས་པ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་
 ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ དང་ཕོ་བཏུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཏེ་བར་འཕྲོག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དགེ་སློང་ལ་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ལ་དེ་ནམས་
 ཡོད་པ། ལྟ་བུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་པ་དེ་ དགེ་སློང་གིས་ཉིན་མོ་
 འབྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་བ་བྱེད་པ་ན་མཚན་གྱུར་པ་དང་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་ན་མཚན་གྱུར་ནས་སོ། ། ལྷུང་བ་དེའི་ཞིང་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ནམས་ཏེ་ལྷུང་
 བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྤར་མཚན་མ་གྱུར་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱས་པ་དེ་ནམས་ཤིང་ཞིག་པ་དང་མེད་པར་

རིག་པར་བྱ་སྟེ་ལྷུང་བ་དེ་བཤགས་པར་བྱ་བ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ལྷུང་བ་བྱུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་ཕྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་པར་ནོངས་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་
བ་མཆིས་སམ་ཡོད་དེ། དགེ་སྟོང་ལྷུང་བ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་པོ་བྱུང་བའས་ རྗེ་ལྷ་ཞེས
མ་གསུངས་པ་ནི་དགེ་སྟོང་གི་ཉེས་བྱམ་གྱི་སྟེ་ལ་བྱན་མོང་མིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སྟོང་མ་ལྷུང་བ་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྷ་པོ་བྱུང་བ་དེ་མཆན་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བར་བརྟེན་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོ་བའི་གཞིའི་ཁྱུ་བ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་
ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སྐར་ཕྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་བཞིན་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་
སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ་དགེ་སྟོང་དེ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བྱུང་བར་
གྱུར་ལ་དེའི་མཆན་འཕོས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་པ་
འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་གྱིས་ནི་ཡོད་མེད་ཅེས་བར་བཏགས་དེ། མ་གྱུར་
པ་ན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་པ་དང་ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་མཆན་གྱུར་ནས་བཅས་པ་
དེ་དང་ལྷུང་བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་ སྐར་བ་ཡོད་མེད་དང་དངོས་གཞི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཞེས་
གསུངས་དེ། དགེ་སྟོང་མཇུག་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་ལྷ་བྱའི་སྐར་བ་བྱེད་པ་ན་མཆན་གྱུར་པ་དང་མཇུག་ལྷག་གྲུབ་པ་ན་མཆན་གྱུར་
རོ། ། རོ། །

སྐབས་འདིར་ཅོད་པ་འདི་སྐད་དུ། མཆན་གྱུར་པས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་
བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་སྐར་ཡང་མཆན་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་སྐར་ལོག་པར་མི་རིགས་པ་ལས།
སྟོ་བའི་གཞིའི་ཁྱུ་བ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་ལས་དག་པར་བྱུང་བཞིན་དུ། སྐར་
ཡང་ནོངས་པ་དེ་བཤགས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། འདི་
ལྷར་ཡང་དགེ་སྟོང་དེ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་

པ་དེའི་ཆེ་མཚན་འཕྲོས་ཏེ་དགེ་སློང་མར་མཚན་གྱུར་ནས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་དག་པར་
 བྱུང་བ་དང་དེ་སྤྱིར་ཡང་མཚན་འཕྲོས་ཏེ་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན་ནིས་པ་དེ་བཞག་ས་དགོས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཚན་གྱུར་པས་བྱུང་བ་དག་པར་གསུངས་པ་དེ་
 ནི། མཚན་གྱུར་པས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་བྱུང་བ་དེའི་
 རྒྱས་པ་འབྲིན་མ་རྒྱས་པ་ལ་བྱུང་བ་དག་པར་བཞག་ས་པ་ཡིན་གྱི། བྱུང་བའི་ངོ་བོ་དག་པ་
 ནི་མ་ཡིན་དེ། སྤྱིར་མཚན་གྱུར་ན་བྱུང་བ་དེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཞེས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བྱུང་བ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་གྱུར་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རེག་པའི་མཐ་པ་བྱུང་
 བ་དེ་མཚན་འཕྲོས་པས་བྱུང་བ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ། བྱུང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་པས་ན་
 བྱུང་བ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ནས། སྤྱིར་ཡང་མཚན་འཕྲོས་ན་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིར་ལྷོག་
 གམ་མི་ལྷོག་སྟུང་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྱུང་བ་ཆུང་དུས་སུ་ཕྱིར་བཅོས་ནས་བྱུང་བ་སྤྱིར་མི་
 ལྷོག་སྟེ་བྱུང་བ་དག་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱུང་བ་ཆེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་
 པ་དག་གམ་ཆུང་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དག་ སྤྱི་མ་ལྟར་ན་བྱུང་བ་ཆེ་བའི་མིང་རིགས་
 བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མཚན་གྱུར་པས་བྱུང་བ་
 ཆེ་བའི་ངོ་བོ་དོར་བར་གྱུར་པ་ལས། སྤྱིར་ཡང་མཚན་གྱུར་ན་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིར་ལྷོག་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བྱུང་བ་དེ་ལས་ལྷོ་ལ་ཞེས་བྱུང་བ་ཞིང་། སྤྱིར་ཡང་བྱུང་བ་དེ་ནི་དང་བཅས་
 པར་འགྱུར་བ་མཆིས་མཐ། ཡོད་དེ་དགེ་སློང་བྱུང་བ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟེ་བཞི་པོ་བྱུང་བའམ། དགེ་སློང་མ་བྱུང་བ་
 བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟེ་ལྷོ་བྱུང་བ་དེ་མཚན་གྱུར་ན་བྱུང་བ་དེ་ལས་ལྷོ་ལ་ཞེས་བྱུང་བ་
 དེ་ནི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ལུང་ལས་བཤད་ཅིས་སྤྱི་མ་ལྟར་གསུང་ཡང་དེ་ནི་ལུང་ན་མི་ལྟར་རོ། ། མཚན་གྱུར་
 ན་ལྷག་མའི་འཆབ་པ་དག་པར་བསྟན་པ་ནི་མཚན་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྤྱིར་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་

ཉེས་པ་བཅས་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཆབ་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་མེད་
 པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོ་བ་སྤྱད་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཁར་ལ་
 བྱུང་བ་ནི། མགུ་བ་ཞག་དྲུག་གསུམ་ཟླ་བ་བྱེད་རིལ་གྱིས་སྤྱད་ཀྱང་བྱུང་ཆ་ཤས་གྱིས་སྤྱད་
 ཀྱང་བྱུང་སྟེ། སྤར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་ཕྱིས་མཆན་གྱུར་པ་ན་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གདོད་
 མགུ་བ་ཇོགས་པར་སྤྱད་དགོས་སོ་ཞེས་རང་གི་ནཱ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀལ་སྤངས་སོ། །འོ་
 ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགོ་སྟོང་དེ་མགུ་བར་བགྱི་བ་སྤྱད་པ་ན་མཆན་འཕོས་ཏེ་དགོ་སྟོང་མར་
 གྱུར་ན་ཆད་པ་བྲལ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འཕམ། ལྷ་པོ་ལི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ཅམ་དུ་སྤྱད་པ་དེ་གྲོངས་
 ལ་དགོ་འདུན་ལྷེ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་བྱེད་དུ་སྟོངས་ཤིག་ཅེས་ཞག་ སྤར་མགུ་བར་སྤྱད་པ་དེ་ཕྱིས་མཆན་
 སྤར་པ་ན། བྱངས་གྱིས་ཁ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 དེང་མང་ འདུས་བཤེས་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་
 ཉིན་སོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ལྷ་བུ་ལྷེ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་ནས་མགུ་
 བ་སྤྱད་པ་ནི་མཆན་གྱུར་པ་ན་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལྷེ་མཆན་གྱུར་པ་ན་ལྷང་བ་དེ་མེད་པར་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལྷ་བུ་ལྷེ་བུན་མོང་གི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་
 ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་མཆན་གྱུར་ཀྱང་སྤར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དེ་དོན་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ།

རང་གི་ནཱ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀལ་སྤངས་སུ་བྱངས་པའི་ལུང་ལས་དགོ་སྟོང་མ་གཉིས་
 ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་མཆན་གྱུར་ཏེ་དགོ་སྟོང་དུ་གྱུར་ན་ཅི། དེས་དགོ་
 འདུན་ལ་ཞག་དྲུག་མགུ་བ་སྤྱད་པར་བགྱི་འཆལ་ལས་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་ནི་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྤར་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་ཟླ་བ་བྱེད་

མགུ་བ་སྤྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་ཞག་དུག་མགུ་བ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ལུང་ཁྱད་ས་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་
 མི་འབྲང་བར། ལུང་ཡི་གེ་མ་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་ཟད་དོ། །བཞི་པ་དེ་དག་
 གི་འཐད་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་ཆོ་ག་ནམས་གྱུར་དོ་སྟེ་མཚན་གྱུར་པ་འདི་ལ་བཅས་
 པ་ནམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་པ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་
 པ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུང་བ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་དང་ལུང་བ་
 ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་གྱུར་པའི་འཐད་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། མགུ་སྤྱད་དོན་མེད་དུ་གྱུར་
 པའི་ཡང་འཐད་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཆོ་ག་ནམས་གྱུར་དོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། མཚན་གྱུར་གྱི་མདོ་དང་
 བོ་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དང་། ལྷ་པོའི་འཐད་སྒྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་གྱུར་གྱང་
 ལུང་བ་ནི་ཆེར་མི་འགྱུར་པར་རང་ལོ་ན་གནས་པ་ཡིན་དེ། འདི་ལ་ཆོ་ག་ནམས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་མཚན་གྱུར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་མཁན་པོ་ནི་ བརྟེན་དགེ་ལེགས་
 ཡོས་གཉིན། ལུང་བ་ཆུང་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་ལུང་བ་ཆེར་འགྲོ་བར་བཞེད་པ་ལ་ ཅད་
 གྱི་འདུལ་འཛིན། གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཁ་བསྐངས་དེ་འདི་སྤྱད་དུ་དགེ་སློང་རེག་པའི་ལྷག་
 མ་ཕྱུང་བ་མཚན་གྱུར་ན་མས་པའི་སྟོམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་མ་ཀྱ་སྒྲིགས་
 གྱི་ཆང་ཕུ་འཆང་བའི་ལུང་བྱེད་ཕྱུང་བ་མཚན་གྱུར་ན་ལུང་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། བཅས་པ་ཆུང་བ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤྲར་གྱི་ལུང་བ་
 ཡང་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ན་སྤྲར་གྱི་ལུང་བ་ཡང་
 ཆེར་འགྲོ་སྟེ། བཅས་པ་གྱུར་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་དེ་
 ལྷག་མ་ལས་སྟོམ་པོར་གྱུར་པ་དེ་སྟེ་ཚན་ཆེར་གྱུར་པ་ཅས་ཡིན་གྱི། ལུང་བའི་རོ་བོ་ཆེར་

གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་དང་རྟེན་དགེ་སྦྱོར་དུ་མཆན་གྱུར་གྱང་། ཆང་བྱ་འཆང་བའི་ལྷང་
བྱེད་དེ་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། རྟེན་དགེ་སྦྱོར་དུ་གྱུར་གྱང་ལྷང་བྱེད་དེ་
སོ་ན་གནས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །འོ་ན་དགེ་སྦྱོར་ལ་ཆང་བྱ་འཆང་བའི་ལྷང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་གྱི་ལྷང་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །བཅས་པ་གྱུར་པར་མཚུངས་
པའི་སྒྲིབ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བཅས་པ་གྱུར་པ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་ ཆང་གྱུར་དང་ཆེ་འགྱུར། བྱེ་བྲག་
མི་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མཆན་གྱུར་པས་སྒྲིབ་གྱི་ལྷང་བ་དེ་ཆེར་འགྲོ་
ན་ནི། རྒྱ་ཀ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་མཆན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷང་བ་ན་སྒྲིབ་པར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ན་སྒྲིབ་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་མཆན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷག་པ་འབྱུང་
བ་མི་འགྱུར་བས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ལྷང་བ་ཆུང་བ་ལས་མཆན་གྱུར་པས་
ལྷང་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ཞིང་། ལྷང་བ་མེད་པ་ལས་མཆན་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷང་བ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ན་ལྷང་བ་སྒྲིབ་པ་བསྒྱུབ་པར་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་འདུག་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། དང་པོ་འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲྭ་གས་པ་བཅད་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ལྷས་ལྷང་བ་སྦྱེད་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་བཞག་པ་ནི། རེག་པ་ལ་མཆོན་ན། མེད་མི་རུང་གི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དེའི་ཆེའི་
རེག་ཡུལ་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པའི་ལྷས་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་སྦྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
ཡིན་གྱི། མེད་མི་རུང་གི་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་རྩལ་དང་མཐར་ཐུག་གྱུབ་པའི་འོག་རོལ་གྱི་ལྷས་
ནི་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདི་ནི་ལྷང་ཞུ་བ་ལས། རེག་སྒྲིབ་འབྱུར་འདུག་
ལེན་གོས་ཏེ། །ལྷ་ལ་སྦྱོར་དང་མཐར་ཐུག་གི། །བར་དུ་ཡུལ་དེའི་མཆན་གྱུར་ན། །ན་
སྒྲིབ་གསུངས་བསྟུན་གཞན་ལའང་སྒྱུར། །དེའི་ཆེ་ལྷས་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། མཆན་མཐུན་

ལས་སྤྱིས་པའི་མི་མ་ཡིན་བསད་ན་སྤོང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། མི་ལས་སྤྱིས་པའི་དྲུང་འགྲོ་
 དང་མི་མ་ཡིན་ལས་སྤྱིས་པའི་དྲུང་འགྲོ་བསད་ན་ལྷུང་བྱེད་དྲུང་འགྱུར་བའོ། །སྐབས་འདིའི་
 གནད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ས་ཚུ་མི་ལས་སྤྱིར་པའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་ཚུ་མི་
 གསུམ་རང་རང་གི་རྒྱན་ལས་སྤྱིས་པ་ལྟར་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་འདྲིན་ལས་སྤྱིས་པའི་ས་ཚུ་
 མི་ནམས་ཀྱང་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
 པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གར་གཏོགས་ལྷུང་
 བའི་ཡན་ལག་དུ་བཞག་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་
 དོན་ཏོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རང་ལུགས་
 རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་
 བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་བ་ཞིག་གསོད་ན། དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་། འགྲོ་
 བ། གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དྲུང་འགྲོ་འཇམ་མི་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་། བསད་
 པའི་དུས་ན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཡམས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་བཅའ་པོ་ལྟ་བུ་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་
 སློང་གིས་མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་བ་གསོད་ན་མིར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རུང་། འགྲོ་
 བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཀང་གསད་པར་བཞག་པ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་བསད་པའི་དུས་ན་ཡམས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལས། འདིར་ཁྱུངས་ནི་ ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལུ་ཏེ་ཡ་ནའི་རྟོགས་
 པ་བརྗོད་པ་དཀ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཙུག་ལུང་ཅན་གྱིས་ཡས་དག་བཅོམ་པ་ནི་དཔོན་
 པར་མ་ཤེས་སུ་ཟེན་ཀྱང་། ཡས་བྱ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། ཡ་བསད་
 པའི་ཕྱིར་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱིངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ རྟོགས། བཤད་

རོ། །དེ་ཡང་བྱ་གཞིན་དུ་གཙུག་ཅུང་ཅན་གྱིས་མུ་ཉི་ཡ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་། ས་ཡིན་པ་ལ་ས་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། སྐབས་འདིར་ས་
 དང་དག་བཅོམ་པ་རྒྱད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་གཅིག་པ་ལ་ས་འབྱུལ་བའི་ཆ་ཡོད་པས།
 དེའི་ཆ་ནས་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་སྐུ་ལ་སྐག་
 ཏུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་ན། སྐག་འདི་བསད་སྐུ་ཏུ་སྐག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་ན་
 བསད་པའི་དུས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐག་འདི་བསད་སྐུ་ཏུ་བསམ་པ་ན། འདི་དང་
 མི་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྒྱད་གཅིག་པ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཆ་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་ནས་མི་
 བསད་པའི་ཕམ་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཞེད་ ཀུན་སྣང་གྱི་འུགས་མིན་ནི་རྩོད་རྒྱུ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར།
 རོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཤེས་སུ་མི་འབྱང་གྱི། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་དགག་པ་
 དང་། སྐབས་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྐག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་འམ་མི་མ་
 ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པས་མི་གསོད་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལུང་ཁྱབ་པ་ལས་མི་
 ལ་མི་མ་ལགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཀུས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་ སྟོམ་པོ་བཞགས་
 བ་ཆས་དུ། གསུངས་གྱི། ཕམ་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་མིར་ནི་འདུ་
 ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ནི་མཐར་འགྱུར་བ་མེད་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ། དགག་པའི། ནམ་གངས་གཞན་ཡང་ཁྱི་ཀ་ཉིད་ལས། ལྷས་སྒྱིན་དུ་
 འདུ་ཤེས་པས་མཚོད་སྒྱིན་བསད་པ་ལ་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུར་བལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རྒྱད་ཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷས་སྒྱིན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་མཚོད་སྒྱིན་
 བསད་པ་ལ་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་ ཁྱི་ཀ་ཉིད་ལས། བཤད་ལ། དེ་དང་
 མཚུངས་པ་བཟོད་པ་ནི། མི་སྐུ་ལ་སྐག་ཏུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་ན་སྐག་འདི་བསད་སྐུ་ཏུ་

སྐྱུ་ག་ཡིན་པར་འདུག་ཤིས་ཏེ་བསད་པ་ཚས་ཅན། མི་གསོད་པའི་ཡམས་པ་མི་སྤྱིད་པར་བལ།
 མིར་འདུག་ཤིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དང་སྐྱུ་ག་གཉིས་ནི་འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བཟོད་དོ།

གཉིས་པ་སྐྱུ་བ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གཙུག་ཕྱད་ཅན་ལ་མཚམས་མེད་གཉིས་བྱུང་
 བར་མ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་གང་ཞིག་གིས་ཡ་དག་བཅོམ་པ་བསད་ན་ཡང་དེ་ལ་
 མཚམས་མེད་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་རྟོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་འོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་
 ནམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཇལ་ཆེད་གཅིག་གིས། སྟོན་ཆགས་གཅིག་བསད་པ་ལ་
 ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་མི་སྤྱིད་པས། འདིར་མཚམས་མེད་པ་གཅིག་ལ་མིང་གཉིས་
 སྐྱུ་བཏགས་ཏེ། འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དག་བཅོམ་པ་ཡིན་
 པར་མ་ཤེས་པས་ནི་དག་བཅོམ་པ་བསད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ་འོད་ལྡན་ལས་ལུས་གཅིག་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚས་མེད་པར་ཚོར་བས་
 གསོད་ན་མཚམས་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རྩུང་གི་འོན་ཀྱང་ཡམས་པ་ནི་སྐྱུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་དགའ་
 འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་ལྷ་བའི་ན་
 ཞེ་ན། གཙུག་ཕྱད་ཅན་གྱི་སྤྱིད་ལ་བཅོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོན་གཉིས་ནས་སྤྱིས་པ་ཡིན་
 ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སྟེ། གཙུག་ཕྱད་ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་
 བྱས་ཏེ། ཡ་བསད་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའོ། །ཞེས་བཟོད་པ་ནི་ལྷ་བའི་ན་ཞེ་ན། སྟོན་
 གཉིས་ནས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པར་ལུགས་ནམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྤྱིར་
 ན་ལུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡུལ་ལུས་ཐམས་ཅད་གནས་པ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པ་དང་དགོས་
 པ་ལས། དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ་མི་ཚངས་སྤྱིད་དང་འབྲེན་པ་དང་། མ་བྱེན་ལེན་དང་སྟོན་

གཙོང་བཞིའོ་དེ་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྐྱགས་སམ་སྤྲོད་གིས་མིའི་བྱད་མེད་
 སྤྱོད་སོང་དུ་བསྐྱར་དེ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 བས་འབྲིན་པ་ལ་འང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པར་སྤྱར་རོ། །མ་གྲིན་པར་ལེན་པ་ནི་དྲི་ཀ་ལས།
 ཀྱུ་པའི་རྒྱས་དེ་དབང་བའི་མི་དེ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་དུ་ཟེན་གྱང་ལྷང་བ་འབྲིན་
 པར་བྱེད་པས་རྒྱས་དེ་མིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བར་འདུ་ཤེས་ན་ནི་དངོས་པོ་དི་ལྷ་བ་བཞིན་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོག་གཙོང་པ་ལ་ནི། ལུང་ལྷ་བ་ལས་དགེ་
 སྤྲོད་གིས་སྐྱགས་སམ་སྤྲོད་གིས་སྤྱོད་སོང་དུ་བསྐྱར་དེ་འཚོ་བ་དང་སྤྱལ་ན་ཅིར་འགྱུར་མཐར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ནས། དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གསུམ་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་དེ་
 གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ད་ལས་གྱང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་བསད་པ་ཡང་དོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ངེས་གཟུང་
 དུ་དགོས་པ་ནི། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷང་བ་བདུན་པོ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་ཅན་དུ་
 གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གིས་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡུལ་དེ་གཟུགས་
 གཞན་དུ་སྤྱལ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྱལ་
 པ་ལས་ནི་ལྷང་བ་རང་རང་གི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་དེ། འདི་ནི་དམས། སྤྱལ་པ་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དྲི་ཀ་ལས་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ ལུས་ཀྱི་ བ་སྤྱད་
 ལས་ཉམས་པ་ནི་ད། ཀྱུ་སྤྱིར་ནམ་པར་ ལྷང་བ་ཐ་སྤྱད་དུ། བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་
 ལྷ་བ་ལས་གྱང་། འབྲིག་ཚིག་བསྟེན་བཀྱར་ འཕལ་ག། བྱད་དུ་གསོད། །རྒྱལ་ལྷག་ལྷན་
 ཅིག་ ཉལ་དང་། ཀྱུ་ བ་དང་ལས་དུ་འགྲོ། དང་དུ་ག། །སྤྱལ་པ་ཡུལ་ དུ་བྱ། བྱས་ ན་ལྷང་ག། ན་
 སྤྱད་ དུ་དངོས་སུ། གསུངས། །དེ་མཚུངས་གཞན་ལ་འང་མདོར་བསྟུས་སྤྱར། །སྐབས་

འདིར་མི་དྲུག་འགྲོར་སྐྱུ་ལ་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བ་མི་ཚྲོགས་པ་འདི་རིགས་
 པས་ཀྱང་འཐད་དེ། ཡུལ་དེ་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པས་དགག་བྱ་མི་ཚྲོགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། མི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་གཞན་
 གྱི་ལུས་ཀྱི་ནམ་པ་བསྐྱེན་པ་ གཞོན་ན་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་དུང་ཞི་མས་པར་འགྱུར་ཞེས་རྟེན་གཤི་
 རིམ་སྐྱུ་མི་འབྱུང་གྱི། མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ན་མི་བསད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་ངོ་
 ཞེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་མར་སྐྱར་རོ། །མི་མ་ཡིན་
 དང་དྲུག་འགྲོ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པར་བསྐྱེན་པ་བསད་ན་ཡང་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་གཞི་
 རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མདོ་འདིས་བསྟན་དོ། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་བཞེན་པའི་
 རྟོགས་པ་བཅད་ནས་འཕེན་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལུས་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་དུ་བཞག་
 པ་ནི་སོ་སོ་ དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་མང་པོ་དུ་བ་ཅིང་ནམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་མང་པོ་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེས་པས། རྫོན་མོ་མོའི་སྐྱེ་བོ་དང་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བས་ཕྱར་ལས་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པ་བསལ་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་མིས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་མི་ལས་གཞན་
 དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དག་བཅོམ་པའི་རྟེན་ཅན་བསད་ན་མི་བསད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལྷུང་ལྟ་བུ་དུང་ཤོས་ལས་དག་སྐྱོང་གིས་ མཁེ་འགྲོ་བ་པའི། དག་བཅོམ་
 པ་གཟུགས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་མཚམས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །སྟོག་གཅོད་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་
 ཅེས་པ། མདོ་འདིས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལྟར།
 དེས་དག་བཅོམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དོ་ མཚོན་དཔེ་གི། ཞེས་
 གཞི་མི་ལས་གྱུར་བ་ནམས་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕམ་ལྟག་དང་པོ་གཉིས་ནི་སེམས་

ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མི་མ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྟ་དག་བཅས་པ་ཐོབ་པ་མང་
 ཏུ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་དོགས་པ་བཅད་པར་སེམས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །དག་
 བཅས་ལུ་ལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ རུབ་རྒྱལ་ལ་མོགས་པའི། ལྷ་བ་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་
 བསལ་ནི། དག་བཅས་པའི་ཆོས་གོས་ལྷ་བ་བཅེད་བརྒྱས་ཀྱང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཚུལ་
 རྒྱར་བཤད་པ་དང་། དག་བཅས་ལ་སོགས་པ་རྩ་འབྲུལ་ཅན་ལུ་ལ་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྲིག་
 ཆིག་སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བ་བ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དག་བཅས་ལུ་ལ་དུ་བྱས་
 པ་ལས་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལུ་ལ་དུ་བྱས་པའི་ རུབ་རྒྱལ་ལ་མོགས་པའི་ ལྷ་བ་བ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་
 དེ། དག་བཅས་ལ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་ལས་ཁྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་
 པ་ལུ་ལ་དུ་བྱས་པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ངན་
 བརྗོད་པ་དང་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་སྤྱི་ལྷ་བ་བྱེད་མི་སྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་ལུ་ལ་དུ་བྱས་
 པ་ལས་ནི་གཞི་ གཅེར་བུ་བ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ། ལུ་སྤྱིགས་ལས་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་མི་སྐྱེད་དེ།
 དག་བཅས་ཐོབ་པ་ན། ལུ་སྤྱིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་ཁྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་
 ཞར་བུང་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་དངོས་དང་ཞར་ལ་བུང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ན་ལྷ་བ་བ་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། གཅིག་དུ་
 སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱར་རྣམས་འབྱེད་དུ་བསྐྱན་ལ། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་དུག་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྷ་བ་བ་ཐ་དད་པ་ནི་ནིས་
 པ་དེ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྤང་མོད་ཀྱི་ལོ་དུག་སྐྱན་དང་མཐོན་
 དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་སུ་དྲི་ཀས་ལུང་ལུ་བ་བུངས་སུ་བྱངས་པས། འདྲ་
 བ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་ནི་སྤྱིར་བསྐྱན་པའོ། །དེ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་ཁང་པ་

ཁང་ཆེན་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བར་སྐབས་སུ་བྲིས་པར་བབས་ན། ཉེས་
 པ་དེ་བཅས་པ་མེད་པ་བྲིས་པར་བབས་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་གཉིས་
 སུ་ལྷུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྲད་ཐ་དད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་མེད་ཉེན་ལ་སྒྲོར་བ་ནམ་
 པའི་ན་སྤྲད་དང་། བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་མེད་ཉེན་ལ་དངོས་གཞི་ནམ་པའི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་གྱི།
 དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བར་
 སྐབས་སུ་བཅས་པའི་ཉེན་མ་ཡིན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོང་བ་ཐ་དད་ཅིས་པ་
 འདི་ཀྱི་ཀམ་ནི་ལོ་དུག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ཏེ་གསུངས་སོ། །དགེ་སྲོང་གིས་ལོ་དུག་གི་ནང་དུ། ལྷ་
 གཅིག་ཐེན་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཅོ་མ་ཞིང་ལྷ་གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་བྱས་
 པའི་དགེ་སྲོང་དེ་བྲིས་པར་བབས་ཞིང་། ཡང་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་རྫོགས་པ་དེས་ལྷ་གཞན་གཅིག་བྱེད་ཅིང་ཐེན་པར་བྱས་པ་
 ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་མེད་ལྷ་དང་པོ་བྱས་ནམ་ལོ་དུག་གི་ནང་དུ། ལྷ་གྱི་ལྷ་གྱི་བྱེད་འཕྲོ་
 ལྷ་གྱི་བྱེད་བྱེད་མ་ཐེན་པར་བྱས་ན་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་ཉེས་པ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྲད་ཐ་དད་དོ། །ལྷ་གྱི་ལྷ་གྱི་བྱེད་མེད་པར་
 བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་དང་པོའི་ལྷ་དང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ལམ་དང་པ་ན་ཆ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ལྷ་གྱི་ཆོད་
 རྫོགས་པ་ཡོད་ནས་། མདོར་ན་མདོ་འདིས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པའི་ལྷུང་བ་གཞན་ནམས་
 ལ་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་ལྷུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྲད་ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྒྲིར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་དག་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཆང་འཛོག་ལ་སོགས་པ་གནང་ལ་
 ཆོད་གཟུང་ནམས་ཀྱི་ཞག་ཚོགས་པའི་བར་སྐབས་སུ་བྲིས་པར་བབས་ན་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་
 ན་སྤྲད་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་གཉིས་ལ་གནས་སྐབས་དེ་གནང་
 པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བྱེད་བཅིགས་ཟིན་པ་ན་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སློས་
 བཏང་བ་ལས་སྤྱིར་ཡང་བསམ་པ་སྤྱིས་དེ་སྤྱི་གྱི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་འོང་བ་ནི་
 ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྤྱི་མར་སྤྱིར་དེ། བསམ་ཆུན་སྤྱི་གཉིས་སུ་ལྷུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྱད་ཐ་
 དད་ དེ་ཡང་དེ་གལ་སྤྱིར་འདོད་པ་ལོག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཏགས་། རོ། རེ་ ར་སྤྱད་པ། ཡང་བསམ་
 ཆུན་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་སློར་བ་ནས་པའི་ན་སྤྱད་དང་། བསམ་ཆུན་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་དངོས་
 གཞི་ནས་པའི་ན་སྤྱད་སྤྱད་པའོ། མཛོད་འདིས་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ མཉུན་ལྷན་པ་ལོགས་
 པ། ལྷུང་བ་གཞན་ནས་ལ་ཡང་བསམ་ཆུན་སྤྱི་ལྷུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྱད་པ་ཐ་དད་དོ་
 ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། རེ་ཡང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་རིམ་ལྷག་དང་། གོས་བྱེད་ཁབ་
 རལ་ལ་ལོགས་བཏུན། རེ་ལྷར་ལྷུང་བ་བཅུ་གཅིག་ལ། བསམ་པས་བཏང་ན་ན་སྤྱད་
 གསུངས། ན་སྤྱད་ཐ་དད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷུང་གི་དགོངས་པ་གྲངས་པའོ། གསུམ་པ་
 བཅས་པ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། གཞི་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ལ་བཅས་པའི་རིགས་དུ་
 མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་བཅས་པའི་གྲངས་རི་སྟེད་ལས་འདས་པ་དེ་སྟེད་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་
 རོ། འདི་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཐ་བའི་སྐབས་གྱི་ལྷུང་ཁྱེད་པ་ལས། དགེ་སློང་གིས་སྤྱད་
 ཅིག་སྤྱད་པས་ལྷུང་བ་བཞིར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷུང་པ་ལི་ཡོད་དེ། བྱིན་ལེན་མ་
 བྱས་པ་མི་རུང་བ། གསོག་འཛོག་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཐ་བའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། རེ་བཞིན་དུ་རྩན་གྱིས་སྤྱི་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་།
 རྩན་གྱིས་སློན་ནས་སྤྱི་ན་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་ལ་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་
 ཞག་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བསྐྱེད་པ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་
 བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། རེ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྷན་

ཅིག་ཏུ་ཞག་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་རྩལ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྷ་པོ་བྱང་བྱེད་དང་བྱུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཉལ་བའི་ལྷ་པོ་བྱང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ཀམ་ཁྲུང་ས་སུ་བྱང་ས་
 བའི་ལྷ་པོ་ལྷ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་བསྟེན་པར་མཛོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་
 དགྲུང་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ལྷ་པོ་བྱང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ཞག་གཉིས་དགེ་
 རྩལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ། ཞག་གསུམ་པ་ལ་བྱིས་པ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཀུན་སློང་ཐ་དད་པས་ལྷ་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་གཉིས་དེ། ཀུན་
 སློང་ཐ་དད་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་མཆོན་དཔེ་དང་བཅས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི་དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་དེ། སྤྱིར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྗེས་
 སུ་སྦྱོར་བ་དང་། གཞུང་གི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུ་ཀམ་མི་ཆངས་
 པར་སྦྱོད་པའི་ཆ་ནི། ཁུ་བ་འབྱིན་པ་དང་ལུས་གྱིས་རེག་པ་དང་འབྲེག་པ་སྦྱ་བ་དང་། སྦྱན་
 བྱེད་པ་དང་འབྱུར་འབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཆ་ནི་བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་
 པ་དང་། དངོས་བསྟར་དང་སྟེན་པ་དང་གདོང་མེད་པར་སྦྱོད་པ་དང་ཀུན་མ་དང་ལམ་ཏུ་
 འགོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མི་གསོད་པའི་ཆ་ནི་ས་ཐོན་སྐྱེ་འཛིག་དང་། སྟོག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། དམག་ལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེག་པ་དང་གཟས་པ་ལ་
 སོགས་པའོ། །མི་ཆོས་སྒྲ་མ་རྩལ་ཏུ་སྦྱ་བའི་ཆ་ནི། གཞི་མེད་བག་ཙམ་དང་དགེ་འདུན་
 གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། འཕྱ་བ་དང་གཞོགས་འཕྱས་བྱེད་པ་དང་། མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་
 པར་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡམ་པས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆ་ནི་ལྷག་མས་སྦྱར་བ་འདེབས་
 པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནི་དགེ་སློང་ལ་སྒྲ་མ་བྱེད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་
 ར་བ་དང་། སྤྱིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་དང་སྤངས་པའི་རྗེས་སྟོགས་དང་བསྟོལ་བ་སྦྱད་པ་དང་

མི་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འགྲོ་བ་མི་བདེ་བའི་ཆ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་བར་
འཛེག་པ་སྤྱོད་བ་དང་མ་གུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །གསོག་འཛེག་བྱས་པ་བཟའི་ལྷུང་བྱེད་གི་
ཆ་ནི་མཚམས་བཅོས་དང་ནང་དུ་ཞག་ཡོན་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་གིས་བཅོས་པ་བཟའོ་ཞེས་དེ་
ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བྱེད་བྱུང་བ་ལྟར་པ་ནི། མི་ཚངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཆ་ཅན་དེའི་
ཆ་འབྱེན་རེག་དང་དབེན་པ་ན་འདུག་འབྲེང་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་ཆ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་
གི། ཆ་ཅན་མི་ཚངས་སྤྱོད་ནི་དུ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། དེ་ཡང་ མི་ཚངས་སྤྱོད་ནི་དུ་མ་གཏོགས་
པ་དེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་གི་ཀུན་སྤྱོད་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱེན་རེག་
ལ་སོགས་པ་ཆའི་ལྷུང་བ་ཆ་ཅན་ནི་དུ་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆ་དང་ཆ་ཅན་
ཀུན་སྤྱོད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རང་གི་ཀུན་སྤྱོད་ཡན་ལག་དུ་
དགོས་གི། ལྷུང་བ་གཞན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གིས་ལྷུང་བ་གཞན་མི་སྐྱེད་དེ། ལུང་ལྷུ་བ་ལས།
དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་ལ་བདེགས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷུ་པ་ལི་ཡོད་དེ་རྩོད་མོར་བསམས་ནི་
བདེགས་སམ་བསད་པར་མེས་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་དེག་པར་གནས་པ་ལ་ཡང་བཞུད་བར་བྱོལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགེ་
སྤྱོད་གིས་ནག་དུ་བྱས་པ་གྱིས་ཀྱང་ནོང་མ་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷུ་པ་ལི་ཡོད་དེ་རྒྱ་ནག་པར་བསམ་པའོ་ཞེས་
སོ། ། དེག་གཞན་ཁྱུས་ལ་རང་རང་གི་ ཀུན་སྤྱོད་དགོས་གསུངས་གཞན་ལའང་སྐྱར་།
ཞེས་གསུང་དོ། །འོ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གིས་གཞན་མི་སྐྱེད་ན། ལྷུང་བ་ཐམས་
ཅད་ཞེས་པའི། ཀྱི་ཀ་ལས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་བྱུང་མེད་ལ་རེག་པ་ནི་རེག་
པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་གི། ཡམ་པའི་སྤྱོད་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་
པའས་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་བརྩམས་ནི་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་བྱུང་མེད་གཅིག་

ལུ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའམ་འགྲོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མི་ཆངས་
 པར་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བའི་ནེས་བྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དང་པོ་ཀུན་སྤོང་ག་ཞན་གྱིས་འཕངས་ཀྱང་བར་སྐབས་
 ལུ་ཀུན་སྤོང་ག་ཞན་སྤོང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་གསུངས་པ་དེ་ལེགས་སོ།།
 གནིས་པ་དམིགས་བསལ་མཚོན་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ལུང་བ་བཅས་ཅད་ལ་ཞེས་སོ། །འདི་
 ལ་གནིས་ལས། དང་པོ། སྤྱི་འོན་དོ། །དེ་ལ་གནིས་ལས། དང་པོ་ ལུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་
 པས་ལུང་ཡང་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བའོ། །དམིགས་བསལ་ནི། དགེ་སྤོང་གིས་ལམ་གསུམ་མཚན་
 ཉིད་ལྷན་པར་མཚམས་ལས་འདས་པར་ཚྱལ་ཞིང་ཁུ་བ་ལུང་ན་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་
 ལུང་ཡང་མཐའ་ཉིད་དེ། མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འབྱེན་པའི་
 ཀུན་སྤོང་རགས་པས་དེ་སྐད་དུ་བྱའི། མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་སྤྱོད་པའི་ཚྱལ་གནས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམས་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྐབས་འདིར་མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་སྤོ་
 བྱར་བ་དེས་པར་སྤྱོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་རིགས་སོ། །གནིས་པ་ བསམ་བཤི་བྱེ་བྲག་གིས་ལུང་བ་
 ས་དང་དུ་འགྱུར་བའི། མཚོན་དཔེ་ནི་མགོ་བཅད་པའི་ཁའམ་ལམ་གསུམ་ནང་ནམས་པར་མཚམས་
 ལས་འདས་པར་ཚྱལ་ཞིང་ལུང་བ་ན་ནི། མ་དང་ཡན་ལག་ཤད་པའི་བདེ་བ་འདོད་པའི་བསམ་
 པས་ལམ་ མགོ་བཅད་པའི་ཁའམ་ལས་གསུམ་ནམས་པ། དེ་དག་ཏུ་ཚྱལ་ཞིང་ལུང་བ་ན་ནི་མི་ཆངས་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྤོང་པོར་འགྱུར་ལ། འབྱེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ལམ་ མགོ་བཅད་པའི་ཁ་ལ་
 མཇགས་པ། དེ་དག་ཏུ་ཚྱལ་ཞིང་ལུང་བ་ན་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གནིས་པ་ཡན་
 ལག་གི་དོན་ནི། རྒྱ་ཀ་ལས་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་ཁུ་བ་ལུང་བ་ལ་ཕམ་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པ་བཅས་ཅད་ནི་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་

དེ། ཁུ་བ་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་སློང་གིས་བྱང་མེད་གྱི་ལས་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་
 མཚམས་ལས་འདས་པར་ཚོལ་ཞིང་ཁུ་བ་ལྷུང་ན་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་ལྷུང་ཡང་མཐའ་
 ཉིད་དེ། མཐའ་ཡམས་པ་ཉིད་དེ་མ་གཏོགས་པ་དགེ་སློང་གིས་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་ལས་གྱུར་པའི་
 ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་ལ་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་མཐོང་།
 དགེ་སློང་གིས་ཁུ་བ་ལྷུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དེ་མཚན་གྱུར་པའི་
 དགེ་སློང་མ་ལ་ལྷན་ན་ དགེ་འདུན་གྱིས་མཐོང་གི། ནི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཁུ་བ་ལྷུང་བ་ལས་གྱུར་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཡོད་པ་ཡང་སྤིང་དེ། ལྷུང་བྱེད་དེ་ལྷུང་བའི་དགེ་སློང་མ་
 མཚན་གྱུར་ནའོ།

ལྷ་པོ་གཞི་དང་སྤྱིར་བཏགས་པས་ལྷུང་བ་ཐད་པ་ནི། ལྷ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་དེ། ལྷ་བ་གཞི་དུ་མའི་འབྲས་བུ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་པ་དང་། ལྷ་
 བ་སྤྱིར་བཏགས་པའི་ལྷུང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་བ་གཞི་མ་རྫོགས་པ་དུ་
 མའི་འབྲས་བུས་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་གཅིག་དུ་ནམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། གཞི་རིན་ཐང་
 མ་ཚང་བ་ལན་དུ་མ་ཞིག་བརྒྱས་ན་ཡམས་པ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་སྟེ་སྤོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་
 བ་དང་། གཞི་མི་མ་ཡིན་དུ་མ་ཞིག་བསད་ན་ཡམས་པ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་སྟེ་སྤོམ་པོ་ཐ་
 དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་སྤྱོན་པ་དུ་མ་ལ་མི་ཚས་སྒྲ་མ་རྩན་དུ་སྤྱིས་ན་ཡམས་པ་གཅིག་
 དུ་མི་བཞག་སྟེ། སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སྤོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་
 གི་གཞུང་ནི་ལྷུང་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་མ་ཤཀ་ལྷ་བརྒྱས་ཀྱང་མཐར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་
 སམ། ཡོད་དེ་འདི་ལྷར་རེ་རེ་འཕགས་གཉིས་གཉིས་སམ་གསུམ་གསུམ་མམ་བཞི་བཞི་བརྒྱས་
 གྱི་ནམ་ཡང་ལྷར་མ་ཚང་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གཞི་ལ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་འོ་

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་བ་སྤྱོར་བ་མཛོགས་པ་དུ་མའི་འབྲས་
བྱ་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་ནམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། རྩན་དུ་སྤྱོར་བའི་སྤྱོར་བ་མཛོགས་
པ་གཞོགས་སྟོས་ཀྱི་རྩན་ལན་དུ་མཛོགས་སྤྱས་ན་ཡམ་པ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་སྟེ། སྟོ་མ་པོ་ཐ་
དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འཕྲིག་ཆེག་སྤྱོར་བའི་སྤྱོར་བ་མི་གསལ་བ་ལན་དུ་མཛོགས་སྤྱས་ན་
ལྷག་མའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་པ་དང་། བལ་ལུང་ར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་གྲགས་
འདའ་དགོས་པ་ནམས་ལ་ནི་མ་ཐད་དེ་རེ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཕྱེད་སྤྱིན་པ་སྤྱིར་བསྟོམས་
པས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་སྟེ།
ན་སྤྱད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱད་ཀྱི་འཕྲིན་ལན་གསུམ་སྤྱོར་བ་ཐ་དད་རྒྱང་སྤྱད་ཀྱི་ལྷག་མ་གཅིག་
ཕྱེད་རོ། །མདོར་ན་མདོ་འདིས་ནི་གཞི་མཛོགས་པ་དུ་མ་དང་། སྤྱོར་བ་མཛོགས་པ་དུ་
མས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་གོ་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་
པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནམས་ཀྱི་
སེལ་བ་ནི། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་ཕྱེད་བྱས་ནི་པོར་བའམ་གཞན་གྱིས་
ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་དེའི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷང་བ་ཕྱེད་ནི་དེ། རང་རང་གི་ན་སྤྱད་པ་
ནི་དེ། །མདོ་འདིས་ནི་ལས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ལྷང་བ་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་
ལྷང་བ་ཕྱེད་ནི་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྷང་ལྷུ་བ་ལས། གཞན་གྱི་མ་མ་
ལགས་མ་ཟིན་པ་ཟིན་པར་བཞུགས་ན་ཅེས་འགྲུའ། སྟོ་མ་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལོ་དུག་
སྟུན། །སྤྱིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །གསུམ་ལ་ལྷུ་བ་ཉེད་ཤོས་ལས་ཡག་ད། རི་མ་ལྷག་
དག་སྟོང་མའི། གོས་ཀྱི་བཙོ་བྱེད་དང་། །ཁབ་རལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་བདུན། །དེ་ལྟར་

ལ། ཡམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་དེ། ཉམས་པས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉམས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྤྱོད་
 བ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པ་ལས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ལྷག་མའི་ལྟར་
 བ་བསྐྱེད་པས་ན་སྤྱད་པའི་ཆ་དེ་ནི་ན་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཉམས་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། ཡམ་པ་གསོར་རུང་གིས་ཉམས་པ་དང་ཡམ་པ་གསོར་མི་རུང་གིས་ཉམས་པ་འོ། །སྤྱི་
 མས་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཡམ་པ་བསྐྱེད་པས། ཡམ་པས་སྐྱར་བ་བཏབ་
 ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱི་མས་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་
 བྱས་ལས་མེད་པས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བྱེད་དོ། དེས་
 ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཁྱུ་བ་ལས་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་མ་དང་དགེ་ཚུལ་
 དང་དགེ་ཚུལ་མ་ཉམས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤྱོད་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ནམ་ཐག་དང་དྲི་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་སྤྱོད་པོར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་དེ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་
 པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་སྤྱོད་པོར་བྱེད་
 ན། ན་སྤྱད་པའི་ཆ་དེ་ནི་ན་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་
 པར་རིགས་དེ། ཡམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པས། ལྟར་
 བའི་ཆ་ནས་ནི་བྱེད་ལས་ཡམ་པ་དང་འདྲ་བས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་
 ནི་བསྐྱེད་པར་མཛོགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པོར་བཅས་པ་སྟེ། བཅས་
 པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པོར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་ཡང་བཤེས་ངོར་བྱས་པ་དང་ཟས་སྤྱིར་ཆོས་
 བསྟན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པས། དེ་དག་གིས་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་བཤད་

ཕ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷ་པོ་བས་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་
 བའི་རྩན་གྱི་ཆ་ནས་ལྷ་པོ་བྱེད་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་པོ་བས་
 དག་སྦྱོང་གིས་བྱིས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ནེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་དེ། བྱིས་པས་ནེས་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་ལྷ་པོ་མེད་པས། ལྷ་པོ་མེད་གྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་
 པས་ལྷ་པོ་བས་ནེས་བྱས་སུ་འགྱུར་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷ་པོ་བས་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་
 ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱར་འདེབས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་ནེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་བས་མ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་ཞར་བྱུང་དང་
 བཅས་པ་ལ་གཉིས་དེ། བས་མ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་དངོས་དང་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐ་བས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱར་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་བྱངས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 དང་འདྲ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་བས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདྲལ་བའི་གཞུང་རྣམས་ལས་དངོས་
 སུ་འགྱུར་ཆོད་རྣམས་བབྱངས་ན་དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་ལྷ་པོ་བས་བཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་
 བོ་མཐ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས། །སྦྱོ་སྦྱགས་ས་པོན་སྦྱེ་འདིག་རྩན་སྦྱེའི་ཡུལ། །ཁྱི་སྦྱན་
 ཆེ་མཐོ་གཟུགས་བསྐྱར་གསོད་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་གཞི་ལས་ཞག་དང་བཏུ། །ཞེས་
 བསྐྱར་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ཡང་མཐ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། འདི་
 ཉིད་ལས། མི་ཚངས་པར་སྦྱོང་པ་དང་ཁུ་བ་བྱིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་འགྱུར་
 པས་ཤེས་སོ། །སྦྱོ་སྦྱགས་བྱེད་པ་དང་ས་པོན་སྦྱེ་འདིག་གཉིས་དང་རྩན་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་དང་
 བཞི་པོ་དེ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདྲ་ཤེས་གཙོ་ན་ནི་གཞི་ཡན་ལག་གི་

བྱེ་བྲག་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ན་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་པར་རིགས་པ་ལས། འདི་
 ཉིད་ལས་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཡང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཅོད་པ་གཞན་ཉིད་
 ལ་ཅོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ས་ཐོན་ལ་ས་ཐོན་གཞན་
 དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་གཙོད་པ་ལའང་ཁྱི་ཀ་ལས་
 སྐྱེ་བ་ལ་ས་ཐོན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ། རྩལ་སྐྱེ་བའི་
 ཡུལ་ལ་འདི་ཉིད་ལས་མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། བཞི་པོ་དེ་དག་
 ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཡང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་
 གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུ་བོ། །ཁྱི་སྐྱེ་ཆེ་མཐོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་
 ཟླ། འོད་ཟུན་དུ་མ་ལ་ཆེ་མཐོ་འི་སྐབས་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ལུས་ཀྱི་ལྷུང་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་
 པས། དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ཕྱིར་བཏང་བའི་སྐབས་མིང་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །སྐུ་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་དངོས་པོ་གཙོ་ཟླ། ཁྱི་
 ཀ་ལས་དགེ་སློང་གིས་མའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནམ་པ་བཞེན་
 པ་ཞིག་གསོད་ན། དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་ཟླ། བསད་
 པའི་དུས་ན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་མཐ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་མ་
 ཕྱེད་པ་ལ་ཀྱུ་བ་དངོས་པོ་གཙོ་ཟླ། བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་པ་ལ་ནི་གཞི་ལས་ནམ་པར་བཞག་གོ་
 ཞེས་བཤད་ཅིང་དེའི་ཁྱི་ཀ་ལས། གཞིའི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྷུང་བ་ནམ་པར་བཞག་གི་ འདུ་
 ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ཡང་ ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ལྷུང་བ་བཅུ་བཅུངས་པ་དེའི་ མཐ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་

དངོས་པོ་གཙོ་བོ་གཞུང་གི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་བརྒྱད་
པོ་དེ་དག་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་ འདི་ནི་དེ། ལས་མི་ཆངས་
སྤྱོད་དང་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་གཉིས་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཏེ་ དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་བ་ནམས་འདུ་ཤེས་
གཙོ་བོར་གསུངས། དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་སྤྲོགས་
བྱེད་པ་དང་ས་བོན་ འཛམས་པ་དང་། སྤྱི་འདིག་གི་མདོ་ཙམ་འདི་ནི་དེ་ལས་ཤེས་གཙོ་བོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཙོད་པ་གཞན་ནི་དེ་ལ་ཙོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་དེ་དངོས་
པོ་གཙོ་བོའི་གཞུང་མ་ཡིན་གྱི། ཙོད་པ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་སྤྲོགས་ལ་ཕྱོལ་ལྷན་དུ། ཀུན་སྦྲོད་
སྤྱི་ཞུགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱི་ཀ་ལས་འདིར་ཙོད་པ་ཙམ་ནི་དེ་ཆད་མ་ཡིན་
གྱི་ཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། ཀུན་སྦྲོད་སྤྱི་ཞུགས་
མ་ཡིན་པར། ཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཀུན་སྦྲོད་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཙོད་ཙམ་ནི་དེ་ཆད་མ་ཡིན་
པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་མཚུངས་པས་ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་ནི་དུ་འདུ་
ཤེས་པ་དང་། མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ནན་པ་པོ་ཡང་རོ་ཞེས་པ་ཡང་ཀུན་སྦྲོད་སྤྱི་ཞུགས་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ལོ། །འོད་ལྷན་ལས་མལ་ཆེ་མཐོ་གཉིས་གྱི་ཕུང་བ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གསུངས་
པ་དེ་འང་ཕུང་བ་སྦྱང་རུང་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕུང་བ་མཚན་ནི་དེ་པ་ལ་དགོངས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྷན་དུ་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ལྷས་གྱི་ཕུང་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་ལུང་
བྲངས་པས་ཤེས་ཏེ། དེ་འང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ནེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་
དེ། འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་པ་ལས་བདེག་སྟེ་མལ་སྟན་ཆེན་པོ་འམ་མཐོན་པོའི་སྟེང་དུ་
བཞག་པ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཕུང་བ་སྦྱང་རུང་ཙམ་དུ་གསལ་ལོ། །འོ་ན་ཕུང་བ་སྦྱང་

རུང་ཅས་ཡང་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ནི་ལྷ་བ་མཚན་ནི་ད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྷ་བ་
པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་དངོས་པོ་ལས་བདེན་པ་ནི་ད་ཀྱི་རྩ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། རྟེན་གཤམ་བཤད་ཅེས་
ཟེར་ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་རྟེན་གཤམ་སྤྱི་མི་འབྱུང་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ནོ། །

བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ན་གཞི་ངོ་བོ་ནི་ད་ལས་བཞག་གི་ འདུ་ཤེས་ལས་ནི་
མི་བཞག་ཅེས་ རྟེན་གཤམ་ གསུངས་པ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་གི་འདུ་ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་ཅེས་
དགོངས་པ་སྟེ། བདག་པོ་གང་གི་ཡིན་ཡང་བརྒྱའོ་སྦྱུང་དུ་རྒྱ་སྤོང་སྤྱི་ཞུགས་དེའི་སྟོན་
རོལ་དུ་བདག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བདག་པོ་སྤྱི་ཅས་དུ་འདྲིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ནི་དེས་པར་
སྟོས་ནི་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གནིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་རིགས་
གནིས་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཁྱེད་པ་འབྱིན་པ་གནིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་འབྱིན་པའི་ལྷ་བ་བ་ནི་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གནིས་ཁོ་ནར་མ་
ཟད་དེ། དེ་དག་གི་ སྤྱད་པ་དང་འབྱིན་པའི་ སྤོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ད་གི་སྤོང་མས་ཁྱེད་
བ་འབྱིན་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་ངོ་གཙོ་སྟེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ཁྱེད་པ་འབྱིན་པའི་ལྷ་བ་
བ་ཡིན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤྱང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ མོག་ མ་རེ་ རྒྱ་
སྟོགས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་འདིག་ནི་རྒྱ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཡང་། བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། ཚོད་པ་གཞན་ལ་ཚོད་པ་
གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཡང་ལྷ་བ་བ་ཞོགས་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ནི་ ཚོད་པ་ལ་སྤྱོད་སྟོགས་
བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ་ནི་ཚོད་པ་ནན་པ་བྱེད་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ས་པོར་
རྒྱ་འདིག་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ་ནི་མ་ཞོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པམ་ན་དེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕམ་པ་དང་པོ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་སྤྱི་ལ་འདུ་

ཤེས་གཙོ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ལུང་ལྷ་བ་ལས་མ་དགྱིས་པ་ལ་དགྱིས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཅུག་ན་
 ཅིར་འགྱུར། སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ན་ནས་དུ། གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ ལུང་ཡི་གེ་མ་ཙོར་བར་དཔ་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་པའི་དབྱང་ཁོ་བོ་ནི། ལུང་ཡི་གེ་
 ཙོར་བར་མེས་ཏེ། སྐབས་དེ་ནི་དགྱི་ལུང་ལྷ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་བར་ཆད་མ་མཆིས་པ་
 ལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འོད་ལྷན་གྱི་ཅ་བ་ལས། འབྲིག་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོར་བྱ་མིན་ཞེས་གསུངས་
 ལོ། ། རྒྱུ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཆན་ནི་དག་དཔན་ལ་འབབ་
 པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཆན་ནི་དེ་ནི། ལུང་བའི་ཡན་ལག་དུ་མ་འབྲུལ་
 བ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་ལོ། ། རྟོན་དང་མུད་ན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ལུང་
 བ་བསྐྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་མཐོ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་
 འབྲུལ་ཏེ་གསོད་འདོད་ཀྱིས་མཆོན་དེག་པ་ལ་སོགས་ལུང་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་བཅས་གྱི་
 ཡུལ་དུ་འབྲུལ་བའི་ལུང་བ་ནམས་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
 འབྲུལ་བ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ན་མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་དང་བྱ་
 བ་འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་བ་
 ཐམས་ཅད་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་
 མཆན་ནི་དེ་ནི་ལུང་བ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ལས་གང་རུང་
 ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་ལ་
 སྐར་བ་འདེབས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། ཕྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྤང་ལུང་དང་། ཐིག་
 ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལུང་བྱེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཀ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་མ་དག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་ཉམས་པ་ལ་མ་ཉམས་པར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བ་
 ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་དང་། སྒྲིན་
 འཕྲོག་བྱེད་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་བདག་པོ་གཞན་དབང་བ་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འབྲུལ་བ་ཡན་
 ལག་དུ་དགོས་ལ། སར་ལ་པོ་དགེ་སློང་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཡིན་པར་མ་འབྲུལ་བ་ཡན་ལག་
 དུ་དགོས་པ་དང་། སྒྲིག་ལུ་མི་གཏོང་བའི་ལུང་བྱེད་སྒྲིབ་པ་ལ་ནི་བར་དུ་གཅོད་པ་ལ་མི་
 གཅོད་པར་འབྲུལ་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་འབྲུལ་
 བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པས་ གཏན་ཆེགས་དེ། བྱུང་བོ། །འདོད་ན་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 གང་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་ལུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཆ་
 ནས་ལས་སྒྲིབ་དུ་བྱུར་པ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་འདུ་ཤེས་
 གྱི་བྱེ་བྲག་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའོ། །དེ་ཡང་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་གཞིའི་
 ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ་འདུ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བ་འམ་མ་འབྲུལ་
 བ་ཅི་རིགས་པའོ། །ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་ཞེས་པས་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཉམས་གཅོད་ཅིང་
 འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སྤྱད་དོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ་དེ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་དངོས་གཞི་བསྒྲིབ་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་
 པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྒྲོར་ལུང་བསྒྲིབ་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་
 དུ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཐོ་ཡིན་པ་ལ་མི་ཡིན་
 པར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཏེ་བསད་པ་ལ་ཡམས་པ་སྒྲིབ་དེ། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དཔྱད་
 པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་

བའི་དབྱུང་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། གཤམ་ཏེ་དབྱུང་པ་དངོས་སུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་སྐྱབ་པར་
 མི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་
 བཅའ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་ཐམས་པ་སྐྱེད་
 པ་ལ། མཐོ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་སྟེ་དོན་ལ་མི་ཡིན་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །བསམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་ དེའི་རྒྱ་ཀ་ལས་དངོས་གཞི་ལ་ནི་དོན་ཉིད་ཡན་
 ལག་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་
 དང་ཉི་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྐྱལ་པ་བསང་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཀ་ལས་སྟོག་གཅོད་པ་
 ནི་གཞིའི་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་སྟེ་འདུལ་བའི་གཞུང་དེ་རྣམས་
 དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
 དབྱུང་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་མ་གྱུབ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ལུང་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་འདུག་པའི་རྩ་ལ་བྲིས་ས་ལལ་ཆེར་དབྱུང་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 ལུང་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྟོག་པའི་རྩ་ལ་བྲིས་ས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་བ་སྟེ་ལུང་དངོས་གཞི་
 རྟོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྱུབ་ཀྱི། དོན་ཡན་ལག་
 ཏུ་དགོས་ཏེ་སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་ནི་དངོས་གཞི་ལོ། །
 དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དང་ཉི་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

འོད་ལྡན་རྩ་བ་ལས། འདུ་ཤེས་གཅོ་ལ་དོན་ཉིད་དེ་བཞིན་ན། །ལུང་རྟོགས་དོན་
 ཉིད་ཅི་བཞིན་མིན་ན་རྒྱུད་། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཞིད་ཀྱི་ཐུང་མ་སྐྱུང་མ་པའི། འོད་ལྡན་
 ལས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་དབྱུང་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་། འདུལ་

བཞེས་པ་ལ་སྤྱོད་ཡངས་དོག་གཉིས་ལས། སྤྱོད་ག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུལ་བཞེས་
 པའི་སྤྱོད་གཞི་ལ་འདུག་གི་ནམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་
 རྒྱ་ཁྱེད་ལས། འདིར་གཞི་དག་ནི་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ནམ་པར་འབྱེད་པ་དང་
 དེར་གཏོགས་པའི་ཐུན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏོ་བཞེས་པའདུག་དོ། །སྤྱིར་ཅད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡམས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་དེ་མི་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་ནི་ཡམས་པ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 གཞི་དེ་དོན་ལ་མི་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མའི་གཟུགས་སུ་གནས་པས་
 ནི་མི་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རི་པོ་དང་ཡིད་འོང་གི་བྱུང་བ་དང་། ཨོ་ལའི་
 འདབ་གྱི་བྱུང་བ་བཞེན་ནོ། །བར་དང་ཚལ་དག་ལ་ནེ་ཡམས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་ཞིང་། ང་བས་ད་ན་ཡམས་པ་
 བསྐྱེད་དམ་མི་སྤྱོད། ཡམས་པ་བསྐྱེད་ན་ང་མི་ཡིན་པར་ཅི་ཤེས། ང་དཔེ་དཀར་མིར་སྤྱུལ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི་མྱ། ཡམས་པ་བྱུང་
 ངམ་མི་བྱུང་གཏན་ནམ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་སྤྱོད་མེད་དེ། ལྷུང་བ་བྱུང་བར་
 ཤེས་པ་ནི་ལྷུང་བ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ལ། ཕྱིར་བཅོས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲངས་
 ཏེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ལྷུང་བ་སྤྱོད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་
 ཏུ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ བྱ་ལུགས་པ། ན་རེ་མཐོ་ཡིན་པ་ལ་མི་
 ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ་ བསད་པ་བཏགས་པ་བཙོ། །བསད་ན། སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ་སྤྱོད་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ན་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷུང་ཚོགས་པར་
 བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཀྱི། འདུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་སྟེ། སྤྱོད་པ་
 ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁ་དོ་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཁྱེད་ལས། སྤྱོད་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་

བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་ཅན་ལ་ན་སྤྱད་དོ་ཞེས་པའི་
 རྒྱུ་ཀ་ལས། དངོས་གཞི་དངོས་གཞིའི་ཐད་ཀར་ན་ཐུང་དུ་གསུངས་ནས། སྒྲིབ་བསྒྲིབ་པའི་ཐད་ཀར་ན་ཐུང་དུ་གསུངས་
 རོ། །གལ་ཏེ་འཆོལ་བའི་དུས་ན། ཡང་ལྷུང་བ་ཟེད་དེ་ཆུད་ཐོས་པར་གྱུར་ཟེན་ན་ནི། དེའི་
 ཆེ་ན་སྒྲིབ་པའི་ལྷུང་བ་ཡང་ན་སྤྱད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིབ་ལྷུང་ཆོགས་པ་ལ་དོན་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་
 བར་འདུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་འོད་ལྡན་ལས། དགོན་བ་ལུས་ཀྱང་མ་བཞུགས་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་བལྟས་ན་ནི་
 གལ་ཏེ་ཀྱུ་མེས་སྒྲིབ་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་བལྟར་ནི། དངོས་གཞིའི་ནམ་པར་གཏོགས་པ་ནམས་གྱི་
 ཡན་ལག་ནམས་འདུས་པའི་ཕྱིར་ ཉེ་དངོས་གཞི་ནམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཡན་ལག་ནམས་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ནི། སྒྲོམ་པོའི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་
 ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་པོ་ ཉེད་ཅག་
 སྤྱིད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་བཟང་ངོ་། །འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་གྱི་སྒྲིབ་ལྷུང་ཆོགས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་དོན་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པའི་གཞུང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་ངོ་། །འདུ་ལ་བའི་ལྷུང་དང་བསྐྱན་འཆོས་གང་ན་འང་མི་ལྷུང་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ བདག་པོ་གཏན་མེད་ལ་མེད་ཀྱང་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་ལར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཞི་འདུ་
 ཤེས་ན། དོན་དང་མ་ཕྱད་ན་ནི་དགག་བྱ་མི་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་ལྷུང་ཆོགས་པར་མི་རིགས་
 ཏེ། དཔེར་ན་དོན་དང་མ་ཕྱད་ན་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མི་ཆོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 སྒྲིབ་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མདོ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན་སྒྲིབ་བ་
 ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 ཞེས་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་མཐོ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ ལྷུག་པ་བཞུག་
 པའི་རྒྱུ་ཀ་ལས་མེས་མ་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལེན་པའི་རྒྱལ་པ་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་བ་ལ་སྒྲོམ་

མ་ལྟོ། མིར་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་བྱིར་ཞེས་སོ། ། ལྷ་པོ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཡུལ་དུ་
འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་པ་ལ་སྤྱོད་པོར་འགྲད་པ་ནམས་ཉེས་བྱས་སྤྱི་པ་ལ་སྤྱོད་པོར་
བདགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུངས་ལས། དང་པོ་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ན་བའི་བྱིད་
པ་ནི། སྤྱི་གཤམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་གཞིའི་ནམས་པ་མ་དོར་བའི་
ཡིད་གཉིས་ན་བའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་ལྷ་པོར་འགྲད་པ་ལྟར་མིར་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་བྱིར་ཞེས། ཐེ་ཚོམ་ན་
བའི་ཞུགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ཉི་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། ། ལྷ་པོ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྷ་པོ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གསུངས་ཀྱང་།
མདོ་འདི་ནི་ལྷ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས། ལྷ་པོ་དང་སྤྱི་གཤམ་པ་ལྟ་བུའི་དང་རེ་ག འདུག་ལ་གསུངས་བསྐྱེད་
གཞན་ལ་འདྲ་སྤྱོད་། ཞེས་གསུང་དོ། ། གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་ཀྱི་ཡན་ལག་
ནི་སྤྱི་གཤམ་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་ནི་སྤྱིར་བའི་ལྷ་པོ་བརྒྱུ་གས་པར་བསྐྱེད་པ་
ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་པའི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་
བའི་ཆེན་མོར་ལྷ་པོ་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ལྷ་པོ་པར་འཛོག་གི། དོན་ཀྱི་ཆ་ནས་མི་འཛོག་པའི་བྱིར་རོ། །
སྤྱི་གཤམ་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྒྱུ་གས་པར་བསྐྱེད་པ་
གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་དང་ཐུད་པ་ནི་ཡན་ལག་དེ་ནི་ཡིན་ནོ། ། ཤེས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་
གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་དེ་དང་ཐུད་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་ ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མ་ཐུད་ན་དངོས་གཞི་
མི་སྐྱེད། པ་ནི་དེ་ནོ། ། མདོ་གཉིས་ལྟ་བུ་པ་ལས། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྐྱོ་གྱུར་ལྟ་བུ། སྤྱི་དང་
འཆང་བཤེས་དོ་བྱིད་དུ་གསོད། ལྷ་པོ་མེད་དང་ཉལ་ཁབ་རལ་འཆོས། ལྷ་པོ་གཉིས་
ལས་ནི་གཞན་དག་ལ། དངོས་སུ་གསུངས་པ་འདིར་བསྐྱེད་ཤིང་། ལྷ་པོ་གཉིས་པོ། དེ་

དག་ནམས་ལ་མདོར་བསྟུན་སྤྱིར་། ཞེས་གསུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་
 ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཁྱ་བ་འབྱེན་པའི་ལྷ་བ་བ་གཉིས་ལ་ནི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་པའི་དོན་དང་སྤྱད་པ་ལ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་དེར་མ་ཟད་ཀྱི། མ་
 བསམས་པའི་དོན་དང་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ནི་ཉེན་འདོད་ཁམས་པ་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་སྤང་དཀའ་བས་དོག་
 ཏུ་བཀག་པའི་སྤྱིར་དང་། འབྱེན་པ་ཡང་དེ་དང་ནམས་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོག་ཏུ་བཀག་པའོ།
 དེ་ཡང་ལུང་ཁྱ་བ་ལས། གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ན་ཡང་། །ཡམ་པ་དང་པོ་ཚྭ་གས་པར་
 འབྱུང་བར། གསུངས། །འབྱེན་དང་རྩན་སྤྱི་ཡུལ་ལ་ནི། །འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཡང་རྩང་བ་ཚྭ་གས་པའི་
 གསུང་། དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩན་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། མི་བདེན་པ་རྩན་ཏུ་སྤྱི་བའི་ལྷ་བ་བ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ནི་ཉེན་པ་པོ་ཡང་། དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་སྤྱི་མར་སྤྱིར་ཏེ། ཉེན་པ་པོ་བསམས་པའི་དོན་
 དང་སྤྱད་པ་ལས་དངོས་གཞི་ཚྭ་གས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཉེན་པ་པོ་མ་བསམས་པའི་དོན་དང་
 སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞི་ཚྭ་གས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ལྷ་དང་སྤྱད་ན་ཡང་རྩན་སྤྱི་བར་བྱོལ་སྤྱི་བ་འདི་
 ནི་ཀུན་སྤོང་སྤྱི་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འོ་ན་ཀུན་སྤོང་སྤྱི་ཞུགས་ ཞེས་སང་དུ་སྤྱི་
 མོད་དེ། གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅིས་འདྲི་ན། རགས་ལ་མེ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ། འོད་ལྔན་ལས།
 དེས་པར་མ་བྱས་པར་འདི་ན་གང་ཅི་ཡོད་བཟུག་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པ་དེས་དེ་ནམས་ཤི་ན་
 སྤྱི་ཆགས་ མི་དང་དུང་ལོ། ཇི་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་ཆགས་བཟུ་སྤོང་ལ་སོགས་གངས་ཇི་སྤྱི་
 པ་དེ་སྤྱི་ཀྱི་ལྷ་བ་བ་ མམ་པ་དང་རྩང་བྱེད། རམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་དེ་སྤྱི་འབྱུང་བར་འབྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་ལ་གཞིའི་བྱེ་བྲག་ཡན་ཚུན་འདུ་ཤེས་

འཁྲུལ་ན་ཡང་ཀུན་སྟོང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བཞེད་དོ། །གལ་ནེ་
 ཀུན་སྟོང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་ལྷ་པོ་བ་
 དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་བཤམ། ལྷ་པོ་ནི་ལ་མཚན་སྤྱི་ན་
 འདུ་ཤེས་པ་ལ་མོགས་པ། འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བའི་མཚན་ནི་ད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། འཁྲུལ་
 པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་པ་ལ་ཚད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་
 དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་མོ་སོའི་སྤྱི་བོར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ནེ་བསད་པ་ཚོས་
 ཅན། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་བྱེད་ཀྱིས་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་སྤྱི་ལ་ཞུགས་བྱེད་པ་
 དང་ས་བོན་སྤྱི་ལ་ཞུགས་བྱེད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འོད་ལྡན་ལས་ལྷ་ས་གཅིག་ལ་དག་
 བཅོམ་ནི་ད་ཀྱི་ཚོས་མེད་པར་ནོར་བས་གསོད་ན་མཚམས་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གིས་ཕམ་
 པ་ནི་སྤྱི་ལ་ཞུགས་བྱེད་པ་དང་དཀར་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་དུ་
 རུང་བའི་ཚད་གཟུང་ནི། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི། ལག་
 པས་ལག་པར་དང་རྒྱ་པས་རྒྱ་པར་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་ཅེས་སྟོས་ཀྱང་མཚན་པ་སྟེ། མཚན་བསྟེན་དུ་རུང་བའི་ལམ་དང་ཡན་ལག་དང་དུ་
 རུང་དུ་རུང་བ་ནི་དེ་འབྲིག་པ་བསྟེན་ ལྷ་པོ་དང་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་དང་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་
 ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྷ་པོ་བྱེད་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ལ། མཚན་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རང་
 རང་གི་ན་སྤྱོད་དོ། །

མདོ་འདི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། ལྷ་པོ་དང་དཔེན་གཉིས་ཉལ་ཤོམ་གཉིས། །ལྷ་པོ་ཅིག་
 ལམ་འགྲོ་བདུན་ལ་གསུངས། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་དང་འབྲིག་ཅིག་བསྟེན་བཀྱར་
 ལ་སོགས་པ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དངོས་དང་ཆགས་པ་རྒྱུར་འགྱུར་ལས་གྱུར་པ་གཞན་

ནམས་ལ་མདོར་བསྟུས་སྒྱུར་བའོ། །ལྷ་པ་མེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་
 ཏི་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས་ཏི། མེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་དངོས་དང་། ཡན་ལག་མོ་མེའི་དབྱེ་
 བ་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་འོག་མ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་
 ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཚང་བ་ལས་བཞན་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་ན་སྟེད་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ནི། རྩ་འབྲུལ་ཅན་མིན་མ་ཉམས་ལུས་
 དངོས་དང་། །ཐ་སྟེད་ཡན་ལག་ལྷ་དང་བྱིས་བ་དང་། །བསྟེན་ཚོགས་ནམ་དག་མཚན་
 དང་ལྷ་བ་མཐུན། །རུང་དང་ཚད་ལྡན་རང་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་
 དག་ཏུ་སྒྲིས་པ་སྟེ། །འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །
 ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་ན་སྟེད་དུ་འགྱུར་བ་
 རེག་པ་ལྟ་བུ། འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གསུམ་ལ། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་ཆེས་ན་
 སྟེད་དུ་འགྱུར་བ་ རེག་པ་ལྟ་བུ། མི་ ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ ལ་དུད་འགྲོ་ཡང་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། བཞིག་གསལ་ལྟ་བུ། དག་སྟོང་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་མེལ་བ་བྱིས་པ་ཡིན་ན་ཆེས་
 ན་སྟེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་དངོས་གཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
 ནི། དག་སྟོང་མ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་མེལ་བ་བྱིས་པ་མོ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་ན་ལྷུང་བྱེད་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་བརྗོད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་གཅིག་
 མ་ཚང་ལ་ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མ་སྒྲིས་པར་བྱི་རྩོ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
 ལ་བྱིས་པའི་མེལ་བ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཁང་དུ་བྱི་རྩོ་འཇུག་པ་
 ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དུ་མ་མ་ཚང་བ་ཞེས་པ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཡན་ལག་དུ་མ་མ་ཚང་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་ན་སྟེད་པ་དེ་བས་

བྱེད་ཏུ་མི་རྒྱུ་གས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་སྐྱ་མེད་ལ་རེག་
ན་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ ལྷ་གས་ལ་རེག་པ་ཡང་མཚུངས་མོ་མཚན་ནས་རྟེན་ལ་ལ་མོ་གས་
པ་སྐྱ་མེད་པ་ལ་རེག་པ་རྟེན་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །ལུང་ལྷ་པོ་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་སྐྱ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཅིང་སྒྲ་མ་ནམས་གསུང་ཡང་ལུང་ལས་ལེ་མ་བཤད་དོ། །ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིར་དུད་
འགྲོ་མོ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཡང་། དམིགས་བསལ་སྐྱ་མེད་ལ་རེག་ན་ཆགས་པ་
མངོན་འགྱུར་ཆེ་བས་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་གྱི་དགག་བྱ་ཡན་ལག་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདྲོད་ན་མི་འཕ་ཅིའི་བྱ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ལ་རེག་ན་པམ་པ་སྐྱུད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་བས་ཀྱང་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན་ལུང་གཞི་ལས། རྒྱལ་བུ་རྟོར་བཟང་གི་བྱུང་བ་ལས་གྲུབ་པོ། །གཞན་
ཡང་བྱད་མེད་གསུགས་མི་སྐྱུག་པ་ལ་རེག་ཀྱང་ལྷག་མ་མི་སྐྱུད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡང་གནས་
སོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་དུད་འགྲོ་མོ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྐྱ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་མངོན་
གྱུར་ཤས་ཆེར་སྐྱེ་བས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྒྲོམ་པོར་བཏགས་
པའོ། །ལུང་ནས་འབྱེད་འགྲེལ་བའི་འཕྲིག་ཆེག་སྐྱ་པོའི་སྐབས་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་རྣམ་པ་ལ་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་དོ།
ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྒྲོམ་པོར་བཏགས་པའོ་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་མོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་
བསྟན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། གཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་
དང་། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་སེམས་ཅན་ལས་
གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞི་
མཚན་མི་མཐུན་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞི་ཐ་སྙད་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞི་བྱིས་པ་ལས་

གྱུར་པ་དང་། གཞི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་
 ཆན་པ་གསུམ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཤི། །འབྲུ་ཐོན་དང་ཐུབ་པ་དང་ཆོད་པ་ཐོན་པོ། །དེ་ཡང་རེག་པའི་གཏོ་བོ་གསུམ་
 ལྷེ་མི་ཆངས་སྟོད་དང་རེག་པའི་མམ་པ་དང་རེག་པའི་ལྷག་མའོ། །ཡུལ་རྩ་འབྲུལ་ཅན་
 ལས་ཀྱང་རེག་པའི་ལྷང་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་ཧྲོགས་པར་འགྱུར་པོ། །ཡུལ་བྱད་མེད་
 རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷེ་འབྲིག་ཆེག་སྐྱ་བ་དང་བསྟེན་
 བཀྱར་བསྟུགས་པ་ལྷ་བྱའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་ཧྲོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། ཡུལ་རྩ་
 འབྲུལ་ཅན་ལས་ནི་རང་རང་གི་ལྷང་བ་ན་སྟུང་བ་ཡིན་ བསྟེན་བཀྱར་བསྟུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་
 མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནི། དེ་ལ་དོན་གཞན་སྐྱ་མ་
 རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཧྲེས་སུ་འགྲོ་ཐོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱེད། དཔེར་ན་འབྲིག་ཆེག་སྐྱ་
 བའི་ལྷག་མ་བཞེན་ནོ། །རྩ་འབྲུལ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བ་ལུས་ཀྱི་ཆོས། འབྲུལ་བ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ནོ། །
 མདོ་འདི་ནི་བྱད་མེད་ལས་གྱུར་པ་ནི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ལྷེ། འབྲིག་ཆེག་བསྟེན་
 བཀྱར་སྟུན་བྱེད་དང་། །འབྲུར་འདུག་ལེན་མེལ་ཆོས་སྟོན་དང་། །མ་བསྐྱོས་སྟོན་པའི་
 བཅུ་ཆན་ལས། །སྒྱུར་འདེབས་མ་གཏོགས་དགུ་དག་དང་། །ཉལ་ཤོམ་འདུག་འབྱེད་
 ལྷན་ཅིག་ཉལ། །སྒྱིས་པ་མེད་པར་ལམ་འགྲོ་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་ནམ་བཞི་ཡི། །
 དང་པོ་གཉིས་ཉི་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་བསྟུ་བའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་ལྷེ། དེ་ཡང་འབྲིག་
 ཆེག་སྐྱ་བའི་ལྷག་མ་ལ་ནི་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུས་ན་དགེ་འདུན་
 ལྷག་མའོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུས་ན་སྟོམ་པོའོ། །ཞེས། དངོས་སུ་གསུངས་ལ། གཞན་རྣམས་
 ལ་ནི་མདོར་བསྟུས་སྒྱུར་པོ། །ལྷང་བ་བསྟེད་པའི་ཉིན་དགེ་སྟོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་

ནི། སྤྱིས་པ་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཚས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཞེས་ཀྱང་སྤྱིར་བཏགས་པ་རྩ་འཕུལ་ཅན་གྱི་བྱང་མེད་ནས་ལྷ་པོའི་ལྟུང་གི་ལ་འཕྲིག་ཆེག་དང་ཀྱན་སྦྱོང་
 སྤྱིས་པ་ནི་ལྷ་ག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཐོབ་པའོ། །འདས་ཉིད་འཕུལ་ཏེ་ནས་ལྷ་པོའི་ལ་འཕྲིག་ཆེག་དང་
 ཀྱན་སྦྱོང་སྤྱིས་པ་ནི་འདས་མི་དབང་དུ་འགྱུར་བམ་ལྷ་ག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། རོ། །སྤྱིས་པ་འདིར་ཁ་
 ཅིག་སྤྱང་མཚམས་པ། ན་རེ་བྱང་མེད་ཀྱིས་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཚས་ཐོབ་ཀྱང་ད་ལྟ་རྩ་འཕུལ་དངོས་
 སུ་མི་བྱེད་ན་ནི་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སུ་མི་བྱེད་ན་རྩ་འཕུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་མི་
 འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱི་ཀ་ལས་གང་ལ་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཚས་ཡོད་པ་དེ་
 ནི་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཚས་ཅན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་རྩ་འཕུལ་ཐོབ་པའོ། །གང་ལ་རྩ་
 འཕུལ་གྱི་ཚས་མེད་པ་དེ་ནི་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཚས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་རྩ་འཕུལ་
 མ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བཤད་ཀྱི་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་མ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་མངོན་ཞེས་ཀྱི་རྩ་འཕུལ་ད་ལྟར་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། རྩ་འཕུལ་ཐོབ་པ་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པ་དེ་ལས་འཕྲིག་ཆེག་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་པོའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་
 པར་ཞེན་པ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན་རྩ་འཕུལ་མ་ཐོབ་པ་བ་ལང་ལྟ་བུ་འདྲིན་
 པར་འདོད་ན་ཐག་རིང་བ་ན་འདུག་ཀྱང་ཐོན་པའི་མངོན་ཞེན་རྫོགས་པ་ལྟར། རྩ་འཕུལ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཐོབ་པ་བྱ་ལྟ་བུ་འདྲིན་པར་འདོད་ན་རྩ་འཕུལ་མི་བྱེད་པར། བྱང་ན་འདུག་
 ཀྱང་ཐོན་པའི་མངོན་ཞེན་མི་རྫོགས་པར་སྤྱང་བས་གྲུབ་པོ། །ཁྱི་ཀ་ལས་ཀྱང་རྩ་འཕུལ་གྱི་
 ཚས་ཅན་མོ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཟུང་བར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །
 གལ་ཏེ་ སྤྱང་མཚམས་པ་ན་རེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྩ་འཕུལ་ལྷ་པོའི་མ་བསྟན་ལ་ནི་
 ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། ལྷ་པོའི་བསྟན་མིན་ བཞེ་བྱང་མ་བསྟན་ནས་མ་གྱི། ཐོབ་

ལྷན་ཅིག་སྒྲི་ ལྷན་ཅིག་སྒྲི་མཁོ་ན་མྱོ། ལྷན་སྒྲི་བ་ཡང་མེད་ལ། ལྷན་སྒྲི་སྒྲི་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་མཛོད་
 འགྲེལ་ལོ། ། ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་འབྲུལ་ལུང་མ་བཏུན་པ་ཅིག་ལ་དེ་ལྷར་ཡིན་ཡང་།
 མཛོད་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་འབྲུལ་ལུང་མ་བཏུན་ལ་ནི་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མཛོད་
 ཤེས་སྐུལ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བཤད་ མཛོད་ཤེས་ལ་མོགས་པའི་ལྷ་འབྲུལ་ལུང་མ་བཏུན་ལ་ཡང་ཚོས་
 འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ཐོབ་པ་འདས་པ། ད་ལྷར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བོའ་ལུང་མ་བཏུན་བ་ཡིན་ཡང་འདས་པ་ན་
 བོའ་ལུང་པ་ལ་ད་ལྷར་བོའ་མི་བྱེད་ཀྱང་དེའི་མ་ལུང་ཐོབ་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། ། དོ། ། ལྷ་འབྲུལ་
 དགེ་བ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ད་ལྷར་བ་ཤིན་ཏུ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ལྷ་འབྲུལ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྷ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །

གཤིས་པ་སྐབས་ཀྱི་ཞར་བྱང་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་བྱད་མེད་ལྷ་
 བྱ་རེག་པར་བྱ་བ་དང་རེག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ནི་མ་དང་། བྱ་བ་དང་། གཡན་པ་དང་། བྱི་
 རྩོལ་སོགས་པས་ལུས་མ་རྣམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐུ་མར་སྐྱར་རོ། ། རེག་པའི་དགེ་
 འདུན་ལྷག་མ་ཚོས་ཅན། གང་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དེ་མ་རྣམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལྷ་
 མ་གང་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དེ་མ་རྣམས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རེས་སུ་འཇོ་རྩོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། ། རྣམས་པའི་
 ཚད་ནི་རེག་པའི་བདེ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟེ། དེ་ལྷར་གཞུང་འགྲེལ་ལས་
 བཤད་དོ། ། རི་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་
 སྤོམ་པོར་འགྱུར་རོ། ། དགེ་སྤྱོད་གི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་པས་བྱད་མེད་ལ་རེག་ན་ཅིར་
 འགྱུར། སྤོམ་པོར་འགྱུར་རོ། ། གཤིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་གཅིག་
 ལ་གཅིག་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ནེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས།
 མས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་སྤོམ་པོར་འགྱུར་རོ། ། མ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་སྤོམ་པོར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་མདོ་འདིས་བསྟུས་དེ། དེ་འདྲ་ལུས་ཉམས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་པ་དང་གསུམ་
ཆར་ལས། འདིར་རོ་ཉིད་ལ་ནི་ན་སྤྲད་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ལུང་ཁྱབ་ལྷ་བཙུང་ཤོས་ལས། བུད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར།
དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལྷ་པོའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་
ལྷག་མར་བཤད་མོད་ཀྱི། ལུང་ཁྱབ་ལྷ་བཙུང་ཤོས་ལས། བུད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་
ན་ཅིར་འགྱུར། སྒོ་མ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། སྤར་རྒྱས་
པར་ རེག་པའི་ལྷག་མའི་སྐབས་སུ། བཤད་ཅིན་དོ། །

འོ་ན་ལུས་མ་ཉམས་པ་དེ་རེག་པ་ཁོ་ནའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ག་ ག་ག་
ཆེལ་བྱེད་པའི་ལྷ་བཙུང་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉག་མ་ནི་རེག་པའི་སྐབས་སུ་བཞུགས་པ་བཞིན་དོ། །ག་ཆེལ་བྱེད་པ་ལ་
ཡང་རེག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་སྤར་རོ། །ཡུལ་
དེན་གཉིས་ཀའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྷ་བཙུང་དགེ་སློང་ལུས་
ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་བུད་མེད་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ལ་ག་ག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་
འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་
ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་ག་ག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་གྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་གི་སྤར་
ག་ག་ཆེལ་བགྱིས་སམ། སྤར་ལ་ག་ག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་
གསུང་པའི་བྱགས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་དེ་གཞུང་འདིར་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་དངོས་
སྐད་གསུངས་པ་ནི་འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྲད་པ་ཞེས་པས་བསྟུས་སོ། །གསུམ་
པ་དེ་དག་གི་སེལ་བ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་རེག་པ་དང་ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་བྱུན་མོང་

བ་དེ་འབའ་ཞིག་དུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། རེག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ག་ག་ཆིལ་བྱ་བའི་ཡུལ་
 མེན་མོ་དང་མོ་དང་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་སྤྱད་ག་ནི་མ་ཉམས་པའོ་ཞེས་སྤར་སྤྱོད་པ་དེ་
 ལས་གཞན་ལུས་ཉམས་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ལུས་ཉམས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་ བྱད་མེད་གྱི། མེན་མོ་དང་མོ་དང་སྤྱད་ག་ལ་རེག་པ་དང་ དགེ་སློང་གིས་མེན་མོ་ལ་མོགས་པ།
 དེ་དག་གིས་རེག་པ་དང་། དགེ་སློང་གཞན་གྱི་མེན་མོ་ལ་མོགས་པ། དེ་དག་ལ་ག་ག་ཆིལ་བྱེད་པ་
 དང་། དགེ་སློང་རང་གི་མེན་མོ་ལ་མོགས་པ། དེ་དག་གིས་ག་ག་ཆིལ་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་རང་རང་
 གི་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ ཉེ་རེག་ན་སྤོམ་པོར་འགྱུར་ལ། ག་ག་ཆིལ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་མོ། །རོ། །དེ་
 ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས། མེན་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མེན་
 མོས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མོ་དང་སྤྱད་ལ་ཡང་། གསུངས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེན་མོ་ལ་མོགས་པ་དེ་དག་ལ་ག་ག་ཆིལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་
 གིས་ག་ག་ཆིལ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་མོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་མོ། །བྱད་མེད་གྱི་ཤ་མེད་
 པའི་རུས་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་རེག་ན་ལུང་ལྷ་བ་རྒྱུང་ཤོས་ལས་སྤོམ་པོར་གསུངས་ཀྱང་
 སྤོམ་པོ་བཏགས་པ་བར་དགོངས་པ་བཀལ་ལ། ལུང་ལྷ་བ་མང་ཤོས་ལས། བྱད་མེད་གྱི་
 ཀེང་རུས་ཤ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 རོ། །ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་ནི་རེག་བྱའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་གྱི། རེག་བྱེད་དང་ག་ག་ཆིལ་
 ལ་ནི་གསུངས་པ་ བྱད་ན། མི་སྤང་རོ། །འོ་ན་སྤྱད་ལ་རེག་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་
 པ་དང་། འདིར་ལན་བྱ་ནི་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ལན་བྱ་ལ་རེག་ན་དགེ་འདུན་
 ལྷག་མར་གསུངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་འགལ་སློང་ནི། སྤར་རེག་པའི་ལྷག་མའི་
 སྐབས་སུ་རུས་པར་བཤད་ཟིན་དོ། །གཉིས་པ་གཞི་བ་སྤྲད་ལས་ཀྱུར་པ་ནི་མེད་འགྲོ་བ་

བཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བཏགས་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ནོ། །དེ་
 ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་པ་སྤྱར་བ་ལ་གཉིས་ནོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་གི་ཐ་
 སྟད་ཀྱི་བྱུང་པ་སྤྱར་བ་དང་། བཅོལ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་བྱུང་པ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་
 རི། རྒྱ་དང་སྟོག་གཅོད་མ་གཏོགས་པ། །གཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱ། ཇི་ཡིན་ངེས་གཟུང་ ན་
 དགོས་ཞེས། ཀུན་ལ་ ཐ་སྟད་ཀྱི་བྱུང་པ་ སྤྱར། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྟོ་གྱུར་ལྔ། །བདད་དང་
 འབྱུང་དང་རིམ་པ་གཉིས། །དུས་མིན་སྤྱི་རངས་བྱི་རྒྱུ་བདལ། །བཅུ་བཞི་མ་གཏོགས་
 གཞན་རྣམས་ལ། །གསུངས་སོ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི་
 བཅོལ་ཡང་ཐོགས་པ་སྤྱུ་མ་ཅུ་གཉིས། །རྒྱ་དང་སྟོག་གཅོད་བཞི་བཀོལ་བའི། །ལྷག་མ་
 ཉི་ཤུ་བདུན་ལ་སྤྱར། །སྤྱི་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་། །ཆ་གཉིས་རྒྱག་དང་བྱིན་འཕྲོག་
 དང་། །ཐ་ག་གཉིས་སྟོད་རིན་ཆེན་རེ། །དངངས་སྟེད་བཅུ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལ། །གསུངས་
 སོ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཐ་
 སྟད་ལྔ་ལྔ་དང་བཞི་ལྔ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྟད་ལྔ་ལྔ་ནི། ཇི་ཡིན་པ་དང་
 སྤྱི་ཤེས་པ་དང་། དོན་གོ་བ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་
 གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་གང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྔ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མའི་འགོ་
 བ་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བཤེད་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །རང་བཞིན་རྣམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་
 དག་ནི་དེ་དང་ལྔ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་ལྔ་ལྔ་གཞིའི་ཡན་
 ལག་རྒྱ་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་མ་པ་སྤྱིས་བསྟེན་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་དང་། བསྟེན་པར་མཐོགས་
 པ་སྤྱིས་བསྟེན་བཞི་དང་། ཐ་སྟད་སྤྱིས་བསྟེན་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཉི་ཤུ་

ཅ་བདུན་པོ་དང་། བཞི་པོ་ནི་སྐུ་པུང་གཞན་དུ་སྟོན་ཅིང་། ཐ་སྟད་སྐྱིས་བསྐྱེད་བཅུ་གཉིས་
 ནི། ཡམ་རྩུན་གཞི་མེད་བཀ་ཙམ་དང་། ཁྱིམ་སྐུན་འབྱེན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། ཟུམ་
 སྐུར་ཆོས་སྟོན་སྤྲིག་ལྟ་འཛིན། ལྷག་མས་སྐུར་འདེབས་གོ་བྱ་དང་། ཁང་པའི་བཙལ་
 ཡུལ་ཁང་ཆེན་བདག ཁཤེས་ངོའི་བསྟོ་ཡུལ་རིམ་གཉིས་བདག ཅེས་གསུང་ངོ་། ཇི་
 དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཐ་སྟད་ལྟ་དང་ལྟན་ན། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། རབ་བྱུང་ཡིན་
 ཡང་རུང་། སྐྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད་དང་ནི་དུ་དང་ནི་དུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ།
 ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་འབྱ་བའོ། ཐ་སྟད་བཞི་ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་དགོས་པ་ནི། དཔག་ལྷུང་གསུམ་ཆ་བྱ། གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱིས་པ་ངེས་གསུང་དུ་དགོས་
 པ་འཇམ། ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཆ་བྱ། བྱུང་མེད་ངེས་གསུང་དུ་དགོས་པ་ནམས་སོ། ཇི་ནམས་
 ལ་ཡང་དོན་ལ་ཐ་སྟད་ལྟ་ལྟན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་ཀྱི། བཞི་ལྟན་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་
 མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་བ་སྟེ། ཐ་སྟད་བཞི་ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 སྟོར་བའི་ལྷུང་བ་ནམས་ལ། སྐྱིས་པའི་མཆན་དོན་ཡོད་པ་འཇམ་བྱུང་མེད་ཀྱི་མཆན་དོན་ཡོད་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་བགྱངས་པ་ན། མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་ཐེན་པའི་
 སྐུར་ངོ། ཐ་སྟད་གསུམ་ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་དགོས་པ་ནི། གཞི་དགོ་སྟོང་ལས་གྱུར་
 པ་བཞི་བཅུ་ཅ་དུག་དང་། དགོ་སྟོང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་དང་། བསྟོན་རྫོགས་སྐྱིས་
 བསྐྱེད་གསུམ་དང་། དགོ་རྩལ་ལས་གྱུར་པ་བསྟོན་པ་སྐུད་པ་དང་། སྟེ་ལྟ་སྐྱིས་བསྐྱེད་
 པ་གཉིས་ཏེ། སྐེད་པ་དང་མ་སྐྱས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའོ། ཇི་ནམས་ལ་ཡང་དོན་ལ་ཐ་
 སྟད་ལྟ་ལྟན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་ཀྱི། གསུམ་ལྟན་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། མི་ཡིན་པ་
 དང་མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་བ་སྟེ། ཐ་སྟད་གསུམ་ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་

དུ་སྤྱིར་བའི་ལུང་བ་ནུས་ལ། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ནུས་པར་དག་པའམ་དགེ་སློང་མ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ནུས་དག་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱུངས་པ་ན། མི་ཡིན་པར་གྱུབ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ཡིན་
པ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རོན་ལ་མི་དགོས་
པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། མི་མ་ཡིན་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི། དགེ་
སློང་ལས་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ལུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ཁྱུ་བ་ལས། དགེ་ བརྒྱ་བ་གཞན་དུ་གནས་པ་དང་སྤྱུག་པ་དང་སྐྱེན་པ་དང་
དགེ་སློང་སྒྲིམ་པ་ལ་བཞེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་མོ། །མ་ནིང་ལ་བཞེག་ན་ཉེས་བྱས་མོ་ཞེས་གསུངས་དེ་དེ་དག་ལ་སོགས་
པ། སློང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ལྷ་ལྷན་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་སེལ་
བའི་སྒྲིམ་པ་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྙད་བྱེད་དང་གཉིས་ལྷན་གཞིའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་
པ་ནི་རིག་པའི་ལྷག་མ་སྟེ། གང་ལ་རིག་པའི་ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ།
ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བྱེད་ཀྱང་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་
ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ཁྱུ་བ་ལས་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ལུས་ཀྱིས་རིག་པར་
བབྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ དེ་བཞིན་དུ་མེས་པ་འབྲུག་པ་དང་།
ཆོར་བས་གཟིར་བ་དང་འཕྱོ་བ་གཞན་གྱི་ནུས་པ་བཞིན་པ་ན་རང་བཞིན་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། གསུངས་པས་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་ལ་རིག་ཀྱང་རིག་པའི་ལྷག་མ་མི་སྐྱེད་ལ། ཤེས་
པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞི་ རྟེན་གཉིད་ལོག་པ་དང་རོ་བ་དང་རྣམ་གྱིས་སྒྲིམ་
པ་དང་སྐྱེས་པ་ལ་འབྲུག་པ་སོ་དང་ཡོ། །ལ་རིག་ན་ནི་རིག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་དེ། ལུང་ཁྱུ་བ་

ལས། བྱད་མེད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་
 དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒོང་གིས་སྒོ་མས་པར་ཞུགས་པ་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་
 འགྱུར་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མེལ་བ་ནི་
 མིའི་མེལ་བ། མི་མ་ཡིན་པ་དང་ སྤྱེས་ཀྱི་མེལ་བ། སྤྱུག་པ་དང་དོན་མི་གོ་བ་དང་སྒྲོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མེལ་བར་གདོགས་པ་འོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་
 ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རེ་རེ་མཚང་པ་ལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྲད་པ་ནི་དོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དམིགས་བསལ་
 ནི་མི་ཡིན་པའི་མེལ་བ་དུད་འགྲོ་ལས་ནི་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ལ། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་
 པའི་ཡུལ་ མི་དང་སྤྱེས་མོགས། ཐ་སྙད་དང་མི་ལྷན་ན་ནི་འཆབ་པའི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་
 དུས་དང་དུས་མིན་བསྐྱུ་མ་པའི་གཞི་ལས་བཤད། ཡན་ལག་གཉིས་མཚང་བ་ན་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་མ་མཚང་
 བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་པོ་དེ་ན་མས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་རང་
 རང་གི་དགག་བྱའོ་པོའི་སྒོ་ནས་མི་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་མ་ཡིན་ནི་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་བསྐལ་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་མཐུན་སྤང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མི་ཤེས་ནི་བྱམ་
 ནང་གི་མར་མེ་དང་འདྲ་བར་གང་དུ་ཡང་གསལ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དོན་མི་གོ་ན་ནི་ན་མ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུས་དོན་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ནི་ཤེས་པ་གཏད་བྱུང་དུ་གནས་པའི་
 རང་བཞིན་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་ལུས་
 ནི་རོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་སྤང་རོ། །སེམས་ནི་གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པ་དང་འདྲ་བར་མི་གསལ་
 བས་ནད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ཉམས་

པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱེ་ཀ་ལས་ཟམ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་བྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཚན་མེད་པ་ནི་འདིར་མ་ནིང་སློབ་པ་ལས་
ཐ་མི་དང་པས་ལོགས་ཤིག་དུ་མ་སྒྲུབ་སོ། ། ཉམས་པ་མ་ནིང་ནི་དེ་མི་སྤྱད་དུ་འགྱུར་བ་བཞེན་
པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་སྤྱད་དུ་དེ་ཐ་སྙད་བྱར་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འགྱུར་བ་བཞེན་
པའི་དུས་ན་ནི་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་
པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། ཡུལ་པ་རོལ་པོ་མའི་
འགོ་བ་པ་ནི་རྩན་སྒྲུབ་དང་འབྲིག་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ནམས་ཀྱི་གཞིའི་
ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་མི་མ་ཡིན་པའི་རྩང་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ན་སྤྱད་པ་སྟེ། ལུང་
ཞུ་བ་ལས་འགོ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་རྩང་དུ་མི་ཚོས་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པའི་རྩན་སྒྲུབ་ན་
སློབ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞིའི་སེལ་བ་ནི། མའི་འགོ་བ་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གནས་
པ་ལས་ཉམས་པ་སྒྲུབ་སེམས་འབྲུགས་ཚེར་བས་གཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་
བྱ་བ་ནམས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དག་སྒྲོང་
གིས་སྒྲོན་པ་ལ་མི་ཚོས་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པའི་རྩན་སྒྲུབ་ན་ཅེར་འགྱུར་སློབ་པོར་རོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་
མ་ནིང་དང་ལུས་གཅིག་ལ་སྒྲེས་པ་བྱུང་མེད་གཉིས་ཀའི་མཚན་དུས་གཅིག་དུ་ལྡན་པའི་
མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་རང་བཞིན་ཉམས་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མ་ནིང་དང་མཚན་
གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་རིག་པ་ལ་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་པའི་སློན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
འདྲ་བ་ཉིད་དོ། ། དེས་ན་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ལ་རྩན་དུ་སྒྲུབ་པའམ་མ་ནིང་དང་

མཚན་གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་འཕྲུལ་དེ་ག་གཟས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་
 པ་སྟེ། མདོར་ན་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྟོག་གཅོད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡང་ན་སྤྲད་དོ། །མ་བྱིན་ལེན་མ་གཏོགས་པ་གོས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ལོངས་
 སྟོང་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ན་སྤྲད་དོ། །ནང་སེམས་ཅན་
 ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་ནི་མཚན་གཉིས་པ་ལ་རེ་ག་པ་ལ་སོགས་བྱས་ན་ལྷུང་
 བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཅེག་ཤོས་དོན་མེད་དོ། །གོང་དུ་བཤད་ཐིག་
 ཏོ། །གསུམ་པ་གཞིའི་ཆ་ནས་འདྲ་བ་ནི། ལྷག་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེ་ག་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་
 བའི་ཐ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་འདྲ་སྟེ། རེ་ག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་གང་ལ་རེ་ག་པའི་ཡུལ་
 དེ་མི་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་བ་སེམས་འབྲུགས་ཚོར་བས་གཟེར་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་
 ཏི་ཡུལ་དེའི་ཆ་ནས་ཐ་སྐྱེད་དང་འདྲ་ལོ། །དེས་ན་མི་མ་ཡིན་མོ་ལ་རེ་ག་པ་དང་སྤྱོན་མ་
 དང་སེམས་འབྲུགས་མ་དང་ཚོར་བས་གཟེར་བ་མོ་ལ་རེ་ག་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ལ། ལུང་
 མེད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་དང་ཇུས་ཀྱིས་ལྷོས་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མོ་ལ་རེ་ག་
 ན་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ལུང་མཚན་དུ་ཟེ། རེ་ག་པའི་ལྷག་མ་འདི་ལ་སྤྱི་དེས་
 བ་དང་དོན་གོ་བ་ནི་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་དེ། ལྷག་མ་དང་དོན་མི་གོ་བ་ལ་རེ་ག་ན་ཡང་
 དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བྱིས་པ་ལས་གྱུར་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་
 དུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་ལས།
 དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྒྱུར་བ་ནི། བྱིས་པ་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལ་སྒྱུར་དེ། དེ་
 ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བྱིས་སུན་འབྱིན་དང་གོས་སྟོང་དང་། སྟོང་རིགས་རིན་ཐང་སོ་
 སོར་བསྒྱུར། །ལྷུང་བཟེད་སྟོང་དང་རས་ཆེན་འཛོལ། སྟོར་བཅུག་ཡང་ཡང་འདུག་

གནས་དང་། བྱེད་དང་བསོད་པ་མགོན་གཉིས་དང་། ཟེས་བཅས་བཅོ་ལྔའི་ཡུལ་ལ་
གསུངས། ཁྱིམ་གཟུང་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་བྱིམ་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་ལུང་ཁྱབ་
ལས་གསུངས་སོ། ཁང་ན་མཚན་ཉི་ཚོང་ཐག་གཉིས། བཏང་བྱུང་དང་ནི་སྟོན་པ་དང་།
ཉལ་ཤོམ་གཉིས་དང་དམག་གསུམ་བདེ། སྐྱེས་མེད་འགོ་རྒྱ་དུས་མིན་དང་། སྐྱེ་རིངས་
སོ་སོར་བཤགས་པ་བཞི། ཉི་ཤུར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་སྐྱར། ཁྱིམ་སྐྱར་ཉི། ཉི་ཤུ་པོ་དེ་
དག་ལ་བྱིམ་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་ལུང་ཁྱབ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་
ཆེར་ལུང་ནས་འབྱེད་ལས་ནི་ཡུལ་བྱིམ་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་སོ།
དེ་ཡང་དགོ་སྟོང་མ་ལས་ཁ་ཟས་ལེན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་འདིར་ བྱིམ་པ་ལས་གྱུར་ལ། བཟངས་
པའོ། རེ་དག་ལ་ཡང་དམག་གི་སྐྱུང་བ་གསུམ་དང་རྒྱན་མ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་ནི་བྱིམ་
པ་མོ་ལས་གྱུར་པའོ། ཆོས་སྟོན་པ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་གཉིས་ནི་བྱིམ་པ་མོ་ལས་གྱུར་
པའོ། ཉལ་ཤོམ་འདུག་འབྱེད་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། རེ་དག་
གི་སྟེགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ནི་བྱིམ་པ་མོ་མོ་གང་རུང་ལས་གྱུར་པའོ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་
རང་གི་ངོ་བོ་ནི། བྱིམ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱིམ་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའོ། བྱིམ་
པ་ཁྱིམ་པ་ནི། ཅུང་མ་དང་བཅས་བཞོན་མ་ཟད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་སྐྱང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སྟོ་
ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་དང་སྟོམ་པ་གང་ཡང་མི་ལུན་པའི་གང་ཟག་
སྟེ། འདི་ནི་ད་དང་ཁྱབ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམ་གཉིས་སེལ་བར་གསུངས་པས་སོ། བྱིམ་
པ་རང་གིས་རྟགས་སྐྱངས་པ་ནི་ རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་གནས་ཀྱང་། བྱིམ་པ་ནི་ད་ཡིན་པར་གསལ་
ཉི། རྒྱ་ཀ་ལས་བྱིམ་པ་རང་གིས་རྟགས་སྐྱངས་པ་ནི་ངོ་བོ་ནི་དཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་མེད་པས་
དེ་ལ་ནི་ཉིས་བྱས་སུ་ནམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྐྱོའོ་

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་ཁྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་
 རབ་རྟུ་བྱུང་བ་རྟགས་ཅན་དུ་ག་དང་། བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 རེའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་ཁྲིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེལ་བ་དག་
 ཚུལ་ལ་མ་གཉིས་དང་དག་སྟོབ་མ་དང་ཉམས་པ་དང་མ་སྦྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་བའི་རབ་རྟུ་
 བྱུང་བ་སྟེ་རྟགས་ཅན་དུ་ག་པོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་རང་རང་གི་ན་སྦྲད་དུ་འགྱུར་རྟེ། འོག་མ་
 དག་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེལ་བ་བསྟེན་རྟོགས་ནམ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ནི་ཆེས་
 ར་སྦྲད་དུ་འགྱུར་རྟེ། འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཁྲིམ་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཅན་ནི་དེ་གི་བས་ན་སྦྲད་
 རོ་ཞེས་བཤད་པས། ཁྲིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བསྟེན་རྟོགས་ནམ་དག་
 ལ་ནི་རྟགས་ཅན་ནི་དེ་བས་ན་སྦྲད་རོ་ཞེས་དོན་གྱིས་འཛོལ་བོ། །དམིགས་བསལ་ནི། ཁྲིམ་
 པ་ལ། གོས་སྟོང་བ་དང་ ཁྲིམ་པ་མོ་དང་ ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་ སེལ་བ་ ནི་དག་སྟོང་མ་ལ་
 གོས་སྟངས་པ་དང་ དག་སྟོང་མ་དང་མཐོན། ལམ་དུ་ཞུགས་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ལ། ཆེགས་
 ལུག་ལས་ལྟག་པར། ཁྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་མ་སྦྱས་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བ་དང་ ར་
 རྟེན་ཕྱིན། གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་དང་གསུམ་ལས། སེལ་བ་རབ་བྱུང་ནམ་དག་ལ་ ཆེགས་ལུག་
 ལས་ལྟག་པར། ཆོས་སྟོན་པ་དང་ ཕྱིན་མ་སྦྱས་པར་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ནམ་དག་ དེའི་གནས་ཁང་དུ་
 འདུག་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་དེ་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ན་སྦྲད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་དག་གི་དགག་བྱ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་གོས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ལོངས་སྟོད་དང་འབྲེལ་བ་ནམས་ལ། རབ་རྟུ་བྱུང་
 བ་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་གསོག་པ་རང་རང་གི་སྟོན་པས་བཀག་པས་དེ་དག་
 ལ་གོས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་རིང་བའོ། །ཕྱི་རོལ་བའི་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ལ་ཡོ་བྱད་མང་པོ་གསོག་

པར་བཀག་པ་ཅིས་ཤིས་ན་འོད་ལྷངས་ཆེན་པོའི་བྱང་པ་ལས། རས་ཚེས་བྱང་ནི་བཅད་པར་བྱ། །ཐེ་རྒྱུད་གང་གི་འབྲས་
 ཆེན་རུང་། །མལ་གཅིག་གིས་ནི་བདེ་བར་འཇོ། །རྒྱལ་མ་གཏི་སྤྱད་འདྲིན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གྲུབ་མཐུས་
 གློ་བཟུང་བས་མ་དད་པ་སྟེ་བའི་དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉལ་ཤོམ་གཉིས་དང་
 དམག་ལྷུང་གསུམ་དང་རྒྱན་མ་དང་ལམ་འགོ་ནམས་ལ། རབ་དུ་བྱང་བས་བྱ་བ་དེ་དག་
 ལ་འདུག་པ་འབྱུང་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་
 རྟེ། ཡུལ་དགོ་སྟོང་མམ་ནམ་དག་ཡིན་ན་ཉགས་ཅན་ཉིད་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་ཆེས་མི་རྫོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བྱིམ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་རྟག་མ་ལ་སོགས་
 པ་བྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པའི་རབ་དུ་བྱང་བ་དང་། གཅེར་
 བུ་པ་དང་རྒྱན་དུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་འདི་པའི་སྟོམ་པ་བྱངས་ཀྱང་སྟོམ་པ་མ་ཆགས་ཏེ་སྟོམ་པ་
 མ་སྟེས་པ་དང་སྟོམ་པ་སྟེས་ཀྱང་ཡམ་པའི་ལྷུང་བས་ཉམས་པ་དག་ནི་ཕྱེད་ཉིད་བྱིམ་པ་སྟེ་
 ཡུལ་དེ་དག་ལ་བཏེན་ནས་བྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའི་ཕྱེད་བསྟེན་པ་སྟེ་
 རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བའོ། །

བཞི་པ་གཞི་རབ་དུ་བྱང་བ་ལས་གྱུར་པ་དགོ་སྟོང་དང་དགོ་སྟོང་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་རབ་བྱང་ལས་གྱུར་པ་སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་
 ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དགོ་སྟོང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཞི་བཅུ་ཅུག་དང་། དགོ་
 སྟོང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་དང་། བསྟེན་རྫོགས་ཅམ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། སྟེ་
 ལྷ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་དང་། དགོ་ཚུལ་ལས་གྱུར་པ་གཅིག་གོ། །གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། གཞིའི་སེལ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི་དགོ་སྟོང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་

རོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་པ་སྤྱར་བ་ནི་གཞི་དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པ་བཞི་
 བཅུ་ཅུ་གེ་ལ་སྤྱར་ནི། བསྐྱོད་ལུ་འཕྲོག་དང་དངོས་བསྤྱར་སྒྲིན། །ཕྱི་མ་སྒྲོ་སྒྲོ་གས་ལྱུང་
 བཅོད་བཤེས། །བྱུང་གསོད་འཕྱ་བསྐྱོ་བྱི་གདིང་སྒྲིད། །ཕྱིས་གཞོན་འབྱུང་ཐས་སྒྲོ་བས་
 འདུས་དང་། །བདེག་གཟས་འཆབ་དང་བདེ་འདུན་ཚས། །སྤངས་བསྐྱེལ་འགྱོད་དང་
 སོར་སོ་དང་། །དངངས་སྤེད་གདིང་མེད་ནི་བྱ་བསྐྱབ། །འཐབ་དང་མི་སྤྱོད་མ་གྱུས་དང་།
 ཐས་བཅས་ད་གདོད་བྱི་རྒྱང་བཤེས། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་ཐ་མ་གསུམ། །ཞེས་གཟུང་
 རོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་གཉིས་དེ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལས་གྱུར་པ་དང་། དགེ་
 སློང་གང་ཟག་ལས་གྱུང་གྱུར་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱོད་བ་ལས་གྱུར་པ་ལྔ་དང་། ལོ་ནི་བྱ་
 མ་ལོན་པ་བསྐྱེན་སྒྲོ་གས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལྔ་བུལོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲོན་ནས་སྤྱོད་དང་
 བདེག་གཟས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལྔ་བུལོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རོ་བོ་ནི་དགེ་སློང་པའི་
 སྒྲོ་མ་པ་སྤྱོད་ལ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་སྤྱོད། །གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། རྟོན་དགེ་སློང་ནས་
 དག་གིས་ཕྱི་མ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལྔ་བུལི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་བསྐྱེན་
 པར་སྒྲོ་གས་པའི་སྒྲོ་མ་པ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཕམ་པའི་ལྷུང་བས་མ་ཉམས་པ་ནི་དེ་ལྷུང་གི་བསྐྱེད་
 པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་མོ་ཞེས་བསྐྱེན་དོ། །འདི་ལ་དམིགས་བསལ་ལྔ་སྤྱོད། སྤྱར་འདེབས་
 གསུམ་དང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅོད་གཉིས་སོ། །འདི་ནི་ལས། དེ་ཡང་དགེ་སློང་ཉམས་པ་
 ལ་ཡང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཕམ་པ་མ་བྱུང་ན་ཕམ་པ་འཆབ་བཅོད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡུལ་ཕམ་པའི་ལྷུང་བས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ བ་དང་བགལ་བ་ལྷུང་བ་ནི་མ་
 ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས། ར། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཅི་སྤྱར་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་བདེག་པ་
 དང་གཟས་པ་དང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་

བདེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་ལྷུང་བྱེད་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་དགེ་སློང་ནས་དགེ་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་
 དུ་བྱས་ན་ནི། སྒར་གྱི་དམིགས་བསལ་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པའི་
 ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད་དེ། ཡུལ་ཡམ་པས་མ་ཉམས་པ་མ་ཚང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བསྐྱབ་པ་སྐུལ་བ་ནམས་ལ་རྟེན་པ་བསྐྱོས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱུར་རྟེ་
 རྟེན་པ་མངོན་དུ་གྱུབ་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་དེ་ལ་
 སྐྱམ་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་སྐྱམ་བྱས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་སྐྱམ་བྱས་ན་ཡང་ཞེས་བསྐྱར་ནོ། །གསུམ་པ་མེལ་བ་ནི་ཡུལ་
 དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་རྒྱངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་ཡམ་པའི་ལྷུང་བས་ཉམས་
 པའོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་པ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྲད་
 པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་ནི་དགེ་སློང་མ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
 པ་ཅན་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་སྒྱུར་བ་ནི། གཞི་
 དགེ་སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་ལ་སྒྱུར་རྟེ། དེ་ཡང་འབྲུར་འདུག་ལེན་དང་མེལ་འདུག་
 དང་། མ་བསྐྱོས་སྟོན་པའི་བཅུ་ཚན་ལས། འདུག་པ་མ་གཏོགས་དགུ་དག་དང་། ཁྱོང་
 དང་བྱིམ་གཞན་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོ་མོ་ནི་ཡུལ་
 དེ་དགེ་སློང་མའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེས་ལ་ཡམ་པས་མ་ཉམས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་རྟེན་

དགེ་སློང་ནམ་དག་གི་ཚེས་གོས་འབྱུར་འདུག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་བསྐྱེན་
 བར་རྫོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེས་པ་ཚན་པས་པའི་ལུང་བས་མ་ཉམས་པ་ནི་དེ་འི་ཡུལ་གྱི་བསྐྱེས་
 པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་
 མ་བསྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ནམས་ལ་འབྱུར་སྐྱེས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་བའི་ལུང་བར་འགྱུར་རོ། །
 དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་བསྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ནམས་ལ་གོས་སྒྲངས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་
 བའི་ལུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་
 ཀ་བསྐྱེས་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་ཐེལ་བ་ནི་ཡུལ་དགེ་སློང་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ཀྱང་པས་
 པའི་ལུང་བས་ཉམས་པའོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ལུང་བ་ན་སྤང་བ་སྟེ། འོག་མ་དག་
 ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤང་བ་ནི་དེ་འོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀྱང་དགེ་སློང་པས་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐྱུར་
 བ་བཏབ་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མཐུན་དང་ལྷ་
 བ་མཐུན་པ་ནི་མཚན་དང་ལྷ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 སྤྱི་འོ་ན་དོ། དེ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྤྱར་བ་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས་
 ལྷ་ལ། དགེ་སློང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། མཚན་མཐུན་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་
 གསུངས།

ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡན་ལག་ནི། བསྐྱོ་བཞེ་གནས་དན་བྱུང་དུ་གསོད། བྱིས་གཞོན་
 འབྱུང་དང་ནི་རྩལ་ཟས། །དཔེན་འབྲེང་སྤངས་བསྐྱེལ་མི་སྤྱེ་འགྲོ། །ཟས་བཅས་བྲི་བཤལ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ནགས། །བཏུ་དགུ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་གསུངས། །དེ་དག་ལ་ཡང་མདོར་
 བསྐྱེས་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། སྤངས་པ་རྫོགས་དང་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །

ལྷ་བའི་པ་ལས། མི་དྲག་པ་དང་སྒོང་པ་དང་སྐྱུ་ག་བསྐལ་པ་དང་བདག་མེད་པར་ལྷ་བའི་
 ཞེས་བཤད་པ་དང་ཡང་ཕྱི་མ་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་ལྷ་
 བ་མི་མཐུན་པ་འོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ཕྱི་ག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་དང་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་
 དང་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་པ་དང་ཉན་ན་དང་བཞི་ལ་ནི། ལྷ་བ་མི་མཐུན་པ་ལ་སེལ་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། ལྷ་བ་མི་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་ག་ལྷ་ཙན་ལ་སྤང་བ་དང་བསྐྱེལ་
 བའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བ་ལ་ཡང་ཚུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་
 ནོ། །བཞི་པ་སེལ་བ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འོག་མ་དག་
 ལ་ནི་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །ལྷ་བ་རྒྱ་མཚན་ནི་མཚན་དང་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་ནས་རང་ཕྱོགས་
 ལ་གནོད་པ་འཆང་ཆེ་བ་ལྟར་གཞན་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ལས་
 རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་
 རོན་ནི། བདེག་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མཚན་རང་
 གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་ཏེ། ཡུལ་དེན་མཚན་
 མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །བདེག་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་
 པ་ལ་རང་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་ཁས་སྤངས་པ་དག་གིས་ནི་ལྷ་བ་དང་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱ་མར་སྐྱར་ཏེ། ཡུལ་དེན་ལྷ་བ་མཐུན་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །བདེག་གཟས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
 པ་ནམས་དང་། འབྱུར་འབྱུག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་
 ལྷང་བ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་མའི་སེལ་བ་བྱིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་

ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟགས་ཅན་དྲུག་པོ་ནི་དཀྱི་ཡུལ་ལས་ན་སྤང་པ་དེ་བས་ཀྱང་ན་སྤང་པ་
 སྟེ་ཆེས་ན་སྤང་དོ། །དེ་ཡང་ལྷ་པོ་ལས། དག་སྒོང་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་གཞི་མེད་པ་སྒྱུར་བ་བདུན་ན་ནེས་
 བྱས་མོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ལུང་དང་བརྒྱན་དགོས། གཞི་མེད་པ་དང་བག་ཅུམ་ལ། །གསུངས་པ་
 འདིར་བརྒྱས་གཞན་ལ་སྒྱུར། །ཞེས་གཟུང་དོ། །གནིས་པ་གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 ལས་གྱུར་པ་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཇས་དག་ལ་ནི་རུང་བ་ནི་ད་དང་ཆད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་དེ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གནིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་འོ་ན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་
 ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པ་སྒྱུར་བ་ནི། གོས་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་དང་། བས་སྒྲོམ་ལས་
 གྱུར་པ་ནི་བྱ་ཅ་གསུམ་དང་། སྟོད་སྒྱུད་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་སྤང་ལྱུང་
 བ་ཅུ་ཆན་དང་པོ་དང་། །སྤྱིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གནིས་དང་། །དྲུག་དང་མ་ཐོ་གང་ལས་
 དང་ནི། །མེལ་བ་དང་ནི་ཐ་ག་གནིས། །དྱིན་འཕྲོག་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཅུང་དང་། །དགོན་པ་པ་
 དང་རས་ཆེན་དང་། །བསྟོ་བསྐྱར་འཤེས་ངོར་གནས་མལ་དང་། །གོས་གནིས་ཁ་བསྐྱར་
 སྤྱིད་དང་གདེང་། །བདལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མ་ལ། །དམིགས་བསལ་གནས་མལ་དང་
 བདལ་བ་ནི་ཁྱི་དང་ཁྱིུ་ལས་གྱུང་ཇོགས་པར་སྤྱིད་དོ། །གཞན་ཡང་རུང་བ་ཆད་ལྡན་དགོས་
 པ་ནི་གནས་ལས་གྱུར་པ་ནུམས་ལ། བལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་བསྒྲོར་བའི་སྟོན་སུང་བ་
 དགོས། །ཁང་པ་ལ་ནང་རོལ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དཀྱུས་མཐོ་བ་ཅུ་གནིས་དང་། །ཞེང་
 མཐོ་བ་དུན་དུ་ཡོངས་པ་དགོས་ཤིང་གཞན་ནུམས་ལ། །སྟོད་ལས་བཞི་ཤོད་གི་ཆད་དུ་ཡོངས་
 པ་དགོས་སོ། །ཞོར་ལས་གྱུར་པ་གསེར་དུལ་ལ་རེག་པ་དང་། མངོན་མཆན་ཅན་ནོ་
 ཆོང་གནིས་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཞི་གཞན་གྱི་སྟོན་སུང་
 བ་དང་། །རྒྱན་ཆའང་ཁྱུ་གང་རེ་བའི་ཆད་དུ་ཡོངས་པ་དགོས། །ཁྱུ་སྤྱེད་པ། །ཅུ་ལ་ཅེ་

བ། མེ་ལ་རེག་པ། ས་བཞོ་བ་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ་ཡང་རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས་
 པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོག་འཛིག་འཕུ་ཟས་སྤྱིར་བཏུག་དང་། །ཟས་ཀྱི་
 བཏུ་ཚན་ཟན་གཙོད་པ། །གཙེར་བུ་མགོན་གཉེར་ཆང་འབུང་དང་། །ཟས་བཅས་སོ་སོར་
 བཤགས་པ་བཞི། །གསུམ་པ་ནི། ལྷང་བཟེད་འཆང་བ་དང་། འཚོལ་བ་གཉིས། །ཁབ་
 རལ་འཚོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་
 པ་དང་། ཚད་ལས་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གོས་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ། ལྷ་དབྱིབས།
 གནས་སྐབས། །ཁ་དོག་དང་ལྡན་པའོ། །རྩ་ནི་གོས་ཀྱི་རྩ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །དབྱིབས་ནི་
 ལྷ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བཟོད་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་རུང་བ་
 གསུམ་དང་། འཆང་བ་ལ་མོགས་པ་ལ། དཀར་པོ་དང་། འབའ་ཞིག་ལ། ནག་པོའོ། །ཟས་ལས་
 གྱུར་པ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ནི། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དང་། བདུང་
 བ་མ་བཀག་ཅིང་གནང་བ་ནམས་སོ། །ཚོ་གཉི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ནི་ལག་ཉ་དང་། མཚམས་
 བཅོས་དང་། ཞག་ལོན་དང་། རྩན་འཚོད་དང་། གསོག་འཛིག་ཏུ་མ་སོང་བའོ། །དམིགས་
 བསལ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་དང་། གསོག་འཛིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཆང་ལས་གྱུར་
 པའོ། །སྤྱོད་སྤྱད་ནི་ལྷང་བཟེད་ལ་བཞི་ལས། ལྷ་རུང་བ་ནི་ས་དང་ལྷགས་སོ། །དབྱིབས་
 ནི་རྩམ་པོའོ། །གནས་སྐབས་ནི་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་བསྐྱེད་པས་ནག་པོའོ། །ཁབ་
 རལ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་རུང་བ་ནི། བ་སོ་དང་། རུས་པ་དང་། ར་ལྟ་བུའོ། །དབྱིབས་
 ནི་སྤྱ་གུའམ། ཆང་བན་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་ནི་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚད་
 དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། གོས་ལ་སྤྱི་ཚད་དང་རང་ཚད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁྱུ་གང་

ཏུ་ཡོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲུལ་བ་གཉིས། མཐོ་གང་རས་ཆེན་བཅའ་སྤྲུལ། བཞག་
 འབྲིས། གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པ་ནམས་ལ་རང་རང་གི་འཕྲོ་བའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་ཡོངས་ཚྲོགས་ཆགས་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །སྒྲན་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ།
 སྒྲན་གྱི་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུང་པར་དུ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེ་བ་ལ། རྣམ་པོ་སྒྲན་
 ཀྱི་བྱེད་ལས་སྤང་བྱེད་གྱིས་ལྷག་པའོ། །བལ་འབྲུར་བ་དང་། བདུལ་བ་ལ། བལ་ཁྲུར་
 ཚད་དུ་ཡོངས་པ་དང་། ཤིང་བལ་གྲགས་སྡེའི་ཚད་དུ་ཆོག་པ་དགོས་སོ། །ཟས་དང་སྒོམ་
 ཀྱི་ཚད་ནི་ཁམ་དང་རྩལ་དུ་ཡོངས་པའོ། །ལྷུང་བཟེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རྩལ་བ་གསུམ་
 ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །ཁབ་རལ་ནི་གྲགས་སྡེའི་ཚད་ལས་མ་འདས་ཤིང་ཁབ་གཞུག་རྩལ་
 པའོ། །གསུམ་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ནི་ཁྲི་རྒྱུ་གདིང་བ་རས་ཆེན་གཡན་པ་དགག་པའོ། །
 གོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷུང་བྱེད་ཐ་མ་ བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་ལས་གྱུར་པ། དང་
 སྒྲན་དང་། ཐས་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་རྩལ་
 བས་བཟྱེད་དེ། རྒྱ་ཀ་ལས་སོགས་པའི་སྐྱུས་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱུས་དེ། ཆོས་གོས་
 རང་གི་ཁྲུ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་། གོས་ལྷག་ཀྱང་ཁྲུ་གང་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་། ལྷུང་
 བཟེད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རྩལ་བ་གསུམ་གྱི་ཚད་ལས་ལྷག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་དུ་
 ལྷུང་བའི་རྩལ་དག་ལས་ནི་རྩལ་བ་ཉིད་དང་ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་
 ལ་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སྒྲན་ལ་ཡང་རྒྱ་ཀ་ལས། འདིར་
 ཚད་ལས་ལྷག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་གཞུང་ནི་སྤྱིན་པལ་གྱི་སྒྲན་གྱི་སྐབས་ནས་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་གདན་གྱི་ཚད་བཟྱེད་ན། ལྷུང་བ་ཅིར་འགྱུར་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ། ལྷུང་དང་། དཀར་བ་དང་། ཆེ་བ་

ནམས་ནི་རུང་བ་ནི་དམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་ཀ་དང་ལུང་ལས་དེ་དག་འཆང་ན་
 ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུང་བཟེད་འཆོལ་བ་ལ་ཡང་དེ་དག་རུང་ཞིང་སྤྱད་བཟོད་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་པས། ཚད་ལས་ཆེ་བ་དང་རྒྱུང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་
 པ་མེལ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་ཞེ། མི་རུང་བ་དང་། ཚད་དུ་མ་ཡོངས་པ་དང་། འབྲལ་
 བ་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཁྲི་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚད་ལས་མ་ལྷག་པའོ། །བཞི་
 པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་མི་རུང་བ་དང་ཚད་དུ་མ་ཡོངས་པ་ལ་ནི་རང་རང་གི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །
 འབྲལ་བ་གཉིས་མཐོག་དང་། རས་ཆེན་བཅའ་སྤྱོད་བཞག་འབྲིས་གོས་བཟོ་བྱེད་པ་སྟོང་
 སྤྱད་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་ན་རང་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་ནི། དམིགས་བསལ་
 ས་བརྒྱུང་ལས། འབྲལ་ལུང་འབྲུང་བ་ལ་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལས་གྱུང་འབྲུང་རོ། །ཚད་
 ལས་ལྷག་པ་དགོས་པ་ནམས་ལ། ཚད་ལས་མ་ལྷག་ན་ལུང་བ་མེད་དོ། །ལྲ་པ་རྒྱ་མཚན་
 ནི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགག་བྱ་མཛོགས་པའོ། །ལུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགག་བྱ་
 མེད་པའོ། །བྱེད་པར་དུ་ཚད་ལས་ལྷག་ན་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་དག་
 ནི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལོངས་ཤོགས་ཆགས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཚད་
 ལས་ལྷག་ན་བྱིན་རྒྱལ་ལོངས་ཤོགས་མི་ཆགས་པའི་བྱིར། དྲི་ཀ་ལས་ཆོས་གོས་གསུམ་
 པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བ་གང་དག་གི་ཞིང་དུ་རང་གི་བྱ་གསུམ། ཅུར་རང་གི་བྱ་ལྟའི་
 ཚད་རི་སྤྱད་བསྟན་པ་དེ་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ན་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོ་ཞེས་བྱིན་རྒྱལ་
 མི་ཆགས་པར་གསུངས་སོ། །གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་ལྷ་བ་ལས། དགེ་
 སྟོང་གི་གཉེན་མ་ལགས་པའི་དགེ་སྟོང་མའི་གོས་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བགྱིས་ན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་དུ་མི་རུང་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུང་བཟེད་ལ་ཡང་སྤྱར་བཤད་

རིན་དོ། །ཁམ་རལ་གྲགས་སྒྲིལ་ཆད་ལས་འདས་ནའང་དགག་བྱ་མི་རྒྱུ་གས་པའི་བྱུང་རོ། །
 གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བ་ལྟེ་ལྟེ་རྒྱས་གོས་དང་ཟས་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 དག་ལ་ནི་རྒྱ་དབྱིབས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་གཞི་དེ་ཉིད་དམ། གཞི་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རུང་
 བ་ཉིད་དང་། སྒྱི་ཆད་དམ་རང་ཆད་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྟན་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་
 ཀ་ལས་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆད་ལས་ལྟག་པ་བསྐྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གསུངས་པས། སྒྱི་
 ཀ་འཛུགས་པའི་ལྱུང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞི་ལ་ཆད་ལས་ལྟག་པ་དེས་གསུང་དུ་དགོས་སོ། །
 སྒྱི་ཆད་དང་། ལྟན་དང་། ལྟན་བྱུང་དང་འབྲལ་བ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་
 གོས་གྱི་ཆད་ལས་བྱུང་བའི་ལྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཆད་ལས་ལྟག་པ་ལས་བྱུང་འབྱུང་རོ། །རུང་
 བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆད་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་མི་རྒྱུ་གས་སོ། །གཉིས་
 པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་བསྐྱུ་བ་ནི། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་སོ། །འདི་
 ལ་གཉིས་ལས་སྒྱིལ་དོན་དོ། །དེ་ལ་ལྟེ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྒྱུར་བ་ནི།
 རང་དོན་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ལྱུང་བ་བཞི་བཅུ་ཅུག་ལ་སྒྲིབ་། ལྟན་སྒྲིབ་འབྱིག་ཆེག་
 བསྒྲིབ་བཀུར་དང་། །ཐུ་འཛུགས་དང་ནི་འབྲུར་འབྲུག་དང་། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐྱུར་བ་
 དང་། །དུག་དང་མཐོག་དང་ལས་དང་མེལ། །མདོན་མཚན་ཉི་ཆོང་ལྱུང་བ་བཅུད་འཛུགས་།
 བདེན་སྒྲིབ་བསོད་པ་ཆུ་ལ་ཅེ། །ཁམ་རལ་གདིང་ག་ཡན་རས་ཆེན་དང་། །བདེ་གཤེགས་
 གོང་དང་སྒྲིབ་གཞན་དང་། །ཉི་ཤུ་ལྟེ་ལ་ཆེག་ཆོགས་བསྐྱུར་། །ལེན་དང་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་
 བར་རིགས། །སྒྲིབ་བལ་འབལ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །ཐ་ག་གཉིས་དང་བཏན་པ་དང་། །
 རས་ཆེན་བསྒྲིབ་དང་གསོག་འཛུགས་དང་། །སྒྲིབ་གདིང་ལ་རུང་མཐུན་སྒྲིབ་ཅེས་སོ། །རྒྱ་
 དང་འཆང་གཉིས་གསེར་དུལ་ལེན། །འབྲུ་དང་སྒྲིབ་བཅུག་ བ་དང་རྒྱག་ལ་མདོར་བསྐྱུ་གསུང་།

དེ་གསུམ་ཙམ། །དེ་མཁུ་གསུངས། བདུན་པོ་དེ་དང་བཅད་པ་ལས། །བྱང་བ་ནི་རང་གཞན་
 ཐུན་མོང་གི་དོན་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་
 འདུས་སོ། །ལུང་གུ་བ་ལས། སྐར་འདེབས་གསུམ་དང་ཕྱིན་འཕྲོག་དང་། གཅེར་བུ་དེ་ག་གསལ་བདེ་མེ་འདུན།
 འཁྱོད་དང་མ་ཕྱིད་དང་ཐྱིད་གདེང་མེད། མཁྱོད་དང་བསྐྱབ་པ་ཉན་ན་དང་། བསྐྱབ་པ་ནམས་དང་དགོན་པ་གླི། བཙུ་
 དག་ལ་གསུངས་དགོངས་པ་ཙན།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་དོ་པོ་ནི། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དང་རང་གཞན་ཐུན་མོང་
 གི་དོན་རྟོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་གཉིས་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་
 ནི་འཆང་བ་གཉིས་སྒྲ་འཛོག་རས་ཆེན་བཅད་བྱང་ལ། གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་ཉིས་
 པ་མེད་དོ། །གཞན་ནམས་ལ་རང་རང་གི་ན་སྤད་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་ཁོ་ནའི་དོན་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནམས་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་ན་རང་རང་གི་ན་སྤད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །ཁྲ་པ་རྩུ་མཆན་ནི་ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནམས་ནི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ན་
 སྤད་དུ་འགྱུར་བ་ནམས་ནི་དགག་བྱ་མ་ཕྲོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་
 ནི། འབྱུར་འབྱུག་གི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ནི་ད་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་དང་། མ་
 ཕྱིན་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་དོན་ནི་ད་གཅོ་ཆེར་ཡོད་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །གསུམ་
 པ་གཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་ནམ་པར་རིགས་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་རྟོ། །འདི་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་
 གི་བྱབ་པ་སྐར་བ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་ཤུ་ཅད་གྱུ་དང་། བཅོལ་
 ཡང་ཕྲོགས་པས་བསྐྱེད་པ་སུ་མ་ཐུ་ཅད་གཉིས་དང་། བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤུ་ཅད་གྱུ་ནམས་
 ལ་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ནི་རྩུན་དང་འཁྲིག་ཆེག་བསྐྱེན་བཀུར་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཙམ་

ཤེས་བཞིན་སོགས་བཅུ་འདྲན་མ་གཏོགས། །འཕྱ་བ་བསྐྱོ་བ་མ་བསྐྱོས་ནི་རྒྱུ་ཟེས། །སྒྲོ་བས་
 བདེ་འདུན་བསྐྱུར་འགྲོད་དང་དཔལ་ལྷན་མས་སྐྱར། །བསྐྱུ་བ་པ་ཉན་ན་མ་གུས་ད་གཏོད་ཤེས། །
 གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་དོ་བོ་ནི། དོན་གོ་བའོ། །གསུམ་པ་མེལ་བ་ནི། སྒྲོ་བ་དང་
 མེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བས་གཟེར་བ་དང་། གླིན་པ་དང་། དབུས་པ་ལ་མཐའ་
 འཁོབ་པའི་སྐད་ཀྱིས་དང་མཐའ་འཁོབ་པ་ལ་དབུས་པའི་སྐད་ལ་སོགས་པས་དོན་མ་གོ་བའོ། །
 བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྐད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། དགག་
 བྱ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྒྲོར་བ་དག་གི་ནམ་པར་
 རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱས་པ་ནམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཡུལ་མ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་
 ཡིན་པའོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་སྐྱར་རོ། །དེས་ན་རྩུན་དུ་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གོས་སྒྲོང་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་མ་གོ་ན་རང་རང་གི་ན་སྐད་དོ། །བཞི་པ་སྒྲོར་བའི་ཡན་ལག་བསྐྱར་
 པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲོར་བ་འདུག་པའི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 སྒྲོར་བ་འདུག་པའི་ཡུལ་དངོས་ནི། སྒྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ལྷེ་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་
 དུ་རྒྱ་བ་དག་ལས་གཞན་པའི་འོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྐྱགས་པས་དོན་གོ་བ་ཡང་། དངོས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ ཡན་ལག་ ཡིན་
 ཏི། སྒྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་
 དོན་གོ་བ་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཀྱི་ཀ་དང་
 བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། སྒྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་གསོད་པའི་ལྷང་བ་བཞི་
 དང་། རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་ལྷེ་ལྷ་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་
 སྒྲ་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་པོ་དེ་ལས་

གཞན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བའི་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།
 དེ་ནི་དེར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བ་དང་ལྷུང་བ་མཐོལ་བ་དང་། བཤགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
 བྱུང་བ་ལ་དེར་མ་ཟད་དོ་དེ་ནི་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་
 པར་བྱུང་བ་ལ་ནི་སྤྱི་བའི་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དེར་མ་ཟད་ཀྱི། སྤྱི་
 མི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱགས་པ་ལ་ཡང་སྟོམ་
 པ་དང་བར་མའི་དགོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། །གཞུང་དམ་པ་ལས་བཅུན་པ་སྟོབ་བ་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པར་བགྱིས་ན། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིའམ། ཡུ་པ་ལི་དེ་སྟེ་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ལ། ལུས་སམ་ཆེག་གི་དམིགས་པས་ཁས་སྦངས་ན་བསྐྱེན་
 པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་ལྟར་སྟོབ་བ་བཞིན་དུ། མེས་ལ་འབྲུགས་པ་དང་ནད་ཀྱིས་
 གཞིར་བ་དང་། སྐྱོན་པ་དང་། སྤྱགས་པ་དང་། འོན་པ་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བཟོད་པར་
 བྱའོ། །དྲི་ཀ་ལས་ཀྱང་སྤྱགས་པའམ། སྤྱི་བའི་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོག་
 གཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་
 ནི་སྟོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་ལྷུང་བ་མཐོལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་
 སྟོང་དམ་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་པ་རོལ་པོ་དེས་སྤྱི་ཤེས་སམ། དོན་མི་གོ་ན་དེ་ལ་
 རང་ངམ་གཞན་གྱིས་ལྷུང་བ་མ་བཟོད་ཀྱང་བཅའ་པའི་ཉིས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྟོར་བའི་ཡན་ལག་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡན་ལག་ཏུ་
 བསྐྱེན་པ་དང་། རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་
 དག་གི་འོ། །རང་གི་འོ། །བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའོ་ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་
གི་བྱ་བ་པ་སྐྱར་བ་ནི། བརྒྱད་ཅུ་ལོ། །བསྒྲོ་བ་ལ་སོགས་ནི་ཤུ་ཅུ་ག་དང་། མཐར་
ཐུག་དོན་གོ་དགོས་པ་ཅ་དགུ་ལས་དངངས་བྱེད་ཉན་ན་མ་གཏོགས་པ་ནམས་དང་། བཅོལ་
ཡང་ཚུགས་པ་སོ་གཉིས་ལས། སྒོག་གཅོད་བཞི་དང་རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་ནམས་ དངངས་
བྱེད་ཀྱི་གོང་དུ་བསྐྱངས་ཅིན་འདིར་མ་གཏོགས་མོ། སོ། །འོག་མ་གཉིས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱོ། །
དང་པོ་ཅ་དག་ནི། དབྱེན་བྱེད་ལ་སོགས་བསྒྲོ་གྱུར་བཞི། །འབྱུར་འབྱུག་པ་དང་ལེན་པ་
དང་། །སྒོང་དང་སྒོད་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་མེལ་འབྱུག་
དང་། །མངོན་མཚན་ཉེ་ཆོང་ལྷུང་བཟེད་འཛོལ། །རས་ཆེན་བསྐྱེས་བསྐྱར་འདོན་པ་
དང་། །གོས་སྟེར་དང་ནི་འདུག་གནས་ཟ། །བྱེད་བསོད་གཅིར་ཆོས་གཏམ་སྤྱ། །མ་
ལོན་བྱིས་དང་བསྐྱབ་པ་དལ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་དོ་བོ་ནི། དག་མཚན་ཉིད་
ལྷ་ལྷན་ཏེ། རང་གི་དང་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་གསལ་པོར་
སྤྱོད་པོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་སྟེ། གཞན་སྤྱར་བཅུག་པ་དང་།
སྤྱིང་ཡིག་དང་ལག་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཟེར་རོ་ཞེས་སྤྱད་འདོགས་པ་དང་། རྟོར་
བ་དང་། གཞོགས་སྒོས་སོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་ན་ན་
སྤྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྱད་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་
དུ་མ་མ་ཆང་ན་ཆེས་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་མ་མ་ཆང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རོ་ཞེས་སོ། །
ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི་དགག་བྱ་མཚོགས་པ་དང་། ཆེས་མཚོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་
ལག་གི་དོན་ནི་རྩུན་སྤྱིའི་ལས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན་
པོ། །དེས་ན་སྤྱིང་ཡིག་དང་། ལག་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་

ན་སྒྲུང་དོ། །འོ་ན་གཞན་གྱི་རག་གིས་ཀྱང་འགྱུར་རམ་ཞེན་རང་གི་རག་ཏུ་སྒྲུབ་ཡན་ལག་
 ཡིན་པའོ། །དེས་ན་གཞན་སྒྲུར་བཅུག་པ་ལ་ན་སྒྲུང་དོ། །རང་གི་རག་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་
 དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་རག་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་ཆེ་གི་མོ་ཞིག་ན་རེ་འདི་སྒྲུང་
 ཟེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་སྒྲུང་འདོགས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ནི་ན་སྒྲུང་དོ། །གཉིས་
 པ་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་བསྒྲུན་པ་ནི་རང་གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིད་བྱེད་དུ་
 བཅུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱི་འོ་ན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷ་
 ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཁྲབ་པ་ནི། བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སྒྲུར་
 ཏེ། མ་བྱིན་ལེན་དང་སྟོག་བཅོད་བཞི། །སྒྲུན་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་། །སྤྱིན་བལ་
 འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །ལོ་དུག་གསེར་དུལ་ཐ་ག་གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་ས་ཐོན་
 སྒྲོད་པ་དང་། །རིམ་གཉིས་མི་རེ་ག་རིན་ཆེན་རེ་ག། །ཅེ་དང་དངངས་བྱེད་སྤྱེད་དང་ལོ། །
 ཁབ་རལ་ལ་སོགས་ཐ་མ་བདུན། །གཡན་པ་རས་ཆེན་བདེ་གཤེགས་གོས་སོ། །གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་ཐོ་ནི། རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་དང་སྟོག་གཅོད་བཞི་ལ་ནི། རང་
 གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་བསྐྱོས་པ་ཡན་ལག་
 ཏུ་མི་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་ནི། རང་གི་མངོན་སུམ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མེལ་བ་ནི་སྟོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའོ། །
 བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྒྲུང་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ལས་སྟོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། མངའ་རིས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅོལ་བ་ཐམས་

ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོག་དུ་བྱས་ཀྱང་ལྷ་བརྗོད་གས་པར་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དུལ་ལྷས་དེ་འདི་ནི་ད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་
 ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རིག་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་བཅུ་ལ་ནས། སྒོག་དུ་རིག་པ་བྱས་པ་ཆོས་
 ཅན། ལྷ་བ་མི་རྗོགས་པར་ཐལ། ལྷ་བ་ན་སྤྲུག་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་
 དེ་བས་ཕ་ཐད་ན་ནི་བྱེད་ནི་དེ་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །རིགས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་མི་རྗོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཅུ་ལ་དང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་
 སུམ་གཅིག་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་གིས་གཞན་ལ་སྤྲུག་བྱེད་པ་བསྐྱེད་
 ཤིང་། གཞན་དེས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། གཞན་དེས་སྒོག་དུ་སྤྲུག་རྗོགས་
 པར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་གིས་སྤྲུག་བྱས་པ་མི་རྗོགས་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་
 གཞན་ལ་བཅུ་ལ་བས་སྤྲུག་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་སློང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲུག་པ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་གྲུབ་བྱུང་པ་ཁས་སྤྲངས་སོ། །འདོད་ན་རྒྱུ་ཀ་ལས་སྤྲུག་བྱེད་པ་
 འདིར་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པས་སྤྲུག་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གིས་བྱས་པ་
 དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་སྒོག་དུ་
 བསྐྱོས་ཏེ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷ་བརྗོད་གས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བཅུ་ལ་
 ཡང་རྗོགས་པའི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོས་པ་ནི་ད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་
 པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ཀ་ལས་རང་གིས་བསྐྱོས་པ་ནི་ད་ཅིས་བྱ་བ་ནི། རང་གིས་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ནི་ད་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སྒོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྒོག་ནས་བསྐྱོས་པ་ནི་ད་ཀྱིས་

བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི། རྩ་སྤྱད་ལས་མི་བསྐྱེད་དེ། རྩི་ཀ་ལས་དེས་ན་རང་གི་མངོན་སྲུང་
 དུ་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱོག་ནས་བསྐྱོས་པས། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་རྩ་སྤྱད་དོ་ཞེས་
 སོ། །བཅ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱོག་ནས་བརྒྱད་པས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་རྩ་སྤྱད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་ལས་གཞན་པའི་བཅོལ་ཡང་
 རྩོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོལ་བ་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པ་དགོས་སམ་ཞེ་ན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ།
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་རིག་པ་གཉིས། ས་བོན་སྐྱེ་འཛིག་མེ་ལ་རིག་པ་དང་། རྩ་ལ་ཅེ་བ། ས་
 རྩོག་ནས་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །སྐྱོག་དུ་བྱས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྩམས་ལ། སྐྱོག་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་ལྷ་
 བརྩོགས་པར་རིགས་སོ། །རྩམ་པར་འབྱེད་པར་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བཏགས་པ་རྩམས་
 རྩོགས་སོ། །རྩམ་པར་འབྱེད་པར་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་ཞུ་
 བའོ། །ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་ཤས་ཆེར་སྤྱིར་བཏགས་ཡིན་གྱིས། འགའ་ཞིག་
 སྤྱིར་མ་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་ན་རྩམ་འབྱེད་དུ་གཏོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། གཞིར་
 གཏོགས་པ་ཤས་རྒྱུད་བའི་བསྐྱབ་པ་རྩམས་སྤྱིར་བཏགས་པའོ། །རྩམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་
 ལས་ཞུ་བ་སྤྱིར་བཏགས་པ་རྩོགས་སོ། ། ॥

(བཞི།) ཐུང་བར་བྱ་བ་འདུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐུང་བར་བྱ་བ་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་བསྟན་ནས། ཐུང་བར་བྱ་བ་འདུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་ལུ་ལ་དུ་
 ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འོན་དང་།
 སོ་སོའི་འོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གཞི་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། གཞི་བཅུ་
 བདུན་ཏེ། རབ་དུ་བྱུང་བའི་གཞི་དང་གསོ་སྤྱོད་གི་གཞི་ནས། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་
 བར་དག་གོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། རབ་བྱུང་གསོ་སྤྱོད་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་
 དབྱར་དང་ཀོ་ལྷགས་གཞི། །སྤྱན་དང་གོས་དང་སྤྲ་བརྒྱུད་དང་། །ཀོ་ཤམ་མྱི་དང་ལས་
 ཀྱི་གཞི། །དམར་མེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྤྱོད་གསོ་སྤྱོད་བཞག་པ་དང་། །གནས་
 མལ་དང་ནི་ཚོད་པ་དང་། །དག་འདུན་དབྱེན་ནམས་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཀོ་ལྷགས་མྱི་བའི་གཞི་ནི་ལས་བྱེ་བའི་གཞིའོ། །དམར་མེར་ཅན་གྱི་གཞི་
 ནི་མྱིར་བཅོས་པའི་གཞིའོ། །གང་ཟག་གི་གཞི་ནི་དུས་དང་དུས་མིན་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་
 གཞིའོ། །སྤྱོད་གསོ་སྤྱོད་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞིའོ། །གསོ་སྤྱོད་བཞག་
 པའི་གཞི་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། གཞི་བཅུ་བདུན་
 པོ་དེ་ནམས་བསྟུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྤྱོད་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་།
 ཐོབ་པ་མི་ནམས་པར་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། །ནམས་ན་མྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་དང་
 གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལུ་བརྒྱུད་དེ། བསྟུ་བ་
 པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གཞི། གསོ་སྤྱོད་དང་སྤྲ་དང་དགག་དབྱེན་གཞི་མེ། གསུམ་དང་། བདེ་

བར་གནས་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཞི་ ར་ལྟུང་དང་གོས་དང་ཉོ་གས་དང་སྒྲན་དང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་ལྟེ། ལྟོ་ལོ།
 གསུམ་པ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི་བདུན་ཏེ། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་དངོས་མན་ཆད་ནས།
 ཚོད་གཞི་ཡན་ཆད་ དེའི་ལྷང་ལས། ཕྱིར་བཅོས་པའི་ལྟོ་མ་ལ། དམར་མེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། ཁྲི་དང་
 གཞོ་སྒྲིང་བཞག་བ་དང་། གནས་མལ་དང་ནི་ཚོད་བ་དང་། དགེ་བདུན་བཟེད་བ་ཕྱི་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་སྐབས་འདིར་ཞར་ལ་བཞུན་པའོ། དོ། །ལས་གྱི་གཞི་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་གཏོགས་
 པས་གསུམ་གར་བསྟེན། དེ་ཡང་ལྟོ་མ་པ་མཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་ཏེ། དགེ་སྟོབ་
 མཐོབ་པ་སྐབས་བཟེན་བ་དང་། བཞེན་ཇོགས་གྱི་ལྟོ་མ་བཟེན་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས། ལྟོ་མ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བར་
 བྱེད་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་ཏེ། གཞོ་སྒྲིང་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེ་ལ་ཇོགས་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྟོ་མ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་ཡང་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་ཏེ། ལྟོ་མ་གྱི་དབྱར་བ་ལ་ཇོགས་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ལ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་གི་གཞུང་མིང་ཆིག་ཡི་
 གཏེ་ཚོགས་མཚན་གཞི། ཇོད་བྱེད་གྱི་འདུལ་བ་གཞིའི་ཐ་སྐྱད་བྱར་རུང་དུ་མཚོན་པ་ལ།
 མཚན་ཉིད་ནི། གཞུང་ལེའུ་གང་ཞིག་གིས་ཚས་འདི་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་འབའ་
 ཞིག་གི་འདུག་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐུ་གཙོ་པོར་སྟོན་པའོ། །མཚན་ཉིད་དེས་གཞིའི་བར་ཆད་གྱི་སྐབས་
 ལ་མ་ཁྲུག་པའི་སྟོན་མེད་དེ། བར་ཆད་མེད་པ་བརྗེ་བར་བྱས་ཞེས་ཤུགས་གྱི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟར་བར་བྱ་
 པའི་སྐབས་ཇོགས་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཇོ། ཚོད་པའི་གཞི་གསུམ་ལ་མ་ཁྲུག་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དབྱེན་གྱི་གཞི་བྱེད་དང་
 ཚོད་པའི་གཞི་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། བཞི་པ་ གཞི་ཉམས་གྱི། གྲངས་ངེས་པ་ནི། སྤྱི་བྱེད་
 ལྷང་ལ་བརྟེན་ཅིང་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་པ་སྟེ། གཞིའི་གྲངས་བཅུ་བདུན་
 དུ་བསྟན་ན་གྲུལ་བྱའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལྷང་གཞི་ཉིད་ལས་གཞི་བཅུ་བདུན་
 དུ་གསུངས་པས། མདོ་རྩ་བར་གཞི་བཅུ་བདུན་དུ་བསྟན་པའོ། །འོ་ན་གདམས་གྱི་གཞི་

དང་མ་མོ་ལས་ནས་པར་འབྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་བཙུག་དང་ཞེས་གཞི་བཙུག་
 ཏུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞིའི་ལུ་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་དང་བསྟེན་
 པར་ཇོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། གཞི་བཙུག་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 འབྲེལ་ཚུང་ལས་འཁྲུག་ གཞི་བཙུག་ཡོད་པ་ལས་འགོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་ཇོགས་པའི་ཚེ་ག་
 ལ་གཞི་རེ་རེ་བཙུག་། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་གཏོགས་ཞེས་
 བཤད་རོ། རོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་ལས་ཀྱང་། བསྟེན་པར་ཇོགས་པའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ལུ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་གཞི་ནམས་གྱི་དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་བསྟེན་པ་ནི། འདིར་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ནམས་སྟོན་པ་ལ། ཐོག་མར་དེ་གྱི་གང་ཟག་གཞི་བྱུང་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གསོ་སྦྱང་གི་གཞི་འདི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་གསུམ་
 གྱི་དང་པོར་བསྟེན་པ་ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་གཞི་འདི་གསུམ་གྱི་དང་པོར་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དབྱར་དང་དགག་དབྱེ་དང་སྤྱ་བརྒྱུད་གི་གཞི་གསུམ་ནི། ལུང་ལས་དགག་དབྱེ་
 དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་གཞི། སྤྱ་དང་གོས་དང་སྤྱ་བརྒྱུད་དང་ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཀྱང་། གཞི་ འདིར་གོ་རིམ་སྤྱི་བསྐྱར་དེ་བསྟེན་པ་ནི། དབྱར་གནས་པའི་རྗེས་སུ་
 དགག་དབྱེ་བྱེད་ཅིང་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱ་བརྒྱུད་འདིང་བ་ཡིན་པས་ནམས་ལེན་
 ལ་འདུག་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་བཀོད་ན་རྟོགས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་གྱི་གཞི་ནི་ལུང་ལས་
 གོ་ལྷགས་དང་སྤྱ་གྱི་གཞིའི་འོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དེ་གཉིས་གྱི་གོང་འདིར་
 བསྟེན་པ་ནི། གོས་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་གསུམ་རིགས་མཐུན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟེན་ན་རྟོགས་
 སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་ལྷགས་དང་སྤྱ་གྱི་གཞི་གཉིས་གཞུང་འདིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟེན་
 པ་ནི། ལུང་ལས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟེན་པའོ། །ལས་གྱི་གཞི་ལ་སོགས་

བ་ བྱིར་བཙོས་པའི་གཞི་དང་། དུམ་དང་དུམ་མིན་བསྟན་པ་དང་། མ་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
 སྤྱོད་པའི་གཞི་ལྟེ། གཞི་ལྷ་གཞུང་འདིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། ལུང་ལས་གོ་རིམ་
 རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ལོ། །ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ནི་ལུང་ནས་ལས་གཞིའི་གོང་
 དུ་གསུངས་ལ། ལམོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་ནི་ལུང་ལས་ཚོད་གཞིའི་འོག་དུ་གསུངས་ཀྱང་།
 གཞི་འདི་གནིས་སྐབས་འདིར་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་དབྱེན་དང་ལྟ་བའི་དབྱེན་
 གནིས་པོ་རིགས་མཐུན་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྟན་ན་རྟོགས་སྤྱི་བའི་བྱིར་རོ། །ཚོད་པའི་གཞི་
 རི་ལུང་ལས་གནས་མལ་གཞིའི་འོག་དུ་གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་དེ་གནིས་སྤྱི་
 བསྟར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ཚོད་པའི་གཞི་གསུམ་པོ་རིགས་མཐུན་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྟན་ན་རྟོགས་
 སྤྱི་བའི་བྱིར་རོ། །དུག་པ་གཞིའི་སྤྱི་བཤད་པ་ནི་རབ་དུ་དབྱུང་བ་དང་གསོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་
 པ་ནམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་འཕམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཏེ། གཞི་
 འབྲེལ་ལས། གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་ཏེ། རབ་དུ་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མཐས་
 ཅད་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་གཞིའི་སྤྱིར་གསུངས་
 མོ། །གནིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནི།

༡། གསེས་སྤྱོད་གི་གཞི་འཆད་པ།

གསེས་སྤྱོད་གི་གཞི་འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱི་འདོན་དོ། །དེ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གསེས་སྤྱོད་གི་དབྱེ་བ་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་ཚུལ་འདི་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་གསེས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་བའི་སྒོ་དུས་སམ་དགོས་པ་ཐད་དུ་སྒོ་ནས་ཐུབ་ས་གསེས་སྤྱོད་དུ་གསྐྱེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་དང་། མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་དང་། གནོད་པ་བྱུང་བར་བསྐྱོག་པའི་གསེས་སྤྱོད་དང་། གསེས་སྤྱོད་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་གསེས་སྤྱོད་གི་བསྐྱེ་བ་ནི། ཞི་གནས་དང་འཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལྔའོ། །༡༥་མ་དོ་ལས་མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་ནི་ནམ་པ་ལྔ་ཤི། ཞེས་ཞི་གནས་ལས་གཞན་ལྔ་པོ་དེ་དག་གསུངས་མོ། །

གསུམ་པ་གསེས་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིར་གསེས་སྤྱོད་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིད་ཅེ་འདྲིན་སྒོ་མ་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་ཐ་མའི་གསེས་སྤྱོད་། ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་དང་། དགོ་སྤྱོད་ཐ་མའི་གསེས་སྤྱོད་། རྒྱལ་ས་ནས་པར་བཞག་པ་དང་། ལྡན་གྱི་ཚེ་གའི་དུས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་། ཆེགས་བཅད་གདོན་པ་དག་གྲང་ཡོད་པས། ཉིད་ཅེ་འདྲིན་དང་། ལས་དང་། རྒྱལ་ས་དང་། ཆེགས་བཅད་གདོན་པ་ཤི། རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་དེ་དག་གི་སྤྱི་འདོན་མཚན་ཉིད་ནི་ལྟར་དགོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་འདི་པའི་རབ་བྱུང་གི་གསེས་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚུལ་ལུང་ལས་སུ་ཤི་གས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མདོ་ཅ་པ་ལས་གྲང་ཤིས་པ་ལ་ཡང་གསེས་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་ས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསམ་པའི་ཕྱིར། འདི་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་ རྒྱང་བསྐྱེད་དམ་དང་བཟོད་བཅས་ལྟར་བཅས་དང་རྒྱང་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟུམ་པ་ལ་བྱུང་ཆེ་བསམ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་གཞིར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་

ལ་དབྱར་ཚུལ་དང་དགག་ ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོམ་པ་ནི་མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་དངོས་གཞིར་སྤྱར་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དབྱེ་ཡིན་པ་ནས་བཅད་ཀྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པ་འོ། །བཞི་པ་གསེས་སྤྱོད་གི་གྲངས་
 དེས་པ་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་དེས་པ་སྟེ། སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསེས་སྤྱོད་
 གཉིས་སུ་ནས་པར་བཞག་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤར་བས་གསེས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་འབྱུང་
 རྒྱན་སྟོམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསེས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་གསུངས་ནི། ཀླུ་ཤ་ཉེ་ལས་སྤྲ་མ་ནས་ས་
 ནི་སྟོམ་པའི་ནས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་དོ། །ལས་བྱེ་མ་ནས་ས་ནི་མི་བྱ་བའི་ཚུ་ལོན་གྱིས་བསྐྱུ་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མཐུན་པའི་
 གསེས་སྤྱོད་གིས་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསེས་སྤྱོད་གཉིས་
 སུ་ནས་པར་བཞག་སྟེ། ཚུལ་བྱིས་ས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་དང་། སེམས་
 དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་ངོ་། །དེ་ཡང་ཀླུ་ཤ་ཉེ་ལས།
 མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་
 སྤྱོད་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་གསེས་
 སྤྱོད་གི་གོ་ངོས་དེས་པ་ནི་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་དང་པོར་བསྐྱུ་པའི་འཐད་
 པ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡི་གེ་རྒྱུང་
 པའི་བྱིར་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྒྱུང་བའམ་དེ་
 བས་མཚན་ནི་ཡི་གེ་རྒྱུང་བའི་བྱིར། དང་པོར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་ལྟར་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །
 མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་ བདེ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་གི་ བྱི་ནས་བསྐྱུ་པའི་འཐད་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་དང་ ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་གི་གཞུང་བ་ལྟོས་ནི། ཡི་གེ་མང་པའི་བྱིར་ངོ་། །དུག་
 པ་གསེས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ལྟར་པ་ནི། ཀླུ་ཤ་ཉེ་ལས་གསེས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བ་པ་གསུམ་

པོ་དག་གསེ་ཞིང་སྤྱི་པར་བྱེད་པ་ལྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཏེ། གསེ་སྤྱི་ལྷིའི་སྤྱི་པར་དུ་
 པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་མཐུན་པའི་གསེ་སྤྱི་གི་སྤྱི་པར་དུ་ཕྱི་རྒྱ་ལས། གསེ་སྤྱི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུ་ལ་བྱིས་པ་གསེ་ཞིང་སྤྱི་པར་ལྟེ་ཞེས་སོ། །འདུན་པ་གསེ་སྤྱི་བྱ་བའི་ཚུ་ལ་
 ལ་གཉིས།

དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེ་སྤྱི་བྱ་བའི་ཚུ་ལ་འཆད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་
 པའི་དོན་དང་། བསྐྱུ་པའི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི་དངོས་སུ་བྱིང་གོད་སྤྱི་ཞིང་བརྒྱད་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤྱི་པར་ལྟེ། སྤྱི་པའི་ཁང་པ་ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 བཞི་ལས། དང་པོ་གང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་ནི། གནས་མ་ཡིན་པ་སྤང་ཞིང་གནས་
 སུ་ཡང་དག་པར་སྐྱོམ་པ་ལྟེ། སྤྱི་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ཁང་བཅིག་
 ཅེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཉོན་གང་གིས་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྒྱ་ལས་ཚུ་ལ་བྱིས་པ་དག་པ་
 དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ལྟེ། མཛོད་ལས་ཚུ་ལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལུན་པས། སྐྱོམ་
 པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྤྱི་པར་ཞེས་པ་དང་། མོ་མོར་ཐར་པ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་
 དག་ཏུ། །ཡང་ཆོ་ཡོལ་བ་ནམས་ཀྱི་གནས་པ་བདེ་ཞེས་དང་། འདོད་པ་རྒྱུད་བ་ཆོག་
 ཤེས་པ་ལྟེ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་ཞེས་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྤྱི་པས་
 སུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་མཉམ་པར་འདོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདམས་
 དག་དང་ལུན་པ་ལྟེ། གདམས་དག་མེད་པར་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་།
 གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་དང་ལུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་སེམས་དཔེན་པ་
 ལྟེ། མཛོད་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་མཉམ་པར་འདོག་མི་
 རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ མདོ་ནི་རྒྱན་པས་གཞི་མ་ཐོས་པར་ཡང་བསྐྱོམ་འདུག་ནི་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་

བས་མོ། རོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྒྲོམ་པ་ནི། མོས་པ་ཡིད་ལ་ རྟོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ལང་སྒྲོམ་བཅོས་ནས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷེ་མ་དོར་གྲག་གིང་ཅུམ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་
 ན་ནིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ ཅི་རིགས་པ་འོ། །ལུང་མ་མོ་ལས་སྒྲིལ་
 མོ་ཁྱང་འཆོས་ཏེ། ལུས་དང་པོར་སྤྱོད་ལ་དུན་པ་མངོན་དུ་བཞག་སྟེ། ལུས་འདི་ལ་རེག་
 པར་བྱ་བ་བརྒྱད་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་བཟུལ་གྱི་རོ་པོ་ཡིན་པས། ནད་དེ། སྒྲིན་
 ལྷག་བཟུལ་དུག་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རོ། །མཚོན་ ལྷག་བཟུལ་དངོས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པས། རོ། །དུག་ ལྷག་
 བཟུལ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པས། བོ། །མི་ སྒྲིན་ཅིག་རེ་རེ་ཤིང་འཕྲིག་པས། ཏག་པ་འོ། །སྒྲིག་ ཐག་པ་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད། བཟུལ་བ་འོ། །བདག་གིར་མ་གྲུབ་པས། སྤྱོད་བ་ནིད་དོ། །བདག་མ་གྲུབ་པས།
 བདག་མེད་པ་འོ། །སྤྱོད་བ་དང་བདག་མེད་པ་ནི་བདག་གིར་ལྟ་བུ་བ་དང་བདག་དུ་ལྟ་བུ་ལི་གཉིན་པོ་དོན་ལྟ་བུ་བཞིན་
 བསམ་སྟེ་འདུག་ལ། འོན་ཏེ་མི་རྒྱལ་ན་ལངས་ཏེ་ལྷག་པ་རྒྱུ་ཆགས་གསུམ་ལྷག་གོ་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །བཞི་པ་རྩལ་ལྷེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ནི་བྱེད་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཉིད་བྱོན་གདོས་བྱ་གདགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟོན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྒྲོམ་བ་སྟེ། གཞུང་
 ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བའི་རྩལ་ནི་འོག་དུ་འཆད་
 དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ལུང་
 གཞི་ལས་འདུག་པ་དང་བྱ་བ་དང་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བར་རྗེས་སུ་གནད་དོ། །འདུག་པ་ནི་ནལ་
 འཁྱོར་བསྒྲོམ་པ་འོ། །བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་དང་གསོལ་གཉིས་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སོ། །
 གསེས་སྤྱོད་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་དག་སྤྱོད་
 ཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ནལ་འཁྱོར་བསྒྲོམ་པ་ན། སྤང་བོ་ཆེ་འབྲུགས་པ་དང་ཕྱད་ཅིང་གཞོད་
 པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་ནལ་འཁྱོར་བསྒྲོམ་པ་བཀག་གོ། །ཁྱིུ་

ཆོས་པའི་པོ་སྐྱེན་ནང་ཆངས་ཅན་དེའི་ཁོ་ར་ཁོ་ར་ཡུག་ཏུ་མཐོ་གང་སྐྱེས་པ་ཉིད་བཟང་ངོ་ཞེས་
 འདིར་སྐྱེན་གྱི་ཆད་ཁྱུ་དོ་གྲུ་བཞིར་གསུངས་ལ། མིན་བལ་གྱི་སྐྱེན་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཀ་དང་ལུང་ཁྱུ་བ་ལས་སྐྱེན་གྱི་ཆད་ཆེན་པོ་ནི་རྩུ་བྱེད་དང་ལྔའོ། རྩུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་
 དང་གསུམ་མོ། །འབྱིང་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རོ། །ཞིང་ཆད་ནི་གཉིད་བའི་ཆད་དང་མཉམ་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉལ་བའི་སྐྱེན་གྱི་ཆད་དང་འདི་ནི་
 ཉིད་དེ་འདྲིན་བསྐྱེས་པའི་སྐྱེན་གྱི་ཆད་དོ། །ནག་པོ་ནི་ཁ་དོག་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་། ར་
 མ་ནག་པོ་ལས་སྐྱེན་གྱི་ནང་ཆངས་བྱར་རུང་བར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། ཨ་ཀའི་དང་ཞེས་གསུངས་
 པས་ཤེས་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཨ་ཀའི་ཤིང་བལ་དང་ར་བལ་ལ་སོགས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་
 མོ། །ཨ་ཀའི་ཤིང་བལ་ནི་རྩུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་། སྐྱེན་གྱི་ནང་ཆངས་བྱར་རུང་བར་
 གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་མོ། །གདོས་བྱ་ནི་རང་གི་རྣམ་པའདད་ལས་ཤིང་ལ་སོགས་
 པ་ལས་བྱས་པའི་གདོས་བྱ་རྩུ་ཆོད་ཀྱི་སྔོན་འདྲ་བ་རྩུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ལུང་མིག་ནས་
 སྐྱུད་པས་བཏགས་ཏེ། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་གཉིད་བྱོན་གདོས་བྱ་དེ་རང་གི་རྣ་བ་ལ་
 བཏགས་ཏེ་དཔྱད་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །ཕྱན་ཆོགས་འབྲེལ་ལས་
 གདོས་བྱ་ནི་བྱང་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤིང་གཞོགས་པ་མཐོ་གང་གི་ཆད་དུ་བྱས་པ་དེ། སྐྱུད་
 པས་རྣ་བ་ལ་དཔྱད་པ་ལམ་མགོ་ཐོའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་ན་རབ་ཏུ་གཉིད་ཡུར་ཏེ་གཡོ་བའི་
 ཆོ། དེ་ཡན་ལག་གི་རྩྭ་གས་ལ་ཐོག་པས་གཉིད་སངས་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
 དོ། །གདོས་བྱ་འདི་ལ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་
 རིལ་བ་རྩུ་བྱ་རྩུ་བ་ཀང་བ་སྤྱི་ལ་སྐྱུད་པས་བཏགས་པ་རྣ་བ་ལ་དཔྱད་པ་གཉིད་ལོག་
 པས་གཡོས་པ་ན་རྩུ་ཡོངས་སུ་ཐོ་བ་གདོང་པ་ལ་བབས་པས་གཉིད་སངས་པར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྤྱི་གཙུག་ལག་ལས་སྤྱི་གཙུག་ལ་འདུས་ཏེ་ཞེས་མ་གསུངས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དང་པར་གནད་པ་དེ་མ་ཁོ་གསུངས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ལ་འདུས་ཏེ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ལུང་ག་ཞི་ལས་མ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ལོ། །གཞུང་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཐ་གུ་ལ་ཞེས་པ་ནི། ལུང་ག་ཞི་ལས། སྤྱི་གུ་བསྐྱོན་ལ་སྤྱད་པས་བཏགས་པ་ལ་འདུས་ཏེ་བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་མ་མོ་ལས་ནི་སྤྱད་བྱ་བྱེས་པ་ལ་སྤྱི་གུ་བཏགས་ནས་དེ་ལ་འདུས་ཤིང་བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཆིལ་ལས་ཅན་གྱིས་བཅག་པར་མི་བྱ་བ་ནི་གཞི་འབྲེལ་ལས་སྤྱི་འབྲུང་བས་སྤོང་བ་པ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་མ་གུས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་དགག་པ་མཛད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐྱོའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། སྤོང་བ་པ་བདེ་བར་གནས་ཤིང་ཡིད་དལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ལེ་འཛིན་སྤྱི་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ་ནི། ཆོས་བཏུ་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱར་བཤད་པའི་དགེ་སྤོང་ཆོས་དུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ། མཆོམས་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ། མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་དང་བུལ་བ་སྟེ། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་སྤྱག་དང་འཛིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་བུལ་བ་ཞེས་སོ། །སྤྱོ་བ་དེས་ནས་སྤྱོ་བ་སྟེ། སྤྱོ་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་སྤྱོ་བ་མི་འདི་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱར་བསྐྱོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤྱར་བསྐྱོས་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྤྱར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་སུ་མ་འོངས་པ་སྟེ། ཆོགས་གྱི་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ཆོགས་ཅས་དུ་རྒྱས་པ་མཐུ་མཉམ་པས་གུས་པ་མི་འདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེན་

རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་པས་ལ་ནི་དགེ་ཚུལ་ནམ་དག་ཆོ་ག་ཇིས་སུ་བསྒྲག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོས་
 གྲང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཆན་ནི་ད་བཞི་ལྟ་
 གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་ནི།
 སྦྱོར་བ་སྦྱོ་བ་འདྲི་བ་དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། མཐུག་ལས་ཀྱི་
 མཐུག་སྦྱད་བརྗོད་པ་འོ། །བཞི་པ་བསྐྱོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཞུང་འདི་ནི་ད་ལས་ཤེས་པར་
 འགྱུར་ངོ་། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྦྱོར་བ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ངོ་། །དགེ་འདུན་བསྐྱོ་
 བའི་ཕྱིར་གཞི་བརྒྱུད་ངོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཞིའི་རྒྱ་ནི་ཅུན་དང་རྒྱ་ཤུག་དང་སྐག་པ་དང་
 སྐར་ཁ་དང་འོས་བྱ་དང་སེར་ལྗང་དང་འོད་མ་དང་ཅུན་དམར་སོ་དང་བརྒྱད་དང་། དེའི་
 སྦྱང་དུ་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་བདུན་དང་བཙུ་ལྷ་ལྷེ་གང་འདྲོམ་ལ་བྱེད་ངོ་། །དེའི་ཆད་
 ནི་སྦྱིད་དུ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཞི། ཞིང་དུ་སོར་དུག་ རོས་ལ་སོར་གཉིས། ཟུར་གཉིས་
 བརྒྱམ་ཞིང་བཞོགས་པ་ལ་སོར་བརྒྱད་བརྒྱད། ཅེ་མོ་གཉིས་སྤལ་བའི་མགོ་བཞིན་དུ་བྱུང་། །
 དེ་བརྒྱུད་བའི་ཤིང་ཡང་གོང་དུ་བསྐྱན་པའི་ཤིང་འབྲས་བྱ་ཅན་དེ་ནི་ད་ལས་བྱས་པ། སྦྱིད་
 ཆད་དུ་སོར་བརྒྱ་གཉིས་པ་བརྒྱམ་ཞིང་ཅེ་གཉིས་ནི་འུ་ལའི་མགོ་བཞིན་དུ་བྱུང་། །དེའི་
 རབ་དུ་གནས་པ་ནི་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆོག་བྱི་བ་དང་སེར་སྤགས་བྱི་བར་བྱ་ལྷེ་བརྒྱུད་པ་ལས་
 གཞོད་པ་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །བརྒྱུད་ལུགས་ལ་ཉ་ལྟར་བརྒྱུད་བ་དང་། མདོ་
 ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བརྒྱུད་བ་དང་། གྲངས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྤམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་
 ངོ། །ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་གཞི་རྒྱུད་ཅུ་ཞེ་ཞེས་སྒྲོས་ན། གཞི་རྒྱུད་ཅུ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་དོན་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་ཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་གི་ནམ་བཤད་
 ལས་ལཁར་གསེལ་ནི་ད་གཞི་རྒྱུད་ཅུ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་ཤད་

པ་ནི། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཀ་དྲི་ཞེས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཀ་དྲི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་གཞི་ཚུང་ཅ་
 ཞེས་དོན་འགྱུར་བྱས་པ་ལོ། །འབྲེལ་ཚུང་གི་མདོ་རྩ་པ་ལས་ནི་ཀ་དྲི་ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་སོར་
 བཞག་དུ་ཡོད་དོ། །གཞུང་འོག་ནས་གཞི་དང་གཞི་ཚུང་ཅ་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་དེ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ གཞི་དང་འདིར་བཞད་པའི་གཞི་གཉིས་མེད་པར་ཡང་དོན་མི་གཅིག་གི་ འོག་ནས་བཞད་པའི། གཞི་ཚུང་
 ཅ་གཞི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི་འཁར་གསལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དྲིང་དེ་འདྲིན་སྟོམ་པའི་འཕྲོ་
 གཅོད་པ་ན་སྟོང་བ་པ་ནམས་གྱིས་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་ཁ་དོན་དུ་གདོན་ཅིང་དྲིང་དེ་འདྲིན་
 སྟོམ་པ་ཅི་བདེར་འཕྲོ་བཅད་པར་བྱའོ། །སྒྲ་བས་འདིར་སྟོང་བ་པའི་ཞལ་ཏུ་བས་ནི་སྟོང་
 བ་པ་ནམས་ལ་ད་ནི་ཅི་བདེར་སྟོང་ཅིག་ཅེས་སྒྲན་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་ཚུང་ལས་བསམ་གཏན་
 དུ་ཞུགས་པ་ནམས་གྱིས་དུས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞད་དོ། །དྲི་ཀ་ལས་རྒྱན་ཆགས་
 གསུམ་པ་བདོན་པའི་འོག་དུ་སྦྱིན་པའི་མན་ཡོན་བཞད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞད་དོ། །སུས་
 བཞད་པར་བྱ་ཞེ་ སྟོང་བ་པའི་ཞལ་ཏུ་བས་ཡོན་བཞད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསེག་གསུངས་ཀྱང་རྟོག་དེས་སོ། །ན། ལུང་
 དང་ཀམ་ཤ་དྲི་ལས་གནས་བརྟན་གྱིས་ཡོན་བཞད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསེས་སྟོང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱའོ་གསུངས་པའི་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱས་པའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། སྦྱིར་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱས་
 པས་དགོ་འདུན་ནམས་བྱགས་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། བྱེ་བྲག་དུ་ལས་གྱིས་བྱས་པས་གྲག་
 ཅོར་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གནས་གང་ལ་
 སྟོ་མཐུན་བྱ་བ་ནི་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་གནས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷག་
 པའམ་བྱས་པའམ་ཐེན་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཆགས་
 ཏི། གནས་གྱི་སྟོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་འཁོར་འདོམ་གང་ཡན་ཆད་

དང་ལྷན་པ་སྟེ། ཉེ་ལོར་འདོམ་གང་དང་ལྷན་པ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཞན་དུ་ན་ ཉེ་
 ལོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་དང་འགལ་བ་དང་། ཉེ་ལོར་མེད་ན། བདེ་བའི་རྒྱུར་
 མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགེ་འདུན་བཞེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་འདོད་
 རའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཀུན་སྒྲོང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྐར་
 སྒོ་མཐུན་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྐར་གནད་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 གནད་གྱིས་སྐར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ནི་ད་
 བཞི་ལྷན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་ནི། གསོལ་གཉིས་གྱི་
 ལས་གྱིས་སོ། །བཞི་པ་སྒོ་མཐུན་བྱེད་པ་འདི་ག་པའི་རྒྱ་ནི། མཚམས་ནད་དེ་ན་དགེ་སྒོང་
 མེད་པར་སྐྱེ་རངས་ཤར་བ་དང་། ཉེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ རྟེན་གྱི་སྒོང་ཐམས་ཅད་ནི་བའམ་
 བའམ་པ། དང་། གནས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ རྟེན་གནས་ཤིག་ལྟེ་སྐབས་ཀྱི་ཞེན་པ་འབྱུང་རུང་མ་ཡིན་
 པར་གྱུར། པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གསུང་གི་གནས་ལ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གནས་
 ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ ཁ་ཅིག་ མ། ན་རེ་ཐང་སྒོང་པ་ལ་ཡང་སྒོ་
 མཐུན་བྱ་སྟེ། །གྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལ་
 གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་མི་བྱ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་ཞེན་པ་འབྱུང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་
 ནམ་ལའང་དང་དྲི་ཀ་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆགས་པའི་བསྐལ་བའི་ཆོ་རང་གྲུབ་པའམ།
 དེའི་འོག་དུ་གཉི་བ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་བྱ་སྐྱབས་ལ་སོགས་
 ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཞེན་པ་འབྱུང་རུང་དགོས་པར་གྲུབ་ བཟེ་
 ཐང་ཀར་གསུང་བྱེད་ན་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་མ་བྱས་པར་གསུང་བྱེད་པར་བཞེད་པར་གྲུང་རོ། ། བོ། །མི་འདུ་
 བ་དག་ག་པའི་ཕྱིར་མཚམས་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ནི་བཞི་ལྟེ། སྒྲིར་ལས་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་
 འདུ་དགོས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་དུ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་བྱེའི་ལས་ལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་
 ཀུན་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བ་ཆེགས་ཅུང་ཏུས་སྦྱོང་བ་དང་། དབྱར་
 འདུལ་བའི་ཉེས་པ་སྤང་སྤྱོད་བ་དང་། གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པས་
 ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་གི་ཡན་ཡོན་ཐོབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 གནས་གང་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི་ལྟེ་ལས། དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་
 ཚུན་ཆད་ཡིན་པ་ལྟེ། དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ལོ། །ཞེས་འགྲེལ་
 དང་ལུང་ལྟ་བུ་ལས། བཅུན་པ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་མཚན་ཆད་ཀྱང་མཚམས་ཞེས་བགྱི་བའས། ལྟ་བུ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབྱས་ནས་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལས་ལྟག་པར་མཚམས་
 བཅད་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐུགས་བཞེད་མཚན་མ་བཞི་པོ་དང་ལྟན་
 པ་ལྟེ། མཚན་མ་བཅུན་པོ་བརྗོད་དེ་ལས་ཕྱུ་ཞེས་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་ཏེ་
 ཉེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁུ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟེ། མཚམས་སྤྱི་
 ཚུ་ནི་མཚམས་གཞན་དང་འདྲ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཞི་དང་ཀླུ་ཤེད་ལས། སྒྲོང་དང་
 སྒྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་མ་གཏོགས་པར་མཚམས་ཆེན་པོ་གཙོད་ཅེས་ འདི་ནི་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྒྲོང་
 རོད་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པས་སོ། །སྤྱིར་མཚམས་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྟེ། སྤྱི་མ་
 བག་ཡངས་སྤྱི་མ་བྱས་པར་བཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་
 གྱིས་ མཚམས་བཅད་མ་ཐེན་ཀྱང་གཞན་གྱིས། མཚམས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་མ་བཅུན་པོ་བཅུགས་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལྟེ། རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ཞེས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བཀག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉེན་གང་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་

ཉིད་བཞི་ལྟ་གྱི་སྟོ། །གསུམ་པ་ཚོ་ག་གང་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི། སྤྱོད་དངོས་
 མཐུག་གསུམ་མོ། །སྤྱོད་པ་ནི་རྒྱུ་ཤེས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་དགོ་
 འདུན་གྱི་མཐུན་དུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བརྟོན་པ་ལོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
 དང་། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྟུང་བརྟོན་པ་ལོ། །བཞི་པ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་འདི་ག་
 པའི་རྒྱ་ནི། མཚམས་ནང་དེ་ན་དགོ་སྤྱོད་མེད་པར་སྦྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་། ཐྱོགས་བཞིའི་
 མཚན་མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པ་དང་། ལུང་གུ་བ་ལས་བརྟན་པ་མཚམས་ཀྱི་མཚན་མ་མ་ཆེ་མ་པར་གྱུར་ན་མཚམས་
 ཞིག་པ་ཞེས་བརྟེན་ལ། ལུ་བ་མི་ཞིག་པ་ཞེས་བརྟེན་ལོ། །རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་གཞན་བྱུང་བ་དང་། ཉེན་
 དགོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དང་། ཚེ་གས་ཀྱང་གཞིག་དུ་བྱུང་བ་ལོ། །
 ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མཚམས་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལུང་གཞི་ལས་དགོ་སྤྱོད་ཀ་པེ་ན་འདི་
 སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཉུག་དུ་དག་པ་སྤྱོད་པོ་ལྟེ། ཉུག་དུ་དག་པ་གསོ་སྤྱོད་ཡིན། །གཙང་
 མའི་ལས་ནི་དག་གྱུར་ན། རི་ཡི་རྩ་ལ་ཞུགས་གྱུ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་གསུངས་ལ། བདག་ནི་དག་ཅིང་མཚན་དུ་དག་པ་དང་ལྟན་ལྟེ་སྟུམ་སྟེ་གསོ་སྤྱོད་
 གི་གནས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་བརྟན་ནས། མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པར་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེར་གནང་བར་བྱས་ན་ཞེས་པ་དང་། དེ་བྱའོ་ཞེས་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་
 བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་མཚམས་
 པོ་ཆེའི་ནང་དེར་དགོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་གང་དུ་ཆོས་གོས་བཞག་ཀྱང་འབྲལ་བའི་
 ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་དགོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་
 བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །པའོ། །གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལྟ་ལས། དང་པོ་
 གཞི་གང་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་གཞི་དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནང་

བ་བྱིན་ཟིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཚོ་གའི་སྒོ་ནས་མཚམས་བཅད་པ་གང་ཡིན་པའོ།
 དང་པོ་ནི། སྒར་གནད་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྒྱུར་རོ།
 གཉིས་པ་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའམ། མཚམས་བྱ་རྒྱུ་བཅད་པའི་ནད་ཡིན་པ་སྟེ།
 ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོའི་ནད་དུ་དགེ་སྒོང་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་
 བ་སྒྱིན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་ལྷ་བ་ལས་བཅུན་པ་མཚམས་བྱ་རྒྱུ་དུ་ཡང་
 ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་པར་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱི་བའམ། གལ་ཏེ་འདོད་
 ན་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱི་འོ་ཞེས་གཞི་འབྲེལ་དུ་ལུང་བྲངས་ཤིང་། ཀམ་ཤ་ཏྱི་ལས་ཀྱང་མཚམས་
 བྱ་རྒྱུ་བཅད་ཅིང་དགྱིལ་ལའོར་བར་སྒོ་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ནད་དུ་དགེ་སྒོང་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྒྱིན་པ་ནི་གཅིག་དུ་མ་ངེས་ཏེ་གལ་ཏེ་འདོད་
 ན་སྒྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ཁ་ ལྷ་དང་མཐུན་པོ། ཅིག་ན་རེ་ས་གཞི་
 མཚམས་མ་བཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་སྒྱ་ཆེན་པོའི་ནད་དུ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་གནད་
 བ་འདི་སྒྱིན་དུ་བྱང་སྟེ། ལུང་ལྷ་བ་ལས། ལས་གྱི་མཚམས་སྒྱ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་
 བའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ན། ཅིག་པའི་མཚམས་ལ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་
 བའི་སྒྲོམ་པ་བསྒྲོ་བར་བགྱིའམ། དེ་སྟེ་དགོས་པ་ཡོད་ན་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་
 ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ས་གཞི་མཚམས་མ་བཅད་པ་ནི་དུ་ནི་མི་འབྲལ་
 བའི་གནད་བ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ལུང་ལས་གསུངས་པ་ རྒྱུ་
 གྱིས་སྒྱུ་བྱེད་དུ་བྲངས་པ། དེ་ནི་ཆོ་གས་མཚམས་བཅད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཅིག་པའི་མཚམས་ ཆོས་
 གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱ་བ། ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ལུང་ལས། དེ་སྟེ་དགོས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ན་གང་གིས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་

མཚན་ནི་ད་བཞི་ལྟ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱ་བ་
ནི། གསལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་འདི་ག་པའི་རྒྱ་
ནི། སྤར་བཤད་པའི་མཚམས་འདི་ག་པའི་རྒྱ་ཀུན་གྱིས་འདི་ཡང་འདི་ག་མེ། འདི་
རྟོན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། གྲང་ཞིག་པའི་རི་མོ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་གནད་བ་དང་སྐྱབ་པའི་དོན་
ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ས་གཞི་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱ་བ་འདི་
ནི་ཅི་དགར་འདུག་པ་གནད་བའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀམ་གཏོ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཆོས་
གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཁ་ བར་། ཅིག་
ན་རེ། མཚམས་མོ་ཆེ་བཅད་ན་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ལས་མཚམས་བཅད་པས་ཅིག་མཚམས་འདི་ག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷང་
ཁྱེ་བ་ལས། བཅུན་པ་མཚམས་བཀྱམ་པས་མཚམས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷ་
པ་ལི་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་མཚམས་བཅད་ན་ཅིག་པའི་མཚམས་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ་གསུངས་
པས་སོ། །དེ་ན་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལ་ཆོས་གོས་ལས་འདོམ་གང་བས་ཐག་རིང་བར་ཉལ་ན་འབྲལ་
བའི་ནེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ན་ཡང་ ཅིག་མཚམས་ཞིག་པས་དབྱེ་ཐང་ཀ་
དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་ནི་ གནས་ཁང་རྒྱང་དུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡང་ཆོས་
གོས་ལས་འདོམ་གང་བས་ཐག་རིང་བར་ཉལ་ན་འབྲལ་བའི་ནེས་པར་འགྱུར་པས། ཅིས་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་
བ་བྱ་དགོས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲལ་རྒྱང་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གནིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཚེ་གས་
 མཚམས་བཅད་པ་དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བསྐྱེན་པ་དེ་ཚེས་ཅན། ཅི་དགར་འདྲུག་པར་
 གནད་བའི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པར་བྱ་དགོས་སྐྱབ་པ་འི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དྲགས་བྱུང་མ་གྱུ་བ་ན་དམ་བཅའ་འབྱུང་ཅིང་། འདོད་ན་ཀམ་ཤ་ཏྲི་ལས་ དཀྱིལ་
 འཁོར་བར་སློ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ནད་དུ་ཚེས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བསྐྱེན་པ་ནི་གཅིག་དུ་མ་དེས་ན། ཚེས་
 གོས་ཀྱི་གནས་དང་འབྲལ་བ་ལ་ གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྐྱེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་དང་འགལ་
 ལ། མཚམས་པོ་ཆེར་ མི་འབྲལ་བའི་གནད་བསྐྱེན་པ། ཡང་ དཀྱིལ་འཁོར་བའི་སྐབས་ལུ་གསུངས་པ།
 དེ་དང་ཁྱུ་མཚན་མཚུངས་སོ། །གནིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་ལྷང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་
 པ་ མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པས། དེ་ལས་ལ་འདུ་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཅིག་མཚམས་འདིག་པ་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚེས་གོས་ཀྱི་གནས་དང་འབྲལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཅིག་མཚམས་
 འདིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ན་ཚེས་གོས་དང་། འབྲལ་བ་ལ་ལྟོས་
 བའི་ཅིག་མཚམས་ཞིག་སྟེ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་མཚམས་གཅིག་དུ་གྱུར་
 ན་ནི། མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བསྐྱེན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་མ་བྱིན་ཡང་ཚེས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཆ་ནས་དཔག་ཚད་བྱེད་
 དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་མཚམས་གཅིག་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་
 ནི་མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བསྐྱེན་པ་ན། མཚམས་པོ་ཆེའི་ནད་ཁོངས་ན་
 ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཚེས་གོས་བཞག་སྟེ། མཚམས་པོ་ཆེའི་ནད་གི་དབྱེ་ཐང་ཀ་
 ལྟ་བུར་དགེ་སློང་ཉལ་ན། ཚེས་གོས་དང་འབྲལ་ལམ་མི་འབྲལ་ཞེ་ན། འབྲལ་བའི་ནིས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་འཆགས་པ་ནི་ལས་མཚམས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་

ལྟོས་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་དཀྱིལ་ལའོར་བ་གཉིས་ནི་ལས་མཚམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་གཅིག་གི་ནང་ཁྱུ། རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་
 དཀྱིལ་ལའོར་བར་གོས་བཞག་སྟེ། དཀྱིལ་ལའོར་བ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ཁང་གཞན་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་
 གྱི་མཚམས་ནང་དེར་དགོ་སྟོང་ཉལ་ན་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་ལམ་མི་འབྲལ་ཞེ་ན་མི་འབྲལ་
 ཏེ། དཀྱིལ་ལའོར་བར་བཅད་པས་ལས་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་གྱུང་། འབྲལ་
 བ་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་
 ལའོར་བར་སྟོ་མཐུན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 དཀྱིལ་ལའོར་བར་བཅད་པའི་དགོས་པའི་དོན་དགོ་འདུན་འདུ་བ་ཁྲུབ་ཆེས་བ་སྟོང་ཞིང་། དགོ་
 སྟོང་ནམས་གྱི་དགོ་བ་གཞན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བ་སྟེ། ལུང་གི་སྟོང་གཞི་ལས་
 དགོ་སྟོང་ནམས་བཞིའི་ཆོགས་གྱིས་ལས་བྱ་བ་ལ་ཆོགས་པ་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་པར་
 བྱེད་པ་ན། དགོ་སྟོང་ནམས་གྱི་དགོ་པའི་ལྷགས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀྱིལ་ལའོར་བར་བཅད་པར་གསུངས།
 མོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་གང་དུ་དཀྱིལ་ལའོར་བ་
 བཅད་པ་ལ་བྱག་ལས། དང་པོ་ནི་གདིང་བ་བཞི་བཅུ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཤོང་བ་སྟེ། ལུང་ལྷ་
 བ་ལས། དཀྱིལ་ལའོར་གང་དུ་གྲངས་བཞི་བཅུ་བསྟོ་བ་ཤོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་མོ། །གནས་
 གྱི་ཆེད་དེ་ཅམ་ཞིག་དུ་དགོ་སྟོང་མའི་དབྱུང་བ་བྱེད་ན་ཡང་དགོ་སྟོང་མམ་བཞི་བཅུ་བསྐྱབ་
 བྱ་ལུལ་དང་བཅས་བ་ཤོང་བར་འགྱུར་པས་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དོ། །འོ་ན་མཚམས་བྱ་
 རྒྱུ་དང་དཀྱིལ་ལའོར་བ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀླུ་ཤ་ཉི་ལས་དཀྱིལ་ལའོར་
 བ་དང་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་། མཚམས་བྱ་རྒྱུ་བཅད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཉི་ཀ་ལས་ཀྱང་
 མཚམས་ཆེན་པོ་དང་། མཚམས་རྒྱུ་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་བའི་མཚམས་ཞེས་པ་དང་།

བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། མཚམས་བྱ་ཆུང་བཅད་པར་བྱ། ཡང་ན་དཀྱིལ་ལའོར་བ་བཅད་
 པར་བྱ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་ལའོར་བ་བཅད་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས། མཚམས་བྱ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་ལའོར་བར་སྒོ་མཐུན་
 པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞི་འགྲེལ་ལས་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀྱིལ་
 ལའོར་བ་སྒོ་ཞེས་མཚམས་བྱ་ཆུང་དང་དཀྱིལ་ལའོར་བ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞིན། རྩལ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་སྒྲེ། ལུང་ལྟ་བུ་ལས་མཚམས་ཆེན་པོ་ཆོད་ཅིག་
 ཅེས་གསུངས་ན། ཆོད་ཇི་ཅམ་ལྟ་བུ་ལི་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ཚུན་ཆད་
 ནི་ཐམས་ཅད་ཆུང་དུ་སྒྲེ་དཀྱིལ་ལའོར་བ་གང་དུ་གྱངས་བཞི་བཅུར་བསྒོ་བ་ཤོད་བའོ་ཞེས་
 གསུངས་མོ། །བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་མཚམས་པོ་ཆེ་ནི་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། །
 མཚམས་བྱ་ཆུང་ནི་དེ་ཚུན་ཆད་ནས་དཀྱིལ་ལའོར་བའི་བར་དུ་འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་
 ན་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་པས་ནི་ཆུང་ཞིང་། དཀྱིལ་ལའོར་བའི་ཆད་བས་ནི་ཆེ་བའི་
 མཚམས་བཅད་པ་ནི་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡིན་ལ་དཀྱིལ་ལའོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གདིང་བ་བཞི་
 བཅུ་འདིངས་བ་ཤོད་བ་ཅམ་གྱི་མཚམས་བཅད་པ་ནི་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡང་ཡིན་ལ་དཀྱིལ་
 ལའོར་བ་ཡང་ཡིན་དེ་དཀྱིལ་ལའོར་བ་ཡིན་པ་ལ་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡིན་པས་རྩལ་ཆེང་།
 མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡིན་པ་ལ་དཀྱིལ་ལའོར་བ་ཡིན་པས་མ་རྩལ་པོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པར་འགྱུར་
 པའི་ནང་ཁོངས་ཡིན་པ་སྒྲེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མིད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་བཞིའི་
 མཚན་མ་བཟན་པོ་དང་ལྟན་པ་སྒྲེ། ལུང་གཞི་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་མིང་ལྷིང་གི་ཡུར་
 པ་བཏབ་པ་ལགས། ཕྱོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྤང་བུ་བྲེས་པ་ལགས། ལྷུ་ཕྱོགས་སུ་ནི་དོ་བཞག་

བ་ལགས་ཕུང་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྒོལ་གཏོད་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་དུ་
 ན་མི་འཆགས་ཏེ། འཆགས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རྩ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་
 གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་ཕུ་རྩུང་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷ་པ་སྤར་མཚམས་
 བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤར་མ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱེད་པར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 དེས་ན་སྤར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་ཡང་། དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པར་འདོད་ན་མཚམས་པོ་ཆེ། དེ་
 བཀྲལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་ཅིང་། སྤར་ཡང་མཚམས་པོ་ཆེས་བསྐྱོར་དུ་བྱུང་ དེ་
 སྤར་ལུང་གཞི་དང་ཀ་མ་གཏོ་ལས་བཤད་ནོ། །བའོ། །དུག་པ་གཞན་གྱིས་མཚམས་བཅད་པའི་ཆེད་
 དུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཅུགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤར་ མཚམས་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མ། བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྔ་ན་
 གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པ་ནི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
 གྱིས་ཏེ། ཐོང་བ་ནི་ལུང་ལས་གཞུག་མར་གནས་པ་ན་མས་གྱིས་མཚམས་ཕུ་རྩུང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་
 གཞུགས་ཤིང་། ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཏོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་དངོས་མཚུག་གསུམ་སྤར་
 མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་འཛིག་པའི་རྩ་ནི། མཚམས་
 པོ་ཆེ་འཛིག་པའི་རྩ་སྤར་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །ཁྱད་པར་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ན་དགེ་
 སྦྱོང་ཡོད་ན་མཚམས་དེའི་ནང་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ནང་ན་དགེ་སྦྱོང་མེད་
 བྱུང་། དཀྱིལ་འཁོར་བ་མི་འཛིག་སྟེ་རྒྱུ་ཀ་ལས་གནས་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། གནས་དེ་འཛིག་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་གསོ་སྦྱོང་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མ་བཅད་ཀྱི་འདུལ་བ་
 དང་ལྔ་ན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞེས་སོ། །ལས་ཆེག་གཅིག་གིས་མཚམས་ཆེ་

ཆུང་གཉིས་ཅིག་ཅར་བཅད་པ་དང་ཅིག་ཅར་དགོལ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་དང་ཀྲཱ་ཤ་ཏྲི་ལས་
 མཚམས་གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་བཀོད་དེ་ ཞེས་ཕུ་པ་ནི་མཚམས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་རོ་ཞེས་ལུང་གཞིའི
 འགྲེལ་བ་ལས་འགྲད་དོ། དགེ་སྦྱོང་ལས་བྱེད་པའི་མཚམས་གཉིས་ཀ་ཤིང་ངམ་དབྱུག་པ་ལས་
 མེག་གམ་རེ་ལྷེས་མནན་ནས་གསོལ་བ་བྱས་དེ་ལས་བྱེད་ཞེས་ ཅིག་ཅར་བཅད་པ་དང་ཅིག་ཅར་
 དགོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚམས་གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་བཀོད་དེ་ཞེས་ལུང་དང་ཀྲཱ་ཤ་ཏྲི་ལས། གསུངས་སོ། །དེ་
 དང་མཐུན་པར་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་མཚམས་གཅོད་པ་ནི་དེ་བཅད་པ་དང་འབྲ་བ་ནི་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་པ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ནི། འདུན་པ་འབྲུལ་བ་ཞེས་
 པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་དེ། རང་
 ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་འདུན་པ་ཕྱལ་བས་མཐུན་པ་འགྲུབ་ཅིང་། ཡོངས་དག་ཕྱལ་བས་གསོ་
 སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་བདག་ནི་དུ་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདུན་པ་ཕྱལ་བ་ལས་དེ་དང་
 མཐུན་པ་འགྲུབ་ཅིས་གསུངས། ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སྦྱོང་བདག་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕྱལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཀྲཱ་ཤ་ཏྲི་ལས་ཀྱང་། བདག་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕྱལ་ན། དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་འདུན་པ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་འགྲད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་ཡོངས་
 དག་ཕྱལ་བས་ཀྱང་མཐུན་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕྱལ་བ་ཡང་གཅིག་པ་ནི་དོན་ཞེས་
 པ་དང་། དེའི་ཁྱི་ཀ་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕྱལ་བ་དང་ཡང་མཐུན་པ་གཅིག་པ་ནི་དོན་ཞེས་
 འགྲད་པས་གྲུབ་པོ། །འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་
 གྲུབ་སྟེ། ཡོངས་དག་གིས་མཐུན་པར་བྱས་སྟེ་ཞེས་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པས་སོ། །གཞན་

ཡང་ཡོངས་དག་གིས་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་ན། ལས་ལ་མཐུན་པ་མཐུབ་པར་ལས་མི་འཆགས་
 པའི་ཕྱིར། ཡོངས་དག་རྒྱུད་པ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། ལུང་གཞི་
 དང་ཀ་མ་ཤ་ཏྲ་ལས་ཡོངས་དག་རྒྱུད་པ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པས་གནོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།
 དེ་དག་གི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བཟོད་པ་ནི། ལུང་གཞི་དང་ཀ་མ་ཤ་ཏྲ་
 ལས་ཡོངས་དག་ཕུལ་བའི་དགོས་པ་བདག་ཉིད་དག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་སྤར་བྱངས་
 པ་དང་འགལ་ལ་ཡོངས་དག་ཕུལ་བས་ལས་ལ་མཐུན་པ་གྲུབ་ན། འདུན་པ་དང་ཡོངས་
 དག་གཉིས་ཆོགས་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས།

ལུང་གཞི་དང་ཀ་མ་ཤ་ཏྲ་ལས། འདུན་པ་ཡོངས་དག་གཉིས་ཆོགས་འབྲུལ་བར་
 གསུངས་པས་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་ལས་གསུངས་
 པ་དེ་ནི་དགོ་འདུན་གཞན་ནམས་དང་དག་པའི་རང་གཞིན་དུ་མཐུན་པར་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུང་རོ། །འདུན་པ་ལ་ཆོགས་པས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས། འདུན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྦྱས་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་གཉིས་ཆོགས་བསྐྱས་ཞེས་རིགས་སོ། །བྱ་བ་མཇུག་
 རྒྱུ་གས་གཅིག་ན་མཆིས་པས་མཆམས་གཅིག་གི་ནང་ན་གནས་བཞི་པོ་དག་དུ་དགོ་འདུན་ཆོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཁོད་དེ།
 གནས་བཞི་པོ་དག་དུ་གམ་སྒྲིང་བགྱིས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་མཇུག། ཡོད་དེ། མོ་མོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པའི་དགོ་སྒྲིང་
 གིས་གནས་བཞི་ཆར་ཤིང་ངས། དཔྱག་པ་ལས། རེ་ལྡེས་མནན་ཏེ་མོ་མོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
 བསྐྱས་སོ། །དོན་དེ་ལྟར་རང་བཟོལ་དང་ཕྱི་ཀ་ལས་འགྲོད་རོ། །ཡོངས་ ཡོངས་དག་རྒྱུད་པ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་
 ཐལ་ཞེས་པའི་ལན་འདི་ནི། དག་རྒྱུད་པ་ཕུལ་བས་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་བར་
 མི་འོས་ ཡོངས་སྤྱད་དག་པ་ཕུལ་བ་དང་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། པའི་དགོ་སྒྲིང་གིས་ཡོངས་དག་
 རྒྱུད་པ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པའི་དགོ་

སྒྲོང་གིས་ནི་ཡོངས་དག་རྒྱུད་པ་ལྟུང་བ་དོན་མེད་དུ་བལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ཡུལ་གང་ལ་སྒྲུང་བ་
 ནི། འདུན་པ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ལ་བརྒྱད་ལས། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། ལས་
 ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་པས་འདུན་
 པ་ལྟུང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པས་ལ་ནི་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མཚན་མི་མཐུན་
 པའི་འདུན་པ་སྒྲུང་དུ་རྩལ་བ་ཡོད་ནི། གམ་སྒྲོང་བྱེད་པ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པའི་དགེ་སྒྲོང་གིས། དབྱར་ཁང་ན་
 གནས་པའི་དགེ་སྒྲོང་མ་ལ་འདུན་པ་སྒྲུང་དུ་རྩལ་དོ། །ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་བར་མི་འོས་པ་ལ་འདུན་པ་སྒྲུང་དུ་རྩལ་བ་ཡོད་ནི།
 བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ལས་དེ་སྒྲུང་དུ་རྩལ་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་སམ་འདུན་པས་མ་འདུས་པ་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་སྟེ། གཞན་དུ་
 ན་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་གནད་
 བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པར་ཞེས་སམ་
 འཕྲིགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འདུན་པ་ལེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སུ་གངས་
 ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར་
 དང་ལུང་གཞི་ལས་གང་ན་དགེ་སྒྲོང་བཞི་འཁོད་པ་དེས་ནི་གམ་སྒྲོང་བྱུང་། །དེར་ནི་འདུན་
 པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒྲུང་བར་མི་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་མི་འདུ་བའི་
 རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ན་བ་དང་དབང་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་
 རྒྱུན་མེད་པས་འདུན་པ་འབྱུང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་དག་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ནི།
 འདུན་པ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་བརྒྱད་སྟུར་བསྟན་པ་དེ་ལ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་འོས་ཞེས་སྟུར་བསྟན་

པའི་གནས་སུ་བརྟེན་ཤོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་ཞེས་སྟུར་ཞིང་། འདུན་
པས་མ་འདུས་ཞེས་སྟུར་བརྟེན་པའི་གནས་སུ་ཡོངས་དག་མ་ལུལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྟུར་དེ། གཞན་
སྟུར་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྒྲུང་བ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་
ཆོས་བདུན་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ། འགྲོ་བ་བཞི་དང་བུལ་བ་དང་། སྒྲུངས་པ་དང་མ་སྒྲུངས་པའི་
བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཞི་གང་ལ་
སྒྲུང་བ་ནི་མཚམས་བཅད་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུན་པ་སྒྲུང་དུ་རུང་
སྟེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་དག་ནི་གསེས་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལ་
སྟེ། གསེས་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ནམ་དག་གི་ལས་འདི་གཉིས་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །བཞི་པ་ཆོ་གའི་ལྷན་བྱ་བ་ནི། ཆོ་ག་
ནི་ཤུ་ཙ་ལྟ་ཅི་རིགས་དེ། འདུན་པ་རྒྱང་པ་དང་། གསེས་སྤྱོད་གི་ཡོངས་དག་རྒྱང་པ་དང་།
དགག་དབྱེ་རྒྱང་པ་འབུལ་བ་དང་། འདུན་པ་དང་གསེས་སྤྱོད་གི་ཡོངས་དག་གཉིས་ཆོགས་
དང་། འདུན་པ་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཆོགས་འབུལ་བ་དང་ལྟ་ཤི་གཞིར་བྱས་དེ། དང་
པོ་གནས་བརྟེན་གྱིས་ལེན་དུ་བཏང་བ་ལྟ་། འབུལ་ལམ་འདྲི་བ་ལྟ་། འབུལ་བ་ལྟ་། གནས་
བརྟེན་གྱིས་སྒྲུངས་སམ་འདྲི་བ་ལྟ་། ལེན་པ་པོས་བཞེད་པ་ལྟ་ལོ། །ལྟ་པ་སྒྲུངས་ནས་བསྐབ་
བྱ་ནི། རྒྱག་པར་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱག་པ་
འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཞག་ཡོན་པ་ ན་འདིག་སྟེ་དགེ་སློང་མས་ཞག་ཡོན་པས་
འདུན་པ་མི་ཕྱིན་ན་རྒྱང་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་གྱིས་རྒྱུ་པོ། དང་། ཡུལ་དང་རྟེན་མཚམས་གཞན་
དུ་སོང་བ་ ན་འདིག་སྟེ། དེར་སོང་ན་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཉམས་སོ་ཞེས་སོ། །དང་། དགེ་འདུན་གྱི་

ནད་དུ་མ་ཐིན་པར་ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་འཕ་བབས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མཚན་མ་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མཚན་གྱི་པ་བརྒྱུ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འདུན་པ་འབྲུལ་བ་ཞེས་སོ། །མཚན་མ་
 བཅད་ བ་གཉིས་ཏེ་ལས་གཞི་ལེ་ཤི་ཀ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་མཚན་མ་བཅད་པ་དང་། མཚན་མ་ཆེན་པོ་བཅད་པ་གཉིས་
 ཞེས་བཤད་པས། མཚན་མ་བཅད་པ་གཉིས། ལ་ནི་མི་འགྲུབ་ཤི་ཡུང་སྐྱེད་གཞི་ལས། ཉི་བར་འཁོར་
 ལས་ཐམས་ཅད་འདུན་པ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་བཅད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ ཀམ་ཤ་ཏེ་ལས་མཚན་མ་བཅད་པ་ལ་ནི་འདུན་པ་ལྟུང་བ་དེ་དང་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་ཤི། མཚན་མ་དེར་གཏོགས་
 པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་གནས་དེར་འདུས་པར་བྱོལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕྲེལ་རྒྱུང་ལས་བྱུང་། མཚན་མ་གཅོད་
 བའི་ཆེན་ཉི་ནད་པ་དང་གན་པོ་ཡང་འདུན་པ་འབྲུལ་དུ་མི་བྱུང་ཤི། རྟོགས་ལ་སྐྱེད་པ་འཕམ་དགེ་འདུན་ནད་པའི་གནས་
 ལུ་དོང་ཤི་མཚན་མ་བཅད་དགོས་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ལྟུང་བས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ་མཚན་མ་པོ་ཆེ་གཅོད་པའི་ལས་ལ་འཕྲུང་བ་ལས་ཆེར་བྱས་པ་ཤི་འཕྲུང་པ་ཆ་གཉིས་འོགས་པ་ན་ལས་འཆགས་ཤིང་།
 དཔག་ཚད་བྱིད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་འདུས་པར་འཕྲུང་པ་ཆ་གསུམ་པ་མན་ཆད་པོ་དེ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་བ་བྱིད་
 ཅིང་། ཉེས་བྱས་དེ་འགྲིགས་པ་ལ་པར་སྐྱབས་དེར་འདུན་པ་ལེན་པ་སྐྱབས་པར་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་ན། དཔག་ཚད་བྱིད་གསུམ་
 ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་འདུ་དགོས་པའི་ཞེས་ཐེར་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། པར་སྐྱབས་དེར་ཉེས་པ་དེ་བཅས་
 པ་ལ་དགོས་པ་མིང་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྐྱེད་པས་གོ་ཚད་པར་འགྱུར་དོ། །སྐྱབས་པར་
 མི་རྩལ་པ་མིང་པའི་ཕྱིར་དོ། མཚན་མ་གྱི་རྒྱུང་པ་ལ་དེར་འདུན་པ་ལེན་པ་ཆེགས་རྒྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆ་
 རོང་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཚན་མ་པོ་ཆེ་གཅོད་པ་ནི་ལས་ལ་མ་འདུ་བ་འགྲིགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་ལས་རྒྱ་འབྲུམ་ཤིས་སུ་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐེར་བའང་མི་རིགས་ཏེ། འོ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅོད་པ་ནི་ལས་ལ་མི་འདུ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པས།
 དཀྱིལ་འཁོར་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལྟུང་བས་འགྲུབ་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་དོ། མ་འདུས་ན་རྒྱ་འབྲུམ་ཤིས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་ཤེས་གསུང་དོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། མཚན་མ་བཅད་པའི་ལས་ལ་འདུན་པ་ལྟུང་བས་མི་འགྲུབ་

པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆའ་བའི་མཚམས་བཅད་པ་འདི་
 ས་ཐག་འདི་ཅམ་ནས་འདྲ་དགོས་ཀྱི་ས་མཚམས་འདིན་པ་ཡིན་ལ། ལས་དེ་ལ་དངོས་སུ་
 འདྲས་ན་ས་མཚམས་འདི་ཅམ་ནས་འདྲ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཚད་དེ་དངོས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་
 གྱི། འདྲན་པ་ལྟལ་ཏེ་དངོས་སུ་མ་འདྲས་ན་ཚད་དེ་དངོས་སུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་གསུང་ངོ་། །རང་གི་ནམས་བཤད་ལས་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཀླུ་ཤོད་ལ་མོགས་པ་ལས་མཚམས་
 བཅད་པ་ནི་འདྲན་པ་ལྟལ་བས་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་ཤི། མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཅམས་ཅད་ཀྱིས་
 གནས་དེར་འདྲ་པར་བྱོལ་ཞེས་ཏེ། མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་སྐད་ཡང་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་པའོ། དབུལ་དུ་མི་
 རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གླིང་གཞི་ལས། བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལ་འདྲན་པ་དབུལ་དུ་རུང་ངམ།
 ཏེ་བར་འཁོར་མི་རུང་ཤི། ཚོས་ཉིད་ལ་རེག་ རྩ་ཚོས་ཉིད་མཛོད་དུ་མཛོང་། ན་ནི་རུང་ངོ་། །
 ཞེས་གསུང་ངོ་། །ནམ་མཁའ་ལ་འདྲག་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
 རྩ་མོག་མ་རྒྱབ་ཅམ་ལ་འཕོག་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འདྲན་པ་འདིག་ཤི། དེར་སོང་ན་ཚོགས་
 པའི་ཡན་ལག་ཉམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲས་པ་ཉིད་ནི་མ་གུས་པ་ཉིད་
 དེ། རང་གི་ནམས་བཤད་ལས་མ་གུས་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་ དགག་པའི་ གཞི་
 ལས་བྱིད་དུ་བསད་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དགོ་སྒྲོང་ལ་བཞེད་པར་བྱོལ་། །ཁ་ཅིག་
 ལས་དགོ་འདྲན་ལ་ཞེས་སོ། །འདིར་དགོ་སྒྲོང་ལ་བཞེད་ན་འདྲག་ཤི་ལན་གསུམ་བཞེད་།
 དགོ་འདྲན་ལ་བཞེད་ན་ནི་འགྲོང་ཤི་ལན་ཅིག་བཞེད་ཅེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞིའི་
 འགྲོལ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་ངོ། །ལུང་གཞི་ལས། རྒྱལ་པོས་དགོ་སྒྲོང་བབྱང་བ་དང་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་དགོ་སྒྲོང་བབྱང་ན་ཞེས་
 པ་འདི་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་དུ་དགོ་སྒྲོང་བབྱང་བ་ ན་མོ་བྱང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཁ་དང་པའི་ཕྱིར་

མ་འདུམ་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་པས་དེ་སྤར་ན་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་འགལ་ལམ་ཞེས་
 འདི་ན། འདི་ནི་ཐོ་བྱང་དུ་བཟུང་། མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཆེ་ཚུར་འོངས་ཏེ།
 གཙུག་ལག་གི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དགོ་སྒོང་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀམ་ཤ་ཏྲི་ལས་དགོ་སྒོང་
 འགལ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བཟུང་སྟེ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་ན་ཞེས་སོ། །དགྱིལ་
 འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤར་གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པ་དེར་
 སོང་སྟེ་གསུང་བྱའོ། །འདིའི་འགྲེལ་ཚུང་ལས་མཚམས་བུ་ཚུང་མིག་རས་ཀྱིས་བཅད་
 ལ་གསོལ་བ་དང་བཅོད་པ་མི་དགོས་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་གསུང་བྱར་ཅུང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ་ འདི
 ལ་འདུལ་བ་སྟོན་ལུགས་པ་རྣམས་མི་མགུ་ཡང་། འདི་ནི་འདུལ་འདྲིན་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་སྟེ་ དང
 མང་གི་དགོ་སྒོང་རྣམས་འཁྲལ་བཅས་ཤས་ཆེ་བས་དེ་དག་གིས་མ་འདུམ་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། དགོ་སྒོང་མ་
 འདུམ་པར་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་ལྷན་དུ། ཐེ་ཚོམ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །སྤར་མི་འབད་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། སྐབས་འདི་ནི་དགྱི་འགྲེལ་ཚུང་གི་མདོ་ཙམ་ལས་དེ་བཏང་
 བའི་ཕྱིར་ཕྱིས་མི་འབད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་སྐབས་འདི་ནི་དགྱི་ལུང་གཞི་ལས་ཕྱི་
 དེ་ནི་ན་པར་དགོ་སྒོང་དེ་ཐར་བར་བུ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བུ་སྟེ། འབད་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་
 ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། གསུང་གི་སྤར་འབད་པ་
 དེ་ནི་དགསུང་སྤར་སྤར་མའི་ཕྱིས་འབད་པ་མིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །གོ་བ་ལོ་བ་ནི་འགྲེལ་
 ཚུང་ལས་ལེ་ལོ་བྱས་ཏེ་འོ་ལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་བཅོལ་བ་ཞེས་སོ། །གསུང་བྱའོ་ཞེས་པ་འདིའི་
 སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་བྱིམས་དག་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཚོས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསུང་མ་བྱས་པའི་ནིས་བྱས་ཁིགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམས་པར་དག་པར་བུ་བའི་ཕྱིར་ན་གསུང་གསུངས་ལ་ཞེས་

བཤད་དེ། གསེས་སྤྱོད་གི་གནས་སུ་འདུག་པ་ན་དགེ་སྤྱོད་ནམས་ལྟར་བ་བཤགས་པ་དང་
བསྐྱེད་པ་དང་ལྟར་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བྱས་ན་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་དག
པར་འགྱུར་བ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ནམས་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་དགག་དབྱེ་གསུངས་
ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོད་ལྡན་ལས་གསེས་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གཅིག་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཆོས་དག་པ་དེ་གསེས་སྤྱོད་གི་ཡང་དགོས་
པ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་ལོ། །ཆོས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུ་བའི་ཆོས་དག་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དགེ་བའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་དང་བཅས་ཏེ་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དྭགས་པ་དྲན་པས་ཆགས་
སྣང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་གནས་གང་དུ་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ནི།
གནས་ཆོས་ལྟ་ལྟ་ནོ། །དེ་ཡང་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱས་ ཕྱི་རོལ་ནི་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་
པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པ་ལོ། །པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། གསེས་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་ལའོར་འདོམ་གང་
ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པ་སྟེ། ཉི་ལའོར་འདོམ་གང་དང་ལྟན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་
དུ་ན་སྒོ་མཐུན་གྱིས་ཆོ་ག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོམས་པོ་ཆེའི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ་ལྟང་
གཞི་ལས་མཆོམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་དེར་དགེ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་འདུག་སྟེ་གསེས་སྤྱོད་དང་དགག་
དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་ཀྱན་གསོ་
སྤྱོད་ལ་འདུས་པས་མཆོམས་དེའི་དགེ་སྤྱོད་ཀྱན་དག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པའི་

བྱིར་རོ། །གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གསེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་དག་དུ་ཕྱག་བདར་བྱ་
 བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསེས་ཐོབ་བྱེད་པའི་དུས་ལྷན་གསེས་ཐོབ་བྱེད་པའི་མར་ཕྱག་བདར་
 བ་ཞེས་གསལ། དང་། གཞན་དུ་ན་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་
 པའི་བྱིར་རོ། །འཛིགས་པའི་ཉིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་
 ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚེས་རྒྱན་ལ་མོགས་པའི་ཉིན་གྱིས། གཞན་དུ་ན་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་
 བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉིན་གང་གིས་གསེས་ཐོབ་བྱ་བ་ནི། བྱིར་བཏང་ལ་དགེ་འདུན་མཆོན་
 ཉིད་བཞི་ལྟར་གྱིས་སོ། །དགེ་སློང་འབྲུལ་བཅས་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པས་
 ཀྱང་གསེས་ཐོབ་འབྱུབ་སྟེ། རང་གི་ནམ་མཁའ་དང་དྲུ་ཀ་ལས་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་
 པས་གསེས་ཐོབ་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
 པ་དུས་གང་གི་ཆེ་གསེས་ཐོབ་བྱ་བ་ནི། རྩ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་འོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་གསུམ་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། མཆོན་མ་གསལ་བས་གསེས་ཐོབ་མི་བཞེད་པའི་བྱིར་
 དང་། དུས་བཟང་བས་གཉིན་པོ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སྟོབ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 ལོ་གཅིག་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་གསེས་ཐོབ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཉ་བཅུ་གཉིས་དང་
 སྟོང་དུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་གསེས་ཐོབ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །སྟོང་དུག་ནི་གསེས་ཐོབ་བཅུ་བཞི་པའོ། །
 འོ་ན་ལོ་འོ་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅི་ཞེ་ན་འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་སྟོན་རྩ་བ་རྒྱུད་ཉ་བ་ནས་འགོ་
 བཟུང་སྟེ་བཅི་འོ་ཞེས་སོ། །མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་འཐད་ལས། ནང་བ་མངས་གྲུམ་པ་མཇམ་ཅད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་
 ནི་དགུན་དག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་དྲུ་ཀ་ལས་སྟོན་རྩ་བ་རྒྱུད་ཉ་ཅད་ནས་དགུན་ཀྱི་དུས་ཆེགས་མོ་ཞེས་འཐད་དེ། འོ་
 ན་སྟོན་རྩ་བ་རྒྱུད་དེ་རང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེང་མང་ཁ་ཅིག་ན་དེ་དབྱེག་གསལ་ཉ་བ་སྟོན་རྩ་བ་རྒྱུད་ཡིན་དེ། ཉིན་འབྲེལ་
 ཀྱི་མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉ་ཆེ་དབྱེག་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་སྟོན་རྩ་བ་རྒྱུད་ཡིན། །མཛོད་ནས་ནི་ལ་རྩ་འཛིན། །ཞེས་

བཤད་ཅིང་ཡང་དེ་ན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འབྲེལ་ན་གཞུང་དེ་ཡི་རང་མི་ལྔ་དུང་ལྷེ། དེ་ནི་འོད་གྱིས་ཕྱུག་པའི་ཆོག་མཚན་ཡིན་པར་
 དེ་ཡང་མོ། །དུག་གུས་ཉ་པ་ལ་ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་བྱེད་པ་འདི་ལ་ལྷུ་བྱེད་གྱི་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 གྱི་གཞུང་དགྲ་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་དགྲ་པོ་འདི་དག་ནི་མིན་དུག་གིས་ཉ་པ་ལ་ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པའི་ལྷུ་བྱེད་ཡིན་ནོ། ། ཞོན་
 མ་ཐ་ཆུང་ནི་མིན་དུག་གིས་ཉ་པའི་ལྷ་པ་དེ། ཉི་མའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། བདག་གིས་
 རྒྱ་སྐར་མིན་དུག་བཞི་དང་། །ལྷ་པ་ཉ་ཆེ་སྐར་ངས་འགྱུར། །ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་དབྱིད་མ་ཐ་ཆུང་གི་ཆེ་སྐར་མ་སྐུ་ལ་བབ་པ་ཞེས་
 པ་སྐུ་གསུངས་ཉ་པ་ལ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་དུས་དབྱིད་མ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 མིན་དུག་གིས་ཉ་པ་ལ་ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ནི་བཅིམ་ན་དེ་དབྱིད་མ་ཐ་ཆུང་ལ་མ་གསུངས་ཉ་པ་འབྱུང་ཡང་། དུག་གུས་ཉ་
 པ་ལ་ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ནི། བཅིམ་ན་དེ་རྩེ་མི་འགྱུར་རོ། ། ལས་བརྒྱ་པའི་གན་པོ་སྤྱིས་གྱི་བྱུང་བ་
 ལས་དབྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཞུགས་ཐོན་པའི་ཆེན་ཕྱོན་ཤིང་ནམས་གྱི་འདབ་མ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 སྤང་པོ་ཁ་དོག་མེར་པོར་འགྱུར་པར་གསུངས་པ་ མིན་དུག་གིས་ཉ་པ་ལ་ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ནི་བཅིམ་
 ན་དབྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཞུགས་ཐོན་པའི་ཆེན་ཕྱོན་ཤིང་ནམས་གྱི་འདབ་མ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་གྱི་དུག་གུས་ཉ་པ་ལ་ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་
 དུ་བྱས་ནི་བཅིམ་ན་དེ་རྩེ་མི་འགྱུར་པ། དང་། ལུང་དགེ་སློང་པའི་ནམ་འབྱེད་ལས། རམ་ཆེན་
 བཞག་ཕྱིས་པའི་སྐབས་སུ། དབྱུར་རྒྱལ་ཞུགས་ཐོན་ནས་ལྷ་བཱེད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་རས་
 ཆེན་འཆང་ན་ཆར་གོས་མི་དགོས་པའི་དུས་སུ་ཆར་གོས་འཆང་བའི་ལུང་བ་འགྱུར་པར་
 གསུངས་པ་དང་། མིན་དུག་གིས་ཉ་པ་ལ་ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཕྱི་བཅིམ་ན་དབྱུར་རྒྱལ་ཞུགས་ཐོན་ནས་ལྷ་བ་
 བྱེད་ན་ཆར་འབབ་ཐག་ཆད་པར་འགྱུར་གྱི་དུག་གུས་ཉ་པ་ལ་ཞོན་མ་ཐ་ཆུང་བྱས་ནི་བཅིམ་ན་དེ་རྩེ་མི་འགྱུར་རོ། ། ལྷས་
 བྱེད་པའི་སྐབས་གྱི་དགེ་སློང་པ་མའི་ལུང་ནམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་
 ཆ་བའི་དུས་ཞེས་ཆད་པ་ཆ་བའི་དུས་ནི། དབྱུར་སྤྲ་མཁས་ལེན་པའི་སྤྲ་རོལ་ལྷ་བཱེད་དང་གཉིས་

ནས་ཚད་པ་ཆོ་ སློན་ཏུ་ག་གིས་ཉ་པ་ལ་སྟོན་མ་ཐུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཅིས་ན་དེའི་ཆོན་ཚད་པ་ཆོ་བའི་དུས་འབྱུང་གི་
 དབྱུག་གུས་ཉ་པ་ལ་སྟོན་མ་ཐུང་བྱས་ཏེ་བཅིས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། ། བའི་དུས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་།
 ལུང་དག་སྟོང་མའི་ནམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། སོ་ དུས་ཆོགས་དབྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ག་ནམས་
 གྱི་ཐ་མ་ལ་ཉི་མ་ཕྱེའི་ ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དོན་དེ་བཤད་རྟོག་རོ། ། དུས་ན་སྟོན་མིང་རང་གི་གྲིབ་མས་
 བྱལ་ཅིང་འདུག་པ་ཉི་ལའོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱས་པ་ དུས་ཆོགས་ཐུའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། ལས་ཀྱང་དབྱིད་ནམས་གྱི་ཐ་མ་ཐ་མའི་ཉི་མ་ཕྱེའི་གྲིབ་མ་དང་རྒྱུད་གིས་
 མ་བསྟོད་ པ་དང་ལག་པ་ལ་མོགས་པས་གཏོར་བ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེ་དོག་དང་། བའི་འདབ་མ་ས་
 ལ་གར་ལུང་བ་ཉི་ལའོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སློན་ཏུ་ག་གིས་ཉ་པའི་མར་ངོ་
 ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ནས་སློན་ཏུ་ག་གིས་ཉ་པ་ལ་སྟོན་མ་ཐུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཅིས་ན་སྟོན་མིང་
 རང་གྲིབ་རང་ལ་འཁོར་བ་དེ་སོ་ག་ནམས་གྱི་ཐ་མ་ལ་འབྱུང་གི་དབྱུག་གུས་ཉ་པ་ལ་སྟོན་མ་
 ཐུང་བྱས་ཏེ་བཅིས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཞུང་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་
 པར་འགྱུར་གྱི་དབྱུག་གུས་ཉ་པའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་གཞུང་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་
 དང་མི་མཐུན་ནོ། ། མི་དོག་ཕྱིང་རྒྱུད་ལས། ས་ག་དང་ནི་རྩ་སྟོད་དང་། ། དེ་གཞིན་
 བྱམས་སྟོད་སློན་ཏུ་ག་ཙན། རྒྱལ་དང་དཔོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད། ། དུག་པོའི་མར་ངོ་བཟུང་བཞིན་
 བཤོད། ། ཅིས་གསུངས་པ་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་
 ས་ག་དང་། ། རྩ་སྟོད་བྱམས་སྟོད་སློན་ཏུ་ག་ཙན། ། འདི་ནམས་གྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །
 མ་ཕྱེད་གསོ་སྟོང་བཟུང་བཞི་པའོ། ། ཞེས་སློན་ཏུ་ག་གིས་ཉ་པའི་མར་ངོ་གསོ་སྟོང་བཟུང་བཞི་
 པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། དབྱུག་གུས་ཉ་པའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་འགལ་བར་
 འགྱུར་ལ། སློན་ཏུ་ག་གིས་ཉ་པའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་གཞུང་དེ་གཉིས་དང་ཡང་

ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་གྱིས་རྒྱ་པ་རང་རང་གི་མར་ངོ་ཕྱོན་དུ་འབྱུང་ཞིང་།
 ཡར་ངོ་ཕྱིས་འབྱུང་སྟེ། མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་རྒྱ་པའི་འགོ་བྱས་ནས། ཉི་ཉི་རྒྱ་པའི་
 མཐུག་ཡིན་པར་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ག་ལས་གསུངས་སོ། །འོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཡར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་
 ལ་རྒྱ་པའི་འགོ་བྱས་ནས་ཕྱོང་ལ་རྒྱ་པའི་མཐུག་ཡིན་པར་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་རྒྱ་པ་དུམ་བུར་བཅད་ནི་མར་ངོའི་
 ཆེས་གཅིག་ལ་རྒྱ་པའི་འགོ་བྱས་ནས་ཉི་ཉི་རྒྱ་པའི་མཐུག་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་མཛོད་པ་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་
 འགད་རྒྱ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་གྱི་ངོ་ཕྱ་སྟེ། མཛོད་ཀྱི་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་ཉི་ཉི་རྒྱ་པའི་མཐུག་ཡིན་པར་ལན་མང་དུ་
 གསུངས་སོ། །འདུལ་པ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་གནས་པར་ཁམས་རྒྱང་མ་པའི་ཉི་མའི་རྒྱ་པ་ལྟ་མའི་དང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། གསེར་མཛུགས་ཀྱི་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་འབྱུར་བཛོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་རྒྱ་པ་ཉི་ཉི་རྒྱ་པའི་མཐུག་
 ཡིན་པར་ལན་མང་དུ་གསུང་། ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །ཞེས་པ་ནི་དོན་འབྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་འབྲེལ་རྒྱུ་གི་མཛོད་ཅེས་
 ལས་ཆེས་གཅིག་ལའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་འབྱུར་མཛོད་དེ་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལའོ་དེ་མ་དེ་ཤིག་ཀྱི་ཆེས་ལེགས་བྱས་
 པ་དང་བརྒྱུ་པ་པའི་གཞི་མཛོད་ལས་ཆེས་གཅིག་ལ་དབྱར་གནས་པར་ཁམས་རྒྱང་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་དུག་
 གིས་ཉི་མའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་བར་ནས་ལོའི་འགོ་བརྒྱུང་སྟེ། དགུན་སྟོང་གྱི་དུས་དང་དགུན་སྟོང་
 གྱི་དུས་དང་དབྱིད་གྱི་དུས་དང་སོ་གའི་དུས་དང་དབྱར་གྱི་དུས་དང་སྟོན་གྱི་དུས་དེ་དུས་ཆེགས་
 དུག་ལས། དུས་ཆེགས་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། གསེར་མཛུགས་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་
 ལས། རྒྱ་པ་བྱེད་དང་གཅིག་འདས་དང་གཉིས་འདས་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་པའོ། །རྒྱ་པ་
 བྱེད་གཉིས་འདས་ཐམས་ཅད་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས་ དམ་པའི་
 རྒྱར་གསུངས་ཏེ། དགུན་སྟོང་རྒྱ་པ་གཉིས་དང་དགུན་སྟོང་རྒྱ་པ་གཉིས་དེ་དགུན་གྱི་དུས་རྒྱ་པ་བཞིར་བྱས་ནས། དགུན་
 དང་ སོ་གའི་དུས་ཀྱང་དབྱིད་གྱི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བལྟ་མཁོ་དབྱིད་གྱི་དུས་རྒྱ་པ་བཞིར་བྱས་ནས། དབྱིད་དང་
 སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱང་དབྱར་རིང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བལྟ་མཁོ་དབྱར་གྱི་དུས་རྒྱ་པ་བཞིར་བྱས་ནས། དབྱར་ནམས་ཀྱི།

རྩ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་པའི། །ལྷག་མ་རྩ་བ་དྲུག་པོ་ལ། །མཁའ་པས་ཞག་ནི་དབྱི་
 བར་བྱ། །བཞི་པ་རྩ་བ་འི་ལྷན་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་དངོས་མཛུགས་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་གསེས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ནི་དྲུག་སྟེ། རང་ག་ཞན་གྱི་ལྷན་བ་དག་པར་བྱ་བ་དང་།
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་ རྗེ་ཆག་ཆག་གདལ་དང་ཕྱག་བདར་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ། དང་།
 ཆོས་བཤད་ཉན་བྱ་བ་དང་། དགེ་བསྐྱོས་གྱིས་རྩལ་ཤིང་བྱིས་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་བགྱང་
 བ་དང་། ས་འདུས་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་སྦྱང་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གང་ཡང་རུང་
 བས་མེ་རྟོག་དབུལ་ཞིང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདལ་པའོ།
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་གི་ལྷན་བ་དག་པར་བྱ་བ་ནི། མཐོལ་བ་དང་བཤགས་
 པ་དང་བསྐྱམ་པ་དང་ལྷན་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ག་ཞན་གྱི་ལྷན་བ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་རང་ག་ཞན་
 གཉིས་ཀའི་ལྷན་བ་དག་པར་བྱ་བ་ནི་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་
 གཞིའི་ཆོག་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་གསེས་སྤྱོད་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་
 མདོ་གདོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་ད་ལས་ཀྱང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་
 སོ་ཞེས་སོ། །དེའང་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ཆན་རབས་རྩལ་བྱིས་ས་དག་པས་གདོན་དེ།
 ལེགས་པར་ཐོན་པས་གདོན་དོ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བདུན་གྱིས་སོ་ཞེས་
 པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་གདོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཛུགས་
 གི་ཆོག་ནི་བསྟོ་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པ་བདོན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་འགྱུལ་བ་གང་ཡོད་
 བ། །དེས་ནི་འཛིག་དེན་མ་ལུས་པ། །བྱུང་དབང་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་
 པའོ། །ལྷ་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་གྱི་དམིགས་བསལ་

ནི་གནས་མཚམས་པོ་ཆེར་མ་གྲུབ་ན་དཀྱིལ་ལམོར་བ་དང་མཚམས་གདན་ནས་མ་བཅད་པ་
 ཡང་བྱའོ། །གནིས་པ་དེན་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་འདུག་ལྟེ་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་མགྲོན་
 པོ་མི་སྤྱོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་
 ནི་ཆེས་བཙུལ་འཛམ་མེ་མཐའི་གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ནི་མ་ཤར་བའི་
 འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཀྲའིས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཆེས་གྲངས་གང་ཡང་རུང་བ་ལའོ། །
 བཞི་པ་ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་ནི། གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་མོ་མོ་མར་བའི་མདོ་གདོན་དགོས་ཀྱང་། གླུ་མི་
 འདོད་ན་ རྒྱལ་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ལྟེ་ཞེས་མོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བདོན་ལ། མདོར་བསྐྱུས་པས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་གྱི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་ཆོགས་བཅད་གདོན་པས་གསེས་སྤྱོད་འབྱུང་
 བོ། །དགོ་ཚུལ་གྱི་གསེས་སྤྱོད་ལྟགས་ནས་པར་བཞག་པས་བྱ་ཞིང་། དགག་དབྱེ་བྱས་
 པས་ཀྱང་གསེས་སྤྱོད་གི་དགོས་པ་འབྱུང་བོ། །ཡོངས་དག་ཕུལ་བ་དང་། གསེས་སྤྱོད་བྱེན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཀྱང་གསེས་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ནིས་པ་ཁེགས་པའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གསེས་སྤྱོད་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཆེས་བཙུལ་ལྟ་ལའོ་ཞེས་
 པའི་རྒྱུ་ཀ་ལས། ཆེས་བཙུལ་ལྟེ་ཞེས་སྒྲོས་པས་བརྒྱུ་བཞིའི་གསེས་སྤྱོད་ཡང་བསྐྱུས་ནི་གསེ་
 སྤྱོད་བརྒྱུ་བཞི་པ་དེ་ནི་ད་ཆེས་བཙུལ་ལྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མར་དོའི་སྐབས་བྱེད་པ་དེ་ལ་
 བར་སྐབས་སུ་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་ལྟེ་རེས་འགའ་ཆེས་བརྒྱུ་གནས་བཙུལ་བརྒྱད་དུ་འཕྲོས་
 ཉི་ཆེས་བརྒྱུ་བརྒྱན་ཆད་པ་འོང་། དེས་མཚོན་ནས་རེས་འགའ་ཆེས་ནི་ཤུ་བཞི་ལས་ནི་ཤུ་
 ནུག་དུ་འཕྲོས་ནི་ཆེས་ནི་ཤུ་ལྟ་ཆད་པ་འོང་ཡང་ཡར་དོའི་ཆེས་བཙུལ་ལྟེ་ཁོ་ན་ཆད་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཆེས་བཙུལ་ལྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆེས་བཙུལ་ལྟེ་ཡིན་ཡང་གསེས་སྤྱོད་
 བརྒྱུ་བཞི་པ་ཞེས་བརྒྱད་པ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བར་སྐབས་སུ་ཞག་གཅིག་ཆད་པས་འདི་གཞི་ནི་ན་

ཕས་མཐར་ཆགས་སུ་བཅིས་པའི་ཞག་བརྒྱ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་རེག་
 ན་ཞེས་པ་ནི་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་དང་མངེས་པ་དང་ལྷུང་བྱེད་དང་སོ་སོར་བཤགས་བྱ་ནི་ས་
 བྱས་གདོན་པ་སྟེ་དུག་གི་བཞི་པ། ལྷུང་ལྷུང་ལ་རེག་ན་དེ་ནི་ཕལ་ཆེར་བྱས་ཐིན་ནས་འཕྲོ་
 འཛོག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྱུ་བན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བྱ་ཞེས་
 ལྷུང་བ་བྱིན་ཚོབ་པའི་དོན་ནི། སྱིར་ལྷུང་བ་ལ་འཛོམ་པ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱིར་འཆོས་པའི་
 རྒྱན་མ་འཛོམ་པ་དང་། རྒྱན་འཛོམ་པ་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའམ། དེ་ལྟར་དམ་
 འཆའ་བའོ། །འདིའི་སྒྲི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 དགོས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེར་མ་དག་ཀྱང་རྒྱན་
 ལ་བརྟེན་པའི་ནིས་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་དེ། ལས་
 ཀྱི་གནས་སུ་མ་འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དགོ་སྒོང་
 ཆོས་འདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རྟེན་
 ཆོས་ལྡན་ལྡན་དེ། ཕམ་པས་མ་གོས་པའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཐྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་
 པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ལྷུང་
 བ་དང་། དངོས་སུ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་རྒྱན་དང་མི་ལྡན་པའོ། །ཁ་མ་ནི་ཕྱིར་འཆོས་པའི་
 ཡུལ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གངས་མ་ཆང་བ་དང་། ཡུལ་དང་ལྷུང་བ་མཐུན་པ་དང་།
 ཀམ་གཏོ་ལས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚོད་བར་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་ནི་གང་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ནི་ལྟར་བར་འགྱུར་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ། ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཀམ་གཏོ་ལས་ལྷུང་བ་དེ་ནི་གང་ཡིན། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་
 ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེས་མོགས་ཀྱིས། དེས་པ་ནི་ད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀམ་གཏོ་ལས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་

བལ་ཡིད་གཉིས་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ཆད་པའི་ལས་སྡོན་དུ་མ་
སོང་བ་དང་བདུན་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱུན་མེད་པས་ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བ་གང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལྷུང་བ་ཆོས་
བཞི་ལྟར་དེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འདག་དུ་རུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ལས་པ་དང་བཅས་ཀྱི་ལས་
གཞན་པའི་ལྷུང་བ་ལྟེ། ལས་པ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་ཤིང་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བ་མི་འཆགས་ཏེ་དངོས་སུ་བྱིར་
བཅོས་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད།
དོན་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། གཞི་དེ་ལས་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ། དང་པོ་གསུམ་
ལས་གཞན་དུ་ན་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་དང་། ཐ་མ་ལས་གཞན་དུ་ན་བྱིན་རྒྱབས་
མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ལྷུང་
བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་སྐད་སྐད་ཀྱི་ལས་ལྷུང་བ་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་བྱུན་མོང་དུ་བྱིན་བརྒྱབ་པ་ནི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུས་པ་ན་ལྷུང་
བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དེའི་ཆོ་ག་གང་ཟག་གིས་བྱིར་འཆོས་པའི་རྒྱུན་འཛོམས་པ་ཡང་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ་དགེ་འདུན་འགོར་བ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བྱུང་
པས་ནི་རུང་ན་མོལ་སྐད་སྐད་ལན་ཅིག་གིས་སོ། །ལས་བྱུང་པས་ནི་སྐད་སྐད་ཞེས་པ་སྤངས་
དེ། སྐད་སྐད་ལན་ཅིག་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲག་པའམ་ངག་དུ་བཅོད་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་ཐོས་
པར་བཅོད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མ་གྲུབ་ན་ཞེས་སོ། །བཞིར་མ་ཆང་ན་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་གསེར་མེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཟུན་དོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་

དང་པོ་གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དགོས་པ་ནི་གསུང་མ་བྱས་པའི་ནིས་པ་ཁེགས་
 པ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གནིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་གྱི་མདུན་
 དུའོ། །གནིས་པ་དེ་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ལྟ་བུ་ལྟར་བཤད་པ་
 དང་གཞན་འདྲ་བ་ལ། དང་པོ་བསྐྱེད་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་ལྟར་པ་དང་།
 ཐ་མ་ནི་མཐུན་པའི་གསུང་དངོས་ནི་དབྱེད་པའི་རྒྱན་དང་མི་ལྟར་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
 གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་ནི་ཉི་མའི་དུས་སུ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་དུས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་སོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་
 གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 རྩ་བ་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་སྤྲུགས་ནས་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་
 བཞེད་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་ནན་པས་གཞོན་པ་ལ་བཞེད་ན་ཡང་སྤྲུགས་རྒྱུ་སྐྱབ་སྟེ། །རང་
 གཅིག་ཕུས་བྱིན་གྱིས་སྦྱོར་ན་སྤྲུགས་ཞེས་སྤངས་ཏེ། འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་དག་བཅོས་པར་བསམས་ནི་
 བཞེད་ཅེས་བཤད་དོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་མ་བཞུན་པ་ལ་མདོན་པར་དང་པོ་རྒྱ་རྣམས་ལ་བསམས་ནས་ལྟ་རྣམས་དགོངས་
 སུ་གསོལ་ཞེས་བཞེད་པའོ། །མཐུག་ནི་བཞེད་ཡུལ་ཡོད་ན་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བཞེད་
 པའོ།

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བཞིར་མཚང་ན་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱད་དེ་ཞེས་པ་ བདེ་ལ་
 ལུང་དང་འགྲེལ་བ་དག་ལས་བཤད་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ལས་ཁུངས་སུ་དངས་པའི་ ལུང་མ་སོ་ལས་དྲོ་
 ལ་བབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་དྲོ་ལ་བབ་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅེས་
 མོ། །རྒྱ་ལས་སྐྱེད་ངས་མ་ཤར་རྒྱན་ཆད་དུ་བསྐྱད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་མཚོན་པ་

ཅམ་སྟེ། ཆེས་བཙེ་བུ་དེ་ལ་གནས་དེར་གྱིས་དགེ་སྤོང་གཞན་མི་འོང་བར་ངེས་པ་ཐོབ་
 པ་ན་གསེས་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བ་པའོ། །འབྲེལ་ཚུང་ལས་སྤྱོད་ངས་ཤར་གྱི་བར་ལ་བསྐྱད་
 ཅེས་བཤད་པ་ནི་སྤྱོད་ངས་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་བསྐྱད་པ་སྟེ། སྤྱོད་ངས་ཤར་ཟིན་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཀྱང་མི་ཡན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པས་པ་ནི་མ་ནམ་གྱི་དྲི་ཀ་ལས་ཁྱེན་བྱུང་ན་ནི་མ་འཆར་གཤི་ཆེན་
 གསེས་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པའི་རེ་འཆུང་རོ་ཞེས་གསུངས་ནི། དེ་མ་ན་ཁྱེན་བྱུང་ན་སྤྱོད་ངས་དང་པོ་དང་བར་པ་ཤར་
 ཡང་ནི་མ་འཆར་གཤི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ནི་མ་པའི་གསལ་བ་བྱེད་པ་ལོ་ནའོ། །བཞིའི་དགག་དབྱེ་ཡང་
 ཞེས་པ་ནི་དྲི་ཀ་ལས་དགེ་སྤོང་བཞིས་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །དགག་
 དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས་སང་པོ་ད་ཚུན་ཆད་ནས་ཆེས་གངས་ཆད་བར་བྱའོ། །
 འོན་ལྟར་བཞི་ལས་གང་ན་དགེ་སྤོང་བཞི་གནས་པར་ནི་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ལ་དགག་
 དབྱེ་བྱས་སོ། །དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དགེ་སྤོང་ནི་བསྐྱོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 བསྐྱོས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགལ་སྔ་མ་ན། དྲི་ཀ་ལས་དགེ་སྤོང་བཞིས་དགག་
 དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གསུངས་པ་དེ་ངེས་དོན་དུ་བཟུང་སྟེ། །ལྟར་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་དགེ་སྤོང་བཞིས་དགག་དབྱེའི་དངོས་གཞི་འཆགས་ཀྱང་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་དྲི། དེ་ཡང་བསྐྱོ་བའི་ཆོག་མི་ཆད་བའི་བྱིར་དང་། ལས་གཞིའི་ འགྲོ་བའི་བྱིར་གནས་
 པ་ཞེས་པས། དྲི་ཀ་ལས་དགེ་སྤོང་གསུམ་ལ་དགེ་སྤོང་གཅིག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱར་མི་རུང་
 བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུང་གསལ་གསུམ་མཐུན་དཔག་ཆད་བྱེད་དམ་ཞེས་པ་
 ནི་ལྟར་གཞི་ལས་སྤྱོད་ལྟེ་བསྐྱུར་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འགྲོ་བའི་བྱིར་
 གནས་པ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ལུགས་གཉིས་དྲི། ལྟར་གཞི་ལས་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དང་སྟེ་
 གནས་སྤོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲོ་བའི་བྱིར་གནས་པ་ཞེས་པའི་

སྤྱི་ཀ་ལས་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གང་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཤད་དོ། །བཤད་ལུགས་གཉིས་ཀ་རུང་སྟེ། རྒྱུན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡོད་ན་ཞེས་མདོ་
 འོག་མ་དང་ལུང་གི་བཤད་ལུགས་དེ་མཐུན་ནོ། །འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞུག་མར་
 གནས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་། གློ་བུར་འོངས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་། འདྲེན་
 མར་གནས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གཞུག་མར་གནས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་པ་ན་དགེ་
 སྤྱོད་གཞུག་མ་གནས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ན་སྤྱི་མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་གཞུག་
 མར་གནས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན་འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་
 གཞུག་མར་གནས་པ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་འདྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་
 ཁ་ཅིག་གིས་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་པ་ན་གློ་བར་དུ་འོངས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ན། སྤྱི་
 མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན། འདུ་བ་མཐུན་
 པ་ཞེས་བྱ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞུག་མར་གནས་པ་དང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་འདྲེན་མར་གནས་
 པས་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་པ་ན་གཞི་བའི་དགེ་སྤྱོད་དང་མགྲོན་པོའི་དགེ་སྤྱོད་འདྲེན་མར་གནས་
 པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་པ་ན། སྤྱི་མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་འདྲེན་མར་གནས་པའི་
 ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན། འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བ་མཐུན་གསུམ་པོ་
 དག་ལ་ཡང་ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱ་འོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྒྲོས་པས། སྤྱིར་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་
 པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་ནམས་ནི་གཞུག་མར་གནས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་འོངས་པ་ནམས་ནི་གློ་བུར་
 དུ་འོངས་པ་སྟེ། འདུ་བ་མཐུན་པ་དག་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་ཤུགས་
 གྱིས་བཞུན་དོ། །དུས་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ འདི་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་

པ་ནི་འདི་གཉིས་ལས་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱ་མར་སྤྱད་ནི། འདི་གཉིས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་ནི། དགོ་ ཉིན་ཞག་ཁྱ་མ་ལ་གམོ་སྤྱོད་བྱས་པའི། སྤོང་ཁ་ཅིག་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་ལས་ཆེས་བཅོ་ལྔར་བྱེད་པ་ཆེས་མང་ན་མང་པོ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་ལ། མཉམ་
 པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཉིས་མར་གནས་པ་ནམས་ཆེས་བཅོ་ལྔར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཉིན་ཞག་
 ཁྱ་མ་ལ་གམོ་སྤྱོད་བྱས་ཟེན་པ་དེ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་གམོ་སྤྱོད་བྱ་དགོས་པར་ངེས་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བསྟན་ནི། ཆེས་བཅུད་ བྱམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སྤྱོད་པའི། མ་ཁན་པོ་ནམས་འགྱུར་ནི། བཅུ་
 བཞི་སྤོབ་མ་ནམས་པར་འགྱུར། བཅོ་ལྔ་ལྔ་བས་ཁྱེན་ནམས་འགྱུར་བས། རི་ཕྱིར་དུས་
 ཆོག་ས་ དེ་ནམས་སུ་བྱམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་འདོན་པ། སྤྱང་བར་བྱ། ཞེས་བྱམ་ཟེ་དག་གིས་སྤྱས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ནི། བྱམ་ཟེའི་ལུགས་དེ་ལས་ལྗོག་
 སྟེ་གསུངས་པ་ནི། ཆེས་བཅུད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་རྒྱུ་མོ་ཆོས་མ་ཉན་ཞེས་སོ།
 མ་གལ་ཟེད་པར་ཆོས་ཉན་པ་ན་རྒྱུད་དང་རར་འབབ་པ་ན། དེར་ཆོས་སྤྱོད་དང་ཉན་པ་དག་གི་འཕྲོད་པར་
 མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་ རྒྱ་གར་གལ་མི་གསལ་ཡང་། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་ཆོས་
 འཆད་པ་དོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཁང་པར་འཕོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོད་ཅིག་ཅེས་བཤད་དོ། གལ་
 ཉི་མ་ཡིན་ན་ལྗོག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་ཅི་བྱབ་བྱབ་ཀྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། སྤྱོད་པ་དོར་བ་ནི་ཅིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་བྱེད་དང་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་ལྟག་རེ་འབྱུང་བར་བཅི་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ནས་བཅི་བའི་
 གཞུང་ལུགས་ཡིན་ནོ་འདུལ་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་རགས་རིམ་ནས་བཅི་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་
 ཉི། རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞེས་སོ། ལུང་གླིང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོ་དག་ནི་ལོ་གསུམ་
 གསུམ་ཞིང་བཤོལ་འདོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། རི་ཡང་བཅི་ལུགས་ལ་རྒྱ་གར་

གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་མོ་རྒྱ་དྲུག་ལ་ཞག་ནི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལས་མེད་པས་ཞག་ལྷག་པོ་དྲུག་དང་དབྱར་
 ནི་མ་ལྷོག་མཚམས་སུ་ཞག་ག་ནིས་དང་དགུན་ནི་མ་ལྷོག་མཚམས་སུ་ཞག་ག་ནིས་དེ་ལོ་
 གཅིག་ལ་ཞག་ལྷག་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་བས། ལོ་གསུམ་ལ་རྒྱ་བ་གཅིག་ལྷག་སྟེ་བཤོལ་རྒྱ་བ་
 གཅིག་དོར་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལིའི་རྒྱལ་པོ་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ནི་ཤུ་ལ་དེའི་
 སྐད་ཅིག་གོ། །དེ་སུམ་རུ་ལ་ཐང་ཅིག་གོ་དེ་སུམ་རུ་ལ་ཡུད་ཅམ་གཅིག་གོ། །དེ་སུམ་རུ་
 ལ་ནི་ན་ཞག་གཅིག་དུ་བརྩི་བ་ཡིན་ཡང་། འོན་ཀྱང་ནི་ན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་ནི་ཤུ་
 རྩ་དྲུག་དང་ཐང་ཅིག་ལྷ་ལས་མའདའ་བས། ཞག་རེ་ལ་ཐང་ཅིག་ནི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བཤོལ་འབྲུང་
 རོ། །དེ་བསགས་པས་རྒྱ་བ་རེ་ལ་ཡུད་ཅམ་ནི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བཤོལ་ཡོད་པས། རྒྱ་བ་གསུམ་
 ལ་ཡུད་ཅམ་བདུན་རུ་རྩ་ལྔ་ལྷག་སྟེ། དེས་ན་རྒྱ་བ་གསུམ་གསུམ་ལ་ཞག་ཐུང་དང་གསུམ་
 གསུམ་གྱི་བཤོལ་འབྲུང་བས། རྒྱ་བ་དྲུག་དྲུག་ལ་ཞག་ལྷ་ལྔའི་བཤོལ་འབྲུང་སྟེ། དེས་
 ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་བརྒྱའི་བཤོལ་འབྲུང་བས། ལོ་གསུམ་གསུམ་ལ་རྒྱ་བ་ལྷག་མ་རེ་རེ་
 འབྲུང་ཞེས་སོ། །ལྷས་སྤྲོ་ཚོགས་བསྟན་པ་ལས་བྱའི་ལོ་ལ་དགུན་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ག་ནིས།
 བྱི་བའི་ལོ་ལ་དབྱིད་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ག་ནིས། ཡོས་བྱའི་ལོ་ལ་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ག་ནིས། ཉའི་
 ལོ་ལ་སྟོན་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ག་ནིས་འབྲུང་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འབྲིང་པོ་སྤྲོ་མ་བཤོལ་རྒྱར་
 བྱ་ཞིང་། བཤོལ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཞག་སུམ་རུ་བྱབ་པར་ངེས་ནི། ལོ་གསུམ་གྱི་བཤོལ་ཞག་
 བརྒྱ་ཚན་གསུམ་ལ་ཞག་སུམ་རུ་ནི་ད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཤོལ་
 གྱི་རྒྱ་བ་བྱབ་མི་བྱབ་ནི་དངོས་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འབྱང་སྟེ། རྒྱ་ཀ་ལས་དབྱར་དགུན་འབྲིང་བྱབ་
 སྟོན་དབྱིད་འབྲིང་མི་བྱབ་ཅེས་གསུངས་པས།

ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོན་དབྱིད་འབྲིང་པོ་ག་ནིས་གྱི་དངོས་རྒྱ་མི་བྱབ་པ་བཞིན་དུ་བཤོལ་

རྩ་ཡང་མི་ཐུབ་པ་སྟེ་གསེས་པུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལོ་གསུམ་གྱི་བཀོལ་
 ཞག་བཅུ་ཚན་གསུམ་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ལས་མེད་པར་སྒྲིབ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །
 མཚམས་སུ་མཚམས་གིས་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་ངོ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གསུམ་སྟེ། ཚེ་ག་
 མཚམས་གཞན་དགྱིལ་ལའོར་བ་དང་། བདག་པོ་མཚམས་གཞན། དགེ་སློང་མའི་དབྱར་
 ཁང་དག་དང་དངོས་པོ་མཚམས་གཞན་ཁྱོན་པ་དག་ལ་ནི་རུང་ངོ་། །ལས་གྱི་ཚེ་གས་ས་
 གཞི་མཚམས་ས་བཅད་པ་སྟེ་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་མཚམས་བུ་རྒྱུད་གང་ཡང་ས་བཅད་པ་ཉིད་
 དུ་ཚེ་གས་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཚས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བ་གནད་བ་མི་
 འཆགས་ཏེ་ཚེ་གས་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་སྟོས་པའི་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་འཆགས་
 པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་གཞི་མཚམས་གནད་ནས་ས་བཅད་ཀྱང་གནད་དང་ནད་པ་ལ་མི་འབྲལ་བའི་
 གནད་བ་ནི་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ནི། །འདི་ནི་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་ཅན་དང་
 གཙོ་བོ་ཞེས་པ་དང་རྒྱུད་དུ་གསེས་པུང་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དགའ་ཞིང་དད་པར་འགྱུར་བའི་དབང་
 གི་ནི་གནད་བ་གཉིས་སོ། །དེའི་འོག་ས་གསུམ་ནི་ཡོངས་པའི་ཆེ་ན་གནད་བ་གསུམ་སྟེ།
 ཡོངས་པའི་ཆེ་ན་བྱིས་པའི་རྒྱུད་དུ་འགགས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཚེ་གཞུས་
 སུ་བསྒྲགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཡོངས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྒྲུར་
 ཏི། འདི་གསུམ་ནི་ལུང་མིལ་བུ་ལས་དགེ་སློང་ཚམས་རྒྱན་པས་བཅོམ་པའི་བྱིང་གཞི་ལས་
 སོ། །གཞན་པས་པ་བར་ལྷག་ས་ནམས་གདོན་པར་བརྩམས་ནས་ས་རྩོགས་པ་ལ་ གསེ་
 སྒྱུད་ མི་འཆགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀུམ་ཤཏྱ་ལས་འགོ་བརྩམས་པའི་སྟེ་ཚན་
 རྩོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་ས་རྩོགས་ན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟུང་
 ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་འཆགས་ཀྱང་། དེ་ནི་བྱིང་གཞི་གདོན་པ་དང་གསོལ་བ་ལ་ཉེས་

མེད་མི་འཆགས་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །ནཱ་ལཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་
གསོ་སྦྱང་གི་གཞིའི་ནཱ་པར་ལཤད་པའོ། །

༡༽ དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་དེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་
སྒྲི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དབྱར་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་དགུ་སྟེ། དངོས་
ཀྱི་དགོས་པ་གཅིག་དང་། བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི་དབྱར་གནས་མ་
བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ དབྱར་མ་གཞི་ལ་སྟོན་ཆགས་མང་དུ་རྒྱ་པའི་དུས་སུ་
འཛོལ་དུག་མང་དུ་བྱས་ན་སྟོན་ཆགས་ལ་གནོད་པས། སྟོན་ཆགས་ལ་གནོད་པ་སྦྱང་བ་དང་། ལུང་ལས་
ལུ་ཐིགས་འབྱུང་བར་གཞུངས་པ་བཞིན་དུ། གཞན་དག་མ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང་། དབྱར་ཆར་རྒྱང་གི་དུས་སུ་
རྒྱ་འབྱུལ་མང་པོ་བྱས་ན་རང་གི་ལུས་སྟོན་ལ་གནོད་པ་ལས། ལུས་སྟོན་ལ་གནོད་པ་སྦྱང་བ་དང་། དོན་
དང་བྱ་བ་ཉུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གསུམ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
བ་དང་། གནས་རལ་བ་དང་གྲུམས་པ་འཚོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་
དང་། ལྷ་བརྒྱུང་འབྱུང་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་
པོ་གནས་གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་བ་ལ་དུག་ལས། ཡན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱན་
ནི་བར་གནས་ཤིང་གནོད་པ་དང་མི་ཡན་པའི་རྒྱན་ནི་བར་མི་གནས་པ་དང་། ལྷག་བསྐུལ་
བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྦྱིད་པ་ནི་དང་མེལ་བ་ནི་དག་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱིད་
པ་ནི་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཡན་པ་དང་བདེ་བའི་མཐུན་རྒྱན་མ་ཆང་

བས་དབྱར་གནས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་པ་སྟེ། གཡོགས་པར་དགོས་པ་མི་མདུན་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་
 ར་གནས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
 མར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ གནས་པ་དང་དུ་མར་པར་འགོ་ཚུར་འགོ་བྱེད་ཅིང་།
 དོན་བྱ་བ་ཉུང་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྟོ་སྟེགས་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ན་དགོས་པ་ཅི་དང་སྟོ་སྟེགས་ཅི་དང་པ་ཅི་དང་བཅས་
 པ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཞན་དུ་ན་ཡོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གཞན་ལ་བུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྟོ་
 ཁང་དང་ཐེམ་སྒྲིལ་གྱི་སྟོ་ག་དང་བྱམས་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་གཞན་ལ་
 གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་
 ལ་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་པའི་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་དང་གྲུ་ལ་ནང་དུ་འབྱམས་པ་ཅི་དང་དུ་ཤེས་
 ར་མི་འཆགས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཐ་དད་པ་ཅི་དང་ཡིད་ལ་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་བ་ནི་དགོས་པ་ཆོས་
 བདུན་ལྔ་གྱི་མདུན་དུ་འོ། །གསུམ་པ་དེན་གང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་བ་ནི་
 ཆོས་ལྔ་ལྔ་ལས། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་སྟེ། རྗེ་པ་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་
 པར་ཁས་སྐྱེད་ཞེས་པ་དང་། རྗེ་པ་ལྔ་ཆར་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ལྔ་འི་རྗེ་པ་གང་དང་
 ཡང་མི་ལྔ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་བ་བར་མའི་དགོས་པ་དང་ལྔ་པས་ཀྱང་། དབྱར་གནས་པར་
 ཁས་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྗེ་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལྔ་ཆར་པ་ལ་སྟོར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་

དག་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁན་པོས་རབ་ཏུ་ཐུང་བྱིན་ཡང་སྒོར་དཔོན་གྱིས་དགོ་ཚུལ་
 གྱི་སྒོམ་པ་མ་ཐོག་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་སྤིད་དེ་དེས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་
 བར་རིགས་སོ། །དབྱར་གནས་པའི་མཐུན་སྦྱོན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བསོད་སྒོམས་དང་སྒྲན་
 སྒྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནམ་པར་བརྟམས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་གནས་པར་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་
 དང་། གནས་ནས་མ་ཐུང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་
 རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་བཞི་དབྱར་
 རྒྱ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱར་རྒྱ་ལྗིང་པོའི་ཆོས་བརྩ་དུག་གཤམ། དབྱར་ཐ་རྒྱུད་གི་ཆོས་བརྩ་
 དུག་ལ་སྟེ་ཆོས་བརྩ་དུག་ བྱར་རྒྱ་ལྗིང་པོ་ཉ་ལེ་ཕྱི་ནིན་ ལའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 སོ། །ལྔ་པ་ཡུན་རི་སྤིད་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་བཞི་རྩ་བ་གསུམ་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དུག་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་བཞི་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞག་བརྩུངས་རྩ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནས་
 རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། ཉི་མ་རྩ་མ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་བརྩ་དུག་ལ་རི་ལྟར་
 སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །གཉིས་
 པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གནས་མལ་དང་། གང་ཟེག་སྟ་གོན་བྱ་བ་དང་། དེས་ཚུལ་གྱིང་གི་བམ་
 པོ་ཀན་རིམ་དུ་བཞག་སྟེ་བྱིམས་སྟ་བཅའ་བ་བཟོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བྱ་བྱིང་
 ཚུལ་གྱིང་བྱིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་གནས་དང་མལ་ཆ་བསྐྱབ་
 པ་དང་། གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གྱུར་པ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་བརྩ་
 དུག་ལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བཞི་ཡུལ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཀན་ན་ཕུག་འཆལ་

བ་དང་། འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་སྤྱད་ལམ་བསྟེན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྤྱགས་
 ལན་གསུམ་བཅོད་པ་སྟེ། མཐུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །བདུན་པ་དབུར་
 གྱི་དམ་ཆོག་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བ་ལ་དུག་སྟེ། དམ་བཅའ་དང་གནས་སུ་འབྲེལ་བར་བྱ་བ་དང་།
 དབུར་གྱི་ནང་དུ་འབྱུག་ལོང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ནང་དུ་ དབུར་གྱི་ཁྱིམ་ས་སུ་བྱ་བ་
 བཅོད་པ་ལམ་གསུངས་པ། ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ རྟེན་འདི་ནི་དོན་གྱི་བསྐྱུང་བའོ། །
 གནས་རལ་པ་དང་འབྱུང་པ་བཅོས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་ན་ཡང་མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་
 དུ་ཞག་བཞེ་བུ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་མི་བྱ་བར། གནས་དེར་ཡུན་ནི་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་།
 དབུར་གྱི་ཚུལ་འབྲེལ་བ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་དངོས་སྤང་བ་དང་།
 འབྲེལ་བའི་སྤྱི་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བྱེད་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་
 སྤྱི་རིངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཚུལ་ནང་
 དུ་རྟེན་པ་བཞོད་པ་སྤྱིང་བ་ནི། བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་བསྟེན་ནོ། །ཚུལ་
 ནང་དུ་སྤྱིང་བརྟེན་བྱེད་པ་སྤང་བ་ནི། ལུང་གཞི་ལས་སུས་ཀྱང་དབུར་གྱི་ནང་དུ་སྤྱིང་བརྟེན་
 མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ནང་དུ་ནན་ཏུ་བྱེད་པ་སྤང་བ་ནི། གནས་པར་ཁས་
 སྤངས་པ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་སྤང་བར་མི་བྱ་བ་ནི་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྤྱི་སྤྱགས་ཙམ་འཕྱ་བའི་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུར་གནས་པར་
 ཁས་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །དེ་སྟོབས་པ་བསྟོ་བར་བྱ་ཞེས་པས་གནས་མལ་སྟོབས་པ་པོ་
 བསྟོ་བ་བསྟེན་ནོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་མལ་སྟོབས་པ་པོ་
 བསྟོ་བའི་དགོས་པ་ནི། མ་བསྟོ་བར་སྟོབས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། ལས་གྱིས་
 བསྟོ་བ་པས་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟོ་བའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་

དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྟོ་བ་ནི། ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྔ་པ་བསྟོ་སྟེ། སྟོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་
 བ་བསྟོ་བའི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྟོ་བ་ནི། དག་
 འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྟོ་བ་ནི། སྟོར་དངོས་
 མཛུགས་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྟོར་བ་སྟོ་བ་འདྲི་བ་དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
 དང་། མཛུགས་ལས་ཀྱི་མཛུགས་སྤྱད་བརྗོད་པ་འོ། །བཞི་པ་བསྟོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཞུང་
 དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དེ་སྟོབས་པ་བསྟོ་ཞེས་སོ། །དང་པོར་
 སྟོན་པའི་སྟངས་ཞེས་བ་ནི། རྒྱ་ཀ་ལས་གནས་ཀྱི་གཞི་སྟོབས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
 གནས་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྟོབ་པ་བསྟོན་ནོ། །འདིའི་སྟེ་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་དགོས་པ་ནི། དག་འདུན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་འོ། །གཉིས་པ་བསྟོས་པའི་
 དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བསྟོབ་པ་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་ རྒྱ
 སྐབས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་ཕྱིས་པ་དང་སུ་ཞེ་གསལ་ལ་དག་སྟོང་ཀུན་གྱི་གནས་མལ་གྱིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་།
 ཅ་ལྟུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ ཅ་ལྟུང་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་གོས་པ་དེ་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་པ་མི་དབང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། དང་། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་ རྒྱ་གནས་ནས་ཕྱུང་ན་ཆོས་ཟང་ཅིང་མཐའ་དག་གིས་སྟངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། དང་། ལྷ་བ་དང་སྟོད་པའི་སྟོན་ས་ཆོས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་གྱུར་པ་ རྒྱ་བྱེ
 བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དང་འདྲོ་ཞེས་གསུངས་པ། དང་། འཐབ་
 ཀྲོལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ རྒྱ་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱིས་གནས་མི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ། དང་། ཕྱིས་
 འབྱུང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་ རྒྱ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་མི་བསྟོ་ཞེས་གསུངས་པ། དང་། དབྱར་
 གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ རྒྱ་ཀ་ལས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤང་ན་གནས་མལ་དོད་པར་བྱ་ཞེས་སྤར་བའི་ཁས་ལེན
 ན་ཞེས་མཐའ་དགོངས་སོ། །དང་། མཚན་མཐུན་པ་སྟེ་ མཚན་མི་མཐུན་པ་ན་མས་གནས་གཅིག་དུ་དབྱར་ལྷོ་ལ་

དུ་འདུག་པ་མི་རིག་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་མཇུག་ནི་དེ་ལོ་ལོ་འདུག་ཏུ་གཞུག་ལག་ཁང་གྱི་ནོར་ནོ། །གནས་མལ་གྱི་ག
 བ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ན། ཚོས་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པ་གནས་བསྟུན་པ་པའི་ཡུལ་ལོ། །མལ་
 ཆ་བསྟུན་པ་པའི་ཡུལ་ནི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཛོེ་ཅན་མ་ཡིན་ རེ་མཛོེ་ཅན་གྱིས་དགེ་འདུན་
 གྱི་གནས་མལ་ལ་སྟུང་པར་མི་བྱུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །པ་དང་། གནས་མལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་མི་གཙང་པས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་མི་སྟེན་ནོ་ཞེས་གསུང་
 རོ་དེ་ལྟར་ན། ཚོས་བརྒྱ་ལྔ་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྟུན་པ་པའི་ བསྟོས་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་སྟེ་མ་བསྟོས་པར་མི་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྟོབས་
 པ་ནི། ཚོ་ག་ལས་དགེ་འདུན་ལ་གནས་མལ་གྱི་བསྟེན་ཞེས་གསུངས་པས། གནས་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་
 ཡིན་པ་དང་། །བདག་པོ་དགེ་འདུན་དབང་བ་ཡིན་པ་ རེ་སྟབས་གྱིས་སྟབ་ཅིང་གནས་མལ་བསྟུན་
 རས་ཁྱིམས་སུ་བཅའ་བ་བཅོད་པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་མོངས་སྟུང་པར་མི་བྱུ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དང་། རང་གཞན་ལ་བྱུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་མལ་ཡིན་ རེ་སྟོ་ཁང་དང་ཐེམས་སྐུས་
 གྱི་སྟོག་དང་བྱུམས་མི་འཁོད་ཅེས་གསུངས། པ་དང་། རྟན་པ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་ རེ་རྟན་པ་འདུག་
 པའི་གནས་ཁང་གཞན་ལ་མི་སྟེན་ཞེས། པ་དང་། སྤར་བསྟུན་བྱེན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །བཞི་པ་
 དུས་གང་གི་ཆོ་བསྟུན་པ་པའི་ རྒྱ་སྐར་མ་ཤར་བ་སྟེ། ལུང་སིལ་བྱུ་ནས་སྐར་མ་ཤར་ཡན་
 ཆད་མལ་སྟན་མ་བསྟོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་ཀྱང་
 གནས་མལ་ལེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟུན་པ་པའི་ རེ་མིག་ཐོགས་
 ཏི་མདུན་དུ་འདུག་ནས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཅོད་ཅིང་བསྟུན་པ་པའོ། །ཡན་ལག་
 གི་དོན་ནི་གནས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདོད་ན་བསྟུང་བ་ ལར་བྱུང་ལར་དུ་ཚད་པས་བསྟུང་
 བ་མི་བྱུན་པ་དང་ཆོག་གཉིས་ལ་ནི་མི་སྟེན་ཞིང་འོག་མལ་སྟེན་པ་རེ་འདོད་ན་པསྟུང་། ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་བསྟུང་

བ་དང་མི་བསྐྱང་བ་གཉིས་དང་མི་སྦྱིན་བ་དང་སྦྱིན་བ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱང་བ་བཞི་ནི་སྐྱར་
 ལྷུང་བ་ཟེད་འབྲེལ་མེད་གྱི་སྐྱབས་དང་འདྲོ། །མཚན་མོ་ གནས་ཁང་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པ། གནས་
 མལ་མི་བསྐྱོའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་སིལ་ཕུ་ལས་སྐྱར་མ་ཤར་པན་ཆད་མལ་སྐྱན་མ་བསྐྱོ་ཞིག་
 ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་ག་ཞི་ལས་ནི། མཚན་མོ་སྟོད་འཁོར་པན་ཆད་མལ་
 སྐྱན་མ་བསྐྱོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོད་འཁོར་པ་ནི་མཚན་པ་ཅམ་མོ། །ཆོས་དང་
 མཐུན་པའི་དོན་དུ་ཞག་འདུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དབུར་གྱི་ཚུལ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བརྟན་ཏོ། །འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་
 ནི་དབུར་འདྲལ་བའི་ནེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཆོ་གས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བཅས་པའི་
 ས་མཚམས་ཟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་དོན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་ནི། ཆོས་ལྷ་ལྟན་གྱིས་ཏེ། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ལྷུང་བ་དང་། དབུར་
 གནས་པར་དམ་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དབུར་གནས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའམ་ཁས་མ་
 སྐྱངས་ཀྱང་དབུར་གནས་པར་དམ་བཅས་ཏེ་གནས་ན་དེས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་ཏེ།
 ཁྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དགེ་
 སྟོང་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་མདུན་དུའོ། །གསུམ་པ་གནས་གང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གང་
 དུ་དབུར་གནས་པའི་མཚམས་གྱི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་འཆགས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དབུར་གྱི་མཚམས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཆོ་ག་མི་འཆགས་སོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མཐའི་ཞག་

རྒྱལ་གྱི་གོང་ཡན་ཆད་དེ། མཐའི་ཞལ་རྒྱལ་ལ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུན་ཐུན་དུ་ཉིད་ལས་མ་ལུས་པས་བྱིན་རྒྱལ་མི་འཆགས་
 པར་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །ལྷ་པ་ཡུན་རི་སྤྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གནང་པ་
 མ་ཐོབ་པས་ ལུང་མེལ་བུ་ལས་བརྒྱན་པ་ཞལ་གཅིག་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་མཚམས་གྱི་སྤྱད་རོལ་དུ་མཆི་བར་
 རུང་ངམ། ལྷ་པ་ལི་རུང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་ཞལ་གཅིས་མཇལ་གསུམ་མཇལ། ཞལ་བདུན་ཚུན་
 ཆད་དང་། གནང་པ་ཐོབ་ན་ཞལ་བཞི་བཅུ་ཚུན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སོ། །འདི་མཐར་
 ཐུག་པའི་མཐའ་ནི་ཞལ་བདུན་ཚུན་ཆད་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ནི་ཞལ་བཞི་
 བཅུ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། འདི་
 ཉིད་ལས་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་སོ། །བདུན་པ་
 ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྦྱར་བ་ནི་
 ཡུལ་དེ་བསྐྱབ་པ་གན་ན་ཕུག་འཆལ་བ་དང་། འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྦྱད་ལས་བསྐྱེན་
 པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལན་གསུམ་བཟོད་པ་སྟེ། མཐུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་
 སོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འདི་ག་པའི་རྒྱ་ནི། ཞལ་གྲངས་གྱི་འཕེན་པ་
 ཟད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་ཆོས་མི་ལྷན་དུ་ཤེས་པ་དང་། བྱིས་པར་བབས་
 པ་ལ་སོགས་པ། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ རྟེན་མ་བྱིན་རྒྱལ་མི་འཆགས་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
 པའི་ལྷ་པ་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་ཞེས་སོ། །པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཆོས་དང་
 ལྷན་པ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་དབྱར་གནས་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་སྤྱོད་རོལ་དུ་ མཇལ་ཁའི་ཆོན་དམ་བཅའ་ལོ། །དམ་བཅས་ན། དེའི་འོག་དུ་བྱིས་
 དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་གནས་པ་དང་སྤྱར་དམ་བཅས་པའི་གནས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་

མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབུར་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དབུར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲོ་རོལ་
 དུ་དམ་བཅས་ནས། །དེའི་འོག་དུ་གྱིས་གནས་གཞན་དུ་དབུར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་
 ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡུང་གཞི་དང་མདོ་འོག་མའི་ གཞོ་སྒྲོང་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་གཉིས་
 སུ་ནི་ཞེས་པ། །དྲི་ཀ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ རྗེ་པ་ལྟ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཚོགས་པ་རྗེ་པ་
 རྗེ་པོར་མ་ཟད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ན་པ་དགོ་ཚུལ་ནི་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དང་། རྗེ་པ་པ་གདན་ནས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། རོ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་དབུར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་པར་བྱ་རྒྱེ། མ་སྐྱེས་པ་ལྟར་པ་ལ་སྒྲོར་པའི་ཉེས་བྱས་
 དག་ག་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །སོ། །དྲི་ཀ་ལས་མི་གནས་པར་འདུག་པའི་ འོ་མ་ཆང་བ་དག་ནི་མི་གནས་
 པར་འདུག་པའི་འོ་གངས་མ་ཆང་བ་རྒྱེ། དགོ་སྒྲོང་པ་བསྟེན་པར་ཚོགས་ནས་འོ་བརྩམ་
 འོན་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་བསྟེན་པར་ཚོགས་ནས་འོ་བརྩམ་གཉིས་མ་འོན་པ་དག་གོ། །སྤེ་
 སྒྲོང་འདྲིན་པ་ཡོད་པ་འཐབ་ཀྱོལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དག་ཅེས་སྒྱུར་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནམ་པར་
 བྱེ་སྤེ་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་སྒྲོང་གསུམ་འདྲིན་པ་མེད་ན། ཡུང་ཁུ་བ་ལས་བརྩན་པ་མདོ་སྤེ་འདྲིན་
 པ་དང་མཚོ་ལྷ་བུ་འདྲིན་པ་མ་མཆིས་པར་དབུར་ཚུལ་དུ་འདུག་པར་བྱང་ངམ། ཟུ་བ་ལི་
 བྱང་ངོ་། །བརྩན་པ་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་མ་མཆིས་པར་དབུར་ཚུལ་དུ་འདུག་དུ་བྱང་ངམ།
 ཟུ་བ་ལི་མི་བྱང་ངོ་། །དེ་སྤེ་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་མ་མཆིས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདྲིན་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་བཅའ་འཆལ་ལམ། སོ་སོ་ཐར་པ་འདྲིན་པ་མེད་ན་དབུར་ཚུལ་དུ་འདུག་
 དུ་མི་གནད་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་པ་ལ་མི་འཆགས་
 ཞེས་པ་ལ། ཡུང་ཁུ་བ་ལས་དགོ་སྒྲོང་གིས་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དབུར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་
 ན་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱི་འམ། ཟུ་བ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་གིས་སྤྱིང་གི་ནམ་
 མཁའ་ལ་གཞུགས་མེད་ཁང་དུ་དབུར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ན་དབུར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ཞེས་བགྱི་འམ།

ལྷ་པ་ལི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ལྷ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ ཚས་མིན་
 ལྷ་གས་ཀྱི་གནས་སུ་མོང་ལྷེ་སྐྱ་རེངས་པར། ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་གཅེས་དྲོགས་པ་བཅད་པའོ།
 ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་གནད་བདེ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྦྱིན་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འཆགས་པ་དང་། །བཅས་པའི་ས་མཆོམས་
 རིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་གནད་བ་སྦྱིན་
 པ་ནི། ཚས་བཅུ་ལྔ་ནི། གཞན་ནི་ལས་གཞིར་འཆད་ལ་ ཞག་བཞི་བཅུའི་གནད་བ་སྦྱིན་པའི་
 སུམ་སུ། སྤར་གནད་བ་བྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། དབྱར་དམ་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 ལྷེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེན་གང་གིས་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ནི།
 དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཡུན་རི་སྤིད་དུ་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ནི།
 ཞག་བཞི་བཅུའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལ་མཐའི་ཆད་མཆོན་པ་ཅམ་ལྷེ། ཡུང་ལྷ་པ་ལས།
 ཞག་བཞི་བཅུར་བསྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཞག་སུམ་ཅུ་ཅད་གྲུའམ་ཞག་སུམ་ཅུའམ་
 ཞག་ནི་བྱར་བསྐྱོ་བར་བྱང་ངམ། ལྷ་པ་ལི་བྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དོན་གང་
 གི་ཆེད་དུ་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ ཞག་བཞི་བཅུའི་གནད་བ་འདི་ཉིད་ལས་གྱི། རི། ཚོ་ག་ལས་དགེ་འདུན་
 གྱི་ཆེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐྱོང་གཞིའི་དབང་གིས་མཆོན་པ་ཅམ་ལྷེ། དཔེར་ན་སྐོ་མག་
 སྐྱོད་པའི་ལས་གྱི་ཚོ་ག་ལས། དགེ་སྐྱོང་འཆར་ཀ་འདི་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ན་དེང་མང་འདི་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་
 དེས་གནད་དུ་དགོས་པར་འཆད་པ་ཤིན་དུ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལྷེ། ཡུང་སིལ་བུ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་
 དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་ཞག་བཞི་བཅུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡུང་ལྷ་
 པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་ནི་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནད་བ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་
 བ། དགེ་སྐྱོང་དང་དགེ་སྐྱོང་མ་དང་དགེ་བསྐྱེན་དང་དགེ་བསྐྱེན་མ་དང་ནི་དུ་དང་སྐྱ་ལྷེ་གས་

ཅན་སྤྱོད་པ་བ་དང་ཀུན་དུ་རྒྱ་བ་ནམས་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་ཞག་བཞི་བཅུ་ལེ་གནང་བ་བསྐྱལ་
བར་བགྱིའམ། ལུ་བ་ལི་རུང་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ་ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་གི་དོན་
ནམ་དགེ་སྤྱོད་མའི་དོན་ནམ་དགེ་བསྐྱེན་ནམ་དགེ་བསྐྱེན་མའི་དོན་ཀྱང་རུང་ནི་དུའི་དོན་
ཀྱང་རུང་ལུ་སྤྱོད་གས་ཀུན་དུ་རྒྱ་བ་གཞན་དག་གི་དོན་ལ་ཡང་རུང་ཞག་བདུན་ནས་ཞག་བཞི་
བཅུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་འགོ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

མེ་དོག་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་པར་བུ་དང་བུ་མོ་ནམས། །བག་མར་གདོང་
ལེན་ལ་སོགས་དང་། །ཕ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །སྤྱོད་དཔོན་ལ་སོགས་དགོས་
སྤྱོད་ལ། །ཞག་བདུན་བསྐྱབས་ །གཤམ་ལས་སམ་ལྷག་ཀྱང་རུང་། །ལྷག་པ་དེ་ཡང་།
མཆོན་མོ་ནི་བྱ་སྐྱུམ་ཅུ་འམ། །ནིན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཡང་ནི་རུང་ཞེས་བཤད་ཅིང་། །མདོ་
ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་གྱི། དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་
སོ། །ལུ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་གནང་བ་སྤྱིན་པ་ནི། སྤྱོད་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། སྤྱོད་
པ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་འཆལ་ཞིང་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལས་བསྐྱེན་
པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སྤྱོད་པ་འདི་བ་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་པའོ།།
དེ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་འགོ་བ་དང་རང་རང་གི་དབྱར་འདུལ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། ཀམ་
གདོང་ལས། སྤྱོད་པ་འདི་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་གནིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འོན་
ཀྱང་གང་ཟག་རང་དོན་དུ་ཞག་བཞི་བཅུ་ལེ་གནང་བ་ལྷ་བ་ན་ནི་སྤྱོད་པ་འདི་མི་དགོས་པར་དོན་
གྱིས་གོའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་གནིས་གྱི་ལས་དང་། མཐུག་ལས་གྱི་མཐུག་སྤྱད་བཅོད་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཞག་བཞི་བཅུ་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །གནང་བ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་གྱིས་བྱིན་
ནས། དེའི་འོག་དུ་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་གི་མཐུན་དུ་ཞག་བཞི་བཅུར་དབྱར་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་

པའི་སྐྱུགས་ལན་གསུམ་བཅོད་པར་བྱའོ།།

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དྲི་ཀ་ལས་ ཞག་ཉུང་ཅ་ཉུང་། ཆོ་
གྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་རྩང་གཅིག་ཅར་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་རྩང་སྤྱི་ཞེས་སོ། །ཆོ་གྱར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་ཚྭ་པ་ལན་ལྔ་བྱས་ཏེ་ཞག་སུམ་ཅུ་ཙ་ལྔ་སོང་
ན། དེའི་འོག་དུ་ཞག་ལྔ་ལས་མང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་མི་གནད་ལ་དེའི་ཆོན་ཡང་ཞག་
བཞི་བཅུ་ལས་ལྷག་པར་སྤྱོད་ལ་དུ་གནས་པར་བཀག་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས་ཞག་
བཞི་བཅུའི་སྤྱིང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རྩང་ངམ། ལྷ་པ་ལི་མི་རྩང་ངོ་། །དེའི་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚམས་གྱི་ནད་དུ་ནི་ཞག་མང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །མཚམས་གྱི་སྤྱི་
རྩལ་དུ་ནི་ཞག་ཉུང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞག་སུམ་ཅུ་ཙ་ལྔ་ལྔའི་སྤྱིང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རྩང་ངམ། ལྷ་པ་ལི་མི་རྩང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞག་བཞི་བཅུ་
ལས་ལྷག་པ་མི་རྩང་བའོ། །དམ་བཅས་ནས་དབྱར། གནས་པ་ དང་གནས་སུ་མི་འབྲལ་བར་མི་བྱོལ་ཞེས་
ཐོས་སོ། །ནི་དཔེ་འཇམ་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལྔ་ན་གྱི་དམ་བཅས་པ་གཞན་དག་ལ་
ཡང་བྱིན་འདོམ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལུང་ནི་དམ་
བཅས་པར་སྐྱབ་པར་མ་བཤེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་ན་དམ་བཅའ་བ་དུ་མཆིས། ཉེ་
བ་ལའོར་ལྔ་སྟེ། དབྱར་དམ་འཆའ་བ་དང་། ལྷང་བཟེད་དམ་འཆའ་བ་དང་ཆོས་གོས་
དམ་འཆའ་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་དམ་འཆའ་བ་དང་། ནད་པའི་སྤྱན་དམ་འཆའ་བ་སྟེ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལྷང་བཟེད་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་ལས་མ་བྱིན་པ་དང་།
ཆོས་གོས་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། བསོད་
སྟོམས་དང་སྤྱན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ནམ་པ་གཅིག་དུ་ན་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་

དང་སྒྲན་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཚེས་གོ་ས་གསུམ་པའི་ཡི་དམ་དང་། ཟས་བསོད་སྒྲོ་མས་པ་
 དང་། སྒྲན་བཀུས་ཏེ་ཐོར་བར་དམ་བཅའ་བའོ་ཞེས་བས་འཆད་དོ། །རྣམ་བཤད་ཏེ་མའི་
 འོད་ཟེར་ལས་དབྱར་གྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

༡༽ དགག་དབྱེའི་གཞི་འཆད་པ།

དགག་དབྱེའི་གཞི་ལ་སྐབས་སྐབ་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།
 ལུང་ལས་དགག་དབྱེ་དང་དབྱར་དང་། ཀོ་ཤགས་གཞི། ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་།
 འདིར་ནི་དབྱར་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་འོག་དུ་དགག་དབྱེའི་གཞི་བསྒྲན་ཏེ། དབྱར་གནས་
 པའི་མཐར་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱ་བ་ལ་འཕྲུག་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གཞི་ལས་བཟོད་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས།
 སྐབས་སུ་ཡིད་དམ་ངན་པ་སྤང་བ་ནི། མི་སྤྱོད་ཡིད་དམ་མི་བཅའ་བ་ཞེ། ལུང་གཞི་
 ལས་དགེ་སློང་གིས་མི་སྤྱོད་ཡིད་དམ་བཅའ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་ངག་གི་ཉིས་པ་ཚར་བཅད་པའི་བྱིར་ནི་མི་སྤྱོད་པར་འདུག་ཀྱང་ཉིས་པ་མེད་
 དེ། ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སློང་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་གློང་གཞིས་ཤེས་སོ། །དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་
 ཚུལ་ལུགས་ནི་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་
 ཏེ། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དགོས་
 པ་གསུམ་ཞེ། ཚེས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགག་
 དབྱེ་མ་བྱས་པའི་ཉིས་པ་ཁེགས་པའོ།།

དང་པོ་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་དགག་དབྱེ་གསུངས་ཞེས་བཤད་
 དེ། དེ་ཡང་ནི་མངའ་ས་པ་མངོན་དུ་གྱུ་བའི་ཆོས་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དག་བའི་བསམ་
 པ་མངོན་འགྱུར་དང་བཅས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གསོ་སྦྱང་གསུངས་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་འོད་ལྡན་ལས་གསོ་
 སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ དགོས་པ་གཅིག་ཡིན་པར།
 བཤད་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པ་དེ། དགག་དབྱེའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་པོ། །དེ་
 ཡང་དགག་དབྱེའི་གནས་སུ་འདུག་པ་ན་དག་སྦྱོང་རྣམས་ལྟར་བ་བཤགས་པ་དང་བསྐྱམ་
 པ་དང་ལྟར་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བྱས་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་དག་
 པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་དགག་
 དབྱེ་བྱ་བ་ནི་ ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་ལུས་ལྟར་བ་ཞིང་ན་ཞིང་མ་ཞིག་ སྦྱོགས་བཅུ་ན་གནས་པའི་དག་འདུན་
 མཐའ་དག་ལ་སྟེ། གང་ ང་ལ་གཞན་གྱིས་ལྟར་བ་ཞིང་ཡང་གང་མག་གྱ་རིའི་བུམ་ནི་མ་ཞིང་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་
 བའོ། །ཐག་འཛོག་པ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་དག་ལས་གཞན་དུ་ན་
 དགོས་པ་ཐོགས་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། རྟེན་གང་གིས་དགག་དབྱེ་བྱ་
 བ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་ལྡན་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལྟེ་ལྟེ་སྦྱོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་
 པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་
 རྣམས་མ་ལྟར་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦྱངས་
 པ་ཡིན་པའོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་ན་དགག་དབྱེ་བཀག་པ་ཆད་ལས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཉིད་ལས་དབྱར་གནས་པས་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་དུ་
 ན་དབྱར་གནས་ཁས་སྦྱང་སྟོབས་ཀྱིས་བཀག་པ་མེད་པས་ན། བཀག་པ་ལས་ཕྱེ་བ་མི་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱར་གནས་ན་དབྱར་རལ་སྤང་སྟེ། རང་གི་ནྤ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་ལས་
 དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་དགག་དབྱེ་བྱས་
 ན་ལྟར་བའི་དགག་དབྱེ་དང་ཇས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་མཚན་ཉིད་པའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོ་
 གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ནི། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐྱོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། མེད་ན་
 གཞན་ལ་འོ་ཞེས་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གང་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་
 བའི་དངོས་པོ་ནི། ལྟར་བའི་དགག་དབྱེ་ནི་ ང་ལ་རྒྱུད་པ་ལྟེ་ ལྟ་པོ་གང་གིས་སློང་ན་ཡང་སློང་མ་ཞིག་
 ཅེས། རང་གི་བསྐྱབ་པ་པོ་གཞི་མཐའ་དག་ལ་སྟེ། ང་ལ་རྒྱུད་པ་གཞན་སློང་ཡང་སྤང་སྟེ་ལྟར་གིས་ནི་མ་
 སློང་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བ་རྟ་བུ། གཞི་འཛོག་པ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལྷོགས་འགའ་
 ལ་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་དགོས་པ་ཇོགས་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི། ཁབ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཇས་གང་ཡང་
 རུང་བའོ། །ལྟ་པ་གང་དུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་གནས་ནི་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ།
 ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་དེར་དགོ་སྟོང་ནྤ་བས་ཀྱིས་འདུག་སྟེ། གསོ་སྟོང་
 དང་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགོ་སྟོང་
 ནྤ་བས་དགག་དབྱེ་ལ་འདུས་པས་མཚམས་དེའི་དགོ་སྟོང་ཀྱན་དག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ལས་གཞན་གྱི་
 གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་
 པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོ་སྟོང་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དུག་པ་གང་གི་
 ཆོ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དུས་ནི་དབྱར་གནས་སུ་ཕྱིར་བྱེ་བྱལ་གིས་སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཉའམ་
 བ་རྒྱུད་གི་ཉལ་སྟེ། དབྱར་ནྤ་བས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉལ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དུས་ཀྱི་

སྒྲོ་ལ་དུ་བྱ་བ་དང་འོག་ལ་དུ་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པས་ལ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཚུ་ལ་དི་ལྟར་
 དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ནི། སྒྲོ་དངོས་མཉུག་གསུམ་ལས། སྒྲོ་འགྲོ་སྒྲོ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་
 ཞག་བཅུ་ལྔ་སྟེ་བྱེད་ན་དི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་དི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཆོས་བཅུ་ལྔ་ལ་སྒྲི་མདུན་ལ་དུ་དི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོ་
 ཡུལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། གནས་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། འཁོན་ཡོད་ན་
 བཅོད་པར་གསོལ་བ་སྟེ། སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བཞེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
 བརྒྱན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནད་དང་བཅས་པས་བཅོད་པ་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་དི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མེད་གེ་ལྷི་བརྒྱན་པ་དང་།
 ཆོས་བཤད་ཉན་འབྱུང་བ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། མཆོན་ཐོག་ཐག་ཉན་བཤད་བྱ་བ་སྟེ།
 གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ མེད་གེ་ལྷི་བརྒྱན་ཞེས་པ་དང་། རོ་མོད་མཆོན་ཐོག་ཐག་ཉན་པ་དང་། མདོ་ལྷེ་དང་
 འབྲུལ་བ་ཞེས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་བཅུ་ལྔ་ལ་སྒྲི་མདུན་དུ་
 དི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། འདུས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡན་ཚུན་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 ཆོས་རྣམ་པར་གཉན་ལ་དབབ་པས་མཆོན་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་ལི་
 དགེ་སྦྱོང་བསྐྱོ་བ་དང་། དེས་རྩ་དྲར་ལྟ་དགེ་འདུན་ལ་བྲིས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་
 བ་ དེ་ལྟར་ན་གསུམ་དང་གསུམ་དང་ལྟ་སྟེ་ཡོངས་བཟང་སྙན་དགག་དབྱེད་ སྒྲོ་འགྲོ་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ནོ། །འབའ་
 ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལི་ཆོ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡན་ཚུན་ཞེས་པ་དང་། གཞན་
 ལ་ནི་དེ་དེ་དག་གིས་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐྱོ་ཞེས་པ་དང་། དེས་
 རྩ་དྲར་ལྟ་བྲིས་ཞེས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞི་ལི་ཆོ་ག་ནི་སྟགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་

མཐུག་གི་ཚེ་གཞི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དགག་དབྱེད་ཕྱི་ཕྱི་པ་དག་
འདུན་ལ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལྟར་བའི་དགག་དབྱེད་ཕྱི་ཕྱི་ནས་རྒྱ་གྱི་དགག་དབྱེད་ནི་
གཞུང་འདི་ནི་དེ་ན་གསལ་ལོ། །བརྒྱད་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དོན་ལ་དྲུག་ལས།
ཡུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་གང་ཟག་འཛོག་པའི་དགག་དབྱེད་བའོ། །བྱེད་པ་པོའི་དམིགས་
བསལ་ནི་མེད་ན་གཞན་ལ་འོ་ཞེས་སོ། །

དངོས་པོའི་དམིགས་བསལ་ནི། གཞི་འཛོག་པའི་དགག་དབྱེད་བའོ། །ལནས་
གྱི་དམིགས་བསལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བར་བྱ་བའོ། །དུས་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི། ལས་
ལ་ནི་འདས་ན་ནི་མ་ཤར་བའི་འོ་ཞེས་པ་དང་། འཐབ་ཀྱི་ལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་
དུས་གྱི་སྤྱོད་ལ་ལས་འོག་འོག་དུ་དགག་དབྱེད་བའོ། །ཚེ་གཞི་དམིགས་བསལ་ནི། རྒྱུ་
དབང་གིས་ལན་གཉིས་སམ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་དང་། ཡོངས་དག་འབུལ་བ་དང་དགག་
དབྱེད་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་གསོ་སྤྱོད་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་བཞིན་ཅི་རིགས་པར་སྒྱུར་དེ། བྱེད་པར་ནི་དག་སྤྱོད་བཞིས་གསོ་སྤྱོད་བྱེན་གྱིས་མི་རྒྱུ་
པར་གསོ་སྤྱོད་དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་ལས་དག་སྤྱོད་བཞིས་ཀྱང་དགག་དབྱེད་བྱེན་གྱིས་
རྒྱབ་པར་གསུངས་སོ། །དག་པ་དགག་དབྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་ལྟར་
བ་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། རན་ཏུར་བྱེད་པ་དང་། དབྱར་གྱི་རྗེད་པ་བཟོ་བ་དང་། མཚམས་
གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་མཚན་མོ་འདལ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ནས་སྤྱོད་པ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དགག་
དབྱེད་ཞེས་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དབྱར་གནས་བས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཐ་མའི་ནི་
མ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི། ཐ་མའི་ནི་མཚན་ལའོ་ཞེས་པའོ། །དགག་དབྱེད་དངོས་གཞིའི་ཚེ་
གཞི་དུས་མཚན་མོ་བྱ་བ་ཡིན་དེ། དགག་དབྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་འགྲོའི་བྱ་བ་ཆེས་བཙོ་ལའི་རྒྱུ་

མོ་ཚེས་ནས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་ལས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་མཚན་མོ་འདལ་བ་
 གྲོན་དུ་འགོ་བ་བྱས་ནས། དགག་དབྱེའི་ལས་ནི་སྐྱེ་རངས་འཆར་བའི་མདུན་རོལ་དུ་འོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་སྟོང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྟོ་བ་འདིའི་སྐྱེ་དོན་ལ་གཉིས་
 ལས། དགོས་པའི་དོན་ནི་མ་བསྟོས་པ་ལ་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་
 བའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྟོ་བ་ནི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་
 ལྔ་ན་པ་བསྟོ་མེ། བསྟོ་ཡུལ་བུན་མོང་བ་ཚེས་བཅུ་བཞི་ གྲོང་བའི་ཞལ་དུ་པ་བསྟོ་བའི་སྐབས་
 ལ། ལྔར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ། སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱད་མེད་ལ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་རྟེན་དམན་པས་དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྟོ་བ་ནི། དག་འདུན་མཚན་ནིད་བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་
 པ་ཚེ་ག་གང་གིས་བསྟོ་བ་ནི། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་བསྟོས་པའི་
 བྱ་བ་ནི་ཅ་དུར་ལྷ་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ཅ་དུར་ལྷ་བྱིམ་ཞེས་པ་ནི་ལྷང་ལས་འཇག་
 མ་བྱིམ་ཞེས་གསུངས། གཞི་འབྲེལ་ལས་ཅུ་ཀུ་ཤ་བྱིམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ གཞི་འབྲེལ་ལས་
 ཀུ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེ་ནས་པ་རྫོན་པོ་མེ། ཅ་དུར་ལྷ་བྱིམ་བྱ་བའི་ཐུག་གོ་ཞེས་བཤད། ཁ་ཆེ་རྫོ་ན་བྱིའི་ཞལ་
 ནས་རམ་པའི་ལྷང་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །འདིར་ དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ན་ཅ་དུར་ལྷ་ལག་པས་བབྱང་
 དགོས་པ་འདི་གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅིས་འདི་ན། རྟེན་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་
 པ་གཉིས་ཀའི་ལག་པས་བབྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཅ་ཚན་པ་གཉིས་དགོས་པ་འདི་གཞུང་
 གང་ནས་བཤད། ཅ་ཚན་པས་མནན་ནི་བྱ་བ་འདི་གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅིས་འདི་ན། བསྐྱས་པ་ལས་ཅུ་ཀུ་ཤ་ཅུང་
 ཟད་ལག་པས་བབྱང་བར་བྱའོ། །རྩ་བ་ནིང་བ་རྟེན་པས་མནན་ནི་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་བཤད་
 རོ། །

རྩ་གྱི་དགག་དཔེ་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཀའ་ས་སྤྱི་ན་པར་བྱེད་པ་ན་མས་གྱི་བསོད་ན་མས་གྱི་
 འདུ་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྱི་ན་པར་བྱེད་ཀྱི་ས་པཅས་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་རྩ་མཆན་ནི་རྒྱ་ཀ་
 ལས་དགག་དཔེ་བྱ་བ་འདི་དག་སྒྲོང་གིས་དག་འདུན་ནི་དག་ལེགས་གྱི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་དང་བྱ་མས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསོད་ན་མས་གྱི་ཞིང་ཆེས་བྱུང་
 བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྤྱི་ན་པར་བྱེད་ན་འབྲས་བྱ་ཆེས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་དག་ཚུལ་ན་མས་ལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བས་སུ་ལུང་གཞི་ལས་ དག་
 སྒྲོང་ན་མས་གྱིས་དགག་དཔེ་བྱ་བ། དེའི་འོག་དུ་དག་སྒྲོང་མ་ན་མས་དང་དག་སྒྲོབ་མ་ན་མས་དང་
 དག་ཚུལ་པ་དང་དག་ཚུལ་མ་ན་མས་དགག་དཔེ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གཞུང་
 དུ་བཀོད་པའི་གོ་རིམ་ཅུ་ཡིན་གྱི། ལག་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་ནི་མདོ་རྩ་བར་དག་སྒྲོང་མའི་
 དགག་དཔེ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་དགག་དཔེ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ན་མ་བཤད་
 དང་རྒྱ་ཀའ་ས་རང་གི་ཚུགས་མཛོགས་པར་ཚུགས་གཞན་ལ་འདུག་པ་མི་རིགས་པས་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་མས་གསུམ། ཚོགས་གྱི་དགག་དཔེ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་དགོན་པ་འབྱུག་པའི་དམག་
 གི་འཛིགས་པ་བྱུང་ནས་ཡུལ་མི་ན་མས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་དག་དུ་བྱོས་སོ། །དག་སྒྲོང་ན་མས་
 ཀྱང་གཞུར་བྱ་དག་དུ་ཆོས་གོས་ན་མས་བྱམ་པོ་བྱས་ཏེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་དེང་དག་འདུན་
 གྱི་དགག་དཔེ་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་སོད་གྱི། གང་གི་ཆེ་དག་འདུན་མཐུན་པ་རྙེད་པ་དེའི་ཆེ་
 དགག་དཔེ་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་བཤད་ནས་འདོད་པར་བྱེད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཆོ་ག་དེ་བས་ཆོག་
 མང་བ་ཞིག་རྒྱ་ཀའ་ས་བཤད་དེ། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་དེ་དང་རྒྱ་ཀའ་ས་བཤད་པའི་ ཆོ་ག་དེ་
 གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་རུང་རོ། །ཚོགས་གྱི་དགག་དཔེ་འདི་ལ་ནི། ཆོས་གངས་བཅོ་ལྔ་པ་དེས་གསུང་དུ་མི་
 དགོས། དག་འདུན་འདུ་མི་དགོས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ཆོ་ག་མི་དགོས། དགག་དཔེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་མི་དགོས།

ལྷ་དྲུང་ལྷ་ཐུམ་མི་དགོས་མོ། ། གང་ཟག་འཛོག་པ་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་
 ཟག་གང་ལས་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱའི། སློང་
 བ་པོ་དང་སློང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སློང་བྱེད་ཀྱི་གང་
 ཟག་བྱ་རིའི་བྱས་ནི་བདག་ལ་མ་སློང་ས་ཤིག་ཅེས་གང་ཟག་འཛོག་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་མོ། །
 རྒྱུ་ཀ་ལས་དཀྱིལ་ལའོར་བ་ལྷུང་མ་དུག་སྒྲོ་མ་བུན་པར་བྱ་ཞིང་དགག་དབྱེ་སོ་སོར་བྱའོ་
 ཞེས་སོ། ། སོ་སོར་དགག་དབྱེ་བྱས་ཐོན་ན། འོ་ན་དོང་བ་དག་ན་དགག་དབྱེ་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་
 འགལ་སྒྲམ་ན། དཀྱིལ་ལའོར་བ་ལྷུང་མ་དུག་སྒྲོ་མ་བུན་པར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་། དགག་དབྱེ་
 མ་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་འཐབ་གྲོལ་ཅན་དག་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དག་གིས་
 དཤེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱུ་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གསུངས་དེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་མ་
 བྱས་པའི་སྐབས་དེར་ཞེས་སོ། ། འདིར་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་དང་པོ་དང་ལྷུང་པའི་
 བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། ནད་ རྒྱུ་ཀ་ནས་མི་གསལ་ཡང་འགྲེལ་ཆུང་ལ། དང་བཅས་པས་བཙོད་པར་གསོལ་
 བ་མ་བྱས་པར་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ། ། ནད་དང་བཅས་པ་དེས་བཙོད་པ་སླང་བ་མ་བྱས་པར་
 དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། ། རྣམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་
 ཟེར་ལས་དགག་དབྱེའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། ། །

༤། མ་བུ་གི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་མ་བུ་གི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་དེ། དགོས་པའི་
 དོན་དང་། བསྐྱུ་མ་པའི་དོན་དོ། །དང་པོ་ནི་མ་བུ་གི་དགོས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀམ་
 བ་ཏེ་དང་ཀྱི་ཀ་ལས་གནས་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་ནམས་བདེ་བར་གནས་པར་བགྱི་བ་
 དང་། སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་སྤྱད་དུ་ཞེས་གསུངས་དེ། དང་པོ་ནི་
 དབྱར་གནས་དང་མ་བུ་གི་འགོ་ལྟོག་དེས་ཤིང་མ་བུ་གི་ཕན་ཡོན་ལ་དམིགས་ནས་དབྱར་
 གནས་པར་ཁས་ལེན་ལ་འདུག་པ་སྟེ། ཀྱི་ཀ་ལས་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་
 བསྐྱུ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཕན་ཡོན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཕན་
 ཡོན་དེ་མ་བུ་གི་སྤྱོད་དུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་དེ། ཏྲོག་གའི་བསྐྱར་བཅོས་ལས། སྤྱིས་
 འབྱུང་སྤྱིར་ན་རྒྱ་ཉིད་མིན་ཞེས་རྒྱ་སྤྱར་ཡོད་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སྤྱིས་འབྱུང་ཡིན་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་པོན་དང་སྤྱ་གུ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
 རྣམ་འཛོག་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱི་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་མི་འགལ་དེ། སྤྱོན་
 ཐོག་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དབྱིད་བརྒྱ་སྤྱི་ཁྱགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འཆད་འབྲལ་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་གིས་དྲོགས་པའི་བག་འཁུམས་
 པ་མེད་པར་དགོ་སྤྱོད་ནམས་བདེ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཀྱི་ཀ་ལས་བག་ཡངས་ཀྱི་བདེ་བའི་
 ཕན་ཡོན་བསྐྱར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཚེས་གོས་གསུམ་ལྷུགས་གཅིག་ལ་
 དགོ་སྤྱོད་དགོ་འདུན་དུ་ཡོངས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྤྱིན་འབྱུང་གི་བསོད་ནམས་ཆེ་
 པ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཚེས་གོས་གསུམ་གྱི་ལྷུགས་ལྷུགས་ཀྱི་གསུང་པ་ལྟར། རོ་པོ་གཅིག་པའི་

གདིང་བར་གྱུར་པ་དགོ་ འདིར་གཏོགས་པའི། འདྲན་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པས་ཞེས་
བཤད་དོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པའི་མེ། ཆོས་
གོས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པའི་གཞི་བྱི་སྐྱེད་མའི་ནང་དུ་བུང་པ་ཡིན་པས་ན། སྐྱེད་
བུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་ཕྱམ་མེད་ལྟ་བུ་ལས་ལྟ་བུ་ལས། གོས་ཞེས་པ་གཏན་པར་བཏིང་ན་གཏན་པར་
བཏིང་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན། གོས་ཞེས་པ་གང་ལགས། གོས་གང་དགེ་སློང་གིས་བྱས་ལས་དེངས་པའི་ཞེས་
གསུངས་པས་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། སྐྱེད་པའི་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་གཞི་བྱི་སྐྱེད་
མའི་ནང་དུ་བུང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མིང་གཉིས་པ་
གཏན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདྲ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་གཏན་པ་དང་འདྲ་བས་གཏན་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་པར་ལོག་གཏན་པ་དེའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེད་པར་སྐྱེད་པས་བྱ་ལ་སོགས་
པ་ཐ་དད་མང་པོ་དག་གོས་གཅིག་གི་ངོ་ཐོར་བསྐྱེད་པ་དང་གོས་མི་འབྲུམ་ཞིང་རྒྱུང་བར་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་གོས་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཀྱང་། དགེ་སློང་མང་པོ་དག་སྐྱེད་
ལ་གཏོགས་པའི་ཆོགས་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་སློང་དག་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་
བག་འབྲུམ་སྐྱེད་པར་བག་རྒྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་པ་དང་འདྲ་བས་གཏན་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ན་གང་གིས་སྐྱེད་པའི་གདིང་བ་
ནི། ཆོས་བུ་གཅིག་དང་ལྟན་པས་གདིང་སྟེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་།
དབྱར་མ་རལ་བ་དང་། དབྱར་སྐྱེད་པ་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་། གནས་དེ་ཉིད་དུ་
གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་སྟེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་དབྱར་རལ་བ་དང་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །སྐྱེད་པ་ལྟན་པ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ མ

གཞན་ན་གནས་པ་ལ། དག་ནི་ད་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་
 རོ། ། དེ་དག་ནི་ད་འཐོབ་པ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་ཚུ་ལ་
 རི་རྩེ་ད་པ་དབང་ངོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དང་། བྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་
 མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་
 ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ དག་ཚོར་གསུམ་དང་དག་ཚོར་མ་གཅིག་དང་བཞིམ་སྟེ་བུ་
 བཞིང་ན། མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟེ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་བ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་
 པ་དང་། སྟུལ་སྟག་དུ་བསྐྱར་པ་ལྟ་བུ་ལུས་ཐ་མལ་པར་མི་གནས་ན་ཆོ་ག་འཆགས་པའི་
 རིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྟེ་བུ་གཞིང་བ་ནི། དངོས་
 པོ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནི། རྩལ་བྱེ་བྱག་དུ་བྱས་པ་དང་། རོ་ཐོ་དང་། བྱངས་དང་། བདག་
 པོས་བྱེ་བྱག་དུ་བྱས་པ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་དབྱར་གྱི་རྩུ་ལས་བྱུང་བ། གཞིང་བའི་
 རི་མ་ཡན་ཆད་དུ་གྱུབ་པ། གོས་ཀྱི་རྩེ་ད་པར་བགང་བལོ། ། དེ་ཡང་དབྱར་གྱི་རྩུ་ལས་
 བྱུང་བ། གཞིང་བའི་རི་མའི་མཐར་གྱུབ་པ། གོས་ཀྱི་རྩེ་ད་པར་བགང་བ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །

གཉིས་པ་རོ་ཐོས་བྱེ་བྱག་དུ་བྱས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རུང་བ་དང་། ཚད་ལྡན་
 ཡན་ཆད་ཡིན་པ་ལོ། ། རུང་བ་ལ་བཞི་ལས་རྩུ་རུང་བ་དང་། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་
 དང་། གནས་སྐབས་རུང་བ་སྟེ། རྩུ་མ་བཏགས་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་
 པ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བལོ་ཞེས་པ་དང་། མ་རྩུགས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། ། ཚད་ལྡན་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་གོས་ཆེ་ཆད་དང་། ཚད་དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་

ཡང་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་དེ། ལྷ་པོ། །ལྷ་པོ་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་ཚད་ལས་ལྷ་པོ་ཡང་རུང་སྟེ་བག་ཡངས་ཀྱི་གོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གངས་
 ཀྱིས་བྱེ་བྱག་དུ་བྱས་པ་ནི་གསུམ་ལྷགས་གཅིག་གསུམ་དུ་མ་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་
 མོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་བ་ནི། རང་གི་ནམ་ལུག་ལས་དགེ་སློང་
 མ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ལྷ་ཆར་གཏན་པ་ཉིད་དུ་གདིང་ཞེས་ལུག་ཅིང་། རྒྱ་ཀ་ལས་ཀྱང་
 རོ། །དུ་མ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུམ་ལྷགས་དུ་མ་རུང་བར་གསུངས་པས་དགེ་སློང་མ་ནམས་
 ཀྱིས་ལྷ་ལྷགས་དུ་མ་རུང་བ་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གོས་གསུམ་ལྷགས་དུ་
 མ་སྤྱི་བརྒྱུད་དུ་བདིང་བའི་ཆེན། ལྷ་སྤྱར་དུ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་པ་གཅིག་འཆགས་སམ། བྱིན་
 རྒྱལ་པ་འཆགས། དང་པོ་ལྟར་ན། བཅས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་སྤྱིའི་རྒྱ་ལ་དང་འགལ་
 ཞིང་། ལྷ་སྤྱར་དུ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་པ་གཅིག་དུ་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་
 བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱས་ལྟར་བ་གཅིག་དུ་ནམ་པར་མི་གཞན་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་
 ཀྱིས། ཆོས་གོས་དུ་མའི་འབྲས་བྱ་བྱིན་རྒྱལ་པ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་གོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རེ་རེ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན་སྤྱིར་བཏང་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རེ་རེ་བ་ཡིན་ཡང་། འདིར་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་
 བ་ཡིན་པས་གསུམ་ལྷགས་དུ་མའི་ལྷ་སྤྱར་དུ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་པ་ལ་འགལ་
 བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་ལྷགས་ཀྱི་ནད་ནས་ལྷ་སྤྱར་ལྷ་བྱ་གོས་
 གཅིག་ལ་དགེ་སློང་དུ་མའི་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་པ་འང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འོ་ན་གསུམ་ལྷགས་མཚང་བར་ཆོས་གོས་གཅིག་ཉིད་སྤྱི་བརྒྱུད་དུ་བདིང་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་
 གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་གང་ཡོད་དེའི་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་

བྱིན་རྒྱལ་མ་འཆགས་ཏེ། ཚེས་གོ་ས་གསུམ་པོ། སྤྱིར་ཚེས་གོ་ས་མོ་མོ་ལ་སྤྱིར་བུ་གི་བྱིན་
 རྒྱལ་མོ་མོར་འཆགས་ཤིང་། རྩམ་ཕུར་ལྟ་། ཚེས་གོ་ས་གང་ཡོད་དེ་ལ་སྤྱིར་བུ་གི་བྱིན་
 རྒྱལ་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁའ་གོ་ས་ལྟ་། ཚེས་གོ་ས་གང་མེད་
 པ་ འཆད་འབྲལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་མོགས་པ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ཡོན་ལྡན་གྱི་སྤྱི་
 ཡོན་དེའི་རྒྱ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་མ་ཕུར་ལྟ་། ཚེས་གོ་ས་གང་ཡོད་དེའི་ འཆད་འབྲལ་མི་
 འབྱུང་བ་ལ་མོགས་པ། སྤྱིར་བུ་གི་ཡན་ཡོན་མི་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ཡན་ཡོན་དེ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་བདག་པོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། དགོ་འདུན་སྤྱིར་དབང་པ་སྤྱི་དགོ་
 འདུན་གྱི་འོ། །ཞེས་གསུངས་ ལ་ཧྲི་ཀ་ལས་དགོ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད། པ་དང་། ལུང་ག་ཞི་ལས་གང་ཟག་གི་ཚེས་གོ་ས་སྤྱིར་བུ་གའི་དང་དུ་
 མི་དུང་བར་གསུངས་ འདིའི་ལུང་འདྲེན་ནི་ཚེས་གོ་ས་གསུམ་པོ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་མ་ཕུ་ལྟོན་ནོ། །སོ། །བཞི་
 པ་གནས་གང་དུ་སྤྱིར་བུ་གའི་དང་པ་ནི་གང་དུ་དབྱར་གནས་པ་དེའི་མཆམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་
 པ་སྤྱི། མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱི་མཐུན་པར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་
 པ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། མཆམས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་དེར་གནས་གཞན་དུ་གནས་
 པ་ནམས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷ་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་སྤྱིར་བུ་འདིང་བ་ནི། དབྱར་
 རྩམ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤོན་སྤྱི་འབྲིང་པོའི་ཆེས་བཅུ་དུག་གས་ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་བཅུ་དུག་ལ་
 རྩམ་ཕྱིའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ལོ། །སྤོན་སྤྱི་འབྲིང་པོའི་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ཧྲི་ཀ་ལས་དགོ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱིར་བུ་གའི་དང་པའི་དུས་ནི་སྤོན་
 རྩམ་ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་བཅུ་དུག་གོ་ཞེས་བཤད་ནོ། །དུག་པ་ཡུན་རི་མིད་དུ་སྤྱིར་བུ་གའི་དང་
 པ་ནི་སྤྱི་པ་ལྟར་ཏེ་ལུང་ལྷ་པ་ལས་རི་མིད་དུ་གཏན་པ་གའི་དང་བར་བགྱི། རྩམ་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། དཔྱིད་རྩེ་ར་པའི་ཉ་ལ་དབྱུང་ཞེས་བཤད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །པདུན་པ་
 ཚེ་ག་གང་གིས་སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་བཞི། སྤྱིར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤྱིར་པའི་
 ཚེ་ག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་སོ་སོས་བྱ་བའི་ཚེ་ག་དང་། དགེ་འདུན་ཚོགས་པས་བྱ་
 བའི་ཚེ་ག་དང་། འདིངས་པར་བསྐྱོས་པས་བྱ་བའི་ཚེ་གའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་ནམས་
 རང་རང་གི་ཚོས་གོས་ནམས་བྱིན་རྒྱུའི་དབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཚོས་གོས་གཞན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཚོགས་པས་མོས་
 པར་བྱ་བ་དང་། མཚམས་གྱི་ནང་དུ་སློ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། འདིངས་བ་པོའི་དགེ་སློང་
 བསྐྱོ་བ་དང་། དེ་ལས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་གཏད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱུར་གྱི་ཚུལ་ནང་གི་
 ཉི་མ་གང་ལ་ཚོས་གོས་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ལག་དུ་གྲུབ་ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་སྤྱ་བརྒྱུད་འདིང་
 པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཏོགས་པར་འགྱུར་ཆད་གྱི་དགེ་འདུན་ནམས་ཚོགས་པས་བསམས་པས་
 མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་གོས་འདི་ནི་དབྱུར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོས་གོས་
 གྱི་རྟེན་པ་གྲུབ་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་བཞེད་ན་ཚོས་གོས་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་
 སྤྱ་བརྒྱུད་དུ་འདིངས་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ངག་དུ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་སློ་མཐུན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་གང་དུ་དབྱུར་
 གནས་པ་དེའི་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་དངོས་པོ་སྤྱ་བརྒྱུད་དུ་གདིང་བར་འོས་པའི་ཚོས་གོས་གསུམ་
 ལ། ཚོས་གོས་འདི་དག་སྤྱ་བརྒྱུད་དུ་གདིང་བར་བྱའོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ནམས་སློ་མཐུན་
 པར་བྱ་སྟེ། ཚེ་ག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ རྟེན་ལས་ཚོགས་བཅ་མོས་པར་བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་
 ཉིད་དམ་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་སློ་མཐུན་བྱས་པ་ལོ་ནར་ཤིང་མ་པམེད་དེ་གདིང་བའི་ཉི་མ་ལ་མ་བལ་བ་ལན་ཆད་ནས་ནམ་དགའ་
 པར་བྱར་བྱང་ཞེས་སོ། །སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱ་བརྒྱུད་འདིངས་པ་པོའི་དགེ་སློང་གསོལ་གཉིས་

གྱིས་བསྐྱོ་བ་སྟེ། འདིངས་བ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ མཁུང་འདིངས་བར་
 བསྐྱོ་བའི་དགོ་སྟོང་། དེ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །གསོལ་བ་ འབའ་ཞིག་གི་ལས། བྱས་ཏེ་འོ་
 གསུངས་ རྩོ་མཐུན་བྱས་པ་དེ་ནི་གྱི་ནི་མོ་གཏད་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་རྩོ་མཐུན་བྱས་པའི་ནི་མ་གཞན་དུ་
 བཞག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱི་ག་ལས་ལམ་དོ། །པའོ། །གསུམ་པ་འདིངས་པར་བསྐྱོས་པས་
 བྱ་བའི་ཆོ་ག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལས་གསུམ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་གོས་དེ་བཟུ་བ་དང་
 བྱབས་པ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ་དག་ལ་དེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། གདིང་བར་འགྱུར་རོ་གདིང་ངོ་བདིང་ངོ་སྟུང་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་པ་ལ་བཞི་དཔ་ནི། ཆོ་དང་
 ལུན་པ་དག་བདག་སངས་སྐ་བརྒྱུད་གདིང་བར་འགྱུར་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དཔ་པའོ། །
 བཞི་པ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི་གནས་དེར་དགོ་འདུན་ནམས་འདུ་བའི་སྐབས་
 གྱི་བྱ་ གདན་ཆ་འཁམས་པ་ལ་སོགས་པ། པ་ནམས་སྐྱབ་པ་སྟེ། འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་
 པར་བྱ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། མཁུང་འདིངས་བ་པོར་བསྐྱོས་
 པའི་དགོ་སྟོང་དེས་སྐ་བརྒྱུད་འདིངས་བའི་སྐབས་ལན་གསུམ་བཞི་དཔ་པའོ། །གསུམ་
 པ་མཐུག་གི་ཆོ་ག་ནི་དགོ་སྟོང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བདིང་ངོ་། །ཞེས་རེ་རེ་ལ་ལན་
 གསུམ་གསུམ་གོ་བར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་བདིང་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་
 དཔུང་བ་ནི་འོག་དུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ལན་ལག་གི་དོན་ནི། མཁུང་གདིང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། འདི་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ནམ་གནད་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་དགར་འཇུག་པ་གནད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་
 གཞི་ལས། དགོ་སྟོང་ནམས་ལ་སྐ་བརྒྱུད་གནད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་སྐྱས་

པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པ་འདི་ ལྷ་མཚན་པ་ལ། ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁོ་པོ་མ་འོངས་པའི་
 དབང་གིས་བྱིས་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་མ་སྤྲོས་པར་སྤྲོ་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ནེ། མན་
 ཅན་པའི་སྐབས་ལ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཁུངས་སུ་དངས་པའི་ལུང་ལྷ་བ་ལས། མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་དུ་
 རྒྱ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པས། གྲོང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནེ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་ཙམ་ཉིད་ལས་མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་
 ཞེས་གསུངས་པ། འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་འགྱུར་སྤྲོ་མ་ལས་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་
 པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་དང་ཞེས་ལུང་དངས་པ་
 དེ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་ཞེས་བཤོད་པའོ། །མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་
 དུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པ་འདི་ལ་ནམ་གང་ས་གཞན་ཡང་ལུང་གཞི་ལས་བྱིས་ནམས་སུ་མ་གྲོན་
 དུ་མ་ཐོས་པར་འགྲོ་ན་ ཉེས་པ་འབྱུང་བ། མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གོས་སློང་བ་
 ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དེ་ནམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། རང་རང་
 གི་བཅས་པ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་དག་དང་རྙེད་པ་ཐུན་མོང་
 དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྲ་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ནོར་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལྟར་སྤྲ་བརྒྱུད་གི་ཡན་ཡོན་བརྒྱུད་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་སྤྲ་
 བརྒྱུད་གི་གཞི་ལས་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ། རུང་བ་མ་བྱས་པའི་གོས་འཆང་བ་དང་
 སྤྲ་སྤྲར་མ་བྱིར་བར་སྤྲ་གོས་མཐང་གོས་དང་བཅས་དེ་སྤྱོད་སྤྲ་རྒྱ་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་པ་སྤྱེ་སྤྲ་བརྒྱུད་གི་ཡན་ཡོན་བརྒྱུད་གསུངས་པ་ལས། ཡན་ཡོན་བརྒྱུད་གཞུང་འདིར་
 དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། གཉིས་པོ་དེ་འདིར་མ་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཀ་
 ལས་འཆང་འབྲེལ་འདྲིལ་པའི་རྒྱུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཟིན་པའི་

མི་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆང་འཛོག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་
 རུང་བ་མ་བྱས་པའི་གོས་འཆང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱགས་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། འབྲལ་
 བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས། སྤུངས་མ་ཁྲིར་བར་སྒྲོངས་སྒྲུ་ཞིང་
 འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱགས་གྱིས་བསྟན་པའོ། །ལུང་ལས་དེ་ག་ཉེས་པ་ན་ཡོན་ཡོགས་
 ཞིག་ཏུ་བབྱངས་པ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་འབད་རྩལ་ལས་ཐར་པ་དང་། སྤུངས་
 ཁྲིར་བའི་ཁྲར་ལས་ཐར་པའི་ཆ་ནས་ཡན་ཡོན་ཏུ་བབྱངས་པའོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་
 མ་སྒྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་ལུང་ལྷ་བ་ལས་སྤྱད་གདིང་བར་འབྱུར་བར་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་གི་བསྐྱབ་པའི་ཆེགས་སྤྱི་གང་ཏུ་ཡང་དབྱར་གནས་པར་
 ཁས་མ་སྒྲངས་པ་སྤྱད་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་གནས་
 པར་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་དགེ་སློང་དེས་སྤྱད་གདིང་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་ལས་
 དགེ་རྩལ་པ་དབྱར་རྩལ་ཏུ་ཞུགས་ལ་བསྟེན་པར་ཇོགས་ཏེ་བླ་བ་གསུམ་འདས་པས་གཏན་
 པ་བཞིང་ན་བཞིང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱར་ཕལ་ཆེར་མ་གནས་པར་དབྱར་རལ་བ་ལ་
 སྤྱད་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ སུང་། ལྷ་བ་ལས་དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་
 སྤྱད་གདིང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དབྱར་ཕལ་ཆེར་གནས་ནས་རལ་བ་ལ་དགོངས་
 པའོ། །གནས་དེར་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་གིས་དབྱར་སྤུངས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉིད་ན་ཁ་ཅིག་གིས་
 གནས་དེར་དབྱར་སྤྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་སྤྱད་གདིང་བ་དེ་མི་བྱུང་ངོ་། །འོན་
 ཀྱང་ལྷ་བ་ལས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་སྤྱི་མར་རྩལ་ཏུ་ཞུགས་ལ་བླ་བ་གསུམ་ཏུ་གནས་
 ནས་གཏན་པ་བཞིང་ན་དེ་དག་གི་གཏན་པ་བཞིང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་
 འབྲེལ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་སྤྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དག་ལ་ཡང་

ལྷ་འཁོར་གཤིང་པ་འཆགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནས་ལྷ་འཁོར་
འདིངས་པ་ཡན་ཆད་ན་མཚམས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱར་གནས་གཞན་
དུ་གནས་པར་ཁས་བྱུངས་པ་དག་ལ་ལྷ་འཁོར་གཤིང་པ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ལྷ་པ་
ལས་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བྱུངས་ཏེ་བྱ་བ་གསུམ་དུ་གནས་ནས་གནས་
དེ་དག་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་གཏན་པ་བཏིང་ན་བཏིང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །
མདོ་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་མཚམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེར་གནས་གཞན་དུ་གནས་
པ་ནམས་ཀྱང་བཏིང་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒོ་བ་སྒྲོད་པ་
ལ་སོགས་པས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་ལྷ་འཁོར་གཤིང་པ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་
ནི་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་དག་གིས་ལྷ་འཁོར་གཤིང་པ་མི་འཆགས་
པའོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བཏིང་ན་ནི། ལྷ་པ་ལས་སྒོ་བའི་ཆད་པ་
སྒྲོད་པ་དང་སྒོ་བའི་ཆད་པ་བོར་བ་དང་མག་བ་སྒྲོད་པ་དང་མག་བ་སྒྲུབ་ལགས་པ་དང་བསྐབ་
པ་སྐུལ་བ་ནམས་ཀྱིས་གཏན་པ་བཏིང་ན་བཏིང་བ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་བཏིང་བ་ཞེས་
བྱ་ཞྩ་དགེ་འདུན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐབ་པ་བྱིན་ནི་མ་ཐེན་
ལ། བསྐབ་པ་བྱིན་པར་འོས་པ་ལྟ་བུ་ཞྩ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དེ་དག་ཉིད་འཛོལ་པ་
ཡིན་ན། མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་དག་འབའ་ཞིག་གིས་བཏིང་ན་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ།
ལྷ་མ་དང་མཚུངས་སོ། །

ལྷ་འཁོར་བཏིང་བཞིན་ནས་དགེ་འདུན་དེ་ནམས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་
བྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ནི། ལྷ་ར་དགེ་འདུན་མ་བྱེ་བས་བཏིང་བའི་ལྷ་
འཁོར་གྱི་རྩྭ་དཔ་མི་དབང་ཞྩ། དཔེར་ན་གནས་ནས་ལྷ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩྭ་དཔ་མི་དབང་བའི་

ཆད་ལས་འཛོལ་བ་དང་འདྲོ། །འོན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་འཕྱུར་བ་གཏན་པ་བཞིང་བའི་གནས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་
 ར་དབྱར་གྱི་རྩིད་པ་སྤུས་འཛོལ། རྩོགས་གཉིས་ཀྱི་མོ་ཞེས་གསུངས་དེ་དགོངས་པ་བཅས་དགོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 དབྱར་གནས་ཟེན་པའི་དགེ་འདུན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། རྩོགས་གཉིས་
 ཀྱིས་སྤྱད་བཞིང་ན་ནི་ཆོས་མིན་རྩོགས་སུ་སོང་བ་ཡང་རང་གི་སྤྱད་བཞིང་གི་རྩིད་པ་དབང་
 ལྡན། རྩོགས་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྤྱད་བཞིང་གི་རྩིད་པ་དབང་བར་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་
 བཞིང་བའི་རྩུ་ལས་བྱུང་བའི་རྩིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ཆོས་རྩོགས་པ་དང་། ཆོས་མིན་རྩོགས་པ།
 ཐམས་ཅད་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་མོ་ཞེས་ལུང་ལས་
 གསུམ་གྱི་གངས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་གཞི་ལས་བྱེད་ཅག་རང་རང་གི་ཆོས་
 གོས་ནམས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་ཡིན་པར་མཛད་ནས། ལུང་
 གཞི་ལས་འཕྱུར་བ་གང་ཅག་གི་སྤྱད་སྤྱར་སྤྱད་ཀྱི་གདིང་དུ་བྱུང་ངས། ཉི་བར་འཁོར་
 མི་བྱུང་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཡུལ་ན་ནི་བྱུང་ངོ། །སྤྱོད་དང་མཐའ་གོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནི་
 ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་ཆར་གདིང་ངོ། །རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་
 དགེ་སྦྱོང་མ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ལྷ་སྤྱད་ཀྱི་གདིང་བར་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་
 གྱི་འོ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གང་ཅག་གངས་
 ཀྱི་ཁ་སྦྱོང་བཅའ་ནས་འདིངས་ན་ནི་གང་ཅག་གི་ཆོས་གོས་ལ་ཡང་སྤྱད་བཞིང་གི་བྱིན་རྒྱུ་བས་
 འཆགས་ རྩ་མ་ནམས། ཞེས་འཆད་དོ། །བྱུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་སྤྱད་ཀྱི་
 གདིང་བའོ། །མི་བྱུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་དཀར་པོ་སྤྱད་ཁ་བསྐྱར་བ་ལ་
 ཉི་སྤྱད་ཀྱི་གདིང་བ་མི་འཆགས་སོ། །དུར་སྤྱིག་ལྷ་བྱུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་ལ་ནི་
 ཁ་མ་བསྐྱར་ཡང་སྤྱད་ཀྱི་གདིང་བ་འཆགས་པར་རིགས་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་རང་བཞིན་

གྱི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ན་པ་ལ་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་གྱི་ན་པ་འི་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་བར་ ལུང་བ་ལས་དགེ་
 སྤོང་གི་མ་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་དམ་པ་གསུམ་པས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་ཁ་དོག་མ་བསྐྱར་བར་ལྷང་བ་དོང་པར་མི་འབྱུར་
 བ་མཆིས་ལས་ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སྤོང་གི་མ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་གོས་བགོས་ནའོ་ཞེས། གསུངས་པ་འི་
 གནད་གྱིས་ཤེས་སོ། །འདིངས་བ་པོ་འི་དགེ་སྤོང་བསྐྱོ་བ་ནི། འདིངས་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་
 སོ། །འདི་འི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་བུ་འདིངས་བ་པོ་བསྐྱོས་པ་འི་དགོས་
 པ་ནི། མ་བསྐྱོས་པར་འདིངས་པ་འི་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པ་འི་དོན་
 ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ་ནི། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པ་བསྐྱོ་སྟེ། དེ་
 ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་དང་ལྔ་ན་པ་སྟེ། གང་
 ལ་དེ་འབྱུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྱོ་བ་དེས་ན་
 སྤྱོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གནི་སྤྱག་དང་འཛིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་
 བ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོ་བར་བྱ་སྟེ་བསྐྱོ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོགས་སུ་མ་ཚང་བ་
 སྟེ། ཆོགས་གྱིས་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤར་བསྐྱོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་
 བ་སྟེ། སྤར་བསྐྱོས་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ནི་དམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འི་གནད་གྱིས་སོ། །གཉིས་
 པ་དེན་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མ་ཆེན་ཉིད་བཞི་ལྔ་ན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་
 ག་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། སྤྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྤྱོར་བ་འདུ་བའི་སྤྱབས་རྗེས་
 སྤྱ་སྤྱབ་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སྤྱོ་བ་དེ་བའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་།
 མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །བཞི་པ་བསྐྱོས་པ་འི་བསྐྱུ་བ་བྱ་ནི། ལས་གསུམ་
 བསྐྱུ་བ་པ་དང་། མེས་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གདིང་
 བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །མེས་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལས། གདིང་ངོ་སྤྱུ་མ་པ་མེད་ན་མི་འཆགས་

ཏེ་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 མེས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ་ཉམས་ན་མི་བུ་དང་པམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མེས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་ཉམས་ནི་བཏིང་
 རོ་སྤྱད་མེས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་མ་བུ་ན་ཡང་མ་བུ་དང་བཏིང་བ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་མ་བུ་དང་བཏིང་བེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཏིང་ནས་བརྒྱད་བ་ནི། ཏུས་ཏུས་སུ་བསང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱད་བརྒྱད་བཏིང་བའི་དགོས་པ་ནི། མ་བུ་དང་བའི་ཉམས་པ་ཞེས་
 པ་དང་། རྒྱུ་ཟ་བ་སྒྲོང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ཕྱ་ལས། དང་པོ་གང་
 བརྒྱད་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱད་བརྒྱད་བཏིང་ལ་ཞིག་པར་མ་གྱུར་བ་ཉིད་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་
 པ་ཉིན་གང་གིས་བརྒྱད་བ་ནི། འདིངས་པ་པོར་བསྐྱོས་པ་དེས་བརྒྱད་བ་དེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་
 ཅིང་། དེ་གི་འཕ་བབས་སམ་མཚན་གྱུར་ན་སྤྱད་བརྒྱད་སྤྱིད་པ་པོ་བསྐྱོས་ནས་དེས་བརྒྱད་བ་
 སྤྱི། རྒྱུ་ཀ་ལས་སྤྱད་བརྒྱད་འདིངས་པའི་དགོས་པ་ཞེས་ཏུ་གྱུར་ན་དེ་སྤྱིད་པ་བསྐྱོ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གནས་གང་ཏུ་བརྒྱད་བ་ནི། གང་ཏུ་སྤྱད་བརྒྱད་བཏིང་བའི་
 མཚས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱད་སྤྱི། མཚས་པ་གཞན་ཏུ་ནི་སྤྱད་བརྒྱད་རང་འདུག་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཡུན་ཇི་སྤྱིད་ཏུ་བརྒྱད་བ་ནི། ཟླ་པ་ལྔར་བརྒྱད་སྤྱི། ལྔར་ལྔ་པ་
 ལས། བཅུན་པ་ཡུན་ཇི་སྤྱིད་ཏུ་གཏན་པ་བརྒྱད་བར་བཞི་ཟླ་པ་ལྔའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉལ་དབྱུང་ཞེས་བཤད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །ལྔ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྔར་བརྒྱད་བ་
 ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུ་ཟ་བ་སྒྲོང་བ་ནི། ཏུས་ཏུས་སུ་བསང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པས་བསྐྱེད་ཏོ། །འབྲལ་བ་སྤྱད་བ་ནི་དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་
 ཏོ། །མ་གྱུས་པ་སྤྱད་བ་ནི་མི་གཙང་བའི་སྐབས་སུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པས་བསྐྱེད་ཏོ། །

དེ་ནི་སྤྱི་མཐུན་གི་དབྱུང་བ་འཆད་དེ། དབྱུང་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་འཇུག་
 པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བཅོས་མཐོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲིན་དུ་མ་བཏང་
 ཡང་སྤྱི་མཐུན་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སྒོ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས་ཆོ་གས་
 དབྱུང་བ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདིར་གཏོགས་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རང་འཇུག་བྲལ་དང་། གང་ཐག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས།
 སྤྱི་མཐུན་གིས་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་པ་དང་། སྤྱི་མཐུན་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བ་པར་བྱེད་ དག་
 སྒོར་གང་ཡང་མཆོམས་ནང་དེ་ན། བ་མེད་པར་ སྤྱི་མཐུན་ མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་ངས་ཤར་ན།
 སྤྱི་མཐུན་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ། རྟོན་མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པས་
 གྲུང་སྤྱི་མཐུན་གཤིང་བ་མི་འཆགས་ན་སྤྱི་མཐུན་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་ན་ལྟ་ཅི་སྒོས་པའི་
 བྱིར་དང་། གང་ལས་སྤང་ལྟར་བྱུང་བའི་གོས་ལ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་གཤིང་བ་མི་འཆགས་ན།
 སྤྱི་མཐུན་ལས་བྲལ་བའི་སྤང་ལྟར་བྱུང་ན་ལྟ་ཅི་སྒོས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་མཐུན་བཏིང་ནས་
 རྒྱ་བ་ལྟ་ལས་འདས་ན་ཡང་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྤྱི་མཐུན་འདིངས་བའི་འཕེན་པ་ཐང་
 པའི་བྱིར་དང་། ལས་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །སྤྱི་མཐུན་གི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཡང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཡང་། རང་ཞིག་
 ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཡང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ན་སྤྱི་མཐུན་བཏིང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་
 ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། སྤྱི་མཐུན་མེས་འཆོག་སྟེ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོན་
 ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། འདིར་གཏོགས་པའི་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཤིའམ་བབས་
 ན་ཡང་། རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་དེ་སྤྱི་མཐུན་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཆགས་པའི་
 ཞིང་མ་ཡིན་པ་འགྱུར་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱི་མཐུན་དེ་དང་ལྟན་པའི་རྟོན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཐུན་

གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཏོགས་དག་གི་
 འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་ན་ཡང་། འདིར་གཏོགས་
 དག་གི་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཐམས་
 ཅད་ཁོགས་པ་ན་སྤྱི་ཁོགས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་
 འདུག་བྲལ་ནི་སྤྱི་མ་ཙུ་ཙ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་མ་མ་སྤྱི་མ་ཙུ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་
 མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་གསུམ་
 ཤིའམ་བབས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འདུག་བྲལ་ལོ། །མ་མ་སྤྱི་མ་
 ཙུ་ནི་འདི་དག་སྟེ། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་དང་། མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་
 ཟ་བའི་མ་མ་བརྒྱད་དང་། མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་དང་། རྟེན་པ་ལ་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་ལྷག་གོ། །དེ་ཡང་མ་མ་འདི་ནམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲུངས་ནི། ལུང་གཞི་
 ལས་མ་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། སོང་བ་དང་། རྫོགས་པ་དང་། དེས་
 པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། རེ་ཐག་ཆད་པ་
 དང་། སྤྱོད་པ་ལྷན་པར་བཞིན་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོང་བ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་
 ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སོང་བའོ། །རྫོགས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་མཚམས་
 ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་བདག་སྐྱར་མི་འོང་ལོ་ལྟ་པའོ། །དེས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་མཚམས་
 ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་སྐྱར་མི་འོང་ཞིང་ཚོས་གོས་ཀྱང་མི་ཕྱེ་ལྟ་པའོ། །ཉམས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
 གནས་ནས་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་ཚོས་གོས་ཀྱང་མི་ཕྱེ་ལྟ་པའོ། །དེས་པ་ནི་ལྷན་པ་དང་ཉམས་པའོ། །ཐོས་
 པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷན་པར་
 ཞེས་གོས་པའོ། །མཚམས་ལས་འདས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་མི་འོང་ལྟ་པའི་ཡིད་

གཉིས་པ་བཅས་མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤང་བའོ། །ཇེ་ཐག་ཆད་པ་ནི་མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤང་ནས་དེའི་ཚེས་གོས་ལ་བཅས་པ་
 ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རེ་ཐག་ཆད་པའོ། །རྒྱུད་པ་ནི་ལྷ་བརྒྱུད་ལུང་པ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའོ། །ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་ལུང་གཞི་
 ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མ་མ་ཞེས་པ་ནི་མ་ལས་བྱ་འབྱུང་བའི་ཚེས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་
 ལ་ཡང་ལྷ་བརྒྱུད་ལུང་པ་འབྱུང་བའི་ཚེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་མཚམས་ལ་རེ་བ་
 མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་ནི། བཞི་ཚན་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་བཞི་དང་། རེས་
 པར་འབྲེད་པའི་མ་མ་བཞི་འོ། །དང་པོ་བཞི་ནི། འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་། འབྲེལ་བཅས་
 ལས་གྱུར་པ་གསུམ་སོ། །སྐབས་འདིར་འབྲེལ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ནི། ལྷ་བརྒྱུད་གི་
 རྟེན་པ་སྤང་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་སྟེ། གཞུང་ལས་ཚེས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་
 པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ན་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ད་ཆད་ནའོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྐབས་འདིར་ནི་རང་གི་ལུས་དང་ལྷ་བརྒྱུད་གི་མཚམས་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱིས། འབྲེལ་
 བ་ཡོད་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཚེས་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་ལུས་དང་མཚམས་འབྲེལ་ཡང་རྟེན་པ་དང་བསམ་པ་མ་འབྲེལ་
 ན་འབྲེལ་མེད་དུ་ནས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱར་བས་འགྲོ་བའི་འབྲེལ་མེད་ནི། དགོ་སྟོང་སྤྱི་
 བརྒྱུད་བཞི་དང་བའི་མཚམས་གྱི་ནང་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེན། ང་ནི་ཟླ་བ་ལྟའི་
 ནང་དུ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ནང་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་རེས་སྟུང་སྟེ། ལྷ་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ལ་
 རེ་བ་མེད་ཅིང་། ལྷ་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་ལའང་རེ་བ་མེད་པ་སྟེ། ལྷ་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་མི་
 སྤང་རེས་སྟུང་པས། ལྷ་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ནང་ནས་མཚམས་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་ན། ལྷ་
 བརྒྱུད་གི་མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་དགོ་སྟོང་དེའི་ལྷ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱལ་པས་རང་ཞིག་དུ་གྱུར་
 པ་སྟེ། མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་དེ་འགྱུར་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་གྱིས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་དང་བསམ་པ་གང་གི་སྟོན་ནས་ཀྱང་ལྷ་བརྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་

ཕར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་བ་གསུམ་ནི། སྒར་བཞིན་སྤྱད་པ་
 གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྤྱད་པ་གི་རྩེད་པ་ལ་ནི་རེ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དང་
 བཅས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ན། གཞན་གྱིས་དུས་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཕྱུང་ཡང་། ཡུལ་
 གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་དགེ་སློང་དེའི་སྤྱད་པ་མི་འཇིག་སྟེ། སྤྱད་པ་གི་རྩེད་པ་ལ་བསམ་
 པས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། འཇིག་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་གིས་
 འཇིག་ན། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བརྒྱུ་མས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་
 རྒྱན་ཆད་པ་དང་གསུམ་ལ་དེ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱད་པ་གི་རྩེད་པའི་སྐལ་
 བ་ལག་དུ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱད་པ་གི་རྩེད་པའི་སྐལ་བ་བརྒྱུ་ལ་ཅིང་བརྒྱུ་པའི་གཏམ་ཐོས་
 པ་དང་། སྤྱད་པ་གི་རྩེད་པ་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་གསུམ་པོ་གང་ཕྱུང་ན་
 ཡང་གང་ཟག་དེའི་སྤྱད་པ་ཞིག་ཕར་གྱུར་པ་ཡིན་ བརྒྱུ་མས་པ་ཞིག་པ་དང་བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་ཚས་
 ཅན། འབྲེལ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐོས། འབྲེལ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ད་ལྟ་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཡང་སྒར་འབྲེལ་
 བཅས་གཞིར་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་བ་ཞེས་བྱོལ། མོ། །གཉིས་པ་ངེས་པར་
 འབྲེད་པའི་མ་མ་ནི་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་བ་གསུམ་མོ། །དང་
 པོ་ནི་དགེ་སློང་སྤྱད་པ་གི་བཞིང་བའི་གནས་ནས་དོན་གཞན་སྤྱད་པའི་བསམ་པས་མཚམས་
 གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསམ་པ་འདི་སྐྱེས་ཏེ། ད་ནི་ལྷ་བ་ལྟའི་ནང་དུ་སྤྱད་པ་གི་མཚམས་སྤྱི་
 སྟོན་པའི་སྐྱེས་སྟེ། སྤྱད་པ་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྤྱད་པ་གི་རྩེད་པ་ལ་
 ཡང་རེ་བ་མེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན། གང་ཟག་དེའི་སྤྱད་པ་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་
 དུ་གྱུར་བ་སྟེ། མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དེ་སྐྱེས་ན་ཡང་ངོ་། །ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་
 པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དེའི་ཆེ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསམ་
 པ་འདི་སྐྱེས་ཏེ། སྤྱི་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་ལ་ནི་
 རེ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ལས། གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱུང་ཡང་།
 གང་ཟག་དེའི་སྤྱི་བརྒྱུད་མི་འཇིག་ལྟེ། འོ་ན་གང་གིས་འཇིག་ན། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་ལ་མོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ་ཕྱར་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚམས་ལ་ཡིད་
 གཉིས་ཟབ་འཛི་མ་མ་བརྒྱད་ནི་ཡིད་གཉིས་ནི་དེས་པས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པས་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱར་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚམས་
 ལ་རེ་བ་མེད་ཅེས་སྒྲོས་པའི་སྐབས་སུ་མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེཞེས་བསྟན་པ། གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཕྱར་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཡང་བསམ་པ་མཚམས་ནང་ནས་སྐྱེས་པ་དང་
 མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་བྱེལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་མེད་གཅིག་
 དང་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་སྟེ་ཕྱར་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་མཚམས་ལ་རེ་
 བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་ནི། འབྲེལ་མེད་གཉིས་དང་། འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་དུག་
 གོ། །སྤྱི་བརྒྱུད་བཞི་དང་བའི་དགེ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་བརྒྱུད་
 གི་རྟེན་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་ཡོད་པ་དེ། ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ཀྱི་ཕྱི་
 རོལ་དུ་སྤྱི་བརྒྱུད་ཕྱུང་བའི་ཆེ། གང་ཟག་དེའི་སྤྱི་བརྒྱུད་མི་འཇིག་ཅིང་ཡན་ཡོན་རྗེས་སུ་
 འདུག་ལྟེ། དེར་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བ་དང་ཕྱན་པ་ནི་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཡན་ཡོན་རྗེས་སུ་
 འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་གང་གི་ཆེ་འཇིག་ན། འབྲེལ་མེད་གཉིས་ནི།
 སྤྱི་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པས་སྤྱི་བརྒྱུད་
 ཕྱུང་བའི་གཏམ་དེ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོས་པ་དང་ནང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་

གྱིས་གང་ཟག་དེའི་སྤྱ་བརྒྱུད་ཞིག་པར་གྱུར་བ་སྟེ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། གང་ཟག་དེ་སྤྱ་བརྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་ཅས་ལས་
 གྱུར་པ་དུག་ནི་ སྤྱ་བརྒྱུད་གི་མཚམས་དང་རྟེན་པ་གནིས་ཀ་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་དེས་
 གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཉུ། སྤྱ་བརྒྱུད་སྤྱད་པའི་གཏམ་ཐོས་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་སྤྱ་བརྒྱུད་མི་འདིག་
 སྟེ། ཡོད་ན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས། བསམ་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ལོག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་གི་ཆོ་འདིག་ན། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་
 དང་བཅུམས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་གསུམ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 དེ་གསུམ་སྟེ། དུག་པོ་དེ་དག་གང་བྱུང་ན་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་སྤྱ་བརྒྱུད་ཞིག་པར་གྱུར་
 པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་གནིས་བྱ་བའི་མ་མ་དུག་ནི། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་མཚམས་
 དང་རྟེན་པ་གནིས་ལ་ཡིད་གནིས་བྱ་བ་དེ་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་
 རོལ་དུ་དེ་སྐྱེས་པ་གནིས་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་
 གནིས་བྱ་བའི་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དེ་སྐྱེས་པ་གནིས་
 ཏེ་བཞིས་ཀྱང་དེའི་སྤྱ་བརྒྱུད་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་གནིས་ནི་ངེས་པས་འབྱེན་པར་བྱེད་
 པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་མཚམས་དང་རྟེན་པ་གང་ལ་ཡིད་གནིས་བྱ་བ་ཡང་མཚམས་
 དང་རྟེན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་མ་ནི་ཤུ་ཅེ་བརྒྱད་ཡོད་
 རོ་ཞེས་སྤྱ་མ་ ས་མི་སྤྱ་མ་ནི་ལ་སོགས་པ། རྣམས་གསུང་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་དེ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་
 པའི་མ་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་
 གནིས་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ན། གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་སྤྱད་
 ཡང་གང་ཟག་དེའི་སྤྱ་བརྒྱུད་མི་འདིག་སྟེ། མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཡན་ཡོན་རྗེས་སུ་འདུག་

གོ་ཞེས་གསུམ་པས་སོ། །འོ་ན་གང་གི་ཆེ་འདིག་ན། དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་པ་
 བའི་གཏམ་དེ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཐོས་པ་དང་ནང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གང་
 ཟག་དེའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཞིག་པར་གྱུར་པ་སྟེ། གཏམ་ཐོས་པས་ཞིག་པ་གཉིས་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་
 དང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་ནི་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་དབྱུང་བའོ། །
 ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དབྱུང་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་དེ་ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚམས་གཞན་
 དུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཉི་ལའོར་ལས་འདས་ན་སྟེ། སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་
 ལ་ཉི་ལའོར་བཅི་བར་གསུངས་ལ། སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཆོས་གོས་ཀྱི་གནས་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་ཆུང་ལས།
 ཞག་མ་ལོན་ཡང་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཞིག་ཅེས་བཤད་དོ། །སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བ་ལས་ཆོས་
 གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དང་བསམ་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཞེས་པ་འོ། །
 ཁ་ཅིག་ རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་ཆུང་ ན་རེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིས་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་པ་
 བའི་མ་མ་གཉིས་བསྟན་དེ། སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་བཤད་པའི་དགེ་སློང་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་པ་
 བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པ་འོངས་པ་ན། སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་འདིར་བསྟན་ཅིང་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་ཆུང་ངོ་སྟེ་ཕྱིར་འོངས་པ་མཚམས་ནང་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་
 སྤྱོད་པ་འོངས་པ་ན། སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པ་འོངས་ཞིང་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་
 ཆུང་ངོ། །སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་
 ཟག་དེའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་འདིག་སྟེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིའི་དྲི་ཀ་ལས། འདིས་
 ཀྱང་སྤྱོད་པ་འོངས་པ་དང་དེས་པར་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྤྱོད་པ་གཞན་བསྟན་
 ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐ་མ་ནམས་མཐུན་པར་དེ་ནི་མིན་ན། འོན་ཀྱང་དྲི་ཀ་ལས་

བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བརྒྱུད་ཞིག་ཟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྤྲོས་པས་གཞན་བསྐྱེད་ཞེས་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་པས་སྤྱི་བརྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གྱི་མ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
 མ་མ་དང་བསྐྱོས་ལ་སྤྱི་མ་ནི་སྤྱིར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་དང་འགལ་ལོ། །མཚམས་ལས་
 འདས་པ་ན་དེ་འགྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱིར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་ལ་ལུས་དང་སྤྱི་
 བརྒྱུད་གི་མཚམས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

འོ་ན་གང་ཞེ་ན་ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་བརྒྱུད་ཞིག་པར་གྱུར་གྱུང་
 ཕྱིར་འོངས་ན་སོར་ཆུད་དམ་སྙམ་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་ཕྱིར་ཡིན་དེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་
 ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དུ་གྱི་རང་གི་རྣམ་པཤད་ལས་ ཐ་བསྐྱེད་ཞིག་ཅིང་། རྣམ་པར་ཆད་པར་གྱུར་
 པ་དེ་ དགེ་སློང་ཐ་བརྒྱུད་གི་མཚམས་སུ་ཕྱིར་འོངས་ན། རེས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
 དེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་སྒྲོས་དེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ སྤྱིར་བས་འགྲོ་བ་དང་
 ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མ་མས། སྤྱི་བརྒྱུད་ཞིག་ཟེན་ན་ནི་དགེ་སློང་དེ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་མཚམས་སུ་ཕྱིར་
 འོངས་ན་ཡང་མི་ཡན་དེ་སྤྱི་བརྒྱུད་ཞིག་པའི་གནས་སྤྲོས་པས་ནི་དུ་གནས་སོ་ཞེས་བསྐྱེད་དེ།
 ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ཞེས་པ་འདི་ནི་དུ་གྱི་འབྲེལ་བ་བརྒྱ་ཀ་ར་ལས་ཕྱིར་འོངས་གྱུང་མི་ཡན་དེ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །གང་ཟག་མོ་མེད་འདུག་ཟེ། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། འོད་པའི་བརྒྱད།
 ཡིད་གཉིས་མ་མེད་པའི་བརྒྱད། རྟོད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་མ་མེད་མ་མ་བཞེ་གྱེ། ཉེར་བརྒྱད་དང་། གང་ཟག་མོ་མོ་ཞིང་མ་ཡིན་
 པར་གྱུར་པ་དང་ཆད་གྱུར་ངེས་སོ། །ཞེས་སྤྱི་མ་མལ་ཆེ་བཅས་གསུངས་ཞིང་འདུག་གི་ལུ་བརྒྱ་ར་ན་ར་དེ་རྣམས་སུ་མ་འདུམ་
 པའི་མ་མ་གཉིས་ཡོད་གསུངས་ནས། ཐ་བསྐྱེད་གི་མ་མ་སུ་མ་ཕུའི་མ་མ་རྟོད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་མ་མེད་མ་མ་གཉིས་བསྐྱེད་
 དེ་གང་ཟག་མོ་མེད་རང་འདུག་ཟེ་མོ་གཅིག་དུ་ངེས་སོ་གསུངས། སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྟོད་པ་ལས་ཆོས་གོས་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་གྱེ་ཆོས་གོས་ཟེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་འོ། །དེ་ཀ་ལས་ཆོས་གོས་

བྱེ་ལྷ་དུ་བསམ་པ་དེ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་དང་ཞེས་པོ། །མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་གོས་བརྒྱམས་
 པ་ཐིན་པར་བྱས་པ་འོ་ཞེས་ཀྱང་རྒྱ་ཀླ་ལས་པོ། །འདི་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པའི་སྤྱི་ལ་བ་ལག་
 ཏུ་ཐོབ་པ་ན་གང་ཟག་དེའི་སྤྱི་བརྒྱུད་ཞེས་པར་གྱུར་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པོ། །སྤྱི་བརྒྱུད་
 གི་རྟེན་པ་ལ་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་བརྒྱམས་པ་མ་ཐིན་པར་ཞེས་པ་སྟེ། མེས་འཆོག་པ་ལ་
 སོགས་པས་བརྒྱམས་པ་ཞེས་པ་འོ། །ཞེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་གོས་བརྒྱམས་པ་མ་ཐིན་པའི་
 བར་སྤྱོད་སྤྱི་བརྒྱུད་ཞེས་གིས་རྒྱན་ཆད་པར་གྱུར་པ་འོ་ཞེས་རྒྱ་ཀླ་ལས་པོ། །འདི་ཡང་མཚོན་པ་སྟེ་
 སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པའི་སྤྱི་ལ་བ་བརྒྱུད་ཅིང་བརྒྱུད་པའི་གདམ་ཐོས་པ་ན་གང་ཟག་དེའི་སྤྱི་བརྒྱུད་
 ཞེས་པར་གྱུར་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་པོ། །སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་
 པ་རྟེན་པ་དེ་འདོད་པའི་སྤྱོད་ལོག་པ་འོ། །ཡིད་གཉིས་ནི་ཞེས་པ་འདིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཡིད་གཉིས་ཁོ་ན་བཞུན་
 པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གོས་བྱེད་པ་མི་བྱའི་ཡིད་གཉིས་ནི་གཞུང་འདིས་མ་བཞུན་པར་འཆད་པ་དེང་མང་ཤིན་ཏུ་མང་། གཞུང་
 འདིའི་བྱེད་པོ་ཡང་བྱེད་ནི་མ་གོ་བར་ཆད་པོ། །ཡིད་གཉིས་ནི་རང་གི་ནམ་ཐག་ལས་ཕྱིར་འོངས་པར་
 བྱ་བའམ་འོན་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་བྱ་སྤྱི་ལ་པའི་ཡིད་གཉིས་དང་། ཆོས་གོས་བྱེད་པ་
 འོན་ཏེ་ཆོས་གོས་མི་བྱ་སྤྱི་ལ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་སྤྱི་བརྒྱུད་འབྱེན་པས་བྱེད་
 པ་དང་འདྲ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱོད་པ་འདིར་རང་གི་ནམ་ཐག་གི་ལུང་དངས་པ་དང་རྒྱ་ཀླ་ལས་
 ལུང་དངས་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་བར་བྱ་ཞིང་ཆོས་གོས་བྱེད་པ་འོན་ཏེ་ཕྱིར་འོང་བར་མི་བྱ་
 ཞིང་ཆོས་གོས་མི་བྱ་སྤྱི་ལ་དུ་སེམས་པས་མཚམས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ན་དེའི་སྤྱི་བརྒྱུད་
 རང་འདུག་པ་དང་བྱལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་ཀླ་ལས་ཀྱང་ཆོས་གོས་བྱེད་པའི་བསམ་པ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ཞིང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སམ་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། ཞེས་བཤད་དོ། །

སྤྱི་མཁུང་དུས་སྤྱི་མཁུང་བདེ་ལྷན་པའི་དུས་ནི་དབྱིང་ཟླ་ར་བའི་ནའོ་ཞེས་སོ། །དེའི་དམིགས་
 བསལ་གཏིས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་ལས་བྱུངས་ན་དབྱིང་
 ཟླ་འབྲིང་པོའི་ན་ལ་དེ་དབྱར་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དུས་སྤྱི་མཁུང་བདེ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ན་
 ལ་དབྱར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷོ་ན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ལ་སྤྱི་མཁུང་བདེ་ལྷན་པའི་
 བ་བཅོལ་ཐོར་དེ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཏིས་སྤྱི་མཁུང་བན། དགུན་ཐ་ཆུང་ན་ལ་དུས་སྤྱི་མཁུང་
 བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་མཁུང་གི་དུས་ཟླ་བ་ལྷ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་འདས་ན་སྤྱི་མཁུང་གི་འཕེན་
 པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ གཞན་ཡང་དབྱིང་ཟླ་ར་བའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ལ་སྤྱི་མཁུང་དབྱར་བའི་གཞུང་ཟླ་
 རྟེ། ལུང་གཞི་ལས་སྤྱི་མཁུང་འདིངས་པའི་དགོ་ཆོང་གིས་དབྱིང་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ཕྱི་དོའི་ཆེས་བཅོལ་ལ་གོ་པར་བྱ་སྟེ། ཆེས་
 དང་ལྷན་བདག་པང་ཆོ་པོ་སྤྱི་མཁུང་འཕྱིན་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་གོ་མོའི་ཆོས་གོ་མ་ནམས་བྱིན་གྱིས་རྫོགས་ཤིག་ཅེས། བཤད་ཅིང་
 བསྟུན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་བཅོལ་པའི་ཕྱི་དེ་ནིན་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་གཏིས་གྱིས་ལས་གྱིས་སྤྱི་མཁུང་དབྱར་
 བར་བྱོའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མཁུང་གི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་ཟླ་བ་ལྷ་དང་ཞག་གཅིག་འཆགས་པར་ཐལ་བར་བསྐྱར་རོ། །དེས་
 ན་མདོ་རྩ་འབྲེལ་གཙོ་བོར་གསུང་དོ། །རོ། །ཟླ་བ་ལྷ་ཆུན་ཆད་ནི་སྤྱི་མཁུང་ལུང་བདེ་མ་ཐོས་གྱི་
 བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྣམས་སྤྱི་མཁུང་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐོས་ན་ནི་དེའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཅིང་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩ་བར་ཤུགས་གྱིས་བསྟན་ཅིང་རྒྱུ་ཀ་ལས་དངོས་སྤྱི་མཁུང་དོ། །ཅི་
 གནས་སྤྱི་མཁུང་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐོས་གྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྣམས་སྤྱི་མཁུང་ཅིང་། ཐོས་ན་ཕན་
 ཡོན་རྣམས་གསལ་ཞེ་ན། རྣམས་སྤྱི་མཁུང་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་དེ། སྤྱི་མཁུང་གི་མཆོམས་
 འདིར་ཕྱིར་འོང་ངེས་པའི་བསམ་པ་ནི་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་མཁུང་གི་རྣམས་ལས་ཆེས་པོས་
 ལུ་བའི་བསམ་པས་རྣམས་སྤྱི་མཁུང་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མ་ཐོས་གྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྣམས་སྤྱི་མཁུང་ཅིང་
 ཐོས་ན་ནི་རྣམས་ སྤྱི་མཁུང་གི་མཆོམས་འདིར་ཕྱིར་འོང་ངེས་ལྟར་ཟེ། སྤྱི་མཁུང་གི་མཆོམས་ལ་འེ་བ་མེད་ཅིང་།

མ་བུང་གི་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན་ནི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཉིད་ན་མ་བུང་འདིག་མེ། གོ།
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་མ་གོས་ཀྱི་བར་དུ་ཡན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་གོས་ན་སྒྲིག་པ་ མ་
 གོས་ཀྱི་བར་དུ་ཡན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་མིན་ལ་མ་གོས་ཀྱང་ཡན་ཡོན་སྒྲིག་མེ་གོས་པ་ན་འདྲ་སྒྲིག་པ་ཡང་། རི་མ་
 ཡིན་ནོ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་རི་སྤྱིད་དུ་ཡན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་ན། མ་བུང་གི་
 རྒྱུད་པའི་སྐྱེལ་བ་ལས། ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་མ་བུང་ལྷུང་
 བར་གོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་དེའི་ཡན་ཡོན་རྗེས་
 སུ་འཇུག་པ་འོ། །རྒྱ་ཀ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་
 དང་། བཅུ་མས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་གསུམ་ལས་པ་སྒྲིག་མེ་མཇུག་པ་འཇིག་དུ་མ་བུང་གི་རྒྱུད་པའི་
 གོས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་དང་ ཆོས། གོས་ བཅོ་བྱེད་པར་། རྩམས་པ་མ་ཞིག་པ་དང་། ཆོས་
 གོས་ བྱེད་པར་། བཅུ་མས་པ་ མེ་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། མཐར་ཐུག་པར་མ་གྱུར་བའི་ཤན་
 ཡོད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཁྱུ་བའི་སྐབས་སུ་གསོ་སྦྱང་གི་མཐའ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བཤད་ལུགས་
 གཉིས་ ཉེ་གསོ་སྦྱང་བཏགས་མིང་དུ་བཤད་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་དངོས་མིང་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་རྩེད་ལུགས་གཉིས།
 ལས་གསོ་སྦྱང་བཏགས་མིང་དུ་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་ཀ་ལས་འདིར་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་
 རི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་སུ་དགག་དབྱེ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། གསོ་
 སྦྱང་གི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་མེ། དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་
 མཐའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་བུང་གཤིང་བར་མི་བྱའོ། །གསོ་སྦྱང་དངོས་མིང་
 དུ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་ཆུང་ལས་འཐབ་ཀྱོལ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྤོང་ལ་དུ་དགག་
 དབྱེ་བྱས་ན། དབྱར་ནམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་པས། དེའི་
 ཆེ་ན་གསོ་སྦྱང་གི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་བུང་གཤིང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་ནོ། །མ་

བརྒྱུད་བཏིང་ནས་བྱེ་བ་དག་ལ་ནི་དབྱུང་བ་དེ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་པེ། རྩོགས་གཅིག་གིས་རྒྱུད་ཅིན་
ནས་རྩོགས་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབྱུང་དགོས་མོ། ཞེས་ལུང་བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོས་ཁྲུས་པ་དང་རང་གི་
ནས་བཤད་དང་རྒྱ་ཀ་དང་གསུམ་ཆར་ལས་བཤད་དོ། རྟེན་པ་དེ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བ་ཅེས་
ལུང་ཁྱེ་བ་ལས་བཤད་ཀྱང་། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ།

དབྱུར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་བྱེ་ནས་གནས་དེ་ན་རྩོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་གང་གིས་
སྔ་བརྒྱུད་གདིང་ཞེ་ན། ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་ཡོད་པས་དེས་གདིང་དོ། དེའི་ཆེན་གནས་
དེར་རྩོགས་གཉིས་ཀས་སོ་སོར་སྔ་བརྒྱུད་བཏིང་ན་རྟེན་པ་དེ་ལྟར་ནས་པར་བཞག་ཅེ་ན། དབྱུར་
གནས་པ་རྩོགས་ནས་དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གནས་དེར་ཆོས་སྤྱོད་བ་ལས་གཞན་ཆོས་
མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་བ་དག་གིས་སྔ་བརྒྱུད་འདིང་ས་བ་བྱས་ཀྱང་དབྱུར་གནས་འདིར་དབྱུར་གནས་བ་རྣམས་
ལ་རྟེན་པ་འདི་རྩོན་པར་བྱོལ་ཞེས་ནས་པར་བཞག་པའི། གནས་ཀྱི་རྟེན་པ་དག་ག་ཕྱེ་ཆུང་ཆད་དུ་བྱུང་བ། ནི་
ཆོས་སྤྱོད་བ་དེ་དག་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བ་དག་ལ་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་དེ། རྩོགས་
གཞན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཀས་བཤད་དོ། གལ་ཏེ་རྩོགས་གཉིས་གས་སོ་སོར་སྔ་བརྒྱུད་བཏིང་
ན་སྔ་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་ནི་སོ་སོར་རྩོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་དེ། རྩོགས་འདི་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱ་ཀ་ལས་སྔ་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ཆོས་རྩོགས་
པ་དང་ཆོས་མིན་རྩོགས་པ། ཐམས་ཅད་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། བམས་པ་
གནས་པ་དེ་ཞེས་པ། སྔ་བརྒྱུད་གདིང་ས་བའི་བསམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་འདུན་པ་མ་ལོག་པར་གནས་
པས་སྔ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ནི་སྔ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ཡིན་ནོ། དེའང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཆང་ནའོ།
དེ་དང་ཐལ་བ་དེ་ཞེས་པ། བསམ་པ་གནས་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྔ་བརྒྱུད་མ་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་དེ། སྔ་བརྒྱུད་མི་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། གཞུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་

པ་ནི་ད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནི། གནས་ཐ་དད་མང་པོ་ནམས་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ནང་དུ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྱགས་གཅིག་ནི་ད་སྤྱད་དུ་བཞིང་ནས། མཆམས་པོ་ཆེ་བཀོལ་
 ཏེ་གནས་མང་པོ་དེ་དག་མཆམས་ཐ་དད་པ་ནི་ད་ཡིན་ན་གནས་སོ་སོར་སྤྱད་དེ་དབྱུང་
 གི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་དབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སྤྱད་གཅིག་ཀྱང་མཆམས་
 དེ་ན་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱད་ཕྱང་བས་མཆམས་གཞན་གྱི་སྤྱད་ཕྱང་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། རང་གི་གནས་སུ་སྤངས་ཏེ་སྤྱད་དེ་ཕྱང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྤྱད་དེ་མ་ཕྱང་
 བའི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་སྤྱད་གི་གནས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དྲི་ཀ་ལས་གཞན་
 དུ་ན་སྤྱ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་སྤྱད་དབྱུང་བ་རང་འདུག་པ་དང་བུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 འབྲལ་བའི་ཉིས་པར་ཡང་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྤྱོར་བས་འགྲོ་བའམ་ཐོས་ཕྱུང་
 གི་སྐབས་སུ་སྤྱད་ཕྱང་བའི་དགེ་སློང་དེ་ནམས་ཀྱིས་མཆམས་གཞན་ན་གནས་པའི་དགེ་
 སློང་གི་སྤྱད་མི་འདིག་པར་རྒྱུང་ནས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཆམས་པོ་ཆེའི་
 ཆད་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་མ་ངེས་པས། རང་རང་གིས་རྒྱུང་བ་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་ལ། འདིར་
 ནི་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ས་ཁོངས་ན་གནས་པས་རང་གིས་རྒྱུང་བ་སྐྱབ་པར་རྒྱས་པས་
 སོ། །བྱེ་བ་ནི་ད་ན་ཞེས་པ་ནི་གནས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་གཞིང་བའི་དགེ་འདུན་ནམས་ཆོས་
 རྩལ་དང་ཆོས་མིན་རྩལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་ད་ན་རྩལ་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ནི་ད་དུ་སྤྱད་
 དབྱུང་བར་བྱའོ། །བཞིང་ནས་བྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་པས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ཕྱང་བར་མི་འགྱུར་
 ལ། ཆོས་མིན་རྩལ་པས་ཀྱང་ངོ་། །འོ་ན་འདི་སྤྱོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་
 སུ་གཅིག་ཀྱང་མཆམས་ཐ་དད་པས་གཉིས་ཀ་ཕྱང་བར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེ་
 ན། རྒྱ་མ་ལ་ནི་གང་གིས་འབྱིན་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་ལུལ་ན་གཉིས་ཀའི་དབྱུང་བར་འགྱུར་

ལ། བཏིང་ནས་བྱེ་བ་འདི་ལ་ནི་འདི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་ཐ་དད་པས་འདུན་པ་ནིང་
 མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་སྣ་བརྒྱུད་མ་བཏིང་བས། སྣ་བརྒྱུད་འབྱེན་པའི་ཁ་
 སློང་བྱེད་དམ་སྣ་བརྒྱུད་མ་བཏིང་བ་ཁོ་ན་བཞི་ཡན་ཆད་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཚང་བས་སྣ་
 བརྒྱུད་ཕྱུང་བ་ནི་མ་ཕྱུང་བ་ནིང་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བཏིང་བ་ནི་ཆོས་ཕྱུང་བར་འགྱུར་པ་ནི་
 འདུན་པ་ཕུལ་བ་ལས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་བཏིང་
 བའི་ཕྱུང་བ་ནི། ཞེས་པ་དང་། མ་བཏིང་བ་ནིང་གིས་དཔྱུང་བར་ཞེས་པ་ནི་དཔྱུང་བའི་
 ལས་འཆགས་པ་ཅམ་དང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ནམ་བཤད་ནི་
 མའི་འོད་ཟེར་ལས། སྣ་བརྒྱུད་གི་གཞིའི་ནམ་པར་བཤད་པ་ཚྛགས་སོ། །

༥། གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དེ། མཚན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ཞེས་
 སོ། །དུས་ཤིང་དུབས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་སྤྱན་པ་འཚོ་བྱེད་གྱིས་ལུས་འཕགས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ན་བ་ལ་དཔྱད་བྱས་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལ་བརྒྱ་སྟོང་རི་བའི་གོས་བེུ་རས་ཡུག་
 པོ་ཆེ་བྱིན་པ་དེ་སྤངས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕུལ་བ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་
 རི་བའི་གོས་བེུ་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་ཡོང་ལ་ངའི་ཆད་དུ་གིས་རྫོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས།
 དེས་དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་སྒྲ་གོས་མཐའ་
 གོས་དང་། སྒྲ་གཅན་ཟིན་གྱི་རལ་རྒྱུང་དཔྱད་ཆད་གཅིག་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་།

ལུང་ཕྱན་ཆོག་ལས་ནི། ཡུལ་འཕགས་ཀྱི་ཀྱུ་པོ་གདུམ་པོ་རབ་སྒྲུང་ལ་
གཉིད་མེད་ཀྱི་ནད་བྱུང་བ་ལ་སྒྲུན་པ་འཛོཾ་བྱེད་ཀྱིས་དབྱུང་བྱས་པ་ལས། དེས་དེ་ལ་བརྒྱ་
ལྷོང་རི་བའི་རས་ཡུག་ཆེན་བསྐྱར་བྱུང་བ་དེ། འཛོཾ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཐུལ་
བན། དེ་ཀྱན་དགའ་པོས་དུས་ཤིང་དུབས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་།
ཀྱན་དགའ་པོའི་སྟོང་གཡོགས་སྟང་གཡོགས་དང་སྒྲ་གཅན་ཟིན་གྱི་རྩལ་གཟན་ཡང་ལྷང་
ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྒྲུལ་ཕྱན་སྒྲེལ་ཞི་ཉིད་ཅེས་པ་ རྒྱུང་གཞི་འདི་དང་རྒྱུང་གཞི་ལྷ་མགཉིས་
པོ་བསྐྱེལ་ནས་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ལུང་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ་འབྲུལ་བཤད་ཉིད་དོ། །ནི་ལུང་གཞི་
ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་པོའི་ཁབ་ནས་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་
ལུས་འཕགས་ཀྱི་རི་པོ་ལ་བཞུགས་ རྒྱུང་གཞི་དེ་ནི་དུས་ཤིང་དུབས་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐབས་
པར་བྱ་ཞེས་པ་འདིའི་རྒྱུང་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེང་མང་པོད་ཀྱི་འདུལ་འདྲིན་བཅའ་ཆེར་ནམས་ན་པེ། རྒྱུང་གཞི་དེ་གཉིས་
ནི་གཞུང་འོག་མའི་སྒྲུལ་ཕྱན་སྒྲེལ་ཞི་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་རྒྱུང་གཞི་ཡིན་པར་འཆད་དེ། ལུང་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་
པ་སྟེ། འབྲུལ་བཤད་ཉིད་དོ། ། ཏེ། མ་གཏོ་ལྷའི་ཞིང་མཉམ་ཞིང་ཉེ་འཁོར་མཉམ་ལ་སྒྲུང་གི་
ཁྱད་པར་སྒྲ་ཆོག་ལས་དག་སྒྲུང་སྒྲལ་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང་མཛེས་པ་གཟིགས་ནས། འདི་ལྟ་བུར་
ཆོས་གོས་ནམས་དུས་ཏེ་དུབས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོ་སྟོང་གི་ཆོས་གོས་
དུ་ཞིང་དུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ནམ་པ་བཞེ་ལས་དང་པོ་ནི་སྒྲུལ་ཕྱན་སྒྲེལ་ཞི་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་
ཏི། རྒྱ་ཀ་ལས་སྟོང་དུ་བཏང་བའི་ཆལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་མཐོན་དམན་དུ་འདུག་པས། སྒྲུལ་
ཕྱན་སྒྲེལ་ཞི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲུར་ཆོས་གོས་དེ་དུབས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི་ལྟག་མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་ཀ་ལས་སྒྲུལ་བྱ་གཅིག་ལ་ ཆལ་བྱ་དག་
ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་ཆལ་བྱ་ནི་སྟོང་དུ་བཏང་བའི་ཆལ་བྱ་དང་སྒྲ་ཆོད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་མཐའ་སྟོར་གྱི་ཆལ་བྱ་ཡིན་པར་འབྲེལ་

ཆུང་ལམ་འགྲོ་དོ། འདི་ལྟར་ན་ཆུ་ལ་ཕུ་གཞན་རྣམས་ལམ་མཐའ་སྒྲོར་ཞེས་བྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མ་གོ་བ་ཤི། ཚལ་
ཕུ་དག་ཕུར་ཞེས་མཉམ་པར་བྱོལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་པའི་བྱེད་རོ། ཚལ་ཕུས་ནོན་པའི་ལྷག་མ་མ་
ནོན་པ་ནི་སྤྱིད་ཡོད་པ་དེ་ཅིས་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐུ་ཕུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཞེས་མཉམ་པ་
ཉིད་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དཔུས་ཀྱི་སྐུ་ཕུ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་དུ་སྟེ་གཡས་གཡོན་
ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་སྟེ་གསུམ་ཕུའི་འཕྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །འཕྲི་
པ་ནི་རོས་པ་ཞི་པོ་འཁོར་བར་མཐའ་སྒྲོར་བ་ཉིད་དག་གིས་སོ། །

ལུང་གཞི་ལས་སྐྱོན་གས་བུའི་འབྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་མཐའ་སྒྲིལ་བ་གཉིས་
ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་མ་སྐྱལ་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀྱན་དགའ་པོས་བྱས་པ་ལ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོད་ཅིང་བདོག་ནའོ
ཞེས་སྒྲིལ་ན་ཡོད་པ་དང་བདོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལུང་ མདོ་རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་
ནས་མ་ན་ལེ་མི་གསལ་ཡང་། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆས་ཅམ་དུ་ཡོད་
པས་སོ། །བདོག་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་རྣམ་པས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། ཆས་
ཅམ་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱ་བ་བྱེད་རྣམ་སུ་བདོག་ནའོ། །ཁྱམ་ནི་ལ་བ་འབྲུག་པོ་ཞི་ལུང་ལྟན་ཆོག་གཱི་འབྲེལ་
བ་ལས་ལ་བ་འབྲུག་པོ་ནི་གྲས་སོ་ཞེས་སོ། །ཁྱམ་རུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་བ་སྐྱལ་པོ་རུབ་མོའོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་བ་
ལས་བཤད་དེ། ལུང་གཞི་ལས་ གཡང་གཞིའི་ཞེས་པ་འདི་འགྱུར་ལྷོན་ཡིན་པར་ཆེ་ཆོས་མེད་དེ་འབྲེལ་ཆུང་གི་
མདོ་རྩ་བ་ལས་གཡང་གཞི་དང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འགྱུར་ཡིན་དུ་ལེགས་དེ་ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་གཡང་གཞི་དང་ཞེས་སོ། །
གཡལང་ ཞི་རི་དུགས་ཀྱི་བགས་པའི་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞི་ རི་སུ་ཞེ་གས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་
པས་དགེ་སློང་གིས་གཡང་གཞི་འཆང་ན་འགག་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་འོ་ཞེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པ། དང་ ལྷམ་
ལྟར་ལེ་འཆང་བར། ལྟུང་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་འཛོལ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུང་གཞི་ལས་ངས་ཚེས་གོས་གསུང་གནང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གྱི་གོས་དང་མཐད་གོས་དང་བཅས་པས་འཛོལ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་
 ཏེ་སྐུ་སྐྱུར་མི་འཆད་པར་གྱི་གོས་དང་མཐད་གོས་དང་བཅས་པས་འཛོལ་བར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི
 རི་དགེ་ཚོང་གི་དྲགས་ཉམས་པའི་ནེས་པར་འགྱུར་པའོ། །རང་གི་རྣམ་པའདྲ་དང་དྲི་ཀ་ལས་གོས་བཅས་
 ཅད་སྡོལ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་གོས་བཅས་ཅད་སེར་བ་དང་དམར་བ་ནི་མ་བཀག་གོ་ཞེས་པའདྲ་
 ཀྱང་། རང་གི་རྣམ་པའདྲ་ལས་འདིར་ཁ་ཅིག་བཅས་ཅད་སེར་བ་དང་མཐས་ཅད་དམར་བ་བཀག་གོ་ཞེས་ཟེར་དེ་ནི་མི
 རིགས་ཏེ། དེ་གཡོག་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དྲི་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་
 པར་འདྲ། ལུང་གཞི་ལས་གོས་བཅས་ཅད་སེར་བ་འཕྲ་བཅས་ཅད་དམར་བ་འཕྲ་དཀར་བ་ནི་
 རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལུང་ ལས་དགེ་ཚོང་གིས་ཁ་དོག་
 འཕྲ་པར་བསྐྱར་བ་གསུང་ལས་གང་ཡང་རུང་བཀའི་གསུང་ཁ་དོག་བསྐྱར་པའི་གོས་སྐྱད་ན་རྣོང་མ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
 བ་མཆིས་སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་ཚོང་གིས་གོས་བཅས་ཅད་སྡོལ་བཅས་མེར་པོ་འཕྲ་བཅས་ཅད་དམར་པོ་སྐྱད་པའོ
 ཞེས་གསུངས་པ། ལུ་བ་དང་འོད་ལྷན་ཅ་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་འདྲ་དོ། །དེ་ལྟར་
 བཅས་ཅད་སེར་བ་དང་བཅས་ཅད་དམར་བ་བཀག་པར་ལུང་གཞི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལྔ་ལས་
 འདྲ་པས་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་ནེས་པ་དག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་བར་བྱའོ། །
 ལུ་སྟེ་གས་པའི་ཆ་ལུགས་གཡང་གཞི་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བཞུན་ཟེན་པ་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་འཆད་ན་ཡང་ནེས་བྱས་སུ
 བཞུན་པ་ནི། ལུ་སྟེ་གས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཆད་པ་སྟེ། ལུ་སྟེ་གས་ཅན་གྱི་ཆ་ལུགས་འཆད་
 བ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །དེའི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ལུང་ལུ་བ་ལས། དགེ་
 ཚོང་གིས་ལུ་སྟེ་གས་ཅན་གྱི་སྡོད་བཅངས་ན་ཅིར་འགྱུར། ནེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། ལུ་འབྲེལ་ལས། ལུ་སྟེ་གས་ཀྱི་སྡོད་ནི་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡོད་ཅེས་གསུངས་
 ཤིང་། དགང་གཟར་སྐྱགས་གཟར་གཉིས་ཀྱང་ལུ་སྟེ་གས་པའི་ཆ་བྱད་ཡིན་པར་ལུང་རྣམ་

འབྱེད་ལས་ཆོས་གོས་དང་འབྲུལ་བའི་སྐབས་ནས་གསུངས་སོ། །བྱ་ས་ལའི་འདབ་མ་ནི་
བྱ་སུའི་འདབ་མ་ཡིན་པར་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རིང་དུ་གནས་ན་
ཞེས་པ་ནི་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་གསུམ་གནིས་གནས་ན་སྟེ། །དེ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས་གསུམ་
གནིས་ཆོགས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཟླ་བ་གནིས་གནས་ན་ཞེས་བཤད། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་རང་
འབྲེལ་དང་ཉི་ཀ་ལས་གསུམ་གནིས་ངོ་མཐོང་བ་ལ་བཤད་ གནས་མལ་ཕུ་རྩུག་གནས་ན་ཞེས་བཤད།
དེ། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲུང་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཕྱོགས་པའི་སྤྱིན་བདག་སྤྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བ་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་དགེ་འདུན་དབང་ལ། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བ་ནི་ཆོས་
མིན་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དབང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས་གནིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས་སྤྱིས་ཕུ་བཅས་པ་ནི་ཕྱོགས་གནིས་པའི་
སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གནིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན་ནི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་སྟུང་། ཆོས་ཕྱོགས་པའི་
སྤྱིན་བདག་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་སྤྱིན་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲུལ་ལྷགས་ནི་ལྟར་
ཕུལ་ན་ཡང་འཕྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟར་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་
ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྲར་རོ། །བྱ་མོ་སྤྱི་ཉི་གེ་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལུང་
གི་ཆོས་ལ་ཕུལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ནི་ལུང་ཆོས་སྤྱི་བ་རྣམས་དབང་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་
པའི་ཆོས་ལ་ཕུལ་ན་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལས། ཆོས་ལ་ཕུལ་བ་ནི་ཡང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པ་ལ་ཕུལ་བ་ནི་མཆོད་རྟེན་དང་འདྲ་བར་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

སྤྱི་བ་པའི་ཆོས་ བསྐབ་པ་གསུམ་ཉིད། ལ་བསྐྱོས་ཏེ་ཆོས་ལ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་ཕུལ་བ་
ནི་དགེ་འདུན་རྣམས་དབང་སྟེ། སྤྱི་བ་པའི་ཆོས་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཅི་རིགས་པར་
མངའ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་རོ། །གནས་ནས་བྱུང་བ་ནི་བའི་ཡོ་བྱང་ནི་གནས་ནས་བྱུང་
བ་མི་དབང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ངམ་མམ་ཞེ་ན་རྩ་གང་གིས་གནས་ནས་བྱུང་བའི། རྩ་ལས་སེམས་མ་ལོག་ན་འོ་

གནས་ནས་སྤྱད་པ་མི་དབང་གི་རྒྱ་ལས་སེམས་ལོག་ན་ནི་དབང་རོ་རྒྱ་ལས་སོ། ། ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཅོད་
 པ་མ་གསོལ་ན་གནས་ནས་སྤྱད་པ་མི་དབང་གི་ བཅོད་པ་གསོལ་ན་ནི་དབང་རོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མདོ་རྩ་འབྲེལ་ལས་ བཅོད་པ་མ་གསོལ་ན་ལོ་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱི། རྣམ་དུར་གྱི་རྒྱ་
 ལས་སེམས་མ་ལོག་ན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། བཅོད་པ་གསོལ་ན་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པ་ཡིན་པས་རྟེན་པ་དེ་མི་དབང་ངས་སྤྱད་པའི་དྲོགས་པ་བཅད་མི་དགོས་སོ། །
 མཚམས་ཀྱི་བར་ན་ བེ་ལའི་རྣམ་རྟམས། འདུག་པ་ ལ་ཤེ་ལའི་ལུས་ཉེ་རོ་དམ་སས། ལུས་སེམས་
 ལུས་དེ་དང་འབྲེལ་བ། གཞན་གྱིས་རེག་པས་དི་ཅུམ་ མཆིས་ རྟོན་པ་རྣམས་དབང་བར་གསུངས་
 པའོ། ། འོ་ན་ལུང་སྒྲིང་གཞི་ལས་བརྩན་པ་མཚམས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་དུས་
 འདས་ན་གྲུམ་པ་དེའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སུ་དབང་བར་འགྱུར། ལུ་པ་ལི་དེ་ནི་མགོ་གང་ལོགས་
 སུ་ཐོར་བའོ། ། བརྩན་པ་གཉིས་ཀར་མགོ་ཐོར་ན་གང་དབང་བར་འགྱུར། ལུ་པ་ལི་དེ་
 ནི་གཉིས་ཀའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་ཅིང་། རྩ་བ་སྤྱུ་
 བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཚམས་གཉིས་བར་ཤི་ན། དེའི་ལུས་འབྲེལ་
 བའི་རས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས། གང་དུ་མགོ་ཐོ་བཞག་པར་དབང་བ་ཡིན། གཉིས་ཀར་
 བཞག་ན་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལ་འདོན་པ་
 བ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་རྩ་བས་བསྐྱུས་པའི་ལུང་
 དེ་གཙོ་ཐོར་བྱས་ཏེ་མདོ་རྩ་འབྲེལ་ཆད་མར་བྱའོ། ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ནི་དགང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་ཤི་
 བ་དེ་ལ་བྱ་ལོན་རྩེར་ཆགས་ན་ ཆངས་པ་མཚུངས་པར་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་
 ཞེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་ཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་རས་སུ་ལུགས་སུ་བྱིར་ནས་དེའི་རིན་དུ་

གསེར་སྤྱན་ནོ་ཞེས་ཆད་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་གི་ན་རིན་སྤྱན་པར་བྱ་བ་ཉིད་སྤར་ཆད་བྱས་
 པ་གང་ཡིན་པ་གསེར་ཉིད་སྤྱན་དགོས་པ་སྟེ་སྤར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་རས་དེ་ཉིད་སྤར་སྤྱན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གི་བ་དེའི་བྱ་ལོན་པར་ཆགས་ན་ ཆད་པར་མཚད་པར་སྤྱད་པ་
 མས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་སྤང་ཞེ་ན། སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་ཐག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གསེར་སྤར་བྱགས་སྤྱ་བཏང་
 ནས་དེའི་རིན་དུ་རས་ལེན་ཏེ་ཞེས་ཆད་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་དེ་གི་ན་རིན་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཉིད་སྤར་ཆད་བྱས་པ་གང་ཡིན་པར་སྤྱང་དགོས་པ་སྟེ་སྤར་བཏང་བའི་དངོས་པོ་གསེར་
 དེ་ཉིད་སྤར་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱལ་མཚན་གྱི་ཚྭ་གཤེད་དེར་བའི་ཚྭ་གཤེད་ནི་ལུང་ལས་མཛུང་གིང་
 རིང་པོ་ཞེས་སོ། །དེར་བུང་བའི་ཚྭ་གཤེད་ལས་གཞན་དག་ནི་ལུང་ལས་མཛུང་གིང་བུང་བུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱན་
 ཆེགས་འབྲེལ་ལས་བྱེད་པ་ནི་སྤྱེས་བྱ་སྤང་བའི་ཞེས་སོ། །རང་གི་ལྷས་སྟོབས་གྱིས་ཞོ་
 བས་འཕྲོ་བ་ནི་ཕྱན་ཆེགས་འབྲེལ་ལས་སྤྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་འཕྲོ་བ་ནི་ཞོ་བས་
 འཕྲོ་བའོ་ཞེས་སོ། །བྱ་ལོན་ཆགས་ཏེ་དཔང་གྱི། སྤར་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་དམ་ཆུ་ནི་བྱ་ལོན་གྱི་
 ཡི་གེ་ལས་འཕྲལ་དུ་དགུག་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྤར་དུ་མི་འགྲུབ་པའི། དམ་ཆུ་གཞན་ནི་འབྲེལ་
 ཆུང་ལས་བྱ་ལོན་འཕྲལ་དུ་བྲགས་པའི་དཔང་ཆུའི་ཡི་གེའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མཚོན་
 ཆ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཡང་མི་བུང་སྟེ་མ་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་བྱེད། གྱིལ་དེ་
 བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འབྲེལ་ཆུང་ལས་གྱིལ་བཅང་ཀྱང་ཉིས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །

གྱིལ་འཛིན་ཆད་འདི་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་བཙི་འཕ་ཞེ་ན་འབྲེལ་ཆུང་ལས་གྱིའི་ལྷགས་
 ཉི་ཆེ་སོར་དུག་གི་ཆད་ལས་ལྷག་པ་མི་བཅང་ངོ་ཞེས་སོ། །བཟོའི་སྟོང་ཉི་བར་བཞག་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དགེ་སློང་གང་ཐག་གིས་བཟོའི་ཆ་བྱད་བསྐལ་བ་སྤྱིར་བཏགས་པས་འདི་ཙམ་

ཡང་མི་རུང་ངམ་སྐྱུ་མ་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཁབ་དེའི་ཁབ་རལ་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་འཕམ་
 ཆང་བ་ལྟ་བུ་བཅང་ཞེས་སོ་མི་ཤེས་པ་ནི་ལུང་མཚོ་ལས་འཁོན་ཡོད་པ་མི་མཛེས་བ་ཞེས་
 སོ། །མི་དུན་པ་ནི་ཆོས་དཔལ་ནས་ཏ་ཅང་བརྗེད་ངས་ཆེ་བའོ། །གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་འདྲེས་
 མ་ནི་ཕྱན་ཆེགས་འབྲེལ་ལས་ཉི་མ་གོས་སེང་བས་བར་དུ་བཅད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཉི་གྲིབ་
 འདྲེས་མར་བརྟུང་ཞིང་བསྐྱམ་ཞེས་ཀྱང་། ཉི་གྲིབ་འདྲེས་མར་བསྐྱམ་ཞིང་བརྟུང་ཞེས་སྐྱ་
 ཕྱི་བསྐྱར་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་གསུངས་སོ། །དབང་ བྱ་དག་གིས་མོ་
 ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་དྲི་ཀ་ན་མི་གསལ་ཞིང་། ཆེག་འདི་གོ་དགའ་བར་གྲགས་ཀྱང་ཁོ་ལོ་ཡང་དག་པར་དེས་པ་རྒྱུ་ད
 ན། བྱ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གོས་གྲུ་ནས་ཐ་གྲུ་བཏགས་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 སྐབས་ དེ་ལྟར་ཡིན་མེད་སྐབས་ཁྱེད་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་གྲུ་ནས་ཐ
 གྲུ་བཏགས་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གོས་དེའི་མཐའ་མའི་
 ཕྱོགས་ལ་སྐྱུ་ད་པ་བཏགས་ཤིང་གཟར་ཐག་ལ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་དག་
 ཀྱང་ངོ་ཞེས་པའི་དྲི་ཀ་ལས་ཀྱང་དཔལ་བུས་མཐའ་འབྱར་བར་བྱའོ། །སྤར་བ་ལྟན་པའི་སྐབས་
 ཏེ། གོས་གཟར་ཐག་ལ་གཏགས་པའི་ཕྱིར་གོས་ཀྱི་གྲུ་གྲུར་ཐེ་གྲུ་གཏགས་པ་ལ་ལུང་ཞེས་
 བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་ཤིན་དུ་བཟང་སོས་གོས་རབ་དུ་བཅགས་ཤིང་། བ་སོས་ཕྱིས་པ་འཆར་
 བ་དག་མཛེས་དགའ་སོ་ལ་མཉན་ཡོད་དུ་བསྐྱར་བ་ན་མཛེས་དགའ་སོས་དེ་གྱོན་དེ། དགེ་ཚོང་དམས་ཀྱི་མདུན་ན་འབྱོར་
 བག་དུ་ཚོ་མ་ནས། བཀའ་བུ་ལ་པ་འདི་ནི་མཛེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འཆར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་གསུངས་སོ། །དར་གོས་
 ལ་སོགས་པ་བཅགས་པ་དང་བཅའས་པ་ནི་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་བ་སོས་བཅར་
 བ་ན་སྤང་པོ་ཆེའི་སོས་ཇི་སྟིད་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་བཅར་ཞིང་འཆར་བར་གྱུར་པ་ཞེས་
 སོ། །བཅགས་པ་དང་བཅའས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱོགས་

གཅིག་དུ་བརྟུངས་པའི་ཕྱིར་བཅགས་པའོ། །སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ནས་བཅགས་པའི་ཕྱིར་བརྟུངས་
 པ་ཞེས་སོ། །ཁོལ་བས་བརྟུན་ནས་ལག་པས་མཉེས་ན་ཡང་འཛེར་བ་ཡལ་པར་མ་གྱུར་ན་རྒྱུ་ནང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཛེར་བ་མ་ཡལ་ན་ཡོངས་ལྷ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆོག་མ་ལས་གསུངས་
 མོ། །ཁྱིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལས་སྐྱར་གསལ་ཁྱིས་གཅིག་གིས་
 བཅིངས་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ མོག་ན་རེ་ཁྱིས་གཅིག་རུང་བར་གསུངས་པ་ནི་
 ལྟར་བཅས་ཡིན་ལ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་ཅིར་བཤེད་གཞི་མ་ཡིན་ནོ་རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ། རྟེན་ མི་རུང་བའི་ཞེས་པ་རུང་བའོ་ཞེས་བཤད་པ། རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལི་ཡི་གེ་ཆད་པར་ངེས་
 ཏོ། །ཆེག་འདི་ཉིད་རང་གི་རྣམ་པཤད་ལས་སྐྱར་གསལ་ཁྱིས་གཅིག་གིས་བཅིངས་ན་དེ་ལྟ་
 ན་ཡང་མི་རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གོས་གཞི་འདི་མཇུག་གི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་ཁྱིས་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱར་གསལ་ཁྱིས་གཅིག་
 གིས་བཅིངས་པས་ཀྱང་མྱོང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལུང་
 མ་མོ་ལས་སྐྱར་གསལ་མདུད་པ་གཅིག་ཐོར་བ་ཡང་མྱོང་དུ་མ་འགྱོ་ཞེས་སོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟུས་པ་སྟེ། གཞུང་ དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལས་ཁྱིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རུང་བའོ་
 ཞེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་མི་རུང་བའོ་ཞེས། བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། །

བརྟུལ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་གཞན་ཡོད་ན་སྟེ། བསྟུས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་
 ཡོད་ན་ཁྱུར་ཕྱི་བས་མནན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐབས་ བརྟུལ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་
 པ་ལ། གཞན་ཡོད་ན་ཁྱུར་ཕྱི་བ་མི་བསྟུ་ཞེས་འབྲེལ་རྒྱུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་པཤད་ ཅིང་
 དེའི་འབྲེལ་རྒྱུང་ལས་ཆོས་གོས་གཞན་དུ་ཐོར་ཞིང་ཁྱུར་མི་བསྟུ་ཞེས་བཤད། པའོ། །པས་ད་སྟོ་མས་ལ་རྒྱ་
 བ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་འདིས་སྐྱམ་སྐྱར་གོན་པའི་གནས་སྐབས་དུག་བསྟན་ཏོ། །

དེ་དག་གི་སྒྲིང་དུ་སྒྲོ་བྱར་དུ་འོངས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ན་ཡང་སྐུ་སྐྱར་གོན་
 པ་སྒྲི་ཚེས་གོས་གསུམ་གྱོན་པ་སྒྲོད་ལམ་ཞི་བས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པར་བྱ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐུ་སྐྱར་གོན་པའི་སྐབས་བདུན་ནོ། །དེ་འང་འབྲེལ་ཆུང་
 ལས་འདི་ནམས་ལ་གྲོང་བར་དུ་མ་གྱོན་ན་ནེས་བྱས། གཞན་དུ་ནི་ནེས་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བསོད་སྦྲེམས་དང་གྲོང་དུ་མཆོད་སྟོན་ལ་འགྲོ་བ་གནིས་ལ་
 སྐུ་སྐྱར་གྱོན་པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པའོ། །གཞན་ནམས་ནི་ སྐུ་སྐྱར་གྱོན་དུ་གནད་བདེ་མ་
 གོན་ན་ཡང་ནེས་བཅེད་པ། གནད་པའི་བསྐྱབ་པའོ། །སྐུ་སྐྱར་གསུམ་ཆད་གྱི་འདུག་གནས་སུ་འདུག་པ་ན་སྐུ་
 སྐྱར་འབྱེར་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་གོན་དགོས་པར་མ་གསུངས་སོ། །གདུར་བུའི་ཆད་ནི། བྱ་གསུམ་
 དང་ཕྱེད་དང་གསུམ་ནེས་ལྟ་བུ་བྱས་དེ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གདུར་
 བུ་ནི་རས་གང་ཆུར་ནི་བྱ་གསུམ། ཞེད་དུ་ནི་བྱ་ཕྱེད་དང་དོ་བདེ་གནིས་སུ་བལྟ་བས་ལ་
 དུ་བ་པར་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ནི་ད་ལས་ཀྱང་། བྱ་གསུམ་
 དང་ཕྱེད་དང་དོ་བསྐྱར་དེ་བཅེས་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ཆུང་དང་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་ཞེད་དུ་
 བྱ་ཕྱེད་དང་དོ་བྱ་ཞེས་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ ལྷ་ཕྱེད་དང་དེར་བཤད་པའི། གཞུང་བཞི་དང་ ལྷ་
 ཕྱེད་དང་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ གཞུང་འདི་འགལ་ཞེ་ན་གཞུང་འདིར་བཤད་པ་འདི་ནི་ཚེས་གོས་
 བཞི་ལྟ་བུ་བྱས་དེ་འདུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཚེས་གོས་
 བཟུང་ལྟ་བུ་བྱས་ཞེས་ ཅ གསུང་དོ། །ངལ་བསོ་བའི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་
 གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་ལས་སྒྱིར་ན་ཆོགས་བཅད་
 གདོན་པའི་སྐབས་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ངལ་བསོའི་གནས་ ཅ གཞུང་པ། དང་ཆུའི་བདག་
 མོ་ཁོན་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུའི་ལྷ་ འཕྱིར། དང་། །ཆུ་ལོངས་སྒྲོད་དང་ ཅ

འབྲུང་བ་དང་བྱུང་བ་ལྟར་ཡང་ཁོད་པ་ལ་མོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཚུ་ལྟ་ན་མས་ཀྱི་བྱིན་གྱིན་པའི་རབས་དང་མཐུན་
 པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་འོད་ཀྱན་ལས་སོ། ། བྱིན་བདག་ཟས་སྤྱོད་དང་། བྱིན་བདག་གི་
 བསྐྱོ་བ་དན་པ་བསྐྱོག་པ་དང་མདོ་བསྐྱུལ་ བན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་ལྟ་ན་མས་ཀྱི་བྱིན་ཆོགས་
 བཅད་ཅེ་ཅེ་གྱེ་དེ་ལྟར། གཉིས། །ལུང་བཟེད་ ལྷ། ཚུ་ བྱིན་པ། དང་ཕྱི་གཙང་ཁང་ ཏ།
 འདུག་ བ་དེ་མཚན་པ་གྱེ་ནས་ལུང་ལྟུང་བྱུང་བ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གི་ལྷག་དར་བྱུང་བ་དང་ཞལ་ཞལ་བྱུང་པ་ལ་གཙུག་
 ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཅིང་འགོ་མ་མོ་ཞེས་སོ། ། དང་། །མཚན་དེན་ལ་མོགས་པའི། གྱིལ་མ་འགོ་མ་
 དང་བྱི་རོལ་ ལྷ་གྱེགས་པ་དང་འཇིག་དེན་པའི། ལྷ་གནས་ དེར་བྱིན་པ། དང་། བསྐྱོ་ཁང་བསྐྱོན་
 པའི་མཐུག་ཏུ། དང་སྤྱོན་ཤིང་གཙོད་དུས་དང་། སྤྱོད་བ་པ་ཡིས་ཅི་བདེར་བྱ་བ་དང་། བྱིས་
 དུ་མཚན་ མོ གནས་ པ་དང་། རོ་བསྐྱེག་པ་ལ་མོགས་པའོ། ། ལ་དེ་ལུང་ལས་དོན་ལྷ་མ་
 གསུངས་ཀྱང་རོ་བསྐྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་ལས་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་གྱི་མཚམས་མཉམ་པ་བྱིན་ནས་འོད་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པ། ཞེས་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེའང་དང་པོ་ལྷ་ལ་བྱིན་པ་རབས་མཐུན་གྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་དོ། །དེ་འོག་བདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གང་ཡང་རུང་བ་
 གདོན་དོ། །ཐ་མ་ལྷ་ལ་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་པ་གྱེ། རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་ཆོགས་
 བཅད་དུ་གདོན་པ་ཡང་རུང་། ལྷག་པར་གདོན་པ་ཡང་རུང་དོ། །གསུམ་པ་སྤྱང་ཡཔ་
 བཅད་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རས་བལ་ལས་བྱས་པའི་རས་མའམ་ཞེས་སྤྱང་ཡང་། འབྲུང་
 བྱིན་ཡིན་པར་ཁེ་ཆོས་མེད་དེ། ལུང་ལྷན་ཆོགས་ལས་སྤྱང་ཡཔ་ནི་ལྷ་གྱེ། བལ་ལས་བྱས་པ་དང་
 ཤན་ལས་བྱས་པ་དང་རས་བལ་ལས་བྱས་པ་ བེ་ལྷ་མ་བཟ། དང་། རས་མ་དང་། ཤིང་གི་
 འདབ་མའི་དོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ དེ་དང་མཐུན་པར་བེ་ཤ་འེ་ཆོག་ལེབ་ལྷ་མ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷ་
 ཆན་དུ་གསུངས་སོ། ། སོ། །བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་བྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་

ཅད་བསྐྱབས་ན་ཞེས་བྱ་དང་ཚུང་མའང་ཕུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱ་དང་ཚུང་མ་དག་འདུན་ལ་
 ཕུལ་བའི་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞག་པར་བྱ་འཇམ་འཛོང་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་བཞག་པའཇམ་འཛོང་བར་སྦྱབ་པོ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པའི། དབང་
 གིས་སྦྱབ་པོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ལེན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པའི། དབང་གིས་ནི་
 མི་སྦྱབ་པོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལེན་པ་པོ་དུག་སྟེ་ལྟ་བུ་ནི། དེ་དག་འཛོང་བར་
 འདོད་ན་ཡང་། སྦྱིན་པ་པོས་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཕུལ་ན་ཅི་བདེར་བཞག་ཅིང་བསྦྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཕུལ་ན་ནི་བསྦྱར་གཞུག་པའོ།

ད་ནི་ཅིག་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། གནས་ཁང་མེ་ཁང་རུང་ཁང་དང་།
 བཀའ་ས་སྦྱེམས་མལ་བསྟོ་ཁང་གནས། །འཁོར་གྱི་བྱམས་དང་དཔོང་ས་དང་། །ཁང་
 རིམ་འཆག་ས་སྟོ་ཁང་བྱམས། །དེ་ལྟར་བཙུག་ཏེ་ས་པོ་དེ་དག་གི་ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་བ་དང་།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་བ་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་
 རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་ནི་གལ་ཏེ་གནས་བཙུག་ཏེ་ས་པོ་དེ་
 དག་གི་དང་པོ་གནས་ཁང་གི་ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་རི་མོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཁང་
 ལ་སོགས་པ་བཙུག་ཅིག་དག་གི་ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་བཞག་པར་བྱའོ་
 ཞེས་ལུང་སྟོལ་བྱ་ལས་རེ་རེ་ལས་རེ་རེ་གསུངས་པ་འདིར་ཆོག་གཅིག་དུ་བསྟུས་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པས་དོན་རྣམས་པ་བཙུག་ཅིག་བསྟན་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་གལ་ཏེ་
 ཅིག་པ་དེ་གནས་ཁང་གི་ཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཙུག་ཅིག་གི་ཅིག་པ་ལ་
 ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཁང་དང་མེ་ཁང་དང་རུང་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཙུ་
 ག་ཏེ་ས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་སྟོལ་

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དགེ་པ་ ཚུལ་ཁྲིམས། ཅན་བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པ་ལ་བྱགས་པ་ནམས་ནི་
 གནད་བས་ཡོངས་སུ་སྟོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཟླ་དན་ལས་འདའ་པའི་བསམ་པས་
 རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ དགེ་སྦྱོང་མ་ནི་གོས་སྦྱང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་མི་ཞོས་དེ་གོས་ཕྱི་
 བ་བསྟན་པའི་ཉིས་པར་འགྱུར་བའི་བྱུང་རོ། ། དགེ་སྦྱོང་དགེ་བའི་སྦྱོར་པ་ལ་བཙོན་པ་ལ་ནི་གོས་སྦྱང་
 ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་འོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རྗེས་སུ་གནད་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཡོངས་སྟོད་པའོ། ། རྗེས་སུ་གནད་བའི་ཡང་འདུལ་བ་བསྟུས་པ་ལས། དགེ་སྦྱོང་
 འདུལ་བའི་བསྟུས་པ་ལ། བཙོན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི། གནས་པ་ནམ་པ་ལྷས་གནས་
 ཏི། འགྲོང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ན། བཙོན་རར་འཇུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཙུག་
 ལག་ཁང་ ཏུ་འདུག་པ། རྩ་མཛད་སྡེ་ ལས་དགེ་སྦྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ནི་ཤུ་ཙམ་ཉིས་གསུངས་པ། བཞིན། །
 ཉམ་དུ་དགེ་སྦྱོང་འདུ་ཤེས་དང་། ཟུམ་ལ་ རྒྱགས་པའི་བྱུང་མ་ཡིན། འཆག་སྐྱེད་པའི་བྱུང་མ་ཡིན་རོ་
 ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉམ་པར་ བཞིས་པའི། རད་ཀྱི་ནི། གཞིན་པོ་ནི་དཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། །
 རབ་ ཏུ་ དཔེན་ བཞི། ཤེས་བྱ་ གཞུགས་དང་སྟུ། རྩ་གཞིས་ལ། གཞུགས་མཐོང་ཡང་མཛོན་
 རྟོགས་དང་མཚན་མར་མི་འདྲིན་པ་ལ་སོགས་པ། འོང་བའོན་སྐྱགས་འདུ་ཤེས་དང་། གཞིན་ ཉལ་
 ར་དགོན་པའི་ ཐུ་ས་ཐུགས་ཐོང་པ། རི་དྲགས་ཏྱར། བྱམ་ཕྱས་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་ཏི། རི་
 ལྷར་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ནི། རྒྱལ་ལ་ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ། འོས་པའི་ཡོངས་སྟོད་ལ། གནས་
 ཀྱང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏི།
 དེ་ཡང་རྗེས་སུ་གནད་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྟོད་པའོ། ། དེ་ཡང་མི་སྟོབ་པ་དག་བཙོན་
 པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་རྣམ་ཀྱང་ཡོངས་སྟོད་པ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་འོས་སོ་ཞེས་
 སྟུར་རོ། ། བཞི་པ་རྒྱགས་བསྟེགས་འབར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྟོད་པ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་

འཆལ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལུང་ནས་འབྱེད་ལས། ལྷགས་གོང་མི་
 ལྷ་འབར་བ་དག། ཞོས་པར་གྱུར་བ་མཆོག་ཡིན་གྱི། རྩལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་
 པས། །ཡུལ་ལའོར་བསོད་སྟོམས་བ་བཅིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་
 ལས་ཀྱང་། འཆལ་བའི་རྩལ་ཞིས་མ་ཅན་དག་གིས། ཞོས་གོས་རབ་དུ་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་། །དང་བས་བྱིན་པ་ཅི་ཞོས་པ། །
 མོ་ལུས་འབར་བ་མིན་པ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་སྐོང་གཞི་ལས་རྩལ་ཞིས་ཀྱི་མཐའ་པ་དེ་དག་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་
 ར་བ་ལ་ཀྱང་པའི་རྟེན་པ་ཅས་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུད་པར་མགནང་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་བྱ་ལོན་གྱི་རྩལ་གྱིས་
 ཡོངས་སྟོད་པ་ནི། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྤངས་པ་དང་ནི་བར་སྟུང་པ་ རྟེན་ལས་ཆེ་རབས་གཞན་ལ་
 བྱིན་བདག་དེ་ལ་དཔྱ་འཇལ་བ་དང་། དེའི་བླ་གཡོག་དང་ལྷགས་ལ་སོགས་པར་སྟེམ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་མ་ཆོག་
 གོ་ཞེས་སོ། །བྱ་ལོན་དུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས་ཞིང་པའི་སྟོན་སྤང་ལྷ་བརྒྱར་
 སྟེམ་པའི་གདམ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་སྟུར་རོ། །

ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་སྟོད་སྟུང་ནི་སྟོད་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟུང་ལྷེ་
 མིག་ཀྱོག་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོན་ཅི་ལྷ་ནི་ལུང་མ་སོ་ལས་མཐིང་བྱན་དང་ལེབ་གན་
 ཅི་དང་རྒྱ་སྟེགས་གྱུར་གྱུས་མཆོལ་དང་ལྷ་ཞེས་གསུངས། རྩེ་བྱག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ནི་ལུང་སྟན་ཆོགས་ལས་མཛེས་དག་འཕོ་འོངས་པ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱོན་ཏེ་སྟུམ་
 བས་ རོར་བ་ན། དག་སྟོང་གནས་བརྟན་དག་ཀྱང་ལུང་པར་བྱེད་ནས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། འདི་
 ནི་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱེ་བྱག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛེས་དག་འཕོ་འོ་
 ཆོས་གོས་དག་ལ་ཐིག་ལེ་བྱོས་ཤིག དེ་བཞིན་དུ་དག་སྟོང་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཆོས་གོས་དག་ལ་ རྟེན་ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐའ་ཆོན་གྱི། ཐིག་ལེ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་
 ནི་སྟོན་པ་དང་ཉན་ཐོས་མི་རོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟ་ལས་གང་མག་མན་རྩན་

འདྲ་བ་དག་མི་ནོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། དེ་དག་ལ་མཚན་མ་གདབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ གསོལ་བཞིའི་
སྐབས་ཀྱི། ལུང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་དགོ་སྤྱོད་དང་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་འཛོ་བ་
པ་ནོར་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པོ་ཆེ་ལས་བབས་ནས་འཛོ་བ་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
གསུངས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི། ཆོས་གོས་དེ་དག་ལ་ རྒྱག་ཆའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་ཀྱི། མཚན་མ་
གདབ་པོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་དང་མི་ནོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་ལུང་སྤྱོད་
གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་གི་གོས་དང་མི་སྤྱོད་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུ་ལོ་གོས་བཅས་
གིས་བཙོས་པ་དག་ཆོས་རྒྱན་པས་འཕྲོགས་ནས། སྤྱིས་གོས་དེ་དག་སྤྱོད་གདབ་པ་ན་གོས་
དེ་དག་ངོ་མ་ཤེས་ནས། ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐར་སྒྲུག་ཆའི་ཐིག་ལེ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་
པ་ཡང་འདིར་བསྟུས་པའོ། །སྤྱིས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་དཔེ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་
ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ རྒྱ་འཛོག་གི་དྲི་ཀར་ཁུངས་དངས་པའི། ལུང་མ་སོ་ལས། སྤྱིས་སྤྱོད་
ནི་ངེས་པར་དཔེ་དེ་བྱིན་ཏེ། རྒྱ་གོས་དང་མཐར་གོས་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
མི་དོག་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྤྱིས་སྤྱོད་ངེས་པར་དཔེ་དེ་བྱིན་ཏེ། གཞན་དག་མ་ངེས་
གང་གི་ཕྱིར། །འདོད་རྒྱུད་རང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འགྱུར་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་དགའི་བྱུང་བ་ལས་ ནི་དགས་ཀན་
ཞུགས་གཅིག་ལ་པར་ཐང་ནི་མཐོང་གོས་སྤྱི། ལ་པ་ནི་རྒྱ་གོས་སྤྱི། ཐེབ་རམ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས།
སོ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་གི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །འཛོ་བའི་ཡོ་བྱུད་ཀྱི་གོས་
བརྒྱ་གསུམ་ནི། སྤྱིས་སྤྱོད་དང་རྒྱ་གོས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱིས་འདིར་ཆོས་
གོས་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་འཆད་དེ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དགོ་
ཆོས་གོས་བརྟེན་པས། སྤྱོད་པ་དེ་པ་ལ་རིག་པར་གནས་པ་དང་། སྤྱིན་བདག་གིས་བསོད་ནམས་

འཐོབ་པ་འོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གོས་དེ་རྒྱ་གང་ལས་
 གྲུབ་པ་ནི། ལོག་འཛོ་སྤངས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་འཛོ་བ་ལས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་
 རི་ལྟར་བསྐྱུབ་པ་ནི། ཚེས་གོས་དྲ་བ་དུབ་པ་དང་བཀྲ་བ་དང་ཁ་བསྐྱར་པའི་ཚུལ་གཞུང་
 དུ་སྤར་བཤད་ཅིན་ནོ། །གསུམ་པ་གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་གོས་ལ་
 རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་
 དང་། བཤོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་དངོས་དང་སྤྲན་ཆེགས་གཉིས་གཉིས་
 སོ། །དེ་ཡང་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བའི་གོས་རེ་རེ་བ་ཉིད་
 དུ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐམ་སྐར་ལྟ་བུ་འོ། །
 ཚེས་གོས་གསུམ་སྤགས་དུ་མ་སྤ་བརྒྱང་དུ་བཞིང་ན། སྐམ་སྐར་གསུམ་ལ་དག་སྟོང་གཅིག་
 གི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཚེས་གོས་སྤ་བརྒྱང་གི་བྱིན་རྒྱབས་གསུམ་ཆགས་ནོ། །
 འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་རེ་རེ་བ་ཉིད་དུ་བསྟེན་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །འཛོ་བའི་
 ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སྤྲན་ཆེགས་ནི། ལྷ་དང་སྐྱར་གས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་
 མེས་ཀྱི་བརྒྱགས་པ་འཆགས་པ་ནམས་སོ། །ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་ནི། སྐམ་
 སྐར་གྱི་ཐེབ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཆགས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །

ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སྤྲན་ཆེགས་ནི། ལྷའི་ཐེབ་དང་སྐྱར་གས་ཀྱི་ཐེབ་ལ་སོགས་
 པ་སྟེ། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་མེས་ཀྱི་བརྒྱགས་པ་འཆགས་པ་ནམས་སོ། །བཤོ་བའི་
 ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་ནི། དར་ཡུག་དང་རས་ཡུག་ལ་སོགས་པ་གོས་བྱེད་དམ་ཅོང་བྱེད་
 དམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དམ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པར་སྟེལ་བའམ་ཅོང་ཉིད་དུ་བསྟེལ་བ་སྟེ། བཤོ་
 བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཆགས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །བཤོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སྤྲན་

ཆོགས་ནི། དང་ཁ་ཐུང་དམ་རས་གྱི་དུམ་བུ་ཁྱུ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་བྱ་བ་ཞིར་མ་ཡོངས་པ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་གོས་སེམས་གྱི་བདགས་པ་འཆགས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་
 པ་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། འཆད་
 འཇོག་གི་ལུང་བཞེགས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཞེགས་
 པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ནི། ཡུལ་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་མདུན་དུའོ། །ཡུལ་མེད་ན་ནི་རང་གཅིག་
 དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ། གནས་ནས་ཕུང་བས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 ཉེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། བསྐྱེད་ཇོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་
 ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པའོ། །དགེ་
 སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ན་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །སྒྲིམ་
 པ་གཏན་ནས་མེད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 མ་སྐྱེས་པ་འཆད་བ་ལུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དག་དགག་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ངོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆོ་བའི་
 ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། གོས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྟན་པ་སྟར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །དམིགས་བསལ་ནི་གོས་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་རྒྱན་
 དབང་གིས་བྱིན་རྒྱབས་འཆགས་ལ། ཆད་ལས་ལྟག་པ་ལ་ཡང་སྟ་བརྒྱང་གི་བྱིན་རྒྱབས་
 འཆགས་ཤིང་། སྟར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྟན་པ་ལ་ཡང་དགེ་སྤྱོད་མས་ཟླ་བ་ཐུང་ཐུང་ཅིང་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འཆགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དངོས་
 པོ་ནི། གོས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྟན་པ་ལ་སྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་

སྤར་དང་འདྲོ། །འདི་ལ་ནི་སྤར་གྱི་དམིགས་པམལ་གསུམ་པ་མེད་དོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷག་
 པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་ནི་གོས་ཆད་དང་ལྷན་ན་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། སོ་
 སོ་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ལས་དབྱིབས་མི་རུང་བ་རྒྱུ་པོ་ལྷེ་མཁན་པོ་ལ་ཡིད་གཏད་
 དེ་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྲ་མ་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བ་དེའི་
 རྗེས་སྤྱི་མི་འབྲང་ལྟེ། ལུང་ག་ཞི་དང་ཀམ་ཤ་ཏྟི་ལས་རུང་བར་མ་བགྱིས་པར་རུང་བར་བགྱི་
 བར་འོས་པ་འདི་ཞེས་རུང་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་
 གནས་སྤྱབས་རྒྱན་དབང་གིས་གནང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཆེ་ན། གོས་མི་རུང་བ་རྣམས་
 ཡོངས་སྤྱོད་པ་མ་བཀག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ། གོས་མི་རུང་བ་ལ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་
 གྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་ལ་ཡོ་བྱད་དེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དུགས་བྱར་སྤྲ་མ་བྱིད་གྱིས་ཁས་སྤངས་སོ། །དེས་ན་གོས་མི་རུང་བ་དེ་
 དག་སྤོང་རང་གིས་སྤྱབ་དུ་མི་རུང་ལ། སྤྱིན་བདག་གིས་ཕུལ་ན་སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ལ་
 ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། གོས་བྱུ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་སྤར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་ནི་གོས་མི་
 རུང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ནི་དཀར་པོ་ཉིད་དང་ཁ་ཆར་དང་ལུན་ཆར་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྤྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 ལྟེ། ཀམ་ཤ་ཏྟི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི། སྤགས་
 གྱིས་ལུང་ །གཞུང་ལས་ཆོས་གོས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། དབྱུང་བའི་ཆོ་ག་ནི་འདུལ་བའི་ལུང་

དང་བཅུན་བཅས་ལས་མ་གསུངས་པོ། །འོན་ཏེ་དབྱང་པའི་ཚ་ག་འདི་གང་གསལ་རྟེན་ཅེས་འདི་ན། རྟོན་མངའ་པོས་རྟོན་
 ཀྱི་ཀྱ་དཔེའི་ཀུམ་ཤ་ཉི་ཀྱི་ཀྱ་པ་ལོགས་ལ་ཚས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་དབྱང་པའི་ཚ་ག་འདི་ཀྱ་ཡིག་དུ་བྲིས་པའོ། ། བ་དང་
 རི་བཅས་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྟེན་ ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ། དང་ གོས་མེས་འཆིག་གི་ཐལ་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ།
 གོས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ལྷ་པ་བསམ་པ་
 གང་གིས་བཅང་པར་བྱ་བ་ནི། །འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་རང་གི་ཡིན་པའི་བསམ་པ་
 དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་རང་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་བསམ་པས་བཅང་གྱི། རང་རང་
 གི་ཚ་ག་ལས་ཤེས་སོ། ། །ཡན་ལག་གི་རྟོན་ལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་བཅུ་གསུམ་ནི་
 ལྷམ་སྤྱར་དང་སྤྱ་གོས་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །

མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། མཁོ་བའི་ ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །
 ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཀྱི་གཞི་ལས། གཞན་
 ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས། ཏུ་མ་ཡང་ འཆད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ནས་ཏེ། བསྐྱུ་པ་ལས། གང་
 ཟག་ཅི་འདྲ་བས་ཚས་གོས་ལྷག་པར་བཅང་བར་བྱ་གི་ན། འཕྲོ་བ་པ་རྒྱུང་བ་ རྟེན་རྟེན་པ་རྒྱུང་
 བ། དང་། བདེ་བས་བསྐྱེད་པ་ རྟེན་བསྐྱེད་པའི་པལ་མ་རྟེན་རྒྱུང་བ། དང་། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་པས་
 དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདོད་པ་དང་། ན་བ་དང་། ཏུལ་དང་རི་མ་མང་བ་དང་། ཤིག་
 དང་སྟོ་མ་མང་བ་དང་། འབྲུག་པ་མང་བའི་ཡུལ་ རྟེན་ཡུལ་པར་པ། ན་གནས་པ་དང་། ཞལ་
 ཏེ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ རྟེན་ཐེག་པ། མང་བ་དང་། ཚས་གོས་དང་དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོ་དག་ལ་གཉེན་པོས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཅན་གྱིས་སོ་སོ་ཞེས་
 གང་ཟག་དགུ་མ་ཚས་གོས་ལྷག་པ་འཆད་དུ་གནང་བར་གསུངས་སོ། ། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་

སའི་ཏི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་བདག་གིས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤོ་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་
 བསྐྱབ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤོ་བ་ཡག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་པའདྲོ། །དམིགས་བསམ་གཞན་ཡང་། ཀྱི་ཀ་ལས་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་འདིར་མ་གཏོགས་ཏི། དེ་ནི་
 དགོ་སྒྲོང་གི་ཚོར་ཉིད་དུ་བཤོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་སོ། །ཁྱོང་མཐའི་གནས་དང་དགོན་
 པའི་གནས་མཆོམས་ཐ་དད་པ་ན་དགོན་པའི་གནས་དེར། དགོ་སྒྲོང་དག་དབྱར་གནས་ཏི་དགག་དབྱེ་བྱས་
 རས་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་ ཅིང་གནས་གཉིས་མཆོམས་གཅིག་དུ་གྱུར་ པ་ན་ དགོན་པར། དབྱར་
 རྒྱལ་སྒྲོར་བའི་ཕྱིན་བདག་དེས་ དགོན་པ་དེ་ན་ཁྱོང་མཐའ་བའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་པོམ་རྣམས་མཆོད་ཐོན་
 གྲངས་ཏི་ཆོས་གོས་ལ་ལོགས་པ་འབྱུང་བ་ན་ཕྱིན་བདག་གིས་འདི་རྣམས་དུ་ཁོ་པོམ་དགོ་འདུན་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དབྱལ་བར་བྱ་གྱི་
 རྟེན་པ་འདི་ནི་གང་དབང་བའི་དགོ་འདུན་དེས་ལེན་པར་འགྱུར་རེ་ལུས་གྱི། རྟེན་པ་འདི་དགོ་འདུན་ལ་དབྱལ་
 ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དབྱར་གནས་དུས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ དགོན་པ་བ་
 རམས་ ཁོ་ན་དབང་ངམ་རྟེན་པ་འབྱུང་དུས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ ཁྱོང་
 མཐའ་ལ། རྣམས་ཀྱང་དབང་ཞེ་ན། རྟེན་པ་ལ་ནི། ཞེས་སྒྲོས་ཏི། རྟེན་པ་ནི་དགོ་འདུན་
 ལ་འབྱུང་ལོ་ཞེས་དགོ་འདུན་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་བྱེད་ན་དབྱར་གནས་པའི་རྟེན་པ་ལ་
 ནི་དབྱར་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཁོ་ན་དབང་བ་ཉིད་
 དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་ཀྱི་ཀ་ལས་ རྟེན་པ་དེ་གནས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་སྐ་བརྒྱུད་གི་
 གཞི་ལྟ་བ་ལས་གསུངས་ཏི་དེའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་དེ་དབྱར་གྱི་གནས་དེས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྟེན་པ་འབྱུང་དུས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་གཞན་ཁྱོང་མཐའ་རྣམས་ནི་
 མི་དབང་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་ཞེ་ན་ཀྱི་ཀ་ལས་གལ་ཏི། ཕྱིན་བདག་གི་དགོ་སྒྲོང་འདི་དག་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་
 འབྱུང་ལོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱེད་ན་དེ་དེ་ཆེ་གཞན་དག་ཀྱང་དབང་བར་ཆེ་ཆོས་མེད་དེ་ཞེས་སོ། །དགོ་རྒྱལ་

དང་དགེ་ཚུལ་མ་དག་ནི་དབྱར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱལ་བ་གོས་སམ།
གོས་གྱི་རིན་གྱི་རྟེན་པ་སྤྲུལ་ཆ་དབྱི་བ་སྟེ་སྤྲུལ་གཉིས་དབང་བ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ལུང་སིལ་
བྱ་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དག་ལ་ནི་སྤྲུལ་ཆ་གཅིག་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ།

དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལུང་ལྷ་བ་དང་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་ཅིང་། ཅ་བ་སྤྲུལ་བརྒྱ་པ་ལས་
ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་སྤྲུལ་ཆ་གཅིག་ནི་དབང་བར་འགྱུར། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་
ན་ཆ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་ལྷགས་
གཉིས་བྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་ཅ་བས་བསྤྲུལ་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མདོ་
ཅ་བ་ལྷེལ་ལྟར་བརྒྱུང་ངོ་། །ལུང་སིལ་བྱ་ལས། དགེ་སློང་ལ་ནི་ཆོས་གོས་གསུལ་དགོས་
གྱི། དགེ་ཚུལ་དག་ལ་ནི་སྟོད་གཡོགས་དང་མཐང་གོས་སྤྱ་ཟད་ན་ཞེས་གསུངས་པས་
ཀྱང་དགེ་ཚུལ་ནུས་གོས་གྱི་རྟེན་པ་སྤྲུལ་གཉིས་དབང་བར་འཐད་དོ། །འདིའི་དམིགས་བསལ་
ནི་རམ་ལ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཐམས་
ཅད་དབང་བ་ཉིད་དོ། །དགེ་ཚུལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་དགེ་སློབ་མ་དག་ཀྱང་
གོས་གྱི་རྟེན་པ་ལ་དགེ་སློང་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ལུང་སིལ་བྱ་ལས། དགེ་ཚུལ་མ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་དགེ་སློབ་མ་ལ་སྤྲུལ་གཉིས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་
ལ། ཅ་བ་སྤྲུལ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་ན་ཆ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་
བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་ལྷགས་གཉིས་སྤྱ་བྱུང་ཡང་སྤྲུལ་
བཞིན་མདོ་ཅ་བ་ལྷེལ་ལྟར་བརྒྱུང་ངོ་། །སམ་བྲུ་བ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་ བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན། མཉམ་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཀ་ལས་བི་ཤ་མ་བྲུ་བ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་བྱ་སྟེ། དུག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དུག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་

པར་གྱུར་པ་སྟེ། སམ་བྱ་བ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ རྒྱ་ཀ་ལས་ཟམ་འབྲིམ་པར་བྱེད་པའི་
གང་ཟག་གིས་དགེ་སྒོང་གི་མདོན་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཏ་ཞེས་པའི་ཐུགས་འདི་བཞེད་ན་ཟམ་དུག་ཅན་གྱི་མེད་པར་བསྐྱར་
རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་ལས་འཕྱོར་ཚེགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཟམ་སྒྲོམ་དག་གྱུང་དུག་མེད་པར་བསྐྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་
མོ། །སམ་བྱ་བ་ཏ་ཞེས་པ་དེ་ཙོད་སྤྱད་དུ་བསྐྱར་ནི་ལུང་དང་འབྲེལ་ཆུང་ལས་འཕྱོར་ཚེགས་ཞེས་བཤད་དོ། །དོ། །སྟོན་
གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་ལ། འབྲིང་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ འདིས་བཅས་པ་གསུམ་བཅུན་ནི་སྤྱབ་པ་དངོས་སུ་
བཅུན་ནས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཅུན་དོ། །འདི་ རྟེན་ལུང་སྒྲིང་གཞི་ལས། གོས་བཟང་པོ་
ཡང་མ་དོར་ཅིག་ངན་པ་དང་ཡང་མ་དོར་བར་ ཞེས་དགག་པ་གཉིས་གསུངས་ནས་སྤྱབ་པ་གཉིས་གསུངས་
བཞི། འབྲིང་པོ་དང་འོར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་གཉིས་
ཀྱི་ཐུག་ལྷག་མས་རོ་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྟོན་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་སྤྱང་ཅིག་ལས་གཞན་
པའི་གོས་མང་པོ་རྣམས་དང་སྤྱང་བཟེད་དང་བཅས་ནི་རོ་དོར་བར་མི་བྱ་འོ་ཞེས་དོན་དེ་སྤྱར་
ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་གོས་ཀྱི་གཞི་འོ་རྣམ་པར་བཤད་
པ་ཞེས་སོ། ། །

༦། ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དོ། །ཡུལ་དབུས་ རི་རི་ཆེ་གདན་དང་བཅས་ནི་ཡུལ་དབུས།
ཀྱི་མཚམས་ བཅུན་པར་བྱ། སོ་ཞེས་སོ། །འི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་ནི་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིན་ནོ། །ལུང་
གཞི་ལས་འི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་མོ། །འོད་རྒྱན་ལས་གྱུང་འི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་
བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཡོད་དེ་ཞེས་སོ། །མ་གཞན་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ་ལས་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་གསུངས་དོ། །འི་

ཁ་ར་ནི་བྱ་རམ་གྱི་བྱ་པའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཤར་ལྷོགས་ཀྱི་མདུན་གྱི་ནགས་ལི་
 ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་ཅན་དེ་ཡན་ཆད་ནི་མཐའ་ལོབ་ཡིན་ནོ། །ལུང་གཞི་བས་འདས་བྱ་ཅན་ཞེས་
 བྱ་པའི་གྲོང་ཡོད་པས་དེའི་མཛོལ་ན་འདས་བྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུས་སོ། །འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་བྱམ་ཐེ་སྤྱན་
 གནིས་ཀ་བ་དང་ནི་པའི་ཀ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་སོ། །ཡུ་ཤི་རའི་རི་ནི་རྩ་རྩེས་མའི་རི་སྟེ། མའི་སོ་
 སོ་ཐར་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡུ་ཤིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེས་མའི་རྩ་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ ཡུ་ཤིར་
 ཞེས་བྱ་པའི་རི་ནི་རྩེས་མའི་རྩ་བའི་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་
 གྲང་ ཡུ་ཤིར་ཞེས་པ་དེ། རྩ་རྩེས་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་
 ཅན་དེ་ནི་དུ་མཐའ་ལོབ་ཀྱི་གངས་ཆང་བ་སྟེ། ལཱའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས་གནང་
 ངས་མི་གནང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུ་ཤི་རའི་རི་དེ་ནི་དུ་ལཱ་དབུས་སུ་གཏོགས་སམ་མཐའ་
 ལོབ་དུ་གཏོགས་ རི་དེའི་ལྷེད་དུ་གཙུག་ལག་བྱས་ན་གནས་དེར་ ལཱའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་བ་གནང་
 ངས་མི་གནང་། ཞེས་འདྲི་ན། འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས། ལི་ ཤར་ ཁར་ཆང་ཆིང་ བྱང་ ཡུ་
 ཤི་རི། དེ་བཞིན་ ལུག་ གྲོང་དང་ནི་པའི་གྲོང་། རྩོ་ །རྩུ་ཁྲུང་འདས་བྱ་མདའ་རྒྱུན་ཏེ། །
 ཤར་དང་བྱང་ལྷོགས་སྟོགས་ནམས་སུ། །འདི་ནི་མཐའ་ལོབ་མཚན་ནི་དེདོ། །ཞེས་
 དེ་ནམས་མཐའ་ལོབ་ཡིན་པར། བཤད་གྲང་། ལུང་ དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་སྟེ། ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་
 ལས། ལི་ཁར་ཆང་ཆིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དབུས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་མཐའ་ལོབ་པོ། །ཡུ་
 ཤི་རའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དབུས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་མཐའ་ལོབ་པོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདིར་སྤར་བཅས་ནི་ལུང་ལས་དགེ་སློང་གིས་མཆིལ་ལྷམ་བཅང་བར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། མཐའ་ལོབ་དུ་མཆིལ་ལྷམ་དག་
 བཅང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

ལུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ནི་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་སྐན་ལ་འདུག་པར་མི་བྱ། ཉལ་
 བར་མི་བྱ། འདུག་གས་ཉལ་ན་འགལ་ཆབས་ཙན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བཀག་གྲང་བྲིས་གཞན་དུ་གཞན་
 མེད་ན་ཀོ་ལྷགས་ལ་འདུག་པར་བྱ་ཞེས་གནང་ངོ་། ། ལུང་ལས་དོམ་ལྷགས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མིག་ལ་
 ཡན་ནི་ཞེས་གསུངས་ལ། དོམ་ལྷགས་དེ། ཀྱང་པའི་གནས་སུ་འདིང་ཞེས་པ་ནི་མིག་གི་རྩ་ཀྱང་མཐིལ་
 ན་ཡོད་པས་མིག་ལ་ཡན་པ་སྟེ། སྐན་པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་བས་ཤེས་སོ། ། ལུང་ལས་དག་
 སྒྲོང་གིས་ཀོས་ལྷགས་བཅང་བར་མི་བྱའོ། ། བཅང་ན་འགལ་ཆབས་ཙན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྒྲིབ་
 བཅང་བ་གསུངས་དེ། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། ཨ་སྤྱ་པ་རན་ཏ་དག་དུ་ནི་ཀོ་ལྷགས་
 མི་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། ། མི་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་པ་འདྲ་ཡང་། འདི་ནི་གནང་
 བའི་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། རྟེན་ག་ལས་ཡུལ་ཨ་སྤྱ་པ་རན་ཏ་དག་དུ་ནི་ཀོ་ལྷགས་ཅི་དགར་འཆང་
 དུ་གནང་བས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་དུ་བཀག་ཅིས་བཤད་ངོ་། ། ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་
 སྒྲོང་ས་ཨ་སྤྱ་པ་རན་ཏ་ར་ནི་པགས་པ་དང་རྟག་དུ་བྱས་གནང་བར་གསུངས་དེ། སྒྲོང་ས་
 གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་ཨ་སྤྱ་པ་རན་ཏ་ལས་གཞན་པའི་མཐའ་
 འཁོབ་དུ་ཀོ་ལྷགས་གནང་ངས་མི་གནང་ཞེ་ན་འོད་ལྷན་ལས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དག་དུ་ནི་
 མལ་དང་སྐན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཀོ་ལྷགས་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྣམ་བཤད་ནི་
 མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། ། །

མྱོ་སྐྱེད་གྱི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་སྐྱེད་གྱི་གཞི་འཆད་དེ། སྐྱེད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟ་བུ་ནི་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། སྐྱེད་བསྐྱེད་པས། དགེ་སློང་བདེ་བ་ལ་རེག་
 པར་གནས་པ་དང་སྐྱེད་བདག་གིས་བསོད་ནམས་འཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་སྐྱེད་དེ་རྒྱ་གར་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། ལོག་འཆོ་སྤངས་གིང་ཡང་
 དག་པའི་འཆོ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་གཞི་ནི་སྐྱེད་ཅམ་
 མོ། །སྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཅད་དུ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བས་འདིར་སྐྱེད་ནམ་པ་བཞིར་དབྱེ་སྟེ། དེ་
 ནི་ནམ་པ་བཞིའོ། །དུས་སྐབས་དང་། ཐུན་ཚུངས་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་
 པ་ཉིད་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 སྐྱེད་སྐྱེད་མཚན་ཉིད་ལ། མཚན་གཞི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཅམ་སྟེ། ལུང་ལས་བྲམ་
 བེའི་ཁྱེུ་དག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེད་ཡིན་ཞེས་དང་སྒོར་རྒྱན་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་
 རོ། །སྐྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེད་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞི་ལས། དུས་སྐབས་
 རུང་བའི་སྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་བཀྲེས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་
 ཞུགས་པའོ། །ཐུན་ཚུངས་དུ་རུང་བའི་སྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱ་དུས་སྐབས་རུང་བ་ལས་
 རྒྱུར་། དོ་བོ་བརྟུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས། རུང་བད་སྤྱི་བའོ། །ཞག་བདུན་པའི་སྐྱེད་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་བཀྲེས་པ་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཀའི་ནད་སེལ་བ་
 ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་པའོ། །འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་

སྔ་གང་ཞིག་འདུས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་པའོ། །བཞི་པ་ཐུན་གྱི་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་པ་ཐུན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་། རྟག་པ་རུང་ཁང་སྒོ་མཐུན་
 བྱ་བ་དང་། བདུན་པ་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་དུ་རང་རང་གི་སྐབས་
 ལུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡམ་ལག་གི་དོན་ནི་ཐུན་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཐུན་བཞི་
 ལས། དང་པོ་དུས་ལུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གསུམ་པོ་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་གྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཅིང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དྲི་ཀ་ལས་དེ་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་གནད་བ་ཡིན་གྱི་མི་ན་
 བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལུང་གཞི་ལས་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་དང་ཞག་བདུན་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་དེ་དག་གྲོ་མ་འཚལ་བས་འཚལ་དུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་བྱ་རམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་དག་སྒོང་ལས་དུ་ཞུགས་
 པ་དང་དགེ་བསྒྲོས་ལ་སོགས་པས་བཟའ་རུང་ལྟེ། གཞུང་འདི་ནི་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཚེ་ལྷ་ནི་ཤིང་ཐོག་ཀུ་ཕྱུ་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། འོད་
 ལུན་ལས་ཀུ་ཕྱུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རུང་རྒྱས་བདུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དུ་མཐུན་
 རོལ་དུ་རྒྱས་མ་བདུབ་ཅིང་ཆགས་གྱིས་མ་བཅགས་པ་དེ་སྤིད་དུ་བཅོས་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་
 པ་དག་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པས་ཟ་བའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིན་ལེན་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེག་
 དུ་མི་རུང་ལྟེ། ལེ་ནི་དུ་ དྲི་ཀ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པས་ཕྱིན་ལེན་
 མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅུ་བའི་རུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དུས་ལྟ་བུར་བ་ཡིན་ཞིང་། བདུང་བ་དེའི་ངོ་མོ་ཐུན་
 ཚོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞི། བདུང་བ་དེའི་རྣམས་སམ་རྒྱ་དེ་ནི་འབྲས་བྱ་བདུང་བ་དེ་དང་ཐུན་
 གྱི་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ནི་དམ་ཡིན་ཞིང་བཅས་ལུན་མཚན་མཐུན་བསྟེན་རྫོགས་གྱིས་རེག་

ན་ལག་ཉི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཤམ་དེ་བདུང་བ་དེའི་རྒྱ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན། བསྟེན་ཚུགས་ཀྱིས་སྤྱར་ཞིང་ཆགས་ཀྱིས་བཙག་པར་མི་བྱ་སྟེ་
 ཞེས་བྱགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་གང་གིས་སྤྱར་ཞིང་ཆགས་ཀྱིས་བཙག་པར་བྱ་ཞེ་ན།
 བསྟེན་པར་མ་ཚུགས་པས་སྤྱར་ཞིང་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙག་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །བདུང་བའི་
 རྒྱ་དེ་ལྟ་མཁན་ལྟ། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་བསྟེན་པར་ཚུགས་པས་སྤྱར་ཞིང་
 བཙགས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་ནམ་མཁའ་དང་དེ་ཀྱེ་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་
 ཏོ། །དེ་ནི་མདོ་རྩ་བས་ཀྱང་བྱགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་བདུང་བའི་རྣམ་དེ་དག་སྤོང་
 གིས་ཆགས་ཀྱིས་བཙག་དུ་རུང་ན། བྱིན་ལེན་མཐུས་པར་རེག་ན་ནི་ལག་ཉར་སྤངས་པའི་
 ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ཆགས་ཀྱིས་འཆག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་
 མདུན་རོལ་དུ་བསྟེན་པར་ཚུགས་པ་མཆན་མཐུན་པས་རེག་དུ་མི་རུང་དོ་ཞེས་བདུང་བའི་
 རྣམ་དེ་ཆགས་ཀྱིས་མ་བཙགས་པ་ན་ཆོ་ག་མ་ཚུགས་པས་བཟུང་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱར་
 མི་རུང་བ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་བདུང་བའི་རྣམ་དེ་དག་སྤོང་གིས་ངེ་ལྟར་
 ཆགས་ཀྱིས་བཙག་པར་བྱ་སྟེ་ན། བདུང་བའི་རྣམ་དེ་ཆགས་ཀྱིས་མ་བཙགས་པ་དེ་ལ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཀྱི་
 བྱིན་ལེན་བྱར་མི་རུང་ཡང་། ལག་ཉ་འགྲིགས་པའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་དག་སྤོང་གིས་སྤྱར་ཞིང་
 གཙག་པ་སྟེ།

བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས། གཤམ་དེ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྣམ་ལས་བདུང་བ་
 དེ་སྤོང་ན་ནི། བསྟེན་པར་ཚུགས་པས་ཀྱང་རྣམ་དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྤྱར་ཞིང་བཙགས་
 ལ། གང་གི་ཆེ་འབྱུང་བའི་ཆེ་རྒྱ་གང་མོ་གདབ་བ་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབས་སུ་བཙག་
 ནས་བདུང་ཞེས་འཁལ་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ མཐུ་རེ་མང་ལྟ་བུ་འམ་བྱ་རམ་ཆབ་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པ་

གསུངས་མོ། ཉིན་པར་དང་མཉམ་གྱི་བར་དུ་བརྟུང་བར་བྱ་ཞི། ཞེས་ཀྱང་ལུང་མ་མེད་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྐབས་ལས་
 གསུངས་མོ། དེ་དང་མཐུན་པར་བས་པོ་ལྟ་བུ་བ་ལས་ཀྱང་། མཚན་མེད་ཐུན་ཚོད་དང་
 པོ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛིན་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་མཚན་མེད་ཐུན་ཚོད་
 གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛིན་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་པ་བཀའ་བར་བྱ་
 ཞི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དྲོ་ཟེས་ནས་དཔར་ཐག་མཆད་ཚུན་ཆད་དགོ་སྟོང་འབྱུང་དུ་དབང་། དཔར་
 ཐག་གི་མཚམས་འདས་ཏེ་འབྱུང་དུ་མི་དབང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉི་མ་རྒྱབ་ཏེ་དཔར་
 ཐག་ཆད་བ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛིན་བྱས་པའི་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གསུངས་པ་
 དང་། རྒྱ་ཀ་ རྒྱལ་པོའི་མོ་ལྟ་བུ་རྒྱབ་མོ་འཛོལ་བའི་སྐབས་ཀྱི། ལས་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་འོག་ཏུ་འོད་
 དཔར་པོ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་མེད་དང་པོ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རོ། །བརྟུང་བ་དེའི་ཐུང་སམ་རྒྱ་དེ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་གཞན་
 ཞག་བདུན་པ་ལས་འཛོལ་བའི་བར་དུ་བཅང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱ་དེའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བའི་
 མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བརྟུང་བ་དེ་ནི་ལོངས་སྟོན་དུ་རུང་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་ཡིན་
 པའོ། །འདི་ནི་ལུང་སིལ་བུའི་བྱ་རམ་གྱི་བརྟུང་བའི་སྐབས་ནས་བཅུན་པ་བརྟུང་བ་བཅགས་
 པ་དགྱང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་ངམ། ཉི་བར་ལའོར་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 པའོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཞག་བདུན་པ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བརྟུང་བ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་པའི་
 རིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འཛོལ་བའི་བར་བཅང་པ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བརྟུང་
 བ་དེ་ཡང་འཛོལ་བའི་བར་དུ་བཅང་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་བྱ་རམ་ལས་
 བྱས་པའི་བརྟུང་བ་དེ། ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགག་ཏེ་དེ་ཡང་། རང་གི་ནམ་མཁན་དང་རྒྱ་ཀ་ལས་དུས་སུ་རུང་བ་མ་

ཡིན་པའི་ལྷ་ས་ལས་བྱས་པའི་བདུང་བ་དེ་ ལྷོ་དང་ཕྱི་རོ་གཅིག་གསལ་བྱས་ཐམས་ཅད་དུ་བདུང་དུ་བྱང་
 བའི་ཕྱིར། བདུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་བྱང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ཞིན་ ལྷ་བྱང་ལས་བྱས་པའི་ བདུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ཡང་
 ཐུན་ཚོད་དུ་བྱང་བར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་བྱང་སྟེ། དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཆགས་
 གྲང་། དུས་ཉུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་ཕྱིན་རྒྱབས་འཆགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་དང་ལྷན་ཅིག་
 འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུན་ཚོད་དུ་བྱང་བར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་བྱང་བའི་
 ཕྱིར་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་དང་འགལ་བ་མེད་པའོ། །ཉུག་མེ་ལུ་ལ་བ་ཡོན་ལ། འདིར་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ་བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་རོ་དང་སྤྱ་བ་མ་གྱུར་ན་བྱ་རམ་གྱི་
 བདུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་ནི་སྤང་ཅིག་མ་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཚུན་
 ཆད་པའི་རིགས་ཡིན་པ་སྟེ་ཞག་ལྷ་ན་རོ་སྤྱ་བར་གྱུར་ན་བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་དེ་སྤྱན་ཞག་
 ལྷའི་རིགས་ཡིན་གྱི་སྤྱན་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་གྱུར་
 ན་དེ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་དེ་འཐད་གྲང་། གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་དེ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་ཆལ་བ་ནམས་གྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པར་བྱ་བ་ཉིད་གཏན་ནས་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གདན་ཆེགས་དེ་རི་ལྷོ་རྒྱ་བཟུང་། ལུང་ལ་གྱི་བདུང་བ་དེ་ཆེས་ལྷན་རོ་སྤྲ་བར་འགྱུར་
བ་དེའི་ལྷན་རོ་ལ་ཆེས་གཅིག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ན། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པམ།
ཞག་ལྷ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དང་པོ་ལྷོ་ན་ནི་ཁྱེད་རང་ལྷོ་ན་ཞག་ལྷ་ན་རོ་སྤྲ་བར་འགྱུར་

བ་དེ་ཞག་ལྔ་པའི་རིགས་ནི་ད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཞག་ལྔ་པ་ལ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པར་མི་འབྱུང་པར་ཐལ། ཞག་ལྔ་པ་ལ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ན་རང་
 ཏུས་པས་ཏུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་རྒྱུ་བས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གནིས་
 པ་ལྟར་ན་དག་སྟོང་མངོན་ཤེས་མེད་པས་སྤྲོན་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བ་པ་ན། ད་གཞོན་ཞག་ལྔ་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ད་གཞོན་ཞག་ལྔ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཡལ་པ་ནས་གྱིས་ཞག་ལྔ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ད་གཞོན་ཞག་ལྔ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 བ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པ་ནས་གྱིས་ཤེས་པའི་ཏུས་པས་བཟོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ རང་གི་རྣམ་པ་ཤད་ལས་ཤེས་པའི་ཏུས་པས་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དགག་པ་འདི་རྣམས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ནི་ད་གྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ནོ། །ཞག་
 ལྔ་ན་རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ལྔ་པ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བའི་ཆོན་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཡིན་པས་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་རྒྱུ་བས་
 འཆགས་པ་དང་། ཞག་ལྔ་པའི་རིགས་ནི་ད་ཡིན་པ་ལྟར་ན་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་རྒྱུ་བས་མི་འཆགས་པ་སྟེ། ད་གནིས་
 ཤིན་ཏུ་མི་མཚུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་མེད་ཀྱང་ད་གཞོན་ཞག་ལྔ་ན་རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཤེས་པ་མི་དེ། ལྔ་
 པ་ལྟར་བདུང་བ་དེ་ཞག་ལྔ་ན་གཅིག་ཏུ་དང་པལ་བར་བྱ་སྤྲོ་བ་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཞག་ལྔ་ན་བསྟོལ་དེ་སྤྲོ་བ་དེ་དཔོན་ཡོངས་སྤྲོ་
 བར་པར་བྱ་སྤྲོ་བ་དུ་དམ་བཅས་པ་ནི་དེ་རྣམ་འབྱུང་པར་འགྱུར་པར་ཡལ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱལ། ཏུས་རྒྱུང་
 གི་ཕྱེ་མ་དང་འདྲེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏུས་སྤྲོ་བའི་ཕྱེ་མ་དང་སྤྲོ་བའི་ ཆང་གི་
 རྩོད་དུ་བཅངས་དེ་ཆང་གི་རིམ་བསྐོས་པ། བདུང་བ་དག་ ཕྱུ་ཆོད་དུ་ཅང་པར། འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པའོ། །ཞུན་མར་ནི་ཞག་བདུན་པ་ཡིན་ཡང་། མར་དཀར་ནི་ཏུས་སྤྲོ་བ་
 ཡིན་དེ། རྒྱ་ཀ་ལས་ཏུས་སྤྲོ་བ་མར་དང་ཞེས་བྱུང་བས་སོ་ཞེས་ ཆོག་ལ་མོགས་པ་གཙ་

གི་འདུལ་བཅོམ་ཁུ་ཅིག་ ཟེར་རོ། འཁྱིལ་ཅིག་ དེ་ནི་དུས་སྤུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་མར་དང་ཞེས་
 པ་ལ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སྟེ། དུས་སྤུ་རུང་བ་ཡིན་པ་ བཟར་རུང་རོ། ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་ཡིན་
 པས་ཤེས་སོ། ཁམར་དཀར་དུས་སྤུ་རུང་བ་ཡིན་ན་ལུང་སྟོན་གྱི་གཞི་ལས་ཞག་བདུན་པ་
 ནི་མར་དཀར་དང་དེ་ལ་མར་དང་སྤང་ཅི་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། འདྲུགས་
 དང་ལི་ཁ་རའི་ཁྱད་པར་ ཐུན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཅེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཐེད་པ་ཏ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ནི་བྱ་རམ་
 གྱི་ལྷ་བའི་བྱེ་མ་དོག་པོར་མ་བྱས་པ་ན་དྲུགས་ཞེས་བྱ། དེ་ནི་དོག་པོར་བྱས་པ་ན་ལི་ཁར་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེལ་ར་ ཞེས་གྲང་བྱ། དང་ བོད་རྣམས་གྱིས། ཀ་ར་ཞེས་གྲང་བྱའོ། སྤུ་བ་ཏ་
 པར་ན་ནི། འདབ་མ་བདུན་པའོ། སྤྱི་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆེ་ཡོད་པའི་ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་
 ལས་ཏང་རྒྱའོ་ཞེས་གྲང་གསུང་སོ། ལུང་ལས་སྤྱ་ཅི་ནི་ཤིང་ས་ལའི་ཏང་རྒྱའོ་ཞེས་སོ།
 འོད་ལྷན་ལས་སྤྱ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ས་ལའི་ཞོ་ཡིན་ན་ཞེས་སོ། བཀྲུས་ནས་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ནད་པའི་
 ལུས་ འབྱེལ་རྒྱུང་ལས་སྤྱན་གྱིས་བཀྲུས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་རྒྱ་ཐ་མལ་པས་གྲང་བཀྲུ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ལུང་ལས་རྒྱ་ཐ་མལ་
 པས་ལན་གཉིས་བཀྲུ་བར་གསུངས། ལ་སྤྱན་ཁྲུ་བྱུགས་ཤིང་ལག་པས་ངི་ཅམ་ཆོག་གི་བར་དུ་ལུས་
 མཉེས་ནས། རྒྱ་ཐ་མལ་པས་ ནད་པའི་ལུས་ བཀྲུས་ནས་སྤར་ཡང་སྤྱན་ཁྲུ་ནད་པའི་ལུས་
 ལ་བསྐྱས་ནས་རྒྱ་ཐ་མལ་པས་བཀྲུའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བྱུང་ངོ་། ནད་པའི་ལུས་
 ལ་སྤྱན་ཁྲུ་བྱུགས་ཤིང་ལུས་མཉེས་པ་ལ་ནི་སྤྱན་ཁྲུ་ས་ལན་དུ་མ་བཀྲུ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
 ནད་པ་ཉམ་རྒྱུང་བའི་ལུས་མི་མཉེ་བ་ལ་ནི་སྤྱན་ཁྲུ་ཉིན་གཅིག་ལ་ལན་གཅིག་བཀྲུའོ། ནད་
 པ་ཁུ་ཅིག་ལ་ལུས་མཉེས་པར་སྤྱན་ཁྲུ་ལྷོ་པོ་ནས་རྒྱ་གཙན་ལས་ཞེས་འབྱེལ་རྒྱུང་ལས་སོ། འདི་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་
 ནད་པ་ ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷིང་ལན་དུ་མ་བཀྲུ་བ་བཀག་གོ་ཞེས་སོ། གལ་
 ཉི་དུས་མ་ཡིན་པར་ནས་ལས་བྱས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་ན།

མུན་པས་ནོན་མོངས་བསྐྱོན་ནི། ནད་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་
 ཞེ་ན། སྤར་བཅས་པ་དང་རྗེས་བཅས་ཡིན་པས་མི་འགའ་གསུང་རོ། །མུན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་སྐབས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་དོ། །མུན་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ མུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི། དགོས་པའི་
 དོན་ནི། གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤར་གྱི་བྱིན་ལེན་གཅིག་བྱས་པ་དེས་ཆོག་གྱེ་ ཡང་དང་
 ཡང་དུ་ར་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱིན་ལེན་བྱེད་མི་དགོས་པས། ཆོགས་རྒྱུང་བས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་
 པ་དང་ ཆོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི། བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་
 པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་གང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་བདུན་ལས། མུན་
 གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལག་ཉར་བྱངས་པ་དང་ཞེས་མི་རུང་བ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་
 པར་གསུངས་པས་སོ། །ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་། རང་གི་ཡིན་པ་དང་། མདོན་སྐྱུམ་ན་
 ཡོད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་གའི་འདུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རུང་
 རྒྱ་དང་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ཚོ་གསོགས་པ་སྟེ། ལུང་སྐྱེན་གྱི་གཞི་ལས། ཅུབ་ཆོ་ལ་
 ཆོགས་པའི། བདུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་བྱས། དུས་སུ་མཉེས། དུས་
 སུ་བཅགས། དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་བྱིན་ལེན་བྱས་དེའོ་ཞེས་
 བ་དང་བྱིན་ལེན་མཁུས་པ་བ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུང་ལས། གསུངས་པས་སོ། །སྤར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྗེས་གཞན་གྱི་སྤྱི་དོན་དོན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཡུལ་དགེ་སྤོང་
 ཆོས་བདུན་ལྷན་གྱི་མདུན་དུའོ། །ཡུལ་མེད་ན་རང་གཅིག་བྱས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ།

གནས་ནས་ཕྱང་བས་ཀྱང་རོ།།

གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའམ་དགེ་
 སློང་མའི་སྟོང་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྟེན་དེ་དག་ལ་གསོག་འཛིག་
 གི་ཉིས་པ་འབྱུང་བ་དག་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱེས་པར་བཞེན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་
 བ་མ་ལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་འཆགས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟན་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྟེན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྟེན་ལྡན་ཡིན་པ་སྟེ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། རྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སུ་དཔེ་ཕྱིར་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའང་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་པ་གཉིས་
 ནི་ནད་པ་ཁོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་། སྟེན་ཞག་བདུན་པ་ནི་གང་ཟག་བཞེས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ཡང་ནད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མ་ཟད། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་
 དགེ་བསྟོལ་དང་ལག་གི་སྒྲས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་སྟེ། ལུང་སྟེན་གྱི་གཞིའི་ལུག་
 སྟེན་གྱི་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ལས། དགེ་སྟོང་གི་བྱ་རམ་ཞག་
 བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་དགེ་བསྟོལ་དང་ལག་གི་སྒྲ་ལ་ཡང་
 ལྷ་མཆན་མཆུངས་པར་སྐྱར་རོ། །དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཟའ་བ་ལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་
 དང་དགེ་བསྟོལ་དང་ལག་གི་སྒྲ་ནམས་ནི་ནད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་འོ་ཞེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་བཟའ་བ་ལ་ནད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་ཡང་ནད་པ་དང་འདྲ་
 ལྷ་མཆན་མཆུངས་པར། ཞེས་སྐྱར་རོ། །འདིར་ཁ་ ༥ ཅིག་ན་རེ་སྟེན་ཞག་བདུན་པ་ནི་གང་
 ཟག་ལུས་བྱིན་བརྒྱབ་དུ་རུང་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ཟན་ཆད་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱུ་ཕུ་རུང་པར་སྤྱར་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བན་ཆད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་
 རུང་པའི་སྤྱུ་བ་བྱེད་གྱི་གཞུང་མེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་རུང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བྱིན་དང་
 མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་ལ་ཉེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ལྟ་སྤྱི་བན་ཆད་པར་མ་གྱུ་
 པས། བན་ཆད་པས་ཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་ལ་ཉེ་འཆད་གསུང་རོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་
 པ་ནི། ལྟ་བུ་ལྟ་སྤྱི་བན་ལྟ་མའི་ཆེ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཀ་ལས་འགྲོ་ལ་པ་དང་བཅས་པ་
 གཉིས་ནི་དུས་སྤྱི་བྱུང་རུང་། དུས་མ་ཡིན་པར་བྱུང་རུང་ལ། བྱིན་ལེན་བྱ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་ལ་ཉེ་དུས་ཁོ་
 བར་བྱ་དགོས་ཞེས་ལྟ་བུ་ལྟ་སྤྱི་བན་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ལྟ་པ་ཡུན་དེ་སྤིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་ལ་ཉེ།
 བྱན་ཆོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་ན་ཉིན་མཆན་དེ་ཉིད་གྱི་མཆན་མོའི་བྱན་ཆོད་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་ལ་ཉེང་། ཞག་
 བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་ན་ཞག་བདུན་གྱི་མཆན་མོའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དང་། འཛོ་བའི་པར་དུ་བཅང་བ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་ན་དེ་
 སྤིང་ནད་མོས་པར་མ་གྱུར་གྱི་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་ལྟེ་འདི་ཉིད་ལས། རང་གི་དུས་གྱི་མཐའི་པར་དུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱུ་ཕུ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུས་སྒྲག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་ལ་ཉེ་སྦྱོར་དངོས་མཛུགས་གསུམ་
 ལྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་རུང་ཆུ་གདམ་པ་དང་ལག་པ་གཉིས་པ་ཀུས་ནས་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་ལྟེ། ཁྱད་
 པར་དུ་ཡང་བདུང་བ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་ན་ནི་ཆགས་གྱིས་བཅག་པ་ཡང་སྦྲོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དངོས་
 གཞི་སྤྱུགས་ནས་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་དང་། མཛུགས་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་
 སོ། །བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་ལ་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི། བྱིན་ལེན་འདིག་པའི་རྒྱ་ཀུན་གྱིས་
 འདིག་ལྟེ། བྱིན་རྒྱལ་པས་འཆགས་པའི་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྤྱོད་པར་དང་སྤྱི་
 པར་གྱུར་པ་དང་། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། བྱིན་རྒྱལ་པས་འཕེན་པ་ཟད་པ་དང་།
 སྤྱུགས་གྱིས་སྤུང་ན་ཡང་འདིག་གོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ཕུ་ལ་ཉེ་གསོག་

འདྲི་གཟི་འབྱུང་ཞེས་སོ། །རྩ་དང་སྐབ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་ཞེས་པ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་བྱིན་
ལེན་བྱས་ཤིང་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཞག་ལྔ་ན་རྩ་དང་སྐབ་ཉིད་ཡོངས་
སུ་གྱུར་ ཉེ་རྩ་མངར་བ་ལས་སྐར་བར་གྱུར་ཏམ་གནས་སྐབས་སྐབས་ལས་གར་བར་གྱུར། ན་གསོག་འདྲི་གཟི་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསོག་འདྲི་གཟི་འགྲེལ་བྱེད་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཞིག་ཅིང་
གསོག་འདྲི་གཟི་བྱེད་གྱི་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པས་ན། རྩ་སྐབ་གྱུར་ནས་ རྩ་དང་སྐབ་ཉིད་
བཅས་གྱུར་ཆེགས་ལྟ་བུ། བྱན་ཆོད་གྱི་ཆེགས་འདས་ན་གསོག་འདྲི་བྱས་པ་ལོ། །ཞེས་ཆེགས་
དང་གཟུགས་པ་ནས་མ་གསུངས་པ་དེ་ཞིགས་སོ། །དེ་འདྲི་བྱིན་རྒྱབས་ནི་སྐར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་པས་རྩ་སྐབ་གྱུར་པ་ན་སྐར་གྱི་གནས་སྐབས་གྱུར་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཞིག་པ་ལོ། །བྱིན་
ལེན་ནི་སྐར་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་རྩ་སྐབ་གྱུར་ཏེ་སྐར་གྱི་རིགས་མ་གྱུར་ ཉེ་
ཞག་བདུན་པ་ལས་སྐར་གྱི་རིགས་གཞན་ཏུ་མ་གྱུར། པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པ་ལོ། །རྩ་སྐབ་
གྱུར་ན་གསོག་འདྲི་བྱས་པ་འདིའི་ཁྲུངས་ནི་ལྷང་སིལ་བུའི་བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བའི་སྐབས་
ལས། བདུང་བ་བཅགས་པ་དགྲུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་
རུང་ངོ་། །བཅུན་པ་ལུན་ནི་སྤྱིད་དུ་བཞག་པ་འཆལ་བར་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར་ཤིན་ཏུ་
སྤྱི་ཞིང་མི་སྐར་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་སྤྱིང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
རང་འབྲེལ་དང་ཉེ་གས་ལྷང་དེ་རུངས་སོ། །ལྷང་དེའི་ཤུགས་གྱིས་འདི་ལྟར་བསྐྱར་ནི་
ཤིན་ཏུ་སྤྱི་ཞིང་མི་སྐར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིང་ན་ནི་བདུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་
པས། གསོག་འདྲི་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས་འདིར་བདུང་བར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ནི་བདུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་འདི་ལ་གསོག་འདྲི་གཟི་
ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ནམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བས་ན་གསོག་འདྲི་གཟི་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་

གསུངས་མོ། །འདི་ལ་ ཕྱི་ཀྱུ་ ཅིག་ན་རེ་ འདི་ནི་གསོག་འདོག་བདག་པ་པ་ཡིན་གྱི་གསོག་
འདོག་རང་མཚན་པ་མི་འབྱུང་གི་འདི་ལྟར། བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པ་ལས་བར་སྐབས་སུ་རོ་དང་སྐྱ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། གསོག་འདོག་གི་ཉེས་པ་རང་
མཚན་པ་མི་འབྱུང་གི། ལྷ་བྱིན་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་སྐྱར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་བྱིན་ལེན་
ཞིག་ནས་བྱིན་ལེན་མེད་ཅིང་པོ། །དེའི་རྟགས་དང་བྱུང་བ་གང་གིས་གྱུབ་ན། གཞུང་གིས་གྱུབ་གི།
དྲི་ཀ་ལས། སྐྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་ཡང་བདུང་བར་མི་བྱ་གི། བྱིན་ལེན་
མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དྲི་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་གསོག་འདོག་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་རྟགས་དང་བྱུང་བ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གྱུབ་པོ་ཞེ་ན་
རྟགས་མ་གྱུབ་གི། རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་འདི་ལ་གསོག་འདོག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་
ལྷ་ནམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བས་ན་གསོག་འདོག་ཉིད་དུ་ཤེས་པོ། །ཞེས་རོ་སྐྱར་གྱུར་
པ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་གསོག་འདོག་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། དེའི་ལྷ་དུས་ན་བྱིན་ལེན་
ཡོད་པར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་གྱུབ་པོ། །

དྲི་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དེ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ནམས་མཐུན་པར་གསུང་
རོ། །ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གྱུབས་འདིར་དྲི་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དེ་དྲི་ཀའི་ལྷ་དཔེ་ལས་ནི་གསོག་
འདོག་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཡོད་པར་མེ་ཆོས་མེད་ཅིང་། འདིར་ཐོད་དཔེ་ཡི་གེ་ནོར་བར་ངེས་གྱུང་། དེང་མང་འདི་ན་
དྲི་ཀའི་ལྷ་དཔེ་བཞུན་ལྷ་མེད་བསམ་པོ་ལ་ཐོ་ངེས་ཤེས་མི་འདྲིན་ནོ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཤད་
ན་གཞན་གྱི་ཐོ་ལ་འཆོས་མོ། །ཡུང་མཚམས་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐབས་འདིར་བཞུན་པའི་རོ་སྐྱར་
གྱུར་པ་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐན་གྱི་དངོས་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རོ་

སྐར་གྱུར་པའི་དྲི་ཀ་ལས་རོ་དང་སྐར་གྱུར་པའི་དྲི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ངོ་བོ་ནི་དྲི་གྱུར་པར་བསྟན་
 ཉེ་ཞེས་བཤད་པས་ཞེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་འབྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ནི་དྲི་གྱུར་
 པར་བསྟན་ཉེ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་ནི་དྲི་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྐར་གྱི་རིགས་འཕྲོས་ཉེ་
 དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི་དྲི་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོ་སྐར་པའི་གནས་སྐབས་གྱུར་ཉེ་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དྲི་གྱུར་པ་སྟེ། དེས་ནི་བྱིན་ལེན་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རོ་སྐར་གྱུར་པའི་
 སྐབས་བཤད་ཟིན་དོ། །དེ་ལྟར་མེད་ཅེ་ལུང་ལས་ཕྱི་བདང་ཚམས་ལ། ཕྱི་བས་ཀུན་ནས་ ཕྱི་རང་གྱི་
 རང་དུ། བསྐྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་བདང་བཅས་པའི་ཆུའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་ལུང་
 ཐུན་ཆོག་གས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། རའི་སྟོང་དེའི་སྐྱེ་དང་དྲི་མི་ཞེས་པ་ནི་དབས་ལ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་བཟུང་ཞེས་པོའི། དྲིས་བསྐྱོས་པའི་ས་ནད་པས་བཅངས་
 བར་བྱའོ། །དེ་ནི་ལག་པ་བཀྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དྲི་
 ཀ་ལས་བཤད་དེ། ལུང་ཐུན་ཆོག་གས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་དྲིས་བསྐྱོས་པའི་འཛིན་པ་ནི་དྲི་དང་
 ཡང་དག་པར་ཐུན་པ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འབྲེལ་ཆུང་ལས་ས་རང་
 ལ་དྲི་བསྐྱེད་ཞེས་པོས་ བསྐྱོས་པ། དེ་ལྟ་བུས་ཁ་ལག་བཀྱས་ཀྱང་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉེ་
 བཀྱར་ཡང་གནད་། འཆད་དུ་ཡང་གནད་ཞེས་སོ། །

གཞི་འབྲེལ་ལས་སྐར་གྱི་དཀར་ཕུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བརྟུབས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དུ་བརྟུབས་པ་ནི་སྐར་གྱི་ལུགས་ཡིན་པས་ནད་གསོ་བའི་
 ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་སྐྱེ་དྲི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དགོ་སྟོང་ནད་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་
 སྐར་གྱི་རིང་བུའི་དུ་བཞིང་པར་རུབ་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་ཆུང་ལས་དུ་བ་བརྟུང་བ་ནི་དུ་
 བ་འབྱུང་བར་གྱི་སོ་བཞེད་པའི་ནད་དུ་སྐྱ་གྱུ་བཅུག་ལ་དེ་ཁར་བཅུག་ལ་དུ་བ་བརྟུང་ངོ་ཞེས་

སོ། །སྒྲུབ་གཅེད་ཅེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལས་བྱའོ། །སྒྲུབ་སྒྲུབ་མེད་ན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལས་
 བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཀྱང་། མ་ཡིན་ནེ། ལུང་ བློ་ཆོག་ལ། ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
 ཀྱིས་རྩལ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆང་མ་ཡིན་པ་ཉིད། དེ་ནི་ ཟེད་མ་དུ་དུ་བར། བསྐྱོལ་
 པ་ལས་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཆང་ཟངས་གང་ཙམ་བསྐྱོལ་ནས་ཟེད་ཙམ་དུ་
 དུ་བ། སྤི་དང་རོ་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འདྲ་ན་འཁུང་དུ་རུང་ཞེས་བཤད་དོ། །ནད་པས་
 ཀྱང་ཆང་ནི་ཙམ་ཆོག་གིས་ཀྱང་མི་བདུང་ན། མི་ན་པས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ནེ། ཙམ་ཆོག་ནི་
 རྩའི་ཙམ་ཡིན་པར་ལུང་ནམ་འབྱེད་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །རུང་ཁང་སྒོ་མཐུན་
 བྱ་བ་ནི། རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱར་ནེ། འདི་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་རུང་ཁང་གི་དགོས་པའི་དོན་ནི་མཚམས་བཅོས་དང་ཞག་ལོན་གྱི་
 ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟེན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་
 ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་ལ་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི། གནས་ཆོས་དུག་ལྡན་ལས།
 རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་ མཚམས་བཅོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ས། གྱི་ནད་དུ་ཞེས་པའི་དེ་ཀ་ལས་གནས་གྱི་གཞི་བརྗོད་དེ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
 གྱིས་བཅད་པས་མཚམས་བརྩུང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོ་ག་ལས་ཕྱི་རོལ་
 ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་
 ག་གཅིག་པ་དབང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་དང་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་
 དང་ཞེས་དེ་དག་ཏུ་རུང་ཁང་དུ་མི་བཅད་པར་གསུངས་ལ། གནས་དེ་དག་ཏུ་མཚམས་
 བཅོས་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཏུ་རུང་ཁང་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྟོ་ཁང་འབྲུམས་དང་བསོ་

ཁང་དང་དཔང་སའི་རྩ་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀོན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་
 གྱི་ཕོ་བྱང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་གཞི་དང་ཞེས་རུང་ཁང་དུ་མི་བཅད་པར་གསུངས་
 ལ། དེར་རུང་ཁང་བྱས་ཏེ་གཡོས་དང་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་མ་
 གུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་རུང་ཁང་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་
 རྩ་རུང་ཁང་གི་ཆོ་ག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆོད་པ་ལ་སྒྲ་གཞུང་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེར་
 གཡོས་དང་བཙོ་བ་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཤིང་རུང་དང་སྒྲ་གཞུང་མེད་པར་གཡོས་
 བྱེད་པ་དང་ཟས་ཞག་ལོན་པར་བཞག་ན་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་རྟེན་གང་གིས་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རུང་ཁང་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་
 འཆགས་པ་ལ་དགོས་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཏེ། ལེ་ཤ། ཐམས་ཅད་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་
 གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱི་བྱག་ཏུ་དང་པོ་ནི་འདེགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་
 ཁང་བཅད་པ་ནི། དགོ་སྤོང་ལག་གི་སྒྲ་གཅིག་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ངོ་། །གཉིས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་བའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་ལག་གི་སྒྲ་དགོ་སྤོང་རབ་ཏུ་མང་
 པོས་སོ། །གསུམ་པ་ལས་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དགོ་འདུན་གྱིས་
 སོ། །བཞི་པ་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དགོ་སྤོང་ཇི་སྟེད་གྱིས་ཏེ་གཞུང་
 དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དུས་བཞི་སྟེ། དང་
 པོ་སོ་ལག་འབྲེམས་པ་དང་། སྤྱིས་ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་གནས་
 པ་ནི་དང་མ་བུལ་བ་དང་། དེར་གནས་པའི་ཕྱིར་དགོ་སྤོང་དག་སྤྱིན་པའོ། འདི་ལ་དུས་
 བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་རུང་ཁང་བཅད་
 པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རུང་ཁང་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་གཉིས་གྱིས་ལས་གྱིས་སོ། །བྱི་

བྲག་ཏུ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་ལ་ནི། གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་
བའོ་ཞེས་བཅོད་པ་སྟེ། ལན་གསུམ་བཅོད་དགོས་པར་བེ་ཤ་ཀའི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་
བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་སེམས་བསྐྱུས་
ཤིག་ཅེས་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་འོ།

གསུམ་པ་ལ་ནི་ལས་ཁོ་ནས་སོ་ཞེས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ཤེས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་
རུང་ཁང་དང་འདྲུག་པ་མི་ཞན་པའི་རུང་ཁང་གཉིས་འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས་བཤད་དེ་ལུང་
ན་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་སྒྱུར་བའོ། །ཕྱི་པ་རུང་ཁང་གི་བྱེད་ལས་
ནི་ རུང་བའི་ཁང་པ། གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་ གཞི་ཐད་པ། ཏུ་མའི་ རུང་ཁང་གི་ བྱ་བ་
བྱེད་ཅེས་གསུངས་དེ་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་རུང་ཁང་གི་སྒྲིབ་ཤོད་པ་
ནི། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་ཡང་དེར་ཟས་བཅོ་བ་དང་ཞག་ཡོན་དུ་བཞག་ཏུ་རུང་བས་ན་
རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ། །བདུན་པ་རུང་ཁང་བཅད་པ་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི། མཚམས་པོ་ཆེ་འདིག་
པའི་རྒྱ་ནམས་ནི་འདིའི་ཡང་འདིག་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། ལས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་ནི་འདིར་རུང་
མཐུན་སྒྱུར་བའོ། །མཚན་མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པས་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་འདིག་ཀྱང་རུང་ཁང་
མི་འདིག་གོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རུང་བ་ནི་དེ་དོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཅིག་གིས་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་མཚམས་ཆེན་
པོ་གཅིག་གི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་མང་ཞིག་གི་དགོ་འདུན་ཀྱང་གནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་གི་ཆང་
མང་དང་གིས་མཛོད་དང་རུང་ཁང་བཅད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆང་མང་གིས་མཛོད་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་བསྒྱུར་
རོ་ཞེས་བཤད་དེ་མི་འཐད་པར་མེས་མ་སོ། །ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་གཅིག་གི་ནང་ན་གཙུག་
ལག་ཁང་ཐ་དད་དུ་མའི་གཞི་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་པག་ད་ས་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་

གི་དབུས་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་ལ་སྒྲོ་བཞི་ཡོད་པ་བྱས་ཏེ། རུང་ཁང་དེར་ཐབ་ག་
 ཐ་དད་པ་བཞི་བྱས་ནས། དེར་གཡོས་བྱས་ཏེ་བཀའ་ས་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཟས་འབྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་ལུང་རྒྱུང་ས་པ་ལས་བ་ལང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་གཞི་ལས་བ་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སྒྲོ་ཐ་དད་པར་
 གསོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མེ་རྟོག་མེད་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ནས་བ་ལང་ལྟས་བཞིན་
 རྒྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་པོ་ཐ་དད་དུ་མའི་བ་ལང་ནམས་ཐུན་མོང་གི་ལྟས་
 གཅིག་དུ་ཉལ་བ་ལྟར། གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་དུ་མ་ནམས་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་
 དུ་གཡོས་མལ་བྱེད་པས་བ་ལང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ ཐུན་མོང་
 གི་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པ། མཚམས་དང་ཉི་འཁོར་ཐ་དད་པར་གྱུར་
 པའི་རུང་བའི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་མི་མངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟར་བསྟན་པ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ཏེ། མི་མངས་ཤིང་མི་འཚམ་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རུང་ཁང་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་
 མཚམས་ཐ་དད་པའི་ཟས་བཅོ་བ་དང་ཞག་ལོན་དུ་བཞག་ན་མཚམས་བཅོས་དང་ཞག་ལོན་
 གྱི་ཉིས་པ་ཁེགས་ཀྱང་། མི་མངས་ཤིང་མི་འཚམ་པས་ན། གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་
 ཐ་དད་པ་དུ་མའི་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །པད་མའོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡན་ཆད་ཅིས་གསུངས་ན་ཟས་སྤངས་པས་པད་མ་བཟར་གནད་བ་འདི་སྤྱ་གེའི་རྒྱན་གྱིས་
 བཟར་གནད་བའི་ཁོངས་སྤྱ་གཞོགས་སམ་མ་གཞོགས་ཞེས་འདྲི་ན། པད་མ་ཡང་སྤྱ་གེའི་
 ཆོ་ཉིད་ན་གནད་བར་བསྟུ་མྱ། ལུང་མ་མོ་དང་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་རྒྱ་ཀ་དང་གསུམ་
 མཐུན་པར་འདི་སྤྱད་གསུངས་ཏེ། ཀུན་དག་འཁོར་ས་གྲོང་བྱིར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྱ་གེའི་
 གནོད་པ་བྱུང་བ་ན་དགེ་སློང་ནམས་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་པོ་ནད་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་། ནང་

དུ་བཅོས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མགས་གྱི་རུས་པ་དང་། བད་མ་གང་དག་རྗེས་སུ་གནང་བའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་རྗེས་སུ་གནང་བ་དེ་དག་སྤྱི་བའི་ཆེ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱའི། ལོ་ལེགས་པའི་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་ཁ་ ས་ལུགས་ལ། ཅིག་དག་པད་མ་ནི་དཀོན་ཟས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱི་བའི་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྤངས་ཟའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བད་མ་བཟུང་གནང་ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་འགལ་ལོ། །ཐོབ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་དང་། བདུང་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་མ་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་ལ་མོག་མ་ལ། ཡན་ཆད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མཛད་པ་དེ་མདོ་རྩ་བའི་རྩ་ལུགས་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ཡང་། བད་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད། འདི་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །སྤར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་སྤངས་ཏེ་ཡངས་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རུས་སྤྱི་བའི་ཆེ་ན་དངོས་པོ་སྤར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་དག་སྤོང་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཡངས་པས་བཟུང་བར་བྱ་ནི་སྤངས་ཟའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གནང་བའོ།། འདི་ནི་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱོང་གཞི་དང་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཕུ་གེའི་ཆེ་ན་དག་སྤོང་རྣམས་བྱིམ་བདག་གི་བྱིམ་དུ་ཟམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་བཟུང་བ་སྤངས་ནས། དེའི་སྤར་རྩེད་པའི་བཅོད་སྤོངས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་བྱིར་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མོང་གྱི་དག་སྤོང་རྣམས་དེ་བཟུང་བར་འདོད་ཀྱང་འགྱོད་བས་མ་མོས་པའི་སྐབས་ལས་སྤར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཡང་རྩ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ཞེས་གསུངས་པའོ།། ལྷག་མའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་བའི་ཆེ་ན་བྱིམ་དུ་ཆོས་སྤོང་དངས་པའི་ཟས་གྱི་ལྷག་མ་དེ་དག་སྤོང་ཟས་སྤངས་ཏེ་ ལྷན་ལས། ཡངས་པས་ གྱང་ བཟུང་བར་བྱ་ཞེས་སྤར་མར་སྤྱར་ཏེ། དེ་ཡང་བྱིམ་དུ་ཆོས་སྤོང་དངས་པའི་ལྷག་མ་དག་སྤོང་གིས་མ་བྱིར་བར་བྱིམ་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱིར་ཏེ་འོངས་པ་དེ་བཟུང་བར་བྱ་ནི། ལུང་གི་སྐྱོང་གཞི་དང་སྤྱར་འོ། །ཕུ་གེའི་ཆེ་ན་དག་སྤོང་རྣམས་བྱིམ་དུ་མཚན་

དུ་ཤོས་དེ་ཐམ་ཐོས་པ་ན། བཅའ་བ་ལ་མོགས་པ་ཅུང་ཞིག་ལྷག་མེ། དགེ་སློང་རྣམས་མོང་བ་ན། ལྷག་དེ་རྣམས་ཁྱིམ་
 པ་རྣམས་ཁྱིམ་ཁྱིར་དེ་འོངས་ནས་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་བཟུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཐབས་འདོད་ཀྱང་འགྱོད་པས་
 མ་ཐོས་པ་ན་བཟའ་བར་ཤིས་ལུ་གནད་ཞེས་གསུངས་མོ། མངོན་པར་བསྐྱབ་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་གཤིའི་ཆོ་
 བུ། ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་བྱངས་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིར་དེ་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་བྱངས་པའི་ རྗེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིར་ག བྱ་བ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་དགེ་སློང་ཟས་སྤངས་
 དེ་ཡངས་པས་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་སྤྲ་མར་སྐྱར་དེ། ལུང་གི་སྐོང་གཞི་དང་སྐྱར་ ལུ་གཤི་
 ཆོ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་དུ་མགྱོད་དུ་ཤོས་དེ་ཐམ་ཐོས་པ་ན། བཅའ་བ་ལ་སྤྲ་གསེག་ལུ་མོ། །ལྷག་མ་འདི་དག་
 སྟོས་མ་དེ་བཞུད་ལ་ཁྱིམ་གསོལ་ཅིག་ཅེས་ཟེར་དེ། ལྷག་མ་རྣམས་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་ཁྱིར་དེ་འོངས་པ་དེ་དགེ་སློང་
 རྣམས་བཟའ་བར་འདོད་ཀྱང་འགྱོད་པས་མ་ཐོས་པ་ན་བཟའ་བར་ཤིས་ལུ་གནད་ཞེས་གསུངས་མོ། རོ། དེ་སྐྱབ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དྲི་ཀ་ལས་ལྷག་མ་དེ་བྱངས་བར་བྱའི་ཞེས་འགྲད་དེ། སྤྱི་གཤིའི་ཆོ་ན་
 ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་བྱངས་པའི་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིར་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱངས་
 པ་ རྗེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིར་བཞི་བྱ་ག དེ་སྐྱབ་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་གནས་གཞན་དུ་བྱངས་པར་
 བྱ་བ་སྟེ་ལག་ཉར་སྤངས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལུང་མ་མོ་དང་རང་འགྲེལ་དང་
 དྲི་ཀ་ལས་སྤྱི་གཤིའི་ཆོ་ན་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་ཟས་སྤངས་དེ་ཡངས་པས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་
 མོ། །པད་མའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལུང་གཞི་ལས་ཚུ་ནས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་
 མ་མོ་དང་འགྲེལ་ཚུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་ཤིང་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་འགྲད་པ་དེ་འགྱུར་
 ལེགས་དེ། པད་མའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་རྩ་བའི་རྩ་དཔེ་ལ་ཚུ་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་འོད་པ་ལ། རྩ་འགྱུར་མ་བུ་
 པར་དོན་འགྱུར་བུ་མ་དེ། རྩ་སྐྱེས་ལ་པད་མར་བསྐྱར་བམ་དོན་ཅུང་མད་འཕུག་མེ། པད་མ་དབྱེ་གཞིར་བུས་ན་
 བེ་ཏ་དང་ལུང་ལའི་རྩ་བ་དབྱེ་བའི་ཡན་ལག་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བེ་ཏ་ནི་ལུང་

གཞི་ལས་ཀྱི་ཕུ་དེའི་ས་པོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། རྒྱུ་ལས་དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲེལ་བ་བཟུན་པར་
 བྱ་གྱེ། བཞེས་སྒྲོམ་ནི་ནད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དེ་ལུས་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རོ། ། བཞེས་སྒྲོམ་གྱི་གཞོན་པོར་གྱུར་
 པ་ནས་གྱི་འདྲ་པའི་སྒྲོ་བ་ཟུན་པའི་བྱེད། དགེ་སློང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་སྤྱི་དེའི་བྱེད་མངའ་
 རིས་གྱི་བྱེད་མཚན་པར་མི་བྱུང་། ། འདི་ནི་ཀྱང་ནས་རྒྱལ་པོ་གཏུག་པོར་བསྐྱུང་དད་པར་
 བྱས་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་པའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། ། ལྷ་འབངས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གཡོག་བྱེད་
 པའི་མི་སྐྱེ་ཡིན་དེ། རྒྱལ་པོས་འབངས་ལ་བསྒྲོ་བ་ལྟར་གཡོག་དེ་ནམས་ཀྱང་དགེ་སློང་
 ནམས་གྱིས་ངེ་སྐྱུང་བསྒྲོ་བ་བཞིན་དུ་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་ལྷ་འབངས་ཞེས་མིང་བཏགས་
 པས་དེ། ནམ་འབྲེད་འབྲེལ་ལས། ལྷ་འབངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་རུང་
 བྱེད་ཅེས་བྱུང་བའི་ཞེས་སོ། ། ཟས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ། སྤྱོད་ཀྱང་ངོ་། ། ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་དང་དུ་
 ཆད་དུ་རུང་། ཞེས་པ་འདི་ནི་ལུང་ལྟན་ཆོགས་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་ཚུའི་སྤྱོད་བཞག་པར་
 གནད་ངོ་། ། སྤྱོད་སྤྱད་འགྲུབ་པ་བསྒྲོ་བར་བྱུང་བའི་ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྤྱོད་ལས་མཛེས་
 པས་སོ། ། མཛེས་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལས་མཛེས་པ་དང་། ཆ་ལུགས་མཛེས་
 པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

ཐུན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཟན་གྱི་ཕྱིར་འདུག་པས་འདི་འམ་འདི་ནས་ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པས་བཟུན་དོ། ། ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་སྤྱོར་བ་དང་དངོས་
 གཞི་དང་མཐུག་གསུམ་སོ། ། དང་པོ་སྤྱོར་བའི་དུས་སུ་ལུས་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདུག་
 པ་དང་། དག་གིས་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་མི་བྱ་བ་དང་། ཡིད་གྱིས་འདི་ནི་སྤྱིན་པ་པོའོ། །
 བདག་ནི་ཡེན་པ་པོའོ་སྟེ་མ་དུ་དུན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ སྤྱོད་ལས་མཛེས་
 པས། འདུག་པར་བྱུང་། ། འདི་འམ་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་འདྲི་མཁན་ལ་གོ་བར་མི་བྱུང་། །

དུན་པ་ནི་བར་བཞག་སྟེ་བསོད་སྟོ་མས་པ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་དངོས་གཞིའི་དུས་དུ་ལུས་ཀྱིས་ཁམ་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤང་བ་དང་། ངག་གིས་
 གས་ལ་འབྲས་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱགས་པའི་གཉིན་
 ཕོར་བཀེས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དྲིན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བསམ་
 པ་དང་། གས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་ཕོར་འདུ་ཤེས་བརྩ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟོམ་པ་
 དང་། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་གཉིན་ཕོར་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དུན་པ་ནི་བར་བཞག་
 པ་སྟེ། བདག་ནི་ད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་
 འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། ལྷུང་བའི་སྟོར་གྱུར་པའི་འཇུག་པ་གསལ་ཅད་ལ་ ལྷུང་བ་མི་
 འབྱུང་བར། དུན་པས་སྤྱབ་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཐུག་གི་དུས་སུ་ལུས་ཀྱིས་
 རུང་བའི་ཚུ་ཡིས་ཁ་བརྒྱ་བ་དང་། ངག་གིས་སྤྱན་པའི་ཆེགས་བཅད་གཉིས་གདོན་པ་དང་།
 ཡིད་ཀྱིས་ཟས་སྤངས་པ་སྟེ། ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ རུང་བའི་ཚུ་ཡིས་དེ་འོག་དུ། ཞེས་པ་དང་ ཀ་
 ཀ་ཀ་ཀ་ སྤྱན་པའི་ཆེགས་བཅད་གཉིས་ཤིག་བཟོད། ཅེས་ སྤྱན་པའི་རབས་མཐུན་གྱི་ཆེགས་སུ་
 བཅད་པ་དང་། སྤྱན་བདག་གི་བཟོ་བར་ངན་བ་བཟོག་པའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་པར། གསུངས་ཤིང་། གས་
 ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་
 ནས་འབྲེད་ལས་དགེ་སྟོང་ཟས་ཟོས་ཟིན་ཅིང་གས་སྤངས་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཉི་
 ཀ་ཀ་ཀ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོ་བྱོགས་བཞི་པོ་ཀར་ཀ་ཡང་རུང་སྟེ། གང་ན་ སྟོ་ཡོད་བའོ་མ་ནི་མདུན་ནི། སྟོ་ནི་
 བར་བྱོགས་ཞེས་བྱའོ། གཡས་ནི་སྟོ། རྒྱལ་ནི་རྒྱལ། གཡོན་ནི་བྱང་བྱོགས་སོ། ཉི་ཀར་བཙུག་པའི། རྒྱལ་བས་
 བྱང་གི་དོས་སུ་འོ་ཞེས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱལ་བས་གཡོན་གྱི་དོས་སུ་འོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 མདུན་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དམན་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱང་གཡོན་གྱི་

སྤྱོད་གས་དམན་པས། སྤྱོད་གས་གཉིས་ནི་དམན་ཤོས་གང་ཡིན་དངོས་སུ། བྱ་བ་དམན་པའི་
 སྐབས་དེ་བྱ་བར་གསུངས། དེང་སང་མདོ་རྩ་བའི་དཔེ་རྣམས་ལས་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱུགས་བཞག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུང་ཡང་ ཡི་གེ་ནོར་ཡར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱུགས་བཞག་ས་བྱའོ་
 ཞེས་ལུང་དང་མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་གསུམ་ཆར་ལས་བཤད་དོ། །རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱུགས་བཞག་ས་
 བྱའོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་གྱི་མདོ་རྩ་བ་ནི་དལས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་ཀྱང་དོ། །རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱུགས་བཞག་
 བའི་གནས་བྱ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆོག་གས་དང་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །སྤྱི་ནོར་ རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་བའི་ནང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་
 རྒྱན་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་ཀྱོར་གཞུག་ཅིས་སྒྲུང་ཡང་དེ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་ཡར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །གྱི་ཁྱེད་ཀྱོར་གཞུག་གོ་ཞེས་
 པ་འདི་ལུང་མ་མོ་ལས་ཁྱེད་བྱ་ཀྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུང་ རོག་དུ་ བར་དོང་
 ཀྱོ་ཞེས་འགྲེལ་རྒྱུང་གི་མདོ་རྩ་བ་གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །ས་གཉིས་གྱིས་བཀྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐབས་འདིར་འོད་ལྷན་ལས། བ་སྒྲུང་བ་ཕྱིའི་གཙང་སྒྲུང་དང་། དོན་དམ་པ་ནང་གི་
 གཙང་སྒྲུང་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། རྩ་བ་སྤྱུམ་བརྒྱུ་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་ནང་གི་གཙང་
 སྒྲུང་གསུངས་པ་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པའི་མྱིག་སྒྲུང་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁ་
 འཁོར་འཁྱུར་བྱ་བ་དང་བདུན་ཆོན་གཉིས་དང་ལག་ངར་གཉིས་འབྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལྟེ། སྒྲུང་བ་ཕྱིའི་གཙང་
 སྒྲུང་ནི། ས་གཉིས་གྱིས་བཀྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སྐབས་འདིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་གཅིག་བྱ་
 བར་གསུངས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ལག་པ་གཉིས་ཀྱང་བཀྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ལུང་
 དང་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་སས་བཀྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། འོད་ལྷན་རྩ་བ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་བཀྱ་
 བར་གསུངས་ཏེ། ས་དང་རྒྱ་གང་གིས་བཀྱས་ཀྱང་རུང་ སྐབས་འདི་ནི་དཀྱུང་ལུང་ཕྱན་ཆོག་གས་
 ལས། ས་ལུང་གཅིག་གིས་ལག་ངར་གྱི་དབྱུང་བ་ཡན་ཆད་བཀྱ་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་ས་རྒྱུང་ནད་གཅིག་
 གིས་ལག་ངར་མན་ཆད་དག་པར་བཀྱ་ཞེས་པས་ལག་ངར་གཉིས་སས་བཀྱ་བར་བཤད་དོ། །འོད་ལྷན་རྩ་བ་འགྲེལ་ལས། དེ་

བཞིན་ཅུ་མང་ལག་པ་གཉིས་བསྐྱུས་ནས། ཞེས་ལག་ངར་ཅུ་མ་བསྐྱུ་བར་བཤད་དོ། ཇོ། །ནམས་བཤད་ནི་
མའི་འོད་ཟེར་ལས། སྤྲན་གྱི་གཞིའི་ནམ་པར་བཤད་པ་ཇོགས་སོ། །

༡། ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་
ཆོ་གའི་དགོས་པ་ནི། རང་རང་གི་ལས་འཆགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་ཇོགས་
ཀྱི་ཐོས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་དེ། ལས་འཆགས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཆོགས་པའི་བསྐྱེས་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་པོའི་བསྐྱེས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
ལྟ་སྟེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ངོ་པོ་
དང་། ལས་ཉམས་སྤྱོད་བའི་ཆད་དང་། ལས་འཆགས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྒོ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གཞི་དང་། ཇོན་པར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་
གྱི་གཞི་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གྲངས་ཆང་བ་
དང་། ཁ་སྒོང་བར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །དང་
པོ་ནི་གྲངས་ཆང་གི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་བརྩ་གཅིག་སྟེ། བཞི་བརྩ་ནི་ཤུ་དང་ནི་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་
དང་། བརྩ་གཉིས་ནས་ནི་བཞིའི་བར་དེ་བདུན་མ་གཏོགས། ཞེས་གསུང་སྟེ། དེ་ཡང་
བཞི་བརྩའི་གྲངས་ཆང་དང་། ཉི་ཤུའི་གྲངས་ཆང་ནི། དགེ་སྒོང་མའི་དབྱུང་བ་དང་། དགེ་
སྒོང་པའི་དབྱུང་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གཉིས་ལས་ དགེ་སྒོང་མ་དང་། དགེ་སྒོང་མ། གང་
ན་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་བཞི་བརྩའི་ཆོགས་ཡོད་པ་དེས། དགེ་སྒོང་མ་དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གང་

ན་དག་སྒྲོང་ནི་ཤུའི་ཚོགས་ཀྱི་དག་འདུན་ཡོད་པ་དེར། དག་སྒྲོང་འདི་དབྱུང་པར་བྱའོ་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོ། །གསུངས་སོ། །
 །ནི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཚང་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
 དག་སྒྲོང་བཙུང་དང་དག་སྒྲོང་མ་བཙུག་གཉིས་སུ་ཆང་བ། ལའོ། །བཙུག་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཚང་པ་ནི།
 ཡུལ་དབུས་སུ་སྟོན་རོལ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ནི་བར་འཛོག་པའི་གནད་པ་
 སྟེན་པ་གཉིས་དེ་རྣམ་པ་བཞི་ དག་སྒྲོང་མ་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཚང་པ་
 རྗེ་གཞུང་ལས་དོན་སྐྱེ་གསུངས་སོ། །ལའོ། །བཙུག་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཚང་ནི། ཡུལ་མཐའ་འཁོར་བ་
 དུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ དག་སྒྲོང་ལྟ་དང་དག་སྒྲོང་མ་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཚང་པ་
 ལའོ། །བཙུག་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཚང་ནི། སྟེན་པ་ཡུལ་དབུས་སུ་ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་
 ལའོ། །དགའའི་གངས་ཚང་ནི། དག་སྒྲོང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ དག་སྒྲོང་ལྟ་དང་དག་སྒྲོང་
 མ་བཞིའི་གངས་ཚང་པ་ ལའོ། །བརྒྱད་ཀྱི་གངས་ཚང་ནི་དག་སྒྲོང་མའི་མགུ་བ་སྟེན་པ་ དག་
 སྒྲོང་བཞིའི་གངས་ཚང་དག་སྒྲོང་མ་བཞིའི་གངས་ཚང་པ་ ལའོ། །དུག་གི་གངས་ཚང་ནི། ཡུལ་མཐའ་
 འཁོར་བ་དུ་སྟོན་རོལ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ནི་བར་འཛོག་པའི་གནད་
 པ་སྟེན་པ་གཉིས་དེ་རྣམ་པ་བཞི་ དག་སྒྲོང་མ་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཚང་དེ་ལྟ་ལས་མདོར་བསྐྱེད་སྐྱེར་རོ། །ལའོ། །
 ལྟའི་གངས་ཚང་ནི་སྟེན་པ་ཡུལ་མཐའ་འཁོར་བ་དུ་ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་
 དང་། དག་སྒྲོང་གི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལའོ། །བཞིའི་གངས་ཚང་ནི། དེ་དག་མ་གཏོགས་
 པའི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ། གངས་ཚང་རྒྱ་པོར་བཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི། ལྟག་མ་
 འི་གངས་ཚང་པ། དག་གི་ཚོགས་ནི་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱད་པར་དུ་ཡང་ རྗེ་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་ལ་དེ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་གཏོགས་པའི་ལྟ་ལ་ཚོགས་པ་དག་
 འདུན་ནི་ད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དགག་དབྱེ་ལ་དག་སྒྲོང་ལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། དགག་

དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོ་བ་ན་བསྟོ་བྱེད་དག་འདུན་དག་སྟོང་བཞིར་ཡོངས་གིང་། བསྟོ་ཡུལ་
 དང་ལྔ་དགོས་ཀྱང་། བསྟོ་ཡུལ་དེ་ནི་རང་བསྟོ་བའི་དག་འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ རུང་གཞི་ལས་གང་ན་དག་སྟོང་བཞི་གནས་པར་ནི་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ལ། དགག་དབྱེ་
 བྱོ་ཞེས་གསུངས་པ། དང་། དགག་དབྱེ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ན་དག་སྟོང་ལྔ་དགོས་ཀྱང་། རང་
 མ་གཏོགས་པའི་དག་འདུན་བཞིར་ཡོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་གཡས་དགག་དབྱེ་ལྔ་བྱེད་པར་
 གཏོགས་པར་དག་འདུན་ནི་དེ་ཡིན་ཞེས་ལྔ་ལ་མོགས་པ། དག་སྟོང་གི་དགག་དབྱེ་ལ་དག་སྟོང་གི་དག་
 འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་ནི་བཞིའི་གངས་ཆང་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་སྟོང་
 མའི་དགག་དབྱེ་ལ། དག་སྟོང་ལྔ་དག་སྟོང་མ་བཞི་སྟེ་དག་དགོས་ཀྱང་བསྟོ་ཡུལ་དེ་
 ནི་ལྔར་བཞིན་ཏེ། དག་སྟོང་མའི་དགག་དབྱེ་ལ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་
 སྟོང་ནི་བརྒྱད་ཀྱིས་གངས་ཆང་བཞི་དོ། །འོ་ན་གངས་ཆང་དེ་དག་ནི་སྟད་བཤད་པ་བཞིན་
 མ་ཆང་ན་ལས་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན། བཞི་བཅུ་དང་ནི་ཤུ་དང་། བརྒྱད་དང་
 བཞིའི་གངས་ཆང་དེ་དག་ནི་གཅིག་མ་ཆང་ཡང་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། དག་སྟོང་མའི་
 སོ་སོ་བར་པ་ལས། གཉིས་ཀའི་དག་སྟོང་བཞི་བཅུར་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བའི་ཚོགས་
 ཀྱིས་དག་སྟོང་མ་དེ་འབྲིན་པར་བྱེད་ན་དག་སྟོང་མ་དེ་ཡང་མ་ཕྱིན་ལ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་
 དེ་དག་ཀྱང་སྟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དག་སྟོང་གི་སོ་སོ་བར་པ་ལས་
 དག་སྟོང་ནི་ཤུར་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་དག་སྟོང་དེ་འབྲིན་པར་བྱེད་ན་དག་
 སྟོང་དེ་ཡང་མ་ཕྱིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱད་མ་ཆང་ན་སྟེས་པའམ་བྱད་མེད་གང་
 རུང་གཅིག་དག་འདུན་དུ་མི་ཆང་ལ། དག་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་མག་བ་སྟད་པ་མི་
 འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། བཞིར་མ་ཆང་ན་ལས་འཆགས་པ་ལ་

དགོས་པའི་དགོ་འདུན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གངས་ཚང་གཞན་ནམས་ནི་དེ་སྐད་
 བཤད་པའི་གངས་མ་ཚང་ཡང་བཞིར་ཡོངས་དགོ་འདུན་ཙམ་དུ་ཚང་ན་ལས་འཆགས་པ་ཙམ་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་བཙུར་ཡང་མཆིས་ལ། མཆིས་བཞིན་དུ་
 འདུལ་བ་འདྲིན་པ་དང་བཞིས་བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་བགྱིས་ན། བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་
 ཞེས་བགྱིའམ། ལུ་པ་ལི་བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་བྱེད་
 པ་ནམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། །གཞན་ནམས་ལ་དེའི་གནད་ཀྱིས་
 ཟུར་རོ། །ཅ་ ཁ་ཅིག་ན་རེ་དབྱུང་བ་ལ་ནི་ཤུའི་གངས་ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་
 ཡུལ་དབུས་སུ་དབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་ལོར་དུ་གངས་དེའི་
 བྱེད་ཀྱིས་དབྱུང་བའི་ལས་འཆགས་ཏེ། བསྟེན་ཇོགས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་
 ན་ཡུལ་དབུས་སུ་མཐའ་ལོར་བ་ཀྱི་གངས་ཚང་གིས་བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་བྱེད་ན་མྱོམ་པ་
 རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ། བྱེད་རང་བཞེད་པའི་མཐའ་ལོར་བ་ཀྱི་གངས་ཚང་བཙུའི་ཆོགས་ཀྱི་ཡུལ་
 དབུས་སུ་དབྱུང་བ་འཆགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། མོ་མོ་ཐར་པ་ལས་ནི་ཤུར་གཅིག་
 གིས་མ་ཚང་ན་དབྱུང་བ་མི་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཁ་སྐོང་
 བར་འོས་པ་ནི་ལས་འཆགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཚང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་འདུག་པར་འགྲོང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 སྒྲིན་བསྐོ་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ལ་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུན་པ་དང་
 ཡོངས་དག་འབུལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་འདུག་པར་འགྲོང་བ་ནི་ ཁ་སྐོང་བ་ནི་དམ་ཡིན་
 རོ། །གང་ལ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤུར་བདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོག་ལས་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 མདོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །བསྟེན་ཇོགས་ཡིན་པ་དང་། ཐམ་པ་མ་བྱུང་བ་དང་། མཚམས་

མེད་མ་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་གཤམ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞན་གནས་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། ཐ་དད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྟེན་
 པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཉམས་པ་དང་ཞེས་བནས་འཁྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་
 གང་གི་ཡན་ལག་ནིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་
 ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷ་ལ་ཟེ། ཁ་སྐྱོང་པར་བྱེད་པ་ནིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །མཚན་མཐུན་པ་སྟེ། རྒྱལ་འདུན་གྱི་ཕྱི་ནས་འདི་ལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ནི་ཡན་ལག་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་ཞིང་། ལུང་ཐུན་ཆོག་མཁན་ལས། མག་བ་དང་
 དུང་བ་ལ་མོགས་པ། ཐུན་མོང་གི་ལས་མ་གཏོགས་པར་དག་སྐྱོང་དང་དག་སྐྱོང་མ་ནམས་ཀྱི་
 ལས་སོ་སོར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་སྟེ། ལུང་བ་
 བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ལུས་མི་སྤྱང་བར་
 བྱས་པའམ། སྤྱུལ་ལྟ་བུ་བསྤྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཐོང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞི་ལྟ་བུ་ལ། རེས་
 འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ནམ་པར་བཞག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན་
 པ་སྟེ། སྤྱེལ་སྤྱེལ་ རོན་གོ ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་དགག་
 དབྱེའི་གཞི་ཞུ་བ་ལས། སྤྱོན་བ་དང་མེམས་འཁྲུགས་བ་དང་། ཚོར་བས་གཟིར་བ་དང་།
 སྤྱོན་བ་དང་སྤྱུག་བ་དང་འོན་བ་དང་གཉིད་ལོག་བ་དང་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་
 བྱངས་སུ་བསྐྱངས་ནི་དགག་དབྱེ་བ་གྱིས་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཞུ་བ་ལི་
 དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་འདུན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། རེ་ལྟར་ལུང་ལས་སྤྱུག་བ་དང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱེལ་དགོས་པར་བཞག་ནོ། །སྤྱོན་བ་དང་འོན་བ་དང་

ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གོ་དགོས་པར་བརྟན་ལ། སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་དགོས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བརྟན་དོ། ། བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་སྟོན་པ་ས་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བསྐྱངས་
ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་གསེ་སྟོང་གི་གཞིའི་ཞུ་བ་ལས། སྟོན་པ་ས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གྲག་ཏུ་གསེ་
སྟོང་བགྱིས་ན་གསེ་སྟོང་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇམ། ཞུ་བ་ལི་གསེ་སྟོང་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དགེ་འདུན་ནམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། ། །འི་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གྲག་པ་
དེ་བཞིན་དུ་མང་པོར་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡང་རྒྱས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བས་བགྱིས་
པ་སྟོན་པ་ཞིག་གིས་ལས་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇམ་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི། དགེ་སྟོང་དུ་འདུ་ཤེས་སྐར་རྟེན་
ཅིང་གསོལ་པ་དང་ལས་མ་ཉམས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་མ་བཞུགས་པ་དང་ཚོར་བས་གཞིར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། ། །འི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་སུ་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡང་བཞེད་པར་བྱའོ་ཞེས། ལས་ཀྱི་གཞི་ཞུ་བ་ལས་
ཀྱང་སྟོན་པ་ས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་སུ་ཁ་སྟོང་བས་ཀྱང་ལས་བྱས་ན་བྱས་པར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཞེ་ན། སྟོ་བས་དགེ་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་མི་རྟེན་པ་ དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྟོང་བྱས་ན་
ལས་མི་འཆགས་པ། དང་། སྟོ་བའི་བག་ཞས་རུང་རུང་ཡོད་ཀྱང་དགེ་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་རྟེན་
དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྟོང་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ། པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ཁ་སྟོང་གི་ཚས་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི་ འདུག་པའི་དམིགས་
བསལ་ མགོན་པོ་མི་སྟོན་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་པ་ རྟོན་དཀའ་བས་འཚོ་བའི་དོན་དུ་གང་ཟག་
མང་པོ་འདུས་དེ་བག་ཡངས་བྱས་པ་རྟེ། དང་། བག་ཡངས་འགའ་ཞིག་དང་ནམ་པར་དག་པའི་
ལས་ལས་ གསེ་སྟོང་ནི། གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་དེ། གང་ལ་བྱ་
བའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་སྟོང་དེ་དག་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་

ཀྱི་ཁ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པར་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་
 རི་ཐ་དད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། དགེ་ལུན་བཟེ་ག་ འདི་ལ་སོ་
 སོ་རང་གི་ལས་ནི་ཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷུང་བ་མུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་ལས་ལ་ནི་འབྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། འབྲུལ་བཅས་དེ་ནི་ད་ལས་དེ་ཆགས་
 པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་མའི་མག་བ་སྒྱིན་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་བྱུང་
 མེད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་། དགེ་སློང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ལྟེ་དེ་ནམས་
 ལ་ནི་མཚན་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷོགས་གཅིག་ནས་མཚན་མི་མཐུན་
 པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མི་མཐུན་པ་གནིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་
 པ་ལ། བརྒྱག་ལྷོགས་མི་མཐུན་པ་གནིས་ཏེ། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་
 པ་ཕྱིར་བརྒྱག་གི་མི་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་དུ་ག་ལྟེ། ལས་དེའི་མཚམས་
 ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཁ་སློང་བར་འོས་པ་དང་། ལུས་སམ་འདུན་པས་མ་འདུས་
 པ་དང་། གང་ལ་ཆད་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོས་པའི་གནད་བ་མ་ཐོབ་པ་
 དང་། དེས་པར་ཉེས་སམ་འཕྲིག་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ ཁ་སློང་བར་འོས་པ། ལུས་སམ་དེ་ལ་འདུན་པས་འདུས་པ་རྗེས་སུ་མ་
 ཉུགས་པ་ནི་དང་ཞེས་པ། གསུམ་དང་། འདུ་བ་མི་སྒྲིམ་ན་གྲགས་པ་ཅི་མ་གྱིས་ རན་དུར་བྱ།
 སོ་ཞེས་པ་དང་། སྦྱོས་པའི་གནད་བ་ཐོབ་པས་ནི་ཞེས་པ་དང་། འཕྲིག་པས་མི་མཐུན་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འདིར་ ཆར་ང་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་ཀྱང་འབྲུལ་བཅས་དང་གནིད་
 ལ་སོགས་པ་གནིས་ཀྱིས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་སྐྱེད་དེ་ནིས་པ་བསལ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་།

གཞན་དུ་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་དྲ་ཅང་ཐལ་ཆེས་
 སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དག་སྐྱོང་གི་བྱེ་བྲག་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། མ་
 འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་ངས་གཞུང་གི་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་
 པར་ཐལ། ཁ་སྐྱོང་བར་མི་འོས་པས་ཀྱང་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དྲགས་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །འདོད་ན་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་ཞེས་དེ་ཡན་ལག་
 དུ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་བཏང་ལ་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་དགོས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་
 འདི་གཉིས་ཉེས་པ་བསལ་སྟེ་བས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ན་མ་
 མཁའ་ལ་རུང་ཟད་འཕགས་པ་ངེས་ཆོས་ཅན། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ།
 ཉེས་པ་བསལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པས་བྱ་བ་ལ། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །འདོད་ན་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་
 ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འབྲུལ་བཅས་དང་གཉིད་ལོག་པས་མ་འདུས་
 པས་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་སྐྱེད་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་
 དེ། འབྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་དང་གཉིད་མ་ལོག་ཅིང་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པས་མ་འདུས་པའི་
 མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདུས་པ་ཕྱིར་བཞྱོག་གི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་དེ། ལས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གང་ལ་ཆད་
 ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་དང་། དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་དང་། འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་
 པ་དང་། གང་ལ་བྱ་བ་ཞེ་བྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོས་པའི་ནི་འཁོར་ན་གནས་པའོ། །
 དང་པོ་བདུན་ནི་ཕྱིར་བཞྱོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་

བསྟན་ལ། ཐ་མ་ནི་དགག་བྱའི་གནས་ཀྱི་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་ཆིག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ན་ཕྱིར་བསྐྱོག་མི་འཆགས་ཏེ་ཆིག་རིགས་
པར་གཟུང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིར་བསྐྱོག་འཆགས་སམ་
མི་འཆགས་ཞེ་ན། །འདི་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་
བསྐྱོག་མི་འཆགས་ཏེ། །ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་
ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པ་སྟེ། རྒྱ་པ་ལེ། །ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིར་
གསུངས་པས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་ཕྱིར་བསྐྱོག་གི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བེད་རོ། །དེ་ལྟར་ལུང་སྐྱོང་གཞི་དང་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། རང་
གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀ་དང་བཞེ་པོ་མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གང་ལ་བསྟེན་ཏེ་གསུངས་ཀྱི་སྒྲོམ་
པ་སྤྱིན་ལུལ་དགོ་ཚུལ་དེས་ནི། ལས་དེ་ལ་ཕྱིར་བསྐྱོག་མི་འཆགས་པར་བལ། །ཁ་སྐོང་
བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ རེ་ཡང་ལས་འཆགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རོ། །
བྱབ་པ་ཁས་སྐྱངས་སོ། །འདོད་ན་དགོ་སྐོང་བྲམ་བེད་ལྷ་སྟེ་ལྷ་བྱས་ཞུས་པ་ལས། དགོ་
ཚུལ་བསྟེན་པར་ཏེ་གསུངས་པར་བྱ་བ་བདག་ལ་བསྟེན་པར་ཏེ་གསུངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བེད་
ན་ཡང་དེའི་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་བཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ མི་འདོད་ན་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་ལོ། །
སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྤྱུ་བྱ་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་

པོ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་མི་འཆགས་ལ་མོགས་
 པ། འདུལ་བའི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་གཞན་
 ཡང་སངས་རྒྱུ་ས་ སངས་རྒྱུ་ས་ཕྱིར་བཞོག་བྱེད་པའི་ཆེག་གསུངས་ཀྱང་ཕྱིར་བཞོག་ས་འཆགས་ན་སངས་རྒྱ་
 རོན་མེད་པའི་ཆེག་གསུངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། རོན་མེད་པའི་ཆེག་མི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འོད་ལྡན་དུ་མདོ་དངས་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རོན་དང་བཅས་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་ལ་དགེ་
 འདུན་གྱི་གསུང་བས་ནི་སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་གསུང་བཅན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་
 ཀྱིས་གསུངས་པ་དགེ་འདུན་ལས་གཡོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །སྐྱབ་བྱེད་
 གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་ལ་སངས་རྒྱུ་ས་ནི་དགེ་འདུན་དང་འདྲའོ་
 ཞེས་མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་འདྲ་བར་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་
 འདྲ་བར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཙོད་པ་དང་སོ། འོ་
 ན་སངས་རྒྱུ་ས་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཅམ་ཞེས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཕྱིར་བཞོག་
 གི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྭགས་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་འབྲུད་ཅིང་། འདོད་
 ན་རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། གཞུང་
 དེས་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་སྤྱར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །

ཙོད་པ་གཉིས་ལས། གཞན་ ལག་དུམ་བཞེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ཡང་སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་
 གསུང་གིས་བཀག་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལག་དུམ་ལ་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་སྦྱིན་པའི་
 ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ལས་དེ་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ཕྱིར་

བསྐྱོག་པ་དེ་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུ་མ་གྱུ་བ་ན་དམ་བཅའ་འབྱུང་ཅིང་། འདོད་
ན་ ཆོས་ཅན་གྱི་འཆད་པ་འདི་དེ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིམ་པ་
མི་སྦྱོང་བར་བལ་བ་ལས། རྟེན་ལས་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ལྷན་མ་བཀག་པ་ན་མས་ཀྱང་བསྐྱོན་པའི་
ཕྱིར་། ལག་རྩམ་དག་དང་རྟེན་རྩམ་དང་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་གིས་དགག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་དེར་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་
ལས་ལ་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་བ་དད་ཡིན་པས་ན། ལས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་དེ་
མ་གྱུ་བ་ལོ། །གཉིས་པ་བཅོད་པར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་གྱི་གཞི་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེས་དག་
འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཡང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་གཉིས་
ལྷན་དགོས་ཏེ། ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་
ཡང་མདོ་རྩ་བ་ལས་དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ནི་དམ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ནི་དེ་ཞེས་
གསུངས་པས་གྱུ་བ་ལོ། །དག་འདུན་གྱི་གྲངས་གཞན་གྱིས་ཆང་ན། གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མི་བྱེད་པར་
ལས་ཆོག་བཅོད་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་བཞི་ལྷན་
གྱིས་གྱུ་བ་སྟེ། གཞུང་གི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་
གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུ་བ་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་སེམས་
ཅན་ལ་སྐྱུ་བ་པ་ལོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་བསྐྱུ་བ་ལས། ལས་དེ་དག་ཀྱང་གཞི་གཉིས་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་མིན་པ་ལོ་ཞེས་
སོ། །བསྐྱུ་བ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་
ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་རས་ཡུག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་བྱ་སེམས་

ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིད་པའི་ས་གཞི་དཔག་ཆད་ཐྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་
 ཚུན་ཆད་ལྟ་བུ་ལོ། །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བུ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་
 བརྒྱུད་དབྱུང་བར་བུ་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་སྤྱ་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ལོ། །བསྐྱབ་བུ་སེམས་ཅན་
 ལ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བུ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྟོན་སྤྱ་སྟེ་གས་ཅན་ལ་ལས་ཀྱི་གནས་
 པ་སྤྱིན་པའི་བསྐྱབ་བུ་དང་། བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་སྤྱིན་གཞིག་གཉིས་དང་། ལྷ་
 བཟེད་ཁ་སྐྱབ་སྤང་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུ་དང་ལྟོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་
 སྐྱབ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མཇོགས་
 པ་ལ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱིན་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུ་དང་། བསྟོ་བའི་
 ལས་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཆོས་དགུ་ལྟན་ཏེ། བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསོར་རྩུང་ཡན་ཆད་
 དང་ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་།
 གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་དང་སྟོད་པའི་སྟོ་ནས་གཞན་སྟོགས་སུ་མ་སོང་བ་དང་།
 མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་དང་། བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་སྤྱིན་ཡུལ་ལྟན་མོང་བ་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་ཞེས་བུ་ལོ། །རང་
 རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་དགུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁང་པའི་གནད་བ་སྤྱིན་ཡུལ་ས་
 གཞི་དག་པ་ནི་དེ་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་དང་། སྤྱིར་གནད་བ་སྤྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྷ་
 བུ་སྟེ། གཞན་ལ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤྱར་རོ། །དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་
 བསལ་བ་ནི། འཁོར་དང་འཁོར་མང་གི་གནད་བ་སྤྱིན་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་གསོར་རྩུང་གིས་

མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྟོན་རྣམ་དག་གིས་བྱེད་དགོས་པའི་
 བྱིར་རོ། །འཆད་མེད་ཀྱི་ལས་པ་བྱུང་བ་ལས་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་སྟོམ་པ་གསོར་
 རུང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། གསོར་རུང་ཡན་ཆད་ཅེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། གསོ་བ་ལ་ཞུགས་
 ཟིན་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་རྣམ་དག་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

སྟོམ་པའི་གནད་བསྦྱིན་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལ་འཆགས་
 ཏེ། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པའི་བྱིར་
 རོ། །བཅོད་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་ནས་སྤྱང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། གནས་ནས་སྤྱང་བ་ལ་
 བཅོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་གནས་ནས་སྤྱང་བ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་བྱིར་
 རོ། །མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་ནི། ཆོས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་
 བ་ལ་འཆགས་ཏེ། ཆོས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་
 བྱིར་རོ། དག་སྟོང་མའི་མག་བ་དང་དབྱུང་བ་དང་བྱུང་མེད་བསྟེན་རྫོགས་བྱ་བའི་ལས་
 ནི། མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མཚན་མི་མཐུན་པ་དེ་
 ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྟོ་བའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། བསྟོ་ཡུལ་
 ཐུན་སོང་བ་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྟོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྟོ་བའི་སྐབས་སུ་
 སྤར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །འདིར་ཐུན་སོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་
 ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་སྟོང་མའི་སྟོན་པ་བསྟོ་བ་ལ། རྣམ་དག་གི་བྱེད་པར་དང་། མཁས་
 པའི་བྱེད་པར་དང་། བཟན་པའི་བྱེད་པར་དང་གསུམ་དགོས་ དེ་ཡང་ལས་ལྡན་བཅུ་བདུན་གྱིས་
 མ་གོས་པའི་རྣམ་དག་དང་མེ་སྟོང་གསུམ་པའི་ཆེན་ཆོང་སྟོང་བྱིར་བའི་སྤང་སྤྱོད་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་མི་
 ཉུང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ལ། དག་ག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོ་བ་ལ་ཡུལ་དག་སྟོང་བསྟོ་ཡི།

དགེ་སློང་མ་བསྐྱར་མི་རུང་བས། དགེ་སློང་མ་ནམས་ཀྱི་ཆ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་
 དེ་མཚན་མཐུན་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། མཚན་མི་མཐུན་པ་དེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་
 དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་ལ། གནས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱར་སྤྱི་
 མར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཤིང་དབྱར་མར་ལ་བ་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དེ་དག་ཉིད་འཛོལ་བ་མ་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་བརྒྱུད་
 གི་གཞིར་བསྟན་ཅིན་ཏོ། །གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐྱོ་བ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་
 ཆད་ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས། བཞིར་ཡོངས་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཆན་ཐ་དད་དུ་བསྐྱོ་བ་ཡིན་གྱི།
 ཆོགས་ཀྱིས་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བསལ་དུ་འདྲི་ག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱའོ་ཆོས་
 བཅུ་ལྟར་ཏེ། བསྐྱེད་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་
 དང་། ལྟ་བ་དང་སྒྲིད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྒྲིགས་སུ་མ་སོང་བ་དང་། ཆོགས་སུ་མ་ཡོངས་
 པ་དང་། གླིང་བྱ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་དང་། ཉན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་
 ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྟན་པའོ། །ཐ་མ་ནི་ཕྱིར་མི་
 འཛོལ་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་བསྐྱུ་བ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུར་བ་ཡོད་པར་ཁས་
 སྤངས་པ་དང་། རྒྱན་འདྲིམ་ཡང་ཕྱིར་མི་འཛོལ་བ་དང་། སྤྱི་བརྒྱུད་ནས་ལྟུང་བ་མ་
 ཡིན་པ་དང་ཆོས་གསུམ་ལྟར་ཏེ། མདུར་གྱི་ཡུལ་ གཞན་ལ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་
 པར་སྐྱར་རོ། །དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་ཆད་པ་གཅོད་པ་ལ་མཚན་མཐུན་པ་དེས་གཟུང་དུ་
 མི་དགོས་ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་ནམས་ཀྱི་ཆད་པ་གཅོད་པ་ལ་མཚན་མཐུན་དགོས་ཏེ། གཞན་

དུ་ན་མྱི་པའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནམ་པར་དག་
 པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསོ་སྦྱང་གི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 ལུན་གྱི་སྤྱིང་དུ་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །རང་འགྲེལ་དང་རྒྱ་ཀ་ལས་ཁ་སྤོང་
 བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་དག་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་
 མོ་གསུམ་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱང་འདི་བྱའོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལུན་ནོ། །
 བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལུན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ ཆད་པ་བཅད་
 པའི་སྐབས་སུ། སྤར་བཤད་མ་ཟག་པའི་དང་པོ་ལའི་སྤྱིང་དུ། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་
 དང་། གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཆོན་མཐུན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དགག་
 དབྱེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལུན་ནོ། །སྤར་གསོ་སྦྱང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་མ་ཟག་
 པའི། སྤར་མ་བྱག་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་
 སྒངས་པ་ཡིན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒངས་ན་དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱ་གྱེ། རང་
 འགྲེལ་དང་རྒྱ་ཀ་ལས་ཁ་སྤོང་། །དེའི་སྤོང་མ་དགག་དབྱེ་ནི་དེའི་སྤོང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་བྱ་དགོས་པ་འདིར་ནི་མཆོན་
 མཐུན་པ་མ་བརྒྱད་མ་སོ། །

ག་ཉིས་པ་རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་བསྐྱོ་བ་དང་
 ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སྤར་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་
 བ་ལས། འདིར་བྱུང་པར་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པའི་སྒྲུལ་པ་གསོར་རུང་
 ཡན་ཆད་དང་ལུན་པ་གྱེ། བསྐྱོ་བ་ནི་ཆོ་ག་ཇེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ག་ཉིས་
 པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་ག་ཉིས་ནོ། །འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ངོ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་

གཞི་མཚན་ནི་ད་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པ་ལོ། རེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་གང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་
 འཛོགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལོ། རྟེན་པོ་ལ་གཉིས་ལས་། སེམས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་
 ཀྱིས་འཛོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འཛོགས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་པོ་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་ནི་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་
 འཛོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པ་ནི་ད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ད་ནི་མི་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། སེམས་ཅན་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་བུཅད་མཁན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཚན་ནི་ད་དང་མི་
 ལྷན་པར་ཤེས་ལ། བསྐྱབ་བུ་ཡུལ་གྱིས་ནི་སྐྱབ་པར་བུཅད་པ་པོ་དེ་དག་མཚན་ནི་ད་དང་ལྷན་
 པར་འདུ་ཤེས་ན་ལས་གང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཛོགས་ཅེ་ན། སྒྲིན་པ་དང་བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་
 སྒྲིར་བཏང་ལ་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཛོགས་སྟེ། ལུང་ བོད་ཟུང་དུ་ཁ་བྱངས་པའི། ལྷ་བ་
 ལས། ཉེ་བར་འཁོར་ ཞེས་པོས་ནས། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་བསྟེན་པར་ཚྭ་གས་
 པར་བུཅད་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གིས་མི་ཤེས་ན་ རྩོམ་པ་ལེན་པ་པོས་མཁན་པོ་དེ་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་པར་
 འདུ་ཤེས་ན། བསྟེན་པར་ཚྭ་གས་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་པ་དང་། རྩི་ཀ་ལས་ལུང་ལྷ་བ་བྱངས་སུ་
 བྱངས་པ་ལས་བསྟེན་པར་ཚྭ་གས་པར་ ལན་ལ། འཆལ་བ་དེ་མཁན་པོ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་
 ཉེ་རྩོམ་པ་ལེན། པས་བསྟེན་པར་ཚྭ་གས་པར་བགྱིད་ན་བསྟེན་པར་ཚྭ་གས་པ་ཞེས་བགྱི་འཕ།
 བསྟེན་པར་མ་ཚྭ་གས་པ་ཞེས་བགྱི། གལ་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་སོ་
 ཞེས་ཤེས་ན་ནི་བསྟེན་པར་མ་ཚྭ་གས་ཞེས་བུཅད། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ན་ནི་བསྟེན་པར་ཚྭ་གས་
 ཞེས་བུཅད་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། གཞན་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས་མཁན་ རྩོམ་པ་དགེ་

སྒོར་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱིས་མཁུན་པོ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བོ་བྱིས་པ་དང་མཁུན་པོ་ཟ་མ་དང་མ་ཟིང་
ནས་བསྐབ་པ་བྱིན་པའི་བར་དུ་དེ་ནམས་གྱིས་ མཁུན་པོ་བྱས་ནི། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་
ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇ། ཟུ་པ་ལི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་གསུངས་ནི། དེ་ཡང་བསྐྱེན་
རྫོགས་ལེན་པ་པོས་ནི་མཁུན་པོ་མཆན་ནི་ད་དང་ལུན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་། དགོ་འདུན་ནམས་
གྱིས་མཁུན་པོ་མཆན་ནི་ད་དང་མི་ལུན་པ་དེ་རྒྱས་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདས་
པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་ནམས་གྱིས་ཀྱང་། དེ་
ལ་མཁུན་པོ་མཆན་ནི་ད་དང་ལུན་པར་འདུ་ཤེས་ན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བར་
མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱིན་བསྐྱེད་ལས་ལ་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བཞག་གོ།

དམིགས་བསལ་ནི་སྦྱོས་པའི་གནད་བ་སྐྱིན་པ་དང་། དུན་པས་འདུལ་བ་སྐྱིན་པ་
དང་། མ་སྦྱོས་པས་འདུལ་བ་སྐྱིན་པ་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་
འདུ་ཤེས་གྱིས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནི། དང་པོ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་བྱང་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་
འོག་མ་གཉིས་ནི་སྐྱིང་བྱ་སྐྱིང་བྱེད་གྱིས་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་
མ་ནི་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲེལ་ཆུང་ལས་
དགོ་འདུན་གྱིས་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་
ལས་ཀྱི་གནས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་ཡུལ་དེ་ལ་དགོ་འདུན་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་
པའི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་གཙོ་བོ་སྐབས་སུ་ནི་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་
འདུ་ཤེས་གྱིས་མི་འཛོག་སྟེ། མཆན་མཚན་ཅི་དང་ལུན་ན་མི་ལུན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་རོ། །གཉིས་

པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་ལས་འཆགས་པ་དགོས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། གཙོ་
 ཆེར་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་ནམས་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་རུང་མི་ལྡན་རུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལྡན་
 པར་འདུ་ཤེས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལས་འཆགས་ཏེ། མཁན་པོ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་
 ལ་ལྡན་པར་ཤེས་ན་བསྐྱབ་པར་རྫོགས་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་འདི་ཅུམ་ཞིག་ལས་
 བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་སྐྱར་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱར་
 ཏེ། དཔྱད་པ་ཐ་སྟངས་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཁན་པོ་
 དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འོད་ལྡན་ལས་འདུལ་བ་ ལུང་གཞི་
 ལས་གསུངས་པ་མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ། ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་དཔྱད་པ་ཐ་སྟངས་པ་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དཔྱད་པ་ཐ་སྟངས་པ་མ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་པ་
 སྐྱབ་པར་རྒྱས་པ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲང་བཤད་དོ། །རིགས་པས་གྲང་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་
 བ་དེ་དོན་ལ་ཡིན་པ་དང་ཕྱད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཁན་
 སྟོབ་ལ་སྟོམ་པ་སྟེས་མ་སྟེས་ལྟ་བུ་དོན་ལ་ཡིན་མིན་དེ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་ངེས་པར་མི་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་
 བུ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྐྱིར་བཏང་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དེ་དོན་ལ་ཡིན་པ་དང་ཕྱད་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་སྟེ་བའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་ཤིང་། མཚམས་གཙོད་པའི་ལས་འཆགས་པ་ལ་སྐྱར་མཚམས་བཅད་བེན་མ་ཡིན་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་གང་ཟག་མ་བསད་པ་དང་ལ་བསད་

པ་ནི་ཚེས་འདུལ་བ་འདི་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅད་
 པ་ནི་ད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ད་ནི་མི་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ བདད། རྒྱ་ཀ་ལས་མཚམས་བཅད་
 རེན་པ་ཡོད་ན་ཤེས་རུང་མི་ཤེས་རུང་གི་བཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་པ་ཞེས་བཤད། རོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་
 བོ། །དམིགས་བསལ་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ནི་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ན་དོན་དང་མ་ལྟར་ཀྱང་
 ལས་འཆགས་ཏེ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ད་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 རྒྱ་ཀ་ལས་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་གང་ཐག་ལ་ནི་ལོ་ནི་ཤུ་ལོན་པ་ནི་ད་དུ་ཤེས་ན་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་འཆགས་ཏེ། འདི་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 བས་གྲུབ་བོ། །དོན་ལ་ལས་འཆགས་པའི་གཞི་ནི་ད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་གྲི།
 མ་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ་མ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་ལྟན་ན་མི་ལྟན་
 པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ལྟོ་མ་པ་སྐྱེན་པའི་ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅད་པ་ནི་ད་དུ་
 ཤེས་པ་ནི་ད་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་སྒྲོང་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལས་
 བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་སྟེ། བཞད་གད་ཀྱི་དངོས་པོས་ནི་གང་གིར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཞེས་པ་དང་། བཏང་བ་ཡང་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་བས། ལས་བྱེད་པའི་
 ལྟ་རེ་ལ་རྟུ་ལས་བྱེད་འདོད་ལོག་སྟེ་ཀུན་སྒྲོང་རྒྱན་ཆད་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། །དགེ་
 སྒྲོང་གི་ལྟོ་མ་པ་སྐྱེན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟོ་མ་པ་ནོད་པར་འདོད་པར་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཡང་
 ཀུན་སྒྲོང་དུ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལས་བཞེད་པའི་ངོ་བོ་ནི། བཞེད་པ་ཚེས་གསུམ་ཆང་བ་སྟེ། བཞེད་
 པ་ཆང་བ་དང་། བཞེད་པ་མ་ནོར་བ་དང་། བཞེད་པ་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ། ཉམས་ན་མ་བྱས་
 པ་ནི་ད་དོ། །དེས་བྱ་བ་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་སོ། །བྱེད་པ་ནི་ད་ནི་སོང་ན་ཆོག་

མ་རྒྱུགས་པ་ནས་པར་འབྲུགས་པ་ནི་དེ་ཞེས་པ་དང་། གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་དེ་ནི་མི་བྱ་
 པ་ནི་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །པའི་པ་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆད་ནི། དགོ་
 འདུན་གྱི་ལས་གྱི་ཆོ་གའི་ཆོག་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བ་སྟེ། རང་གིས་འོས་པའི་དགོ་འདུན་
 གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡུལ་དེ་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་དགོས་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་ལས་འཆགས་པའི་མྱིར་
 རོ། །དེ་པའི་ནད་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་ཤུགས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱ་བའི་ནད་ཏུར་གྱི་ལས་དང་།
 མདོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བཅུ་དང་། འབྲིན་གྱིས་བསྟེན་རྒྱུ་ཤིང་པ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡུལ་གྱིས་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་ལས་འཆགས་སོ། །དེ་པའི་ནད་འདུ་བ་ལྟ་
 བ་ལས་ རྩོམ་པ་ལེན་པ་པོ། གཞི་དེ་ལོག་གམ་སྟོམས་པར་བྱགས་ཀྱང་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་
 ཞེས་གསུངས་པས་ རྒྱར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུང་ཤངས་ཟེན་པ་ལྟར། མདོན་མེད་ཟེན་ལན་གསལ་བ་དང་། མདོན་
 གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས་སེམས་མེད་པ་ལ་རྩོམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་ལེན་པ་པོ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་པའི་ནད་
 པ་ལ་དགོ་སྟོང་གི་རྩོམ་པ་སྟེ་བར་ཡོད་པར་བཤད་པས། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་པ་དེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ། །དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་
 གསོལ་བ་ཐོས་ན་ལས་བཅོད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་ ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆད་ལ། དེས་པར་
 མི་དགོས་ཏེ། གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་
 གནད་གྱིས་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གསོལ་བའི་དུས་ན་སྟེ། དེའི་དུས་ན་མི་མཐུན་པ་
 མེད་ན་བཅོད་པའི་དུས་ན་དགོ་སྟོང་འགའ་ཞིག་མ་འདུས་ཀྱང་ལས་འཆགས་པར་གསལ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྲ་པ་ལས་འཆགས་པའི་དུས་ནི། ཆོ་གའི་ཆོག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ་

གང་ཡིན་པའི་ཚིག་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ན་ལས་འཆགས་པ་ཡིན་དེ། ཚིག་པལ་ཆེར་བྱས་
 པ་ནི་དེ་ནི་བྱས་པ་ནི་དེ་དོ། །འོག་མ་མེད་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་འབྲང་སྐྱབ་ནི་
 རྒྱུ་ཀ་ལས་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆགས་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་པས་
 ཞེས་སོ། །དེའང་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་མེད་པ་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ལ་
 རི་གསོལ་བ་དེ་ནི་དེ་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ། གསོལ་བ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ་སྐྱམ་
 གནིས་བྱས་པ་ནི་དེ་ན་ལས་འཆགས་སོ། །གསོལ་གནིས་ཀྱི་ལས་ལ་གསོལ་བ་ནི་ཆོ་གའི་
 ཚིག་འོག་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བཟླ་བ་ནི་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ། བཟླ་བ་
 པལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་དེ་ན་ལས་འཆགས་སོ། །གསོལ་བ་ཞེས་ལས་ལ་གསོལ་བ་ནས་བཟླ་བ་
 པ་གནིས་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཚིག་འོག་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བཟླ་བ་གསུམ་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཚིག་
 འོག་མ་མེད་པ་སྟེ་བཟླ་བ་གསུམ་པ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་དེ་ན་ལས་འཆགས་སོ། །ལས་
 འཆགས་པ་ལ་ལས་འཆགས་ཞེས་བཅུ་གསུམ་སོ། །བཟླ་བ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། རོ་
 བོ་བཟླ་བ་དང་། བྱ་བ་བཟླ་བ་དང་། བྱེད་པ་བཟླ་བ་འོ། །དེའང་གང་ལ་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ལ་ངག་གཙོ་ཐོར་ཞུགས་པ་དང་། གང་བྱ་བ་སྐབས་དོན་ལ་ངག་གཙོ་ཐོར་ཞུགས་
 པ་དང་། གང་གིས་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་ལ་ངག་གཙོ་ཐོར་ཞུགས་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །
 འདིར་རོ་བོ་བཟླ་བ་དང་བྱ་བ་བཟླ་བ་ཟེན་ཅིང་། བྱེད་པ་མ་བཟླ་བ་ན་ལས་འཆགས་
 པ་འོ། །གང་ཟག་གི་སྐྱགས་ལ་ཡང་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་དེ་ན་བྱས་པ་ནི་དེ་དོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །

གནིས་པ་ལས་ཀྱི་རོ་བོའི་བསྐྱེད་དོན་ནི་སྐབས་འོག་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་
 ལག་གི་དོན་ནི། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་གདན་ནས་མི་འཆགས་པ་དང་ནེས་མེད་མི་
 འཆགས་པ་སྟེ་ནམ་པ་གནིས་སྐྱེད་པའོ། །དེའང་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་ཆོ་ག་ལས་

འདས་ཏེ་བཞིན་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུས་གསོལ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་ན་ལས་གཏན་ནས་
 མི་འཆགས་ལ། གོ་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ཏེ་ཆོག་སྒྲིལ་གོ་རིམ་འབྲུགས་པས་ལས་
 བྱེད་ན་ལས་ཉེས་མེད་མི་འཆགས་པ་སྟེ། ཆོག་ལྟ་བུ་གོ་རིམ་འབྲུགས་ཀྱང་། རྟོན་གོ་བར་བྱེད་
 རྒྱས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ནི་འཆགས་སོ། །གསོལ་བ་དང་བཞེད་པ་ནི་ལས་བརྒྱ་
 ཙ་གཅིག་གི་གསོལ་བ་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་དང་། བཞེད་པ་བརྒྱ་དང་སྒྲུལ་ཙ་ཙ་བདུན་གསོལ་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བདུན་ལ་བཞེད་པ་དང་དེ་སྟེ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སྒྲུལ་ཙ་ལ་བཞེད་པ་དགུ་བརྒྱ་ཡོད་པ། རྣམས་
 སོ། །གསོ་སྦྱང་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་དང་དགག་དབྱེ་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་མི་
 རྟོན་ཞིང་ལས་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་དུ་མ་གདོགས་པས། ནི་ལས་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། ལས་བཏགས་པ་སྟེ།
 འདི་གཉིས་བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་ཐོས་ན་རྒྱ་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་
 ལས་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ལས་དང་འདྲ་བ་ལ་ལས་ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཁྱུད་པར་
 དུའང་དགག་དབྱེ་ནི་སྒྲགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་ལས་སུ་བཏགས་པ་ནི་ལན་གསུམ་
 བཞེད་པ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་དེར་བཏགས་ཏེ། འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས་ལས་ནི་མདོར་བསྐྱུ་
 ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གསོལ་བའི་ལས་དང་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོལ་
 བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། ལན་གསུམ་བཞེད་པའི་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆོས་གོས་
 དང་ལྗུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལན་གསུམ་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མིང་ལས་སུ་བཏགས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དེ་ནི་ལས་དངོས་ཉིད་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
 ལས་ཆོས་ཅན། འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་དུ་གྲངས་ངེས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་ལས་གཞན་

དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཚ་ག་ཡང་ལས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགས་དང་ཁྲབ་པ་མ་
 གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །འདྲོད་ན་ཀམ་ཤ་ཏམ་ལས། ལས་གྱི་གྲངས་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་
 ཏུ་ངེས་པར་གང་གིས་ཤེས་ཞེ་ན། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ལས་གྱི་གྲངས་བརྒྱ་དཔ་ལས། བཅུ་
 པ་ལས་དག་དུ་མཆིས། ཉི་པར་འཁོར་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་གོ་ཞེས་ལུང་ཁྲངས་དང་བཅས་ཉི་
 གསུངས་ གཞན་ཡང་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཚ་ག་དེ་ཚམ་ཅན། འདུལ་བའི་ཚ་ག་རྣམ་གཞག་གི་ལས་མཚན་
 ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁལ། ལས་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཉི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་མ་ཚོ་གསུང་
 པར་ཅན་གྱིས་སོ་སོ་ནས་གྲོ་མ་སུ་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །
 གྲོ་ཆུང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རི་དགག་དབྱེ་ལ་ལས་ཡིན་པར་བཞད་པ་འདི་ནི་དགག་དབྱེའི་གྲོན་འཕྱོམ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་
 ལས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཉི། གསོལ་བ་དང་ཞེས་ལྟར་བསྟན་མ་ཐག་པ་དང་བརྟོམ་
 པའི་གྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་དབྱེའོ་ཞེས་པ་འདིའི་ཉི་ག་ལས་གནས་གསུམ་གྱིས་དགག་དབྱེ་བྱོལ་ཞེས་དགག་དབྱེ་
 དངོས་གཞིའི་ཚ་ག་ཡིན་པར་བཞད་པ་དང་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ། །ཚོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་
 ཞེས་ལྟར་གྲོས་པ་དེ་འདྲ་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་གཏན་ནས་མི་
 འཆགས་ལ། སུན་སུམ་ཚོགས་བྱེད་གྱི་ཚོ་ག་ལས་འདས་ཀྱང་། ཐོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པས་ཐོས་པས་ནི་མི་འཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉེས་
 མེད་གྱི་ལས་ནི་མི་འཆགས་ཉི། ཉི་ག་ལས། ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལྟར་བ་
 ཅས་དུ་ནི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་ཅས་དུ་འགྱུར་བའོ། །འོན་ཀྱང་ལས་གྱི་ཚོ་ག་དེ་ཐོས་
 ན་ཆུལ་པོ་དད་པ་འཁེལ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེས་ཐོས་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
 ཅིང་ཉན་དུ་མ་བཅུག་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ལུང་སིལ་བུ་ལས་ཆུལ་པོ་གསུགས་
 ཅན་སྙིང་པོ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་སོ་སོ་ཐར་པ་འདྲོན་པ་ཉན་དུ་མ་བཅུག་པ་དེ་ཀུན་དགའ་པོ་ཁྱོད་

གྱིས་ནེས་སོ་ རྟེན་མ་ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུལ་པོས་སོ་སོ་པར་པའི་མདོ་ཐོས་པར་གྱུར་ན་
 དེས་པར་དེ་ཐུར་ལས་ཀྱང་མདོ་ན་དུ་དགའ་འགྱུར་དེ་དགའ་པའི་དབང་གིས་བྱ་བ་བྱེད་དུ་གཏོང་ན་མེ་ཟོལ་ཞེས་ལུང་མེལ་བྱ་
 ལས་སོ། ། ཆོས་མ་ཡིན་པས་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིན་པའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་མི་འདེབས་
 ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། བསྐྱོད་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འདི་ན་དང་། ཆད་པ་བཅད་
 པའི་ལས་ལ་སྐྱོང་དཔྱད་ཐོན་དུ་མི་གཏོང་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དེ། རྟེན་གྱི་ལས་ཆོས་
 མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོང་བར་མ་བྱས། དཔྱད་པར་མ་བྱས་པར་མ་བྱས་མདོན་སྤྲུམ་དུ་མ་གྱུར་
 བར་ཆད་པའི་ལས་བྱེད་དུ་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་དམིགས་བསལ་ནི་
 འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཅོམ་གྱིས་སོ་ཞེས་འགན་ལ་འབྱུང་ངོ་། །མཐའ་ལོས་བ་དག་དུ་མེད་
 ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ཕྱ་ཞེས་གསུངས་དེ། ལུང་ལྷ་བ་ལས་བཞིའི་ཆོགས་གྱིས་བསྟེན་ཏེ་གསུངས་བྱེད་
 ན་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་ལ། མཐའ་ལོས་བ་དུ་ཕྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། གསང་
 སྟེ་སྟོན་པ་བསྐྱོད་པ་ན་བསྐྱོད་པའི་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་དེ། ཁོ་ནི་ད་བསྐྱོད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་
 སྦྱོང་མི་བྱེད་པས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་བཞི་དགོས་པས་བསྐྱོད་ཡུལ་དང་དགེ་
 སྦྱོང་ཕྱ་དགོས་ལ་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བསྐྱོད་པ་ཟིན་ནས་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་བཞིའི་
 ཆོགས་གྱིས་བསྟེན་ཏེ་གསུངས་བྱེད་ན་ནེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་ལཱའི་གྲངས་ཆང་དགོས་པའོ། །
 དགེ་སྦྱོང་མ་ནུམས་གྱི་ལས་ནི་གནས་ཐད་པ་ནི་དེ་ཞེས་པ་ནི་ ལུང་གཞི་ལས་ལའདེམས་ཆ་
 མ་ནུམས་གསུང་ཡང་བྱུངས་ཤོར་དེ། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ ལས་བྱེད་པའི་ཆེ་དགེ་སྦྱོང་མ་མའི་དགེ་འདུན་གཉིས་
 ཀ་བསྟུལ་པས་བྱ་བ་མང་པར་གྱུར་དེ་དགེ་པའི་ཕྱོགས་གྱི་པར་ཆད་དུ་གྱུར་བ་ལས་བྱིས་དབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་ཏེ་གསུངས་པ་དང་
 མཁུ་བ་བྱ་བའི་ལས་མ་གཏོགས་པར། ལས། དགེ་སྦྱོང་མའི་ལས་ཀྱང་གནས་ལོགས་ཤིག་དུ་བྱོས་
 ཤིག་དགེ་སྦྱོང་མ་ནུམས་ཀྱང་ལས་གནས་ལོགས་ཤིག་དུ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །འདི་

ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་ཞེས་ནི་མཐུག་སྐད་བཅོད་པ་མ་གཏོགས་པའོ། །སྤྱི་ག་པའི་ལྟ་
བ་ཅན་དང་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་ལས་
ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ནི། ཆོས་མ་
ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ནི། སྤྱི་ག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་གྱིས་བསྟུས་པའི་
སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ ཐ་དད་པར་གནས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནི། དེས་ན་ཆོས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ནི་
ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་སློང་བ་ཉིད་ཅི་འཆད་དོ། རོ། །ཐ་དད་པར་གནས་པ་འདི་ནི་འབྲེལ་
བ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ།
ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡིན་པར་
གསུང་ངོ། །དེས་ན་སྤྱི་ག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་ཁྲབ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །

སྤྱི་མ་ནམས་ནི་འདི་སྐད་དུ་སྤྱི་ག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ནི་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། ལྟས་བྱིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པར་གནས་
པ་ནི་སྤྱི་དང་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། ཀེ་བྱུ་ཤི་ལྟེ་བའི་དགེ་སློང་
ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་བྱུང་འཆད་དོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལ་འགལ་འབྲུལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་དང་
བཅས་པ་ཡང་ཁ་སློང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ལག་རྟུམ་བསྟན་ཤིགས་བྱེད་པ་ན། །ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཉེས་བྱས་
འབྱུང་ཡང་ལས་འཆགས་སོ། །དེས་མཚུངས་གཞན་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་
དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པས་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པས། འབྲུལ་བཅས་ནི་གཞི་དེ་ཉིད་ལས་
བྱུང་བའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དང་། རོ་ཐོ་

ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟབ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལུང་བཙུག་གསུམ་ལྟར་ སྤྱི་ཤེས་བརྒྱབ་སྤྲོད་
 འདག་ཏུ་རུང་བ་ཞི་ཙམ་བཞི་ལྟར་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁུ་བ་ཅིང་ལས་པ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མ་བྱུང་གི།
 ལས་པ་བྱུང་བ་ནི་ཉམས་པ་དང་འབྲུལ་བཅས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། རོ། འབྲུལ་བཅས་དེའི་ཚད་གང་ཞེ་ན།
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །དེའི་ལུང་ཁྱད་སྤྲོད་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་གཞི་ལས་
 གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ ལུང་གི་ ཤེས་ན་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའི་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། ལུང་སིལ་བྱ་ལས་བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ལགས་པར་
 འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་ཅིང་། དག་སྒོང་གི་བསྐྱེད་པ་ལ་
 མི་སྒོང་བ་པ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འདི་ལ་ རྒྱ་གར་གྱི་ལུང་ལྟར་ལོ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉེས་བྱས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཁ་
 སྒོང་བར་མི་འོས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་གོས་པའི་དག་འདུན་མི་རྩེད་པའི་ཕྱིར་ན། ལས་མི་
 འཆགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་བྱུངས་ནས་ལུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་ལས་པ་བྱུང་ན་ནི་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེས་ནི་ཁ་སྒོང་བ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པར་རིགས་གྱི། ལུང་བ་གཞན་ལུང་བ་ན་ཁ་སྒོང་བ་ཉིད་དུ་རུང་རེ་ཞེས་ཟེར་བ་
 དག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྟེ་ཀུན་གཞན་འདོད་བཞོད་ནས། སྟེ་ཀ་ལས་དེ་དག་ནི་རང་དགའ་དང་
 འདོད་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་རབ་དུ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་
 རབ་དུ་ཉམས་པའི་ལས་དུ་འཛུགས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྐྱེད་པ་མར་གྱི་ཉིང་ཁྱ་
 ལྟ་བུ་ལ། མི་གཙང་བའི་བཙོག་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདིར་དེ་དག་གི་
 ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བསྟེན་པར། རོ་ན་གང་གི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཆེན་པོ་སྒོམ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་འདུལ་བའི་གཞུང་

ལུགས་ཐམས་ཅད་དང་བསྟན་ཏེ་མདོ་ཙུམ་པ་འདི་ནི་ད་ཆད་མར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ རྒྱ་
 ཀ་ལས། སོ། ། རྟེན་པ་ན་ ཉམས་ལྡན་ཐམས་ཀྱང་མགོ་མ་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་འདུན་ནི་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ་
 བའི་ཕྱིར་དགེ་སྤྱོད་གི་ལྗོངས་པ་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་བས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་དུངས་ནས་ལྟུང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ ཀན་མ་རྒྱལ་པས། དག་པ་ནི་ད་དུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སོ། ། ཐམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་དེ་ནི་ད་དངོས་ལུ་བཤགས་པར། རྣམ་པ་ནི་ད་ན་
 མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། ། འོ་ན་རྣམ་པ་ནི་ད་ཡིན་པ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ལོན་པ་པོ་
 ཡོད་ན་ཞེས་སོ། ། ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུ་བའི་ཆེ་ན་ལས་བྱེད་པའི་
 དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་གཞུག་པའམ་བསྐྱེལ་
 བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ལས་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་ རྒྱག་མ་ལ་རྣུང་བྱེད་ཡིན་པར་
 འདུ་ཤེས་པ་རྩ་ རང་གི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་ལྟུང་བ་དག་པར་རིགས་
 ཏེ། མཁན་པོ་ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྟན་པར་ཤེས་ན་ཚུ་ལ་བྲིམས་སྒྲིབ་པར་གསུངས་
 པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་དང་འདི་དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་
 ན་གང་ཟག་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གཅིག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་དུ་མ་རིགས་པར་ཐལ། ལྟུང་བ་གཅིག་ལ་རི་
 འགལ་རྣུང་བྱེད་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ལ། རི་འགལ་ཉམས་བྱས་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྩ་ རེས་འཛོག་གི་འདུ་
 ཤེས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ ཀང་ཟག་ལྟུང་བ་བྱུང་
 བ། ལ་དེ་ལྟར་ གཙོ་བའི་རྒྱག་མ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ན། བསྐྱེལ་བ་དང་ མི་བསྐྱེལ་བའི་གཞིར་འདུ་ཤེས་ན།
 མི་བསྐྱེལ་བ་དང་ཕྱིར་བཅོས་པ་ བསྐྱེལ་བའམ་བཤགས་པའི་བྱེད་ཀྱན་ རྣམ་པ་དུ་མ་རིགས་པ་ཁོ་
 བའོ། ། བསྐྱེན་པར་མ་ཚོགས་པ་དང་ཕམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་
 བར་མི་འོས་པ་དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་པོ་ནི་ད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་ཀ་ལས། ལས་

བྱེད་པ་ནི་ཚོགས་གྱི་ཁ་སློང་བར་གཞན་དག་པས་ཆེས་གཅིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་
 འདུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ལུང་སྟོང་ག་ཞི་ལས་བཙུན་པ་བསྐྱབ་པ་སྦྱལ་
 བས་ལས་དག་བགྱིས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇམ་མ་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི། ལས་
 མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་
 ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པས་ལས་བྱས་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་ན། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ལས་
 བགྱིད་པ་བསྐྱབ་པ་སྦྱལ་བ་རྣམས་གྱི་ལས་བགྱིས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇམ། ཟུ་
 བ་ལི་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ད་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྟོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ནི་བར་གནས་པའི་སྟོ་མ་པ་ལས་གཞན་པའོ་ཞེས་ལས་
 འཆགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེ་དག་གི་འགལ་སྟོང་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་དེ་ཚོ་གའི་དམིགས་བསལ་དུ་
 འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་དམིགས་བསལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྱིར་བཏང་ལ་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པས་ལས་མཁན་མི་བདུ་བ་ཀྱང་།
 དམིགས་བསལ་ གསོ་སྦྱང་གི་ལས་མཁན། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་པོ་བདུ་བ་པ་ཡིན་དེ།
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཅེས། སྒྲར་བྱངས་པའི་གཞུང་
 དེས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི་སྟོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ནི་བར་གནས་པའི་སྟོ་མ་པ་
 ལས་གཞན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྱིར་བཏང་
 ལ་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པས་ལས་མི་བདུ་བ་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དག་འདུན་ལྷག་མ་ཕྱིར་
 འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་ཀྱང་། དེས་ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ་

ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་། སྒོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ནི་པར་གནས་པའི་
སྒོ་མ་པ་ལས་གཞན་པའོ་ཞེས། སྤར་དྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
དག་ག་པ་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས། ལས་བྱེད་པ་ལོ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་ལས་བྱེད་ན་ལས་འཆགས་
པར་གསུངས་པ་སྤར་དྲངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྒྲིན་པས་བཏོན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ལས་བྱེད་པ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དགོས་པའི་
གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་མ་ཆང་བའི་
ཁ་སྐོང་ཡང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་འདི་ལྟར་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
གྱི་གང་བྱ་བ་དེ་ལས་བྱེད་པ་དེས་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ལས་བྱེད་པ་པོ་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ལས་བྱས་
ན་ཡང་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། ལས་གཞན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་
གྲངས་ཀྱི་ཁ་བསྐོང་བ་ལ་མི་སྒོམ་པར། གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཆང་བའི་ཆེ་ན། བསྐྱེན་
རྒྱུགས་གྱི་སྒོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྷན། རང་
རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་མཆོས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་བཞི་ལྟར་གྱིས་
ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས། ལས་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་
པས་ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ལྷ་བ་ལས། བསྐྱེན་རྒྱུགས་ཀྱི་
སྒོམ་པ་གསོར་མི་རུང་དུ་ཉམས་པས་ལས་བྱེད་ན་ལས་མི་འཆགས་པར་གསུང་ནི། ལས་བགྱིས་པ་བྱིས་པ་དང་
ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ ལས་པ་འཆགས་བཅས་བྱུང་བ། དག་གིས་ལས་བགྱིས་
ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་བ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་

ནི་ཚེས་འདི་པ་ལ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྱད་བ་མཐོལ་ཡུལ་བྱེད་པ་ལ་འང་ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། ལུང་ལྷ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་
 ཞེས་ཚེས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བས་ཚེས་འདི་པའི་ལས་བྱས་ན་ལས་མི་འཆགས་པར་གསུངས་
 ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མི་ལྷན་པས་ལས་བྱེད་ན་ཡང་ཚེས་མིན་ཕྱོགས་པའི་ལས་འཆགས་ཏེ་འདི་ལ་སོ་སོ་
 རང་གིས་ལས་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་མི་ཤེས་ན་ནི་
 ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་མཚམས་གཞན་ན་གནས་
 པ་ནི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་བོ། །དེ་ལས་གཞན་
 པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལས་འགལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་
 པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་འདུན་མང་པོས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ན་རྩལ་བྱིས་ས་མ་དག་པ་དུ་
 མ་གནས་དེར་འོང་སྲིད་པས། དེ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་བྱེད་ན་དགེ་སྦྱོང་
 རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་དུ་མ་འབྱུང་ལ། གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་
 གཅིག་ཡིན་པས། ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དེ་སྤང་བའི་ངོ་མོར་གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་
 པ་གཅིག་པོ་དེ་གནང་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དེ་སྤང་
 བའི་ངོ་མོར་གསོ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པ་གནང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དག་ག་དགོས་ཆེ་རྒྱུ་ཡོད་
 ཅིང་། དག་ག་དགོས་རྒྱུ་ཤོས་ཀྱི་ངོར་ཆེ་ཤོས་གནང་བ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །མ་སྤངས་
 པ་དང་མ་ལོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སྤངས་ལོག་ལྷས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤངས་
 ལོག་ལྷ་ལས་གཞན་པའི་ཁ་སྦྱོང་བར་མི་འོས་པས་ཐོས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ།།

སྤངས་པ་གཉིས་ནི། ཚེས་འདི་པས་སྤངས་ཏེ། ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་
 སོང་བ་དང་ཚེས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྤངས་ཏེ་གནས་ནས་ཕུང་བའོ། །ལོག་པ་གསུམ་ནི་

ནམ་དག་ལས་ལོག་སྟེ་ཕམ་པས་ནམས་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་ལོག་སྟེ་མཚམས་
 མེད་བྱས་པ་དང་། བསྟན་ཤོགས་ལས་ལོག་སྟེ་བསྟན་པར་མཛོགས་པའོ། །དམིགས་
 བསལ་ནི་མ་སྤངས་ཤིང་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཡང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་བསྟོ་
 བ་ལས་བྱུང་བ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པས་ལས་ནམས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་བྱ་བ་དང་། མམ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཡང་ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་བྱེད་
 པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྤང་བ་ཡིན་ཡང་། ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། གནས་
 ནས་བྱུང་བ་ནི་ རང་གི་ལས་ལ་ཡང་དོ་། ཞེས་དང་། བསྟན་པར་མཛོགས་པ་ཡིན་ཡང་། ལས་
 ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། ནང་དུ་བྱི་བའི་ཕྱིར་ གསོལ་བ་ལ་མོགས་པ། ཞེས་སོ། །མངོན་སྲུང་དང་
 རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པ་དེ་དག་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་ཀ་ལས་ མཚང་བའི། མངོན་སྲུང་དུ་བྱ་བ་ བསྐྱབ་ག་
 ནི་ བསྐྱབ་བྱ་ལས་དེ། ལྟ་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་པས་སྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་སྐྱག་ པས་སྐྱབ་ པ་
 ནི་གོ་བར་བྱ་བས་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སུ་བྱི་རིམ་པ་བསྐྱར་ནི་ རྒྱུ་ཀ་ བཤད་དོ། །དེ་ནི་མངོན་
 སྲུང་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ལས་ནམས་སྟོན་དེ། དག་སྤོང་བྱེ་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོས་པའི་
 གནང་བ་དང་དག་སྤོང་གནས་ནས་བྱུང་བ་ལ་དག་སྤོང་མ་ནམས་ཀྱིས་ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྤྲོ་མ་
 པ་དང་། སྤངས་པ་དེ་དག་ལ། མི་སྐྱ་བའི་སྤྲོ་མ་པ་དང་། དེ་དག་དང་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་
 ལོངས་མི་སྐྱད་པའི་སྤྲོ་མ་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བའི་སྤྲོ་མ་
 པ་དག་ནི་ཡུལ་དེའི་མངོན་སྲུང་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱོའོ་ཞེས་སོ། །

འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མངོན་སྲུང་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་
 ལྟ་འདིར་བསྐྱས་ལ་གཞན་མ་བསྐྱས་པའི་འབད་པ་ནི། འདིའི་ཡུང་བྱངས་ནི་མ་མོ་ལས་
 མངོན་སྲུང་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ལས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། སྤང་བ་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་དང་། སྤང་

བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་བག་ཡངས་སྤྱབ་དང་། སྤྱི་གྱི། བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། སྤྱི་གྱི།
 བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བག་ཡངས་སྤྱབ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་
 གནད་བ་དང་། དགེ་ཚོང་གནས་ནས་བྱང་བ་ལ། བྱག་མི་བྱ་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་། མི་སྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་
 པ་དང་། ལོངས་མི་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིམ་པའི་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བཙུགས་པ་ལས་ལྟ་ནི་འདིར་བསྐྱས་ལ། གཞན་ལྟ་པོ་འདིར་
 མི་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པའི་གནད་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཚོས་
 ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་དུ་བསྒྲན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་མ་སྐྱམ་
 དུ་དྲོགས་པ་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་
 བའི་བར་གྱི་ལས་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 མདོ་རྩ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྐྱན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེན་པར་མཛོགས་པ་འབའ་
 ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་མ་སྐྱམ་པའི་
 དྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རང་གི་ནམ་བཤད་ལས། དེ་ནམས་ནི་བསྐྱེན་པར་
 མཛོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་མོ། །འོ་ན་མི་སྐྱབ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་
 པོ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་རྩ་བའི་སྐབས་
 འདིར་བསྐྱན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བསྐྱེན་པར་མཛོགས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་མ་སྐྱམ་པའི་དྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདི་གསུམ་ཡུལ་གང་ལ་བྱེད་ན། ཁྱི་ཀ་ལས་ སྤྱི་གྱི་ལས་ ལུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་ནས་དགེ་

ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་བར་ལ་བྱ་བར་བཤད་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བསྐྱེན་པར་མཛོགས་པ་འབའ་
 ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པ་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གནས་ལྷུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་སྐྱབ་དགོས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་མི་སྤྲོ་ཡོངས་མི་སྤྱོད་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ལྷུང་བཅེད་ཁ་སྐྱབ་
 བྱས་པ་ལ་མོགས་པའི་བསྐྱེན་པར་མཛོགས་པ་ལ་འདི་གསུམ་བྱ་ཞིང་། གནས་ནས་ལྷུང་
 བའི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་འདི་གསུམ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་ལྷུང་བཅེད་ཁ་སྐྱབ་
 པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་བར་ལ་བྱ་བར་བཤད་པས་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་ལྷུང་ལྷུ་བ་
 ལས་མཛོན་སྐྱམ་དུ་མ་གྱུར་པར་ལས་ནམས་བགྱིས་པར་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ལྷུ་བ་
 ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ལྷུག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་འཕམ། ཡོངས་སྤྱོད་
 དང་བུལ་བའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དགེ་སློང་
 མ་ནམས་གྱིས་དགེ་སློང་ལ་ལྷུག་མི་བྱ་བར་བཅས་པ་དང་། གཏམ་མི་སྤྲོ་བར་བཅས་པ་དང་།
 ཡོངས་སྤྱོད་མི་གཅིག་པར་བཅས་ནས་བསྐྱོས་པ་དེ་ལྷུ་བུ་ནི་མཛོན་སྐྱམ་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་དགེ་
 འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྤྲོ་ཡོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདི་ནི་ད་ཀྱི་རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འདི་ནམས་ནི་བསྐྱེན་
 པར་ཛོགས་པ་མཛོན་སྐྱམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱེན་པར་མ་
 ཛོགས་པ་ལ་འདི་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དཀའ་བའི་གནས་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་མི་སྤྲོ་ཡོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། ཁྱེ་ཀ་ལས་ལྷུང་བཅེད་
 ཁ་སྐྱབ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་བར་གྱི་སྡོམ་པ་ལྷུ་བུ་པོ་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བྱ་ཞེས་བཤད་

རོ། །འོ་ན་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྐང་བ་དང་བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་
 གཉིས་ནི། སྐྱབ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལ་མི་སྐྱབ་དང་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་
 སོགས་བྱེད་པ་འགལ་དེ། གོ་དཀར་བའི་གནས་དེ་དང་པོའོ། །བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་
 པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱབ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་བྱེད་ན། རྒྱུ་པ་དེས་གསོལ་
 བ་བཏབ་ན། བྱིས་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྐྱན་ལ་འདུག་པ་དང་ཆོས་བསྐྱན་པ་དག་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་དེ། གོ་དཀར་བའི་གནས་གཉིས་པའོ། །མི་སྐྱབ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་
 ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ལུང་བསྐྱན་འཆོས་ལས་ནི་ ལས་དེ་གསུམ་བྱེད་རང་བྱེད་
 ན། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་མེད་པས་ཆོ་ག་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་དེ། གོ་དཀར་བའི་གནས་
 གསུམ་པའོ་ཞེ་ན། དཀར་བའི་གནས་དང་པོ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྐང་བ་དང་བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་
 པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྒྱ་ཀམ་ཞར་ལ་ ཁ་མལ་དེ། ཤོར་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སུ་ འདུལ་བ་འཛིན་ག་ མ་ནུམས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ནུམ་བྱངས་གཞན་ཡང་
 སྐབས་འདིའི་རྒྱ་དང་དེས་བྱངས་སུ་བྱངས་པའི་ལུང་ལས། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་བག་
 ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་
 གཉིས་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པ་དང་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་དེ། དེའམ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་བྱས་
 པའི་བྱིས་བདག་རབ་བྱུང་ལ་བཞེ་སྐྱར་བཏབ་པ་ལ་འགྲོད་པར་གྱུར་པ་ན། ཁ་སྐྱབ་པ་བག་
 ཡངས་སུ་བྱས་ནི་མ་ཟེན་པ་ན་བྱིས་བདག་དེ་ནི་གང་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་བག་ཡངས་
 སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་
 བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིས་བདག་དེའི་ཡོ་བྱད་སོར་རྒྱད་པར་གྱུར་པ་ནས།
 བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་དེ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་ནི་མ་ཟེན་པ་ན་བྱིས་བདག་དེ་ནི་གང་ལ་

བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱ་བ་ལྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གང་ལ་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱ་
 བའི་བྲིམ་བདག་དེ་ལ་ནི་མི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་བྱ་དགོས་ཏེ། ཁ་སྤྱོད་
 བ་དང་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱ་བར་འོས་ལ། དེ་གཉིས་བག་ཡངས་
 སྤྱུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱ་བར་གསོལ་བ་ལ་ན་གསུམ་
 འདེབས་པའི་བྲིམ་པས་བཅོད་པ་ན། དགེ་སློང་གིས་བྲིམ་པ་དེ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་པ་སྒྲོ་བ་
 པར་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་དགེ་སློང་གིས་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་མེས་ས་
 སོ། །དཀའ་བའི་གནས་གཉིས་པ་ནི་བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བྱིན་པའི་བྲིམ་དེ་ནས་
 ཟས་བསྐྱང་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་སྤྱོད་པ་དང་ཡོངས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཟས་
 བསྐྱང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་ནི་བྲིམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྤྲན་ལ་འདུག་པ་དང་ཚེས་བསྤྲན་པ་
 དག་བྱ་བ་ལྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དཀའ་བའི་གནས་གསུམ་པ་ལ་ནི་ བལྟགས་པ་རྣམས་ན་རེ
 འདི་གསུམ་ལ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་གཞུང་དོ་ཟེར་ཡང་རང་གར་སྤྱོད་པོ། །རྒྱ་ན་རེ་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་མེད་ཅེས་
 གསུངས་པ་དེ་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་ མི་སྤྱོད་ཡོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིམ་པ་འདི་གསུམ་
 ནི་ལས་བདགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏམ་སྤྱོད་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་
 སྒྲིམ་པ་ལ་ལས་སྤྱོད་མེད་བདགས་པ་ཅུ་མོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མེད་བདགས་པ་ལྟེ། བཞི་ལ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཏམ་མི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལས་ཤེས་བདགས་པ་ལོ། །དེས་ན་འདི་གསུམ་
 ལ་ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་ནི་མེད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ན་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་
 ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀ་མ་གཏོ་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་བའི་བསྤྲན་བཅོས་
 གང་ན་འང་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་བཤད་པ་མེད་དོ། །འདི་གསུམ་ནི་ལས་བརྒྱ་ཅ་
 གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་ཡང་མ་གཏོགས་ཏེ། འདི་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་

ན་ནི་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་བཞིར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་དབྱེད་པར་རིགས་སོ། །
 འོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བརྒྱ་མེད་པར་ཐལ། འདི་གསུམ་ལ་ལས་གྱི་ཆོ་ག་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ལས་མཚན་ནིད་པ་དང་བདགས་པ་བ་གནིས་ཀྱི་བསྐྱངས་པའི་ལས་
 བརྒྱ་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། ལས་མཚན་ནིད་པ་འབའ་ཞེག་བསྐྱངས་པའི་ལས་བརྒྱ་མེད་
 པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་བྲུབ་པ་མ་གྱུབ་ཅིང་། གནིས་པ་ལ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བརྒྱ་ལ་ལས་བརྒྱ་རྩ་བཞིག་དུ་གཏོགས་བ་སྡེ་མ་བདུན་ལས་
 མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ལས་མཚན་ནིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མཐོང་ཐོས་ཆོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱབ་པར་མི་བྱ་བ་ནི་དྲི་ཀ་ལས། ལས་
 བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ནི་ལྟ་བའི་ནིན་ཀོར་དུ་བཞག་པ་ནིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ཐོས་ཆོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་བྱའོ་
 ཞེས་བསྟན་པའོ། །མཐོང་ཐོས་ཆོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱ་བ་འདི་ལ་གནིས་ཏེ། མཐོང་
 ཐོས་གནིས་ཀའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་
 གྱུར་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པའི་གནད་བ་དང་། ལྷག་མི་བྱ་བ་དང་། བྱིས་གྱི་
 བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གནིས་པ་ནི་དག་
 ཚུལ་བསྟེ་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་གནིས་ཀའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་
 མང་ཡང་ནོར་བར་མེས་ཏེ། གྱི་མ་རྣམ་དག་གཞུང་རྣམས་དང་འགལ་ཡང་། །བཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་འཆད་ཚུལ་མི་
 འདོར་ཞིང་། །རྣམ་དག་གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་མི་བྱེད་ན། །གྱི་མ་ཏོ་ཆོས་ལ་དག་ཟེར་ཟེ་ལྟར་བགྱི། དག་ཚུལ་
 བསྟེ་ལ་བ་དང་བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་གཞིག་པ་དང་ལྷང་བཟེད་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་གསུམ་
 ནི་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དུ་

སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནམ་འབྲེད་གཉིས་ཀ་དང་ལས་ཀམ་ཤ་ཏྟ་ལ་སོགས་པ་ལུང་
 དང་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་བརྒྱ་གཅིག་ལས་གསུངས་ འདིར་གཞུང་མང་དུ་བྱངས་དགོས་པ་ནི་ལོག
 ཤེས་པས་ལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། མོ། །དེ་ཡང་དགོ་ཚུལ་
 བསྐྱེལ་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་ལྟ་ཡོད་དེ། ལུང་དགོ་སྟོང་པའི་ནམ་འབྲེད་ལས།
 དགོ་ཚུལ་ཆེར་མ་དང་ཆེན་པོ་པ་གཉིས་ཐོས་པའི་ཆེན་ཀོར་ནས་སྤངས་ཏེ། མཐོང་བའི་
 ཆེན་ཀོར་དུ་བཞག་ནས། དགོ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་ལུང་དགོ་སྟོང་པའི་ནམ་འབྲེད་ དགོ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་སྐབས། ལས་ཀྱང་། དགོ་ཚུལ་
 མ་མཛེས་མ་དང་རྒྱལ་མ་ཐོས་པའི་ཆེན་ཀོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཆེན་ཀོར་ བཞིན་
 གཞུང་འབྲེལ་ཀུན་དུ་ཆེན་ཀོར་ཅིས་བྱང་ཡང་ཉེ་འཁོར་གྱིས་ཆོག་གས་ལྷམ་ དུ་འདུག་དུ་བརྒྱག་ནས་གསོལ་
 བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀམ་ཤ་ཏྟ་ལས་ཀྱང་།
 དགོ་ཚུལ་དེ་ཐོས་པའི་ཆེན་ཀོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཆེན་ཀོར་དུ་བཞག་ནས། དགོ་
 ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བམ་
 པོ་ལྟ་བུ་པ་དང་འབྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ལས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུང་ལས། དགོ་
 ཚུལ་དེ་དགོ་འདུན་མཐོང་ཙམ་དུ་མིག་གྱུང་དུ་བཞག་ཞི་བསྐྱེལ་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་
 གཞིག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་བཞི་ཡོད་དེ། ལུང་དགོ་སྟོང་པའི་ནམ་འབྲེད་
 ལས། དམག་དཔོན་མེད་གོ་ཐོས་པའི་ཆེན་ཀོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཆེན་ཀོར་
 དུ་བཞག་ནས་བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་གཞིག་པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀམ་ཤ་ཏྟ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་བདག་དེ་ཐོས་པའི་ཆེན་ཀོར་ནས་
 བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཆེན་ཀོར་དུ་བཞག་ནས་བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་གཞིག་པ་གསོལ་

བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བས་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས་
 ཀྱང་བཤད་དོ། ཁྱིམ་གྱི་བརྒྱབ་པའི་ཐོས་པ་གཞིག་གསལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱ་བའི་སྐབས་ལུང་། ནམ་འབྱེད་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་མཐོང་། བརྒྱབ་པ། བའི་ཉེན་གོར་དུ་བཞག་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཁྱིམ་
 ཀྱི་བརྒྱབ་པའི་ཐོས་པ་མ་གཞིག་པ། གསོལ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་མཚན་མ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་བཤད་དོ།

ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྐང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷུང་ཕྱན་
 ཚེགས་ལས། ལི་ཅ་བྱི་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་ཉེན་གོར་ནས་བཀར་དེ། མཐོང་བའི་ཉེན་གོར་
 དུ་བཞག་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྐང་བ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
 ལུང་ སྐར་ཆེགས་ཀྱི་སྐབས། དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཉེན་གོར་ནི་གང་དུ་
 འདུག་ན་དགེ་འདུན་མཐོང་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཁ་དོར་ན་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་ལ་
 བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཐོས་ཚེགས་པའི་མདོན་སྟུང་དུ་སྦྱབ་པར་མི་བྱའོ།
 དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོང་སུ་གཏོགས་པ་ནི་ཁ་སྐོང་འོས་པར་འདུག་པ་ལས་ཐོས་པའི་སྟོན་བཆགས་སོ་སྟུང་། ལས་བྱེད་
 པ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་ནམས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་
 ཕྱིར་བཞྱོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྒྲས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པ་དང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་གཉིས་བསྟུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ་དེ་ནི་མི་རིགས་དེ། རང་གི་ནམ་
 བཤད་ལས་ཁ་སྐོང་བའི་ཕྱིར་འོས་པ་ལས་ཆོས་དེ་གཞན་ནོ་སྟུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཡང་གི་སྒྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཀ་ལས་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་ཕྱིར་བཞྱོག་པར་
 བྱེད་པ་ཡང་གལ་དེ་མཚམས་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་

རྫོལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། བྱིར་བཞོག་གི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁ་སློང་བར་
 འོས་པ་དེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན། མལ་འགྱུར་རྒྱལ་ལུག་གི། གང་ལ་བསྐྱེད་ཇོགས་
 གྱི་སྒྲིལ་པ་སྦྱིན་ཡུལ་དག་ཚུལ་དེས་ནི། ལས་དེ་ལ་བྱིར་བཞོག་མི་འཆགས་པར་བལ།
 ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །འདོད་ན་དག་སློང་བྱན་
 ཟེའི་བྱ་མོ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་ལས། དག་ཚུལ་བསྐྱེད་པར་ཇོགས་པར་བྱ་བ་བདག་ལ་བསྐྱེད་
 པར་ཇོགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར་ན་ཡང་དེའི་བྱིར་བཞོག་པ་བཙན་རྫོལ་གསུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་སྒྲོན་ཕུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ལས་གྱི་གནས་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དེ་དང་། བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པ་
 སྦྱིན་པའི་ཡུལ་བྱིན་པ་དེ་དང་། གང་ལ་དབྱུང་བ་བྱུ་བའི་ཡུལ་དེ་དང་། གང་ལ་བཟོད་
 པ་བྱུ་བའི་ཡུལ་གནས་ནས་སྐྱུང་བ་དེ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྐྱོ་བའི་ཡུལ་དེ་དང་
 ལྷ་པོ་རེ་རེ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཀོད་ནས། ཐལ་དགས་སྤར་བཞིན་དེ། འདོད་ན་རྒྱུ་ཀ་ལས་
 སྦྱིན་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་བཟོད་པ་དང་བསྐྱོ་བ་དག་ལ་ནི་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེས་བྱིར་
 བཞོག་པ་ཡང་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གླིང་གཞི་ལས། བཅུན་པ་རེ་ཞིག་
 གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བསྐྱོ་བ་ན་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་མ་བསྐྱོ་ཞིག་ཅེས་
 མཆེ་ན། དེ་དག་གིས་སྤར་བཞོག་པ་ཡང་མི་འཆགས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་འཆགས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཡང་ཞེས་པ་མཚམས་དེའི་ཁོངས་སུ་
 བཀོད་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེགས་སོ། །མདོར་ན་གང་ལ་བྱུ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་
 དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཁ་སློང་བར་འོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་ཀྱང་། བྱིར་བཞོག་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་གཉིས་
 མ་གཏོགས་པ་ཁ་སློང་བར་འོས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ནམས་ནི་བྱིར་བཞོག་འཆགས་པའི་

ཡང་ཡན་ལག་སྟེ། ཡན་ལག་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚེས་དང་ལྷན་ན་ཞེས་པའི་ཤུགས་
 གྱིས་ལས་ཚེས་དང་མི་ལྷན་ན་ནི་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱིར་བསྟོག་འཆགས་པར་
 བསྟན་ཏེ། ལུང་གི་དུང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་བཅོམ་ལྷན་བདེས་གྱིས་གང་ལ་ལས་བྱས་པ་དེ་སྤར་འབྲུགས་ཀྱང་མི་བཅོམ་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ན་བཙུན་པ་གང་ལ་ཚོས་བཞིན་ས་ལགས་པར་ལས་བཞིན་པ་དེ་སྤར་འབྲུགས་ན་ཡང་མི་བཅོམ་པར་འགྱུར་
 རམ་ལྟ་བུ་ལི་དེ་ནི་བཅོམ་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དེ། དེ་ལས་ཚེས་དང་མི་ལྷན་པ་ནི་དུ་གྱིས་ལས་མི་
 འཆགས་པ་ལ་ཕྱིར་བསྟོག་འཆགས་ཞེས་གསུངས་པ་འོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་
 ཞེས་པ་ནི་ལུང་ བསྐྱབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ས་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤབས་པའི་ནི་དུ། ལྷ་བ་ལས། རོ་ཚ་མེད་པ་
 དང་། ཚིག་མི་བདུན་པ་དང་ཡི་དམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། རྟོན་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དང་། དང་
 བོ་འབྲུགས་པ་དང་ཕྱོས་པས་ནི་ཕྱིར་བསྟོག་ཅིང་སྤར་དུ་གསུམ་ཀྱང་འབྲུགས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཚིག་མི་བདུན་པ་ནས་དང་པོ་འབྲུགས་པ་དང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། བསྐྱབ་པ་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། རྟོས་པ་ནི་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་
 པར་བསྟན་ཏེ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་
 པ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ འདིའི་དྲི་ཀ་ལས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་
 ཡང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་དྲི་ཀ་ཡི་གེ་ཆད་པ་ལྟེ། དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་ རྟན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 ས་ བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་པ་འོ། །

རང་གི་ནམ་བཤད་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་སྟོས་པ་ལ་ལྟ་བའི་སྟོན་ལྟ་བཞེས་
 བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟ་བུ་ནི་གང་ཟག་འདི་ལ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱས་ན། ལེགས་
 སོ་སྦྱུས་བའི་སྟོན་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དགེ་ དགེ་སྟོང་བཞིར་ལོངས་ཡན་ཆད། འདུན་ལ་བརྟེན་

བར་བྱའོ། །གཞི་བའི་ ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ནི་ད་ རེ་འདི་ལ་ལས་པ་འཆད་བཤུ་བར་བཤད་གཞི་སྟེ་
 མོ་ཞེས་སྟེ་ལ་ཡང་བཞུང་བར་། མི་བྱའོ། །དེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འཇམ་གྱི་ལ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟེ་
 ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་གཞུང་ནི་མ་མོ་ལས། ཚོས་དང་ལུན་པ་ཡིན་
 པའི་ལྷ་བ་བཞུང་པ་ལྷ་གང་ཞེ་ན། གནས་པར་མི་བྱ་བ་ལ་ལྷ་བ་བཞུང་པ་དང་། བ་དང་
 བར་གནས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཞུང་པ་དང་། བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཞུང་པ་དང་། ཚོགས་
 ལ་ལྷ་བ་བཞུང་པ་དང་། ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་དངོས་པོའི་ལྷ་བ་བཞུང་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ཡང་ཚིག་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་
 བྱངས་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གསུམ་པ་ནི་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ལ་མི་བྱ་ཞེས་པའི་བྱངས་ཡིན་
 ནོ། །ཚིག་བཞི་པ་ དགེ་འདུན་ལས། ནི་གཞན་ གང་གཞ ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བྱངས་
 དེ་སྟེ་ཀ་ལས། འདིར་ཚོགས་ཞེས་སྟོས་པས་ནི་དགེ་འདུན་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་གཞུང་ངོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷ་པ་ནི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ད་གྱི་ ལུང་ལྷ་བའི་ལྷ་པོ་ཆད་དུ་གྱུ་
 བྱངས་མོ། །བཞུང་པ་ལྷག་པ་སྟེ་བཞུང་པ་རིལ་པོ་ལྷག་གསུམ་ཚིག་གི་ཆ་ཤས་ལྷག་ཀྱང་
 ལས་འཆགས་པའོ། །སྐབས་གཞན་གྱི་སྟེ་ཀ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་མོ། །
 བཤད་བསྟེན་པར་མཛོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་བསྟེན་པར་མཛོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བཞུང་བ་ན་
 བ། འོན་ཀྱང་དགག་ཚིག་ལྷག་ན་ནི་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། རོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་བཞུང་པ་ཉམས་ན་སྟེ་བཞུང་པ་རིལ་པོ་ཆད་དམ། དེས་གཞུང་དུ་
 བཞུང་དགོས་པའི་ཚིག་འཆད་ན་ལས་མ་བྱས་པ་ནི་དོ། །དེ་འཇམ་ལས་འཆགས་པའི་དུས་
 ཡན་ཆད་དུ་ཚོགས་ཆད་ན་སྟེ། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་ཚོགས་ཆད་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་འང་ཞེས་ཏེ་ཚོགས་སྤར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེནས། ཚོགས་བསྐྱར་

ཏི། བྱེད་པར་འདོད་ན་སྤྲུལ་ནི་ཆོག་གིས་དགྲུགས་ནས་ཕྱི་མ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའང་གསོལ་
བ་དགྲུགས་ན་ཡང་གསོལ་བ་བགྱི་ཞེས། བརྫོང་པ་དགྲུགས་ན་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱུག་གོ་
ཞེས་བྱ་བས་སོ། །གསོལ་བ་དང་བརྫོང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོས་ཟིན་པ་དེ་དག་ཡང་གཞི་ནས་བརྒྱུས་པར་འདོད་ན་ནི།
ཡང་གསོལ་བ་བགྱི་ཞེས་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱུག་གོ། ལུང་བཟེད་དང་ཚུལ་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུས་པའི་སྤྲུགས་བརྫོང་ཟིན་ནས།
ཡང་གཞི་ནས་བརྒྱུས་པར་འདོད་ན་ནི་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱུག་གོ་ཞེས་བརྫོང་དེ་ཉི་ཀོ། དགྲུགས་ནས་ཕྱི་མ་མ་བྱས་
ན་ནི་ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལས་མི་འཆགས་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །བསྐྱོག་པའི་བྱིར་
བསྐྱོ་བ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར། ལས་ཀྱི་རོ་འོ་འཁྱུས་དོན་འཆད་དོ། །འདི་ལ་
དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཅས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་
ལས་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་སྟེ། དེའང་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་ནི།

ཀམ་ཤམ་ཏི་ལས། གསང་ རྩ་མེད་པ་བསྐྱོས་པ། དང་ནང་དུ་ བར་ཆད། ཇི་ཕྱིར་
དང་། །གསོ་སྦྱང་ བྱ་བའི་བྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་གསོ་སྦྱང་། དེ་ལ་ལྷུང་བཅས་དང་། །དེ་
ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་ ར་པ། དང་། ལུང་བའི་བྱིར། །ཚོད་ པ། དང་། ལུང་བའི་ཉི་གང་ཡིན།
དེས་ཉིད་མ་ཡིན་ ར་ལུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུས་པ། དང་། ཉི་གསོ་སྦྱང་། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ གསོལ་
བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས། ལྷ་པོ་དག། །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ དགག་དབྱེར་ལ་ལྷུང་
བཅས་དང་། དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། ཚོད་དང་དེས་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་ལྟར། ཡིན། །དབྱར་གནས་
ཁས་བྱངས་ པའི་བྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི། ཉིད་དང་ནི། །ཁྱི་བའི་རྗེས་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱུས་
དང་ཚོར་ དང་། འདྲ་ བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུས་པ། དང་། །ཚེས་གོས་སྤྲུལ་བརྒྱང་ འདིངས་པའོ་ལ།
གཏད་པ་དང་། ཚུལ་གོས་དན་པ་ལ། །ཚེས་གོས་ རམ་ལུག་ཆེན་གྱི་གནད་ལ། ལྷིན་པར་བྱ་བ་དང་།
དགོ་འདུན་ནམས་ཀྱིས། །གནས་ངན་ལེན་ནི་བརྫོང་པ་ འདི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ། དང་། །བྱངས་

གླིང་པར་གདོགས་པའི་བསྐྱོད་པའི་གཞི་མ་ན་ལ་གཞོན་པ་དང་། མང་མི་སྒྲུབས་ན་ལ་གཞོན་པ་དང་། གང་ཟག་བརྒྱ་གཉིས་
 རོ་རྒྱུས་ལ་ངོར་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུར་གྱིས་གཞོགས་འབྱུང་བྱེད་པ་རྩེ་བཞི་པོ་ལས། སྤྱུ་གཞུག་པ་བཞི་དག་དང་།
 བྱིམ་གྱི་བསྐྱུ་བ་བའི་སྒྲོམ་དང་། བྱིམ་གྱི་བསྐྱུ་བ་བའི་སྒྲོམ་པ། དེ་གཞིག་དང་། །ལྷུང་བཟེད་ཁ་
 སྤྱུ་བ་བྱ་བ་དང་། །དེ་ ཁ་སྤྱུ་བ་ཉིད་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་གི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རྩོར་དང་
 འདྲ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་དུ་བབྱང་ཞིང་། སྤ་
 བརྒྱང་གཏད་པ་དང་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་གནད་བསྐྱིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་
 དུ་བབྱང་ངོ་། །གསོལ་བ་དང་གཉིས་གྱི་ལས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བདུན་ནི་ཀམ་ཤ་ཉོ་ལས། གསོ་
 སྒྲོང་གི་གནས་ ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ། དང་མཚམས་ནི་ ཆ་རྒྱུད་མཆད་པ། གཉིས་པོ་དང་། མ་གཞི་
 མཚམས་བཅད་པ་དེར་ཆོས་གོས་དང་། །མི་འབྲུལ་སྒྲོམ་དང་དགག་དབྱེ་ བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོད་པ། དང་།
 དབྱུང་གནས་པའི་གནས། །གནས་མལ་སྒོ་བས་པར་བྱེད་པ་ པོ་བསྐྱོད་པ། དང་། །རུང་བའི་ས་
 གཞི་བསྐྱོད་པ་ རྩེ་རུང་ཁང་མཆད་པ། དང་། །སྤྱུ་བརྒྱུད་ ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ། དང་ནི་ རྩ་བརྒྱུད་། དེ་
 འདིངས་ པོ་པོ་བསྐྱོད་པ། དང་། །སྒྲོང་ པ་པའི་ཞལ་ཏ་པ་བསྐྱོད་པ། དང་ལལ་གྱི་སྤྱུ་ པསྐྱོད་པ་དང་ལག་
 དཔོན་པསྐྱོད་པ། དང་ནི། །གནས་ཁང་བསྐྱོད་ལ་སོགས་པ་ གང་ཟག་བརྒྱ་གཉིས་བསྐྱོད་པ། དང་། །
 གཞུ་ པ་བསྐྱོད་པ། དང་གསལ་ པ་དང་གསལ་པའི་གསལ་པ་བསྐྱོད་པ། དང་སྤྱེད་པ་ པོ་བསྐྱོད་པ། དང་།
 གང་མང་གི་ །ཚུལ་གྱིང་འབྲེམ་པར་བྱེད་པ་ པོ་བསྐྱོད་པ། དང་། །ཁང་པ་ དང་། །ཁང་ཆེན་ བྱི་
 ས་གཞི་རུང་ག། བསྐྱིན་པ་ རྩེ་གནད་བསྐྱིན་པ་གཉིས། དང་། །རུང་ག། །སྒྲིང་ པོ་པོ་བསྐྱོད་པ། དང་། གན་
 པོ་དང་ནད་བ་སྐྱུ་སྤྱར་དང་། འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ པའི་གནད་བསྐྱིན་པ། དང་། །ཆ་རྒྱུག་ །སྤྱན་ བྱི་
 གནད་བསྐྱིན་པ། དང་ལྷུང་བཟེད་ འབྲེམ་ཆེད། འབྲེམ་པ་ པོ་བསྐྱོད་པ། དང་། །ཞིམ་ག། །མ་དང་ པ་

ལ། གོ་བར་བྱ་བ་ གནས་ངན་ལེན་བཟོད་པའི་གང་ཟག་བསྐྱོད་པ། དང་། རྟོན་ དག་སྒྲོང་མའི། པ་དང་
 རི་ནགས་ལྷུ་ལ། བའི་དག་སྒྲོང་བསྐྱོད་པ། དང་། དག་སྒྲོང་གནས་ལུང་བ་ལ་དག་སྒྲོང་མམ། །ཕྱག་མི་བྱ་
 བའི་ཐོས་པ་ དང་། འཁོར་དང་འཁོར་ མང་ བའི་གནད་བསྐྱིན་པ། ཕྱིར་དང་། །མཁམ་ དང་ བ་
 ན་བའི་ གནད་བསྐྱིན་པ། ཕྱིར་དང་ནི། རྟོན་པ་ གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ག་དང་པ་གཉིས་ཀྱི། གཅིག་
 ཏུ་བྱ་ཕྱིར་དང་། དག་སྒྲོང་མའི། །བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་དང་ ཆང་མ་ཁྱོད། ཉེར་གནས་ སྤྱིན་པ། དང་།
 དག་སྒྲོང་མ་ལ། །བྱ་ ཆུང་དང་ཆུང་ཅིག་ཉལ་བའི་གནད་བསྐྱིན། དང་ནི་དུ་ འཁྱིམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་གནད་བ་
 སྤྱིན་པ་དང་། དབྱར་གྱི་ཚུ་ལ་ནང་ནས་གྲག་བཞེ་བཏུ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཕྱིར་འགྲོ་ བའི་གནད་བསྐྱིན་པ་ལྟེ་ནི་
 ནམས་ཀྱི་ལམ་ནི། བ། །གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
 མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་མཚམས་བྱ་ཆུང་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཚུ་ལ་འདྲ་བས་
 གཅིག་ཏུ་བབྱང་ཞིང་། ལག་གི་སྒྲ་བསྐྱོད་པ་དང་ལག་དཔོན་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུ་ལ་
 འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བབྱང་ངོ་། །གསལ་བ་བསྐྱོད་པ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐྱོད་པ་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་ཚུ་ལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བབྱང་ཞིང་། མང་ཕྱིར་དང་ཞེས་ཐོས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་
 ཀྱང་འཁོར་ནི་བར་འཛོག་པ་དང་འཁོར་མང་པོ་འཛོག་པའི་གནད་བསྐྱིན་པ་སྟེ་ལས་གཉིས་
 ཡོད་དོ། །གསོལ་བ་དང་བཞེའི་ལས་སྐྱུ་བཏུ་ནི་ཀམ་གཏོ་ལས། རྒྱུ་པ་དང་བྱད་ལེ། བསྐྱོན་
 པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོན་ ལུ་སྟེགས་ མད་ གནས་ བསྐྱིན་པ། དང་མཚམས་ ཆེ་
 ཆུང་ སྒྲོལ་ བ་གཉིས། དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལ། མཐུན་ བ། སྤྱིན་ དང་མཐུན་
 བའི་ གསོ་སྒྲོང་ སྤྱིན་པ་དང་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བཅོད་གསོལ། བདུན་པོ་དང་། བརྒྱད་དང་ཏན་ བས་
 འདུལ་བ། དང་། མ་ཕྱོགས་ལས་འདུལ་བ། དང་། རུང་བ་ དེའི་ རོ་པ། ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ་
 དང་། བསྐྱོད་བར་བྱ་བ་ནམས་དང་ནི། མས་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་གི། ཉམས་པ་ ལ་བསྐྱབ་པ། སྤྱིན་པ་

བྱ་བ་དག །གསོལ་དང་བཞིའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་སྒྲིམ་པ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་
ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་ཞིང་། མཚམས་སྒྲོལ་བ་དང་ཞེས་མཚམས་པོ་
ཆེ་སྒྲོལ་བ་དང་མཚམས་བྱ་ཆུང་སྒྲོལ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་
སོ། །

བདུན་པོ་དང་ཞེས་པ་ནི་སྤང་བའི་ནན་ཏུར་བདུན་ཡོད་ཀྱང་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ཅས་
ཏུ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་ནས་སྤང་བ་ནན་ཏུར་བཞི་དང་། གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་
དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་དེ་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་ལས་བདུན་ཡོད་ཀྱང་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་
ལས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བཅོད་པ་སྤང་བའི་ལས་བདུན་ཡོད་ཀྱང་ནན་ཏུར་
བྱས་པ་ལ་བཅོད་པར་བྱ་བའི་ལས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་དེ། དེ་ལྟར་ན་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་
ལས་དང་། །ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཅོད་པར་བྱ་བའི་ལས་ཞེས་ལས་གཉིས་སུ་བགྱང་ངོ་། །
ངོ་བོ་ནི་ད་ལོ་ལ་བལ་བཅོད་བྱ་དང་ཤེས་མཐུན་གྱི་སྤངས་སུ་བརྟུ་ཚུལ་གྱི་བསྟེན་པ་ལ་བཅོད་བྱ་ཡང་ཡང་ངོ་། ། བརྒྱད་
དང་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། མག་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། ལྟག་མ་ལས་
དབྱུང་བ་དང་། སྤང་བརྒྱད་དབྱུང་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །བསྒོ་བར་བྱ་བ་ནམས་དང་ཞེས་པས་
ནི་ལས་བརྟུ་གཅིག་བརྟན་དེ། དག་འདུན་ལྟག་མ་ཐ་མ་བཞིའི་སྐབས་ནས་བསྒོ་བའི་ལས་
བཞི་དང་། ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྐབས་ནས་སྟེ་ག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་ལ་བསྒོ་བ་སྟེ། བསྒོ་བའི་ལས་
ལྔ་དང་། དག་སྒོང་མའི་ནམ་འབྱེད་ལས་བསྒོག་བའི་ལས་བའི་སྐབས་དང་། དཀོན་མཆོག་
གཏོང་བ་དང་། འཐབ་ཕྱོལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷེ་ཞིང་གནས་པ་དང་། ལྷེ་ཞིང་གནས་སུ་
འདུག་པ་སྟེ། ལྷེ་པོ་དེ་དག་ལ་བསྒོ་བའི་ལས་ལྔ་སྟེ་བསྒོ་བའི་ལས་བརྟུ་དང་། དག་ཚུལ་

བསྐྱེལ་བའི་ལས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེལ་བའི། ལས་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སོ། དེ་འདྲ་གསུམ་གྱི་གཞི་ལས། བཅུ་ན་པ་ལས་དུ་དག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ། ཉེ་བར་འཁོར་གསུམ་གྱིས་ཉེ་ཞེས་གསུངས་ལ། འབད་པ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལུན་གྱི་ཆོ་ག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་གོས་སུ་བསྐྱར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལྟེ། དེ་ནི་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ནམ་གཞག་གི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེན་གང་ལ་ལས་གང་བཞག་པ་ནི། དགེ་སྲོང་མའི་ཕྱོད་པ་བསྒོལ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྒོལ་བ་དང་། རས་ཆེན་སྤེད་པ་པོ་བསྒོལ་བ་དང་། གཟུ་བོ་དང་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྒོལ་བ་ནི་དེན་སྐྱེས་པ་ནམས་ཀྱི་ལོ། །ཕྱག་མི་བྱ་བའི་ཕྱོད་པ་དང་། བསྒོལ་པའི་ཕམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒོལ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒོལ་པའི་ཕྱིར་བསྒོལ་བ་དང་། ཕྱོད་རོལ་གྱི་ཕྱོད་པ་གཉིས་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་གནད་བསྐྱེན་པ་དང་། ལུ་རྒྱུ་དུ་དང་ལུན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་ཉེ་དུ་དང་ལུན་ཅིག་འབྲེལ་བའི་གནད་བསྐྱེན་པ་ནི་བྱད་མེད་ནམས་ཀྱི་ལོ། །བསྐྱེན་ཕྱོགས་བྱ་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལྟེ་ལས་ཕལ་ཆེ་བ་ནམས་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཕུན་སོང་གི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཁྲ་བ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ནི། བཙུམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ལྟེ། ཀ་མ་གཏོ་ལས། ལས་ཀྱི་གྲངས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དུ་ངེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་འདྲ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་ཅ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། མདོར་བསྡུས་
 དང་བཅས་ན་དེར་མ་ཐད་དེ། ལུང་གཞིའི་འབྲེལ་བ་ལས་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པོ་གཙོ་ཆེར་
 གྲོས་པར་ཐད་གྱི། འདིར་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པོ་དག་ནི་ཆེ་བཟུང་བར་མ་ཐད་དེ། འདུལ་
 བ་དང་ལྷན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལུང་ལྷན་
 ཆེ་གསལ་ དཀའ་བསྡུ་བ་དང་པོའི་སྐབས། ལས། ཉེ་བར་འཁོར། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། འདུལ་བ་
 ལྷན་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཉིས་གྱི་ལས་དང་། ཁུན་དག་ལོ། མདོ་སྡེ་ལྷན་པ་པོ་
 བསྐྱོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཉིས་གྱི་ལས་གྱི་ཆེ་ག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་ལས། དགོ་འདུན་
 གྱི་དབྱེན་སྤང་བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བ་གང་ཟག་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྡན་པ་ལ་གཞུག་པའི་
 དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བར་གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་དང་། བསྡན་པ་འཕྲེལ་བར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། དཀའ་བས་འཛོ་བ་སྤང་
 བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་བ་བག་ཡངས་
 ལྷ་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་སྐབས་འདིར་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྲོས་ལ་གཞན་
 མི་གྲོས་པའི་འཐད་པ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་གྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་དང་། བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་
 པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བཅོད་པ་གསོལ་བ་སྟེ། ཁ་བསྐྱང་བ་དང་། ལུག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་
 པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཅོད་པ་སྦྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་སྟེ། དང་པོ་དུག་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་
 ལས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་གཉིས་གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ལུང་གི་དཔེ་ཨལ་ཆེར་ལས་
 གསུངས་པ་དེ་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སུ་འདུལ་

བལྟ་བུ་གི་དཔེ་ཁྱེད་ལས་སྒྲུང་ཡང་། འདིར་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་སྒྲུང་བྱས་ཏེ། བརྒྱད་
པོ་དེ་ནམས་ཀྱང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཡིན་ན་ནི། གསོལ་བཞིའི་ལས་སྒྲུང་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད་
དུ་འགྱུར་བ་ལས། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་
བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་གོ། བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྟུས། ཉེ་བར་འཁོར་།
གསུམ་གྱིས་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། གསོལ་བའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་གནིས་ཀྱི་
ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སོ། བཙུན་པ་ལས་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལ་
གསོལ་བའི་ལས་དག་ནི་དུ། གསོལ་བ་དང་གནིས་ཀྱི་ལས་དག་ནི་དུ། གསོལ་བ་དང་
བཞིའི་ལས་དག་ནི་དུ་མཆིས། བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཉེ་བར་འཁོར་གསོལ་བའི་ལས་ནི་ཉི་
ཤུ་ཙུ་བཞི་འོ། གསོལ་བ་དང་གནིས་ཀྱི་ལས་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཙུན་ནོ། གསོལ་བ་དང་
བཞིའི་ལས་ནི་སྒྲུང་ཅུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུག་པོ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་སྒྲུ་བསྟུ་
ཞིང་། གནིས་པོ་གསོལ་གནིས་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་བསྟུས་ནས། གསོལ་བཞིའི་ལས་སྒྲུང་ཅུ་
ཉིད་དུ་གསུངས་པས་སོ། གནིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོད་བ་དང་
ཞེས་པ་ནས། བཞིད་པ་གསུམ་སོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་སྒྲུང་ཅུ་བསྟུན་
པའི་སྐབས་འདིར། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ད་འཛོལ་བ་བྱིན་པ་ལ་བཅོད་པར་བྱ་བ་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ནི་མ་འདུས་སོ་སྒྲུང་དུ་སེམས་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ནན་དུར་བྱས་པ་ལ་བཅོད་པར་བྱ་
བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུ་བསྟུན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞིད་དོ།

ལྷག་པོར་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་གནིས་ལས། དང་
པོ་སྒྲི་དོན་ནི། སྒྲིར་ན་སྒྲགས་ནས་པར་བཞག་པ་གནིས་ཏེ། རང་དོན་དུ་བཞིད་པ་དང་།
གཞན་དོན་དུ་བཞིད་པའོ། རང་པོ་ལ་གནིས་ཏེ། ལན་ཅིག་བཞིད་པས་འགྲུབ་པ་དང་།

ལན་གསུམ་བཅོད་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷག་པོར་བྱ་བར་གསོལ་བ་ནི། ལྷོ་ཀ་ལས་
 འབྲས་བུ་རྩེ་བས་ལན་ཅིག་བཅོད་པས་འགྲུབ་པས་ལན་གསུམ་བཅོད་མི་དགོས་པའོ། ཞེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་མཐོལ་བ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་
 ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། དག་ག་དབྱེ་དུས་ལས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བ་ན་གོ་བར་བྱ་
 བ་དང་། བསྐྱབ་པ་བཅོད་པ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་ནི་མ་འདས་པ་བཅོད་
 པ་ལྟ་དེ་རྣམས་ལ་ལན་ཅིག་བཅོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་ནི་ལྷག་པོར་ ལྷུང་
 གསོལ་བ། ལ་སོགས་པ་ ལན་ཅིག་བཅོད་པ་དེ་དག་ མ་གཏོགས་པ་རང་གི་དོན་གྱི་སྒྲགས་བཅོད་
 པ་ཡང་བཅོད་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་དག་འདུན་ལ་ལན་གསུམ་
 བཅོད་པ་ནི། བསྐྱབ་པར་ཚོགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོ་མག་སྦྱིན་པར་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་གི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་ནི། ཚས་
 གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ལྷུང་བྱེད་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གནིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བཅོད་པ་ལ་གནིས་ཏེ། ལན་གསུམ་བཅོད་པ་དང་། ལན་
 ཅིག་བཅོད་པའོ། །གཞན་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་བཅོད་པ་ནི། ལན་གསུམ་བཅོད་དེ་ལྷུང་
 གཞི་ལས། འདུན་པ་དག་སྦྱོང་ལ་བཅོད་ན་འདུག་ལྟེ་ལན་གསུམ་བཅོད་པར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དོན་དུ་དག་འདུན་ལ་བཅོད་ན་ནི་ལན་ཅིག་བཅོད་པ་ལྟེ། ལྷུང་གཞི་
 ལས་འདུན་པ་དག་འདུན་ལ་བཅོད་ན་འགྲུབ་ལྟེ་ལན་ཅིག་བཅོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རབ་
 དུ་འབྱེན་པའི་ཞུ་བ་ལན་ཅིག་བཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གནིས་པ་ལན་ལག་གི་གོ་དོན་ནི། ལྷག་
 པོར་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་བཅོད་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་བཅོད་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་དག་འདུན་ལ་བཅོད་ན་

རི་ལན་ཅིག་གིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཤུགས་གྱིས་བསྟན་ནི། སློབ་འཇུག་གི་མ་བཤེད་པ་ལྟ་བུའོ།།
 ལྷག་པོར་ཡང་མདུན་དུ་ཅོག་པུར་འདུག་སྟེ་ཞེས་ནི་ལན་གསུམ་བཤེད་པ་དང་སྟོན་ལམ་
 ཡང་མི་འདུའམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའོ། །ལམ་གྱི་དབུས་ནས་ གསང་ལྟེ་སྟོན་པ་
 བསྟོན་ན་ལྟེ་མཛུགས་ལེན་པར་འདོད་པ་ལྟེ། ཞེས་ནི་ས་ཐག་ཇི་ཙམ་དུ་བཀར་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་མཚམས་
 ནས་སོ། །བཤེད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སློབ་འཇུག་གི་མ་བཤེད་པ་ལྟ་བུའོ།།
 བཤེད་པའི་ཡུལ་གང་ཐག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འདུག་
 པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དེ་ལ་ནི་བཤེད་པའི་ཡུལ་དགེ་སྟོང་མཐམ་དགེ་ཚུལ་ལ་བཤེད་ཀྱང་རུང་ངོ་།།
 དཔེར་ན་ཐག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་ཡུལ་དགེ་འདུན་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མ་བརྟེན་པ་ལྟེ།
 ཡུལ་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་ཞིང་ཡུལ་གང་ཐག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མ་བརྟེན་པ་སྟེ་ཙམ་
 དུ་གསུངས་པ་ནམས་ལ་ནི་གང་ཐག་དགེ་སྟོང་ལ་བཤེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ནི།
 གང་ཐག་ཅེས་སྟོས་པས་ནི་བཤེད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་མི་དགོས་པར་བསྟན་
 ཏོ། །དགེ་སྟོང་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་བཤེད་པའི་ཡུལ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་ནི། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་འདིས་ནི་དགེ་སྟོང་གིས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་བཤེད་པའི་ཡུལ་དགེ་སྟོང་གཅིག་ལ་བཤེད་པ་བྱ་བ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་བསྟན་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྟོང་མ་ནམས་གྱིས་ནི་དགེ་སྟོང་མ་གཅིག་ལ་བཤེད་
 པར་བྱའོ། །ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བའོ། །སློབ་སྦྱོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
 ལ་སོགས་པ་རང་གི་དོན་དུ་སྤྲུགས་ལན་གསུམ་བཤེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཡོང་ལ་པོ་དེ་ལྷག་
 བྱ་བ་དེའི་འོས་ཉིད་ལ་ལྷག་བྱས་ཏེ་འོ་ཞེས་སོ། །དེ་འང་རང་གི་དོན་དུ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཤུགས་
 གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཤེད་ན་ནི་ལྷག་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ནི། དེའི་དམིགས་བསལ་

ནི་བདག་སང་ལུང་བཅིང་འབྲེལ་མེད་འབྲིས་པར་འགྱུར་གྱིས་ཞེས་དགོ་འདུན་ལ་བཟོད་པའི་
 ཆེན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱག་འཆལ་དགོས་པར་ལུང་ནས་འབྲེང་དང་ཀླ་
 བ་ཏྲི་ལས་བཤད་དོ། །ལྷགས་ལན་གསུམ་བཟོད་ཅེས་སྒྲོས་པའི་ཤུགས་གྱིས་ལྷགས་ལན་
 ཅིག་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱག་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དམིགས་བསལ་སོ་
 སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་མཐོལ་བའི་ལྷགས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ ལྷགས་ལན་ཅིག་བཟོད་པ་ཡིན་
 ཡང་། ཕྱག་འཆལ་དགོས་པར་བཅའ་པོ་ལྷ་བརྩུ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྐྱོན་དབང་གིས་དགག་
 དབྱེ་ལན་ཅིག་བཟོད་པ་ནི་ཡང་ཡུལ་དེ་བསྐབ་པ་གན་ན་ཕྱག་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་འོས་
 ཉིད་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་དེའི་འོས་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་
 སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། རང་ལས་བསྐབ་པ་གཞོན་པ་འཇམ་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་
 དེའི་མདུན་དུ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་མོགས་པའི་ཆེན་ ནི་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་པའོ། །མཚམས་
 གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཅེན་པ་སྤྱང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་
 ན་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཅེན་པ་འདིག་པ་བསྐྱང་བ་ལ་དགོ་སྟོང་མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་
 བས་བསྐྱང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བར། མཚམས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་ཕྱགས་
 བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པའི་ས་ཁོངས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འདུག་ནས་བཅད་དུ་མི་རུང་གྱེ། ཕྱགས་
 བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པའི་ས་ཁོངས་སུ་དགོ་སྟོང་ནམས་འདུག་སྟེ་མཚམས་གཅོད་དགོས་
 སོ། །དེས་ན་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཉིས་ཀྱི་གཅོད་ན་
 མཚམས་པོ་ཆེར་གྱུར་པའི་ས་གཞིའི་ཁྱེད་ན་འདུག་པའི་དགོ་འདུན་ནམས་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅོད་དུ་མི་རུང་ལ། དཀྱིལ་
 འཁོར་པར་གྱུར་པའི་ས་གཞིའི་ཁྱེད་ན་འདུག་པའི་དགོ་འདུན་ནམས་གྱིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་དུ་མི་རུང་བས། མཚམས་
 དེ་གཉིས་སོ་སོར་རང་རང་གི་ཕྱགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པའི་ས་ཁོངས་སུ་དགོ་འདུན་གྱེ།

ཚན་གཉིས་སོ་སོར་བཀོད་ནས་མཚམས་དེ་གཉིས་གཅོད་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་
 གཉིས་ཀར་དགོ་འདུན་བཀོད་དེ། དགོ་སྟོང་ལས་བྱེད་པས་མཚམས་གཉིས་ཀར་ཤིང་ངམ་
 དབྱུག་པ་འཕ་སེག་གམ་རེ་ལྷེས་མནན་ནས་གསོལ་བ་བྱས་ནི་ མཚམས་གཉིས་གཅོད་པའི། ལས་
 བྱེད་ཞེས་གསུངས་ལ། ཀླུ་ཤ་ཉི་ལས་ཀྱང་རོ། །མཚམས་བཅད་ཐིན་པ་བསྐྱེད་བ་དང་
 འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ནི། མཚམས་པོ་ཆེའི་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་འཛིག་
 པ་བསྐྱེད་བ་ནི་དགོ་སྟོང་མཚམས་པོ་ཆེ་ན་གནས་པས་ཀྱང་འབྱུག་མོད་གྱི། དགྲིལ་འཁོར་
 པ་གཅོད་པ་ནི་དགོ་སྟོང་མཚམས་པོ་ཆེ་ན་གནས་པ་ནམས་གྱིས་མི་འབྱུག་སྟེ། དགྲིལ་
 འཁོར་བ་ནི་དུ་བྱེད་པའི་ཚྭ་གས་བཞིའི་མཚན་མ་བཟན་པོའི་ས་ཁོངས་སུ་དགོ་སྟོང་ནམས་
 འདུག་སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་བ་བཅད་པར་བྱའོ། །བསྟོན་བ་ལས་བྱུང་ བྱིར་མ་བཅོས་པས་ཉམས་སུ་
 བྱོང་བར་མི་བྱ། བ་ཞེས་པ་ནི་ལས་ལ་མ་གུས་པའི་ཆད་པར་བཅས་པའོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་
 ནི་གསོ་སྟོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསོ་སྟོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་ནི་སྟོང་བར་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་ཆེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་དེ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་
 མ་ཡིན་པ་ནི་དུ་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱེད་ལྟེ་མདོ་ར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་མའི་མཚམས་བམས་ཅད་ནོན་པའི་ཤིང་ངམ་རེ་ལྷེ་ལ་དོགས་པའི་ཇུས་ལ་དགོ་
 སྟོང་གནས་ན་མཚམས་ཇི་ཅམ་ནོན་པ་དེ་དག་ཏུ་གནས་པ་ནི་དོ་ཞེས་སུ་མར་སྐྱར་སྟེ། མཚམས་
 ཅི་སྟེད་ནོན་པ་དེ་དག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་གྱི་ཁ་སྟོང་དུ་རུང་གིང་། མཚམས་ཅི་སྟེད་ནོན་པ་དེ་དག་ཏུ་དབྱར་གནས་
 པར་ཁས་ཆང་དུ་རུང་གེས་བཟན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་སྟོང་གཞི་ལས་བཅུན་པ་ལས་བགྱིས་པ་གཅིག་
 གི་ལས་གྱི་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་གིས་གནས་བཞིར་སྟེ་བཞི་ལ་ལས་བགྱིར་རུང་ངམ་ཚུལ་པ་ལི་
 རུང་སྟེ། གནས་བཞིར་དགོ་སྟོང་གསུམ་གསུམ་གནས་ལ། དེར་གསོ་སྟོང་བྱེད་པའི་

དག་སྒྲོང་གིས་གནས་གཞིའི་མཆམས་སུ་སེག་མོའས་རེ་ལྷེའས་བྲིའས་གཞན་གང་ཡང་
 རུང་བ་དེས་མནན་དེ་དེའི་སྤྱང་དུ་འདུག་ནས་ལས་བྱའོ། །ལས་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་
 བྲངས་སུ་སྒྲོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་ཁྱབ་ལས་དག་སྒྲོང་གིས་གནས་བཞེར་དབྱར་
 ཚུལ་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་དག་སྒྲོང་དེས་གནས་བཞེའི་
 མཆམས་ཤིང་ངས་རེ་ལྷེས་མནན་དེ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་
 བ་ནི་ཁྱི་ཀ་ལས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་
 པར། ལུང་སྒྲིང་གཞི་ལས་མཆམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་བ་བཞུགས་བཞེན་དུ་དེ་མ་འདུས་པར་
 ལས་བགྱིར་རུང་ངམ། ཞུ་བ་ལི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་བདུན་གྱི་ཁ་སྒྲོང་པར་མི་འོས་
 པའི་གྱིར་རོ། །གྱིར་བཞོག་ལ་ནི་མངམ་རྒྱས་གྱིས་གྱིར་བཞོག་འཆགས་པའི་ལུང་གདན་ནས་མི་ལུང་ངོ་། །ལས་དེས་
 བྱ་བ་སྤྱི་དུ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་བསྐྱེན་ཚོགས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཚོགས་ལས་མ་ཡིན་པས་བྱས་ན་
 མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པས་འདི་ནི་ལུང་ཁྱབ་ལས་བསྐྱེན་པར་ཚོགས་པར་བགྱི་བ་ལ་གསོལ་
 བ་དང་བཞེའི་ལས་མི་བགྱི་ན་བསྐྱེན་པར་ཚོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། བསྐྱེན་པར་མ་ཚོགས་
 པ་ཞེས་བགྱི། བསྐྱེན་པར་མ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱེན་ཚོགས་བྱ་བ་ལ་གསུངས་
 ཀྱང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དེ། སྦྱིར་མདོ་འདི་བྱས་སོ། །བསྐྱེན་པར་
 ཚོགས་པར་བགྱི་བ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞེའི་ལས་བགྱི་དན་བསྐྱེན་པར་ཚོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། མ་ཚོགས་པ་ཞེས་བགྱི། བསྐྱེན་
 པར་ཚོགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེན་པར་ཚོགས་པར་བྱ་བ་ནི་གྱིར་བདང་ལ་ལས་དེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ལས་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་
 འཆགས་དེ་རྒྱར་ཤོག་དང་རྒྱབས་འཕྲོ་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་བསྐྱེན་པར་ཚོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱ་བྱང་དབྱང་བདང་རུང་ཁང་
 བཅད་པ་ནི། ལས་དེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །མཆམས་སྒྲོལ་བ་དང་ནི་བའི་ལོ་བྱད་བྱིན་
 གྱིས་ཐུག་བའའང་དེ་བཞེན་ནོ། །གསོལ་བའས་བཞེད་པའི་ཆོག་པལ་ཆེར་བྱས་པ་སྤྱི་སྤྱུལ་གཉིས་

བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལུང་ལས་མཚམས་གཅིད་པ་ལ། སལ་ཆེར་བྱས་ན་
བྱས་པ་ཉིད་དུ། གསུངས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་མདོ་འདིས་བྱས་སོ།།

དེའང་ལུང་སྒྲིང་ག་ཞི་ལས་བཅུན་པ་དགོ་སྒྲོང་གིས་མཚམས་བཅད་བཞིན་པའི་ཆོ་
ན་ལས་བྱེད་པའི་དགོ་སྒྲོང་གུམ་སྟེ་ཆེའི་དུས་བྱས་ན་མཚམས་བཀུམ་པའང་མ་བཀུམ་པ་
ཞེས་བགྱི། རྩ་གསལ་བཞིའི། མཚན་མ་ནམས་བཞི་དེ་པ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བྱས་ བ་སྟེ་ལས་ཐམས་
ཆེར་བྱས་པ། ན་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱོག་པ་ནི་མ་བཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། དེ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་ངོ། །དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུར་བསྟན་
ན། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྟོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་
བྱས་ཐེའི་བྱ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས་སྟོ་བ་བགྱིད་པས་དགོ་སྒྲོང་གནས་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་
ན་གནས་ནས་ཕྱང་བར་བཞིན་པར་བགྱིའམ་ཆངས་སྟོད་ལ་ནི་བར་གནས་པའི་སྟོ་མ་པ་མ་
གཏོགས་པར་ལས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་བཞིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུ་ཀ་ལས་དེ་
ནི་དཔེ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་སྟོད་པ་ལ་གནས་པ་ མགུ་བ་
སྟོད་པ། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཆོ་ག་འདི་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་
ནི་གཞན་གྱིས་ཆང་ལ། ལས་བྱེད་པ་པོས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད་ན། སྟོ་བ་བྱེད་
པས་ལས་མཁན་བྱས་ན་ཆངས་སྟོད་ཉེར་གནས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ནི་ཉེས་མེད་འཆགས་
ལ། ཆངས་སྟོད་ཉེར་གནས་སྟོན་པའི་ལས་ནི་ཉེས་བཅས་འཆགས་གྱི། ཉེས་མེད་མི་
འཆགས་པར་བཅས་པའོ། །དེའང་ཆངས་སྟོད་ཉེར་གནས་ནི་རྒྱུ་སྟོད་དུ་བྱང་བའི་སྟོ་
ནས་རྒྱུ་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལས་བྱེད་ མཁན། རྒྱུ་མ་དག་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ དེ་ཉིད་དབྱེན་

འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་སོ། ། ཞེས་པ་ནི་གདམ་གྱི་གཞི་ལས་དགེ་སློང་ཁོ་ནས་དགེ་
 སློང་གི་དགེ་འདུན་འབྲེད་པར་འགྱུར་གྱི། དགེ་སློང་མས་ཀྱང་མི་འགྱུར། དགེ་སློང་
 མ་ཁོ་ནས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་འབྲེད་པར་འགྱུར་གྱི། དགེ་སློང་གིས་ཀྱང་མི་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། བཞད་གད་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཀུ་རེ་བུ་བའི་བསམ་པས་ལས་བྱས་པ་བམས་
 ཅད་ནི་དགེ་སློང་བྱམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཁུས་པ་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་
 འཕྱར་གཡང་གི་བམས་པས་རྗེས་སུ་སྟོགས་ཤིང་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་སྟོལ་བན་དགེ་འདུན་དབྱེན་བར་བཞེད་པ་བགྱིའམ། ཉི་
 བར་འཁོར་མི་བྱེད་ཞེས། གསུངས་པར་མ་ཆད་གྱི། ལྷགས་ནམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་འདུལ་
 བའི་ཆོ་ག་གང་གི་ཡང་ཡན་ལག་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། སེལ་གྱི་སེམས་གདུང་པ་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པས། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་སེལ་པོའི་
 སེམས་གདུང་ན་ཡང་དགོངས་སུ་གསོལ་ལ་སོགས་པ་མ་བཞེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
 དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཉིད་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷང་མིལ་བུ་ལས།
 བཅུན་པ་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་མའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བགྱིས་ན། བསྟེན་པར་ཇོགས་
 ཞེས་བགྱིའམ། ཉི་བ་འཁོར་བསྟེན་པར་ཇོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་བྱེད་
 པ་དག་ལ་ནི་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཉི་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གི་
 ལས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དགེ་སློང་མའི་
 ལས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དུ་སྐྱུ་བ་པ་ནི། ཉི་ཀ་ལས་ཆོ་ག་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་མ་བྱམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་སོ། ། དགེ་སློང་གི་ལས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མར་སྐྱུ་བ་པ་ནི། ཉི་ཀ་ལས་ལྷང་བླན་ཆོགས་བྱངས་བུ་ཏང་མ་ཉི། དགེ་
 སློང་ནམས་ལས་དགེ་སློང་མའི་དངོས་པོ་བསྟུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་སོ། ། རྣམ་པའདད་ནི་མའི་འོད་
 ཟེར་ལས། ལས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཇོགས་སོ། ། ॥

༧ ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་པ།

དཀྱིལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་དེ་འདི་ལ་གཉིས་ནི། རང་མི་སྒྲོ་ན་ནན་རྟུར་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སྒྲོ་བ་མཐོལ་བཞགས་ལ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དག་པ་སྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནན་རྟུར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མདོར་བལྟས་སྐྱར་བའི་གནས་
 ནས་དབྱུང་བ་གསུམ་པའང་བཞུང་མ་ན་ནན་རྟུར་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་། བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་
 པའི་ནན་རྟུར་བཅོ་ལྔ་ལྟེ། དེའང་བཞི་གས་པ་ནན་རྟུར་ནི། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ལས་
 ཀྱིས་བཞི་གས་པ་ལྟེ། དེའང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་ནི་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱི་སྒྲོད་པ་ལྔ་སྐད་དགོས་པ་ཆད་ལས་སུ་བཀལ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་དུ་ལ་ན་གནས་ནས་
 འབྱེན་པས་བཞི་གས་པའོ། །སྐད་པ་ནན་རྟུར་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྱང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་
 པར་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཉིན་པོ་རྒྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྐད་པའོ། །བསྐྱད་པ་ནན་རྟུར་ནི། བྱིས་
 པ་སུན་འབྱེན་པ་དེ་སུན་སྐྱང་བའི་གནས་དེ་ནས་ཕྱིར་བསྐྱད་པའོ། །ཕྱིར་འབྱེད་ནན་རྟུར་
 ནི། བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟམ་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་མཛའ་གཙུགས་གྱི་དངོས་པོས་བསྐྱངས་
 པས་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་འབྱེད་པའོ། །གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་ནི། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། སྤྱི་ག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་དང་། འཐབ་གྲོལ་ལ་
 འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་བར་མ་ཞི་བ་
 དང་། འཐབ་གྲོལ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། འཐབ་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ནི་བར་སྐྱབ་པ་དང་། དགོ་སྒོང་མ་
 རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་དབྱུང་བའོ། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་པས་ནན་རྟུར་ནི།
 གདམས་དག་བཞག་པས་མ་དུ་ལ་བ་ལ་དེ་དགོ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་

མཐུག་པའོ།།

དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུ་རྩི། གསོ་སྤྱོད་བཞག་པས་མ་དུལ་བ་ལ་དགོ་འདུན་
 དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་དུ་མི་འཐུག་པའོ། །བསྐྱེལ་བ་ནི་དགོ་ཚུལ་མ་དང་དགོ་
 ཚུལ་མ་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །བྲིམ་པ་ལ་ལྟར་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་
 རི། བྲིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གཤེ་སྐྱར་འདེབས་ན་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱ་
 རྟེ། དེ་ལ་རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་
 པ་ནན་ཏུ་རྩི་བསྐྱབ་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། བྲིམ་
 པ་ལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་ན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་
 སྐྱབ་པ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ནི། སྤྲ་མ་ནམས་
 དང་ཐ་མ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་ན་སྤྱད་པ་ནན་ཏུ་རྩི་སྤངས་པ་ནན་
 ཏུ་རྩི་དག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་ཏུ་རྩི་དང་གསུམ་དུ་འདུས་ནི། སྤྱད་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིའོ།།
 སྤངས་པ་ནི་གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྐྱེལ་བ་དང་ལྟར་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་རྟེ་དགའོ། །ཐ་
 མ་ནི་གསོ་སྤྱོད་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པའོ། །གསུམ་པ་ནན་ཏུ་རྩི་མཚན་ནི་ད་
 རི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱིས་ཆད་པར་བཅས་པ་ལ་མཐུག་བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་
 རུང་དུ་ཡོད་པའོ། །ནམ་བཅད་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་ངོ་བོ་ནི་ད་འཚོལ་བ་སེལ་
 ཡོ། །ལས་ཀྱིས་ཞེས་པས་ནི། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མེད་པར་གནས་ཀྱི་བྲམ་མས་སྒོ་བ་མ་ལ་
 ཆད་པ་ལྟ་བུ་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་སེལ་ཡོ། །ཆད་པར་བཅས་ཞེས་པས་བྲངས་སུ་གཞུག་
 པ་བཞི་སེལ་ཡོ། །མཐུག་བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་རུང་ཞེས་པས་ནན་ཏུ་རྩི་གཞན་སྒོ་བས་
 ཀྱིས་བྲོལ་བ་ལ་མ་བྲུབ་པའི་སྒོ་ན་སེལ་ཡོ། །བཞི་པ་ ནན་ཏུ་རྩི་གོ་མེད་པ་ལ་མགོ་གདགས་པ་

ཞེས་གསུངས། རྟན་ཏུར་ལ་སྡོན་འགྲོའི་བྱ་བ་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་
 ལས། ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་གནས་དབྱུང་བ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་ཁས་གྲངས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་།
 སྤྱི་ག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་བཞམས་བསྟོ་ལ་མེགས་པའི་བསྟོ་ག་པ་སྡོན་
 འགྲོར་གསུངས་ལ་འབབ་ཀྱི་ལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་བསྤྱི་གས་
 པ་རྟན་ཏུར་སྡོན་འགྲོར་གསུངས་ཤིང་། རྟམ་པར་གཏན་ལ་འཁེབས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བར་
 མ་ཞི་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་མདོན་སྤྲུལ་བརྒྱད་སྡོན་འགྲོར་གསུངས་པོ། །གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་གཞན་རྟམས་ལ་ནི་སྡོན་འགྲོའི་བྱ་བ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བཞམས་
 བསྟོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། ལས་གཞིའི་སྐབས་ལས། གནས་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་
 གནས་ནས་དབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞམས་བསྟོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པས་བྱ་བ་པོ། །
 དགེ་ལྷལ་བསྟོ་ལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་ཀ་ལས། འདི་ནི་སྤྲད་པ་བཞིན་དུ་རྟམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་
 ནི་མ་ཡིན་དེ། བཅུན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཛོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་བསྟོ་ལ་བ་དེ་ཚོ་མ་དང་ཐང་མིང་གིས་ལོངས་
 གྱོད་སྤངས་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །དེ་འང་ལུང་ལས་བསྟོ་ལ་བ་དང་སྤྱི་ག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་གནས་
 ནས་དབྱུང་བ་ལ་བཞམས་བསྟོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་གནས་ནས་དབྱུང་
 བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་མཐུན་སྦྱར་དེ། མདོ་ཅུབར་སྦྱིར་གསུངས་པའོ། །རྟན་ཏུར་
 མཐུག་མེད་པ་མཐུག་གདགས་པ་ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་རྟན་ཏུར་ལ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི་
 བསྤྱི་གས་པའི་རྟན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་ན་མཐུག་ཏུ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དངོས་སུ་
 གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲད་པ་རྟན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། བསྐྱད་པ་རྟན་
 ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། ཕྱིར་འགྲོད་རྟན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་སྟེ།
 དེ་གསུམ་ལ་ཡང་མཐུག་གནས་ནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྐྱས་སུ་སྦྱར་དེ། བསྤྱི་གས་པ་རྟན་

དུར་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་རྩེ་པོ་ཆོག་ཆད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚན་དོད་ལུབ་དུ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བའང་རྒྱ་སྤྲེལ་པ་ནས་དུར་གྱིས་རྒྱ་དང་རྩེ་པོ་སྤྲེལ་པ་ནས་དུར་དང་ཆོག་གསལ་བཞིའི་ལས་དང་། ཆད་
 ལས་ཁྱད་པར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་ནི་འདུལ་བ་མདོར་
 བསྐྱུས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སོ། །འོ་ན་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་པས་མང་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 གནས་དབྱུང་བ་བདུན་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ་མདོར་བསྐྱུས་སྐྱར་བའི་གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉགས་སྐྱར་ཕྱི་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་
 དང་མདོར་བསྐྱུས་གཉིས་ཀ་བགྱངས་ན་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་ཅིང་། དངོས་སུ་གསུངས་
 བ་འབའ་ཞིག་བགྱངས་ན་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་ཁྲུབ་པ་མེད་དོ། །དུག་པ་ནས་དུར་གང་ལྟར་
 བའི་རྒྱར་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་སུན་འབྲིན་པ་ལ་བསྐྱད་པ་ནས་དུར་བྱས་པ་
 དེས་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ན། དེ་ལ་བཞུམས་བསྒོལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་
 མ་གཏང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེའི་མདོར་བསྐྱུས་སྐྱར་
 བས། ཁྱིམ་པ་ལ་བརྟམས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིར་འགྱེད་ནས་དུར་བྱས་པ་དེས་དགོ་འདུན་ལ་
 སྐྱར་བ་འདེབས་ན་ཡང་། དེ་ལ་བཞུམས་བསྒོལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་གཏང་ན་དགོ་
 འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་དེ། ཁྱིམ་སུན་འབྲིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དངོས་སུ་གསུངས་
 པ་དེ་དང་རྒྱ་རྩེ་པོ་ཆོག་ཆད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚན་དོད་ལུབ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱོགས་པ་དང་སྤྲེལ་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་དགོ་སྒོར་པའི་
 དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལས་མང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་
 དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ་མདོར་བསྐྱུས་སྐྱར་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་དང་མདོར་བསྐྱུས་གཉིས་ཀ་བགྱངས་ནས་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་

ཅིང་། དངོས་སུ་གསུངས་པ་འབའ་ཞིག་བགྱངས་ནས་ དགོ་སྒྲོང་ཡའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་
ལས་མང་བ་ཡོད་པ། དེར་ཐལ་ཟེར་ན་བྱབ་པ་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསེ་སྦྱོང་
བཞག་པ་འཇ་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་རྟུར་བྱས་པ་དེས་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
ན། དེ་ལ་བཞམས་བསྒོལ་སོགས་གྱིས་བསྒྲིག་གྱང་མ་བཏང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བསྒྱེད་
ཅེས་མདོར་བསྟུས་སྐྱར་རོ། །ལས་གྱི་ནན་རྟུར་བྱས་པ་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་
ན་བསྒྲིག་གྱང་མི་གཏོང་བར་སྒྲ་མ་ ཁྱིམ་ལུན་འབྱིན་པའི་མོར། དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་བསྟུས་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
དགོས་པ་ལས་རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའང་སྐད་པ་ནན་རྟུར་དང་ནམ་དགག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་རྟུར་གཉིས་ནི་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆད་ལས་དོད་མི་བྱབ་པར་འབྲས་བུ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དོད་
བྱབ་རྟུ་བསྒྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནན་རྟུར་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་དྲི་ཀ་ལས་ནན་
རྟུར་ཞེས་བུ་བཞི་འོག་རྟུ་བཞག་ཅིང་བཤུང་བ་ནི་དུ་ནམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བུ་བའི་ཐ་ཆོག་
གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནན་རྟུར་བུ་བའི་རྩལ་ལྷགས་ལ་གཉིས་ཏེ་དགོས་པའི་དོན་
དང་བསྟུས་པའི་དོན་ཏེ། །དང་པོ་ནི་ནན་རྟུར་བྱས་པས་ཡོད་པ་པོ་དེ་ནིས་པ་ལ་ཞུགས་
པ་འཕྲོ་གཅོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཞུགས་པ་མི་འདུག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་
བསྟུས་པའི་དོན་ལ་རྟུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ནན་རྟུར་བུ་བཞི་ཆད་པ་བཅད་པའི་
ཡུལ་ཆོས་བཅུ་ལྔ་སྐྱར་ལས་གཞིར་བཤད་ཟེན་དོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ནན་
རྟུར་བུ་བའི་རྩལ་ནི། དགོ་འདུན་མཚན་ནི་ད་བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་
གི་ཆོ་ནན་རྟུར་བུ་བཞི་དབྱར་གྱི་རྩལ་ནང་མ་ཡིན་ཞིང་བུ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་གཡོངས་

པའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །པའི་པ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ནན་ཏུ་རྩལ་བའི། སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 སྒྲེ་སྒྲོར་བའི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷུང་བ་སྒྲིང་བྲན་བྱ་ཞིང་སྒྲིང་བ་པོ་
 རང་མ་ལང་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པས་སྒྲིང་བྲན་བྱ་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བ་ཞིའི་
 ལས་ཀྱིས་ཏེ། མཐུག་ནི་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྐྱུང་བཅོད་པ་དང་། འདི་ནི་དུ་ལྷུང་བ་བྱིར་
 བཅོས་པར་གྱིས་གིག དགོ་འདུན་ནི་དུ་ལྷུང་བའི་ལངས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ར་
 ཞེས་བཅོད་པའོ། །ལྷུང་བ་ནན་ཏུ་རྩལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། གང་ལ་སྐྱད་པ་ནན་ཏུ་ར་ བཞེ་
 ར་གང་དང་གང་། བྱས་པ་དེས་ནི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིང་པ་ལྷུང་བ་དང་། དེའི་སྒྲིང་དུ་བྱུང་
 པར་དུ་ཡང་བསྐྱད་པས་སྐྱན་དཔྱུང་བའི་གནས་སུ་མི་བསྐྱད་པའོ། །གནས་ནས་ལྷུང་བས་
 ནི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིང་པ་ལྷུང་བཞིང་། ཚོས་འདི་བའི་རབ་བྱུང་ག་ཞུན་ནས་དང་ཚོས་
 དང་ཟང་ཟིང་གིས་ལོངས་སྒྲིང་པ་སྐྱད་པའོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནས་མ་གྱིས་སྐྱང་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་
 དེར་མ་ཟད་དེ་མ་གཞན་ན་གནས་པ་ནས་མ་གྱིས་སྐྱང་བཞེས་ཏེ། ལྷུང་བྱ་བ་དང་བྱིར་བསྐྱར་ལམ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་
 ལ་ཡང་སྐྱངས་པ་རྗེས་སྒྲིག་གསུང་བྱུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ལྷུང་བྱས་ཞེས་པུ་མོས་ལུས་པ་ལས་གནས་ནས་སྐྱང་
 བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པུ་ཐོགས་མེད་པ། གཉིས་པ་མེད་པར་བཅོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གནས་ནས་སྐྱང་བ་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་མན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་སྐྱངས་ན་རྣུང་པར་འགྱུར་པའོ། ། བསྐྱེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གནས་
 ནས་སྐྱང་བ་དང་འདྲའོ། །གསོ་སྒྲོང་བཞག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པས་ནི་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་གསོ་སྒྲོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་སྐྱང་བཞིང་། ལྷུང་བ་བྱེད་
 ཁ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་རབ་བྱུང་ནས་མ་གྱིས་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྒྲིང་བྱེད་པ་སྐྱང་བ་ལ་
 བསྐྱབ་པོ། །དུག་པ་ནན་ཏུ་རྩལ་པ་ལས་གོལ་བའི་རྒྱ་ནི་བྱན་མོང་བ་གཉིས་དང་བྱེ་བྲག་
 གི་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་བཅོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་

གཉིས་ནི་གསོ་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་ལ་འཛོག་པ་པོ་འཕྲུལ་པ་མཐོང་ས་བསྐྱེས་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གྲོལ་བྱེད་པ་ལས་གྲོལ་
འགྱུར་ཞེས་བཤེད་པའོ། ། གཞན་ཡང་ནན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་ནན་ཏུ་སྤྱི་མ་བྱས་ན་སྤྱི་མ་ལས་
གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། གནས་ནས་ལུང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནེ། དེ་ནི་ཚེས་དང་ཟང་
ཟིང་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ནན་ཏུ་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ནན་ཏུ་བྱི་རྒྱ་སྟེ། རྒྱ་འབབ་
གྲོལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་ཞི་སྟེ། འཕྲོ་མི་གཅོད་ཅིང་ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་དགོ་འདུན་གྱིས་
ཤེས་ནས་ མཐོང་ཐོས་དྲོགས་གསུམ་གྱི་མཉམ་ནས་ཞེས་གསུང་ཡང་མཐོང་ཐོས་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ན་ཡིན་གྱི།
དྲོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནེ་རྒྱ་ལས་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་པའོ། ། ནན་ཏུ་བྱི་ལས་བྱུང་ཞེས་
སྤྱར་རོ། ། དེའང་ཉིས་པ་སྐྱོང་བ་པོས་ཁྱོད་ལ་ཉིས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ་སོར་གོ་བར་
བྱས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ཉིས་པ་ཁས་ལེན་དུ་བརྟག་ནས་ ལུང་གཞིར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ཞེས་གསུངས་
ལ། འབྲེལ་རྒྱུ་གི་མདོ་རྩེ་དཔེ་བཅས་བརྟག་ནས་ཞེས་དེ་ཉིས་པ་ཁས་ལེན་དུ་བརྟག་ནོ། ། ནན་ཏུ་བྱི་ལས་
བྱུང་། དེའང་ནན་ཏུ་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་མདོན་སྒྲུབ་དུ་འཛོག་པ་སྟེ་མདོན་
སྒྲུབ་དུ་བཞག་པ་ལ་ ལུང་གཞི་ལས་མདོན་སྒྲུབ་དུ་གྱུར་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས། མི་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་
དུ་བཀྲུག་ལ་ཞེས་འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་བཞད། དགོ་འདུན་གྱིས་ནན་ཏུ་བྱི་ལས་བྱུང་། ། ལུང་བ་སྐྱོང་
བ་པོ་རང་མ་བྱུང་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་བཏང་སྟོངས་སུ་བྱུང་ལ། འོན་ནེ་དགོ་འདུན་ཐམས་
ཅད་གྱིས་སྐྱོང་བར་བྱ་སྒྲུབ་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པས་སྐྱོང་བ་པོས་སྐྱོངས་པར་བྱུང་། །
རྒྱ་ལས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཤེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་མི་མཛེས་
པས་ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱོང་བ་པོ་བསྐྱོས་ནེ་སྐྱོང་བའོ། ། སྐྱོང་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་

པར་བྱས་ཤིང་ཞེས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་འདོགས་པ་ལ་ཞེས་སྟོས་ནས། དེ་གཉིས་གྱི་
 དམིགས་བསལ་ནི། འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཟག་དེ་དག་གི་
 འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན། དག་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཡང་རྣམ་ཏུར་བྱ་ཞིང་སྐྱོང་བ་པོས་ཉེས་པ་སྐྱོང་བ་མེད་ཅིང་། གང་ཟག་དེས་ཉེས་པ་
 ཁས་སྐངས་བ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་རྣམ་ཏུར་གྱི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་དག་འདུན་ལ་གྲགས་པ་
 ཅས་གྱིས་རྣམ་ཏུར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཆད་པ་འདིའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་སྟེ། དག་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་
 པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ། །མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་
 རས་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཏུར་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་ཡུལ་དེས་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་
 ལག་ཡིན་ན། འདི་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནས་ཞེ་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རང་ལ་ཉེས་ལྟར་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པ་ཆོས་ཅན་མ་མཐོང་
 བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་
 བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་ད་རྣམ་པར་བཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་
 གི་རྣམ་པའད་དང་ཉི་ཀ་ལས་གྲགས་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆད་པའི་རྒྱ་ཉེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དག་འདུན་ལ་གྲགས་པ་དང་།
 ཉེས་པ་དེ་བྱེད་པ་སྐྱོང་བྱེད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པས། འདི་ནི་ཆད་
 པ་འདིའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ནོ་སྟེ་མ་ཏུ་དག་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་གཅོད་དོ། །འོ་
 ར་མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་རྣམ་ཏུར་བྱ་བར་བསྟན་ནས། མི་བྱ་བར་བསྟན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ གཞུང་འདི་ནི་ནི། ནི་ཉི་ཀ་ལས་དེ་ལ་རྣམ་ཏུར་གྱི་ལས་མི་བྱ་བ་ཡིན་པས།
 ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཞེས་པ། ནི་གཞུང་འདི་

ཉིད་གྱི་འབྲེལ་ཁྱད་ལས། ཅི་ཡང་མི་རྒྱུ་ལས་བཟུང་གི་འདུག་པའི་བཟུང་གི། ཉེས་པ་དག་འདུན་གྱིས་
 མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་འགྲུག་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་ནི་ནན་ཏུ་
 མི་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ཡིད་པ་ཉིད་ནམ་པར་བཞིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤུགས་
 གྱིས་ནི་ནན་ཏུ་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཡང་། རང་གི་ནམ་འགྲུག་
 དང་ཉི་ཀ་ལས་ཤུགས་པ་དང་མཛོན་སུམ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་
 ཁྱད་ལས་ཉེས་པ་དག་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས་སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་མ་གྲུས་
 པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་བྲིས་སུན་འབྲེན་པ་པོ་དེ་བདག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་
 གློང་བའི་སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་བྲིས་སུན་འབྲེན་པ་པོ་དེ་ལ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་བྱེད་པར་
 ནི་གསུངས་ལ། སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། ཉེས་
 པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ནན་ཏུ་བྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ དཔེར་ན་མོ་ཤམ་གྱི་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན།
 མོ་ཤམ་གྱི་བྱ་ནན་ཏུ་བྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྲིས་སུན་འབྲེན་པ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་
 བྱི་རྒྱ་དང་ཐུན་པ་མེ། སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནན་ཏུ་བྱི་བའི་ཡུལ་དེ་
 བདག་ལ་ཉེས་པ་མ་གློང་ཞིག་ཅེས་ཉེས་པ་གློང་བའི་སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་སྤར་བྲིས་སུན་
 བྱུང་པ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ལ་མོགས་པའི་ནན་ཏུ་བྱི་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན།
 ཡང་ཞེས་པ་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གོང་དུ་སྟེག་སྟེ། ཉེས་པ་ཁས་
 ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་འང་ཉེས་པ་ཁས་
 ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་གློང་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 པ་སྟེ། རང་གི་ནམ་འགྲུག་དང་ཉི་ཀ་ལས་འདིར་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་མི་རིགས་ཏེ་སྐབས་མི་

འབྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱོད་བཞིན་ཀྱང་མི་བྱ་ན་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་གཤམ་ཡོད་དེ། ཁས་ལེན་
 པ་ལེན་པ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་རིགས་ལ། གང་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དེ་ལ་རི་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐབས་རྗེས་ཅིང་སྐྱོད་བཞིན་པ་ལ་ཁས་སྐྱོད་འོ་སྐྱེས་དུ་སེམས་པར་མི་འགྱུར་བས་
 ཁས་སྐྱོད་འོ་སྐྱེས་དུ་སེམས་པ་ཡང་མེད་པ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཅིག་པོ་དེས་ཀྱང་མི་རིགས་མོ་ཞེ་ན། འོ་
 ན་འདི་ལ་ཅི་ཞེ་ག་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་དྲི་ཀ་ལས་གཤམ་པ་དང་
 མདོན་སྐྱེས་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཅིག་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྐྱ་
 མ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་འོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་ལུང་
 གྲུངས་ནི། ལུང་ནམ་འབྱེད་གྱི་བྱིས་སུན་འབྱེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྐབས་ལས།
 ནམ་མོ་དང་འཛོམས་གསུམ་གྱིས་བྱིས་པ་སུན་དབྱང་གི་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་རྩ་བའི་སྐབས་ལ། སྐབས་མ་ཕྱི་ན་མ་གྱུས་
 པ་དེ་ནི་ད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་དེས་དངོས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་
 རྩ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱན་པ་སྟེ་གཅིག་ལས། དང་པོ་ནི་བྱིས་སུན་འབྱེན་པ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་
 གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དག་ལ་ཡང་འོ་ དེ་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱ། ཞེས་གཞུང་
 འོག་མས་བསྐྱས་ལ། སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་རྩ་བར་ལུང་ལས་དངོས་
 སུ་གསུངས་པས། ནན་ཏུ་དེ་ལ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་རྩ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱན་
 པ་དང་། བསྐྱད་པ་གཅིག་པ་མཛད། ནན་ཏུ་གཞན་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེར་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར།
 སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱིར་མདོ་འདི་གསུངས་སོ། །ལུང་བ་
 སྐྱོད་བཞིན་པའི་རང་མ་ཡངས་ན་ དགེ་འདུན་གྱིས། བསྐྱོ་བས་བསྐྱང་ཞེས་པ་འདི་དང་སྐྱར་ སྐྱོད་
 པའོ་མ་བྱུང་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་སྐྱོང་ཞེས། བསྐྱན་པའི་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱ་མ་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་གཤེ་མི་རིགས་པས་སྐྱོད་བཞིན་པའོ་བསྐྱོས་ནས་སྐྱོད་བར་བསྐྱན་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ས་ནི་

སྐྱོང་བའོ་བསྐྱོང་བ་དེ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པར་བསྐྱན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགོ་འདུན་ནམས་ཐུགས་
 རྗེ་ཆུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གང་ལ་བཅོད་པ་སྐྱངས་པའི་ཡུལ་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་
 གཤེ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱོད་ན་ལ་གནིས་ལས། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱས་
 པའི་དོན་དོ། །དང་པོ་ནི། བཅོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་ཡུལ་དེ་ཆད་པ་ལས་གྲོལ་
 པར་འགྱུར་བའོ། །

གནིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལ་བཅོད་པ་སྐྱངས་པའི་
 ཡུལ་ནི་ཆོས་དགྲ་ལྟ་བུ་ཏེ། དེའང་བསམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སེམས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་
 བསམ་པ་སེམས་པ་ནི། གཤེ་བ་དང་ཁོ་བ་དང་སྦྱོ་བ་ནི་དམི་འདྲིན་ཞེས་སོ། །རྟེན་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་མི་བརྟེན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ལུང་ནས་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། མཐོང་
 གྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱོས་པའི་གྲོལ། །འོག་ཟུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་མིའི་ཆོག་མོ་ཞེས་སོ། །སྐྱའི་གྲ་དང་
 འོག་ཟུར་དང་ནི་དུའི་གང་ཟག་རྟེན་ནི་དུ་མི་འདྲིན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཆ་ལུགས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་མི་འཆང་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་ནི། བྱིས་པ་དང་སྦྱ་སྟེགས་ཅན་
 གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །རྟེན་དང་བསྐྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱང་ཞིང་ཡང་
 དག་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོ་བ་པ་ནི་སྦྱ་སྟེགས་ཅན་ལ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་ཆོག་མ་ཡིན་པ་སྦྱོད་
 པར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནས་སོ། །ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་གཞོས་པ་ནི། སྐྱ་འབྲེང་བར་འགྱུར་
 བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །མཉམ་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོ་བ་པ་ནི་འབྲེང་བར་བསྐྱོད་པ་དང་ཞེས་
 པ་ནས་སོ། །ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་སྦོང་པ་ནི་རྒྱ་ལས་ཕྱིར་བཞོག་པ་ཞེས་སོ། །རང་གིས་ལན་
 གསུམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། བཅོད་པ་གསོལ་བ་ལའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་
 ནི་སྐབས་འདི་ནི་དམ་གསུངས་ལ། དེའི་སྦྱོང་དུ་ཆོག་ས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་དགྲ་སྟེ།

དེ་ནི་སྤྱར་ལས་ཀྱི་གཞི་ལས། ཚོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
གང་གིས་བཅོད་པ་ལོན་པའི་རྟེན་ནི་ཚོས་ལྷ་ལྷན་ཏེ། དགོ་འདུན་མཚན་ནི་ད་བཞི་ལྷན་
གི་མེད་དུ་ཆད་པ་གཅོད་བྱེད་དམ་དེས་བསྐྱོས་པ་ཡིན་མེ། ནན་དུར་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་
བསྐྱོས་ན་ནན་དུར་བྱེད་པ་མི་འཆགས་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ།

གསུམ་པ་ནི་ལྷར་བཅོད་པ་བྲལ་བའི་ཚོ་གཉི་སྤྱར་དངོས་མཁུག་གསུམ་མེ། སྤྱར་
བཞི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྤྱབ་པ་དང་། ལྷག་འཆལ་ནས་ཚོགས་ལྷར་འདུག་མེ་ཐལ་སོ་
སྤྱར་ནས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱ་ཞིང་།
མཁུག་དུ་ལས་ཀྱི་མཁུག་སྤྱད་བཅོད་པའོ། །དེ་ལྷར་སྤྱིའི་དོན་བསྟན་ནས། ཡན་ལག་
གི་དོན་ནི། གཞེ་བ་དང་ཁྱོ་བ་དང་སྤྱོ་བ་ནི་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྤྱར་ཏེ། གཞེ་བ་ནི་
ཁྲིམ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོན་གྱིས་སྤོད་པ་མེ། སྤྱོ་བ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོན་གྱིས་སྤོད་པའོ། །
འཚོ་བ་དང་ལྷ་བ་ཉམས་པའི་སྤོ་ནས་གཞེ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོ་གཉི་ཉམས་པའི་
སྤོ་ནས་སྤྱོ་བའོ་ཞེས་གྲུང་རུང་རོ། །དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པར་
བྱ་བར་མེས་པ་ནི་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྤྱར་རོ། །ཁྲའི་གྲ་དང་འོག་ཟུར་དང་ནི་དུའི་
གང་ཐག་རྟེན་ནི་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྤྱར་ཏེ། དམིགས་བསལ་ནི་ཁྲིམ་པས་བཅོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་
ན་ནི་ཁྲིམ་པ་དེའི་ནི་དུའི་གང་ཐག་རྟེན་ནི་དུ་འཛིན་ཡང་རུང་མེ་དེས་དེ་རྟེན་ནི་དུ་འཛིན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཐུར་
རོ། །དགོ་འདུན་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ནི་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོ། །ཁྲིམ་པ་དང་སྤྱོ་སྤྱོ་གས་
ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཅེས་སྤྱར་ཏེ། དམིགས་བསལ་ནི་ཁྲིམ་པས་བཅོད་པ་
གསོལ་བར་བྱེད་ན་ནི་དེ་ཁྲིམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་ཡང་རུང་མེ། དེས་རྒྱལ་མཚན་དེ་འཆང་བ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་
ཐུར་རོ། །སྤྱོ་སྤྱོ་གས་ཅན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སྤྱར་རོ། །ཚོ་གཉི་མ་ཡིན་པ་ བཅས་

པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། སྟོང་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སྟོར་རྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བའི། དམིགས་
 བསལ་ནི་འདུ་བམི་ཤིར་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་མོ་ཞེས་སོ། དགེ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་མི་སྟོབ་པར་
 མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ གཞི་ལ་བཞིའི། ལས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུ་རྩ་བའི་སྐབས་མེད་
 པར་འགྱུར་རྟེ། སྟོང་དན་མ་བྱས་པར་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ནན་ཏུ་རྩ་མི་འཆགས་ལ། སྟོང་
 དན་བྱེད་པ་ན་སྐབས་འབྱེད་མི་འབྱེད་གནིས་ལས། མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཀའ་
 རྩོམ་མི་བདེ་བའི་རྟག་མར་ཁ་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱེགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་
 ན་བརྗོད་བཅས་དང་ཕྱར་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་སུ་ཁ་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་
 འབྱེད་ན་དེ་ལ་ནེས་པ་སྟོང་བ་ན། །ནེས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གནིས་ལས། །ནེས་པ་ཁས་
 མི་ལེན་ན་ནི་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ལ། །ནེས་པ་ཁས་སྐྱངས་ན་ནེས་
 པ་ཕྱིར་འཆོས་མི་འཆོས་གནིས་ལས། །ཕྱིར་མི་འཆོས་ན་ནི་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། །ནེས་པ་ཕྱིར་འཆོས་ནི་ནེས་པའི་རྒྱན་སྟོམ་ན་ཡང་ནན་ཏུ་
 མི་བྱེད་པས། །བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུ་གཞི་སྟོར་གྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་
 པ་དང་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞི་སྟོར་གྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །དེའི་སྟོན་མེད་
 དེ། །ནན་ཏུ་རྩ་བའི་ཡུལ་དེས་མཐའ་དག་ལ་ཕྱུང་བ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་
 གྱུར་ཀྱང་། །བཀའ་རྩོམ་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཁ་འཁྲུགས་སུ་མི་འཕྱག་པར་བསྐྱེགས་
 སྤང་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུ་གྱི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ད་ནན་ཏུ་གཞི་བཅོན་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་རྟེ། །ཁྱིམ་སྐྱོན་འཕྱིན་པ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་གྱི་རྒྱ་དང་ཐུན་པ་ཤི། །སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དག་
 ལ་ཡང་རོ། །ཁ་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཤི་བཀའ་རྩོམ་མི་བདེ་བའི་རྟག་མར་ཁ་འཁྲུགས་སུ་མི་གཞུག་པར་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་

བྱ་བ་ཉིད་དོ། དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་ བསྐྱད་པའི་ལས་བྱ་མེ་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་
 བར་ཁ་འཁྱོགས་སུ་མི་གཞུག་པར་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་བ་གཞི་བཅོན་དུ་
 བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་གནད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའི་ནན་ཏུ་བ་གཞན་
 ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་པ་སྤྱད་
 ལྟ་བུའི་ནན་ཏུ་བ་གཞི་སྟོར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་
 ན་ཡང་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་མི་འབྱུང་ན་དེ་འབྱུང་བ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ནན་ཏུ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ནེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ན་མཐའ་དག་
 ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནན་
 ཏུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་རང་ལ་ཡང་ནན་ཏུ་བ་བྱས་ནས་བཅོད་པ་ནི་གསོལ། ལྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་
 མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། ལྱུང་བ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ན་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་འདུན་
 ལྷག་མའི་ལྱུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་གཉིན་པོ་རྒྱུད་པའི་སློ་ནས་སྤྱད་
 པའོ། །ཁྱོད་ནི་གནས་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་གཞན་ལ་གནས་ཤིང་འདུག་ཅིག་བསྟོ་
 བར་བྱ་སྟེ། དགོ་སློང་བྱ་མ་ཟེའི་བྱ་མོ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་ལས་ སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ལགས།
 ལུ་པ་འི་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་སློང་གང་གི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྱུང་བར་གྱུར་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་ལྱུང་བ་དེ་
 ལས་སྤྱར་མ་ལོག་པ་དེའི་བར་དུ་གཞན་ལ་གནས་འཆད་ཤིང་འདུག་ཅིག་ཅེས་བསྟོའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནས་ཤིང་
 འདུག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ན་དེའི་དོན་ཅི་ལགས་ལུང་ལས་ཁྱོད་གནད་འཆད་ཤིག་ཅེས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ནི་ནོ་རྒྱ་མ་བྱུང་གསུང་
 ཡང་ཁྱོད་རྩ་བུ་རང་རྒྱ་མ་བྱུང་པས་གང་ཟག་གང་ལ་མངའ་བའམ་ངོ་ཆ་ཞེས་བའམ་ཁྱེལ་ཡོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་གནས་
 ཏེ་འདུག་པར་བྱོལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱད་པ་དང་ཕྱིར་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱར་དུ་རུང་བར་དགོངས་ནས་

མདོ་རྩ་བ་ལས་དེས་འགྲོགས་བཤེས་ལ་བརྟེན་ནི་གནས་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ཞེས་སོ། ། གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་
 རྒྱན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བཞི་བདུད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
 ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་སྟེ་སྟོ་བ་ཞིག་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་
 པར་ཞེས་གཞུང་འདི་ནི་ད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཞི་བདུད་དུ་བྱེད་
 ན་ཕྱིར་འཆོས་ཀྱང་སྤྲད་པ་ནན་ཏུ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་གྱིས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྟོམ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདི་ནི་ད་ལས་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་རྒྱན་དུ་བྱེད་
 པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བཞི་བདུད་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིར་
 འཆོས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྤྲད་པ་ནན་ཏུ་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཏེ། ནན་ཏུ་བྱས་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཞི་བདུད་དུ་བྱེད་ན་དོན་གྱིས་ཕྱིར་འཆོས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་བ་དེ་འང་མ་ངེས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཆོས་
 པར་བྱེད་ཀྱང་། གཉིན་པོ་མི་བརྟན་པའི་རིགས་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་གཤམ་ཕྱིར་མ་བཅོས་
 བ་ཞེས་སོ། ། ཕྱིར་འབྱེད་བྱས་པ་འདི་ལ་བཅོད་པ་གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟེ།
 ལུང་གཞི་ལས་བཅོད་པར་བྱ་བའི་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་ཅིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱིས་པ་
 དེ་ལ་བཅོད་པར་གསོལ་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་སོ། ། ཁྱིམ་པ་མ་དང་པ་སྟེ་སྐྱ་བ་དེ་ལ་གནོད་བ་བྱས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྐྱ་མ་རྣམས་གསུང་རོ། ། ཕྱིར་འབྱེད་བྱས་པ་བཅོད་པ་བྱ་བའི་སྐབས། འདིར་ལུང་ལས་གསོལ་
 བ་ཅོམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། བརྟོན་པའི་ཚོ་ག་ནི་ལུང་ན་མི་སྤང་ཡང་། ཀམ་ཤ་ཏྟོ་ལས་
 བརྟོན་པའི་ཚོ་ག་ཡང་བཤད་དོ། ། རྟེན་གཤམ་གསོལ་བ་བྱ་བེ་དེ་ཁྱིམ་པ་ལ་བཅོད་པ་གསོལ་དུ་འདུག་པར་བྱ་
 བེ་ཁྱིམ་པ་མ་བཅོད་བ་ནི་ད་བཅོད་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཅིང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཁྱིམ་པ་དེ་ལ་བཅོད་པར་གསོལ་

དུ་གཞུག་པ་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱའི་འདིར་ལས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་གསོལ་བ་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་འདིར་ལས་བཞུང་
 པ་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ཞིང་གསོལ་བ་བྱས་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ་བཅུད་པར་གསོལ་བའི་འོག་དུ་ལས་བཞུང་བ་གསུམ་མཉུག་ལྟ་དང་
 བཅས་པ་བྱོལ། །གནས་དབྱུང་གསུམ་སྐབས་འདིར་བཞུན་ནི་དང་མོ། ཕྱིར་མི་འཚོས་པར་གནས་ནས་དབྱུང་
 བ་ནི་སྒྲིང་བྱ་ལ། ལྷང་བ་དེ་དག་འདུན་ནས་ལ། ལྷང་བ་གྲགས་པ་ཞེས་པ་ནས་དེ། རྒྱུ་གུ་ལས་
 ལྷང་བ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷང་བ་དེ་གནས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པར་ལྷུང་པའོ་
 ཞི་དགོ་འདུན་ནས་སྒྲིམ་ཤེས་པར་ལྷུང་པ། ཞེས་བཤད་ཅིང་། འབྲེལ་ཚུང་ལས་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེ་
 བདག་གིས་ཀྱང་ཤེས། དགོ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷུང་ཕྱིར་མ་བཅོས་
 པའི་ངོ་བོ་བསྟོམས་པས་ད་ལྷུང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཕྱིར་འཚོས་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་
 པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཞུང་ཚིག་གི་གོ་རིམ་དེ་ལྷུང་ལྷུང་
 རོ། །ཕྱིར་བཅོས་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་འཚོས་པ་གནས་དབྱུང་པའི་གཞུང་གི་ཚུལ་
 ཡིན་པར་འབྲེལ་ཚུང་ལས་བཤད་པ་ཞིང་ཡིག་མ་སོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆེ་འབྲེལ་ལ་འགྱུར་སྟོན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། མ་
 མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཞེས་དེ། གཞུང་ཚིག་སྔ་མ་
 དེ་ནས་ལས་འདིར་ཡང་སྐྱར་དེ། ལྷང་བ་གྲགས་པ་ཕྱིར་མི་བཅོས་པ་སྟོམ་པས་ཕྱིར་བཅོས་
 སུ་མི་རུང་བ། དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ནི་གནས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །
 གསུམ་པ། སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནི་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་ནས་
 སོ། །སྟོབ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དག་པ་སྐྱབ་པ་ནི། ལྷང་བ་བཅའ་པར་མི་བྱའོ་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་དོ། །འདིའི་སྒྲི་དོན་ལ་གཉིས་དེ། དགོས་པའི་དོན་དང་།
 བསྐྱུས་པའི་དོན་དོ། །

དང་པོ་ནི་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པའི་དགོས་པ་ལྷང་བ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཞིང་། ལྷང་

གཞི་དང་ཀམ་ཤ་ཏྲི་ལས། དབྱུང་བ་བྱས་པ་མ་ཟེན་པའི་སྐབས་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་གཉིས་
 ཏི་དཔྱུལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་ཞེས་གསུངས་ནས་དབྱུང་བ་བྱས་པ་ན། སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་
 གཉིས་ཏི། ལྷའམ་མེའི་ཞེས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་དེ་དག་པར་གསུངས་པ་དང་
 གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་མིང་དང་རིགས་དང་ལྷན་པར་བརྗོད་ན་ལྷུང་བ་ལས་ལྷང་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། ། ཉིང་དགོས་ནི་ ལྷུང་བ་དག་པར་བྱས་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་དང་པོ་ནི་ལྷ་མེ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པའི་ཡན་ཡོན་བཅུ་ཐོབ་
 པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཡན་ཡོན་ནས་པ་བཅུ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བས་དག་
 པ་དང་། ལྷུང་ཡང་བཤགས་པས་དག་པའི་ཡན་ཡོན་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་
 དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་མཐོལ་ན་དེ་བདེ་
 བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས་
 མཐོལ་ན་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་བཅུ་ཐོབ་ཅིང་། མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་
 པའི་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། ། འོ་ན་བཤགས་པས་ལྷུང་བ་
 དག་ལུགས་ཇི་ལྟར་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཤགས་པས་ལྷུང་བ་འཕེལ་བ་རྒྱན་
 ཆད་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་འདག་སྟེ། ལྷུང་གཞི་ལས་དག་འདུན་འཆོ་བའི་བྱུང་
 བའི་སྐབས་ནས་སྟེ་ག་པ་བཤགས་ཀྱང་ལས་དེའི་ནམ་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་འབྱུང་བ་དག་དུ་གྱུར་
 ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷུང་ཐུན་ཆེགས་ལས་བ་ཡང་བདག་གི་བྱུང་བའི་སྐབས་ནས།
 བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ལ་གནོད་
 བྱེད་ནི་ལྷུང་གཞི་དང་ཀམ་ཤ་ཏྲི་བྱི་དབྱུང་བའི་སྐབས་དང་གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་དག་པར་
 གསུངས་པ་ གཞུང་གོང་དུ་བྲངས་པ། དང་འགལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་འཕེལ་བ་རྒྱན་ཆད་པ་

ཅམ་ནི་མཐོལ་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པས་བཤགས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་གཞུང་དོ་
 བོ་གཅིག་ཅིང་སྤྱི་གཞུང་གི་སྒྲིབ་ས་བཞེས་དག་པར་གསུངས་པའི་གནད་དང་འགལ་ལོ། །གཞིན་
 མོས་མི་འདག་ན་ལྷུང་བ་འདུམ་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་གསུངས། སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། བཤགས་པ་
 བྱས་ཀྱང་ནམ་སྤྱི་ན་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཀྱི་ལྷག་ལུས་པས་དེའི་འབྲས་
 བུའམ། ཕྱིར་བཅོས་མཚན་ནི་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུང་དོ། །ཁ་ཅིག་
 ན་རེ་བཤགས་བསྐྱམ་བྱས་པ་ན་ལྷུང་བའི་བག་ཞད་མ་ལུས་པར་དག་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་
 བདུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་ གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཞེས་ཤིང་ལུགས་པ་ཐམས་
 ཅད་འཆད་ཀྱང་ལུང་ལུང་མ་རྗེར་བ་སྟེ། གཏུམ་གྱི་གཞི་ལས་ནོངས་པ་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བ་ཞེས་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ནི་བཅས་པའི་དྲིན་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་བཅས་
 ལ། ལས་ལ་བག་ཆགས་མེད་པ་མི་སྤྱི་དེ་ཅིང་། བག་ཆགས་ནི་བཤགས་པས་མི་བདག་
 སྟེ། སྒྲོམ་བྱུང་བག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་དོ། །སྐྱབ་
 བྱེད་གཞིག་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་བདུབ་པས་ནི། བག་ཞད་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་དག་
 པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་བདུབ་ཀྱང་བག་ཞད་ཅམ་
 ཡང་མ་ལུས་པར་དག་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནི། །འོ་ན་དག་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤ
 མི་ལ་ཚགས། སྐྱ་མ་ནམས་ནི་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱས་པ་ན་
 ལྷུང་བའི་མདོན་གྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་འདག་ལ། ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་ནི་མི་འདག་པ་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱབ་པ་ལས། གཏུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བ་སྟེ།
 སྐྱལ་གྱི་དུག་དང་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནམ་བུ་གནོད་པ་སྟེ་མདོན་འགྱུར་
 བྱེད་ལས་དང་བཅས་པའི་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་པ་མེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེས། ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ནམ་པར་གནོན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་
 གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་མ་ཐོན་པལ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅིང་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་ལས་སྤྱོད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་སྡིག་པ་དང་
 ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་ལ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་པས་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་
 དག་པ་དེ་འཐད་ཀྱང་། ལས་སྤྱོད་ངེས་གྱི་སྡིག་པ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་ནི་བཤགས་
 པ་བྱས་པས་ལས་བསྐྱབས་པར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་གྱི། ལས་དེའི་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ལས་
 དང་བཅས་པ་དག་པར་མི་རིགས་ཏེ། ནམ་སྤྱིན་སྤྱོད་ངེས་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 དུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་སྒྲིམ་པོ་དེ། དག་
 སྤྱོད་དུག་ལ་ཚ་ག་ལན་གསུན་བརྗོད་ཅིང་བཤགས་བསྐྱུས་བྱས་ན་ མཚམས་མེད་པའི་ལས་གྱིས་
 ཆེ་བྱི་མར། དཔྱུལ་བར་འཕེན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་དག་པར་སྤྲུམ་ཅི། དེས་ན་ལས་སྤྱོད་ངེས་
 དང་སྤྱོད་ངེས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བས། ལས་བསྐྱབས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་
 འགྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་དག་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འོན་ལྷུང་བ་དག་པའི་
 རྒྱ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་དང་། མཐར་བཅུལ་བའི་རྒྱན་མ་
 འབྱོར་བའི་དང་། མཚན་གྱུར་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་འཐོབ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ནི་ད་སྒྲིམ་
 པ་དང་ལྷོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་གསུང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་ནི་དག་བྱེད་མཚན་ནི་ད་པ་སྟེ།
 གཞུང་འདི་ནི་ད་ལས་བྱུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ནི་མཚན་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ནི་ད་ལ་ནི་ཉམས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ལྷུང་བའི་མངོན་གྱུར་བྱེད་པ་རྣམས་ལྡན་ལས་ཉམས་པ་ཙམ་ལ་ལྷུང་བ་དག་
 པའི་ཐ་སྙད་བཤགས་པ་ཡིན་གྱི། དག་བྱེད་མཚན་ནི་ད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ཁྲུ་བ་ལས་

མཚན་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་གྱི་ལྷ་བདེ་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་པར་
 རྒྱུར་བསྐྱེད་དུ་འོ། །བཞི་པ་ནི་ལྷ་བདེ་བཟུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་གསུང་མོད་
 གྱི། འདི་ནི་དེ་ལས་འོག་མ་ནི་དགྲ་བཅོས་པ་ནི་དེ་གིས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ རྒྱ་ལ་ལས་གང་
 གི་ཆེ་དགྲ་བཅོས་པ་ནི་དེ་ལ་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ཞེས་མི་བྱ་ཞི། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ནི་དགྲ་པ་དངོས་ནི་དེ་ཡིན་གྱི་ལྷ་བདེ་བཟུང་པའི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་
 རྟོ། །གསུང་རྣམས་ལས་དགྲ་བཅོས་པ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲུབ་གྱི་ལས་པ་དག་པ་ནི་དེ་གསུངས་གྱི་འདུལ་བའི་ལྷ་བདེ་བཟུང་
 བཅོས་གང་ལས་ཀྱང་དགྲ་བཅོས་པ་ཐོབ་པ་ལྷ་བདེ་བཟུང་པའི་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་མ་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་དག་བྱེད་མཚན་
 ནི་དེ་པ་ཡིན་ཞེས་རང་གི་མཁན་པོས་ནན་ཏན་གྱིས་གསུང་ཞིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་
 བཤད་དུ་ནན་ཐོས་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲོང་པ་
 ནི་དེ་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་ལྷ་བདེ་བཟུང་པའི་སྒྲོམ་སྒྲོང་པ་ལས་ལྷ་བདེ་བར་
 འབྱུང་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བདེ་བཟུང་པའི་སྒྲོམ་སྒྲོང་པ་ཆོས་པ་ཅམ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་བྱིན་པས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཐག་གི་བདག་གིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་པ་ནི་དེ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱོམས་
 པས་དོན་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་བདེ་བཟུང་པ་ཐམས་ཅད་དག་སྟེ་མཐོང་ལས་སྒྱུ་པ་ལྟ་བུའོ། །གནིས་
 པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་གནིས་ཏེ་བསམ་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སྒྲུབ་པས་དག་པ་སྒྲུབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་ནིས་པ་སྒྲུབ་པ་འགྲོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པ་དང་། ད་
 ལྟར་ཕྱིར་འཆོས་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་བདེ་བཟུང་པའི་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ལྷ་བདེ་
 བཟུང་པའི་ལས་ནིས་པར་མཐོང་ངམ། ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པར་དམ་འཆའ་མ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་བསམ་པས་ལྷ་བདེ་བཟུང་པའི་ལས་ལྷ་བདེ་བཟུང་གི་ཞེས་པ་དང་། མདོ་མཐའ་དག་དེས་འབྱུང་ཚུལ་བྱིས་ས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི་འདི་ཡང་དེས་འབྱུང་ཚུལ་

བྱིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་ལྷ་མ་གསུམ་མེད་ན་ལུང་བ་མི་འདག་
 ལྷ། །བསམ་པ་ ཕྱིར་བཅོས་པའི། མཚན་ནི་དག་ མེད་ན་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་བསམ་པ་མེད་ན་འགགས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་
 དང་། ཕྱིན་ཆད་ལྷ་མ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་ལས། གཞན་དུ་ ལྷ་ཕྱིན་ཆད་ལྷ་མ་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་བསམ་
 ཞེས་བཅོད་ན། རྒྱུ་ལས་དུ་སྒྲུབ་པའི་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ རྒྱུ་ལས། མོ། །བསམ་པའི་ཆོས་བཞིའི། ཐ་
 མ་མེད་ན་ འགགས་པ་བྱས་ཀྱང་དེ། དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྒྲོར་བས་དག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་མཐོལ་
 པ་དང་། ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་དགོས་པའི་དོན་དང་།
 བསམ་པའི་དོན་དོ། །

དང་པོ་ནི་ཉེས་པ་མཐོལ་བས་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། འཆབ་པའི་ཉེས་
 པ་འཕེལ་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྷ། ལུང་གཞི་ལས། བཅའ་ས་པ་ཆར་པ་བཞིན་དུ་
 འབབ། །མ་བཅའ་ས་ཆར་བཞིན་དེ་མི་འབབ། ཅེས་གསུངས་ མདོ་ལྷ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་
 བཅའ་ས་ཤིང་གསང་ནས་ཉིན་གཤམ་ཏེ་ཞིང་འཕེལ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེས་པ་འཕེལ་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྒྱན་
 མི་ཆད་པའོ། ། མོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ་
 ནི་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་བདུན་ལྷན་ལ་མཐོལ་ཏེ། དེའང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དག་པ་ལྷ།
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལའོ་ཞེས་མོ། །ལྷ་བ་མཐུན་པ་དང་། མཚན་མཐུན་
 པ་ལྷ། ལྷ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །མཚན་མཐུན་པ་ལའོ་ཞེས་མོ། །ཐ་སྙད་གསུམ་དང་
 ལྷན་པ་ལྷ། ལྷ་ཤེས། དོན་གོ་ ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །དེའང་ ཕྱིར་བཞུན་
 ལས་སྒྲུབ་པ་དོན་གོ་ དེ་ནི་ མཐོལ་པ་ལ་ཐོགས་པའི་ སྒྲོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་མས་འདི་ནི་ད་

ལས་ཞེས་པ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་འོ་ཞེས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། ལྷུང་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྒྱུར་དེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་
 ཉམས་པས་ལྷུང་བ་མཐོལ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་སྟེ། སྒོ་བའི་བཞི་ལས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡིན་ན། དགེ་སྦྱོང་བླ་མའི་གནས་ལྟ་
 སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་མཆོལ་ས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ། ལས་གཞི་ལས་མཆོལ་ས་གཞན་
 ན་གནས་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ན་གནས་ན་མཆོལ་ས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པར་ཡིད་ལ་སྒྲུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་མས་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བདུན་ལྟར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་བདུན་ལྟར་
 དགོས་པའི་སྒྲུབས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 མཐོལ་ཡུལ་གྲངས་ཇི་ཅམ་དགོས་ཞེ་ན། བསྒོ་བ་ལས་ལྷུང་བ་ན་མས་ནི་རང་ལ་བསྒོ་བ་
 མཛད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མཐོལ་དེ། བསྒོ་བ་ལས་ལྷུང་བ་ན་མས་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 ལ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 དེར་དགེ་སྦྱོང་ཇི་ཅམ་ཆོགས་པ་ལ་མཐོལ་དེ། སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་དེར་
 ཆོགས་པ་ལ་འོ་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་ན་མས་ནི་ཆོས་བདུན་ལྟར་
 གྱི་དགེ་སྦྱོང་གཅིག་ལ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །མཐོལ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྟར་དེ་འདྲ་ལྟ་སྒྲུབ་
 ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ཆོས་བདུན་མ་ཆང་བ་སྟེ། དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་ཚུལ་
 དང་མཆོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་འདི་བ་ལ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མཐོལ་ན་ འཆད་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཁོགས་ཀྱང་མཐོལ་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་མི་ལྟར་པ་
 ལ་མཐོལ་བའི། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བའི་ཡ་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་ཐོས་
 ཉི་བདག་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་ འཆད་པའི་ཉེས་པ་ཁོགས་པས། མཐོལ་བ་ཅམ་

དུ་ནི་འགྱུར་དེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
 ཉེན་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་ཉེན་ཚས་བཞི་ལྟ་གྱིས་དེ། སྡེ་ལཱི་སྡེ་པ་གསོར་རུང་ཡན་
 ཆད་དང་ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་
 དང་། གནས་ནས་མ་ལུང་བ་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལུང་བ་གང་མཐོལ་བ་ནི་ལུང་བ་
 ཚས་བཞི་ལྟ་དེ། ལུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། བདག་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པར་
 ཡོད་པ་དང་། རོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཐབ་དང་། སྤར་མཐོལ་བེན་པ་མིན་པ་དང་བཞིའོ། །
 བཞི་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་སྤྱིར་དངོས་མཁུག་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བ་ནི་ཡུལ་དེ་
 བསྐབ་པ་གན་ན་དེ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཐུགས་གཏད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཅོག་
 ཕར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་སྤྱད་ལམ་བསྟན་པའོ། །དངོས་གཞི་སྤགས་ལན་གསུམ་
 བཅོད་པ་སྟེ། དམིགས་བསལ་སོ་སོར་བཞགས་པའི་མཐོལ་བ་ནི་སྤགས་ལན་ཅིག་གོ། མཁུག་
 ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ལ་ལུང་བ་འདི་ཕུང་ངོ་ཞེས་ཐ་མལ་
 པའི་ཅིག་གིས་བཅོད་ན་ཡང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཞིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་
 པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་ནི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་བསྟན་ནས།

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ལུང་བ་བཅའ་པར་ཞེས་དེ། གཞན་གྱི་ལུང་བ་འཆབ་པའི་
 ཉེས་པ་ནི། སྤར་གནས་ངན་ལེན་བཅོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་བེན་པས། འདིར་ནི་རང་
 གི་ལུང་བ་བཅའ་སྟེ་གསང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་གི་ལུང་བ་བཅའ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་ ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། བསྐབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
 དང་། མར་བཞིན་དུ་གནས་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན། རྟེན་གཞི་གམལ་ཡང་། ལུང་བ་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་
 རོངས་པ་སྤྲུམ་ན་སྤྲུམ་པ་ཞེས་བགྱི་འམ། ལུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཤེས་

བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་བསྟན་དོ། །བསྐྱབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་
 ཞེས་བྱང་བསྟན་དོ། ཆིག་པའི་ཉིད་གྱི། འབྲེལ་ཚུང་ལས་དགེ་སྤྱོད་པམ་པ་མ་བྱུང་བ་གཅིག་
 ལའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་འདི་དང་འོག་མ་བཅས་ཉིའོ་ཞེས་བ་ནས་དགེ་ཚུལ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་བསྟན་དོ། །འདི་འི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་
 དག་པར་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བཤགས་
 པ་ནི་བཤགས་ཡུལ་བསྟེན་རྫོགས་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་ལ་སྟེ། ཐུན་མིང་བཙུག་སྤྱར་
 བཤད་པའི་སྟེང་དུ། ལྷུང་བ་མིང་རིགས་མཐུན་པ་མི་ལྟན་པ་ ལྟེ་དཔེར་ན་ཆང་འཐུངས་པའི་ལྷུང་
 བ་བཤགས་པ་བྱེད་ན་བཤགས་ཡུལ་དེས་ཆང་མ་མཐུངས་པ་ལྟ་བུ། དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་དེན་གང་གིས་
 བཤགས་པ་ནི་དེན་ཆོས་བཞི་ལྟན་གྱིས་ཉི་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་སྟོམ་
 པ་གསོང་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་
 ཐམས་ལ་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བ་གང་བཤགས་
 པ་ནི་ཆོས་བཞི་ལྟན་དེ། བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉིས་བྱས་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱད་
 དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱན་པར་རྣམས་པ་དང་འཆབ་པ་དང་མི་ལྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉིས་བྱས་ནས་པ་གསུམ་ལས།
 བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉིས་བྱས་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཆང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིས་བྱས་ནས་
 སོ། །གཞན་དུ་ན་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉིས་བྱས་ནི་བཤགས་པས་མི་འདག་ཅིང་། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཉིས་བྱས་ནི་ཡིད་གྱིས་བསྐྱམས་པས་འདག་སྟེ། བཤགས་མི་དགོས་སོ། །བཞི་
 པ་ཆོག་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་སྤྱིར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བཙི་འཆབ་པ་ཡོད་

ན་འཆད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཡིད་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ལ། དེ་ནས་བཞག་ས་བྱའི་ཉེས་པ་དངོས་ཉིད་
 བཞག་ས་པ་བྱེད་པ་ན་བཞག་ས་ཡུལ་ལ་ལྷན་བྱ་སྟེ་ཐུག་ས་གཏད་པར་ཁྱེད་པ་དང་། ལྷན་ལྷན་
 དེ་ཙམ་གྱིས་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོད་ལས་བསྟན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྐྱག་ས་
 ལན་གསུམ་བཅོད་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་ལྷན་པ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ་གསུམ་ཚད་མང་
 པོ་དང་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བཅོད་ཅིང་བཞག་ས་པའོ། །མཐུག་མཐོང་སྟོན་ལན་
 གསུམ་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བཅོད་དོ། །ཡན་
 ལག་གི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ལ་འདི་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །བསྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ནི་དགོ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །རང་བཞེད་དང་རྟེན་གཤམ་བསྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་འདི་ནམས་དགོ་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བཞག་ས་དགོས་པར་བཞད་པ་ནི་ཡི་གེ་ལྷན་པར་མེས་པ་ཉི། ལྷན་ལས་འདི་ནམས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཐོལ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་འདི་ནམས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བཞག་ས་དགོས་པའི་ལྷན་མེད་ཅིང་དེ་གཅིག་གྱུ་ལྷ་
 ར་མི་དང་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐེག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷན་བྱེད་ནི་གཅིག་ལ་བཞག་ས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །བསྐྱེད་
 བྱའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི། ཡིད་གྱིས་དེ་ལས་ནི་ཞེས་སོ། །འདིར་འོད་ལྷན་ཅ་འབྲེལ་
 ནི་བསྐྱེད་བྱུ་ལ་ལྷན་བའི་མིང་མི་འདོགས་ཏེ། ད་ནི་ལྷན་བར་མི་འགྱུར་བསྐྱེད་བྱུ་ཡིན་
 ཞེས་དང་། ལྷན་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱེད་བྱའོ་ཞེས་བཞད་དོ། །ཡིད་གྱི་ལྷན་བ་དེ་ལས་ནི་བསྐྱེད་
 པ་བྱུམ་ན་ལྷན་པོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འདག་པ་ནི་འདི་ནམས་ཉི། ལྷན་ལས་དགོ་སྟོང་མས་
 ལུས་དག་དུ་མ་མོན་ཀྱང་འཆད་པའི་ལས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཐག་བཅད་པའི་རབ་དབྱེ་ནམས་གསུམ་གྱི་སྐབས་
 ལས་ལྷན་མི་སྦྱོར་པར་ཐག་བཅད་པ་ན་སྟོན་པོར་གསུངས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེས་པ་དག་ནི་མི་སྦྱོར་པར་མེས་པ་འོ་ཞེས་
 སྟོན་པོར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ལུས་དག་དུ་མོན་པར་ནི་ལྷན་དང་བསྐྱེད་བཅོས་གང་ལས་མ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 རང་གི་ནམས་བཞད་དང་རྟེན་གཤམ་ཡིད་གྱི་ལྷན་བ་དེ་ལས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་པ་

བྱས་ན་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེས་ རང་འབྲེལ་དང་ཀྱི་ཀར་ གསུངས་སོ། །གཞན་
 ལས་ནི་དེ་དང་བཅས་པའི་བཤགས་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར། བསྟེན་ཚེགས་ཀྱི་ལྷུང་
 བ་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པའི་སྤྱོད་ན་འཆད་དོ། །དེའང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ན། དེ་
 ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་བྱར་མི་རུང་ རེ་ཀྱི་ཀ་ལས་སྤྱོད་བཅའ་
 པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་དེ་ཕྱིད་དུ། མགྱུ་བར་བྱ་བ་མི་འཆགས་སོ། །བྱས་ན་ནི་འཆགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་ལྷུང་
 བས་ལྷུང་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤྱར་བཅའ་པའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བར་ཉེས་
 པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བས་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དང་པོར་ཕྱིར་བཅོས་ནས་དེའི་རྒྱུ་སྤྱུ་ལྷུང་
 བ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་མཐོལ་བཤགས་རིམ་པ་གསུམ་
 རྟེན་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བ་དང་། འཆབ་པའི་ཉེས་པ་བཤགས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷུང་
 བ་དངོས་ཉིད་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྟེན་
 དོན་དོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ལྷུང་བ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བས་འཆབ་པའི་ཉེས་
 པ་བཤགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་། བྱེ་བྱག་དུ་རང་གི་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་
 བས་སྤྱོད་བ་འཆགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ་ནི། མཐོལ་ཡུལ་ཚོས་བདུན་ལྔ་སྤར་བཤད་ཟིན་དོ། །གཉིས་
 པ་རྟེན་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་ཚོས་བཞི་ལྔ་རྟེན། བསྟེན་ཚེགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསེར་རུང་
 ཡན་ཆད་དང་ལྔ་ན་པ་དང་ཉེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་
 པ་དང་། གནས་ནས་མ་ལྷུང་བ་སྟེ་བཞི་འོ། །དང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ན་བསྟེན་པར་མ་ཚེགས་
 པས་ནི་རང་གི་ཐམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་བཅའ་ན་གསེར་མི་རུང་ཞིང་ལྷུང་བ་གཞན་
 བཅའ་པའི་ཉེས་པ་ནི་བསྟེན་བྱ་ཡིན་ཉེ་བཤགས་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བ་གང་

མཐོལ་བ་ནི་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཚོས་བཞི་ལྟན་དེ། དེའང་རང་གི་ལྷུང་བ་བཅབས་པའི་
 ཉེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བ་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་ཉིད་
 ཡིན་པས་སོ། །རང་གིས་ལམ་པ་བཅབས་པ་དང་བསྐྱམ་བྱ་བཅབས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་
 པ་སྟེ། དེའང་རང་གིས་ལམ་པ་བཅབས་ན་བྱིར་བཅོས་མི་རུང་ལ། བསྐྱམ་བྱ་བཅབས་
 གྲང་ཡིད་གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་ཅིང་མཐོལ་བཞགས་མི་དགོས་པས་སོ། །བདག་
 གི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་རྒྱས་པ་སྟེ་སྐབས་གཞན་
 ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་གང་གིས་མཐོལ་བའི་ཚོ་ག་ནི་སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 སྟེ། སྟོར་བ་ནི་མཐོལ་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱམ་བཞིན་ནོ། །དངོས་
 གཞི་ནི་མཐོལ་བའི་སྐྱགས་ནམ་པར་བཞག་པ་སྐྱམ་བཅུ་དགུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྷུང་བ་གཅིག་
 ལྷུང་བ་དང་གཉིས་ལྷུང་བ་དང་ཚད་མང་པོ་ ནི་གསུམ་ནམ་གང་ལ་ཤེས་ཚུན་ཆད། ལྷུང་བ་དང་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ གང་མ་མི་ཤེས་པ། ལྷུང་བ་སྟེ། དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། ཞག་
 གཅིག་བཅབས་པ་དང་། ཞག་གཉིས་བཅབས་པ་དང་། ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་དང་།
 ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅབས་པ་སྟེ། དེའང་ལྷུང་བ་གཅིག་ལྷུང་བ་དེ་ཞག་གཅིག་བཅབས་
 པ་དང་ཞག་གཉིས་བཅབས་པ་དང་ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་འཆབ་པའི་ཉེས་པའི་གྲངས་
 ཤེས་ འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མང་པོ་ལྷུང་སྟེ་ཤེས་བཤོད་དགོས། པ་དང་། གྲངས་མི་ཤེས་ འཆབ་པའི་
 ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷུང་སྟེ་ཤེས་བཤོད་དགོས། པ་གཉིས་དང་ཞག་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཅབས་པའི་
 ཞག་གྲངས་མི་ཤེས་པ་བཅབས་པ། མཐོལ་བ་སྟེ་མཐོལ་བ་སྐྱུ་ལྟའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷུང་བ་གཉིས་
 ལྷུང་བ་ལ་སྐྱུ་ལྟ་དང་། ལྷུང་བ་ཚད་མང་པོ་ ནི་ཞག་གྲངས་གསུམ་ནམ་གང་གྲངས་ཤེས་པ་ཚུན་ཆད་
 བཅུལ། ལྷུང་བ་ལ་སྐྱུ་ལྟ་དང་། ལྷུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྐྱུ་བཞི་སྟེ། ལྷུང་བ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷུང་བའི་མཐོལ་བ་འདི་ལ་ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་ལ་ཉེས་པའི་གྲངས་
 ཤེས་པ་དང་གྲངས་མི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་གྲངས་མི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོལ་བ་སྤུ་བརྩ་དགུའོ། །མཇུག་གི་ཚེ་གཞི་འདིར་མཐོང་
 སྒོམ་འདི་མི་དགོས། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་བཤགས་པ་ནི་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་
 པའི་དོན་ནི། འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་
 བཞི་ལས། དང་པོ་ལྷུང་བ་གང་བཤགས་པ་ནི་ཚེས་གསུམ་ལྔ་ན་ནོ། །དེའང་རང་གི་ལྷུང་
 བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་མཇུག་བཅབས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། རང་
 གི་མཇུག་བཅབས་ན་ཕྱིར་བཅོམ་མི་རུང་ལ། རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅབས་ན་སྟེ་
 བ་སྟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་སྟེ། སྐབས་དོན་
 གྱིས་གྲུབ་པོ། །དོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པར་རུས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དངོས་སུ་དག་བྱེད་ཀྱི་
 ཕྱིར་བཅོམ་མེད་ཅིང་ཡིད་གཉིས་ཅན་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་མི་ཆགས་ཏེ་ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤགས་པ་ནི་བཤགས་
 ཡུལ་ཚེས་བརྒྱད་ལྔ་གཅིག་ལ་སྟེ། མཐོལ་ཡུལ་ཚེས་བདུན་ལྔ་གྱི་སྟེང་དུ། ལྷུང་
 བ་མིང་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་ལྔ་ན་པ་སྟེ། ཁན་མཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་
 པ་རྟེན་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་རྟེན་ཚེས་བཞི་ལྔ་ན་ཏེ། བཞིན་རྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་གཙོར་རུང་ཡན་ཅད་
 དང་ལྔ་ན་པ་ལ་མོགས་པ་བཞི་པོ། མཐོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་ཚེ་
 ག་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་སྟོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྟོར་བ་ནི་སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་།
 དངོས་གཞི་ནི་བཤགས་པ་སྤུ་བརྩ་དགུ་སྟེ། མཐོལ་བ་ལ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཇུག་

གི་ཚེ་གཞི་མཐོང་སྒོམ་ལན་གསུམ་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་
 སོ་ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ལྷུང་བ་དངོས་ཉིད་མཐོང་ཞིང་བཤགས་པ་ནི། འདི་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་
 པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ། ལྷུང་བ་གང་བཤགས་པ་ནི་ཚེས་གསུམ་ལྔ་ན་
 རོ། །དེའང་བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་
 དང་། རོ་ཐོ་ཤེས་ཤིང་བྱན་པར་རྒྱས་པ་སྟེ། ཐུམ་གཉིས་སྤར་དང་འདྲ་ལ། དང་པོ་ནི་
 སྒོམ་པོ་དང་ལྷུང་ལྷུང་དང་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་།
 བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནམས་དེ། དེ་ནམས་ནི་བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤགས་པ་ནི། མཐོང་ཡུལ་མཐའ་ཅད་ཚེས་བདུན་དང་། བཤགས་ཡུལ་མཐའ་ཅད་ཚེས་བརྒྱད་
 ལྔ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེན་། བཤགས་ཡུལ་ཚེས་བརྒྱད་ལྔ་ན་སྤར་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་
 སམ་པའི་སྒོམ་པོ་ཕྱི་བ་ནི། བཤགས་ཡུལ་དུག་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པར་བྱ། ལྷག་མའི་
 སྒོམ་པོ་ཕྱི་བ་ནི་ལྔ་ལ། སམ་པའི་སྒོམ་པོ་ཡང་བ་ནི་བཞི་ལ། ལྷག་མའི་སྒོམ་པོ་ཡང་
 བ་དང་སྤང་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བཤགས་ཡུལ་གཅིག་
 ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་སྒོམ་པོ་བཤགས་ཡུལ་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། གང་
 ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལྔ་མ་ནི་ལྷག་གི་སྒོམ་པོ་ཕྱི་ཡང་ཐམས་ཅད་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་བཤགས་
 ཏི། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཡང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་
 འདག་པར་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་དེན་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་
 ཚེས་བཞི་ལྔ་ན་དེ། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲའོ། །

བཞི་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི། ཐུར་དངོས་མདུག་གསུམ་སྟེ། ཐུར་བ་

ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྤང་ལྷང་ཕྱིར་འཆོས་པ་ན། སྤངས་པ་དང་འབྲལ་བ་མྱོན་དུ་བཏང་བ་
ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ནི་སྤངས་པ་དང་འབྲལ་
བ་དེ་མི་དགོས་པར་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་སྤང་མཁོ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་
ན་ཅད་ལ་མིན་ནོ། །བཤགས་པ་བྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་བཤགས་ཡུལ་
རང་བམ་བསྐབ་པ་གཞོན་ཡང་། དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་འང་། དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མ་ཡིན་པ། བསྐབ་
པ་གན་ན་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། ཐུགས་གཏད་པར་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཕྱད་དེ་ཅོག་བྱར་འདུག་
ཅིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་བའི་སྤྱད་ལས་བསྟེན་པ་ལོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྤྱགས་ལན་གསུམ་བཅོད་
པ་སྟེ། དེའང་ལྷང་བ་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། ཚད་མང་པོ་དང་། དཔག་རྒྱ་མིད་པ་
ལྷང་སྟེ་ཞེས་བཅོད་ཅིང་བཤགས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་མཐོལ་བ་མྱོན་དུ་ལོང་ན་བཤགས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། མ་མོང་
ན་མཐོལ་བཤགས་དུས་གཅིག་ལ་ལན་གསུམ་བྱའོ། །

མཐུག་གི་ཆོ་ག་ནི་མཐོང་སྟེ་མ་ལན་གསུམ་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་ཐབས་
ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །ལན་ལག་གི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ནི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ། བསྟེན་པར་ཚྭ་གས་པ། མཚན་མཐུན་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལུན་དེ་
གཅིག་ཕུ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །བཤགས་པར་བྱ། འདིར་ ཞེས་པ་འདིར་ཁྱད་པར་མཐོལ་བའི་སྐབས་སུ་
ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལས་སྟེ་གས་པར། ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་འདི་ལོགས་ཤིག་རྒྱ་བཀར་དེ་སྟོས་
པ་ནི་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་གསུམ་ལུན་ལས་གཞན་པ་མཚན་མི་མཐུན་པ་དགེ་སྟོང་
མ་ལ་བཤགས་པ་བྱས་ན་ཡང་ལྷང་བ་དག་པ་ཅེས་དུ་འགྱུར་ལ། ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་བཤགས་
པ་བྱས་ཀྱང་ལྷང་བ་གཏན་ནས་མི་འདག་པས། ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ་ བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་
སོ། །དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ནི་དུས་དེ་སྟོན་གཅིག་བཅབས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་

ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཕྱིར་བཅོས་བསྟན་ནོ། །འདིའི་སྤྱོད་ན་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་
 བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྱིར་བཅོས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་སློ་མགུ་དབྱུང་
 བ་མི་དགོས་པར་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་དག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལྷག་མ་བཅའ་པའི་ནེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། ལྷག་མ་དངོས་
 ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མཐོལ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སློ་བས་
 ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་སྤྲུལ་བྱེད་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་སློ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་གི་ལྷག་མ་བཅའ་པའི་ནེས་པ་དག་པར་
 འགྱུར་བ་སྟེ། སློ་བས་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་སློ་བ་ནོད་པ་དང་། སློ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་པ་
 སྟེ་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་ཁ་སློང་བར་འོས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་
 པ་དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པ་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོན་གང་གིས་
 རོད་པ་ནི། ཐུན་མོང་བ་བརྒྱད་ནི་ལས་གཞིར་སློས་ལ། སྤར་སློ་བ་ནོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་
 པ་དང་། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་ལྷན་གྱིས་རོད་པའོ། །གསུམ་
 པ་ལྷུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་རོད་པ་ནི་རང་གི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བཅའ་པའི་ནེས་པ་ཡིན་
 པ། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་
 གེས་ཤིང་དུན་པར་རྒྱས་པ་སྟེ། ལྷུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །བཞི་
 པ་ཡུན་རི་སྤིད་དུ་སློ་བ་ནོད་པ་ནི། ཡུན་རི་སྤིད་བཅའ་པ་དེ་སྤིད་དུ་འོ། །དེ་འང་ལྷག་

མའི་ལྷང་བདུ་མ་སྒྲུབ་ལྷང་བ་སྟེ། འཆབ་པའི་དུས་རིང་ཐུང་ཡོད་ན་ནི་དུས་རིང་ཤོས་
 དེ་སྟིང་དུའོ། །ལྷ་པ་ཆོག་ག་གང་གིས་ནོད་ཅིང་སྒྱིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྦྱབ་བ་དང་། གན་པའི་མཐའ་ལོགས་ནས་ཕྱག་
 འཆལ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཐུད་དེ་ཙོག་ཕྱར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྦྱོད་ལས་བསྟན་པ་
 དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་པས་ནོད་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་
 བཞེའི་ལས་ཀྱིས་སྒྱིན་པ་སྟེ། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྦྱད་བཅོད་པའོ། །དུག་པ་སྟོ་བའི་
 སྒྲུབ་ཤད་པ་ནི་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་དམན་པའི་སར་སྟོ་བ་ཡིན་པས་ན་སྟོ་བ་ཞེས་
 ཐུའོ། །གཉིས་པ་སྟོ་བ་སྦྱོད་པ་ལ་ཡང་དུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་སྟོ་བ་སྦྱོད་པ་ནི་
 དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དེ། དེའང་བསྟན་ཏེ་གསུམ་བཞེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་སྟེ།
 དགོ་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་སྟོ་བ་སྦྱོད་པའི་འཐུག་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། རང་གཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་
 པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གནས་པ་དག་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་དང་དམན་པ་ན་གནས་པས་དམན་
 པ་ན་གནས་པ་དཔུང་བར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚམས་དེ་ན་གནས་པ་ལས་གུད་དུ་བཅད་
 པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་དེ་ན་འགོད་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་
 དང་། མཚོག་གི་ཆ་སྤང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མཐུན་པ་དང་ལྷ་བ་མཐུན་
 པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མཚན་གྱི་སྟོ་ནས་དང་ལྷ་བའི་སྟོ་ནས་བ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་གང་དུ་སྟོ་བ་སྦྱོད་པ་ནི། གནས་ཆོས་གསུམ་ལྷན་དུ་
 སྦྱད་དེ། དེའང་གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ་
 གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་བྲིལ་

ཡོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གང་ན་གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མིང་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་
 ཟེ། གང་ན་གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཉེས་
 པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་མཚོས་པའི་གནས་ཡིན་པ་ཟེ།
 དང་པོར་གཉིས་གྱིས་སྐྱེངས་འཆར་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཉེས་མཚན་
 དབྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེན་གང་གིས་སློབ་སྦྱང་པ་ནི་སློབ་མཚོས་
 པ་དང་འབྲེལ་བ་ཟེ། གཞན་དུ་ན་སློབ་སྦྱང་པ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལྟར་
 བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་སློབ་སྦྱང་པ་ནི་ལྟར་བཅོས་གསུམ་ལུན་ཉེ་སློབ་ཚོད་པའི་སྐབས་
 སྐྱེས་པའདུག་པ་དང་འདྲོ། །ཁྲ་པ་ཡུན་ཅི་མིད་དུ་སློབ་སྦྱང་པ་ནི་ཡུན་ཅི་མིད་མཚོས་
 པ་དེ་མིད་དུ་འོ། །

དུག་པ་ཅུལ་ཅི་ལྟར་སློབ་སྦྱང་པ་ནི། བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལྟ་སྤང་བ་དང་།
 དམན་པའི་སྦྱོད་པ་ལྟ་དང་དུ་སྤང་བ་དང་། དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་
 པ་དང་། འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་ཞིང་དེ་དང་བྲལ་ན་སྤང་བའོ། །དང་
 པོ་ལ་ལྟ་ཞེ་གྲུས་པའི་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སྤོང་བ་ སློབ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྦྱོད་
 པ་དག་གིས་ཞེས་པ་ནས་མོ། །དང་། ལྷག་པ་དང་མཉམ་པའི་སྦྱོད་པ་སྤང་བ་ རི་དང་རྩན་ཅིག་རྩ་
 གོས་པ་བཞི་བས་བཅག་པར་མི་རྩོམ་ཞེས་པ་ནས་མོ། །དང་། དགེ་སྦྱོང་སྤྱི་མཐོང་གནས་ལྟ་བུ་སྤང་བ་
 རི་རབ་རྩ་བྱང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་མོ། །དང་། ཆད་པའི་སྐབས་སྐྱེས་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྤང་བ་ རི་
 དགེ་སྦྱོང་ལ་ཉམས་པས་སྤོང་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནས་མོ། །དང་། ཉེན་པའི་བྱད་པར་སྤང་ཞིང་ཉེས་པ་
 རྣམས་སྤང་བའོ། །ཞི་དེ་དང་རྩན་ཅིག་བཞིན་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནས་མོ། །གཉིས་པ་དམན་པའི་སྦྱོད་

བ་ལྟ་དང་དུ་བྱུང་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ ནི་དང་བར་ལྟར་ལངས་ནི་
 མོ་དབྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་མོ། ནང་། མཚོན་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ མི་
 བྱངས་པའམ་ས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་མོ། ནང་། འདུ་བའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ ནའདུ་བའི་དུས་སུ་
 བཤམས་པ་སོགས་པ་ནས་ཞེས་པ་ནས་མོ། ནང་། དགོངས་ཀའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ ནི་དགོངས་
 ཀར་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཆུས་ཞེས་པ་ནས་མོ། ནང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའོ། འཁོར་
 གཙུག་ལག་མཐའ་མར་འོ་ཞེས་པ་ནས་མོ། འདི་ནས་མཚོན་པ་གཞན་པ་གཞན་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ།
 གཉིས་པ་ལྷག་མ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གཉིས་ནི། མག་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་།
 དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། ནང་པོ་ལ་གཉིས་ནི་མག་བཙོན་པ་དང་། མག་བ་སྐྱད་
 པའོ། འཁོར་མག་བཙོན་པ་སྐྱད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོ་བའི་སྐབས་སུ་
 སྐར་དེ་སྐད་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ལས། འདིར་བྱད་པར་བཞི་ལས། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱད་
 པར་ལ་སྟོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅའས་པའི་ཉེས་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། མག་
 བ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་། དགེ་སྟོང་
 མས་ཕྱི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ། ནགོས་
 པའི་བྱད་པར་ལ་སྟོ་བ་སྐྱད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷག་མ་བཅའས་པའི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ལ། མག་བ་སྐྱད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་རྟོན་དུ་འགྱུར་
 བ་དང་ཕྱི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྷང་བ་བཤགས་པ་ཆགས་པའི་རྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ། ཞག་
 གངས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་སྟོ་བའི་ཞག་གངས་ཀྱི་ཡུན་དེ་སྟོན་དུ་བཅའས་པ་དེ་སྟོན་ཡིན་པས་
 ཞག་གངས་སྟོགས་གཅིག་དུ་ངེས་པ་མེད་ལ། མག་བའི་ཞག་གངས་ནི། དགེ་སྟོང་གིས་
 མག་བ་ཞག་དུག་དང་། དགེ་སྟོང་མས་མག་བ་ལྷ་བ་ཕྱེད་དོ།

སྒྲིབ་པ་དང་གྱི་བྱུང་པར་ལ་སྒྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་ཟེན་ལ། མགུ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་
 པ་ནི། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཐུགས་མགུ་
 བར་བྱེད་པས་ན་མགུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐྱི་བའི་ཚོས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོམ་
 པའི་དོན་དུ་དགོ་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྒྲིབ་
 ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབྱུང་བ་བྱས་པའི་
 དགོས་པ་ནི། ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི། ཚོས་བརྩ་ལྷན་དེ་ལྷན་མོང་བ་བརྒྱད་ནི་ལས་གཞིའི་
 སྐབས་སུ་སྒྲོས་ལ། དེའི་ཐེངས་ཀྱི་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མགུ་བ་སྒྲིབ་པ་
 དང་ལྷན་པའོ། །ཐུར་དབྱུང་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེར་འདུལ་མོ། །དབྱུང་བ་བྱས་ན་མགུ་ལྷན་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་
 རེ། གཉིས་པ་དེན་གང་གིས་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི། དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྷན་གྱིས་
 ཉེ། ཉི་ཤུའམ་བཞི་བརྩའི་གྲངས་ཚང་བ་དང་། ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་གྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་
 བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཚོས་གསུམ་ལྷན་སྒྲིབ་
 སྒྲོ་བ་སྒྲིན་ཡུལ་ལ་བཞག་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། དེའི་ཐེངས་ཀྱི་འཆབ་པ་མི་ལྷན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་
 པ་ཚོ་ག་གང་གིས་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི་སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྒྲོར་བ་ནི་སྒྲིབ་སྒྲོ་བ་
 རོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེ་འདུ་བའི་སྐབས་ཤེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཅན་པའི་མཐའ་པོ་གསུམ་
 རམ་ཐུག་འཆལ་བ་པོ་གསུམ་མོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་ཉེ། གསོལ་བ་དང་ལས་
 བརྗོད་པ་དང་པོའི་བར་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཡང་བྱའོ། །མཐུག་ནི་ལས་གྱི་མཐུག་སྒྲིབ་བརྗོད་
 པ་དང་གཞེངས་བསྒྲོད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི་ཞེས་པ་ནས་

སོ། །མ་བཅའ་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པར་ མཉམ་རེ་མདོ་ཙམ་གྱི་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 རོ། །བཅོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ལྷན་པ་མ་བཅའ་པ་ཞེས་ནི་བཅོད་མི་དགོས་
 ཏེ། ལྷན་པ་བཅའ་པ་བཅོད་མི་དགོས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བཅའ་པ་ཉིད་དང་
 ལྷན་པར་བཅོད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །བཅའ་པའི་ཉེས་པ་དེ་སྟོ་བས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་པའི་རྒྱ་ཀ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ལྷན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤར་བཅའ་པའི་
 ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་ལྷན་པ་ཕྱིར་བཅོམ་པར་ཞེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་
 གཉིས་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་བཅོད་དེ་སྟོ་བ་དེ་སྟོད་པར་བྱེད་བཞིན་
 པ་ཉིད་ན་དགོ་འདུན་ལྷན་མ་སྤར་མ་དང་བྱེ་བྲག་གི་རིགས་མཐུན་པ་དེའི་རྒྱན་གྱི་དང་པོ་བྱང་
 རྟེ། རྒྱན་གཞན་མ་བྱང་པ་ཉིད་ན་ཆོས་ཅན། གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོས་ཏེ་སྤྱད་པར་བྱས་པའི་སྟོ་བ་དེ་ཞིག་ཅིང་གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྦྱིན་མི་དགོས་ཀྱི་རྒྱན་མ་
 བྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་གཞན་བྱང་པ་སྦྱི་ལག་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱར་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་བྲག་པ་ནི་རྟག་པ་གྱི་བྱར་
 རོ། །མགྲུ་བ་ཞིག་པ་ལ་གཞི་ནས་མགྲུ་བ་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་བཅོད་རོ། །འདིར་
 རྒྱ་ལེ་ཞེས་རྒྱན་ནི་སྤྱད་མེད་གསུངས་ཀྱང་། ལྷན་པའི་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་ལེ་འདི་ན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་རོ། །སྤྱད་པ་ཞི་
 ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱང་འཕྲོ་ཞིང་མིང་ཡང་འཕྲོ་བ་ནི་སྟོ་མགྲུ་ཞག་གཅིག་གསུངས་གཉིས་
 སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོ་མགྲུ་ཞག་ལོན་པར་སྟོད་པ་ན་དགོ་འདུན་ལྷན་མ་སྤར་མ་དང་། རིགས་
 འདྲ་བྱང་ན་སྤར་ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་པ་དེ་ཞིག་སྟེ། གཞི་ནས་བསྐྱར་དགོས་པས་མཚན་
 ཉིད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤར་གྱི་སྟོ་མགྲུ་ལས་མིང་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། གཞི་ནས་སྟོ་
 མགྲུའི་མིང་གིས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་ནས་སྟོ་མགྲུ་ཞག་ལོན་པར་སྤྱད་པ་ན་དགོ་
 འདུན་ལྷན་མ་སྤར་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱང་ནས་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱར་སྟེ་སྟོ་མགྲུ་སྦྱིན་པ་ལ་

ཡང་སྐྱར་རོ། །མཚན་ནི་ད་ཀྱང་མི་འཕོ་ལ་མིང་ཡང་མི་འཕོ་བ་ནི་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱར་
 རྟེན་སྐྱེ་མགུ་བྱིན་པ་ཞག་མའོན་པར་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན། ཞག་
 འོན་པར་སྐྱད་པར་ཞིག་ནས་སྐྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མཚན་ནི་ད་མི་འཕོ་བ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བདགས་
 མོ། །མིང་ཡང་མི་འཕོ་སྟེ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱར་སྟེ་སྐྱེ་མགུ་འི་མིང་གིས་སྐྱིན་པར་
 བྱའི། མིང་སྐྱ་མ་ལས་མིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཚན་ནི་ད་འཕོ་ལ་མིང་མི་འཕོ་བ་ནི། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱར་སྟེ་སྐྱེ་མགུ་ཞག་
 གཅིག་གསུམ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཞག་འོན་པར་སྐྱད་པ་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱ་མ་རིགས་འདྲ་བྱུང་
 ན་སྐྱར་ཞག་འོན་པར་སྐྱད་པ་དེ་ཞིག་སྟེ་གཞི་ནས་བསྐྱར་དགོས་པས་མཚན་ནི་ད་འཕོ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱར་སྟེ་སྐྱེ་མགུ་ཞེས་སྐྱར་གྱི་མིང་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་སྐྱིན་དགོས་པས་
 མིང་མི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །མིང་འཕོ་ལ་མཚན་ནི་ད་མི་འཕོ་བ་ནི། སྐྱེ་མགུ་བྱིན་ནས་
 ཞག་མའོན་པར་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན་སྐྱེ་མགུ་ལས་མིང་གཞན་
 ཏུ་འཕོ་སྟེ་གཞི་ནས་སྐྱེ་མགུ་འི་མིང་གིས་སྐྱིན་ཞིང་། ཞག་འོན་པར་སྐྱད་དེ་ཞིག་ནས་སྐྱིན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མཚན་ནི་ད་མི་འཕོ་བ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བདགས་མོ། །གཞི་ནས་སྐྱེ་མགུ་བྱིན་
 ནས་ཞག་མའོན་པར་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་སྟེ། ཡང་གཞི་ནས་
 བསྐྱར་སྟེ་སྐྱེ་མགུ་སྐྱིན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱར་རོ། །སྐྱེ་མགུ་ཞིག་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་
 ནས་སྐྱེ་མགུ་བཅུ་མས་པ་ནི་དང་པོར་ཞག་གངས་མཐར་བྱག་པར་བྱ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞི་
 ནས་ཞག་གངས་མཐར་བྱག་པར་སྐྱིན་ཞིང་སྐྱད་པར་བྱའི། སྐྱར་གྱི་སྐྱེ་མགུ་འི་སྐྱེ་སྐྱད་པ་
 ཅས་ཀྱིས་ནི་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མནོས་ཏེ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གྲུ་འདུལ་འདྲིན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནམས་གསུངས་མོ། །སྐབས་འདིའི་རྗེ་ཀ་ལས་འོངས་

དེ་ཞེས་བུ་ལོ།

འོ་ན་ལུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཆབ་པ་དང་བཅས་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་ཐུང་ཞེས་
 པ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་བར་མ་དེ་ཐུང་བཅོས་པར་བྱ་བ་དེའི་ཐུང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྲོ་བ་ལ་སོགས་
 པ་མ་ཆགས་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ན། ལུང་བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ཐུང་བཅོས་པར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་ཡང་ཆོག་གཅིག་གིས་གྲོ་བ་སྤང་བའོ། ཆོག་གཅིག་གིས་མགུ་བ་སྤང་བ་
 བཞིན་པར་བྱ་བ་ནི་ད་ཡིན་ནོ། ཡང་ལུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཆབ་པ་དང་བཅས་ན་ལུང་
 བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་མིང་བཟོད་ཅིང་ཆོག་གཅིག་གིས་གྲོ་བ་སྤང་ཞིང་དུས་གཅིག་དུ་སྤྱད་
 དུ་བྱུང་བའོ། །རྒྱ་ཀ་ལས་ལུང་བ་བཅས་ཅད་ཐུང་བཅོས་པའི་ཐུང་ཆོག་གཅིག་ཁོ་ནས་གྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་
 ཐུང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དུས་གཅིག་དུ་སྤྱད་དུ་བྱུང་ངོ། །འདིའི་དཔེ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་དཔེར་ན་རྒྱང་པ་ན་ཅིག་རྒྱང་བས་སྤང་དང་
 རྒྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་བ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ལུན་
 རིང་དུ་བཅབས་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། ལུང་བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་བཅབས་དུས་ལྷག་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཡང་ལུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པའི་དུས་བཟོད་པའི་སྐབས་དེར་གཞུག་ཅིང་བཟོད་པ་ནི་ད་
 ཏོ། །ཆོག་བཟོད་པ་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའོ། །གྲོ་བ་སྤྱད་པ་ན་རིང་ཤོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བྱུང་ཤོས་བལྟས་ཏེ།
 རྒྱ་ཀ་ལས་ལུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པའི་དུས་སུ་སྤང་བཟོད་ཡོད་ལ། ལུང་བ་ཕྱི་མ་བཅབས་པའི་དུས་སུ་སྤང་བ་གཅིག་ཡོད་པ་
 དེ་ལ་ནི་སྤང་བ་གཅིག་ཁོ་ན་གྲོ་བ་སྤྱིན་པར་བྱ་བེ་དེ་ཡང་ལུང་བ་སྔ་མ་སྤང་བཟོད་བཅབས་པ་དང་ལུང་བ་ཕྱི་མ་སྤང་བ་གཅིག་བཅབས་
 པའི་ནེས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པར་བུ་ལོ། །ལུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པ་བས་ལུང་བ་ཕྱི་མ་བཅབས་པའི་དུས་ལྷག་
 པ་ཕྱིད་དེ། ལུང་བ་སྔ་མ་སྤང་བཅབས་ནས་ལུང་བ་དེ་གཞན་ལ་བཟོད་ཅིང་ལུང་བ་ཕྱི་མ་གཞན་ལ་མེ་བཟོད་པར་སྤང་བ་
 བཅབས་པ་ཟེ་བུ་ལོ། །གྲོ་བ་སྤྱིན་པ་དང་། གཞི་ནས་གྲོ་བ་སྤྱིན་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསྤང་

མྱོ་སྒོ་བ་སྦྱོན་པ་དེ་གསུམ་དང་། མགུ་བ་དང་གཞི་ནས་མགུ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་
 མྱོ་མགུ་བ་སྦྱོན་པ་མྱོ་གསུམ་དང་། སྒོ་བ་སྦྱོང་པ་དང་ཐུན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱོན་པ་གསུམ་
 དང་། གཞི་ནས་སྒོ་བ་སྦྱོང་པ་དང་ཐུན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱོན་པ་གསུམ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་
 བསྐྱང་མྱོ་སྒོ་བ་སྦྱོང་པ་དང་ཐུན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱོན་པ་གསུམ་མོ། །དབྱུང་བ་ཡང་རོ་ཞེས་
 པས་དབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་དེ། སྒོ་བ་སྦྱོང་པ་མཐོང་བའི། མགུ་བ་རྒྱུང་པ་སྦྱོང་པ་གསུམ་
 ལ་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། སྒོ་བ་སྦྱོང་ནས་མགུ་བ་སྦྱོང་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་།
 གཞི་ནས་སྒོ་བ་སྦྱོང་ནས་མགུ་བ་སྦྱོང་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། ཡང་གཞི་
 ནས་བསྐྱང་མྱོ་སྒོ་བ་སྦྱོང་ནས་མགུ་བ་སྦྱོང་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་མྱོ་བཅུ་གཉིས་
 མོ། །དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་ཤུ་ཅ་བདུན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དེ་ཀ་ལས་འཆར་
 ཀའི་ནག་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་སྒོ་རྒྱུང་སྦྱོན་པ་གསུམ་དང་མགུ་རྒྱུང་སྦྱོན་པ་གསུམ་དང་། སྒོ་བ་སྦྱོང་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱོན་པ་
 དང་། གཞི་ནས་སྒོ་བ་སྦྱོང་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱོན་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་མྱོ་སྒོ་བ་སྦྱོང་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱོན་པ་དང་གསུམ་
 མོ། །སྦྱོན་པ་སྦྱ་དགུ་པོ་དེ་ནས་སྦྱོང་གིས་གསོལ་བ་འཇམ་སྒོམ་གྱིང་། དེ་ནས་སྦྱོང་པ་དེ་མ་སྒོམ་མོ། སྒོ་བ་སྦྱོང་པ་ལ་
 གཞི་ནས་མགུ་བ་སྦྱོན་པ་ལ་མོགས་པ་གཞན་ནས་སྦྱོང་དངོས་སུ་སྒོམ་དེ་མོགས་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་མོ། །དབྱུང་བ་བཅུ་
 གཉིས་ལ་དེ་ཀ་ལས་དབྱུང་བ་སྦྱ་དགུ་གི་གསོལ་བ་དང་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་སྒོམ་དེ། མགུ་སྦྱོང་གསུམ་ལ་དབྱུང་བ་གསུམ་།
 སྒོ་རྒྱུང་གསུམ་ལ་མགུ་བ་སྦྱོན་ནས་དབྱུང་བ་གསུམ་མྱོ་དུག་པོ་དེ་དག་གིའོ། །དབྱུང་བ་གཞན་དུག་དངོས་སུ་སྒོམ་དེ།
 མོགས་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་མོ། །དེ་ནས་སྦྱོང་དེ་དེ་ཀ་ལས་འཆར་ཀའི་ནག་འབྱུང་གསུངས་པའི་ནས་པར་འཁྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱང་
 པ་འབྱེན་པ་པོ་གནས་སྐབས་ཅེ་རྩེད་འདུག་པ་ལ་བྱེ་ན། ཅ་ བཅད་དེ་མ་ལ། བཀྲམ་པ་ལྟ་བུར་ ལུས་མཐམ་
 ཅད་མ་ལ། འབྲེལ་བ་ལའོ་ཞེས་པ་འདི་འབྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་སྦྱོན་སྒྲུབ་ཁ་བྱུབ་དུ་
 བསྐྱུ་ལ་ལ་བསྒྲིགས་པ་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་བྱེ་ཞེས་འཁྱེད་དེ། །ཕྱང་དང་ཀམ་གཉི་ཁ་བྱུབ་ཡིན་མིན་

གང་ཡང་སི་ལུང་ཡང་བསམ་པོ་ཁྱ་བརྒྱ་པ་ལས་ཏུ་བཅད་དེ་མ་ལ་བཀའ་པ་ལྟར་ལུས་ཐམས་ཅད་མ་ལ་བུ་བས་གན་རྒྱལ་ལས་
 ཆོས་འབྱེལ་དུ་བརྒྱུག་གི་ཞེས་གསུངས་ཆོ། ། བསྐྱེགས་པ་དང་དབྱུང་བའི་ལས་བཅོད་པ་གསུམ་དང་།
 མཐུག་སྐྱད་བཅོད་པ་ཡང་སྦྱོད་ལས་འབྱེལ་བ་ལ་བྱའོ། ། འབྱེལ་རྒྱུད་ལས་སྐྱ་མ་ལྟར་བསྐྱལ་
 བ་ལས་བསྐྱང་ནས་གཟེངས་བསྐྱོད་པ་བྱ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གཟེངས་བསྐྱོད་པ་ཡང་དོ་ཞེས་
 བའི་རང་འབྱེལ་ལས་ཀྱང་འབྱེལ་བ་ལ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གཟེངས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་ལས། འདིར་སྐྱར་
 བ་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དབྱུང་བའི་ལས་བཅོད་པ་གསུམ་དང་མཐུག་
 སྐྱད་བཅོད་པ་ཡང་སྦྱོད་ལས་འབྱེལ་བ་ལ་བྱ་བར་བྱ་བ་ཤོ། ། རྩལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་བསྐྱད་
 བར་བྱ་གྱི། རྩལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུན་བྱིས་གཞན་ཡང་རྩལ་བྱིས་མ་འཆལ་བར་འབྱུར་བས་སྦྱོན་དེ་ལས།
 གཞན་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱ་མའི་ གནས་སུ་གཞན་དག་གིས་མཚོད་ཅིང་བཀྱར་བའི་ སྦྱོད་
 དེ་ཙམ་ མ་ཡིན་ ལར་འབྱུར། བའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་འཆལ་དང་འབྱེལ་མར་གནས་ན། དགོ་འདུན་མི་
 བཅོད་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་བསྐྱད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གཞན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་
 བཤད་དོ། ། འན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེགས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱེགས་པའི་དོན་
 དུ་བསྐྱེགས་པ་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ག་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་།
 བསྐྱེགས་པ་ཉིད་འཆགས་ཏེ། སྐད་པ་ནན་ཏུར་དུ་འགོ་གཅིག་ལ་ཚེ་ག་དོད་བྱུབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ལུང་ཚེས་གྱི་འཆད་པ་ལྟར་བ་མཐོང་ཡིན་གྱི། རྩལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་
 དུ་སྐད་པ་དང་སྐད་པ་དང་ཕྱིར་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་
 བ་བདུན་པོ་ཕན་ཚུན་ཚེ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་སོ། ། དེ་ཡང་སྐངས་པ་ནན་ཏུར་དུ་འགོ་གཅིག་
 ལ་ཚེ་ག་དོད་བྱུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་
 པོ་ཕན་ཚུན་ཚེ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ཞེས་པའི། མ་དོ་

འདིས་བསྟན་ནོ། ཇི་དག་གིས་གནད་གྱིས་སྤྱར་བ་ནི། ཁང་བ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་གནད་བསྟན་བ་ལ།
 ལྷན་པའི་ལས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ནམས་པན་ཚུན་ཆོག་ག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་
 ལ། ལྷན་པ་བཅུ་ལྔ་པ་ལོ་བསྟོ་བ་དང་བག་ཆོས་བཅུ་ལྔ་པ་ལོ་བསྟོ་བ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། བསྟོ་བའི་ལས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པ་ནམས་པན་ཚུན་ཆོག་ག་གཞན་བྱེད་པ་ཡང་འཆགས་ནི། ལྷན་པ་ལས་བསྟོ་བའི་ལས་སྤྱ་
 འགོ་གཅིག་ལ་ཆོག་དོད་བྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱར་རོ། ཆོག་དོད་མི་བྱུ་པ་ལ་ནི་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནི། བསྟན་པར་ཇོགས་པའི་རྒྱ་ལ་དེའི་དོན་དུ་དེའི་བསམ་པས་ཁང་པའི་
 གནད་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་བྱས་པ་ནི་ལས་མི་འཆགས་ནི། ཆོག་དོད་མི་བྱུ་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷང་བ་བཞགས་པའི་དོན་དུ་དེའི་བསམ་པས་ཆོག་ག་གཞན་བྱས་ན་བཞགས་པ་མི་
 འཆགས་ནི། ལྷང་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལང་
 ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ཞེས་ནན་ཏུར་གྱི་ཆོག་ག་གཞན་བྱས་པས་ནན་ཏུར་གཞན་འཆགས་
 པ་དེ་ནམས་ཀྱང་། ཁཅིག་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་འབྱུལ་ནན་མི་སྤྱད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ལ་སྤྱད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་བསམ་
 པས། སྤྱད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་ཆོག་ར་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ན། གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཆོག་
 བྱས་ཀྱང་སྤྱད་པ་ནན་ཏུར་འཆགས་ནི། ནན་ཏུར་གྱི་ལས་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱད་
 པ་ནན་ཏུར་དེ་དབྱུང་པ་ཐ་སྟོད་གྱིས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་པ་ནི་
 ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ནན་ཏུར་བྱེད་ན། རང་རང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་
 ལྷོ། རང་རང་གི་བསམ་པ་མེད་པས་ནི་ནན་ཏུར་ལས་དེ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ནོ།
 གཞན་ཡང་བསྟོགས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྟོགས་པའི་བསམ་པས་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་པ་ལས་

གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ཡང་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། སྦྱང་བའི་ལས་ཀྱང་
གཞན་ཡིན་ལ། སྦྱང་བའི་ལས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་
ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་དམར་མེར་ཆན་གྱི་གཞི་བསྟན་པ་ལས་
བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦངས་པ་ནན་དུར་གྱི་རྒྱ་ལ་སྦྱང་པ་ནན་དུར་དང་གསོ་སྦྱང་བཞག་
པ་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྡེ་མ་བཞིན་ནོ། །བྲིམ་པ་ལ་ལྟང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་
བྱ་བ་ནི་དགོ་སྦྱང་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །

འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་ལྟང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཉེས་པ་ལ་
མ་ཞུགས་པ་མི་འདུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལས་བརྒྱུད་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྟན་པའི་
དོན་ལ་ལྟང་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ལྟང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་བདུན་ལྟར་ལ་སྟེ།
དེ་ཡང་བྲིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གཤེ་སྦྱར་འདེབས་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་
གི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ཀ་ལས་བྲིམ་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་སྦྱར་
བ་དང་གཤེ་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། བན་གནས་ནས་སྦྱང་བ་ཡན་ཆད་རང་གི་ཚུགས་དང་མཐུན་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྲིམ་དུ་དེ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྦྱར་ལྟང་བཟེད་ཁ་
སྤྱབ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། བྲིམ་བདག་དེ་ལ་བྱད་མེད་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ལྟང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱར་བཅས། བྲིམ་
པ་ཆོགས་བ་དད་པ་བཞིར་ཡོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་།
ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྦྱར་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
དེན་གང་གིས་ལྟང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟར་གྱིས་སོ། །གསུམ་
པ་ཆོ་ག་གང་གིས་ལྟང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱ་བ་ནི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་
བ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་ མེད་ཅན་ཉེད་ཆལ། དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་བ་འབའ་

ཞིག་གི་ལས་དང་། མཐུག་ནི་བྱིས་པ་དེ་ལ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་
 བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་དེའི་བྱིས་དུ་མི་འགོ་བལ་སོགས་པའོ། །ལྔ་
 པ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་ལས་གོ་བའི་རྒྱ་ནི་ སྒྲིམ་བཤེས། བཟོད་པ་གསོལ་ན་ དགེ་འདུན་
 གྱིས། ཁ་བསྐྱང་བ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་ཁ་བསྐྱང་བའི་དགོས་པ་ནི། ཆད་པ་དེ་ལས་
 གོ་བ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཁ་བསྐྱང་བའི་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁ་བསྐྱང་
 བ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་ནི་སྤར་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཚས་བདུན་ལྔ་ན་ལས་
 གཤེ་སྤར་འདེབས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། ཉེས་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་ཞིང་། ཁ་སྐྱབ་
 པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། ཁ་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་བའི་ཚས་བདུན་
 ལྔ་ན་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་
 གང་གིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྔ་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་། དམི་མེད་དུ།
 ཆད་པ་སྤྱོད་བྱེད་དེ་འཕ་དེས་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ནན་དུར་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་བསྐྱོས་
 ན་ནན་དུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་མི་འཆགས་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་
 ཁ་བསྐྱང་བ་ནི་སྤྱོར་དངོས་གཉིས་ཏེ། སྤྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་
 ཏེ། སྤར་སྤོ་བ་ནོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་འབྲེལ། དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བ་འབའ་
 ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །འདི་ལ་ནི་མཐུག་གི་ཚེ་ག་གཞུང་ནམས་ནས་མ་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་གི་
 དོན་ནི། དགེ་སྤོང་ལ་ཡམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གང་དུ་ལས་བྱ་བ་ཞེས་པ་
 ནི་ ཁྱེ་མཐོང་གྱི་འདུལ་འཛིན་ནམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ལ་འབྱུ་སྒོ་ན་ནོར་བར་བཤད་པ་ཤིན་དུ་མང་ཡང་ཡིན་ལུགས་ནི་
 འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་བདག་བཞི་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་བྱེད་ན་
 ལས་ཀྱི་གནས་མཆོམས་ཐ་དད་པ་བཞིར་དགེ་འདུན་སོ་སོར་བཞོད་དེ། མཆོམས་བཞི་པོ་

ཐམས་ཅད་ནོན་པའི་ཐུང་གི་སྒྲིང་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་འདུག་པའི་ལས་བྱས་ན་ནི། གནས་བཞི་
 པོ་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་བྱིས་བདག་བཞི་པོ་དག་ལ་ཐུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་ལུང་པ་ལས་བྱིས་བདག་བཞི་ལ་གནས་བཞི་པོ་དག་དུ་ཐུང་བཟེད་
 ཁ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་བྱིས་བྱིས་ལམ་ཤིང་ངམ་རེ་ལྷོས་གནས་བཞི་
 པོ་དག་གི་མཚམས་དག་མཚན་ཏེ་ཁ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་རང་འབྲེལ་དང་དྲི་ཀས་ལུང་
 དེ་བྲངས་སུ་བྱངས་སོ། །སྒྲིང་ཐམས་ཅད་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་བྱིས་བེ་དང་ནོར་ཐུང་གཅིག་པའི་
 བྱིས་བདག་ལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་བྱིས་བེ་གཞན་ལ་ནི་མིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་བྱེད་དེ། ཐུངས་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་
 ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་དྲི་ཀ་དང་རང་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་དེས་སོ། །གཞུང་
 འདི་ལ་འབྱུང་བ་ཉིད་ལྷགས་གཞན་ཡང་། འདི་ལ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་
 དགེ་འདུན་ཐམས་ལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དགེ་འདུན་གཞན་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་འཆད་
 ཅིང་། གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་ཞེས་པ། གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐུང་ལས་ཀྱང་ཐུང་
 བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་ནི་དགེ་འདུན་གང་འདུས་པ་དེས་མི་བསྐྱང་གི་དགེ་འདུན་གཞན་ནི་མ་གཏོགས་
 སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ལ་སོགས་རང་བཞིན་འདྲ་
 བའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་ཐམས་ལ་ཡང་ཁ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་སྒྲོ་
 བུར་དུ་འོངས་པས་ཀྱང་དེ་ལས་མི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་མ་
 མོ་ལས་སྒྲོ་བུར་དུ་འོངས་པའི་དགེ་སྒྲོང་གིས་སྒྲོང་དུ་བསོད་སྒྲོམས་ལ་འདུག་ན། འདིར་
 བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཐུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གཞི་
 ན་གནས་པ་ཐམས་ལ་བྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་གནས་ནས་ཐུང་བ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་
 གྱིས་ཀྱང་སྐྱང་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །བྱིས་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁང་པར་བྱིན་ནམ། ཁ་

སྤྱབ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རེ་འགའ་ཞིག་གི་མགོ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པོ། །འུང་ཐུན་ཆོག་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་པོ་
མོང་ལ་ལི་ཅུ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲོན་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཁྱུང་བཅེད་ཀྱིས་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བསྟོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་
པོ། ། འཆབ་མེད་ཀྱི་ཡམ་པའི་ཕྱིར་བཅས་ནི། འཆབ་པའི་སེམས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་ལས་
ལྷང་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་བསྐྱབ་
པ་ནོད་པའི་ཚུལ་དང་བསྐྱབ་པ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་བྱུང་མཐའི་བྱེ་བྲག་གསུམ་
ལས། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་ན་དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་ཅིང་འཆབ་སེམས་སྤྱོད་ན་
ནི། གསོར་མི་རུང་ལ། འཆབ་སེམས་མེད་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་བ་ལ་ཡམ་པར་གཏོགས་
པའི་སྒྲོམ་པོ་སྡེ་བ་འབྱུང་བས། སྒྲོམ་པོ་དག་པར་བྱའོ་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ། ཇི་
སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་ཞིང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་
པའི་ཡིད་དམ་བར་མའི་དགེ་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ཆོག་མེད་ལ་སོགས་པ། སྤྱི་རབས་
པ་ཉམས་ལྟར་ན་ཡམ་པ་བྱུང་ཞིང་འཆབ་སེམས་སྤྱོད་ན་ནི་གསོར་མི་རུང་ལ། འཆབ་སེམས་
མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཆང་ན་ཡམ་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཡམ་པ་དེས་སྒྲོམ་པ་བདང་བས་སྤྱར་
ཡང་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ནས་སྤྱི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཡམ་པ་དག་པར་བྱའོ་དོན་དུ་བསྐྱབ་
པ་བྱིན་པ་སྟེ། ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་
མ་བཞིན་ནོ། །

བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་ལྟར་ན། ཡམ་པ་བྱུང་ཞིང་འཆབ་སེམས་སྤྱོད་ན་ནི་གསོར་མི་རུང་
ལ། འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཆང་ན་ཡམ་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཡམ་པས་སྒྲོམ་པ་
མི་གཏོང་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་ཡམ་པ་དག་པར་བྱའོ་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ། ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་

ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ནོད་པའི་ཚུལ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་
 ལ་ནོད་པ་ནི་སྤྱན་པའི་ལས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལུན་ལས་ཏེ། ལྷ་མ་བསྐྱབ་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉེན་གང་གིས་ནོད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་གཞིར་ལྷ་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱན་
 ཡུལ་བྱན་མོང་བ་བརྒྱད་ལས། བསྐྱོན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསེར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལུན་
 ཞེས་པའི་གནས་སུ། འདིར་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལྷེ་ལྷ་གང་རུང་གི་སྤྱོད་པ་གསེར་རུང་དང་
 ལུན་པ་ལྷེ། དགོ་སྤོང་ཙམ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྤྱན་པར་མ་བད་དེ། འོད་ལུན་ལས་དགོ་ཚུལ་
 ལ་བསྐྱབ་པ་སྤྱན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ་ཞེས་སོ། །གསེར་རུང་དང་ལུན་
 ཞེས་བཅོད་ཀྱི་གསེར་རུང་། ཡན་ཆད་དང་ལུན་ཞེས་ནི་འདིར་མི་བཅོད་དེ། ཡན་ཆད་ཅེས་པའི་སྐྱམ་
 བཅོད་པ་གཉིས་སོ། །གསེར་བ་ལ་ཞུགས་ཐེན་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་། ལྷ་མ་དག་ནི་བསྐྱབ་པ་
 སྤྱན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅ་རྒྱུང་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་དགོ་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་དགོས་ན་
 དགོ་ཚུལ་ལ་རྒྱུང་བ་ཅེར་འགྱུར་གྱིན་པའི་སྐབས་སུ་དྲི་ཀ་ལས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤོང་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་
 པར་རྒྱང་མ་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཉེས་བྱས་བྱུང་ན་བཤགས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བྱ་མ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུང་དོ། །གསུམ་
 པ་ལྷུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་ནོད་པ་ནི་འཆབ་མེད་ཀྱི་ཡམ་པ་འཕ། ཡམ་པ་དང་འདྲ་བའི་
 ཉེས་བྱས་འཆབ་མེད་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་ཉེས་
 ཤིང་རྩན་པར་རྒྱས་པ་ལྷེ། ཚས་གསུམ་ལུན་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །བཞི་པ་ཡུན་
 རི་སྤྱོད་དུ་ནོད་པ་ནི་རི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་ལྷེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །ལྷ་པ་ཚོ་ག་གང་གིས་
 རོད་ཅིང་སྤྱན་པ་ནི། སྤྱོད་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལྷེ། སྤྱོད་པ་ནི་ལྷ་མ་སྤྱོད་པ་ནོད་པའི་སྐབས་
 སུ་བསྐྱབ་པ་དང་འདྲ་འོ། །རྗེ་འདུ་བའི་སྐབས་ཇེས་སུ་རྒྱུ་པ་པ་ནན་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་ལ་མོགས་པ་ལྷ་མ་བཞིན་

ན།། དངོས་གཞི་ནི་གསལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་སྦྱིན་པ་སྟེ། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྦྱང་
 བརྗོད་པ་ལོ། །དུག་པ་བསྐབ་པ་སྦྱིན་པའི་སྐྱེ་བཤད་པ་ནི་འཆབ་མེད་ཀྱི་ཡམ་པ་དག་པར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལྟ་སྦྱོང་ཞིང་། དམན་པའི་སྦྱོང་པ་ལྟ་དང་དུ་ལེན་པར་
 བྱེད་པའི་བསྐབ་པ་བྱིན་ཞིང་བསྐབ་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ན་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། བསྐབ་པ་སྦྱོང་པ་ཞེས་གྲུང་བུའོ། །དག་ཚུལ་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ནི་ཡམ་པ་དང་འདྲ་
 བའི་ཉེས་བྱས་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །གསུམ་པ་བསྐབ་པ་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་ལ་དུག་ལས་
 དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བསྐབ་པ་སྦྱང་པ་ནི་དག་འདུན་ཆོས་ལྟ་ལྟན་སྤར་སྟོ་བ་སྦྱང་པའི་ཡུལ་
 དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་གནས་གང་དུ་བསྐབ་པ་སྦྱང་པ་ནི་གནས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་ཏེ། སྟོ་
 བ་སྦྱང་པའི་གནས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ཉེན་གང་གིས་
 བསྐབ་པ་སྦྱང་པ་ནི་བསྐབ་པ་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །བཞི་པ་ལྷུང་
 བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་བསྐབ་པ་སྦྱང་པ་ནི་ལྷུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཏེ། སྤར་བསྐབ་པ་
 ཚོས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །ལྟ་པ་ཡུན་དེ་སྟིང་དུ་བསྐབ་པ་སྦྱང་པ་ནི། དེ་
 སྟིང་འཆོའི་བར་དུ་སྦྱང་པ་སྟེ། ལྷུང་དང་མདོ་ཙ་འབྲེལ་ལས་དེ་སྟིང་འཆོའི་བར་དུ་སྦྱིན་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །དམིགས་བསལ་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་བཅོམ་པར་
 གྱུར་ཏམ། ཡམ་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་སྟེ་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལས་མཆན་གྱུར་ན་དེ་སྟིང་
 འཆོའི་བར་དུ་སྦྱང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞིང་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དུག་པ་ཚུལ་དེ་སྤར་བསྐབ་པ་སྦྱང་
 པ་ནི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལྟ་སྦྱང་བ་དང་། དམན་པའི་སྦྱོང་པ་ལྟ་དང་དུ་སྦྱང་བ་སྟེ། སྤར་
 སྟོ་བ་སྦྱང་པ་ལ་སྐྱས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་མཐའ་ལས་ལྷང་བར་འགྱུར་ཞེས་
 མོ། །འོ་ན་ལུང་སྟན་ཆོགས་ལས་དགེ་སྟོང་དག་དགེ་སྟོང་དགའ་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅའས་པས་འདི་ཡང་པར་མ་གྱུར་གྱིས་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་བེ་ཤ་ཀའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་འཆབ་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། གལ་ཏེ་ ཉམ་རྒྱུད་ བྱུང་ནའང་གཅིག་ལ་མཐོལ། འཆབ་པའི་ཉམ་
 རྒྱུད་། །ཁུང་རྩ་ལ་ཡང་འདྲིགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཡས་ཡས་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་བཤད་
 པ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ལྷང་བ་བྱུང་བའི་མོད་ལ་ཡས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་ལ་
 ལ་རྒྱུད་གྱི་བྱུང་པར་ལས་ཡས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་འགས་ཀྱང་མི་འཆབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་། མཛོད་གྱི་འབྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་གྱི་རྗེས་འབྲང་ གང་བ་ཐེལ། ལས། གལ་
 ཏེ་སེམས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །བཅའས་པ་མེད་པར་འཆགས་བྱེད་ན། །ཅ་མ་བྱུང་བར་
 གྱུར་ན་ཡང་། །དེ་ནི་ཡས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་
 ལས་ཀྱང་། །ཁོ་ཙམ་ནི་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་པའི་རྒྱུད་བྱུང་བའི་མོད་ཁོ་ན་ལ་ཡས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ་། འཆབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་མོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་གཞུང་མང་པོ་དེ་རྣམས་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་དང་པོ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་གི་ཡང་པར་མི་འགྱུར་
 གྱིས་ཞེས་དགོངས་ཏེ། གསོར་རུང་གི་ཡང་པར་མ་གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞུང་
 ཕྱི་མ་དེ་རྣམས་མདོ་མེ་པའི་ལུགས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་ནོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་
 སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡང་པ་འབྱུང་བའི་ལུང་ནི། འོད་ལྡན་དུ་བྱུངས་
 སུ་བྱངས་པའི་ལུང་མཐོ་ལས་ཡས་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ཆངས་
 པར་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་ཅན་སེ་གོ་ལ་གདོགས་པ་ཅུང་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་

དེ། དེ་ལ་གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལོ། །དེ་
ཆ་དང་ལྟན་པ་ནི་ འཕྱོད་པས་ལུས་ཀྱི་འཆག་བྱི་བ་ཙམ་ལས། ལུང་མིལ་བུ་ལས་ལྷག་མའི་ཉེས་
པ་བྱུང་ནས་འཕྱོད་དེ་ལུས་རིད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བས་པོ་ལྷ་བརྩ་བ་ལས་
གྱུང་བཤད་དོ། །ཤེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པས་སྒྲུར་བར་མད་གྱི། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་གཏན་
ནས་མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེད་པའི་དད་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་གྱུང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ཁྲུང་མ་ནི་ཕྱེད་
མད་གྱུང་མེད་དོ། །ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཤེས་ཤིང་གྲགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་བསོད་ནམས་
ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ལུང་མིལ་བུ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་
ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ནམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞིའི་ནམ་
པར་བཤད་པ་ཚྛགས་སོ། །

༡༠། དུས་དང་དུས་མིན་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་དུས་དང་དུས་མིན་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འཆད་དེ་འདིའི་སྤྱིའི་དོན་ལ་བཞི་
སྟེ། འདིར་རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཚྛགས་པར་བསྐྱེད་པའི་གཞི་
དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པའོ། །དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་
གཉིས་དེ། གང་འཆབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་དུ་འཆབ་པའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །བདག་
གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ལྷག་མའི་ཁྱུང་བ་འཆབ་ན་གནས་ངན་ལེན་

འཆབ་པའི་ལྷུང་བ་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལྷན་གསུང་ལ། ཡིད་
གཉིས་ཟ་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་འཆབ་པའི་གནས་ནི། དགེ་སློང་ཚོས་དུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ།
མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ། ཚོས་བདུན་ལྷན་གྱི་མཐོལ་ཡུལ་ཡོད་པའི་གནས་ཡིན་
པ་སྟེ། བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་མེད་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་གང་གི་ཚེ་འཆབ་པའི་དུས་
ན་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཅིག་དེ་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་
ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་བ་ཤུད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་ལ་ནི་ནིན་གང་ཐག་ཁྲུད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་
ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ནེས་པ་རྗོད་པས་པར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ནི་ནིན་གང་ཐག་ཁྲུད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གང་ཡིན་གྱུང་དུང་རོ། །
གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཀུན་
སློང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལྷུང་བ་བརྗོད་འདོད་མེད་པའི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་
པ་སྦྱར་བ་ནི་ལྷུང་བ་མི་མཐོལ་བ་ནི་དེར། །སྦྱར་བ་ལུས་ངག་དུ་ཐོན་པ་མི་དགོས་ཏེ། རྩ་
བ་མི་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་
ཅིག་སྟེ། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐའི་ཆ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འབྲིན་
རིག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་དགེ་འདུན་ལྷན་མ་མི་ཤེས་པ་ནི་དང་ཞེས་སོ། །
བྱས་སམ་མ་བྱས་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་ནི་དང་། ཅི་ཞིག་ཅེས་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཇི་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་ནི་དང་ཞེས་སྦྱར་ཏེ།

དང་པོ་རྒྱུ་ཀ་ལས་ལས་ཀྱིས་འདུག་པའི་སྐབས་ལ་རྟོགས་པ་ གཙང་ཙམ། བསྟན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་སྦྱིར་ན་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་སམ་མ་བྱས་

དུན་པར་མི་རྒྱས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ཀ་ལས་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟོགས་པ་ གཙོད་པ། བསྐྱེད་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་བྱས་མོད་ཀྱི། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་འབྱེན་རེག་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཞིག་
 བྱས་དུན་པར་མི་རྒྱས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྱེན་རེག་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་སམ་མ་
 བསམས་པར་བྱས་པ་དུན་པར་མི་རྒྱས་པ་ལོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྒོ་ཁ་མ་སྦྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 དུན་པར་མི་རྒྱས་པ་གསུམ་མོ། །བསྐྱེད་ཇོགས་ཀྱི་སྒོ་ཁ་པ་གཏན་ནས་མ་བྱུངས་པའི་བསྐྱེད་
 པར་ཇོགས་པ་ནི་ད་ལ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་དེས་པ་མི་འབྱུང་
 མེ། རང་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་དང་ལྷན་པའི་
 དགོ་སྒོང་སྒོ་མགུ་སྦྱོད་འཕྲོ་ལ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པར་བབས་ཏེ་སྒོ་མགུ་མི་སྦྱོད་པའི་ས་ནས་
 སྐར་ཡང་དགོ་སྒོང་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་སྒོ་མགུ་སྦྱོད་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་ད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
 ཀ་ལས་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ལྷུང་བ་
 དང་བཅས་པའི་དགོ་སྒོང་བྱིས་པར་བབས་པའི་ལྷུང་བ་མི་འདག་པར་ཤེས་སོ། །ལྷག་མའི་
 ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའི་དགོ་སྒོང་བྱིས་པར་བབས་ན་ཁ་ ༩ ཅིག་ན་རེ་བབས་པས་ལྷག་
 མའི་ལྷུང་བ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པའི་དེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ནི་ད་ལས། མི་སྦྱོད་པའི་ས་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་ཞེས་
 བབས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མ་དག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་ཡོད་པའི་
 དགོ་སྒོང་སྒོ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་དག་པར་བལ། བཅས་པའི་དེན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་བས་ལྷུང་བ་དག་པར་འདོད་ན་ལྷུང་བ་དག་བྱེད་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་
 དག་པ་འགལ་ལ། དགོ་སྒོང་སྒོ་མགུ་སྦྱོད་འཕྲོ་ལ་སྒོ་བར་གྱུར་ཏེ་སྒོ་མགུ་མི་སྦྱོད་པའི་

ས་ནས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་ སྒྲིག་གུ་རྒྱུད་པ། དེའི་སྐབས་ནི་ད་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་མདོ་རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའི་
 དག་སྟོང་བྱིས་པར་བབས་སམ་སྟོབས་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷུང་
 བའི་རྟེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་ཤིང་། ལྷུང་བ་སྤར་མེད་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ལྷུང་བ་སྐྱེས་ཟིན་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་དང་ལྷན་པའི་དག་སྟོང་བྱིས་པར་བབས་ན་བྱིས་པ་དེ་
 ལ་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཡོད་ན། རྒྱུ་ཀ་ལས་བསྟན་པར་མཛོགས་པ་ནི་དལ་ནི་དག་འདུན་
 ལྷག་མ་མེད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བསྟན་མཛོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཏན་ནས་
 མ་སྤངས་པའི་བསྟན་པར་མཛོགས་པ་ནི་དལ་ནི་དག་འདུན་ལྷག་མ་མེད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །
 བཅབས་པའི་དུས་ངེས་པར་མ་ཤེས་ན་སྟོང་པ་བྱུང་པར་དང་བཅོད་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུང་བ་ནི་ད་
 དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ཞེས་ཏེ་འདི་ནི་མདོ་འག་མ་བཞི་པོའི་མདོར་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འཕེ་
 རྒྱལ་བཤད་ནི་མདོ་འག་མ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། ལྷུང་བ་རྒྱུང་བ་ནི་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་
 དང་དེའི་མཆོན་དཔེ་དང་། བཅོད་པ་རྒྱུང་བ་ནི་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་དང་།
 དེའི་མཆོན་དཔེ་དང་བཞི་ནི། ལྷུང་པར་བྱ་བ་ནི་དལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་བཞིས་
 གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་ནོ། །པས་མས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཀ་ལས་སྟོབས་གསོལ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསོལ་བ་ སྟོབས་དང་གསོལ་བ་དང་གཞི་ནས་སྟོབས་དང་གསོལ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱེད་ཤིང་སྟོབས་གསོལ་བ་
 དང་གཞི་ནས་མག་བ་གསོལ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱེད་ཤིང་མག་བ་གསོལ་བ་སོགས། དུག་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་
 པ། སྐྱིན་པ་དུག་དང་། འཐབ་ཤོལ་ཅན་གྱི་རྩེན་གྱིས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ། གཏང་བ་དུག་དང་། སྟོབས་
 སོགས་པའི་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ། བཅོད་པ་དུག་སྟེ་ཆོག་གི་ཤུ་རྩ་བཞི་གསུངས་སོ། །

དེས་ནི་ འཕམ་གྱོལ་ཅན་གྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིགས་པ་དང་ཕྱལ་ན་སྤྱོད་པ་ལ་མོགས་པ་སྤྱད། སྤྱང་པ་དྲུག་ རྒྱལ་ས་
འདིའི་རྒྱ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས། གྲང་མཚོན་ནོ། །ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཐུན་དང་ནམ་ཐུང་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དགོས་ཀྱང་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱ་ལ་
ལས་སྤྱོད་རངས་ཤར་ན་ནི་འཆབ་པ་འབྱུང་བའོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ནམ་མཁན་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་ལས་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བལྟས་པ་འབྱུང་བའི་གཞིའི་ནམ་པར་མཁན་པོ་ལྟོགས་
སོ། ། །

༡༡ ། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱད་པའི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱད་པའི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱོད་ན་ལ་དྲུག་ལས།
དང་པོ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་དབྱེ་བའི་སྤྱོད་གཉིས་ལས།
དབྱེ་བའི་གཞི་ནི། ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ས་གཞན་ན་གནས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཅམ་མོ། །
དབྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཆེ་ལོང་དུ་དབྱེ་བ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་ག་སྟེ། སྤྱོད་གསུམ་
དང་། མག་སྤྱོད་གསུམ་དང་། སྤྱོད་ལྷན་གསུམ་དང་། མག་ལྷན་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་
དང་། བསྐྱུགས་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་བསྐྱུད་པ་དང་ཕྱིར་འབྱེད་པ་དང་། གནས་ནས་སྤྱད་
བ་བདུན་དང་། བསྐྱུལ་བ་དང་། རོ་ཐོ་ནི་ད་འཚོལ་བ་དང་། བསྐྱུད་པ་བྱིན་པ་སྟེ་ནི་ཤུ་
ཅུ་ག་གོ། །གཉིས་པ་ཞིབ་མོ་ནམ་གཞག་གི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་བཞི་
བརྒྱ་ཅུ་བཞི་སྟེ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞི་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་

གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤོང་ཡང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་སྦྱང་མི་དགོས་
 པ་སྟེ། སྤོ་ལུན་མགྱ་ལུན་བཅོ་ལུ་དང་ནན་རྟུར་བྱས་པ་བརྟུ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ ས་
 གཞན་གནས་པའི། མཚན་ཉིད་ནི་དམན་པར་བྱེད་ཆོས་ལས་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ལྟོས་ ཞེས་བཤའི་བྱེད་
 ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་སྤོང་ཡང་མེད་པ་སྟེ། ནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤོང་དགོས་ཉིད་དུ་གནས་
 པ་འོ། །བཞི་པ་བསྐབ་བྱུ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོ་བརྟུ་བརྟུན་གྱིས་ནི་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱི་སྤྱོད་པ་ལུ་སྦྱང་བ་དང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལུ་དང་དུ་སྦྱང་པ་ལ་བསྐབ་པོ། །དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་གྱིས་ནི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལུ་སྦྱང་བ་ལ་བསྐབ་
 གྱི། དམན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་སྦྱང་པ་ལ་བསྐབ་མི་དགོས་སོ། །བྱུང་པར་དུ་ཡང་གནས་
 ནས་སྦྱང་བ་དང་བསྐྱེལ་བས་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་ནམས་དང་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ་ཆོས་དང་ཐང་ཐིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྦྱང་བའོ། །ལུ་པ་སྦྱ་བཤད་པ་ནི་ས་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ས་གཞན་དེ་དམན་པའི་ས་ན་གནས་པས་ན་ས་གཞན་ན་གནས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་གྲོལ་བའི་དུས་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དགྲ་བཅོམ་
 པ་ཐོབ་པས་གྲོལ་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་གལ་ལ་དགྲ་བཅོམ་བ་ནི་དེ་ཐོབ་པ་ནས་སྤོང་བ་དང་མགྱ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་
 གྱིས་སྦྱང་རང་བཞིན་ཐོབ་ཅིང་ཞེས་བཤད་པས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་དེ་དང་ཁྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱུང་
 རོ། །ནན་རྟུར་གྱིས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་ལ་བཅོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་གྲོལ་
 ཞིང་། སྤོ་སྤྱོད་མགྱ་སྤྱོད་ལས་སྤོ་བ་ལའོར་བ་དང་མགྱ་བ་ལའོར་བས་གྲོལ་ལོ། །སྤོ་
 ལུན་ལས་མགྱ་བ་མཚོས་པས་གྲོལ་ཞིང་། མགྱ་ལུན་ལས་དབྱུང་བ་བྱས་པས་གྲོལ་ལོ། །དོ་
 བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་ལས་སྦྱང་བ་དཔན་ཞིང་བཅོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་གྲོལ་ཞིང་། ནན་
 ཏུར་གྱིས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་ལ་ནན་རྟུར་སྤོ་མའི་སྤྱོད་དུ་ནན་རྟུར་སྤོ་མ་བྱས་ན་

སྤྱི་མ་ལས་སྤྱོད་པ་སྟེ་གནས་ནས་སྤྱོད་པ་ནི་མ་གཞི་གས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་སྤྱོད་པ་སྟོན་ཏེ།

དང་པོ་གྲས་པའི་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་དང་མགྱ་བ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པ་དང་མཉམ་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །བཞི་པ་ཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་གས་པའི་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ནི། དགེ་སྤྱོད་ལ་ཉམས་པས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཉེས་པ་ནམས་སྤྱོད་པ་ནི། དེ་དང་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་བྱས་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་འདི་དང་། དེ་ལ་དེའི་སྤྱོད་པ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དོ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་ཅི། སྤྱོད་པ་ལྷག་པ་སྤྱོད་པ་ནི་ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་ཆན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་བྱུང་ཆུང་ལ། ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་ནི་ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་ཆན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་དང་ཡམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་བྱུང་ཆེ་བའོ། །དེའང་མགྱ་བ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་དགེ་འདུན་ལྷག་པ་ཡིན་ལ། ནན་ཏུར་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་མཐ་པའི་རྒྱ་དང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་ཁོ་ནའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་ནི་འབྱེད་པའི་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ལྷག་པ་སྤྱོད་པ་དང་རིགས་མཐུན་པ་སྟེ་བྱུང་ཆུང་ལ་སྤྱོད་པ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ་ཆན་ཅམ་སྟེ་བྱུང་ཆེ་བའོ། །དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་དང་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི། ནང་པར་སྤྱོད་པར་ལངས་ཏེ་ཞེས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོད་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱི་བྱུངས་བཤམས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་འདུ་བའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་འདུ་བའི་དུས་སུ་ཞེས་

པ་ནས་སོ། །བཞི་པ་དགོང་ཀའི་དུས་སུ་རི་ལྷར་སྐྱབ་པ་ནི། དགོངས་ཀར་དུས་དང་ཞེས་
 པ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རི་ལྷར་སྐྱབ་པ་ནི། དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་
 ནས་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ནོ། །བྱེ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པ་ནི་དཔེར་ན་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ན་
 ཚོས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་གི་བར་དུ་ནི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗེད་པ་མི་དབང་ལ། དེས་ཚོས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱིར་ཁས་སྒངས་པ་ན་རྗེད་པ་དེ་དབང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་སྐྱབ་པ་དེ་
 ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྗེད་པ་མི་དབང་ལ། དེས་ནས་བཅོད་པ་གསོལ་
 བ་སྟེ། གནས་སུ་རྒྱད་པ་ན་རྗེད་པ་དེ་དབང་དོ། །དུས་ལས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་བ་བཅོད་པ་ནི། འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་སོ། །དེའང་རྒྱུ་ཀ་ལས། འདུས་
 པའི་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་འདིར་ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཚོགས་ན་བཅོད་པ་མི་འཆགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མ་འདུས་ཀྱང་རི་ལྷེད་འདུས་པ་ལ་བཅོད་དོ། །དགེ་འདུན་ལ་
 ཞེས་སྟོས་པས་ནི་གང་ཟག་ལ་བཅོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཅོད་
 པའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ནི་ཡུན་རིང་དུ་སྐྱད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཀ་ལས་སྐྱབ་ཕྱིན་ལས་
 ལྷག་པ་ནི་ཡུན་རིང་བ་ནི་དཔེར་པར་གྱེས་པར་བྱ་སྟེ། གསོ་སྦྱང་གི་དུས་གཞན་གྱིས་ཚོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་དགེ་འདུན་ཚོགས་པའམ་གང་ཟག་
 ལ་ཕྱིར་བཏང་བ་ནི། ལྷགས་ནས་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བཅོད་པས་སྟོ་མག་སྦྱོད་འཕྲོ་
 བཅད་པའོ། །འདིགས་པ་དང་བུལ་ན་ཕྱིར་སྒང་བ་ནི་སྟོ་མག་སྐྱད་པའི་འཕྲོ་དེ་སྐར་སྒང་
 བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷགས་ནས་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བཅོད་པས་སྟོ་མག་སྦྱོད་འཕྲོ་
 བར་བྱ་བ་དག་མཚམས་དེ་ན་ནི་བར་མི་འཕོད་ན་མ་བཅོད་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མི་འབྱུང་དོ་ཞེས་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཉིན་མཚན་བཅད་དགོས་པར་ནི་འགྱུར་ནོ། །དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་

ལ་སྤྱོད་པ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནཱ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ས་གཞན་ན་
གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞིའི་ནཱ་བར་བཤད་པ་ཚོགས་སོ། །

༡༣། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ལྷུང་བ་སྐྱོང་བྱས་པས་སྤྱང་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བྱས་ཞིང་ཕྱིར་
འཆོས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ལྷུང་བ་དག་ཅིང་ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་པའོ། །
གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱོང་བ་ནི་སྐྱོང་བྱ་ཆོས་
བརྒྱད་ལུན་ལས། སྤེ་ལཱའི་སྒྲིམ་པ་གསོར་བྱང་ཡན་ཆད་ལུན་པ་སྟེ། བྱིས་པ་ལ་ལྷུང་
བ་སྐྱོང་བྱས་མི་འདུག་ཅིང་སྒྲིམ་པ་གསོར་མི་བྱང་དུ་ཉམས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱོང་ཡང་ཕྱིར་འཆོས་
པར་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། གཞན་
དུ་ན་ སྤྱོད་པའི་མེས་མ་འཕྲུགས་པ་ཆེན་ཡིན། ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་
རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ ལྷུང་བ་ཆེན་
བརྒྱད་པ་ཆེན་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ནས་མ་སྤྱང་བ་སྟེ། གཞན་
དུ་ན་ཆོས་དང་ཐང་ཐིང་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ལས་
གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལྷུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་ཤིང་ཚོད་པར་
འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་སྒྲིག་གི་རྒྱུ་དང་ལུན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་

ནུས་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སློང་བྱེད་དང་ཞེ་འབྲས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་དེའི་ཆོག་རིགས་པས་གཟུང་
བར་མི་འོས་པས་ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་དང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་འདུག་པའི་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སློང་བ་ནི་སློང་བྱེད་ཆོས་དགུ་ལྟན་ལས། བསྟན་ཐོགས་
གྱི་ཕྱོམ་པ་དག་པ་དང་། ལྷ་བ་མཐུན་པ་དང་། སློང་བྱེད་བྱེད་མེད་གྱིས་སློང་ན་མཚན་
མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། ས་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་
སྦྱར་རོ། །ནད་པའམ་དེས་བསྐྱོས་པའི་ཕོ་ན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་སྟོག་གི་
བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློང་བྱེད་དང་ཞེ་འབྲས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
དེའི་ཆོག་རིགས་པས་གཟུང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུངས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་
སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གནས་
གང་དུ་སློང་བ་ནི་དབེན་པར་ཉེ་མཐའ་མ་ཡིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་
གཞི་ལས་སྟོག་དུ་སློང་བར་བྱ་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལུང་གི་སློང་གཞི་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བདག་གི་མགོར་གདུན་ཤིང་གིས་བཞེགས་པ། ཞེ་མ་ནོ་
གྱི་དུང་ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལ་སྟོག་དུ་སློང་མ་ཤིག་ཅེས་ཐེར་པའི་བྱུང་བ་དང་། རྟེན་གསུང་ཀྱང་མང་པོ་དག་གི་མདུན་དུ་ཕྱགས་
གྱི་གསལ་ཤིང་གནད་དུ་ཐོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དམ་པ་ནམས་གྱི་སྦྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་སོ། །འོ་
ན་ལུང་ལྷ་བ་ལས། བཙུན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་གང་དུ་སློང་བར་བགྱི། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་
དུ་འོ། །བཙུན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་གང་དུ་དྲན་པར་བགྱི། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། འདི་ནི་ད་ལས་ གླིང་བྱ་དང་གླིང་བྱེད། ཀྱང་འདི་ལ་གྲངས་ གཅིག་གས་གཅིག་གས་ཀྱིས་
 དག་འདུན་བཞིར་ཡོངས་ཡན་ཆད། ཀྱི་བྱེ་བྱག་ལ་ནི་རིས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གཅིག་ལ་དག་འདུན་གྱིས་
 གླིང་དུ་རུང་བར་གསུངས་པ་དེ་དི་ལྟར་བྱངས་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་དག་འདུན་གྱི་དབུས་
 སུ་གླིང་བར་མི་བྱ་བ་ནི་ད་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་དག་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ནེས་པ་བྱེད་
 པ་ལ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་གླིང་བར་བྱ་བ་ནི་དེ། འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་
 དག་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ནེས་པ་བྱེད་པ་ལ་དག་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གླིང་བ་ལ་ནི་ནེས་པ་མེད་
 དོ་ཞེས་ལཔད་དོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་གླིང་བ་ནི། དབྱར་ཚུལ་ནང་མ་ཡིན་པ་དང་།
 བྱ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་གཡེངས་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་གླིང་གཞི་ལས། དག་
 སྒོང་སུས་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་དག་སྒོང་ལ་གླིང་བར་མི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དབྱར་འབྲལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་གཞན་
 གྱིས་སེམས་གཡེངས་ན་སེམས། སེམས་གཏོད་པར་མི་རྒྱས་པས་ལུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པ་གཞི་གང་ལ་གླིང་བ་ནི་ རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མཐོ་བ་སྒོང་བའི། ཚུལ་བྲིམས་དང་ ལ་
 བ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྒོང་བའི། ལྷ་པ་དང་ བཅས་པའི་ཁ་ན་མཐོ་བ་སྒོང་བའི། ཆོ་ག་དང་ ལོག་འཛོ་སྒོང་བའི།
 འཛོ་བ་ཉམས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་། དེའང་ ལྷ་པ་མིག་གི་མངོན་
 རིས་ལྟ་བུ་ལས་གཞན། ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་དང་
 བཅས་པ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷ་པ་དང་ཆོ་ག་དང་འཛོ་བ་ཉམས་པས་གླིང་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཞེས་པ་དང་། གཞི་དང་བཅས་པ་འཆགས་སོ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་གླིང་བྱེད་མི་འཆགས་
 སོ། །དུག་པ་ཚུལ་དི་ལྟར་གླིང་བྱེད་བྱ་བ་ནི། གླིང་བྱེད་གྱིས་དང་པོར་བསམ་པའི་གནས་

ལྷ་བསམས་པ་དང་བརྟག་པའི་གནས་ལྷ་བརྟག་པ་སྟེ། བརྟག་ནི་ད་མཆོད་ཀྱི་དང་ལྷ་ནམ་མི་ལྷ་ཞེས་བསམས་པའི་གནས་ལྷ་བསམས་པ་དང་། མྱོང་བྱ་ཡུལ་དང་གནས་
 དང་དུས་དང་མྱོང་བའི་གཞི་མཆོད་ཀྱི་དང་ལྷ་ནམ་མི་ལྷ་ཞེས་བརྟག་པའི་གནས་ལྷ་
 བརྟག་པ་སྟེ། རོན་དེ་ལྟར་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་
 ཐ་མལ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཕྱོན་དུ་བཏང་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་
 པ་ཕྱོན་དུ་བཏང་སྟེ་ལུང་བ་ལས་བསྐྱང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པ་སྟེ། དྲན་
 པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་བར་མ་བཞག་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས།
 ཆེ་དང་ལྷན་པ་འདི་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསྐྱང་སྟེ་དགེ་བའི་གནས་ལྷ་འཛོག་པར་རྒྱས་
 སམ་སྦྱུང་དུ་བསམས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བརྟག་པར་མི་བྱ་ཞེས་
 གསུངས་པས་དེ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་མྱོང་བྱ་དེས་ཀྱང་
 དེ་དག་ལ་བརྟགས་ནི་མྱོང་བྱེད་མཆོད་ཀྱི་དང་ལྷ་ནམ་མི་ལྷ་ཞེས་ཕྱོད་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་བརྟག་
 གིས་རྟོག་པ་ལེགས་པར་རྟོག་རོ་སྦྱུང་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐབས་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན་འགལ་འཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉིས་པ་མྱོང་བའི་སྐབས་སྟེ་བར་མྱོང་བ་པོས་གང་
 འདོད་པས་ལུང་བ་མྱོང་བར་བྱའོ། །མྱོང་ མདོ་ཅེས་འདི་ནི་ཀྱི་ཅོད་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཟེར། བྱ་
 དེས་ཀྱང་མྱོང་བྱེད་དེའི་བསམས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་ལྷ་མི་བཞག་པས་བཞག་ལ་
 ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་མྱོང་བའི་བྱ་བ་ནི་ལྟར་སྦྱབ་པ་ནི་ཕྱིར་ན་ཉིས་པ་མྱོང་བའི་
 སྐབས་སྟེ་ཞིག་ཅེས་སྐབས་འབྱེད་དུ་བརྟག་པ་ན་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་འབྱེད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ནི་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། གྲུགས་འགའ་ལ་
 སྐབས་མི་འབྱེད་པའོ།

དང་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཞུགས་པ་སྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིག་པར་
 བྱ་ཞིང་བསྒྲིག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞིང་ལྷག་མ་དེ་ནི་ད་
 བཞི་བརྟུང་དུ་བྱེད་ཅིང་མ་བཏང་ན་སྒྲིད་པ་ནས་ཏུར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ནེས་པ་དེ་
 མ་བཏང་ནས་སྒྲིད་པ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་ན་གནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྐྱས་སྐྱར་བར་བྱའོ་
 ཞེས་ མ་མ་ནམས། གསུང་ངོ་། བྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཟོད་པ་དང་བཅས་
 པར་བྱ། དེས་མ་དུལ་ན་གདམས་ངག་བཞག་གོ་སྟེ། དེ་ལ་གདམ་འདྲེ་བ་ལ་སོགས་
 ཡང་བསྒྲིག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་དུལ་ན་གསོ་སྦྱོང་བཞག་ཅིང་། དེས་ཀྱང་
 མ་དུལ་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་གོ། དེས་མ་དུལ་ན་མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྐྱས་
 སྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་ མ་མ་ནམས། གསུངས་སོ། །སྐབས་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་དྲེ། ཅེས་
 པ་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་དང་གི་ཞེས་ཐེར་བ་ལྟ་བུ། མི་མཉེན་པར་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། མཉེན་པར་སྐབས་
 འབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟར་པ་དང་བཅས་པ་བྱ། དེས་མ་དུལ་ན་གདམས་ངག་བཞག་
 པ་ལ་སོགས་བྱ་སྟེ་སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཉེན་པར་སྐབས་བྱེ་ན་ལྟར་བ་སྒྲིང་བར་
 བྱའོ། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྒྲིང་བ་ན། ཅེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ་གཉིས་དྲེ། བཟོད་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་ངོ་པོ་ནི་ད་འཚོལ་བ་སྦྱིན་ཞིང་། ཤེས་
 བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཆང་བརྟུང་བར་ཁས་སྒྲངས་
 ཀྱང་། དེ་ལ་ནེས་ལྟར་འོང་བར་ངེད་མི་འདོད་ཅིང་ལ། མི་ཚངས་པར་ལྟར་བར་བྱས་པོ་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་། མི་ཚངས་
 པར་ལྟར་པ་ལ་ནེས་ལྟར་འོང་བར་ངེད་མི་འདོད་ཅིང་ཐེར་བ་ལྟ་བུ། ལྟར་བའི་རྒྱ་ཁས་སྒྲངས་ནས་ལྟར་བའི་
 ངོ་པོ་ཁས་ལེན་དུ་མ་བརྟུབ་ན་བཞུགས་པ་སྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིག་པར་བྱ་ཞིང་། བསྒྲིག་
 ཀྱང་མ་བཏང་ན་སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བར་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ལྟར་བ་ཁས་ལེན་

པ་ལ་ཡང་། །ཁས་སྒྲུངས་ནས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གཉིས་ལས།
 ཕྱིར་མི་འཆོས་ན་ཕྱིར་མི་འཆོས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིར་འཆོས་ན་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འོག་ནས་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་
 གཞི་དང་བཅས་པ་འཆགས་ལ། གཞི་མེད་ན་མི་འཆགས་ན། གཞི་དང་བཅས་པ་དང་
 གཞི་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན། ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་མ་གྲགས་པ་སྟེ། ལྷའི་མིག་གི་མདོན་
 ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་སྒྲིང་ལ་ལྷུང་བ་མཐོང་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲུང་དན་འཆགས་པའི་གཞི་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མདོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་སྒྲུང་ན་སྒྲུང་བུ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང་
 སྒྲུང་བྱེད་བདག་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་
 དབྱེ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་དགག་དབྱེ་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་ཇོགས་ནའམ། ནད་པ་ངལ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱིས་དགག་དབྱེ་ལན་གཉིས་བཅོད་པའམ། ལན་ཅིག་བཅོད་པ་ཇོགས་
 ན་གང་ཐག་དེ་ལ་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་མི་འཆགས་སོ། །དེ་སྒྲོང་
 ཆེ་གི་མོས་ཉེས་པ་བྱམ་མོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅེ་བྱམ་ནི་མཛོགས་པ་རྩ་བ། བྱེད་པ་རང་གི་རྟོགས་
 ཀྱང་བྱས་པ་རང་གི་དོ་བོ་མི་རྟོགས་པ་དང་། བརྟམ་པར་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པ་ལོ་བྱམ་བརྟམ་མ་རྟོགས་པ་
 རྩ་བ། བྱས་པ་རང་གི་དོ་བོ་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པའི་རང་གི་དོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་
 ཀའི་དོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ན་ཡང་སྒྲུང་བ་མི་འཆགས་སོ། །དེ་མི་བྱེད་ན་ཞེས་པའི་རྟེ་
 ཀ་ལས་སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་མི་བྱེད་ན་ཞེས་སྒྱིར་སྒྲོས་ཀྱང་། མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་
 པ་དང་། སྒྲོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་གཉིས་ལས། སྒྲ་མ་ལ་ནི་བཞམས་བསྒྲོ་
 ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲོག་པར་བྱ་ཞིང་བསྒྲོག་ཀྱང་མ་བཟང་ན་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་
 འགྱུར་རོ། །

འདིར་སྒྲིགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན། མྱོང་བྱ་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་བཅས་
 པ་ཉིད་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་གསུང་ངོ་། །འདི་ལ་གཞུང་འབྲེལ་དང་བས་པོ་ལྟ་བུ་པ་
 ལས་ནི། སྒྲིགས་འགའ་དང་མཐའ་དག་གཉིས་ཀ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་
 རུང་མྱེ། སྐབས་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་གདམས་ངག་
 བཞག་པ་དང་གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་དང་། སྤར་པ་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་དག་བྱའོ། །དེ་དག་བྱས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་མི་གཏོང་ན་དེ་ལ་བཞམས་
 བསྒོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །བསྐྱོག་ཀྱང་མ་གཏོང་ན་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་
 ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འཛོག་པར་བྱེད་
 པ་དག་གིས་ཞེས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་བསྐྱན་པ་ནི། འཛོག་པར་བྱེད་པའམ་དེས་བསྐྱོས་པའམ་
 དེས་བསྐྱོས་པ་ལས་གཞན་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་ལ་
 བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྐྱན་དོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་གསོ་ལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཅོད་པར་
 བྱ་བར་མ་ཐད་དོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་བཅོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་གནས་ལྗང་
 བ་ལས་བཀར་བ་སྟེ། གནས་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་ལྗང་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 ཚོས་དང་ཐང་ཐང་གི་ཡོངས་སྒྲིང་བྱས་ཀྱང་ཆད་པ་ལས་གོ་ལ་བར་མི་འགྱུར་དེ། ཆད་པ་
 ཆེ་བའི་ཁྱིར་ཞེས་པའོ། །ལྗང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐེར་བཅོས་ཀྱང་མི་བདེན་དེས་སྐྱམ་སྟེ། ཡིད་
 མ་ཆེས་པ་ གཉིས་དེ་ཐོས་པ་ན་མི་བདེན་དེས་སྐྱམ་ཏུ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དང་། ཐོས་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཐ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་
 པའི། ནི་མྱོང་བྱ་ན་འཆགས་པའི་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཐ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་
 པ་ནི་མྱོང་བྱ་ན་འཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་དེ། ཐེ་ཚོམ་ཐ་བ་ནི་དོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྗང་བ་
 འབྱུང་བར་དོགས་པ་ལ་མྱོང་བྱ་ན་འཆགས་པར་དྲི་ཀ་དང་འོད་ལྡན་ཅ་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ།

ཀྱི་ཀ་ལས་མཐོང་བ་དང་མོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་གཞི་དང་བཅས་པར་སྐྱོང་བ་ལ་མོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་ན་
 འཆགས་པའོ་ཞེས་པའདྲ། འོད་ཟེན་ཅ་བ་ལས། རྟགས་མ་དེས་པར་འདྲིན་པ་དོགས་པ་ཡིན། གཞི་འདི་དག་གིས་སྦྱས་
 ར་ཞེས་པ་མེད། ཅེས་པའདྲའོ། དགག་དབྱེད་ལས་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་དུས་གཞན་དུ་དགག་
 དབྱེད་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་དགག་དབྱེད་བྱེད་ཀར་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་དགག་དབྱེད་
 བཞག་པའི་ནན་རྟུར་བྱེད་ན། ནན་རྟུར་དེའི་ཚུན་འགྲོ་ཡིན་པས་ལྷུང་བསྐྱོང་བྱ་དང་གསོ་
 སྦྱང་བཞག་པའི་ནན་རྟུར་ཡང་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་བྱར་བྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་
 ནང་དུ་ལྷུང་བ་སྐྱོང་བྱ་དང་ནན་རྟུར་མི་བྱེད་པ་དེ་དབྱར་ཚུལ་གྱི་ནང་བྲིམས་ཡིན་པ་དང་
 འགལ་ཞེ་ན། སྦྱར་བྱང་ལ་འདི་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་སྟེ། དབྱར་ཚུལ་གྱི་ནང་
 ཡིན་ཀྱང་དགག་དབྱེད་བྱེད་ཀའི་ཆོན་དགག་དབྱེད་བཞག་པའི་ནན་རྟུར་འདི་བྱར་བྱུང་དང་། དེའི་
 ཚུན་འགྲོ་སྐྱོང་བྱ་ཡང་དེའི་ཆོན་བྱར་བྱུང་བའོ། །གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་ནི་དགག་དབྱེད་བཞག་
 པའི་ཚུན་འགྲོ་ཡིན་ཀྱང་། དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་གསོ་སྦྱང་བཞག་པའི་ནན་རྟུར་བྱར་བྱུང་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། དབྱར་ཚུལ་དུ་འདྲུག་པའི་ཐུ་རེལ་དབྱེད་ཀ་ལ་བྱེད་ཆོ། གསོ་སྦྱང་བཞག་
 པའི་ནན་རྟུར་བྱས་ནས། དེས་མ་དུལ་ན་དག་ཅོད་དགག་དབྱེད་བྱེད་ཀའི་ཆོ། དགག་དབྱེད་
 བཞག་པའི་ནན་རྟུར་བྱ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ རང་བཞིན་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་
 མེད་པ་དང་། གཅིག་གཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རོན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མདོའི་ཆོག་ཀྱང་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ། །ལེབ་འདི་ལ་མིང་གསོ་སྦྱང་བཞག་པའི་གཞི་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་
 ཏེ་རོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བདགས་པའོ། །རོན་རེལ་པོའི་མིང་གིས་བདགས་
 པ་ནི་ ཅིས། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་ཞེས་གཞུང་འདིར་ གློང་པོན་ཡོན་པོན་འོད་གྱི། གསུངས་
 སོ། །རྣམ་པའདྲ་ནི་མའི་འོད་ཅེར་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དི་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞིའི་

ནས་པར་བཤད་པ་ཚྲོགས་སོ།། །།

༡༡༽ ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་དེ་མྱེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དག་འདུན་ཅ་དང་པ་ཉིད་
 དུ་དབྱེ་བར། རྒྱས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་ཉེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པར་མི་བྱའོ།།
 དེས་ལྷུང་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ལོག་པར་ཉེ་ཅ་དང་དུ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །གནས་
 གང་དུ་དུས་འདའ་བར་བྱ་བ་ངལ་བསོ་བའི་གནས་བསྟེ་གནས་ལྟ་བུ་དཔེན་པ་གང་ན་མི་མཐུན་
 པ་དག་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོད་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་དུ་ནི་ཞེས་པ་ངལ་བསོ་
 བའི་གནས་བསྟེ་གནས་ལྟ་བུ་གནས་དཔེན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མྱེ་མི་དཔེན་པའི་གནས་སུ་
 ཞེས་པའོ། །ཚེས་དང་འདུལ་བ་ཞེས་པ་ནི་མྱེ་སྒྲོད་གཞན་གཉིས་པོས་བཟོད་པའི་ཚེས་
 ཉི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་གདན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེས་དང་ཚུལ་བྲིམས་གདན་
 ལ་འབེབས་པའི་འདུལ་བ་ལའོ། །དེ་དག་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནི་མཉན་ཡོད་ན་གནས་པ་ནམས་
 ལ་གསུངས་པའོ།།

ཚེས་མ་ཡིན་ལ་ཞེན་ནས་ཚེས་ལྷོགས་དང་འཐབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། ཚེས་
 འདི་པ་དག་གིས་ལྷག་མི་བྱ་ཞེས་པ་དག་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་དང་། དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་
 དང་། དག་སྒྲོབ་མ་དང་། དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་ཉེ་བདུན་པོ་དེ་དག་གང་གིས་ལྷག་
 མི་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ལ་དག་སྒྲོང་མས་ལྷག་མི་བྱ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ལ་སྟན་ལས་
 ལུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལས་དབྱི་བར་མི་བྱ་སྟེ་ལུང་བར་བྱའོ། །འབྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་

དག་སྤྱོད་མས་ཕྱག་མི་བྱ་བར་སྟན་ལས་ལུང་ངོ་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་བྱས་པ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་གནས་ནས་ལུང་བ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་
 དེ་དག་ལ་ནི་ལས་ནམ་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱ་སྟེ། །བཟོད་པར་བྱ་བ་གསོལ་བ་བཞིའི་ལས་དང་།
 དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་གསོལ་བ་བཞིའི་ལས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པའི་གསོ་
 སྤྱོད་བྱིན་པ་གསོལ་བ་བཞིའི་ལས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་དངོས་དེ་བྱའོ་
 ཞེས་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་ནོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་སྦྱིན་པ་གསོལ་བ་བཞིའི་ལས་
 བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་དངོས་དེ་བྱའོ་ཞེས་སྟན་པ་ནི། དེ་བྱིན་ནས་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ནི། མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་དེ་གསོལ་བ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བྱིན་ནས་དེའི་
 རྗེས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་དངོས་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་དངོས་
 དེ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་སྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནི་གསོ་སྤྱོད་བྱ་བ་སྟེ། སྤར་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་
 སྤ་སོང་བ་དེ་ནམས་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་པ་དེ་ནམས་སྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནི། སོ་སོ་ཐར་
 པའི་མདོ་འདོན་པའི་གསོ་སྤྱོད་བྱ་བ་ལོ། །ལས་བྱེ་བའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་སྟེ་
 བ་དག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལས་བྱེ་བའི་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས་དང་། གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་དང་།
 གང་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོའོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིང་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ནི། མཛོད་ལས།
 ལས་གྱི་དབྱེན་ནི་སྤྱིང་གསུམ་ན་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ མཛོད་འབྲེལ་ལས། གི་སྦྱ་མི་སྟན་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ གནས་བརྟན་བཟུང་ཕྱག་གི་བཀུ་ལ་ཡོད་པས་དབྱད་ནོ། །བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་གྱི་ནང་དུ་ཞེས་པ་དང་། མཚམས་ཐ་དད་

ན་གནས་པ་ནམས་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲངས་
 ཆད་བ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལས་
 གཅིག་གིས་རྒྱང་ན་ཡང་། སྤྱགས་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དགེ་འདུན་དུ་མ་ཡོངས་པས་
 དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབྱེན་མི་འཆགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་དགོས་
 ཏེ། དབྱེན་ལ་ཡང་འོས་པ་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཤིང་དག་འབྲིས་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པའི་
 གནད་ཀྱིས་འདིར་སྤྱར་རོ། །སོ་སོའི་སྒྲིབ་འཕྲི་དགེ་འདུན་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། ལུང་གཞི་
 ལས་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མི་འཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཚེས་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་བ་དག་
 གིས་ཏེ། ལུང་དགེ་སློང་བྲམ་ཐེའི་བྱ་མོས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་སློང་གང་གིས་ཀོ་བྲུ་ཤམ་
 རྗེའི་དགེ་སློང་བྱེ། ཚེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་བ་དག་གིས་ཏེ། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་
 སྦྱང་ཐ་དད་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་
 ལས། འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་སྟེ། འབྱུང་ན་ དབྱེན་ཇོགས་པར་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་འཕྲིན་པས།
 དབྱེན་མི་ཇོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་སློང་ནི་ཚེས་དང་འདུལ་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་དེ་དང་ལྔ་ན་
 པར་ཤེས་ནས་ཚེས་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་
 མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་ མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚེས་མིན་སྤྱོད་ཀས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཚེས་སྤྱོད་ཀས་
 པ་ནམས་ལས་ཐ་དད་དུ་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པའི། ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལས་གང་
 ཡང་རུང་བ་ལལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་ད་ན་བྱས་པ་ནི་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་
 དགེ་སློང་བྲམ་ཐེའི་བྱ་མོ་ན་བྲམ་ཞུས་པ་ལས། གང་གི་དུས་སུ་ཀོ་བྲུ་ཤམ་རྗེ་པའི་དགེ་འདུན་ནམས་འབྱེད་པར་སྤྱར་ནས།

གང་གི་ཆེ་ནི་དག་གི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་སྤྱོད་བྱ་དག་དུ་བྱས་པ་ནས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསོ་སྤྱོད་ནི་མཚན་པ་ལྟེ་ལས་
 ཀྱི་ཚེག་གཞན་བྱས་ན་ཡང་རོ།། སྟེ། ལས་ཀྱི་དབྱེན་འདི་ནི་སྤྱོད་པའི་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་
 ལ། ལྟར་བ་ནི་སྤྱོད་པའི་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཚས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བྱ་དག་
 གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་ལས་དེ་བྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་རོ། །རྒྱ་ཀ་ལས་ཚས་སྤྱོད་བྱ་དག་
 གིས་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བྱ་ལས་ཐ་དད་པར་ལས་བྱས་པས་ནི་ལས་བྱེ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་དེ་ཚས་ལས་མ་གཡོས་པ་ཁོ་ནར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ།།
 གཟུ་བོ་ལས་ཉམས་པ་དེ་མི་བྱེ། །དེས་ན་གཟུ་བོ་ཉམས་ཀྱིས་ཚས་སྤྱོད་བྱ་མས་དང་ལྟན་
 ཅིག་དུ་ལས་བྱས་ན་ནི་གཟུ་བོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། ལྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མཚམས་
 ཀྱི་ནང་དུ་ལས་བྱས་ན་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བས། གཟུ་བོ་ཉམས་ཀྱིས་
 གསོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་བྱའས་སྐྱམས་ན། དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་
 པ་ལས། གཟུ་བོ་ཉམས་ཀྱིས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དོང་ལ་གསོ་སྤྱོད་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་
 མོ། །བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལས་གཞིའི་རྒྱ་ཀ་དང་ཕྱིར་བཅས་གཞིའི་རྒྱ་ཀ་ལས།
 དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོད་ལྡན་ལས་ཞུས་པ་བྲམ་ཟེའི་བུ་
 མོ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལྷུང་དང་འབྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་
 རྩ་བ་ལས་མ་ན་བེ་ག་ཞེས་སོ། །ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འདི་ལ་ལྷུང་ལས་ཀོ་བྱུ་ཤམ་གྱི་བའི་
 གཞི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཀོ་བྱུ་ཤམ་གྱིར་ལས་ཀྱི་དབྱེན་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་ལྷུང་ལས་ ཀོ་བྱུ་
 ཤམ་གྱི་འདི་གཞི་ཞེས། ལྷུང་ལ་མཚན་དུ་གསོལ་བ་དང་། མདོ་རྩ་བར་དོན་ ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ཞེས།
 ལ་མཚན་དུ་གསོལ་བའོ། །ནམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ལས་བྱེ་བའི་གཞིའི་ནམ་
 པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །

༡༩། འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ནི། བྱེ་བའི་གཞི་འཁོར་ལོ་འདི་དོན་དང་བྱེ་བའི་གྱི་ཚས་འཁོར་ལོ་དབྱེན་གྱི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ནི། བྱེ་བྱུག་དུ་སྤྱོད་པ་གཞུང་ཆེན་མོའི་ལུགས་དང་། བཅུན་པར་དབྱེད་སྤྱོད་གས་གྱི་ལུགས་སོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་མཛོད་འབྲེལ་ལས་བཞད་དོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་འདི་མཐོང་ལས་ཡན་པར་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་མཐོང་ལས་དང་འཁོར་ལོ་འདི་འདྲ་ཚས་སྤྱོད་ལུགས་གཉིས་ལས།

སྐབས་འདིར་ཤེས་ལུགས་གྱི་འདུལ་བ་འདིན་པ་ནས་མཛོང་ལས་སྤྱོད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཅིག་གསུངས་ནི། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལས་སྤྱོད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་གྱིར་མཐོང་བའི་ལས། །ཞེས་བཞད་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྱུག་དུ་སྤྱོད་པ་གཞུང་ཆེན་མོའི་ལུགས། འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་མཐོང་ལས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་དེན་པོ་ཆེ་ལ་འཕར་ཞིང་འབབ་པ་དང་། སྤྱར་དུ་འགོ་བ་དང་། མྱིང་འདོར་བ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཚས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལས་སྤྱོད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དག་ཁམས་འོག་མ་འདོད་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་ཁམས་དེ། ཁམས་གོང་འོག་དེ་གཉིས་རིས་སྤྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རྣམས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། མྱིང་བཞི་རིས་གྱིས་འདོར་བ་སྤྱོད་པ་བཞིན་པ་དང་པོར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གྱི་བཞིན་པ་ལ་དམིགས། དེ་དོར་ནས་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་དོར་ནས་འགོག་པ་དང་། དེ་དོར་ནས་ལས་གྱི་བཞིན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཐོང་ལས་

གྱི་སྤང་བྱ་ནི་ན་མོངས་པ་ལ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོད་པས། འདྲ་ཆོས་དེ་དག་གི་སྒོ་
ནས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷགས་གཉིས་
པ་ བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལྷགས། རི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་
ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གསུམ་ཡོད་དེ། བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་པར་བྱེད་
པའི་སྤྱུ་ཁྱུད་དང་། གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་བས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཡང་
ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ཡོད་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྟེན་བྱེད་
པས། བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལྷག་པ་མེས་པ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་མི་འཐོར་བར་ལྷ་པར་བྱེད་པས་ལྷ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུ་ཁྱུད་དང་འདྲའོ། །ལྷག་
པ་ཤེས་རབ་ནི་ནི་ན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པར་བྱེད་པས་ཕྱི་བས་དང་འདྲ་བས་ན། འདྲ་
ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལྷགས་སོ། །

ལྷགས་འདི་ནི་ལྷང་མ་མོ་ལས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་སྤངས་
ནས་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་འཛོག་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
ནོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་ཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་
རི་ལྷར་བསྐྱུས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །ཡང་
དག་པའི་རྟེན་རི་འཛིན་དང་ཡང་དག་པའི་བླ་པ་ནི་ལྷག་པ་མེས་པ་གྱི་བསྐྱབ་པའོ། །ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་

གྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱས་པར་བཤད་དོ། །མཛོད་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས་དྲན་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་
 པས་བསྐྱས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཆོས་ངོས་རེ་རེ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་
 དོ། །ཤུགས་གྱི་འདུལ་འཛིན་པ་ནས་མ་ནི་སྒྲིམ་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་ནི། རི་ནི་
 ཐིག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལུགས་གྱིས་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་ནི། མཛོད་
 ལས། རྒྱ་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞི་ན། །ལམ་ནི་དང་པོ་པ་བདག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་མ་དང་ནི། །སྒྲིམ་
 དང་མཐོང་ལ་རབ་དུ་དབྱེ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བྱུད་པར་གྱི་ཆོས་འཁོར་ལོ་དབྱེན་གྱི་དོན་
 ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ་ལྟེ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས་དང་། གང་
 གི་ཆེ་འབྱེད་པའི་དུས་དང་། གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྟོན་
 དང་། གང་ལས་དབྱེ་བའི་དོན་ནས་སྔར་བཤད་ཟིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་
 ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ལྟེ། འབྲུལ་
 ན་དབྱེན་མི་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱོགས་སུ་དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་
 ལག་ནི། བསྐྱབ་ཆེགས་ལྔ་བཅོད་ནས་དག་གིས་གསོལ་བའམ། ལུས་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་
 འབྲིམ་པ་གང་ཡང་རྒྱང་བས་དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་
 ཡན་ལག་ནི་དགོ་འདུན་ཕྱེད་པར་གྱུར་པ་ལྟེ། ལྷང་བའི་དབྱེན་དུ་གདོགས་པའི་སྦྱོམ་པོར་
 འགྱུར་ལ། ཐིག་པ་ནི་མཆམས་མེད་པའོ། །ལྔ་པ་དབྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་མི་འཕྲོད་པ་ལྔ་ན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཁྲས་ཡིན་ནི། མཛོད་ལས། དགོ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་
 རང་བཞིན་ལྔ་ན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྐྱར་མིན། །ཞེས་རྒྱས་
 པར་སྔར་བཤད་ཟིན་ནོ། །དུག་པ་དབྱེན་འདིའི་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་ནི་དགོ་འདུན་ཕྱེད་

པ་ནས་མ་དུ་མ་གྱི་པར་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལ་ལམ་ལྟ་
གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། རོན་དེ་ལྟར་ལུང་གཞི་དང་མཛོད་འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །ལུང་
གཞི་དང་མཛོད་འབྲེལ་ལས་དགེ་འདུན་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་མཛད་པ་གྱི་པར་དུ་འཛིན་ཀྱི་ནས་དེས་པ་ལ་འདུག་པ་མཐོང་
ལས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་ཐག་པ་ཐད་པ་དགྲ་བཅོམ་པར་བྱ་བ་ནས་ལས་གཉིས་སུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚོགས་ལས་ལ་ལོགས་བསམ་གཏན་དང་ཚོགས་པ་དང་ཁ་དོན་དང་མེས་པའི་ལས་ནས་ཀྱང་མི་འདུག་
ཅིང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གཞི་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཀྱི་ཁམས་ན་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་
ཆད་དོ། །མེས་པ་ཆེན་གྱི་རྒྱད་ལ་མི་འབྱུང་གསུངས་སོ། །འདི་གཉིས་གྱིས་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་མཛོད་འབྲེལ་ལས།
ལྟ་དང་སྟེ་དང་མིར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡང་འབྲུགས་པ་དང་ཡིད་མི་འདེབ་དང་རང་དབང་མེད་བ་དང་དུན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་
པ་འདིའི་ནས་པར་སྟོན་པ་ཡང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དུ་མཐར་མེད་པར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་དབྱེན་
གནས་པའི་ཆད་ནི། དབྱེན་དེ་ཞག་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་མི་གནས་
སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས་དགེ་འདུན་བྱེད་ཀྱི་རོན་ཀྱི་ཐ་བར་ནས་
མ་ལངས་པ་ཉིད་དུ་དགེ་འདུན་སྐར་འདུམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་དབྱེན་
གྱི་ངོ་བོ་སུ་ལ་ལྟན་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་ལྟན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་
དག་ལྟན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགྲ་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སུ་ལ་ལྟན་པ་ནི་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་
འབྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཏུན། དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་
དག་ལྟན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་རོན་ལ་ ལས་གྱི་དབྱེན་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གཉིས་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་
ལོའི་དབྱེན་ནི་ ལྟ་གཉིས་གྱིས་འགྱུར་དེ་དག་གིས་གཞི་བཅད་པ་དང་། ལུས་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་མེད་དུ་འདུག་པས་སོ། །
ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་ཞེས་པ་ནི་ལྟས་བྱིན་གྱི་བསྐྱེད་ཆེགས་ལྟ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་

པོ་ནི་ལུང་གཞི་ལས། འོ་མ་ཤ་དང་ལན་ཚུ་དང་། གོས་བྱས་དགོན་པར་གནས་པ་དང་།
 ཞེས་སོ། ། རྒྱ་ཀ་ལས་ཆོས་ལས་ཅད་པའི་དངོས་པོར་གསོལ་བ་ནི་བསྐྱབ་ཆོག་མ་གྱི་པོ་བཤོད་ནས། བྱིད་ཅག་ལས
 གང་འདྲུལ་བྱུགས་ཀྱི་གནས་ལྟ་པོ་འདི་དག་གིས་དག་པ་དང་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དེས། དགེ་སྤྱོད་གོ་བྱ་དུ་མ་ལས་རིང་དུ་
 བྱིས་ཤིག ཅད་དུ་བྱིས་ཤིག རྒྱང་སྤོངས་ཤིག མོ་མོར་བྱིས་ཤིག ལོགས་ཤིག་དུ་བྱིས་ཤིག་ཅེས་ཐེར་བ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། དག་གིས་གསོལ་བ་འདམ་ལུས་བྱིས་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་འདྲུག་པས་མོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དབྱེན་འདའ་ལྟར་བ་
 ལུས་དག་གང་ཡང་རུང་བས་འགྲུབ་བས་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་བྱིས་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་ན་ཡང་། དེའི་ཐོན་དུ་དག་གིས་
 བསྐྱབ་ཆོག་མ་གྱི་པོ་བཤོད་ནས། ལྟ་པོ་འདི་དག་གིས་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཚུལ་ཤིང་ལོང་ཞིག་ཅེས་
 ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པོ། ། དབྱེ་བ་བྱུ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆད་ནི་དམ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཀ་ལས་འབྱེད་
 པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་མ་ཡིན་པའི་ཐོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཁ་བསྐྱང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་
 སོ། ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དབྱེ་བར་བྱུ་བ་དང་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ལ་བྱུ་བ་དང་བྱེད་
 པ་པོ་ཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷས་བྱིན་ལྷ་བྱས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་
 མེད་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མིན་ཐོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཁ་སྐྱོང་དུ་རུང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཆོས་མིན་ཐོགས་པ་དང་ལྷ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་ཆོས་ལ་ནི་ཆོས་
 ལུ་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་
 དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་ནི་དུ་ཤེས་ན་མཚམས་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 ལུ་བ་པོ། ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་བཞིན་ནི་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི། དབྱེ་བ་
 ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། འགྲོ་ན་མས་ཐར་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི་དག་འར་བ་དབང་ལུག་
 ལ་ལོགས་པ་ན་མས་ལ་དག་འར་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རམ་སྟེ་
 དུ་འོ། ། རྒྱ་ཀ་ ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་ཡིད་གཉིས་མ་པ་དང་། དབྱེ་བ་ཆོས་སུ་ཡིད་གཉིས་མ་བ་ལས་

ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ནི་ལུང་གཞི་གི། ཀ་ལས་འདི་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟན་ཡང་དེ་མཚམས་མེད་
པ་ནི་ད་དུ་འགྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལའོར་ལོ་བྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་གྱི་ལའོར་
ལོ་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་དགོ་འདུན་བྱེ་བའོ། །ཡོད་ལས་ཚོས་གྱི་ལའོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་ལྟར་རོ། །ནམ་ལྟད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ལའོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་ནི་ནམ་
པར་ལྟད་པ་ཚྛོགས་སོ། ། ॥

༡༥༽ ཚུད་པའི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ཚུད་པའི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དགོས་པའི་དོན་
ནི་ཚུད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་འདུན་ལས། དང་པོ་ཚུད་པའི་རྒྱ་
ངོས་བརྒྱུད་པ་ནི་ཚུད་པའི་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། ཚུད་པའི་རྒྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་པའོ། །དང་
པོ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ནོན་མོངས་པ་སྟེ། དེའི་ཡང་ཅ་བ་
བདག་ཏུ་འདྲིན་པའོ། །སྒོ་མཐེང་ལས་བའི་གཟུངས། དེ་ལ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་སོ་
སོའི་སྤྱི་བོ་ཡལ་པ་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པའི་རྒྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ནི་ད་ལ་ལོག་པར་
བསྐྱུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་
ཡལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་རྒྱས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །
ཚུད་པའི་རྒྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། །འདི་ནི་ད་ལས་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ནི་ད་ལ་ལོག་
པར་སྐྱུབ་པ་དང་། སྤྱོད་བ་དང་། རྒྱུད་བ་དང་བཅས་པ་ནི་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་

སྤྱིན་པའི་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ནི་ད་མི་དྲག་
 པ་ལ་དྲག་གོ་ཞེས་ལོག་པར་སྒྱབ་པའམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཅིང་པ་ལ་བདག་ཡོད་
 དོ་ཞེས་ལོག་པར་སྒྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོད་
 པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ སྤྱོད་བདེ་ཞེས། རྒྱ་ལས། གདམས་ངག་ལ་
 སོགས་པ་འཛོག་པར་གྱུར་བས་གཞན་སྤང་བ་སྟེ། ཞེས་འགྲུག་དོ། །དེའི་དོན་ནི་བམ་པོ་
 ལྟ་བུ་པ་ལས། གདམས་ངག་འཛོག་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་འཛོག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་
 འཛོག་པའི་རིམ་པ་དེས། གང་ཟག་ལྟར་བ་འབྱིན་པ་པོ་གཞན་དེ། དགོ་འདུན་རང་བཞིན་
 ཏུ་གནས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་འགྲུག་དོ། །དེ་ནི་གདམས་ངག་
 ལ་སོགས་པ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་བཞག་པར་བྱ་བ་དག་ཚོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་འང་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ ལྟར་བ་དང་བཅས་
 བཞིན། ནི་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟ་ལས་ལྟག་མ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་
 བའོ་ཞེས་འགྲུག་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གསོ་བའི་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྟར་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟར་
 བ་སྦྱོང་བ་ན་ལྟར་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་སྦྱོང་བྱ་དང་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསོ་བའི་ལྟག་མ་ཅིང་པའི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ནི། ལྟར་བའི་ཕྱིར་
 ཚོད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་རྩམ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ཚོད་པ་ནི་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་པ་ ར་བྱ་བ་མཐའ་བྱུང་བ་ལྟར། ཉིད་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་དཀྱི་བར་དུ་
 གྱུར་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྤྱིན་ག། ནི་གསོལ་བ་འབའ་
 ཞིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་འདུ་བ་མི་སྟེར་བའམ་ཕྱིར་བཞོག་བྱེད་ཅིང་ལས་ལ་མཐུན་པ་
 མི་སྤྱིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོད་

པའི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱད་པ་ནི། དག་པོས་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་གི་ཕྱིར་སེམས་གཞོལ་
བཞོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཚུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲུག་
ལོང་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་ཀ་ལས་ དག་པོས་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་ ཆོག་གི་ཕྱིར་སེམས་གཞོལ་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུག་ལོང་ཞེས་བྱའི། ཁྲོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་ཚུད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཁོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལུང་གཞི་ལས། དགེ་འདུན་
སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྒྲུབ། འགལ་བར་སྒྲུབ་དེ་ལ་བརྟེན་དེ་འཐབ་པ་དང་མཆང་འབྲུབ་དང་ཚུད་
པ་དང་། བགྱུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུད་པའི་ཚུད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཞེ་ན། འཐབ་པ་ མཆང་འབྲུབ་དང་གཤགས་འབྲུད་པ། ལ་སོགས་ནི་ཚུད་པའི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་པས། ཚུད་པའི་ ཁོན་འཛིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་ལ་ཚུད་པའི་མིང་གིས་བདགས་པ་སྟེ།
འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱའི་མིང་གིས་བདགས་པ། དཔེར་ན་ མར་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉི་མའི་འོད་སོགས་
ལ་ཉི་མ་སོག་ཅས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུང་གཞི་ལ། དགེ་སློང་དག་འབྲུད་
པའི་ཚུད་པ་ནི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། མི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་ཚུད་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་ནི། ཚུད་པའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་
རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུད་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་གཞུང་
གི་སྐབས་འདི་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུད་པ་ཅུ་མོ། །དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆེ་
ལོང་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཞིབ་མོ་ནམ་གཞག་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཚུད་པ་བཞི་སྟེ། འབྲུད་
པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དང་། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་
ཕྱིར་ཚུད་པའོ། །དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ལ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཚུད་

པ་དང་། གདམས་ངག་འཛིན་པ་ལ་སོགས་བྱས་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་གཞག་པར་
བྱ་བ་དག་ཚུད་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བས་སྐྱེད་བྱས་ལྷུང་བ་ཁས་མི་ལེན་
ཏེ་སྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཚུད་པ་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྤྱིན་པས་ཚུད་པར་གྱུར་པ་སྟེ་
གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞིབ་མོ་རྣམས་གཞག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཚུད་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། འབྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་མདོ་རྩ་བས་དབྱེ་བ་མ་བྱས་སོ། །མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ལྷུང་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷུང་མེད་པ་འོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་
དང་། གང་གིས་སྐྱེད་ས་པའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་འོ། །ལྷུང་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རི་དབྱུང་བཅས་པ་
བྱད་བྱ་ཤོར་ལ་མི་ཆང་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་ས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱེད་བྱ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་འོ། །གཞི་མེད་པ་དང་།
གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ རི་མངོན་མཆན་ཆན་གྱི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ། རྟ་ཆོང་གི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ལྷུང་བ་གཞན་བྱུང་ཡང་གང་གིས་སྐྱེད་བའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་འོ། །དང་། ཕྱིར་བཅོས་ལ་མི་སྟོས་པ་ རི་དགེ་
སྤྱོད་ཆང་འབྱུང་བ་གཞན་གྱི་མཐོང་ལ། ལྷུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་ནི་ལྷུང་མེད་པར་ལྷུང་བ་དེ་སྐྱེད་ས་ཀྱང་ཕྱིར་བཅོས་
ཞིན་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མ་སྟོས་པ་འོ། །དང་། སྤྱོན་པས་བྱས་པ་འོ། །རི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོན་པ་ཆང་འབྱུང་བ་
གཞན་གྱིས་མཐོང་ལ། དགེ་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པ་ནི་ལྷུང་མེད་པར་ཆང་འབྱུང་ས་པའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་ས་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་ལ་ལྷུང་
བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་པོ་ཤེས་པའི་ཚུད་པ་དང་།
ངོ་པོ་མི་ཤེས་པའི་ཚུད་པ་འོ། །ངོ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེད་བྱས་རང་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་
བ་དེ་ངོ་ཤེས་ཤིང་བྲན་པ་དང་སྐྱེད་བྱས་རང་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བརྗོད་ནས་མི་བྲན་པ་འོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུད་པ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པ་ རི་སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ཚུད་པར་ཆད་ཀྱི་
དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་སོ། །དང་། ཕྱིར་འཕྲོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོ་བ་

ནི་མེད་ཀྱང་མེད་ཀྱི་དགེ་མཚན་ཚུད་པ་ན་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དུང་། ཁ་ཅིག་ནི་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དུང་།
 ཅེད། ཚུད་པར་བྱེད་ཀྱང་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བའི་མ་ཡིན་པའི་ནི་ཆེ་བ་སྟེ། ཐོག་མའི་བམ་མོ། ནང་།
 ཚུད་པ་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའོ། །ནི་མཚན་མའི་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལྟར་
 བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚུད་པ་བཅུ་
 གཅིག་གོ། །འཁོལ་པ་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་བྱེད་གང་ཚུད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞི་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚུད་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་དུ་འདུག་
 པ་དང་། ཚུད་པ་མོ་སོ་ལ་ཞི་བྱེད་སོ་སོས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཆི་བཞིན་པ་འཕ་
 བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཏུ་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་ཚུད་པ་བཞི་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཞི་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཐོག་གསལ་བསྟན་པར་ཇོགས་པ་ལས་ཉམས་ན་ནི་བར་ཞི་
 ཞེས་ཤི་འཕ་བབས་ན་ཞི་ཟེན་པར་གསུངས་པས། དེའི་སྔ་རོལ་པ་ནི་ཞི་བྱེད་ཡིན་པར་ཤུགས་
 ལ་གྱུ་བ་ཐོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་དུ་ལས་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་
 འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས་ནི། བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་འདི་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྟེན་པ་ནི་དངོས་
 སུ་ཞི་བྱེད་དུ་འདུག་ལ། ཞི་བྱེད་གཞན་ནམས་ནི་བརྒྱད་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འདུག་སྟེ། གཞུང་
 གི་སྐབས་སུ་ འོག་དུ་རྒྱས་པར། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འགྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་དང་། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་
 ཚུད་པ་དང་། བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ནི། མདོ་ན་
 སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ། གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ན་སུམ་
 ནམ་པ་བརྒྱད་དེ། མོ་ལ་དང་གཟུང་དང་དགེ་འདུན་གཞི་པོ་དང་། །གསལ་བ་དང་ནི་གསལ་
 བའི་གསལ་བ་དང་། །དགེ་འདུན་གཞན་དང་སྟེ་སྟོད་འདིན་པ་དང་། །གནས་བརྟན་མཐུ་

དང་ལྷན་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། དང་པོ་ཚོལ་བྱིར་ཚོལ་གྱི་མངོན་སུམ་
 ནི་འགྲེང་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚོལ་བྱིར་ཚོལ་དེ་གཉིས་རང་རང་གི་སྒྲིའི་བྱུང་པར་
 གྱིས་རྟོགས་ འདུལ་བྱས་མི་དྲག་པོའི་ཞེས་མཇུག་པོའི་ཞེས། བཟྱ་གས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་
 སུམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཚོལ་བ་དང་བྱིར་ཚོལ་ནི་དམ་འཆའ་འཛོག་པ་པོ་དང་། སྤྲུལ་འབྱེན་
 པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུ་བོའི་མངོན་སུམ་ནི་ཚོལ་བྱིར་ཚོལ་
 གཉིས་པོ་རང་གིས་ཚྩད་པ་ཞི་བར་མ་རྒྱལ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྦྱང་བའི་གཟུ་
 བོ་ཆོས་དང་ཟག་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དེ་དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ནས། གཟུ་བོ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གིས་མི་རྒྱས་
 ར་ཆོག་པར་དབྱུང་བ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་
 པ་དགོ་འདུན་གཞི་པོའི་མངོན་སུམ་ནི། དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་ཞིན་དགོ་འདུན་ལ་དབྱུལ་
 ལོ་ཞེས་ཏེ། ཚྩད་པ་དེ་གཟུ་བོས། ཞི་བར་མ་རྒྱལ་ན་དགོ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་གཏད་ནས་དགོ་
 འདུན་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དགོ་འདུན་གཞི་པོ་ནི་ཚྩད་པ་དེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 གྱི་རྒྱས་ཞེས་པའི་དགོ་འདུན་ཏེ། སྤར་གཟུ་བོ་དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་གང་ཡིན་
 པའོ། །བཞི་པ་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་ནི། དེས་མ་རྒྱལ་ན་གསལ་བ་དག་བསྐྱོའོ་ཞེས་
 ཏེ། ཚྩད་པ་དེ། དགོ་འདུན་གཞི་པོས་ཞི་བར་མ་རྒྱལ་ན། དགོ་འདུན་དེས་གསལ་བ་དག་
 བསྐྱོ་བ་སྟེ། སྤར་གྱི་གཟུ་བོ་དེ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆོས་གསལ་བའི་དགོ་སྟོང་བཞི་ཡན་
 ཆད་ལས་ཀྱི་ཆན་པ་ལན་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ནས། གསལ་
 བ་བཞི་ཡན་ཆད་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་གསལ་བའི་གསལ་བའི་མངོན་
 སུམ་གྱི། སྟེ་ཆན་དེས་མ་རྒྱལ་ན་རང་གིས་ ལུང་གས་གསལ་བ་བས་ཀྱང་། གསལ་བ་དག་

བསྐྱོ་ཞེས་ཏེ་ ཚུད་པ་ནི། གསལ་བ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན། གསལ་བས་ཀྱང་ཡོན་
 ཏན་ཆེས་གསལ་བ་དག་བསྐྱོས་ཤིང་གསལ་བ་བཞི་ཡན་ཆད་དེ་དག་གིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ནས། བསྐྱོས་པ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དུག་པ་དགེ་འདུན་
 གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་མ་རྒྱས་ཤིང་གཞན་མི་བྱེད་ན་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཚུད་པ་དེ་གསལ་
 བའི་གསལ་བ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ཤིང་གཞན་བསྐྱོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན། ཚུད་པ་
 དེ་གསལ་བའི་གསལ་བ་དག་གིས་ནི་གསལ་བ་ལ་གཏད་པར་བྱ་ཞིང་། གསལ་བས་དགེ་
 འདུན་གཞི་པོ་རྣམས་ལ་གཏད་པར་བྱས་ནས། དགེ་འདུན་གཞི་པོས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བའི་ཚུད་པ་སྟེད་པ་པོ་དེས་ཚུད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་ལ་གཏད་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡང་གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་གཞན་དེ་ལ་རྩ་བ་
 གསུམ་དུ་ལུལ་ལ། ཚུད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །འདུན་པ་སྟེ་
 སྟོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ནི། སྟོད་ལུལ་བ་ནི་དེས་མདོ་སྟེ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཚུད་
 པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་དེས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན། ཚུད་པ་སྟེད་པ་པོ་དེ་ལ་གཏད་ན། ཚུད་
 པ་སྟེད་པ་པོ་དེས་ཚུད་པ་དེ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་བ་དུག་དུ་ལུལ་ལ། ཚུད་
 པ་དེ་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་
 མངོན་སུམ་ནི། དེ་དག་གིས་གནས་བརྟན་ཞེས་པ་ནས། ཚུད་པ་དེ་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པས་
 ཞི་བར་མི་རྒྱས་ནས་ཚུད་པ་སྟེད་པ་དེ་ལ་གཏད་ན། ཚུད་པ་སྟེད་པ་པོ་དེས་ཚུད་པ་དེ་གནས་
 བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ལ་དུས་བྱུག་པ་མེད་པར་ལུལ་ལ་ཚུད་པ་དེ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་
 པ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞི་བར་

མ་རྒྱལ་ན་གང་མང་བྱ་བ་སྟེ། གནས་བརྟན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་
 པར་གྱུར་པ་དག་ལ་འོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཞི་ལས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པས་ཚུད་
 པ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་མི་རྒྱལ་ན། ཚུད་པ་དེ་ཚུད་པ་སྟེད་པ་པོའི་དགོ་སྒོར་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་
 པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་ཚུད་པ་དེ་དགོ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་གཏད་པར་བྱ་ཞིང་། དགོ་འདུན་
 གཞི་པོས་ཚུལ་གྱིང་གང་མང་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཚུལ་གྱིང་གང་མང་བྱེད་ཚུལ་ནི་རྒྱས་
 པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་མ་རྒྱལ་ན།
 སྐོལ་ཕྱིར་སྐོལ་གཉིས་ཀའང་གང་རུང་གཅིག་གནས་ནས་ཕྱུང་བས་ཞི་བར་འགྱུར་ན། གནས་
 ནས་དཔྱུང་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་ནི་བར་ཞི་བས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་
 ལས། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་འདི་དང་
 དག་པ་སྦྱིན་པས་སོ་ཞེས་དེ། མངོན་སུམ་འདི་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་
 གཟུ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་ རྣམ་ཆད་དུ་དཔགས་དེ། དཔྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་དེ། ཞི་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་གྱི། གནས་ལུགས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ནི་མ་ངེས་དེ། ཚུལ་བྲིམས་
 རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་པ་ལ་ནི་དག་པ་སྦྱིན་པས་ཞི་
 བར་བྱ་སྟེ་དག་པ་བྱིན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། གཞི་
 མེད་པ་དང་། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་། སྦྱོར་
 བས་བྱས་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་ ཚུད་པ་དེ། དུན་པས་འདུལ་བ་ དགོ་འདུན་གྱིས་ སྦྱིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་དེ། གང་ དགོ་སྒོར་གྱང་ཕྱོད་ན་མ་ཟུ། ཟག་འདི་ནི་དུན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 ལ། འདིས་ལུང་བ་ཕྱུང་བ་མ་དུན་པས་འདི་ལ་ལུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་

བཞིའི་ལས་གྱིས་དག་ཏུ་སྒྲེར་། དག་སྒོང་གྲང་ཕུ་རྩོམ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྒོང་མེད་ལྷུང་བའི་གྲགས་
 དན་ལྷུང་ན། གྲགས་རན་དེ་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་ཏུ་སྒྲེར། བའོ། །དག་སྒོང་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ་བྱ། སྒྲིམ་པས་
 བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྒོང་བ་ན། འདུལ་། མ་སྒྲིམ་པས། བ་སྒྲིན་པ་སྒྲེ། ཐ་མ་ལ་ནི་མ་སྒྲིམ་པས་ ཚད་
 པ་དེ། འདུལ་བ་ དག་འདུན་གྱིས། སྒྲིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་། སྒྲིམ་པས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 གང་ཟག་འདི་མ་སྒྲིམ་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་མ་བྱས་པས་འདི་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དག་འདུན་
 གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་དག་ཏུ་སྒྲེར་བའོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཞི་
 བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། ངོ་མི་ཤེས་པའི་
 ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ནི།
 སྒྲུབས་འདིར་ཚུད་པ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ལྷུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཚུད་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚུད་པའོ། །ཐུ་
 མ་ཤོས་གྱི་ཞི་བྱེད་ནི། དང་པོ་ལས་ནི་ཁས་སྒྲུངས་བའི་བྱ་བས་ཕྱིར་བཅས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པས། སྒྲིང་བྱས་ལྷུང་བ་ཁས་སྒྲུང་བ་དང་། ཁས་སྒྲུང་བ་དེའི་བྱ་བ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅས་བྱ་
 བས་ཚུད་པ་དེ་ཕྱིར་བཅས་སོང་སྒྲེ། ཚུད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྷུང་ག་ཞི་ལས་
 ལྷུང་བ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པའི་ཆོག་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། །ཕྱི་མ་ཤོས་གྱི་ཞི་བྱེད་
 ནི། སྒྲིང་བྱས་ལྷུང་བ་ཡོད་པར་སྒྲིང་བྱེད་ལ་ཁས་སྒྲུང་བས་ཞི་བར་བྱ་སྒྲེ། སྒྲིངས་པས་
 ཁས་སྒྲུངས་ན་མཐར་བུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིར་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
 ཆེའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། གཉིས་པ་ལས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་ ཚད་པ་དེ། བས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུ་པོ་ལ་སོགས་གྱིས་ འཕྲོ་ཚུད་དཔགས་ཏེ་གསུངས། ཡིད་
 དཔྱད་གྱིས་བརྟགས་ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གནས་ལུགས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་

པར་ནི་མངས་དེ། ཚུལ་བྱིས་ས་ནས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་
འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། གསུམ་པ་ལ་ནི་རྩ་བ་གྲུམ་པ་ལྟ་བུའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚུད་པ་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟར་བ་
བཤགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ནས་བཤད་དང་ཉི་ཀ་ལས། དཔེར་ན་རྩ་བ་གྲུམ་པ་ནི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་
ནས་ཅི་སྟོང་ཉལ་བ་འདྲ་བར་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ནས་འདུད་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྟེང་
ཅས་བྱུང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཉིས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་ཞི་བྱེད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛོལ་
བ་སྦྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུང་བ་དྲན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་
སྟོང་པ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེས་ལུང་བ་དྲན་པར་འགྱུར་ལུགས་ནི། ལུང་
བ་དྲན་ནས་གཞན་ན་གནས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། ལུང་བ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་
འགྱུས་ཚུམ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །བཞི་པ་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་བྱི་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་ནི་ལས་ལ་
མཐུན་པ་སྦྱིན་པས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་ཀྱི་ཞི་བྱེད་དང་། བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་ནི་ཞི་བྱེད་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཞི་བྱེད་དུ་འདུག་སྟེ། ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུད་
པ་ལ་འདུག་གི་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །ལྔ་པ་ཚུད་པ་འབྱུལ་བའི་དོན་ནི་མི་གདམས་
པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་ཡང་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་ཡང་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོས་པ་
དང་བཅས་པ་ནི་ཆོ་བ་དང་། དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དབྱེ་བ་གསུམ་
པོ་དེ་སྦྱར་དུ་བྱུང་སྟེ། ཉིས་པ་ངོ་ཤེས་པའི་ལུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་
དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་
པ་ལ་ཡང་གཞི་མེད་པ་དང་། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་དང་། ཕྱིར་བཙོས་པ་ལ་མི་

སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པས་བྱས་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་དེ་སྒྱུར་དུ་བྱང་སྟེ། མི་གདམས་པའི་
 བྱིར་ཚུད་པ་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་དེ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
 བྱིར་རོ། དེ་ཡང་སྒྱིང་བྱ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་། སྒྱིང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་
 ཏེ་སྒྱིངས་པ་ལས། འདུ་ཤེས་གྱི་ཆ་ནས་ལྷུང་བའི་བྱིར་ཚུད་པ་འབྱུང་སྟེད་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ་བཞི་པོ་དེ་སྒྱུར་དུ་བྱང་བའོ། །དུག་པ་ཞི་བྱེད་འབྱུང་པའི་དོན་ནི་ཉེས་པ་དོ་ཤེས་པའི་
 ལྷུང་བའི་བྱིར་ཚུད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལས་ནི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱ་བས་བྱིར་བཅོས་
 སོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཁས་སྒྲུང་བའི་བྱ་བས་བྱིར་བཅོས་སོ་
 ཞེས་སྒྱུར་དུ་བྱང་ཞིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་
 གསུངས་པས། དང་པོ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བས་སོ་ཞེས་སྒྱུར་དུ་བྱང་སྟེ། ཚུད་
 པ་དེ་དག་ལ་ཞི་བྱེད་ཕན་ཚུན་སྟོལ་མར་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདུན་
 པ་ཚུད་པ་མཐར་བསྐྱལ་བ་ནི་མཐར་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་པའམ་མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་
 ཟེ། འབྱེད་པའི་བྱིར་ཚུད་པ་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན།
 མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་སྟེ་སྒྲུར་བཤད་ཟིན་དོ། །མི་གདམས་པའི་བྱིར་ཚུད་པ་དང་ལྷུང་
 བའི་བྱིར་ཚུད་པ་ལ་སྒྱིང་བྱས་ལྷུང་བ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། ལྷུང་བའི་བྱིར་བཅོས་བྱས་ན་ཚུད་
 པ་ཞི་བ་མཐར་བུག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཚུད་པ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་ཞི་བྱེད་དེ་ནམས་
 བྱས་ཀྱང་ཚུད་པ་མ་ཞི་ན། འཐབ་ཅིང་མ་ཞི་བ་དང་། བསྐྱངས་ཏེ་མ་ཞི་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལྷུང་ན་བསྟེན་གས་པ་ནན་ཏུ་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན། འཐབ་གྲོལ་ལས་འབད་
 པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་ན་བསྐྱངས་པ་དེ་བརྟུས་ཐབས་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱིར་འབྱེད་ནན་ཏུ་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་བྱིར་འབྱེད་པའི་འབད་

བས་མ་ལོག་ན་གནས་ནས་འབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ བྱིར་འབྱུད་པའི་བབད་པས་མ་ལོག་ན་གནས་
 ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། མདོར་བསྟུས་སྟུར་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་
 ནི་འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་བཞིའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །སྟོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་གདམས་
 ངག་ལ་སོགས་འཛོག་པར་གྱུར་པས་གཞན་སྟོང་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྟི་དོན་
 གྱི་སྐབས་སུ་སྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་དོ། །ཁྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་ད་དང་། ཞེས་པ་
 ཡང་སྟར་བཤད་ཅིན་དོ། །རྒྱ་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདི་དང་ཞེས་པའི་རང་གི་ནམ་བཤད་
 དང་རྒྱ་ཀ་ལས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་འདི་དང་ཞེས་སྟིར་བཏྲོད་ཀྱང་། མདོན་སྟུམ་འདི་དང་
 ཞེས་པ་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་མདོན་སྟུམ་གྱིས་འདུལ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་
 བས་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས་ནི་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་མདོན་སྟུམ་གྱིས་འདུལ་བ་དང་། ཚུལ་
 ཤིང་མང་པོ་སྟིན་པས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱ་བས་ཞི་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་མི་
 གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་ཞི་བྱེད་དུ་མི་རིགས་དེ། ཚུལ་བྲིམས་
 ནམ་པར་གདན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གཞི་ལས། དགེ་སློང་དག་མི་གདམས་
 པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚེས་གསུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱའོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། མདོན་སྟུམ་གྱིས་འདུལ་
 བ་དང་། རྟན་པས་འདུལ་བ་དང་། མ་སྟོམ་པས་འདུལ་བའོ། །ཞེས་ཞི་བྱེད་གསུམ་ནི་ད་དུ་གསུངས་གྱི། ཚུལ་ཤིང་གང་
 མང་ནི་མ་གསུངས་སོ། །འབྱུད་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་དེ། མདོན་སྟུམ་དང་། གང་
 མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོན་སྟུམ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྟོན་ཕྱིར་སྟོན་
 གྱི་མདོན་སྟུམ་ནི་འབྱུད་པ་གཉིས་རང་གིས་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
 གཟུ་པོའི་མདོན་སྟུམ་ནི་རང་གིས་མ་རྒྱས་ན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཟུ་པོ་དེ་དགེ་སློང་དེ་
 ལྟ་བུ་དག་གིས་བྱ་ཞེ་ན་ འབྲང་བ་ཞེས་པ་ནི་མོས་ཤིང་ཡིད་གཏོད་པ་ཞི། གོམ་གཞིའི་འབྱུང་བ་ལས། ས་

སྤྱིར་ནི་ལྷ་པོ་ཡིན་ལ། མེད་གི་རྒྱ་པོ་ཡིན་ཡང་ལུ་མའི་ཚོགས་ནས་མེད་གིར་འདྲང་བ་ཡིན་པས་མེད་གི་སྡེ་དཔོན་བྱེད་
 དུ་བརྩམས་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། འདྲང་བ་སྡེ་མོས་ཤིང་ཡིད་ལེབས་པ་དག་གིས་སོ། ། ལུ་
 འདྲང་བ་དག་གིས་ཞེ་ན། ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་དེ་གཉིས་འདྲང་བ་དག་གིས་སོ་ཞེས་སྒྱུར་དེ།
 དེ་གཉིས་མོས་ཤིང་ཡིད་ལེབས་པ་དག་གིས་སོ། ། རྩོགས་གཉིས་ཀའི་དབུས་ན་གནས་པའི། གཟུ་
 བོ་དག་ལ་ ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་དེ་གཉིས། འདྲང་བར་བྱ་སྡེ་མོས་ཤིང་ཡིད་ལེབས་པར་བྱའོ། ། དགོ་
 འདུན་གྱིས་གདན་དུ་བསྐོའོ་ཞེས་པ་ནས་གཟུ་བོ་བསྐོ་བ་བསྐྱུན་དོ། ། འདི་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གཟུ་བོ་བསྐོས་པ་དེས་ཚུད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། ། གཉིས་
 པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུ་མ་གང་བསྐོ་བ་ནི། ལུང་མ་མོ་ལས་གཟུ་
 བོ་ཆོས་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་བསྐོ་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ལྷན་
 ཞིང་དང་པོ་ནི་ད་ནས་ཚུལ་བྱིས་ས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 ཅིང་དང་པོ་ཚུལ་བྱིས་ས་ལེན་པའི་ཆེ་ནི་ད་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་རྒྱ་
 བྱུང་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། ། རིང་ཆའི་ས་ཤིང་འགྱོད་ལ་བསྐྱུས་
 པ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་གས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱོལ་ལ་ཡང་འཛིན་ཞིང་
 ཉིས་པ་སྐྱ་མ་ལ་འགྱོད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་སྟོལ་པའོ། ། བསྐྱུས་པ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐྱུས་
 པ་སྐྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བར་འདོད་པའོ། ། དེ་ཡང་ལུང་ལྷན་ཆོགས་
 ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བསྐྱུས་པ་འདོད་པ་ནི་བསྐྱུས་པ་ལ་གྱུས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། ། འདུལ་
 བ་ལ་ཤིན་རྒྱ་ནམ་པར་ངས་ཤིང་ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་ཐོས་པ་བསགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདུལ་
 བ་ལ་གྱུས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ལ་ཆོག་གི་སྟོན་ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་དོན་གྱི་སྟོན་ཐོས་པ་བསགས་
 པ་སྟེ། ལུང་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་མི་བརྟེན་

པའོ། །ཐོས་པ་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མི་བརྟེན་པའོ་ཞེས་སོ། །ལུང་ཐོན་པ་སྟེ་
 ལུང་དུ་མ་བྱ་བ་ཞི་སྟོན་ནས་ཐོན་པའོ། །ཚུད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཀུན་ནས་སྟོང་
 བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་འགོག་པ་ལ་མཁས་
 པ་དང་། ཚུད་པ་དགག་ནས་སྤྱིར་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ལྡོ་པོ་དེ་དག་ནི་ཚུད་པའི་
 རོ་པོ་རོས་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པའི་རྩུ་རོས་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་
 པའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་
 བྱེད་གྱི་ལོག་ནོན་ལ་མཁས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་ རྒྱ་ཆད་ལ་སོགས་པ། གཞན་ལ་མཁས་པ་
 སྟེ་རྒྱ་ཁ་ལས་ཆོས་གྱིས་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞི་ལྷག་པར་
 སྟེད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ནེས་ཚུམ་མེད་པར་སྤྱི་བ་སྟེ། ཚུད་པའི་རྩུ་ལ་མཁས་ཤིང་ཕྱོགས་
 སུ་མི་ལྟང་བར་བསྟན་ཞིང་ནེ་རིང་མེད་པའི་ཆེག་བརྟེན་པར་བྱེད་པའོ། །ནེས་ཚུམ་བྱེད་
 དུ་མི་འབྱུག་པ་སྟེ། གཞན་ནེ་རིང་བྱེད་དུ་མི་འབྱུག་པའོ། །ལུས་དང་ངག་གིས་མི་འབྱུག་
 པ་སྟེ། ལུས་ངག་གིས་ནེ་རིང་དུ་མི་གསལ་བའོ། །སྤྱི་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱིས་པ་བདེ་འཕྲད་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆེག་གི་བདག་ནི་དགཞན་ལ་བརྟེན་མཁས་ཤིང་གཞན་གྱིས་སྤྱིས་པའི་
 དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །གོ་བར་བྱེད་ཅིང་གོ་བ་བདེ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་
 གྱིས་བདག་ནི་དགོ་བ་སྟེ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་གཞན་གྱིས་བསྟོོ་བའི་དོན་གྱི་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་
 མཁས་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱས་པ་བདེ་འཕྲད་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། བསམ་པ་ལྟར་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་ ཤིང་། རང་གིས་གོ་བ་ལེན་བ་ལ་
 མཁས་ པའོ། །ངེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ངེས་པར་བརྟགས་པ་བདེ་འཕྲད་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། བསྟོམས་ལྟར་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་། རང་གིས་གོ་

བ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ལོ། །འདུན་པ་དང་ཞི་སྒྲུབ་དང་གཉི་མུག་དང་འཛིགས་པས་འགྲོ་
བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་དུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱད་མེད་
ནམས་ཀྱི་ནི་སྒྲེས་པ་རིགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱུང་བས་སོ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་
ན་མི་འཆགས་ཏེ། འདོད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་
དུ་ན་མི་འཆགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྒྲུབ་ལས་ཉམས་པས་བསྟོ་བའི་ཚེ་གའི་འདུག་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་གཟུ་པོར་འོས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །བསྟོ་བའི་དུས་ན་
ནི། ཆོགས་སུ་མ་ཡོངས་པ་དང་། སྟོ་བ་དེས་ན་སྟོ་བ་དང་། སྒར་བསྟོས་པ་དང་མ་
འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུ་པོ་ཆོས་ནི་
ཤུ་ཙམ་བྱུང་དང་ལྷན་པ་བསྟོ་འོ་ཞེས་ ཐ་མ་རྣམས། གསུང་རོ། །ཆོས་ནི་ཤུ་ཙམ་བྱུང་པ་
ནམས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་འང་ཆང་བ་སྟེད་པས་ན། དགེ་སྟོང་ཡིན་པ་དང་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་སྟེ།
དགེ་སྟོང་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་དང་ཁ་སྐྱང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་
སྒྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོས་ནི་ཤུ་ཙམ་གྱི་པོ་དེ་ནམས་ནི་གསལ་བ་བསྟོ་ཡུལ་
དང་གསལ་བ་བས་ཀྱང་གསལ་བ་བསྟོ་ཡུལ་ལ་འང་ཆང་བས་ན།

གཟུ་པོ་བསྟོ་བའི་ཡུལ་ནི། གསལ་བ་བསྟོ་ཡུལ་བས་ཡོན་ཏན་དམན་པ་སྟེ་ཆོས་
སུམ་ཅུ་དང་ལྷན་པ་གཟུ་པོར་བསྟོ་འོ། །གཉིས་པ་དེན་གང་གིས་བསྟོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་
མཆན་ཉིད་བཞི་ལྷན་གྱིས་ཏེ་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་བསྟོ་
བ་ནི་སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་སོ། །སྟོར་བ་ནི་དགེ་བསྟོས་ཀྱིས་འདུ་བའི་སྐབས་
རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སྟོ་བ་འདྲི་བའོ། །དངོས་གཞི་གསལ་བ་དང་གཉིས་
ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཏེ། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྐད་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟུ་པོ་བསྟོས་པ་

དེས་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་དག་དགོ་འདུན་གྱིས་ཞེས་སོ། །ལུང་
 མཐོ་ལས། གཟུ་བོ་ཚོས་ནི་ཤུ་ཅ་གཉིས་དང་ལྔ་ན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རོ་ཚ་ཤེས་
 ཤིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དགུས་བསྟུས་ཏེ། རོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཞེས་པས་ནི། ལུང་
 ལས་རོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་འགྲོད་ལ་བསྐྱམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྟུས་ལ། བསྐྱབ་པ་འདོད་
 པའོ་ཞེས་པས་ནི་བསྐྱབ་པ་ལྟན་སྟུམ་ཚོགས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བར་འདོད་པའོ། །ཞེས་
 བསྟན་ཏེ་འདིས་ནི་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྔ་ན་ཞིང་དང་པོ་ཉིད་
 ནས་ཚུལ་བྱིམས་ལྟན་སྟུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་
 ནམ་པར་ངེས་པའོ་ཞེས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་ངེས་ཤིང་། ཐོས་པ་འདྲིན་ཅིང་
 ཐོས་པ་བསགས་པ་དང་། ལུང་ཐོན་པ་གཉིས་བསྟུས་སོ། །ཚུད་པ་འབྱུང་བ་སྟོད་པ་ལ་
 མཁས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཚུད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཀུན་སྟོང་བ་ལ་དང་། ཚུད་པའི་
 རྩེ་བྱག་ལ་དང་། ཚུད་པ་འགོག་པ་ལ་དང་། ཚུད་པ་དགག་ནས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་
 པ་སྟེ་ལྔ་བསྟུས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་དོན་ནམ་པར་ངེས་པས། ནམ་པར་ཞེན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དོན་
 ནམ་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་ལས། འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་མཁས་
 པ་བསྟུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བརྟན་ཞིང་ཞེས་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གིས་མི་འདུག་པ་བསྟུས་
 སོ། །ཉེས་ཚུམ་མེད་པར་འདུག་པའོ་ཞེས་པས་ནི་གཞི་ལྷག་པར་སྟོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་
 ཉེས་ཚུམ་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་། ཉེས་ཚུམ་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པ་བསྟུས་སོ། །སྟོམས་པའོ་
 ཞེས་པ་ནི་འདུན་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་འདིགས་པས་མི་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏེ། །བད་འཕྲད་པའོ་
 ཞེས་པས་ནི་སྒྲས་པ་བད་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟོ་བ་བད་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་དང་། ནམ་
 པར་རིག་པར་བྱས་པ་བད་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་དང་། རེས་པར་བརྟགས་པ་བད་འཕྲད་པར་

བྱེད་པ་དང་། བཞི་བསྐྱུས་སོ། །འདྲ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
གོ་བར་བྱེད་པ་དང་ནམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་བཞི་
བསྐྱུས་སོ། །མཁས་པའི་ཞེས་པས་ནི་གཏི་མུག་གིས་མི་འགྲོ་བ་བསྐྱུས་སོ། །གསུམ་
པ་དགེ་འདུན་བཞི་པའི་མངོན་སྲུང་ནི་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་ཞེན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གསལ་
བའི་མངོན་སྲུང་ནི་དེས་མ་རྒྱས་ན་ཞེས་སོ། །འཁྲུ་པ་གསལ་བ་བས་གསལ་བའི་མངོན་སྲུང་
ནི། སྤྱི་ཚན་དེས་ཞེས་སོ། །དུག་པ་དགེ་འདུན་གཞན་གྱི་མངོན་སྲུང་ནི། མི་རྒྱས་ཤིང་
གཞན་མི་བྱེད་ན་ཞེས་སོ། །ཙོང་པ་སྤྱོད་པ་བསྐྱོར་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་ཙོང་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ་ནི། ཙོང་པ་
སྤྱོད་པ། བསྐྱོ་བའི་ཡུལ་ འདི་ཡང་། ཆོས་བརྒྱ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའོ། །ཞི་སྟོང་བའི་ཞལ་ན་བའི་
སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་བཞུགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོན་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་
བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། སྤྱོད་པ་དང་མཐུག་གསུམ་
གྱིས་ཉེ། གཞུ་པོ་བསྐྱོ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་བཞུགས་པ་དང་པའོ། །བཞི་པ་དེ་སྤྱོད་པ་
པའི་བྱ་བ་ནི། གཏོད་ལེན་ལན་བཞི་ཆང་བ་སྟེ། ཙོང་པ་སྤྱོད་པ་པོ་དེས་ཙོང་པ་དེ་དགེ་
འདུན་གཞན་ལ་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་གཏད་པ་དང་། དེས་ཙོང་པ་སྤྱོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཚུར་གཏད་
ན། དེས་སྤྱོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་བ་དུག་གཏད་པ་དང་། དེས་ཙོང་པ་སྤྱོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་
ལ་ཚུར་གཏད་ན། དེས་གནས་བཞུགས་སྤྱོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དུས་ཐུག་མེད་དུ་གཏད་པ་དང་།
དེ་ཀྱང་ཙོང་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚུར་གཏད་ན། དེས་དགེ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་གཏད་པ་སྟེ།
ཙོང་པ་སྤྱོད་པ་པོའི་བྱ་བ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཙོང་པ་དེ་གཞི་

གཞན་ནས་གཞི་གཞན་དུ་སྟོང་པ་པོ་སྟེ་གཞི་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་བྱེད་པ་པོའི་དགོ་
 སྟོང་བསྟོའོ། །དེ་ཀ་ལས་ཕྱང་པའི་མཐའ་མར་བཞོང་དེ། དགོ་འདུན་གཞན་ལ་དུས་རྒྱ་བ་གསུམ་
 དུ་དབུལ་ལོ། །དེ་ནི་དེའོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཀ་ལས་འབུལ་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་ལས་དེ་ནི་ཚད་
 པ་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚད་པ་སྟོང་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། ཚད་པ་དེ་གཞི་
 གཞན་ནས་གཞན་དུ་གཏོང་ཅིང་སྟོང་པ་བྱེད་པས་ན་ཚད་པ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་དེའོ་
 ཞེས་པ་ནི་དེ་ཀ་ལས་དེ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་མདོ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་གཞན་
 དུ་དབུལ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལུང་གཞི་ལས་ཚད་པ་དེ་དགོ་འདུན་གཞི་
 པོ་ལ་སྤངས་ནས་གནས་བདུན་དང་བཅས་པ་སོ་སོ་མར་པ་དང་བཅས་པའོ། །དགོ་འདུན་གཞན་ལ་དབུལ་
 བ་དང་། དེས་ཚད་པ་སྟོང་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྐར་གཏད་ན། དེ་ལས་སྤངས་ནས་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ལ་དབུལ་
 བ་དང་། དེས་གྲང་ཚད་པ་སྟོང་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྐར་གཏད་ན། དེ་ལས་སྤངས་ནས་གནས་བདུན་མཐུ་དང་
 ལྷན་པ་ལ་དབུལ་བ་དང་། གནས་བདུན་མཐུ་དང་ལྷན་བ་དེས་ཚད་པ་སྟོང་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྐར་གཏད་ན། དེ་ལས་
 སྤངས་ནས་སྐར་གྱི་དགོ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་དབུལ་བ་དང་བཞི་ ལུང་ལས། གསུངས་པ་ བཞི་
 ས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་
 པའོ། །བདུན་པ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པའི་མདོ་ན་སྟུམ་ནི། ཕྱིར་སྟུལ་བ་དེས་སྟེ་སྟོང་འཛིན་
 པ་དག་ལ་དུས་རྒྱ་བ་དུག་དུ་དབུལ་ལོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་གཞི་ལས། གནས་བདུན་
 དང་བཅས་སོ་སོ་མར་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་འདུན་གཞན་ལ་རྒྱ་བ་དུག་དུ་དབུལ་ཞིང་། སྟེ་
 སྟོང་འཛིན་པ་དག་ལ་ལོ་གཅིག་དུ་དབུལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞི་ན། ལུང་ལས་འདོན་
 པ་ཐ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་རྩ་བ་སྟུས་པའི་ལུང་དེ་
 དག་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། མདོ་རྩ་བ་ལ་དེས་དོན་དུ་གཟུང་དོ། །རང་གི་ནུས་བཤད་ལས་

ཀྱང་། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་དགོ་འདུན་གཞན་ལ་ཟླ་བ་དུག་ཏུ་དབུལ་ཞིང་། མདོ་མེ་
འདྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་དབུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱངས་ནས་
ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་ ཚུད་པ་བྱེད་པ། འདི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
རིགས་པ་མིན་ཏེ་དེ་བས་ན་ གཞུང་། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་ རང་འབྲེལ་ལས། གསུངས་
སོ། །བརྒྱད་པ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་མདོན་སྤྲུལ་ནི། དེ་དག་གིས་གནས་བརྟན་
མཐུ་དང་ལྷན་པ་ལ་ལོ་ཞེས་སོ། །བང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀ་མགྲོགས་པས། རྒྱལ་བ་མེད་དེ་
བས་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀ་མགྲོགས་པ་མེད་དེ་ཞེས་ འབྲེལ་རྒྱུད་གི་མདོ་རྒྱལ་ལས་
ཀྱང་། རྒྱལ་པ་ལས་གཉིས་ཀ་མི་རྒྱལ་ཏེ་ཞེས་སོ། །སོ། །ཆེས་མང་བའི་སྒོས་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་
ཤིང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་བརྟན་པ་ནི་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་དགོས་
པའི་དོན་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་གཞི་གང་ལ་གང་མང་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ འདུལ་
བྱས་ནས་མི་དྲག་ལྟ་བུའས། ཆོས་བདག་མེད་ཡིན་མེད་ལྟ་བུ། ཆོས་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་པ་
སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་སྤྱིད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ཚོ་ལ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་གྱིས་གཅིས་ཤིང་དམ་པར་གཟུང་བ་སྟེ། ཚོ་ལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོ་ལ་བ་དག་
གིས་གཅིས་པར་གཟུང་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
གཞན་དུ་ན་གང་མང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་བྱེ་བར་རྟོགས་
པ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱི་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་འདུན་། དེ་
དག་བྱེ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་
ན་གང་མང་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་བྱེ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྤྲུལ་བྱར་

འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་དོན་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་
ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཕྱན་ཆེགས་ཙམ་དུ་ཟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་
མངོན་སུམ་བརྒྱན་མངོན་དུ་སོང་པ་སྟེ། གནས་བདུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོངས་སུ་
ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དག་ལའོ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་ཚོད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་གང་མང་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གཞི་པོ་ནམས་
ཀྱིས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་གཞི་པོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚུད་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་གྱི་རྒྱས་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་ཤིང་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་ཤིང་ལེན་གང་མང་བྱ་བ་ནི་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་
དང་པོ་སྦྱར་བ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་པོའི་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱོད་བ་དང་། དེས་
དགེ་འདུན་ལ་འདུ་བར་གསོལ་བ་དང་། གང་མང་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་
པའོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲིམ་པ་པོས་ཤིང་ལེན་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་
པོས་ཤིང་ལེན་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲིམ་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བྱ་ག་
ལས། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤིང་ལག་པ་གཡས་པས་བབྱང་
ཞིང་། གཡོན་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཤིང་བབྱང་བ་དང་། གཡོགས་སམ་ཐུབ་གང་
གིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤིང་ལོན་པ་མང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ངག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཤིང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གསར་བྱ་དག་གི་ནད་དུ་གསྐྱབ་པའོ། །
དེ་ཡང་ཁྱོད་གྱི་མཐའ་པོ་དང་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤིང་གླངས་ཀྱིས། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤིང་ལོང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་དག་དང་ཚུད་པར་གྱུར་ན་མ་ལེགས་སོ་

ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་གནིས་དེ། དགོ་འདུན་བྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་སུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །གནིས་པ་ལེན་
 པ་པོས་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་མི་སྒྲང་བ་ལྟ་དང་། སྒྲང་བ་དུག་སྟེ། ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་
 མི་སྒྲང་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟན་མ་དྲིས་པར་མི་སྒྲང་བ་དང་། དབྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་བསམ་
 པས་མི་སྒྲང་བ་དང་། ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཚྭ་གས་སུ་ཞི་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་མི་སྒྲང་
 བ་དང་། དེ་གནིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཤེས་ན་མི་སྒྲང་བ་སྟེ་ལཱོ། །སྒྲང་བ་དུག་ནི།
 མི་སྒྲང་བ་ལྟ་ལས་ལྡོག་པ་ལྟ་དང་། མཉམ་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་
 གཅིག་སྒྲང་བའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཚྭ་གས་སུ་ཞི་བ་ལ་
 ཡང་སྐྱོ་སྐྱོགས་མི་བྱ་སྟེ་བྱེད་ན་ནེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །
 ཚེས་ཀྱིས་ནི་བར་ཞི་བ་ལ་སྐྱོ་སྐྱོགས་བྱེད་ན་ནི་ལྟང་བྱེད་དུ་ཐུར་བཤད་ཟིན་དོ། །ཡན་ལག་
 གི་དོན་ནི་ཚེས་མང་བའི་སྒྲོས་ཞེས་སོ། །ཚེས་མང་བའི་སྒྲོས་ལེགས་པར་བཞག་པ་སྟེ།
 ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་ཚེས་
 ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཚེས་ཅན། ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱར་རུང་སྲིད་པ་ཡིན་དེ།
 ཚེས་མང་བའི་སྒྲོས་ལེགས་པར་བཞག་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དྲི་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །
 དགོ་སྒྲོང་གིས་ཚྭ་གས་འགྱུར་འབྱུངས་མ་འབྱུངས་ལ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བྲིམས་ནམ་པར་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་ལ་ནི་ཚེས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཚེས་གཏན་ལ་དབབ་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ན་ནི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནམ་གང་མང་བྱ་བ་འདི་མྱིད་པས། དེ་པས་པ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་བརྗོད་དེ། དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཚུལ་
 ཤིང་གང་མང་བྱར་རུང་བ་མི་སྲིད་དེ། ཚེས་མང་བའི་སྒྲོས་ལེགས་པར་བཞག་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་དྲི་ཀ་ལས་སོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན། གཞི་དེའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཐ་མལ་པའི་

ཤེས་པ་ནི་འགྲེད་པ་ཚུགས་གཉིས་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་
 དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་འགྲེད་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཟྍ་ན་ནི།
 ཚེས་རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ནི་ཚེས་ཅན། ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱར་བྱང་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ། འདྲོད་ན་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་འགྲེད་པ་གཉིས་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མངེས་པ་ཞུགས་སོ། །གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་
 འགྲེད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཟྍ་ན་ནི། ཉགས་མ་གྲུབ་
 གྱི། ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟན་གྱི་དབང་
 པོའི་ཤེས་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་བས་སོ། །ཚེས་ཚུགས་པའི་སྒོ་དང་ཚེས་མིན་ཚུགས་པའི་
 སྒོ་དེ་གཉིས་གང་མང་བ་དེ་ལྟར་ཉགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཚེས་མང་བའི་སྒོ་ས་ལེགས་པར་
 བཞག་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཤིང་འབྲེམ་པ་པོས་ཚེས་ཚུགས་པའི་སྒོ་དང་། ཚེས་མིན་ཚུགས་
 པའི་སྒོ་འི་གྲངས་གཞུང་ཞིང་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཕྱི་རོལ་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་
 ལེན་པ་གང་མང་བ་ལས། རང་གི་བསམ་པའི་ཚུགས་གཉིས་གང་མང་བའི་སྒོ་གཞུང་ཞིང་
 བགྲང་བར་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་ཚུང་ལས་ཚུལ་ཤིང་འདྲིན་པས་བསམ་པ་གཞུང་བར་
 བྱ་གྱི། དགེ་འདུན་མང་ཉུང་དུ་གྲངས་གཞུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ཚུལ་ཤིང་རོ་བོ་གྲངས་
 མང་བ་ཡོད་ཀྱང་རིགས་རྣམས་པ་གཉིས་དག་ནི་བཞག་གོ། །འདུན་པ་སྦྱིན་པས་འཚོགས་པ་ནི་འགྲེལ་ཚུལ་
 ལས་ཐ་དད་པ་སྦྱིན་པ་འདུས་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྒྱུ་ལས་འདུན་པ་སྦྱིན་པའི་རྣམས་པས་
 འཚོགས་པ་ན་ཞེས་སོ། །ཁ་ན་མཚོ་བ་མེད་པའི་སྒྲིང་བ་ལ་ནི་ཞེས་ལྟ་བུ་ལྟར་ནི་འཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་གཞི་
 གཞན་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བ་པ་མི་འདུས་པས། ལུང་བ་གཏན་ནས་མེད་པའོ། །ལུང་བ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཞིག་སྒྲིང་བའི་ཁ་ན་
 མཚོ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་དག་བ་ཕྱིན་ནོ། །

ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་གཉིས་ལས། ཉེས་པ་དོ་མི་ཉེས་པའི་ཚུད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་
 དོ། ། ཉེས་པ་དོ་ཉེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིང་བྱ་ལ་གསོ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་
 ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལུག་ལོང་ནམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་སྟེ། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་
 པ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷ་ལས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། ། གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་ནི་ཚུད་ཟླ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ཚུད་པ་
 ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། ཕྱིར་བཅོས་རྩ་བ་གསུམ་པ་ལྷ་བྱ་ འདིར་
 རང་གི་ནམ་ལཤད་དང་རྒྱུ་ལས་དཔེར་ན་རྩ་བ་གསུམ་པ་ནི་རྩ་བ་མས་ཅད་ལན་ཚུན་ནས་ཅེ་སྟོན་དུ་ཉལ་བ་འདྲ་བར་བྱོགས་གཉིས་
 པོ་ལན་ཚུན་ནས་འདུད་པར་འགྱུར་བའི་དེའི་མིང་ནི་སྤང་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། ། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་པ་ལས། དཔེར་ན་རྩ་བ་གསུམ་
 སྟེ་མགོ་སྟོད་པ་ལྷ་བྱར་མེམས་བཏུད་དེ། ལན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་ལྷགས་ལམ་གསུམ་བཅོད་པས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། ། འདི་ལ་དགོ་སྟོང་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་ དགོ་འདུན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གང་ཐག་གཅིག་ལ་ལམ་གསུམ་
 པར་བྱ་བ་ལྷུང་བྱེད་ལ་མོགས་པ་དག་ནི། དགོ་སྟོང་གཅིག་གིས་གང་ཐག་མང་པོའི་ལྷུང་བ་ནམས་
 ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ། ། འོ་ན་གང་ཐག་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་གང་ཐག་གཞན་གྱིས་བཤགས་
 པ་བྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཕྱིར་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། ལྷུང་བ་དག་བྱེད་
 ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། འགྲོད་པ་ཅིལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་
 བཅོས་སོ། ། དང་པོ་ནི་མིང་དང་རིགས་དང་ལྷན་པར་བཅོད་ན་ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི་
 སྟོས་པས་བྱས་པས་ཕྱིར་མངས་པ་ན་ཞེས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལས་ ལམ་གསུམ་པ་དེ་ཡང་མོག་བ་བམལ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་ ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་པ་དང་མེམས་འཕྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་ཉེན་བ་
 དག་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འོ་ཞེས་སོ། ། བློན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། ། གསུམ་པ་ནི་རྩ་བ་གསུམ་
 པ་ལྷ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་གཅིག་གིས་ཕྱིར་འཚོས་པར་བྱེད་

ན་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ནི་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་
བཅོས་ཡིན་གྱི། ལྟར་བ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་ནི་མ་ཡིན་དེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ལྟར་
བ་དེ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བཤགས་པས་དག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་
འབྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་སློང་དུ་ཡོད་པའི་མིང་ནས་ལྟར་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནིས་པའི་མིང་ནས་
ལྟར་གྱི། གཅིག་གིས་མཐོལ་ན་ཐམས་ཅད་ཆངས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཤད་གྲང་། ལྟར་
བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་ཆངས་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་
གིས་བཤགས་པ་བྱས་པས་གཞན་ནམས་ཀྱི་ལྟར་བ་དག་ཅིང་ཆངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལ་གང་ཟག་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ། ལྟར་བ་དུ་མ་དག་ཆེ་ག་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཅར་
དུ་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་བྱུང་ངོ་། །

འོ་ན་ཆུལ་ཇི་ལྟར་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཆེ་ག་བརྗོད་ཅིང་ལྟར་བའི་མིང་རིགས་སྟོས་པས་ལྟར་བའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པ་གཞན་
ལ་སྟར་བར་བྱ་བ་ལྟེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱ་བས་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །གནས་གཅིག་གིས་དགེ་
འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་འབྱུང་གི། མཚམས་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ཚུགས་
གཉིས་སུ་ཆད་པ་ན། ལྟར་གཞི་ལས་ཚུགས་གཅིག་ན་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་བཤེས་གཉིན་
གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེས། རང་གི་ཚུགས་གཅིག་གི་བྱུང་ན་སོང་གྱི། ཆེ་ག་འདི་སྐད་
ཅེས། ཆེ་དང་ལྟན་པ་དག་བདག་ཅག་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་འཐབ་པར་གྱུར་
པ་ནི་ནིས་པ་རྟེན་གྱི། ལེགས་པ་མ་རྟེན་པས། ཆེ་དང་ལྟན་པ་དག་གཞི་འདི་ལ་ཁོ་བོ་
དང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་བོས་བདག་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ། ཆེ་དང་ལྟན་
པ་དེ་དག་གི་བྱུང་དུ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་སྤོའ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱོལ། །དགེ་སློང་དེ་ལ་

རང་གི་ཚུགས་ནས་དགེ་སྒོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་པ་སྒྲིག་ཅིང་མི་གཤེན་དེ་ནས་དགེ་སྒོར་
 དེས་ཚུགས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དུང་དུ་སོང་ནས་སྒྲ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་དུ་གཟུར་དེ། མན་རིམ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་འདུད་པ་བྱས་ལ་ཚོགས་པོར་འདུག་དེ། ཆེག་འདི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་ཆེ་དང་ལྷན་
 པ་དག་གཞི་འདི་ལ་ཁོ་པོ་དང་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་པོས་
 བདག་དང་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱོད་ཀྱི་དུང་དུ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་སྒྲོའི་
 ཞེས་སྒྲ་བར་བྱའོ། ཞེས་ མཐོང་ལྟོས་འདི་བཡང་དེ་ཀམ་དུངས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་དོ། གསུངས་
 སོ། །དགེ་འདུན་ཚུགས་གཉིས་ན་ཆད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཚུགས་གཅིག་གིས་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དེ་
 ཁོ་ན་བཞུགས་དུ། ཚུགས་གཞན་གྱི་གནས་བཅན་དེས་ཀྱང་རང་ཚུགས་པ་ནམས་ལ་སྒྲ་མ་
 བཞུགས་དུ་བཅོད་ནས་གཞན་ཚུགས་དེ་དག་ལ་སྒྲ་མ་བཞུགས་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲོན་
 པའི་ཚུགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་ཚུགས་ནམས་ལ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྒོ་མཐུན་པ་ཉིད་
 དུ་གྱུར་ན། གཞན་ཚུགས་དེ་དག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ། །འདིར་འབྲེལ་ཆུང་ལས།
 ཚུགས་གཉིས་ཀར་མ་ཟད་རྩེར་ཟད་དུ་གྲལ་མཉམ་པར་འདུག་ལ་མཐོལ་བཤགས་བྱ་ཞེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་བཤགས་པ་བྱས་ན། ལུང་གཞི་ལས་ཚུགས་གཉིས་པོ་མཚུངས་
 པ་ཉི་པར་སྒྲོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕན་ཚུན་དུ་ལྷུང་བ་སྒྲིགས་པས་སྒྲིང་བར་མི་བྱེད་ན་ཚོད་པ་ཞི་
 བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་དག་
 བྱེད་ཀྱི་བཤགས་པ་མི་འཆགས་སོ། །ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་འགྲོད་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་བཤགས་པ་
 ནི་འཆགས་སྟེ་སྒྲར་བཤད་དོ། སྒྲིང་བྱེད་གཅིག་གིས་སྒྲིང་བྱ་དུ་མ་ལ་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་
 པོས་དུས་གཅིག་དུ་ལྷུང་བ་སྒྲིང་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། གཅིག་གིས་དུ་མ་ལ་སྒྲིང་དུ་བྱུང་
 བའོ། སྒྲིང་བའོ་དུ་མས་སྒྲིང་བྱ་གཅིག་ལ་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མ་དེ་བཞུགས་

ནོ། །དུ་མས་གཅིག་ལ་སྐྱོང་དུ་རུང་བའོ། །དུ་མས་དུ་མ་ལ་ཡང་སྐྱོང་དུ་རུང་སྟེ། འདི་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཀ་དང་ལུང་ལས། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱོང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྐྱོང་བྱ་དང་སྐྱོང་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ལ་གྲངས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་གྲངས་ཆད་
 རེས་པ་མེད་དེ། གྲངས་རི་སྟེད་དགོས་པ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །ཤྭ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུའི་ལྟང་བ་
 སྐྱོང་བ་པོས་ནི་ལྟང་བ་སྐྱོངས་ཤིང་། འཆར་ཀ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་བྱ་ནི་ལྟང་བ་ཁས་མི་ལེན་ན།
 གཟུ་བོ་ནམས་ཀྱིས་གང་ལ་གྱས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱོང་བ་པོ་ལུས་དང་དག་དག་གིས་ཞེས་
 ཉེ། སྐྱོང་བྱེད་ ལུས་དག་བསྐྱམས་པ་དང་ཕྱི་སྡོད་ཞེས་པ་དང་ལོག་པར་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ཡོད་ཏན་གསུམ་
 ལུན་ཡིན་ན་དེ་ལ་གྱས་པར་བྱས་ལ་གཟུ་བོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱོང་བྱ་ལ་ལྟང་བ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འོ། །
 གལ་ཏེ་སྐྱོང་བྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལུན་ཡིན་ན་དེ་ལ་གྱས་པར་བྱས་ལ་ལྟང་མེད་དག་ཏུ་སྦྱིན་
 ནོ། །སྐྱོང་བྱ་སྐྱོང་བྱེད་གཉིས། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལུན་ཡིན་ན། ཆོས་མཁས་ཤིང་བྱས་
 པ་ལ་གྱས་པར་བྱའོ། །དེ་མཉམ་ན་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ལའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་
 ན་མི་མཐུན་པར་སྦྱ་བ་མི་སྟོན་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་པོ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ་རྩལ་བྱིམས་
 འཆལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལ་ མཐུན་པར་མི་བྱའོ། །
 སྐྱོང་བ་པོ་དེ་རྩལ་བྱིམས། འཆལ་བ་དང་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོན་
 ཏན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་ལུན་པའོ། །ཡོན་ཏན་གཉིས་པའི་བྱེད་ལུན་བྱེད་མི་ལུན་
 པ་སྟེ་སྟེ་སྟོད་དག་ཆོག་འདིན་ཅིང་དོན་མི་ཤེས་པ་ལ་ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན། གསུམ་དང་
 ལུན་པ་ལ་གྱས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟུར་སྟུས་ན། དེ་ལ་བརྟག་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱུངས་ཞེ་ན། སྐྱོང་
 བ་པོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལུན་དེ་ལ་སྐྱོང་བའི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་གི་སྟོན་ས་

གཤམ་ཞིང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བཅུག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་གཡོ་བ་
 ཡིན་པས་སྤར་སྤྱི་གཤམ་པ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་སྤྱིས་འདུག་པར་འགྱུར་སྤྱོད་པས་སོ་ཞེས་སོ། །སྤྱོད་
 བ་པོས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོད་བྱ་ནི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ཡིན་ན། དེས་ཉེས་པ་མ་བྱས་པའམ་
 དཔང་པོ་གཞན་ཡོད་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུ་པོ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གང་གི་ཆོག་
 བཅན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱོད་བ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བ་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་
 དང་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་བྱིས་པ་ཡང་རུང་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ལས་གཞན་
 དཔང་པོ་ཆད་མར་བྱ་སྟེ་རང་གི་རྣམ་པའདད་ལས་གཞན་དག་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ཆེ་གཞིར་
 སྤྱོད་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔང་པོ་ཆད་མར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དཔང་
 པོ་དང་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་
 དུ་གྱུར་པ་དེ་ཆད་མར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བ་པོ་ཞེས་པའི་རང་གི་རྣམ་པའདད་ལས་འདིར་ གསུམ་
 པོ། ཐམས་ཅད་ཉིད་དེ་དོན་བཟློད་པའི་དཔང་པོ་དང་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་སྤྱོད་
 བ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། ཆེ་གཞིར་གྱུར་པ་ ཁོ་ན། ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་
 ཡིན་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆད་མར་བྱའོ་ཞེས་པའི་འགྲེང་ཆུང་ལས་ དགེ་སློང་གཅིག་དགེ་
 སློང་གཅིག་ལ་བྱིས་པ་གཅིག་དང་དགེ་སློང་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་ཏེ་བྱིས་པ་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་པ་ལ། དགེ་སློང་ནི་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ན་བྱིས་པ་དེ་བཞག་པའི་ཆོག་བཅན་པར་བྱའོ། །དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱི་ནོལ་ན་
 གང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བཅན་པར་བྱའོ་ཞེས། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་བཅན་པར་བྱ་བ་བཤད་
 པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །དགེ་སློང་འདི་ཉེས་སྤྱོད་ ཟུང་ག། བདག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་
 ཞེས་ཟེར་པའི་གང་ཟག་ཆེ་གཞི་འམ་དཔང་པོ་ཡོད་ན་གཟུ་པོ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
 བྱ་ཞེ་ན་ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་མཐོང་པའི་ཆེ་གཞི་དེ་ཟླ་བོ་གཞན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གཞན་

དེ་ལ་རྩི་ཞིང་དེ་དག་གི་ཆོག་བསྟུན་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཆོག་བསྟུན་པ་ན། གཅིག་ན་
 རེ་དགོ་སྒོང་ཆང་འབྲུང་བ་མཐོང་བེར་ལ། གཅིག་ན་རེ་འདིས་ཆང་མ་འབྲུངས་ཀྱི་དྲགས་
 ཀྱི་ཚུ་འབྲུངས་སོ་ཞེས་བེར་ན་ཞེས་ལུང་ལྷ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་ཆོག་མ་
 མཐུན་པས་དགོ་འདུན་ནམས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རོན་གང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཉིད་
 དུ་གྱུར་ན་རོན་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཀྱང་ལས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མ་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། །སྐྱོང་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་ཅི་ཕྱོད་ཀྱིས་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཞེས་དེས་ལ་སྐྱོང་བྱའི་ཆོག་
 བཅན་པར་བྱའོ། །རོན་དེ་ལྟར་ལྷ་འབྲེལ་ལས་སོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་དང་ཡོན་
 ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གཞི་དེ་ལ་སྐྱོང་བྱ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་ངེས་པར་གྱུར་
 པ་ནི་སྐྱོང་བྱ་རང་གི་ལྷུང་བ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འདྲ་ཤི། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དེ་ཞི་བའོ། །
 ལྷ་འབྲེལ་ལས། ཚུད་པ་དེའི་རྩ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །
 ད་ནི་ཉེས་པ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ལྟོན་ཏེ། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་སྐྱོང་བྱས་ལྷུང་
 བ་མི་བྱན་པ་འདི་ལ་ལྷུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྦྱིན་ནོ། །འོ་ན་ངོ་བོ་
 ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཞེ་ན་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་ཤི། རང་ལ་
 ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མི་བྱན་ནས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་མི་བྱན་ནོ་ཞེས་བེར་བ་ནི་
 བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་།
 ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་གཉིས་ལས། སྤྲ་མ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་སྦྱིན་པ་འདིའི་
 ཡུལ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་དུར་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོང་བྱེད་དགོ་འདུན་ལ་བདག་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྲ་ཁས་སྒྲུངས་
 ནས་ཕྱིས་འགྱུར་ཏེ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་མི་བྱན་ནོ་ཞེས་བེར་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་

ན་ལྷང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་འདྲིན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ལྷང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དན་པ་ལ་ངེས་
 པར་སྒྲོར་བ་སྒྲིན་ནོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྒྲོད་པ་དེ་ནི་ལྷང་བ་དེའི་ངོ་བོ་འཚོལ་བ་
 རྗེ་ལྷང་བ་དེ་དན་པ། ལ་མན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འདྲིན་ཁ་ཅིག་གིས། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བའི་ཚེ་ག་འདི་
 བན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་དུ། མི་འདོད་བཞིན་བྱ་བར་བསྐྱར་དོ། །དེ་ལ་སྒྱུབ་བྱེད་ལྷར་སྒྲུང་གསུམ་
 རྗེ། དགེ་འདུན་གྱི་མཛོན་སུམ་དུ་གཞུག་པ་ལ་བྱ་བ་ནི་བན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པ་
 ལ། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ་འདི་ལུང་ལས་དགེ་སློང་མི་རི་ཀ་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་
 དབུས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་ལས་ཡིན་ན་ནི་
 བན་པའི་མཐར་འདུག་སྟེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚེ་ག་གསུངས་པར་རིགས་པ་ལས། ལུང་
 རྣམ་འབྱེད་ལས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚེ་ག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུག་ཏུ་བཟོད་
 པ་གསོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །བན་ཏུར་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་ཚེས་ཅན་མི་བཟང་སྟེ། མདོ་སྡེ་ལས་རང་གིས་གསོལ་
 བ་ལན་གསུམ་དུ་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་
 གཞི་ རྗེ་ལྷ་མ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་ཞེས་པ་ལུང་བྱན་ཆོགས་ལས་ཡིན་གསུངས་པ་ནོར། ལས་དགེ་སློང་མི་བཞི་
 བན་པའི་མཐར་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཚོལ་དུ་གཞུག་
 པར་གསོལ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་དགེ་སློང་མི་བཞི་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་བསྐྱུལ་
 དུ་གསོལ། དེ་སྐད་ལན་གསུམ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་
 གཞུག་པ་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་གཞི་ལ་མདོ་སྡེ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་
 ལས་རྒྱ་འབྲས་མང་དུ་སྒྲོན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྡེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་འདི་ལ་

ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་གཞི་ལས་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་གསུངས་སོ། །དགོ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་།
 མཐུག་དུ་བཅོད་པ་གསོལ་དགོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ནན་དུ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱ་བ་མེད་དོ། །
 གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་ངོ་ཙོ་ནིད་འཆོལ་བ་འདི་ནན་དུ་ཡིན་ན་ནི། ནན་དུ་གྱི་སྐབས་
 སུ་གསུང་བར་རིགས་པ་ལས། ལུང་ལས་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་
 པ་དེ་སྐབས་འཆོལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བུགས་གྱིས་བསྟན་དེ། རེ་ཡང་འདི་མཇུག་ རོ་
 ཙོ་ནིད་འཆོལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ལུང་ལས་ནན་དུ་གྱི་མེ་ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བལ། ནན་
 དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་ཁམས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན་ལུང་གཞི་ལས་ངོ་ཙོ་ནིད་འཆོལ་བ་ནི་ནན་དུ་གྱི་མེ་ཆན་གྱི་
 སྐབས་སུ་མ་གསུངས་པར་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་བཅོད་པའོ། ། རེ་ལ་ས་རོལ་པོའི་
 ལན་ནི། རོ་ཙོ་ནིད་འཆོལ་བ་འདི་ནན་དུ་ཡིན་ཡང་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཡིད་པས་
 ལུང་ལས་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་དེ། ནན་དུ་གྱི་མེ་ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་
 དུ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། ནན་དུ་ཡིན་ན་ནི། ཚུད་པ་ནི་བར་ཞི་བ་ནིད་གྱིས་ནན་དུ་གྱི་
 མེ་ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་མཛད་པར་ནི། བཅོམ་ལུན་འདས་མི་བཞེད་དོ། །རེ་ལྟར་
 མི་བཞེད་པར་ཅིས་ཤེས་ན་འཐབ་དྲོལ་བྱེད་པ་ལ་བཞིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་ཡིད་ཀྱང་། ནན་དུ་རེ་ནིད་ཡིན་པས་ནན་དུ་གྱི་མེ་ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་
 ལུང་ལས་ནམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་པའི་སོགས་
 པའི་སྒྲུས་ནི་འཐབ་དྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་། འཐབ་དྲོལ་
 གྱི་རྒྱ་ནི་བར་བསྐྱབ་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བསྟོལ། བྱོགས་ལྷ་མན་རེ་ངོ་ཙོ་ནིད་འཆོལ་
 བ་ཆོས་ཅན། ནན་དུ་ཡིན་དེ། ལུང་བ་ཡིད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་

བའི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་
 དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། གནམ་ཆོག་གས་དེ་མ་གྱུབ་ཤི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་དེ་གྱུབ་ན། དེ་ལ་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ་སྟེ་མ་ན་ནི། ཡོད་བཞིན་དུ་
 མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དག་འདུན་ནམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་གནས་
 ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་མཐུན་པ་འདི་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ལྷུང་བ་ཡོད་ལ་དེ་
 ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ་སྟེ་མ་ན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ལ་
 ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པས་འདི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་
 དུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་རོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དག་འདུན་ནམས་ལ་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་ན་བུའི་ཚོད་གེ་སོང་ནམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཕྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །པའོ། །ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་འདོད་ན་རང་གི་ནམ་
 བཤད་དང་ཕྱི་ཀ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྐྱིན་པ་འདིའི་སྐབས་མེད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བརྗོད་དོ། །ལྷུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་
 དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་
 ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། འདོད་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་འདི་ལྷུང་
 བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བའི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་ཅེས་ཟེར་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་
 ཉིད་འཆོལ་བ་སྐྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་
 དུ་གསོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ནི་སྐྱིར་བཏང་ལ་མ་
 མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་བསལ་ནི་དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དེ་ལ་བསྐྱད་པ་ནན་
 ཏུར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ལ་དེང་མང་པལ་ཆེར་དག་སྒྲོར་བ་འདི་ལྟར་མཛད་
 དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱུང་བཅོད་དོ་སྒྲུལ་ན་ཆོས་ཅན། ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་
 གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་དྲགས་མཛེས་པ་ཞུགས་དེ་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི་ལས་དེ་མ་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛོལ་བ་འདི་ནན་ཏུར་མ་
 ཡིན་ན། ལུང་མ་མོ་ལས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛོལ་བས་ཆད་པ་བཅད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདི་
 རྗེ་རང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཆད་ལས་བྱེད་པར་རང་གིས་ཁྱུས་པ་ཡིན་པས། མི་
 འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ནན་ཏུར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོབ་སྟོབ་པའི་ཆད་ལས་དེ། ཆད་
 ལས་ཡིན་ཡང་ནན་ཏུར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུད་པ། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་
 པ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དགེ་སྟོང་གིས་འབད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་
 གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏོ། །སྤྱབས་འདིར་འབྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་ ཚུད་པ་རྣམས་པ་བཞི་ལ་ཞི་བ་རྣམས་པ་
 འདུན་གྱིས་ཆུལ་བཞིན་དུ་ཞི་བར་མ་བྱས་ན་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱེན་གྱིས་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སོ། །སྟོམ་པོར་
 བཤད་དེ་ ཉེས་བྱས་ལ། སྟོམ་པོ་བཏགས་པ་བལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །ཚུད་པ་
 ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དགེ་སྟོང་
 མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་འབྲུག་ལོང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སྤར་བཤད་ཐིན་
 ཏོ། །ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ལས་གྱིས་ཚུད་པ་ལ། དངོས་སམ་
 བརྒྱད་པའི་སྟོན་སྟོན་ཞི་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའོ། །དེ་ཡང་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྟོན་པ་ནི་དངོས་
 སུ་ཞི་བྱེད་དུ་འབྱུག་ལ། མདོན་སྤྱུལ་དང་གང་མང་ལ་སོགས་ཞི་བྱེད་ མདོན་སྤྱུལ་དཔྱད་པ་ས་
 སྟོམ་དང་། དེ་བཞིན་གང་མང་ངོ་བོ་ཉིད། །རྩ་རྣམས་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཁས་སྤང་བར་ནི་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་

པ། གཞན་བདུན་པོ་ནམས་ནི་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འབྱུག་སྟེ། དེ་ཡང་འབྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་སོགས་གཞན་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོན་ཞུགས་ཏེ་ལས་ལ་མཐུན་པ་
 མི་སྦྱིན་པ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་ལུས་དང་གང་མང་ལ་སོགས་པ། ཚུད་པ་གཞན་དེ་ཞི་བྱེད་
 གཞན་གྱིས་ཞི་བར་བྱས་པས་ན། ལས་ལ་མཐུན་པ་སྟེར་བར་འགྱུར་བས། བརྒྱད་ནས་
 བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཚོགས་པར་
 དབྱུང་བ། ཞེས་པ་ནི་གཟུ་པོ་དང་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་སྟེ། རང་གི་ནམ་
 བཤད་དང་དྲེ་ཀ་ལས་གཟུ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་འཚོགས་
 པའི་མངོན་ལུས་དུ་གསལ་བར་བྱུང་སྟེ་དགེ་འདུན་ནི་ཚོགས་པས་བསྐོ་དགོས་པས་ན། དགེ་
 འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཚོགས་པར་དབྱུང་བ། ཞེས་སོ། །སྟོག་གསལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་ལས་ཉམས་ན། སྐབས་འདིའི་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི།
 ཞི་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ལུས་དང་གང་མང་ལ་སོགས་པ། ཞི་བེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་
 པ་ཉིད་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མཇུག་པ་བྱུང་བ་སྟེ། ལུང་ལས་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་སོང་བ་ནི། འབྲེལ་ཆུང་ལས། རྒྱལ་བའི་དགེ་སློང་ཡུལ་
 ལས་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་དུ་སོང་ནའང་འཐབ་མོ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ནམ་བཤད་ནི་
 མའི་འོད་ཟེར་ལས་ཚུད་པའི་གཞིའི་ནམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

༡༦༽ གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པས་མཆོག་ལ་ཞེས་
སོ། །འདིའི་སྒྲི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ རྒྱལ་བུས་ཐམས། དགོས་པའི་དོན་ནི། རྒྱལ་
བྱ་བར་འོས་པ་ལ་རྒྱལ་བཅའ་ན་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཁེགས་པ་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་ནམས་
འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། རྒྱལ་དང་བསྟེན་བཀུར་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆུའི་ནང་གི་ཡུལ་པ་ལ་བཞེན་དུ་དགོ་བའི་ཆོས་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་པའི་སྐྱོང་གཞི་
འཕྲོས་པ་བཅས་པ་གསུངས་པས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་དང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་སོ་སོ་ཐར་
པའི་སྒྲོམ་པས་མཆོག་དང་སྒྲོམ་པས་མཉམ་ན་བསྐྱབ་པ་གན་པ་ལ་རྒྱལ་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་
ཅད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་འོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ས་གཞན་གནས་པ་དང་
ཉམས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་བསལ་ནམས་དང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་
པ་ནམ་དག་དང་ལྡན་ཡང་བྱིས་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་རྒྱལ་མི་བྱ་སྟེ། མེ་དོག་བྱེད་རྒྱུ་
ལས། དེ་བཞེན་བྱིས་པ་སྒྲོམ་ལྡན་ཡང་། །སྒྲོམ་བཅོམ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་མི་རུང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི། ཟས་ལ་སོགས་པས་སྐྱགས་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། སྒྲིན་མོ་དང་གོས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བྱ་བ་སྟེ། གཞུང་ལས་ཤེས་སོ། །
གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་དེ་ཡན་ལག་ལུས་ རྒྱས་པོ་གཉིས་

དང་ལག་མཐིལ་གཉིས་དང་མགོ་དང་ཐུ་མ་ལ་གདུགས་ནི་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། སྤྱིད་པ་ལ་འབྱུང་པས་
 འཆལ་བའོ། །མདུན་དུ་ཙོག་པོར་འདུག་གི་ཐལ་མོ་སྤར་ནས། ཡེ་ལ་པོའི་རྒྱུ་པོའི་ལུག་མ་གཉིས་ལ་ལག་
 མཐིལ་གཉིས་འབྱུང་དེ་རྒྱུ་པ་ལ་གྱུ་པོ་མ་གདུགས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུད་པ་ཅམ་གྱིས་
 རི་ཕྱག་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནེ། ལུང་ཕུན་ཆེགས་ལས་ བྱམ་ཟེ་འདི་རི་ཕྱ་ཞེགས་གྱིས་མོན་པ་དུག་གསུམ་
 བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན། བྱམ་ཟེ་པད་མའི་སྤྱིང་པོས། གཙལ་བ། བདག་གིང་ན་ལས་བབས་
 བའམ་ལྷགས་བསྐྱེད་བའམ་སྤྲད་ཆེར་སྤྲ་བའམ་ལག་པ་བརྒྱད་བགཟིགས་པ་དེའི་ཆོ་བདག་
 རེད་ལ། ཕྱག་འཆལ་བར་གོ་བྱ་དམ་ཁྱོད་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ན། ཉེ་བ་
 འཁོར་གྱིས་ཁྱུས་པ། བཅུན་པ་ཅི་ལགས། ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཕྱག་འཆལ་
 བར་ཚུད་དམ། ཉེ་བ་འཁོར་ཕྱག་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་རི་གས་པ་ཅམ་དུ་ཐད་གྱི་ལུས་
 འདུད་པ་དང་ཆེག་འབྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །
 ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པས་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།

དམིགས་བསལ་ནི། རྒྱུ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མ་
 ལ་ཕྱག་མི་བྱ་ཞིང་། དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་
 སོ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་མ་ནི་ཕྱག་འཆལ་བ་མར་མེད་ཚུར་མེད་ཡིན། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློབ་མ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱུ་མས་གསུམ་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུས་
 སུ་ཁྱུ་མས་ཆེན་པོ་ངོས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་གསུམ་པ་ཡང་། བྱ་བཞི་བཟང་བ་ནི་ད་
 ངོ་ཞེས་ པ་ཞེ་ངོས་གཅིག་གི་དབུས་སུ་རི་གཙང་ཁང་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱུ་མས་ཀྱི་ངོས་གསུམ་པ་གནས་ཁང་དགུ་
 དག་ཞེ། ཁྱུ་མས་ཀྱི་ངོས་བཞི་པ་ལ་ནི་དབུས་སུ་སྒོ་ཁང་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངོས་གཉིས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་མོ་ཞེས། དོན་
 དེ་ལྟར་ལུང་དང་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་འབྲེལ་ཚུང་ལས་

[illegible]

ག་ འཁོན་པ་དང་། དགེ་ལུན་གྱི་དབྱེད་བྱེད་པའི། རེས་སུ་ཕྱོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །
 འོ་ན་ལུང་སྒྲིང་གཞི་ལས། གང་འཁོན་པ་དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་བྱས་ཀྱང་མ་བཟོད་
 ན་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཉེ་དྲུང་། ཉེས་སྒྲོད་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཕྱག་ཕྱོས་ཤིག དེས་ཀྱང་ནད་མེད་
 པར་གྱུར། ཅིག་ཅེས་བྱ་བའས་ཡང་ན་ཕྱག་ཕྱོས་ཤིག དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་
 འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་འོད་ལྔ་ན་ལས་
 ཀྱང་། མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དེས་ཕྱག་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ཞི་ན། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་བྱས་པས་འཁོན་ཞི་བའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་འགྱུར་ནསོ། །ལག་གི་སྤྲུལ། སྒྲི་ཐོ་མང་པོ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་ལྔ་ན་པའི་གཞིར་
 གཙུག་ལག་ཁང་རབ་དུ་གནས་པར་སྡེ་བཅིག་པར་བྱོལ། །དེ་ནི་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། དགེ་
 སྒོང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་བཅིག་ན་དགོན་པ་དང་དབེན་པར་མི་བཅིག་
 གི་མི་མང་པོ་འདུ་ཞིང་ཕྱག་འཆལ་བའི་གནས་སུ་བཅིག་ཅེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་རྒྱན་ལྷགས་
 རྒྱུང་བ་དང་ རང་དབང་དུ་གནས་ཐེར་པའི། གྲག་ཅོར་དང་ བུ་མཐེའི་སྒྲོག་པ་དང་། ཉ་ལ་མོགས་པའི་འགྲོ་
 བ་དུ་མཐེའི་འགྲོ་ལ་གྱི་སྒྲིའི། སྒྲི་དང་ རང་ལ་མོགས་པའི། ཏུག་རིང་རྒྱུང་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་སྤྲུལ་ན། སྤྲུལ་མེ་སྒྲི་ཐོ་མང་པོའི་དགེ་བ་གསོག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྡེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཐ་ག་དག་གིས་བཏག་གོ་ཞེས་
 པ་ནི། ཁྱིའི་སྡེ་དགེ་གཞིར་ཐགས་མ་རྒྱ་བ་ནི། ཐ་ག་དག་གིས་ཐགས་མ་མིག་མངས་རིས་
 སུ་བཏག་གོ། ཁྱིའི་སྡེ་དགེ་གཞི་ནས་སུ་ཞིང་མོར་བཞེ་ཅམ་གྱི་དྲ་བས་བྱེ་བར་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་མོ། །གྲ་
 བཞིར་འཕན་བཏགས་པར་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་མོ། །དབྱུང་པ་དག་གོ། །ཞེས་པ་ནི་སེང་གའི་ཁྱི་

དང་སྒྲིབ་གི་སྒྲུབ་ལ་དབྱུང་པ་ནི་འཕྱང་བ་སྟེ་དར་གྱི་ཕྱ་སྟེ་འཕྱང་བ་དང་། ལྷ་ཉིག་ལ་སོགས་
པའི་འཕྱང་ལྷ་ལ་དག་གཏགས་པའོ། །མཚན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཚས་སྒྲུབ་པའི་ཀླང་རྟེན་ལ་མཚན་
པ་བྱེད་ན་དང་དུ་སྒྲིབ་བར་བྱ་སྟེ། བྱིས་བདག་དང་པ་ཆན་གྱིས་དགེ་སྦྱོང་ཚས་སྒྲུབ་པའི་ཀླང་
རྟེན་ལ་དྲི་བཟང་པོས་བྱུག་པ་དང་མེ་རྟོག་གིས་གཡོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་པ་བྱེད་
ན་དང་དུ་སྒྲིབ་བར་བྱའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་དང་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །མཚན་པའོ་
ཞེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་ནི་སེང་གའི་བྱི་ལ་འདུག་པའི་མདུན་དུ་མེ་རྟོག་དང་བདུག་
སྒོས་དབྱུང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །འཁོར་གྱི་བྱུངས་ཕྱོད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དུ་གཤོའདི་ལ་འབྱུང་སྟེ་
མོར་བར་བྱེད་པ་ནས་མཚན་པའི་བྱིར།

སོས་ཀའི་དུས་སུ་དགེ་སྦྱོང་ནམས་ཚ་བས་གདུངས་ཏེ་ཤ་དྲི་ངན་པ་དང་མདོག་ངན་
པ་སྒྲུབ་པའི་སེང་གའི་པོར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། འཁོར་གྱི་བྱུངས་ཕྱོད། །ཞེས་སོ། གནས་
བསིལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་འཁོར་གྱི་བྱུངས་དེ་ནི་བསིལ་གྱི་བ་དང་། རྒྱུང་བསེར་བྱའི་
རྒྱུ་དང་དང་། རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དང་དང་གསུམ་ཡོད་པས་བསིལ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ལྟན་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་གྱི་བྱུངས་ཕྱོད་ལ་རྩིག་པ་རྒྱུ་པོར་བསྒྲོར་བའི་ནང་དུ་ཀ་བའི་ཆར་
དག་བཅུགས་ནས་སྒྲིབ་གཡོགས་པའི་བསིལ་གྱི་བ་ཡོད་པ་དང་། བསིལ་གྱི་བ་དེར་དགེ་
སྦྱོང་ནམས་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ལུས་ཀྱི་ཏུང་ཐད་ཀྱི་བརྩིག་པའི་ལོགས་ལ་སྒྲར་
ཁུང་དག་བཏོད་ནས། དེ་ལ་རྒྱུང་བསེར་བྱའི་རྒྱུ་དང་ལྷགས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ནམས་ཀྱི་ལུས་
ལ་རྒྱུ་དང་ལོག་པ་དང་། བྱུངས་དེའི་དབྱུང་ན་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་ཡོད་པས་རྒྱུ་དང་བསིལ་བ་
དང་ལྟན་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ལས་འཁོར་གྱི་བྱུང་ངོས་གསུམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། ལུག་ལྷག་གི་རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་བསྒྲོར་བ་ནི་འཁོར་

གྱི་ཁྱམས་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་དེ་དབུས་མཐོངས་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་
 གཡོགས་པ་དང་། གནས་བསེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ངོས་གྱི་བ་མ་འབབ་པའི་ཕྱོགས་
 མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་བསྐྱོར་བའོ། བྱི་རོལ་ཅིག་པས་བསྐྱོར་རོ། ཞེས་པའི་རྒྱ་ཀ་
 ལས། དབུས་སུ་ཇིང་བྱ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལམོར་གྱི་ཁྱམས་དེའི་ཅིག་ལོགས་
 ལ། སྐར་བྱང་མང་པོ་དག་གཏོང་དོ། །ལམོར་གྱི་ཁྱམས་དེའི་ཅིག་ལོགས་ཀྱི། སྐར་བྱང་དེ་དག་
 གིས་མ་མཐའ་དག་དག་སྐྱོང་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་སྐར་གྱི་ལ་མཐའ་དང་ཐད་ཀར་
 འབབ་པར་བྱའོ། །རབ་དུ་བྱང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཅིག་པས་བསྐྱོར་བ་ཉིད་བྱང་ངོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 མདོ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་རྒྱ་ཀ་ཞེས་མི་གསལ་གྱིང་སྐབས་འདིའི་བྱང་མ་མཐོང་བར་མདོ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་འབྲུ་ཐོན་པར་བྱེད་
 པ་ནམས་དགག་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཛིན་དེན་པ་དག་དགའ་མགུར་འགོ་
 ཞིང་འོང་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ལས་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་དུ་བྱང་
 བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁོར་ཁར་ཡུག་དུ་ཅིག་པས་བསྐྱོར་བ་ཉིད་བྱང་
 རུང་སྟེ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའོ། །དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྐྱོར་བའི་ཅིག་པ་ལ་
 རྒྱ་ཕྱིར་འགོ་ཞིང་ ཆར་པའི་རྒྱ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མདོ་མདོར་རྒྱ་
 བྱང་གཏོང་པ་ཉིད་བྱང་རུང་ངོ། །ཅངས་ནི་ལྷང་ཕན་ཆེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཅངས་བཙུགས་
 པ་ནི་ཤིང་མང་པོ་བཙུགས་ཤིང་མར་ལ་པོའི་སྟོབས་འདུག་པའི་གོགས་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་
 པས། ཤིང་སྔ་སྔོན་རན་པ་སྟེད་དུ་འདོམ་དོ་པ་མང་པོ་ཕྱད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་
 རོལ་ཁོར་ཡུག་དུ་བཙུགས་པ་ནི་ཅངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཅངས་དང་འོབས་དག་
 བྱང་རུང་ངོ། །ལྷང་ནས་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བརྩས་དེ་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བར་མ་དོའི་སྟེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཐོ་རྒྱན་རྒྱུད་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་བཙུ་བའི་

འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚ་རྒྱན་རྒྱུད་མེད་ཚ་བ་ཞེས། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས། བཤད་དོ། །དེ་ཡང་
 ཚ་བ་རྣམས་མཐོང་མན་དུ་འཁོར་བ་དབེ་དེ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་ལྷ་པོ་མོ་སེའི་བར་མ་དོ་རྣམས་
 མཐོང་མན་དུ་འཁོར་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་དག་ཀྱང་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་བུ་ལྟར་ཡིན་པ་
 བཞི་རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་བ་ལས། སྦྱོ་བ་བསྦྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པོ། །དབྱུང་སྤྱུ་འདོད་ཆགས་
 དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕྱག་དག་བྱི་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་ཟབའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་
 མོ། །དེ་གསུམ་དབྱེད་པས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱི་བར་གསུངས་ལུང་ན། ཕྱག་རོན་དང་སྤྱུལ་དང་ཕག་གི་
 རྣམ་པ་བྱི་བཞི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་
 སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །

བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བྱི་བཞི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་
 གྱི་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་དངས་པ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་བྱད་མེད་བྱི་བར་བྱའོ། །འདྲ་
 བྱེད་ནི་རྩ་མཐུན་སྟོང་དག་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་ལྷེ་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་
 གཟུགས་ནི་བྱད་མེད་དང་སྦྱེས་པའོ། །སྦྱེ་མཆེད་དུག་ནི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་དག་ཡུལ་
 ཐ་དད་ལ་ཆགས་པ་དག་གོ། །རིག་པ་ནི་བྱད་མེད་དང་སྦྱེས་པའི་ལུས་ཀྱིས་རིག་པ་ཀུན་
 ཏུ་སྦྱོད་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་སྦྱེས་པ་ལྷུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོར་བ་ཚྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །སྤྲོད་པ་
 ནི་བྱད་མེད་བྱ་འཚོ་བའོ། །ལེན་པ་ནི་བྱད་མེད་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་འདུག་པའོ། །སྤྲིད་
 པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ནི་དེ་འབྲང་བའོ། །སྦྱོ་བ་ནི་འབྲངས་པ་དེ་ནི་དེ་སྦྱོ་བའོ། །ཀ་
 བ་ནི་སྦྱེས་པ་ཆས་ཤིང་འཁོགས་པའོ། །ཤི་བ་ནི་མི་ཤི་བའི་གཟུགས་བྱི་བའོ། །ཞེས་བཤད་
 དོ། །མ་རིག་འདྲ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས། །མིང་དང་གཟུགས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དུག་ །རིག་
 ཚོར་སྤྲོད་ལེན་སྤྲིད་པ་དང་། །སྦྱོ་བ་དང་ནི་ཀ་ཤིའོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་

བསྐྱུ་བའི་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའོ། །ལྟའི་ཕོ་ན། དཔྱུལ་བའི་རབས་བྱེ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆོག་ས་
 ལས་གསུངས་སོ། །ཁྱེ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་ལྟའི་ཕོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱེ་བ་དང་
 ས་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤྱེ་བ་བསྤྱེད་དེ་དགོ་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འབྲེལ་ཚུང་ལས་ལྟའི་ཕོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གཅིག་བཙོན་དུ་བབྱུང་ལ་
 གཤེན་རྩེའི་མདུན་དུ་ཞལ་བྱེ་སྤྱོར་བ་འདྲ་བ་བྱེ་ཞེས་བཤད་དེ་དེ་ནས་ས་གང་བྱིས་ཀྱང་དུང་
 རོ། །ཐུན་ཁང་དུ་ནི། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ནད་པའི་རིམ་གྱོ་མཛད་པ་སྟེ་ནད་གཡོག་མཛད་
 པ་བྱེ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆོག་ས་ལས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་ནད་པ་ཞི་ལ་ཉལ་བ་འདྲ་བར་བྱིས་
 ལ། མངས་རྒྱལ་གྱིས་ནད་གཡོག་མཛད་པ་འདྲ་བར་བྱེ་ཞེས་བཤད་དོ། །དྲི་གཙང་ཁང་ས་གཞི་ལེགས་པར་
 བསྐྱར་བའི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བའམ། མརྒྱལ་ཞལ་ཞལ་ལེགས་པར་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་དུ་
 འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན་རྩེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་འཕྱག་དར་བྱས་པ་དང་ཞལ་
 ཞལ་བྱས་པ་ལ་གཙུག་ལག་གི་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་གདོན་ཅིང་ འགོ་མ་ཞི་འཁྱོར་གནད་བམ། འགོ་མ་
 མོ། །ཞེས་ དེ་ལྟར་ལུང་ཕྱན་ཆོག་ས་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞེན་དུ་དྲི་གཙང་ཁང་ལ་
 སོགས་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་གྲིབ་མ་ལ་འགོ་མ་ན་ཡང་རོ། །མར་མེའི་སྤྱིང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་ནི་
 གང་ཟག་ལ་མི་གནད་བའི་ལུང་དང་གནད་བའི་ལུང་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་དྲི་ཀར་བྱངས་སྤྱིང་མ་ཏེ། མར་མེའི་
 སྤྱིང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགོ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་གིར་བྱ་བ་བསྟེན་
 པར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་ལུང་ལས་དགོ་འདུན་ལ་ནི་ཡལ་ག་གཅིག་པའི་མར་མེའི་སྤྱིང་པོ་
 ཆེད་ན་ཡང་རྩེས་སྤྱིང་གནད་རོ་གང་ཟག་ལ་ནི། རྩེས་སྤྱིང་གནད་རོ་ཞེས་དྲི་ཀ་ལས་བྱུངས་
 སྤྱིང་མ་ཏེ། །ལུང་ཁཅིག་ལས་ནི་ཡལ་ག་དུ་མ་པ། དགོ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་
 གིར་བྱ་བ་བསྟེན་པར་མི་བྱའི། ཡལ་ག་གཅིག་དང་ཕྱན་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་

མེད་དོ། ཞེས་ལུང་དེ་ཀྱི་ཀམ་ཁུངས་སུ་བྱངས་ཤིང་། ལུང་སིལ་བུ་ལས་ཀྱང་མར་མེའི་
 མྱོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་བྱུང་ན་གང་ཟག་ལ་ཡང་གནང་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་
 མར་མེའི་མྱོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་གནང་བའི་ལུང་དང་བཀག་པའི་ལུང་
 གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཡང་བཀག་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་དོ་།
 ཁྱུ་བཞི་དང་ཁྱུ་དོ་པ་ཉིས་བརྒྱ་བརྟུ་བྱེད་དེ་བཅེས་སོ། ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྟན་བྱ་བཞི་
 མིད་དུ་ཁྱུ་བཞི་དང་ཞིང་དུ་ཁྱུ་དོར་བྱས་ལ། མིད་ཉིས་བརྒྱ་བརྟུ་བྱས་ན་བྱ་བཞིར་འགྱུར་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བྱོལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཀྱི་ཀ་དང་
 གསུམ་ཆར་ལས་སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་དེ་ནི་རས་མིད་དུ་ཁྱུ་བཞི་ཉིས་བརྒྱ་བརྟུ་བྱས་པ་དང་།
 སྟན་དེའི་ཞིང་དུ་ནི་ཁྱུ་དོ་པ་ཉིས་བརྒྱ་བརྟུ་བྱས་ཏེ་བཅེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་
 བརྟག་པར་མ་བྱས་པར་ཉལ་བར་མི་བྱ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ ཀྱི་ཀར་ཐལ་མི་གསལ་ཡང་། ལུང་
 ལས་སྟན་ལ་མ་བརྟག་པར་ཉལ་བས་འོག་དུ་སྐྱལ་ཆུང་དེ་སྐྱལ་དང་དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱི་
 བར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྐྱལ་བ། སྟན་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉལ་བར་བྱོལ་ཞེས་གསུངས་ལ་
 འགྲེལ་ཆུང་ལས་མལ་བྱ་བའི་གཞིར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད་མལ་དང་སྟན་ལ་སོ་སོར་
 བརྟགས་པ་མ་བྱས་པར་ཉལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། དེ་ཡང་ལུང་ལས་མལ་སྟན་མེ་མར་ལ་
 བརྟག་པར་མི་བྱ་ཡི། ཉིན་པར་མལ་སྟན་བརྟག་པར་བྱོལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་
 ཆུང་ལས་ཐུབ་སོ་ཉལ་ཁར་བརྟག་ཅེས་ཀྱང་བཤད་དོ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཨར་མོ་
 ནིག་ནི་ཐགས་མ་ཁྱ་བོའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཨར་མོ་ནིག་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བྱེ་བྱེད་ག་
 ཅེས་བཤད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟན་རིང་མོ་ཨར་མོ་ནིག་ནི་སྟན་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་དགེ་སློང་
 རྣམས་གྲལ་ལ་ལའོད་ན། སྟན་རིང་པོ་ཨར་མོ་ནིག་དེ་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བཞི་

ཡན་ཆད་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་ནི་སྣན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་
 ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྣན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྣན་རིང་པོ་གཅིག་གི་
 སྤྱིང་དུ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་གྲུལ་བྱས་ནི་འཁོད་ན་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་
 པ་སྤྱི་ལོ་བཞི་ཁྲད་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་གཞན་སྣན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་དེ་ལས་གཞན་
 པར་ནི་ཨར་མོ་ནིག་དེ་ཡང་སྣན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྣན་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལས་གཞན་པ་སྤྱི་བསྐྱེན་རྫོགས་
 གང་ཟག་གཉིས་སམ་གསུམ་འདུས་པར་ནི་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྣན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྤྱིང་
 དུ་དགེ་སློང་གཉིས་སམ་གསུམ་གྲུལ་ལ་འཁོད་ན། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་སྤྱི་
 ལོ་བཞི་ཁྲད་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་གཞན་སྣན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་
 འབྱུང་ཞིང་། ཨར་མོ་ནིག་གི་སྣན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་དགེ་སློང་དང་བསྐྱེན་པར་
 བརྫོགས་པ་སྣན་གཅིག་འདུག་ན་ཡང་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱེན་པར་བརྫོགས་པ་དང་སྣན་གཅིག་
 ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མདོ་འདིས་བསྟན་ནོ། །ཨར་མོ་ནིག་ནི་མཚོན་པ་
 སྟེ། སྣན་རིང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་གཞན་དང་སྣན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་
 ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །གནས་གཞན་གྱི་རྣམས་གཞན་
 དུ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་སྤང་དུ་མི་རུང་ཡང་། སྤངས་ཅིན་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རོད་
 པ་འབྱུལ་དུ་གཞུག་སྟེ། རྣམ་དེ་གནས་གཞན་དུ་རོད་པར་བྱེད་པ་ལོ་སྟེ། ལེན་པར་བྱེད་
 པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་རྣམས་དེ་ཁྲུངས་སུ་ཕྱིར་འབྱུལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ རྣམ་དེ་ནི་ལེན་པ་ལོ་
 སུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྣམས་དེ་ཉིད་དམ་གྱིན་མ་དགེ་འདུན་ལ་འབྱུལ་པར་བྱ་བ། ཉིད་དོ། །གནས་

གཞན་གྱི་ཇས་གནས་གཞན་དུ་ལེན་པ་པོ་དེ་མ་རྟོག་དམ། མཐུ་དང་ལུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྤྱིར་དེ་ལས་ཇས་དེ་མ་ཁྲགས་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། གནས་གཞན་དུ་བྱིར་བའི་ཇས་དེ་མི་
 ཁྲགས་ན་དཔྱོག་པའོ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཇས་དེ་ལེན་པ་པོ་དེ་ལ་གང་ཟག་གིས་དཔྱོག་
 པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཇས་འབྱེད་འབྱེད་ལས་དཔྱོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་པ་པོ་ཞེས་སོ།
 ཇས་དེ་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་ཡིན་པ་དེ་སྦྱིན་པ་འབྱུང་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །འདི་
 རི་ལུང་སིལ་བྱ་ལས་གང་གིས་བྱིན་པ་ལ་རིན་ཐང་བཞིན་དུ་ཕོབ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །
 གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དམ་གདུགས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཞེང་ཚད་དོ། །འབྲེལ་
 རུང་ལས་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཚད་བྱས་ཀྱང་རུང་གདུགས་ཉིད་ཀྱི་ཞེང་ཚད་དུ་བྱས་ནས་སོ། །ལུང་ཕྱན་ཆེགས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དུ་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གདུགས་
 ཀྱི་ཅིབས་ཀྱི་ཚད་དུ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོད་ལུན་ལས་ཀྱང་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་
 བ་གདུགས་ཀྱི་ཁོག་པའི་ཚད་དམ་ཁྱེད་བར་གནང་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ལས་དགེ་
 སྟོང་དགོན་པ་པའི་དུང་དུ་ཆོས་ཀྱན་པ་འོངས་ཏེ། རྩོགས་དང་ལས་དང་ཆོས་གྲངས་ལ་
 སོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འདི་བལ། ཁོ་བོ་ནི་དགོན་པ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ལན་མ་ཐེབས་
 པས་དགེ་སྟོང་དེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྒྲུབ་བ་དགོན་པ་པས་རྩོགས་དང་ལས་
 དང་ཆོས་གྲངས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གསུངས་སོ། །སྟོམ་དགའ་མོ་དབྱར་ཁང་
 གི་ཅིག་ལོགས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་ཆེན་པོ་ན་འདུག་པར་བྱེད་ནས་དགེ་སྟོང་མས་སྐར་ཁུང་དུ་འདུག་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཀྱང་། །དྲི་ཀ་ལས། སྐར་ཁུང་འབའ་ཞིག་དུ་མ་
 ཐད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་སྐང་ཡལ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སྟོང་མས་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་
 སྟོང་མ་གོས་མེད་པ་ཅན་གྱིས་འདུག་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ལ་རྩལ་གཟན་ནི། གཅེར་བ་བསྐྱབ་

པའི་གོས་ནི་ད་ཡིན་ བས་དགེ་སྤྱོད་མཁུ་ལ་གཟན་གྱིན་ན་གཅེར་བུར་འདུག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན། རོ།།
 དགེ་སྤྱོད་མཁུ་ལ་གཟན་གྱིན་ན་གཅེར་བུར་འདུག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དགེ་
 སྤྱོད་མ་བཅུ་གཉིས་ཟེ་ཁྲོས་པར་གྱུར་དེ། འཕགས་མ་ཁྱུ་དྲུ་ལའི་མདོག་དེ་གསལ་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་སྐུ་མ་གྱུར་ལ་མཚོན་ཆ་དང་ཁབ་དང་མིང་མེད་གི་ཕུར་བ་དག་གིས་བསྐྱུན་པ་
 ར། དེ་ལ་དགེ་སྤྱོད་ནྐམས་ཀྱིས་དགེ་སྤྱོད་མ་ནྐམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོང་དུ་མི་འདུག་
 པར་ཁྲིམས་སྤྱི་བཅས་པར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྤྱོད་དག་གིས་དགེ་སྤྱོད་མ་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་དག་བསྐྱོག་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྤྱི་མ་འདི་ནྐམས་
 གསུངས་སོ། །དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་དགོངས་ཀར་གཙུག་ལག་ཁང་ གི་སྒོ། བསྐྱུམས་ནས་
 འབྲེལ་ཆུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲུ་གར་རྒྱན་པོ་ཡོད་པར་དོགས་པའི་སར་ཀུན་དུ་བཅའ་
 ཉེ་སོ་སོར་བདགས་པར་བྱའོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་དག་ཆུ་བཅུ་བས་བསྐྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།
 ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་དུ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་བཟུ་བ་ནས།

ཆུང་བཟེད་བཟུ་བ་དང་ཁྱུས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆུ་བཅུ་བ་ཡིན་རོ།།
 ཤིང་ལྗོན་པ་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་ན། དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་མང་རྒྱུང་ལ་སྐྱལ་སྐྱལ་དུ་བཞོ་སྟེ། འཁོར་
 མང་རྒྱུང་གི་ནྐམ་པར་དབྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་མང་ན་ཤིང་ལྗོན་
 པ་མང་དུ་བསྐྱུང་ལ། འཁོར་རྒྱུང་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་རྒྱུང་དུ་བསྐྱུང་སྟེ། ལུང་ལས་སྐལ་སྐལ་དུ་
 བཞོ་སྟེ་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱི་དོར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའོ། ཤིང་ལྗོན་པ་
 ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུང་དུ་སོ་ཤིང་བཟའ་བ་དང་ ཞེས་བཞི་སོ་ཤིང་གི་ཅེ་སོ་མེད་པར་དུ་རྒྱུང་ནད་མཁུ་དེ་ཅེ་སོ་མེད་
 མོར་གྱུར་པ་དེས་མེད་ཟེ་མ་ནྐམས་འཁྱུད་ཅིང་ཆུ་བཟུ་བའོ། ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུང་དུ་ཁ་བཟུ་བ་
 དང་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུང་དུ་རྐང་པ་བཟུ་བ་སྟེ། རྟེན་ལས། ཁ་བཟུ་མ་པ་དེ་སྤྱི་བུས་

རྒྱ་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའི། རྒྱ་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་བྱ་བ་དེ་དག་ཤིང་སྒྲོན་པ་གཅིག་
 བྱ་དེ་ལ་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁ་ རྒྱ་ལས་མ་བྱམས་སྟེ་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 རྒྱོག་པ་ན་སྟེ་བསྐྱར་དང་ཆེག་དང་རིམ་པ་ལ་རང་གིས་བསྐྱར་ཞིང་སྐྱར་བ་དེ་ལ་གཞོལ་བ་
 སྟེ་རང་གིས་བསྐྱར་ཞིང་སྐྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པ་འི་བསམ་པ་ཉིད་གྱིས། རང་
 གིས་སྐྱར་ཏེ་རྒྱོག་པར་མི་བྱའོ། །མདོར་ན་ཆེག་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་དེ་ལས་ཐོག་པ་རང་
 གིས་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱོག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟེ་བསྐྱར་ནི། རྒྱ་ལས་རིང་པོར་བྱང་བ་
 དང་ང་རོ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་འོ་ཞེས་སོ། །ཆེག་ནི་རྒྱ་ལས་ཆེག་རེ་རེར་ནམ་པར་
 ཐུ་སྟེ་རྒྱོག་པ་འོ་ཞེས་སོ། །རིམ་པ་ནི་རྒྱ་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱོག་པ་འོ་
 ཞེས་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་། ལུང་ཕྱན་ཆེགས་དང་ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན་རིམ་པ་ནི་
 ཆེགས་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ཤོ་རིམ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ། ཆེག་གི་ཤོ་རིམ་སྟེ་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱོག་པར་མི་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་རིམ་པ་སྐྱར་ནས་གདོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཤོ་
 རིམ་སྟེ་བཏགས་ནས་འདོན་པ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །འོ་ན་
 ཡུལ་གྱི་སྟངས་རིགས་ཐ་དད་པ་འི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ལས་བྱང་བྱར་བསྐྱར་བ་དང་ཆེག་
 སྟེ་ཕྱི་ཤོ་རིམ་བསྐྱར་བ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་འདྲིར་འགྱུར་རམ་སྟུང་ན། ལུང་ཕྱན་ཆེགས་
 ལས་སྟོངས་ཀྱི་རིམ་པ་འི་ཆེག་ཡིན་ན་ལུང་བ་མེད་གསུངས་སོ། །ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་
 ལས་ཡུལ་དེ་ན་གྲགས་པ་འི་ཆེག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེག་བསྟན་པར་རྒྱས་ཀྱི། གཞན་
 དུ་ན་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པས་ཞེས་བཤད་དོ། །རམ་ཕྱིས་ནི་སྟག་ཆའི་བྱམ་པ་སྟེ་མདོན་
 ཆན་ཆན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསལ་ལ། ཡུལ་ཁ་ཅིག་ན་སྟག་བྱམ་པ་རམ་ཕྱིས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ ཤེས་ལྷན་གྱི་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལས་ ཤེས་ལྷན་གྱི་ མཆོད་པ་བྱས་

དེ་བཞེག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་ ཤེ་བའི་ལུག་ དེ་བཞེག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་ནི་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ། ལུས་འདི་ལ་སྤྱན་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་ནི་ལྷ་བྱ་ལགས། བཀའ་སྤྱལ་བ། དེ་སྦྱིས་མ་ཐག་དུ་དེ་
 དག་ཀྱང་སྦྱིས་ལ། ཤེ་བའི་ཆེ་ན་དེ་དག་ཀྱང་འཆི་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤེལ་སྒོ་ནས་སྤྱི་
 བདགས་དེ་བཞེག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཟུང་གི་མདོ་ལས་ནི་མི་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་
 ཚུན་ཆད་ལུས་ཀྱི་སྤྱན་བྱ་གཉིས་མི་འཆི་བར་བཤད་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལུང་གཙོ་བོར་གཟུང་
 རོ། །མཐོ་ མགོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་
 རྒྱུ་མ་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་དབྱུང་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ལུང་ཕྱན་
 ཆེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ང་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ན་ནི་དུ་རྟོགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་བསྐྱོས་དེ་གྲོག་པའི་
 སྒོ་ནས་ངའི་བསྐྱོད་པར་བདུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པར་སྟོན་
 རོ་ཞེས་བཤད་དོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་མཚུངས་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་འདུལ་
 བ་འདིན་པ་སྤྱི་མ་ནས་གསུང་རོ། ཁྱི་ཀ་ལས་ ཁ་ཅིག་མཚན་དེ་ན་གྱི་བང་རིམ་ནི་སྦྱིལ་ཀྱང་ཡིན།
 བུམ་པ་ནི་སྦྱི་ལུས་ཡིན། བྱེ་ནི་དབྱུང་ཡིན། གཏུགས་བཅུ་གསུམ་ནི་དབྱུང་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་མཚན་དེ་ན་དག་ལ་གཞུགས་
 སྦྱིལ་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ནི། མཚན་དེ་ན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིལ་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། ལུ་འགྲེལ་ལས་མཚན་དེ་ན་གྱི་གནས་ནི་ ལུ་འགྲེལ་ལས་མཚན་དེ་ན་དེ་ནི་དགནས་
 ཡིན་ནི། བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་བ་བདུ་པའི་སྒོ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་མཚན་དེ་ན་ནི།
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱི་སྦྱེ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིལ་བདག་ནི་དབྱུང་པ་ནི་བར་བཞག་པ་དང་།

རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ལྷོ་བས་ལྷ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
 མཐུན་པ་དང་ལྷོ་བས་དང་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་གྱི་
 བཟུགས་བརྟན་ནི་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འབྲས་བུའི་ཆད་དག་
 གིས་དེའི་གདུགས་གཅིག་ལྷག་པའོ་ཞེས་པ་འདི་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་དྲི་ཀས་ཁྱུངས་སུ་
 དྲངས་པའི་ལུང་ལས། དག་བཅོམ་པའི་ མཆོད་རྟེན། རི་གདུགས་ལྷོ། ཕྱིར་མི་འོང་
 བའི་རི་གདུགས་བཞེའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་རི་གདུགས་གསུམ་མོ། །རྒྱན་དུ་
 ཞུགས་པའི་རི་གདུགས་གཉིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས་
 རི། དག་བཅོམ་པའི་རི་གདུགས་བཞེའོ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་རི་གསུམ་མོ། ཕྱིར་འོང་གི་
 གཉིས་སོ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་རི་གཅིག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་།
 དག་བཅོམ་པའི་མཆོད་རྟེན་རི་ལང་ལོ་བཞི་པར་བུའོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་ལང་ལོ་གཅིག་
 པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐད་དུ་འབྱུང་ཡང་། མདོ་རྩ་བས་ཁྱུངས་
 སུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་གཟུང་དོ། །མཆོད་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ། མར་མེ་འདྲིན་པར་བུའོ་
 ཞེས་པ་ནི་དྲི་ཀ་ལས་མར་མེའི་ཕྱིར་ཀོང་བུ་བུ་བའོ་ཞེས་སྐྱེད་ཡང་། ཁང་བུ་དང་ཀོང་བུ་
 རྒྱུ་ལ། ཡི་གེ་མོར་བ་འདྲ་སྟེ། མར་མེ་འདྲིན་པ་ནི་མར་མེའི་ཁང་བུ་སྟེ། སྐབས་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཐོང་གཞི་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་ལུ་བ་ན། ཁྱིས་མར་མེ་འབྱུངས་ནས་
 ལྷོད་ཀྱང་ཁྱེར་ནས། བཀའ་སྤྱུལ་བ། མར་མེའི་ཁང་བུ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མར་མེ་
 འདྲིན་བཞེས་བུའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ། འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་མར་མེ་མི་ཤི་བའི་སྐབས་ཁ་ཡོད་གཅིག་
 བུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་བ་ལང་གིས་སྟོགས་ནས། བཀའ་སྤྱུལ་བ།
 མཆོད་རྟེན་ལ་ཁོར་ཡུག་དུ་ལན་ཀན་ ཤིང་དག་ ཁྱིས་བསྐྱོར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་རི་

འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁོང་ཡུག་ཏུ་ཤིང་ཐགས་གྱིས་བསྐྱོར་ཞེས་སོ། །ལུང་ལས་
 མཆོད་རྟེན་ལ་ལན་ཀན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དེ་ལ་ཏྲ་བབས་མེད་པས་མི་མཛེས་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་
 གྲུལ་བ། མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཏྲ་བབས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཏྲ་བབས་འདི་ནི་
 འགྲེལ་ཆུང་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་ནི་རིངས་བསྐྱེད་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་དོ་
 རིངས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས། ཏྲ་བབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 མོ་རུང་གི་ལས་པོ་ཆེའི་སྒོ་མཐོན་པོ་སྐྱེད་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལོགས་སོ། །སྤྱན་ཆོགས་
 འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་ཏྲ་བབས་ནི་ཅ་བའི་སྒོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཅིག་པ་མ་གཏོགས་པར་ཤིང་ ཅ་
 བཞི་རྩ་བ། གཉིས་བསྐྱེད་བ་ལ། ཡ་ཐམ་རྩ་བ། ཤིང་གཅིག་གིས་སྐྱེད་ནས་བཀའ་པ་ མི་ཐེང་
 བྱ་རྒྱན་མང་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པ། སྒོ་འི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཏྲ་བབས་ འདིའི་མིང་གཞན་ནི་
 སྒོ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བལྟམས་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་སྐུ་བལྟམས་པའི་
 ཏུས་སྒོན་བྱ་བ་ལྟེ།

ལུང་གྱིང་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དབྱིད་རྒྱ་ཐ་ཆུང་ས་ག་ལ་སྐུ་བལྟམས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཆོས་བདུན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་ནས་
 བལྟམས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དབྱིད་རྒྱ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བདུན་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་
 བབ་པའི་ཆོན་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཏུས་སྒོན་བྱ་བའོ། །གཙུག་ལྷན་དང་ཞེས་པ་ནི། གཙུག་
 ལྷན་བཞག་པའི་ཏུས་སྒོན་བྱ་བ་ལྟེ། ལུང་ འདི་གཞན་པའི་ཚུལ་ལུགས་ལ་བྱིས་པ་ཆུང་ཏུ་སྐྱུ་ལན་ཅིག་
 ཐོགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར། གྱིང་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་ན་དབུ་སྐྱེ་བྱས་
 པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལོ་དུག་ལོན་པ་ན་ དཔྱིན་ཆད་སྐྱ་མི་འཕྲིན་ཅེས་དགའ་སྒོན་བྱ་བེ། གཙུག་
 ལྷན་བཞག་ཅེས་གསུངས་པས། འདི་ནི་ལོ་ལྷ་ལྷ་ནས་མཆོད་སྒོན་ལན་རེ་རེ་བྱེད་པ་ལྟེ།

སྐབས་འདི་ནི་དཀྱི་ལུང་སྐྱོང་གཞི་ལས་ལོ་ལྷེང་ལན་ཅིག་མཆོད་སྟོན་སྐྱེར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དབུ་སྐྱ་དང་ཞེས་པ་ནི་དབུ་སྐྱ་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས། དགུང་ལོ་ནི་ཤུ་ཅད་གྱུ་ལོན་པ་ན་བྲིས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ་ནི་དཀྱི་དབུ་སྐྱ་
 ནི་དཀྱིས་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་ ལུང་རྩན་ཆོག་མཁྱི འབྲེལ་བ་ལས་གཙུག་ལུང་འདིག་པའི་དུས་སྟོན་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབུ་སྐྱ་བྲེགས་ཏེ་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མོར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྐང་མ་ནམ་མཁོ་རིམ་གྱི་གནས་
 ལུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་ནི་མ་དེ་ལ། དད་པ་ཚད་གྱི་བྱམ་ཐེ་དང་བྲིས་བདག་གིས་དུས་སྟོན་པར་བྱས་པ་དེ། གཙུག་ལུང་
 འདིག་པའི་དུས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་ཆོ༥ བཅོ། །བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བ་ནི་ལུང་སྐྱོང་གཞི་
 ལས་དབྱིད་རྩ་བ་རྒྱུང་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་མངོན་དུ་རྒྱུ་ཅེས་
 གསུངས་ཤིང་ལུང་གཞི་ལས་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་སྐྱ་གཙན་གྱིས་ཟིན་པའི་རྒྱབ་མོ་སངས་རྒྱས་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབྱིད་རྩ་བ་རྒྱུང་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་ལ་མངོན་པར་བྱང་
 ཆུབ་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བཅོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བུ་དོན་
 བསམ་ཅད་གྱུབ་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་ཅན། དར་
 མོད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའོ། །ཀྱང་རྒྱན་དང་། ན་བའི་བྱ་གར་གཞུག་པའི་གདུབ་
 སྟོར་ན་རྒྱན་ ལྷ་རིམ་པར་བྱང་མེད་རྒྱན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མེད་གསུང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའོ༥ ནི་རིམ་པར་བྱང་
 མེད་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པས་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་གདགས་པར་མི་བྱའོ༥
 ལག་གདུབ་ཀྱང་མི་བྱ་པར་མེ་ཤ་གས་བཞད་ཀྱང་མདོ་ཙ་འབྲེལ་ལྟར་ན་ལག་གདུབ་བྱར་བྱང་ངོ་༥ རྒྱན་དེ་གཞིས་མ་
 གཏོགས་ གདུ་བྱ་དང་དབུང་རྒྱན་ལོན་གས་ག པའི་རྒྱན་གདགས་པ་ནི་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་གདགས་པའོ། །གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟ་དེ་ལ་གདུགས་དང་
 རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་དག་བསྐྱེད་ངོ་ཞེས་སོ། །སྐྱ་གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟ་འཇུན་

གྱི་ས་གཞི་ལམ་པོ་ཆེ་མེ་དོག་གི་ཁྲིང་བའི་ཟ་མ་དོག་སྟེ་མེ་དོག་གི་ཁྲིང་བའི་སྟོང་བྱའི་ལུང་
 ལས་ཁྲིང་བའི་སྟོང་བྱའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་པོ་ཆེར་ཁྲིང་བའི་ཟ་མ་དོག་གི་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་ལྡན་གསལ་
 རྒྱ་གཞུགས་ལ་མཚན་པའི་མེ་དོག་གཏོར་བ་ས་ལ་མེ་འབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་ལ་རམ་དཀར་པོ་འདིང་
 བ་ཡིན་ནི་གསུང་ཡང་། ཁྲིང་བའི་ཟ་མ་དོག་འདི་ནི་འབྲེལ་ཁུང་ལས་ཤིང་རྟའི་མདུན་དུ་བྱེ་འདྲ་
 བའི་སྟོང་བྱ་བཞི་བྱས་ལ་དེའི་ནང་དུ་མེ་དོག་སྟེ་ཚོགས་བཞག་ལ་གཏོར་ཞེས་བཤད་དོ། །
 སྐབས་འདིར་ཟ་མ་དོག་འདིའི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་རྒྱ་ཀ་ལས། མེ་དོག་
 ལ་སོགས་གཏོར་བ་དག་ས་ལ་མེ་འབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁྲིང་
 བའི་ཟ་མ་དོག་འདི་ནི་ཤིང་རྟའི་མདུན་གྱི་ས་གཞིའི་སྟོང་དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། ལམ་
 པོ་ཆེར་ཞེས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པ་ས་གཞི་འབར་འབྱར་
 ཅན་ལ་སོགས་པར་ནི་ཤིང་རྟའི་ཕྱི་དང་མི་རྒྱས་ལ། ས་གཞི་སྟོང་ས་པར་སྦྱངས་པའི་ལམ་
 པོ་ཆེར་ཤིང་རྟའི་འབྲིང་བ་ཡིན་པས། གཞི་འབྲེལ་ལས་ལམ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་རྟའི་
 ལམ་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མེ་དོག་གི་ཁྲིང་བའི་ཟ་མ་དོག་འདི་ནི། རྒྱ་གཞུགས་བཞག་ས་
 པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོང་དུ་བཞག་ཁུང་དུ་ཞེ་ལུང་ལས་ཤིང་རྟའི་སྟོང་དུ་ཁྲིང་བའི་སྟོང་བྱའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྲིང་བའི་
 ཟ་མ་དོག་ནི་མེ་དོག་ཁྲིང་བའི་སྟོང་དེ། སྟོང་དེའི་ནང་དུ་དེའི་ཟ་མ་དོག་གཞག་པ་སྟེ་དེ་
 ཞེས་པོས་བཀང་བའི་སྟོང་གཟུ་ལ་སོགས་པ་གཞག་པའོ། །འདི་ནི་འབྲེལ་ཁུང་ལས་ཤིང་
 རྟའི་ ཁྲིང་བའི་ཟ་མ་དོག་གི། མདུན་གྱི་སྟོང་གི་སྟོང་དུ་ རྟའི་ཟ་མ་དོག་ནི། ཞེས་པོའི་དེ་བསྐྱེད་
 གིས་གཏམ་ཅེ་ རྟེན་གཟུ་ བཀང་ལ་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ།

འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་པ་ནས། རུང་བར་རོ་
 ཞེས་པ་ཡན་ཆད་མདོ་གཉིས་དེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྒྱས་པར་ཐུར་བཤད་ཐོན་དོ། །ནམ་

བཤད་ནི་མའི་འདྲ་ཟེར་ལས། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་ནམ་པར་བཤད་པའོ།

མདུག་བསྐྱ་བ།

དེ་ལྟར་བརྩམས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆེགས་སུ་བཅད་པ། ལྷན་པའི་
 སྤྱི་བསྐྱར་ཚུགས་བཅུར་བྱས་པའི་རྩལ་བྱིས་ནམ་དག་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ལྷག་པའི་
 ཉིང་འདྲིན་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་ལྷག་མཐོང་མེ་ཉོག་མདངས་ལྡན་མཛེས། །ནམ་གྲོལ་
 མཆོག་གི་འབྲས་བུ་བཟང་པོས་ཕན་པའི་དགའ་ལྗོན་འབྱེད་བྱེད་པའི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་
 གྱི་རྩ་བ་འདི་ལ་གཅེས་སྤྱོད་མཛོད་ཅིག་སྤྱོད་བྱ་དག། །ནམ་དག་བྱིས་ལྡན་མཁས་པའི་
 གསུང་དབྱངས་བདུད་ཅིའི་རོ་མཆོག་ཕྱངས་པའི་མཐུས། །འདུལ་བ་ལྱང་དང་ལྱང་འབྲེལ་
 རྣམས་གྱི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་བསྐྱུད་ནས། །ལེགས་བཤད་རྣམས་གྱི་བཅུད་གྱི་
 སྤྱིང་པོ་གཞན་ལ་ཕན་སྤོས་བསྐྱབས་པ་འདིས། །ནམ་མཁའ་གནས་བཞིན་འདི་ཡང་གནས་
 རས་སྤྱོད་གྱི་ཡོང་ལ་ཕན་བྱེད་ཤོག། །སྤྱོད་ཐོབ་སྤོ་གྲོས་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ།
 །འདུལ་བ་གསལ་བྱེད་ནི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་ཆོ། །སྤང་སྤང་དོན་ལ་ཡིད་གྱི་སྤྱན་
 པ་བསལ་བྱས་ཤིང་། །གཞན་ཕན་འདྲ་ཟེར་ཚུགས་བཅུར་ཀུན་ནས་འཕྲོ་གྱུར་ཅིག། །བསྐྱན་
 པའི་རྩ་བ་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་རིན་ཆེན་འདིའི། །ཆེག་དོན་རབ་གསལ་ནི་མའི་འོད་ཟེར་
 རབ་འཕྲོས་པས། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤོ་གྲོས་པད་མོ་ནམ་འབྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་
 བསྐྱན་པའི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག། །འདི་ནི་མཐོང་དང་མིང་ཐོས་དྲན་དང་རིག་པ་
 དང་། །འདི་མཉན་བསམ་དང་གཞན་ལ་འཆད་མོགས་གང་བགྱིས་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་

དག་ལེགས་ཡོན་ཏན་འདིས་བསྐྱེད་ནས། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་ཆེན་པོར་
 འདི་གྱུར་ཅིག །རང་གཞན་ཀུན་གྱི་དུས་གསུམ་དག་པའི་ཚོགས་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་
 ཚོགས་ཀུན་གྱིས་སྤིང་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆལ་བྱས་ནས། །ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་རིན་ཆེན་སྤྱིང་
 དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིང་། །ནམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཕྱུར་ཐོབ་ཤོག །གསེར་གྱི་
 ས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཤིང་བཞིན་འདི་ཡིས་གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །གང་གའི་རྒྱ་པོ་རྒྱན་རིང་ཤི་
 བཞིན་འདི་ལས་གཞན་ཕན་རྒྱན་རིང་དང་། །འདི་ག་རྟེན་ཅི་སྤྲོད་སྤྲོ་ཚོགས་ཤི་བཞིན་འདིས་
 ཀྱང་གཞན་ཕན་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་བསམ་འབྲས་བུ་ཕྱུན་གྱུ་བ་ཤི་བཞིན་གཞན་ཕན་
 ཕྱུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོན། །བྱགས་དགོངས་ནམ་དག་དང་པའི་མཁའ་ལ་བྱམས་པའི་ཉིང་
 འདིན་སྤྱིན་འཁྲིགས་ཤིང་། །བྱགས་རྗེའི་སྒོག་འཁྲུག་སྤྲོད་པའི་འབྲུག་སྒྲུབ་སྤྲོགས་སུ་གསལ་
 པར་གྲགས། །ལེགས་གསུངས་དམ་ཚེས་བདུད་རྩིའི་ཆར་གྱིས་ཕན་བདེའི་མི་ཏོག་རྒྱས་
 མཛད་དེའི། །བཀའ་རིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དཔལ་གྱིས་པ་ཆེན་པོས་བདག་ལྷག་འཆལ།

འདུལ་བ་མདོ་རྩ་པའི་ནམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་
 རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཟངས་ཆེན་པའི་ཞབས་ཀྱི་པད་
 མོ་སྤྱི་བོས་སྒྲངས་ནས་གསུང་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རོ་མཚོ་ག་ལེགས་པར་སྒྲངས་པའི་
 མཚོ་ལ། དག་སྒོང་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལུང་དང་ལུང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་
 གཞུང་ལུགས་ནམས་ལ་ལོ་བརྩམས་དུ་མར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་གྲོས་
 ནམ་པར་བསྐྱོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ཆེག་གསལ་ཞིང་དོན་གོ་སྤྲོ་བ་བཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཉི་མར་
 ཕྱུར་བ་རྫོགས་ བརྩམས་བམམར་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི། ནམ་དག་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
 ལ་གཅིས་སྤྲོས་བྱ་བར་གདམས་བདད་། གཞན་ཕན་ལུན་རིང་པར་སྒྲོན་ལས་གདབ་བདད་། གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་པར་སྒྲོན་

ལས་གདབ་པ་དང་། བཟུང་པ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱལ་པར་སྒྲོན་ལས་གདབ་པ་དང་། བཟུང་པའི་གཞི་ནི་དུ་འགྱུར་པར་སྒྲོན་ལས་གདབ་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་བྱུང་པར་དང་། གཞན་ལ་ཡན་ཐོགས་པར་སྒྲོན་པའི་བྱུང་པར་དང་། བཀའ་བློན་ཤིང་སྤྱད་པས་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དེ་དག་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་རེ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟུང་ནོ། །འདུལ་བ་མཛོལ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དང་བཟུང་བཅོས་གང་དང་གང་ལ་བཅུག་ནས་བཀོད་ཅེ་ན། ལྷན་པ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོབའི་འདུལ་བ་ལུང་ནི་དགེ་སྒོར་མ་མའི་མོ་མོ་ཐར་པའི་མཛོད་པས་པོ་གཉིས་པོ་རྣམ་གཉིས་དང་ལུང་དུ་མ་བྱ་བཞི་ལྟེ། དེ་དག་ནི་ལུང་གཞི་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། ལུང་ལྷན་ཆོགས་དང་། བཀའ་ལུང་གཞུང་དམ་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལ་བས་པོ་བརྒྱ་དང་དགུ་ཡོད་ཅིང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལ་བས་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དགེ་སྒོར་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་བས་པོ་བརྒྱ་དང་རྒྱ་ཅ་གསུམ་དང་། དགེ་སྒོར་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་བས་པོ་ནི་བྱ་ཅ་བརྒྱ་དང་། །ལུང་ལྷན་ཆོགས་ལ་སྟོབ་བརྒྱ་དེ་ཡོད་ཅིང་བས་པོ་དུ་ག་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཡང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་མཐ་བའི་བས་པོ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་དེ་ལོ་རྒྱ་བ་དབལ་འབྱོར་ལ་མོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་མཐ་བས་ཡིན་པའི་བས་པོ་བརྒྱ་གཉིས་ནི། ལོ་རྒྱ་བ་གཏན་ཀྱིས་སྤྱིར་བསྐྱར་བའོ། །གཞུང་དམ་པ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་མཐ་བའི་འགྱུར་ལ་གཞུང་མ་མ་ཞེས་བྱ་ལྟེ། ལུང་གྲུ་བ་ཉུང་མོས་ཞེས་གྲགས་མོ། །འདི་ནི་རིམ་པ་ལྷན་པ་བཅིགས་པའི་མཚན་གྱི་ལན་ཆད་འོད་དུ་བསྐྱར་གེན་ཅིང་། དེ་མན་ཆད་བསྐྱར་འཕྲོ་ལུས་མོ། ལུ་འགྱུར་ལ་གཞུང་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལྟེ། ཡོངས་སུ་ཆོགས་པར་འོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་བས་པོ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གཞུང་དམ་པ་ལ་ལེབ་བརྒྱ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ་ལུང་གྲུ་བ་དང་། ལུང་འདུལ་བྱེད་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་འབྲེས་པ་དང་། ལུང་ལྷ་ཆོན་པ་དང་། ལུང་བརྒྱ་དུག་པ་དང་། ལུང་མྱོང་གཞི་དང་། ལུང་སྤེལ་བྱ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། མན་པི་གཞེས་བྱ་ལྟེ། དགེ་སྒོར་བས་མེད་བྱ་མོ་རྩ་བུས་ལྷན་པ་དང་། ལུང་མ་མོ་དང་། ལུ་བ་ལེས་ཀུན་རྩིས་པ་དང་ལེབ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། ཀུན་རྩིས་པ་ནི་འདུལ་བའི་ལུས་ལ་མོགས་པ་འདུན་པོ་ཀུན་རྩིས་པའོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་བཟུང་བཅོས་སྟོབ་དཔོན་ཐོག་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབལ་པ་

བུ་པའི་མོ་མོར་ཅར་པའི་མོ་མ་པ་གདན་ལ་དཔལ་པའི་རྒྱལ་པ་དང་། མོ་བ་དཔོན་ཡོན་དན་འོད་ཀྱི་མ་མཛད་པའི་བཟུན་བཅོམ་
 འདུལ་བ་མཛོད་དང་། ཀམ་ཤ་ཉི་དང་། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་། ཐག་གར་ཕྱེ་བྱུག་དུ་སྤྱི་པའི་མོ་བ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་བཞེས་
 གཉེན་གྱི་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་དབྱེལ་བ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་དང་། མོ་བ་དཔོན་ཕུལ་ཀར་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་པའི་འབྲེལ་རྒྱུད་
 དང་། འབྲེལ་རྒྱུད་ཡོན་དན་འོད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟེ། དེ་ལྟར་མཛོད་པའི་འབྲེལ་བ་པའི་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་
 ཆེག་ལེའུར་བྱམ་པ་གསུམ་པོ་མོ་བ་དཔོན་ལེ་ག་མ་མཛད་པའི་དགེ་མོང་གི་ཀ་རི་ཀ་འི་ཆེག་ལེའུར་བྱམ་པ་འདུལ་བ་མེ་དོག་
 མེད་རྒྱུད་དང་། མོ་བ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་མ་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་གྱི་ཀ་རི་ཀ་ཆེག་ལེའུར་བྱམ་པ་ལྟེ་བུ་པ་དང་། མོ་བ་
 དཔོན་ཤྲ་བྱ་འོད་ཀྱི་མ་མཛད་པའི་ཆེག་ལེའུར་བྱམ་པ་སུམ་བུ་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་འོད་ལྟན་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་
 གཞིའི་མོ་ད་འབྲེལ་མོ་བ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཞེས་གཉེན་གྱི་མ་མཛད་པ་ལྟེ་ལྟེ་ཀྱི་དགག་དཔེ་ཡན་ཆད་པོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 ལུང་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མོ་བ་དཔོན་དུལ་བ་སུམ་མཛད་པ་ལྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་པོད་དུ་འགྱུར་ལ། ལུང་ལྟན་ཆེགས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་མོ་བ་དཔོན་ཚོས་མཆོག་གི་མོ་བ་མ་མོ་བ་དཔོན་ལྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་པོད་
 དུ་བཟུར་བ་དེ་དག་དང་། ལུང་ལྟེ་པའི་འབྲེལ་བ་མོ་བ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཞེས་གཉེན་གྱི་མ་མཛད་པ་འདིའི་མ་པོན་གྱི་འཕྲིག་
 ཡན་ཆད་ཅི་ལྟེ་དཔ་དང་། གཞན་ཡང་མོ་མོར་ཅར་པའི་འབྲེལ་བ་འདུལ་བ་བཟུམ་པ་མོ་བ་དཔོན་བྱུང་པར་བཞེས་གཉེན་གྱི་མ་
 མཛད་པ་ལྟེ་འགྱུར་ལྟེ་ཕྱི་གཉིས་དང་། བམ་པོ་ལྟེ་བུ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟེ་འདུལ་བ་ཀྱན་ལས་བདུམ་དང་། གཞན་འབྲེལ་
 བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་པ་དང་ལུང་གི་ནམ་བཤད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟེ། མོ་མོར་ཅར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་བམ་པོ་བརྒྱད་པ་དང་།
 མོ་མོར་ཅར་པའི་འབྲེལ་བ་ཆེག་གི་པའི་དཔུང་བམ་གསུམ་པ་དང་། དགེ་མོང་མའི་མོ་མོར་ཅར་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། གཞན་
 ཡང་མོ་བ་དཔོན་ཀ་ལྟེ་མི་རྣམ་མཛད་པའི་བཟུན་བཅོམ་གསུམ་པོ་འདུལ་བ་དེ་པའི་ཆེག་ལེའུར་བྱམ་པ་དང་། ཕྱི་བ་རྒྱ་ཆེར་
 འབྲེལ་བ་དང་། དགེ་ལྡན་གྱི་མ་བསྐྱལ་པའི་གཞི་མཛོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། ཀ་རི་ཀ་ལྟེ་པའི་འབྲེལ་བ་མོ་བ་དཔོན་
 ཀ་མ་ལ་ཞི་ལས་མཛད་པ་དང་། དགེ་མོང་གི་ལོ་དེ་པ་དང་། དགེ་ལྡན་གྱི་ལོ་དེ་པ་ཡན་ཆད་འདུལ་བའི་བཟུན་བཅོམ་དེ་
 དག་ཅེས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་མཁམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་པར་ལྟོལ་བའི་བཟུན་བཅོམ་ཉན་མོས་ཀྱི་མ་དང་། མཛོད་

པ་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྲགས་པའི་འཕེལ་གཉེན་གྱིས་མཛོད་
 བ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྲང་བ་གྲེལ་གྱིས་མཛོད་པ་དག་གི། མཛོད་
 ན་ལུང་དང་བཅུན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལོ་གྲངས་མང་པོར་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པཤད་སྒྲོགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྟུས་ཏེ་ཉེ་པར་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། ། །མཐུ་མཚལ། ། སོ། ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆེན་གྱི་

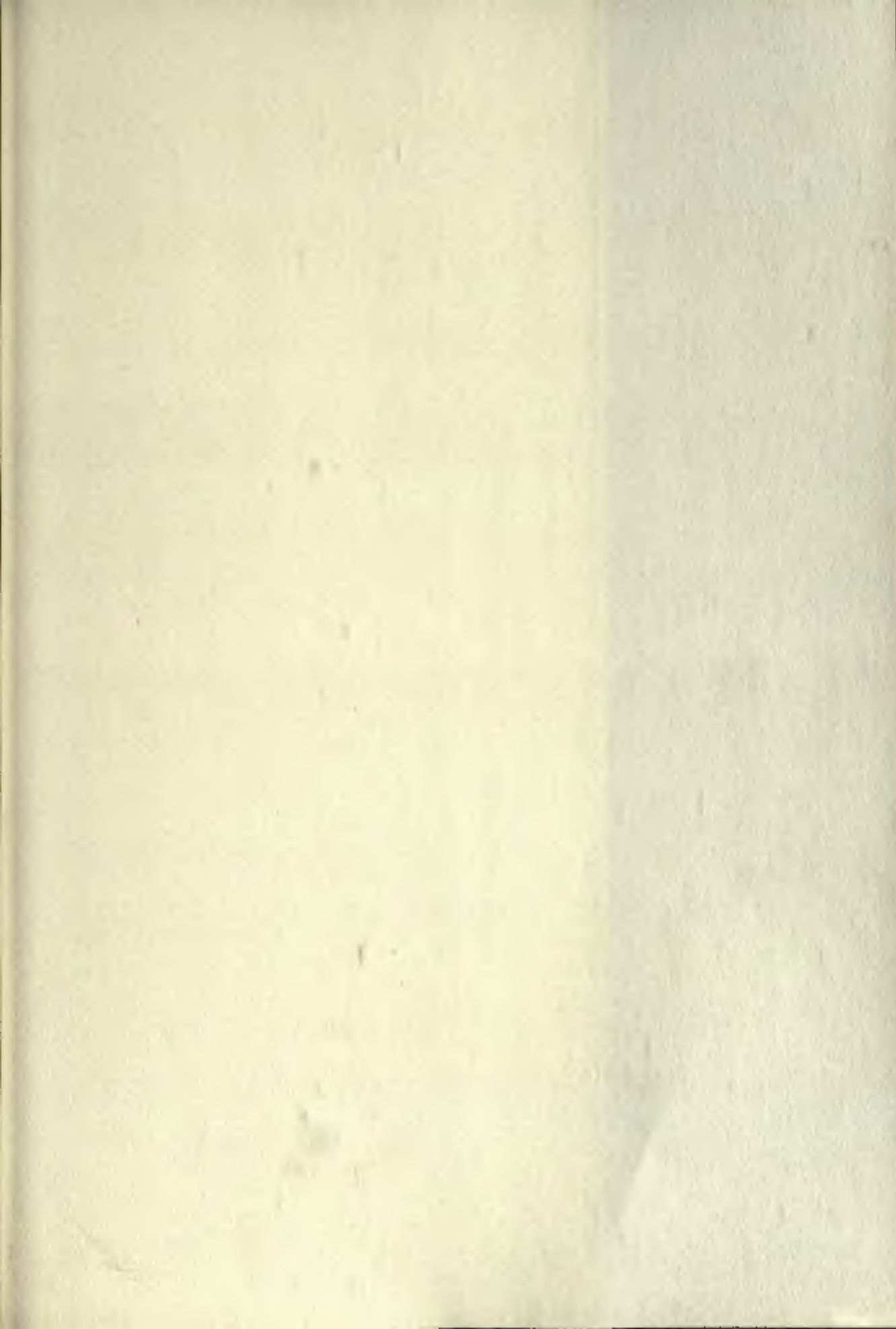
སྒྲོས་བྲལ་དབྱིངས་ལས་ནས་ཡང་མི་གཡོ་མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་བརྟེ་བའི་ཚུ་འདྲིན་
 ཆེས་ཆེར་འབྲུགས། །ཆོས་ཀྱན་གཟུགས་བརྟན་མ་འདྲེས་ཡི་ཤེས་མེ་ལོང་དོས་སུ་གསལ་
 འཆར་དག་གཉེན་དབྱེར་མི་འབྱེད། །སྲིད་ཞེའི་དཔལ་ལ་ནས་ཡང་ཞེན་པ་མི་མངའ་སྲིད་
 པར་འབྲུམས་དང་མཛོད་ཞིང་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས། །གང་གིས་སྒྲོ་བ་མིན་བསྐྱབ་བྲལ་སྒྲིགས་
 མའི་འདྲིན་པར་བྱགས་རྗེའི་ཤུགས་བསྐྱེད་བྱབ་པ་མཆོག་དེ་མཆོད། །གང་དེར་མ་བྱལ་
 འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། །ཞུ་དང་འདྲི་ལ་མཆོག་གྱུར་ཏེ་བར་འཁོར། །འོད་སྤངས་
 ཆེ་སོགས་བཀའ་བསྟུ་རིས་མཛོད་ཀྱི། །དག་བཅོམ་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་གྲུབ་ནམས་ལ་འདུད། །
 བཛོད་བྱེད་ལུང་སྒྲེའི་བཛོད་བྱ་མཐའ་གྲས་པ། །ཉུང་དུ་འཛིན་གྱིས་ཕྱིས་རབས་གདུལ་
 བྱ་ལ། །གསལ་མཛོད་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དེ། །བསམ་དུ་ཤེས་ན་གཞལ་བར་
 མི་སྒྲོ་སྒྲུ། །སྤྱོད་གཙན་ཟིན་ནས་རིས་བརྒྱད་གཞི་ཐམས་ཅད། །ཡོད་སྤྱོད་ལུགས་བཞིན་
 རྒྱུངས་འདིར་སོ་ཐར་བསྟན། །ཐོག་མར་སྤེལ་མཛོད་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། །ལ་སོགས་
 འདུལ་འདྲིན་བརྒྱད་བཅས་ཤུག་གི་ཡུལ། །འདུལ་བ་འབྱུང་སྒྲེའི་མངའ་བདག་མཆོ་སྤྱོད་

བ། །དེའི་གསུང་ནས་མཁའ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདི། །ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱིས་སྒྲུང་དོར་
 བལྟ་བའི་མིག་ །བདག་ཀྱང་སྡིང་ལ་གཟུང་སྟེ་འབད་པས་མཆོད། །འཇམ་མགོན་ཀྱལ་
 བའི་བྱགས་རྩེའི་རྟ་ལྔ་གིས། །མཚོ་སྡེ་ལེགས་མཁའ་ཉི་མ་བྱེད་དགྲང་སྒྲིན་གྱི། །དབྱིངས་
 སུ་བསྟོད་ཆེ་ཀྱལ་བསྟན་པ་སྟོའི་ཆལ། །དབྱིག་འཛིན་རྒྱན་དུ་དར་ཀྱས་འདི་མད་བྱང་། །སོ་
 ཐར་རྩལ་བྱིས་མ་ཐོབ་ཐོབ་པ་དང་། །མི་ཉམས་སུང་དང་ཉམས་པ་བྱིར་བཅས་པའི། །ཐབས་
 ལ་སྒྲུང་བཞིན་ཐེག་པའི་ཡང་ཅི་རུ། །རང་ཉིད་རྩོམ་ཡང་བྱབ་པས་སྟོད་པའི་ཡུལ། །བསྟན་
 ལ་བཞུགས་ནས་གཉིན་འཁོར་འདོད་ཡོན་སོགས། །འཚོལ་བ་ལྟར་ལེན་ཡུལ་དང་དུས་
 སོགས་ལ། །བསྟན་ནས་བག་ཡངས་ཅི་བདེར་སྟོད་པ་ནི། །ཀྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་རྒྱ་
 རུ་ལྔ་ལས་གསུངས། །ཡང་དག་བསྟུང་བྱིས་སྒྲུང་སྟེ་ཐོབ་ཆུང་བཞིན་དུ། །བསྟུངས་
 པ་གང་དག་རང་རང་སྟོད་ལས་ཐར། །གཞན་དུ་དན་འགྲོའི་རྒྱ་ཚོགས་ཉིས་ལྔ་ལ། །འཛོམས་
 མེད་སྟོད་ནམས་བྱོལ་སོང་བས་ཀྱང་སྟོན། །དགག་སྟུང་གནང་བའི་བཅས་མཚམས་སྟར་གས་
 དང་། །ཉིས་ལྔ་འབྱུང་བའི་གཞི་བསམ་སྟོར་དངོས་སོགས། །ལེགས་སྟོན་དགེ་བའི་
 བཤེས་དང་གསུང་རབ་ལ། །རྩལ་བཞིན་རྟོན་ནམས་དང་སྟོང་ཆེན་པོས་བསྟུགས། །དེས་
 ན་གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལུན་བརྒྱ་ལྷག་གི། །སྟོ་སྟོས་མིག་འབྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདི། །དཔེ་
 རྩིང་ནམས་ལ་བྱིས་སྟོན་མང་བཞུགས་པ། །བསལ་ནས་དག་པར་བཅས་ཏེ་ཡར་དུ་བཞེངས། །
 སྟོ་གསལ་ཚོགས་ནམས་སྟོ་བ་བསྟེད་མཛད་ལ། །ཆོས་འདུལ་ཐོས་དང་བསམ་པས་གཏན་
 ལ་འབབ། །བྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་སྟར་གས་མཐའ་དག་ལ། །སྒྲུང་དོར་འཚོལ་བ་མེད་
 པར་འབད་འཚོལ་ལོ། །འགའ་ཞིག་ཀྱལ་བསྟན་དུས་ཀྱིས་མཐའ་མ་རུ། །སྟེ་བཅེས་སྡིང་
 ལས་རྒྱང་དུར་སྟོད་འབྱིན་ཀྱང་། །རང་རང་ཀྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཛལ་དུས་འདིར། །སྡིང་

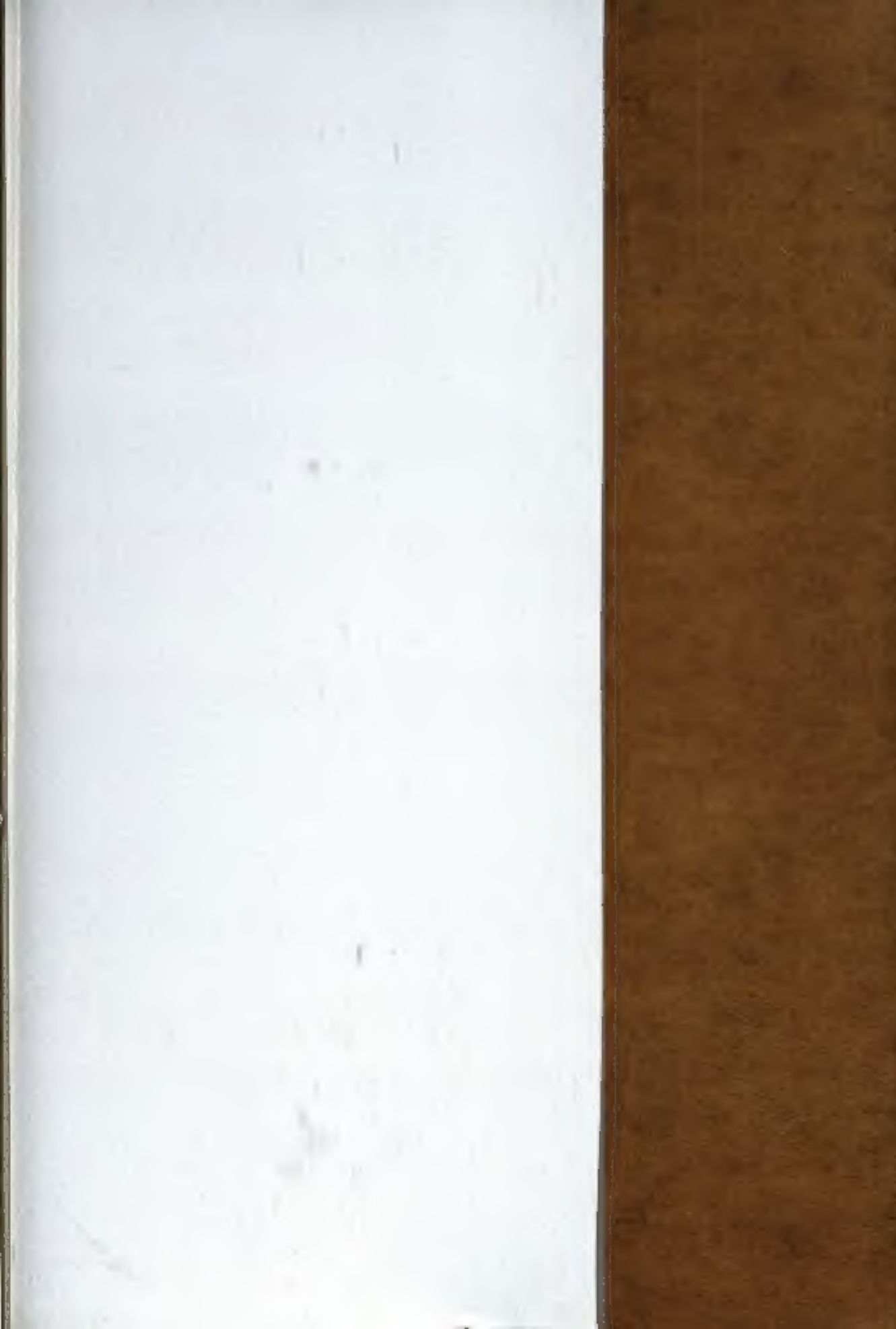
ལས་ཚུང་དུར་གནས་ན་རང་ཉིད་ཡུངས། །དུས་གྱི་མཐར་ཡང་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ནི།
 འཆོལ་བ་མི་སྲིད་ཇོགས་ལྷན་དུས་ལས་གྱུང་། །ཚོད་ལྷན་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྲིམས་ལེགས་
 སྤང་བ། །ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་གསུངས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱིས། །རང་ཚུད་ཚུལ་བསྐྱན་བསྐྱབ་
 བྲིམས་མིག་བཞིན་དུ། བསྐྱང་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིས་བྱས་ས་སྤྱིང་འགོངས། །ཕན་བདེའི་གཞི་
 ཅ་ཚུལ་བསྐྱན་སྒོ་ཀུན་ནས། །འཕེལ་ལ་ཉེར་འཆོས་ནས་ཡང་མི་བཟི་ཤོག། །འཁོར་བའི་
 སྤྱོད་ཀུན་སྒོ་བྱར་བྱི་མ་ལས། །གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་གཏན་བདེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀུན། །ཚུལ་
 གསུངས་བསྐྱབ་བ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་གྱིས། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལས་འདའ་བར་མ་གྱུར་
 ཅིག། །ཚུལ་བྲིམས་ས་གཞིར་སྤྱིང་ཇེའི་ས་ཐོན་ཀུན། །ལྷག་བསམ་བློད་ཤེར་རྒྱན་གྱིས་
 ཉེར་བསྐྱེད་པའི། །བྱང་ལམས་སུ་གྱུར་ཆོགས་གཉིས་ལོ་འདབ་ཚུས། །སྐྱུ་གསུམ་འབྲས་
 སྤྱིན་འགྲོ་ཀུན་སྐྱུར་སྤྱོད་ཤོག། །པར་བྱང་ཐོན་ཆིག་སུ་བྱུང་བའི་བཟུན་པ་ཆོས་སྤྱོད་བར་གདབ་ཆོ་བཟང་བྱུང་བསྐྱན་
 རྒྱ་མཚོ་ལོགས་བྱལ་དབང་སྐྱུ་གཞིགས་ལས་ནས་པར་ཚུལ་བའི་ལྷོ་ས་སྤྱོད་པ་ནས་པར་དག་པའི་མཚམས་སྤྱོད་དང་བཅས་
 ཉེ་སྤྱི་ལ་ཐོ། །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐར་ཡས་ཆོས་ཚུལ་
 དལ་འབབ་གྱུང་། །ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་གྱུང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་
 ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱན་པའི་ནམ་དཀར་སྤང་པོའི་མཐུས། །ཡང་
 དག་ཆོས་གྱི་སྒོ་མོ་སྒོང་ལྷག་བརྒྱ། །གདངས་ཉེ་རྒྱད་ལྷའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་
 ལེགས་ནོར་བུའི་བཟོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་དཔེ་ཚོགས། བོད་ཐེངས་བརྒྱ་དང་སྟོ་པའི།

